

U. B. BERGEN
Ms. 37 b

Excerpta

Historiæ mundi

Matthæi

Vol. 2.

C. M. Falsen.

Katalogens No. 376 fol.

U. B. BERLIN
Ms. 37 b

Abbrev

h. Jungr. CM Chron. Hs. Chron. Hss. Chronicon Hgr. Hungria

Succ. Successor, Successores.

† mortuus.

X. natus, Incarnatio.

℞ Ordinis

℟ Ordinis.

— Schilling, Lübk Schilling, ouvrmuts. = Lübeckische, Lübecker

~ pfg. raudt, ℞ ünchstmiss, ⊸ staars ~~Kaiser~~ totae. staarstotal.

⊓ Hig ⊓⊓ Hdworths v: Hss. Hgr. ⊔ mdrsächs Ausdrucksart ⊔⊓ Ausdrucksart

⊔ Hrd

θ Calzer, Calzing

Agrm. Augenmaass.

a. u. c. ab urbe condita.

Hss. fr. q H. M. ältester Hagl. O. Ostby. Osp. Ostpommern. Hgy. Hinterpommern

X Christus. a. X. ante Christ. p. X. post Christ.

XX Christenthum ag. th Christ. taly.

T Hirsch, Schlacht.

℞ Krieg, Herr Hy.

℞ v: ⊓⊓ Hy Ehe

mss. ältschlig.

ms. Stadt. Hrd.

Hss. Hansstad.

℞ Hey Drabt. A faed i Schlag.

⊼ Drabt

H. Hertog. Hzthum. Hertogdom

Hmpm Hertogthum. O. Hstm Ostpommern

~~Hll~~ al ikk sögh Probar is Mynstab. I Hrd, som i Hig sedt han Vordaken bi den Stromysk Berten, han bi den hylandt Gallern q Pannonien Krieg mid Hunnen, indörne de sünnyn Hyn on Hermünd, q sinnandt de bi Agrieland, q dey Adelyk bed Hor indörn ostrom i Egipten in Mundo han yöhrandt de Cöak, genst at affsatt de stormt Amer, b som i Hannyn Land, vralagn Hungern de Hirsk at hysnan Sachsenlandt, sad mandt Hor dusen Cörk und Hergak. Armen Hunnen sinnt dem Ostrick.

⊼ billert ikk, at Hungn Typsene bi at midlagn Hmadn b imerlyk Hig Rom. Friedlikes höghsan at sittn Hrd sinnen mid mysken Mann, som sonder ostrom i mehren Hatmig fra Neustadt q Regensburg und Ungn, innen Wimpfen und Neckar bi Rheinen. 60000 Hyk Krigsmn Hatsen i sinnan Hohr af 50 bi 60 Mann, blondt at wannyk Legionen; et ärk Quadrn, Hatsk han und Hungn. alles Hyk Germanien, sind sen gann Hrd, Ungn q Hungnland. Hanlegn Mann alle Hyk Hmitn, ot Hermatsk Hortn, Gothinen, som Hyk alliano und Hann, Hanrieme van drei Hig; ot opsk Hrdnaaam i Apolonais q Baptus und dort viel Holzabhaugn, Hrs Hmusk Hatt ikk grusk Hör i sodan Hant

⊼⊼⊼

Da maatte Forsmringen til det Høyeste i Romerrig. Allemanner, Franker, Gother, Vender kom ind fra alle Kanter. Gallerne reiste Oprørsfolk, Spanierne og Britannierne, og hans Statholder gjorde Oprør. Man tælte alminnelig ~~Hundrede tilsammen~~ 30 Tyranner, som paa meget kort Tidsrum stode op.

[Hundrede ikke mulig nogen saa over 18, men alle var allerede ind med.

Odenatus det palmyrenske Rige, og Forsmand, ligesom efter hans Mord, hans Hustru Zenobia Regimente med Forstand førede. Gallerne blev trængte af Tagi Aureolus til Modersgrad, og ihjelslagen i det Aaret 268.

F Hans dem Forsmring, efterdi de stode af for Gud Claudius, i Alexandrien raadet 12 Aar i Regjering, i Romerne fødte Marcomanner, Allemanner, Franker, Quader og Gother ind. Sept 269

Claudius II, hans navnlig. succ. det omvendt og dræbt Aureolus, en fortræffelig Fyrste, dødet af Pest 270, og hans Broder og Efterf. Quintillus dræbt sig selv efter, 17 Dage efter

F Hans Navn, efterdi de stode af for Gud

L. Domitius Aurelianus, fra Pannonien, i Ungarn, tvende Aar efter Romerrig Keiserdømmet, Regjering og Undergang, og bragt det igjen paa Fode, med sine Overvindelser over de tydske Nationer, samt over det indre Rebellerende Madrygter Zenobia, Tetricus i Gallien og Hermus i Egypten. Den sidste og Fjendinden, som sang Triumfen for Keiseren i Rom 275.

Sin Fader ædelig nogen Slags, men fælod Kaarer, da han fremdeles af den Naturlige Grusomhed for at hidse. Rom engang han ind i Mars, og den Gud, som gjorde det Land ud af Blodskam.

Tacitus, valgte af Senatet, efter over 6 Maaneder Regjering, ligesom og hans Broder Florianus 277. Probus, en fortræffelig Regent, fegtet mangt Gjethly mod Tydsker, Blemyer, Persere og adskillige Modbjerre; han og bygget igjen om Vinterlaget Byer, som laadt som at aabne for sin ret for Romerne Tingsbrug.

F Han omvendt Romerrig alle civile Forretninger, og var den sidste Keiser. De nyeste Historieskrivere udfinde den, at den ingen omvendt han sin Forgænger Gjennem, som kaldt ind som var afdragen i Krigen, Carus, Diocletian, Maximianus, Constantius, Galerius og flere. Ødelagde fordrev fra Gallien, som et aften Aurelians Død, afskaffet samt skattet om. Franskmænd og Burgunderne dem, han kaldt, Egnene udpintede for alle Indbyggere, at de skjønnede at skjælve. Han gik for om Rhinen, dyr de Kvader og Byer, samlede Bytte, som han skjænket til Folket, at gjøre Kejser han og faldt som de Dyr, som han Byr. Han var skjænket til, forsmand Christendommen

Aurelius Carus en tyktaly og god Regent, gjorde det ligge sine Sønner Carus og Numerianus til Keisere, strygende Sarmaterne, og omvandt med dem i Tokkel det Persiske Rige, ligeledes dræbt han 283. Hans Søn Numerianus dræbte af sin Svigerfader Aper, som forundte af Galerius Diocletian, som ihjelslog dræbte) til Imperator af Romerne 284.

C. Valer. Diocletianus gav igjen Magt nogen Ting. Carinus mod alle sig sine Modstandere, som dog Kejser ved Donau, hvis Overhøjhed han fornægtede, dræbt, Diocl. var en tapper og dog mangt Regent. Han antog sin Medansvarer Maximianus

Kirkelig Person.

Constantin var en kamplyst Natur som August, men skjøn
forskjellig som, fordi han satte Øiemaal ommen paa
Roman. den unge Religion gjerne ikke søgte og
søgte mere Lydighed, men mere gavmildhed, og gav
derved Anledning til [illegible] at [illegible]
[illegible] at søge ved sin Magt [illegible]
[illegible] at skjænke [illegible]
[illegible] at skjænke [illegible]
[illegible] at skjænke

195. Begyndelsen i Keiser Theodosii Regiering saaledes som
Forfatteren, synes ligest man, kand dens Fuldstændighed,
og rigtige Sammenhæng, med det Følgende, og ellers med
Historien, maae vides. Theodosius
Keiser Valentinians Broder, og
Gratians Farbroder, blev
udraabt til Keiser i Orienten. Gratian, en
ung, lovende, og tapper Keiser, overlod sig til Forlystelser, og
lod sig regiere af Skyldige, blev dræbt 383, da
af Maximus forrædersk Oprør, og Theodosius
maatte i Begyndelsen erkiende Land for Brødre-
mand den Yngre Valentinian II. fra Italien,
angreb Theodosius og overvandt Aaret 388. Valen-
tinian blev dræbt af sin egen Øverste Advocat,
Arbogast, Eugenius
udnævnt, Eugenius lod sig kiese 392, men Theodo-
sius overvandt ham Aaret 394. Denne Keiser
var nu af de fortrinligste romerske Regenter,
saa, dagtet hans ungdomelige Opdragelse var ikke
den bedste, Forfølgelse Raad og Klammeri,
og dagtet adskillige af hans Feldtog, f. Ex. Mor-
tet i Autiochien, Forbrydelser endnu skjæmme
Daden, saa ansaaes dog egen andre
dem. Et ophøiet Sindelag hørte dem til, og mægt-
som til Selvbeherskelse
dem ikke nok at elske sine Undersaatter og
gav Arcadius Orienten, og Honorius Occiden-
ten, men 394 blev ikke ikke saa ikke, som de Kirke-
rigtigen antager, nogen Nyt, de Skikkelser
Hjemmet, som nu nær sorger Regenten i disse
Provindser skjult ligger allerede
Mindetavlen. §19.

Begge Theodosii Sønner, som nu mindreaarige
fandt, Arcadius, Rufinus, og Honorius, Stilicho
til Formynder, begge disse Mænd anseerede, u-
retfærdige Midler, som saamegt Lasten ophøiede
Hinsyn, da de var samlede paa Raaden.
Stilicho forsøgte forgjeves at forbrødre Rufinus
sin Magtbegjærlighed over Orienten. Gilds, Vest-
gothernes Høvding i Afrika, rigtede ligeledes sine Øine paa
det østerlige Rige, hvor Arcadius, under Rufinus,
Aaret 395, blev myrdet af Gothen Tribigild, og
Rufinus maatte Livet for Soldatens Raseri.
Stilicho, Vandalen af
Slægten, Høvding for Romernes Hære, var
Rufinus's Fiende, og Arcadius's Svigerfader.
Stilicho, som ikke fik det ham tilsagte Østerrige
Lod, som paa Grund af sin Ægteskab med Serena
havde, og som paa Grund af sin Ægteskab med Serena
havde, og som paa Grund af sin Ægteskab med Serena
havde, og

4. Jan

at Romer-les følelse anbringe, at vise, hvorfor vise, at jeg ikke
skulde vogte at beholde saadan Hest med, endog det vanskelig Sted at
indgyde mindelig Mod til. Alarik, som Følelsen

Kaaren var saadan født i Romer, blev nu saa meget desto-
da man ikke vilde kjøbe fra alle sine Fordringer, saa ikke
for 5000 ℔ Guld, 30000 ℔ Sølv, 4000 Silkeklædninger og 3000 Huder,
for at faa de saadan, mindre end ogsaa Romerne, og endog fuldt Gudernes
Gaarde, Skatte, Guld, Sølv, Kostbarheder, Prydelser, Smykker,
saa saa kjøbelystige, med et velsagt Øje, blandt andet Guld og
Sølv, saa saa Sølvkar, saa saa Guldkar, saa saa
Sølv, saa saa Guldkar, saa saa Romer. Da man vidste saa, at Rom
var saadan taget, saa saa i de saa Skrivere, som kjøbte saa
det, da saa saa det ikke var saa ... — jfr Livius 25, 26 og Zosimus.

Jan blev saa saa saa Dage i Rom, og saa ikke at der
af Sult, dog saa at de Campanien, som ℔ Allegio, Tuscien og
Flaminia gik Skade. Imidlertid sendte Honorius sig indstillede i Ravenna,
gik klage til Rom, saa bramede vaabne alle sin Tilbøjelighed,
svang Byerne at gøre sig saa gode til Gunst, og
Byerne skrev Skrivelser, at de ønskede at vare klage i Rom.

Sin Sølv Sølv

195. derfremmedre Skikke saa, end at efter, endnu af Italien. Valentinian indførte i alt Øvrigt, saaledes ogsaa med sine Kjendinger Aaret 455.

Det vigtigste vi her maa indskrænke os til, er Vandalernes og vore Forfædres i det andet Aarhundrede; de gik med samlede Skibe sin Opbrudning i Møde. Det sidste Tegn, af hvilket ikke end ovenfor udmærkede sig, var nu dagen Majoranus, navn: Petronius Maximus, 455, paa hvem Valentinians Enke Eudoxia, med Hensyn til sin Mands Død, sendte Bud til Vandalerkongen Gejserik, indbydende ham til Rom. Gejserik ilede derhen 455. Maximus, af hvis Navn af Gothernes Ricimer, 456, som egentlig selv Majorianus paa nordisk dagen; paa Romersk, navn skjulende sig, 461, for at faa Severus, til Kvinden af Navn, paa Romerne. Efter Maximus + 455, blev Romerne i Rom afsat. Anthemius indsattes af Østens Kejser Leo og Ricimer 467. Den fælles Expedition, som begge Magter foretog mod Vandalerne, Aar 468 tabtes af Ricimer, gjentog Øjeblikket 472, og satte, efter Anthemii + Olybrius, paa Romerne, under hvis Regjering Vandalerne 472. Det sidste Nationen Kejser var Nepos, af Majorianus Slægt, indtil han blev dræbt af sit eget Folk, som Glycerius 473, maatte ombytte Romerne med Salona Østerlandet i Salona 474. Julius Nepos fik Romerne med Kejser Leo's Understøttelse, men afsattes igjen af Romerne selv, der satte paa Tronen Romulus Momyllus Augustulus paa Romerne 475. Det Navn tyder Ingen, der tror i romersk Bold og Oprindelse af Odoacer, hvorimod Barnekaldet maaske kjendes, fordrevet af Orestes Land-Fyrsteminne i Italien, og da ikke nægtede dem, gjorde de det Aaret 476 Odoacer overmandt og dræbt Orestes, og tog Kejseren fangen, som dog Romerne Land. Da Kejseren ikke anlog den Romerske Titel, saa endte dette Catastrophe det vestlige Kejserdømme og Roms Magt. ‡

Allerede Herodot kjendte Tydskland temmelig godt, og dette Kundskab tabte sig ikke siden. Cimbrerne og Teutonerne er de første tydske Nationer, som Historien nævner. Romerne kaldte dem Germaner, hvilket er det tydske Navn Germanen d.v. Eidsvormannen, d.v. Jernmanden, hvorom hisses nærmere § 6; Tungen viser dog, at Navnet er romersk Opfindelse, da det ikke findes i det nordiske Sprog, og man skjønner det først af Nationalnavn. Benævnelsen af Tydskerne

Jernalderen

I 14 Dage, og Kronen den sine skjønneste Diamanter, i Smeltedigelen Hyacinter i Ganges paa Omfanget til Afrikas Østkyst Perler, mange 1000 Kvarter, og Eudoxia de øvrige Kostbarheder, som Pragtelskeren Majorianus selv kunne skjænke. — Paa Campanien Skjøde de gyldne Vinduesskodder af Vandalerne. Skjøde Gods ordløse Hund Ligen, de forskjellige Gjenstande paa Tryghed, afsendes Kongen den nysgjerrige Dud af det Skjøn, som Skjønder Romerne af hvergang skrives,

Det er en af de Gjenstande Eudoxia, af Carthago, som Kongen paa Rom, med Sorg, de er kommen fra Østerlandet.

og udbanket sig skabe mere og mere, så fortsigtigt Gudsfrygten, som Skjønnet, følgte paa Ganglen.

‡ dette Aarhundrede sig 1229 Aar p. Kr. c. 514 Aar efter Rigets Grundlæggelse. Imidlertid paranthese bi Gregorii Ordenes Tydskernes Historie Romerne, Historie i Italien. Forfatter Romerne, Historie i Italien. Forfatter Joachimus Kemmerer

Side 157.

§ forsaavidt det kjendte skrev nedre Navn.

4 Fyr.

[ncerstes Lemmer Rasmus af n af den Gudes Thaust alles Thiske 96

[Tac. d M. G. ch. truces & coerulei oculi, rutilae comae, magna corpora.

p nem magtes opnaet alt allerede dem fra Rhen fandt Synderne Rom i den sidste Fase. dermed kommer forklaringen for at forstaa, at de ikke skulde kommer for nær ved grænserne, ved at mange Folkeslag til at gøre Krigslykken paa det Sidste Slag,

[mellem Bingen og Mainz, som vi i det følgende, kaldet Rheingau.

[de sidste Gang var dog en stor Del af Hæren for i den gallisk Krig for at blive ødelagt.

[skulde Nabon at ved Faa Erobringer naae Alpen.

F Faa nigtig Tegn ved Tydskerne ophavet Navnet, regner sig Æde Germanerne, de første Aarstal, som i romerske Annaler nævnes alle andre, forbigaaet eller ikke, og at Mytho, de skyde Guddommen Tydsk- Guddommelighed, og derved navn, Tydskerne for fast som et Navn af Mythologi, talrig at samme Tydskere at Folket selv selvlig.

Aldrig respekte Grænsen for Alpen, i det nærmeste Fremtid, ved naar Rhinen alle dennes Tydskere vandrede Tydsk,

F13-10 a. X

[som gik begge saa ofte ved uforrettet Sag ledsager, de Tydskere Hær Gang talrigere ved i Rhinen, fremfor i, naar Romerne behandlet Ledsagermagten, ved Folkeslag opfordrede, og ofte brugte dem i sin Krig, saa at af disse Sag flere Navne kommer Ostel ved Rhin ved Floden Donauna.

Tydskland. Ogsaa blandt Boiernes norske Fjender. [Cæsar taler ofte ikke mere at skrive Germanerne og at mægtigt tydsk Landbud, Suevene, der Sue x Gallien! Ariovist, en Germaner, opfører, mægtig blot Ryttere for at mægtigt Folk, Catalk var Lettelt til Hjælp mod Aduerne af Sequanerne 3912, og forbyder ved Baand Manner og Skrift Dom. Marcomanner, Harudes, Triboccer, Nemeter, Vangioner, Sedusier skrive i samt for. Galliernes Land, Cæsar om Hjælp mod dem, 3926, og dem omringer dem, sigter dem Ledsager over Rhinen, og gik 2 Gange over skrive, første Gang 3929, mod Sigambrerne Tillerne Usipeterne, anden Gang mod Suevernes 3931, mere Tredje Gang uden at udrette noget. [

efter Cæsars Ord, maatte Germaner som Aarsbrødre Venner med Tydskland, som vi ved ofte Sager dem, men ogsaa ofte Krig som Modstand, og aldrig kommet i gjem mange Erobringer i Tydskland. F Under Tiberius gamle Dage, 3945, som Fremgangs af andre tydske Stammer, Anledning til at Tydskerne gjorde et Skridt over Rhin. Efter dem Aar for dem mange Tydskere i romerske Grænser. Under den sidste Vinter, og Krige efter Krig til Rhin Gang ind i Gallien, men Rhin Ledsager Tiberius. Ingen M. Crassus overfaldte af Sigamber, Tenchterer og Usipeter, men Flugt dem Tydskere 3960. Med Erobringen af Rhaetien, Vindelicien og Noricum, Rhin Romerne over Donau, Tydskernes Naboer. Augustus Sagt med Rhinen at dele sig med Drusus Castellum og Tiberius Armer. Samt Nederlag Drusus gjorde 4 Feldtog mod dem 3972-75, F og brugte dem til Elben til Frieser, Catter, Marcomanner, Usipeter, Cherusker, Chatuarer og Cheruscer, som, som Ledsagermagten efter det 1ste Tog, dog Sag, Pannonia Feldherrer, Sag Ledsagerskab saaret som et følgende Aarhundrede. Tiberius Eftergivelse Sagtninger, Rhin Fred Alle

ikke mindre

Tiberius Claudius Nero Germanicus

Tiberius Claudius Nero Germanicus

Tiberius Claudius Nero Germanicus

Marcomann. Krig

Gotisk Krig

Fiske Folk Ungerfurstad. i Germanien Trigr ved Gd-
-Søen fremmanelig nord ved Rhinen, kaldet Ger-
-manien, da dette norrig. Donau, skilte dem fra
Romerne. Da itu dette Decebalus angreb Romerne, naar de fra Rhinen,
Domitian krigede meget ulykkelig mod Quader og
Marcomanner. 85. Ingang paa Rhinen Kanna
krømt. Nerva overwandt dem. Trajan
udvidede sine Grandselinier paa sine Bek Rhinen.
Under Hadrian og Antonin man Gdstrøm bolig,
men under Marc-Aurel forbandt mange Gdske
Nationer, især swenisk sig. Marcomanner, Quader,
Hermunduren, Narisker, Vandaler, Astinger, Sem
og sarmatisk Folk, Lazygger, Roxolaner, Alanen
o.fl. trængte over Donau ind i det rom. Kon.
og bombe Aquileja. 166. Den Overfagrer, de
stuer for Rom første forlige 174, som man vigtigst
drøftede ved Overretninger. Romerne fandt
sig da nødt at gjøre Krigstog, og skjøtte
ved ulykkelig Naturbegivenheder. Marc-Aurel
kæmpede tæfter med magre Sam, og afvandt
Lykke mod Tydskerne. Den nidst de Gdske Folk-
-slag, og mange tog sin Nation efter sin anden
til Krig. Da Avidii Opror tvang Keiseren til
at drage sin Armee tilbage, 177, benyttede Marco-
-mannerne Leilig. Men sanen dette saa, fordrog
Commodus Gdske Krig, og gav alle Overfaldere paa
sine Bek Donau tilbage. 180.
I romersk Skildring tit nu om de Gdske Nat: ligge
til Caracallas Tid, inden saa Skjelning, og man,
finde maa dets Gdstrøm forenet i Folkeslag med
andre Navne, dets første ukjendte Folk paa
det romerske Grandser. Til sin første Klasse Gdske Folk
Allemannere, d. alle Mand d. alle slags Mand, de
Bregefordband d og Franker; til sin sidste, Gother.
Caracalla kæmpede med Allemannerne paa
sin Sydlige Rhein 211, og Alexander Severus 236. Max-
-iminus overwandt dem, og gjennemkrydsede Sydsø-
-land. 260. Gothernes Navn, efter de Landskabet, paa
hvilke Egne af det baltiske Hav. Herfra drog de ned
og S.O. og skabte Kundskab med det østre Hav. Sø-
-get første med Caracalla 215, og blev snart Roms
frygtelige Fiender. Efter Maximins Tilbagetog
og Død, besatte Romerne igjen nu Sydvest Land i Gdskland

allerede nøgle faa dage faar Statholder at Kongen maatte
fra Norden.

Navn taltes de marcomannerne,

Som formodentlig efter Jungen og Gdskernes Overlegt,
hvorfra Land vant de romerske Provinser. Den lange
eller Jord formedt deres Magt, og Krang dem til at gaae
ud paa Hav.

Den Keiseren efter Roms Overherskelse, nulla non redeunte
Romam cupiente, relictoq hospite solo urbanas affec-
-tasse delicias. Herodian. in Commod.

Andre Land end Romerne fra Polen, Preussen, og sagaerne
det sorte Hav & giver dem de til dannelse sin Gotes.

Gotter, Carper, Burgunder og Vandaler stormede ind i de
vest. Provs. med Donau. Frankerne nöde sig for første Gang
i Gallien. De Gotherne over Donau, Kejr og dræbt Decius
Krang Gallus tæl Kamelig Fred og Tribut. 253, blev
igjen Fred, og fejrede Thronen, Mærd: Gneaus: og
Fælt Æsar, andre mæg Keisarer. Galien overfaldt af
Allemanner og Franker. Valerians ulykkelige Krig med
Perserne, og dets Fornedrelse, som og blev under Gal-
lienus, syntes allerede da at varsle det store Nedgang. 257. Allemanner og Suthunger brød
ind i Italien og Gallien, i Forbund plyndrede
Gotterne. Sammen gjorde Frankerne, og Byen
vare nød under frygtelige Forhold. Man
allerede Claudius jagede Allemannerne ud af Ita-
lien, og slog Gotterne i et blodigt
Slag ved Naissa, først og længer Hals til at overvælde
dem, som endelig fandt Maal. Claudius fremdeles
Nigrin, Fadderman, ~~dem Allemannerne ud af Italien,~~
~~som et stort parti Vandaler~~ overvandt Vandalerne
ved Donau, og slog Suthunger, Carper: Gother og
~~Allem.~~ Dog overlod den Gotherne Dacien. 268.
Fadren Tyskheden var Robus. Den overvandt Tyskere,
Franker, Vandaler, gik Tyskland ind i Sydstaad, overlagde
sit Fosterland, og forskaffede mange Gidsler til
romerske Provinds. 278. Det længer, til Vorherre
forsatte Franker, flyttede til Vores Fædrene-
land gjennem det nedrige Jern, og plyndrede end-
nu Provinds overalt. 284. Carus drev Ala-
manner, Maximian mod Sydst, Allemanner,
Burgunder og Franker tilbage. 286. Saksere og
Saxerne talrigere for første Gang Romerne, som
Maximian Caraufi Hjælpetropper 286. En Krig mellem
Gotterne, Burgunderne, Vandalerne, Gepiderne og
Allemannerne gav Maximian og Diocletian Leg-
lighed til at vogte Landet ved Rhin og Dacien
langt fra Land ved Donau. 291. Galerius overvandt
Marcomannerne og Carperne, som Romerne for-
hindrede til vesterste Hav. Constantius strafede Franckerne
Batavien 293, og slog Allem. Constantin fornyede
Freden med det høyeste Nat: igen Franker og Gotter,
sidste 306, og modtog det af Gotterne fordrevne Van-
daler i Pannonien. Man kan begribe den Hjælp,
at den dog Troppers bort fra Grændserne, og forlagde
dem til Nederne. Imellem kom Barbarerne
Provinsen. Mange Land vorrige Romerne forlagde

p. afstod nu gaad over Rhenen: Nederlandene, de oprejste
de gamle Gallien, over Pyrenæerne, og stiftede Tarragona i
Spanien.

p. den sin nogle mellem Staden, som sin sidste Kamp
for at befæste sin Magt, dog Kejser af det Romerske
Rige, Chalcedon, Ephesus gik og i Krig; Asien
og Egypten, som Gotherne
ødelagde.

Afstedkomst af Allemannernes Tankeviis, Skrum, gav den store
Nigrin, da den var Kejser til det sidste Land og
Egypten, som først af det Land Kejser Diocletian vandt.

f. som Allemannerne, 110000 Mand stærk, Kejser ved
Naissa, fød den først efter 3 Kejsere ud af Ita-
lien; som
f. Det Navn tyskere Claudius Gotterne, som det længe
ogsaa skal gjandnavn.

g. som Navnet først anvendtes for Tiden, formedelst
Kejser Julianus sit Navn.

p. x g stiftede ved Rhin, Tyskere.

f. Den vakte Fredens Nyjendskaber, Tydskernes Tapperhed,
ved at Diocletian skred Nytt. † Det var først
en af Tyskens Navnkundige, som at Fremstår dem.
† i hvor galt skik ved sin øvrigt maatte være.

200. Franskerne Gallien, og også Alemannerne og Sachsernes Fyrste, Magnentius, gik Romerne imod 350. Julian drev Franskerne tilbage, slog Alemannerne ved Strasburg, og erklagte sidste Gang 357. Constantius omvendte Quaderne og Sarmatherne og undertvang Sarmatherne ved tvende tilbagevendende Krigstog. Valentinian og Julian Generaler, Theodosierne, fegtede ikke ulykkelig mod Alemannerne ved Rhinen. Gothernes, som allerede i det 3die Aarh. trykkede ind i Dacien (og Thrakien, gjorde endelig store Magt magt i det østlige Europa, og paa nye Krig med Romerne. Emmerich en mægtig Monark. Gothernes fegtede ulykkelig med Valens, da begyndte den store Emigration, hvorfra Hunnerne gave Stødet. Gothernes Forsøg at finde ind paa det romerske Gebet, og den omvæltende Fortælling, hvorledes et Folkefærd drev et andet. Valens's Død 378. Alemannerne knuste af Gratian paa, i Færd at drive Romerne helt ud af Gallien. Theodosius gik endelig over, men maatte efter en lang Krig beføle, at Gothernes blev Herrer i Thracien som vore Medsaatter 382. Han maatte gaa ind paa Fred med Gothernes. Franskerne og Sachsernes fortsatte Plyndring deres Tvedfald i Rhinlandene.

Efter Theodosius d., kunde Romerne ikke længere gjøre Gjældende nogen Magt i Vesten. De Romerske Lande blev ellers ingen Magt, saa længe det ikke med al Eftertryk og Fasthed imødegik Vandalerne, Sueverne og Alanerne i Spanien, Vandalerne Afrika, Vestgothernes det sydlige Gallien, og sydvestlige Spanien, Angelsakserne og Sachsernes Britannien, Franskerne det nordlige Gallien, Burgunderne Rhinlandene, og en sammenblandet Hob af Alemanner, Bayrer, Jatter o. fl. under Chlodvigs Anførsel, Italien. En mærkelig Fortælling gjøres der i næste Aarhundrede.

421

Herodes, som man kalder den Store, i sit 37de Regjeringsaar, da Antigonus endnu var i Live, blev af Romerne gjort til Konge i Jerusalem. 3914. Han i Kamp og Antigonus 3947. Denne d. var en Mand, tapper og ærgjerrig, men grusom og vild, havde ladet forfærdige af sin Søster Salome. Den lod sig gjøre Mariamne, og 3 af sine Børnene ihjelslaget den Dag, hvori de forskjellige Partier i det rom-

Pannonien samt Vestgothaes Legat Tacitus Agricola fødtes i Gallien. Britannierne samt Folk i Irland og paa vestlige Caledonien, Pictland, Skotland, Thule, Orkneyerne og Hebriderne, Agricola kaldte Caledonien, Grampianerne, Agricola kaldte Caledonien, Grampianerne, Agricola kaldte Caledonien, Grampianer

Borgerkrigen, hvorfra han, saaledes som sig paa Tronen. Augustus fornemste Ven var Agrippa med Tilnavnet Vipsanius, Maximus, Statthalder i Syrien og Tronfølgeren Gaius Augustus Octavius blev født i Jesu Christi Fød. 3983. Herodes opbygger Templet i Jerusalem prægtigere end det nogen Sinde havde staaet. Efter Herodes Død, hvilken Augustus bestemte, efter Augustus Anordning, skulde Archelaus være Konge over Judæa, Idumæa og Samaria, Philipp til Tetrarch over Batanæa og Trachonitis, og Antipas til Tetrarch over Galilæa og Peræa. 2. Archelaus blev forvandlet til Landflygtighed, og hans Eiendom gjort til en rom. Provintz. Da skikkede Keiseren Procuratorer eller Landshøvdinger, hvilke havde Magt til at dømme i Livs- og Pengesager, men ikke kunde sige Nogen Krigstjeneste, saa og Ingen maatte indvies til Præstestanden, som ikke Pontius Pilatus, under hvem Jesus Christus blev korsfæstet. Efter Keiser Augustus Død 14. blev hans Tetrarcher ogsaa forvandlede til rom. Provintzer, med Undtagelse af Herodes Philippus, som Herodes Philippus Herodes Agrippa med Tilnavnet. Antipas blev afsat 39, og Agrippa erholdt hans Tetrarchie; da han samme Aar drog til Rom for at blive Claudius Medregent, saa erholdt han af denne sit Land tilbage med Titel af Konge. Efter Agrippas † 44, blev hans Rige igjen gjort til rom. Provintz, og hans Søn Agrippa II først erholdt Kongetitel af Chalcis, 47, siden Tetrarchie af Philippi Tetrarchie. 53. Han nægtede at adlyde Nero's Befaling, at opsætte Templet og Byen af Mennesker.

Florus fulgte det romerske Rige, og Landshøvdinger og Overmænd for Provintzerne forøgede disse Uretfærdigheder. Saaledes drev Landshøvdinden Gessius Florus med Forkjærlighed Landsforræderiet og det Hedenskab Overmod til det høieste, at de, som han endnu ikke gjorde Maalet, 66. da Jøderne i Jerusalem og alle Indbyggerne og Krigsfolkene i Syrien, Cestius Gallus tilbage, blev mødte af Kejser Vespasianus modtagne, som Fyrste og Herre, og endog som Overmænd til Jøderne. Jøderne vare fra Gaius Cæsar Tetrarcher i Galilæa, som Landet havde Navn af, og Peræa, hvilke Landskaber laa paa begge Sider af Jordanen. Jøderne havde Synagoger og Skoler, hvor Lovene læstes og forklaredes af Skriftkloge. Jøderne havde deres egne Love, som Moses havde givet dem, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Domstole, hvor Sagerne afgjordes efter Lovene. Jøderne havde deres egne Præster, som Moses havde indsat, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Offergaver, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Helligdage, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Bønner, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Sange, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Dans, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Musik, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Kunst, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Videnskab, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Filosofi, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Religion, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Tro, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Håb, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Kjærlighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Barmhjertighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Retfærdighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Sandhed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Visdom, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Forstand, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Erkjendelse, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Tro, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Håb, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Kjærlighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Barmhjertighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Retfærdighed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Sandhed, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Visdom, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Forstand, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse. Jøderne havde deres egne Erkjendelse, som Moses havde befalet, og Landshøvdinderne maatte ikke forandre disse.

† At sige at Gud alle Ting i Ingenting er Intet, da sige sige at de ikke Ting sige noget, da sige sige at de ikke Ting sige noget, da sige sige at de ikke Ting sige noget.

† Disse to Brødre, religiøse Filosofer, som han udmærkede af den mosaiske, Brødrene Jesus and Revolution, som det efter det sagde sig de alle Brødrene, og en Del af deres Tilhængere.

4 Jhn

202. x ch inden chis og Emplats fuldkommen Retlagn sp. 70. De Jöder, som blev tilbage efter denne ødelæggelse, adspredtes ch flestes i andre Lande, og ch alle blev en Tidlang forfulgte. Man anbragte at omkr. 80 Millioner mennesker ialt i Riget, og at 97000 blev fangne. I St. Byen i Ægypten mødte ogsaa Jerusalems Ødelæggelse d. Emplet dr. Agrippa beseedt sit Eller Liv tre Gange d. 90. Traian forsøgte i denne Tid: at fuldføre Jødernes Forfølgelse; ligesaa at x deres Land. Barchochabas Oprør mødte Hadrian paa det nærmeste. Det blød ved, da denne Keiser lod bygge Staden Ælia Capitolina ch Stedet Jerusalem samt stoaat, og afskaffede Templet paa Sion 133, og mødte med alskens Modstand blandt Jøderne. Julian tillod igjen Bygningen Emplet i Jerusalem, men kom ikke dermed paa Rande. Dette ch Tid bestyrkede Jødernes indbyrdes Religionsmeninger af x Patriarcher.

222.

Patriarchen residerede i Tiberias paa Sø. af Genesareth, som endnu forvarsler ikke Undergang. Ikke længe mærkes: Christianer, forfulgte af sin Mester Thermusa. Ch. 4 p. x. Christianes fordrives af sin Undersaatter. 6. Drodes II. omtrent 6. Bonones fordrives fra Armenien af sin romerske Vasal af Artabanus 5. i Medien, ch skifter sig sin asiatiske Navn. 13. Tiridates, Christis Bør, giver sin Broder Fred. Jøderne allerede Vardanes og Gotarzes, strides om Riget, efter sins Død, og regjerer efter hinanden. Efter Gotarzes følger Bonones, 50, og derpaa Vologeses, ch fører 51 med Romerne, da han med deres Hjelp, mister sit Rige for sin Broder Tiridates paa den armenisk Trone. I hans følge ruster Artabanus III allerede Paorus II, 90, denne Cosdroes, som Trajan fornemmelig nyder Mindefest i Armenien, ch stadfæster paa Freds Aabd mellem Rom og Asien, forsvinder 112, og x ch tilsidst Del af sit gamle Rige, som han i Ungdommen ikke forvandlet til en rom. Provins, men derpaa satte Parthamaspates til Konge over N, og til Belønd for sin tolde Lauter til Tigris. Efter Trajans Død fuldførte samme Cosdroes Arbejdet, ch Hadrian gav

* Efter denne Tidlig, og med indbyrdes Mindesmærke paakjendes de gamle Riger sammesat, at Romerne en lang Tid havde at Omgaaende at vinde.

* Fra Vespasian til Trajan var Fred mellem Parther og Romere.

* Efter Josephus

* Disse folgte ved offentlig Auction, og tilsidst ikke stort dyrere end ikke Liv, ikke ikke ved Soldan.

x Jeu indgaar sig for Mosheim

En savant complément de l'histoire de la petite nation juive, on voit qu'elle ne pouvait avoir une autre fin. Elle se vante elle-même d'être sortie d'Egypte comme une horde de voleurs, emportant tout ce qu'elle avait emprunté des Egyptiens: elle fit glorie de n'avoir jamais épargné ni la vieillesse, ni le sexe, ni l'enfance dans les villages et dans les bourgs, dont elle s'empara. Elle osa établir une haine irréconciliable contre tous les mortels: toujours superstitieuse, toujours avide du bien d'autrui, toujours barbare, rampante dans les malheurs, et insolente dans la prospérité. Voilà ce que furent les Juifs aux yeux des Grecs et des Romains, que parcut être leurs livres. Voltaire.

[da som anfaar det upolitisk at forsmaa Trajans Erobringer, 203
allen og saa vel dennes forandrede Politik mistede sig at vinde
sig Germanien. Dens Forsvarer; thi da ikke længer
Faren, i det mindste mindre Vanen syntes at kræve
Trajans Vished. Vologeses II lod skjøde sig Løfte af Auto-
-nomen Rhelos.

p. Caracalla bistod til Adiabeni og Osroenes Fald, og
syntes dennes at ville legge Grunden til at skabe Mesopo-
Partherne, som Vologeses forsømte til at Modstykke
og skabe de Østl. parthiske Area Linie. Adiabenerne
Supra 29.

Osroenerne slyngede mellem, under skiftende Konger Tigranes VI
til Mesopotamien slegter af Herodæerstammen N. 112.

Plinius Festoner

[som forhen p. 162. — fra Cæsarerne skal nedog
saa vidt paa at anfalde et com. fmr. Osroenes
Odes. [gik at opnaae Fuldkommenhed med Plinius,
som forsvarede Parthernes Auton. Rhelos. Smlh
et Forsvarskrift med Tendents til Gj. Plinius, som
man med Rette skal udnævne.

203
Germanicus paa sine Rejser Capitel Cæsarea Vologeses II Kongerid ælgiftelig med dem, og med Sam
dem Moneses nalgt. Tigran med dem Armenien og saa
ogsaa Vologeses III, som lige ælgiftelig. Med Adia
-benes IV, gjorde 214 Abgarerne, m. Sønner, allen,
efter anden, en Grinde af Blodet, Osroes, Legatet
Residerende fra Cæsarea, og muligvis paa Cæsa
Samidste Juno Nallam-Tjen.
dr nallam Armenien & Partherne ligemeget saa Adia
-ben & det Armenien, Iberien, Pontus, Albanien,
Bosphorus, Medien, Edessa, Adiabene, Commagene
og Chalcis m. fl. adlod snart den ene, snart den anden
af disse Nationer. 213.
Caracalla drog gen China ad Silkeveien gjorde dynastiske
Ændringer i det Indre, og indtraadte med V. i Wen-Ti's
Sporen i Indbildskhed, og mulig Hia-Ti blev China
Overherre i 3 Aarhundreder, 220, som egentl. af Wu-Ti for-
-mulig 280. Den stiftede Familien Tsin, som
dynastiske af Tsin-Vang-Ti fra Cæsarea af Liehu-Yu,
som stiftede Familien Song. 420. Det vanskelige Spørgs-
maal staar her i 386, at forskjellige Dynastier, som
navn Caldæa & Cæsarea & Familien Song
-mer af Familien Song naar ikke Modstykke Dyna
-stier, som udbredte Vest-China Caldæa ogsaa & Cæ
-sarea & Familien Song; i Nordvest Grund var
386, og staar at endnu dyr.

vide primo pag 269

Nyere Historie

den nyere Historie indbefatter begivenhederne i Mellemlandene, den syvende almindelige Historie, den nyeste almindelige Historie, og den nyeste, indtil nu forefaldne. De forskjellige Inddelinger begynder, som den hele nyere Historie indbefatter, se ovenfor Indledningen § 6. pag. 3.

Middelalderens almindelige Historie begynder med Folkevandringen Slutning, Germanernes Overgang til Kristendommen og Vestromerrigets Undergang. Dette Tidsrum, der omfatter Folkevandringen og Vikingetogene, og afsluttes med det middelalderlige Feudalvæsens fuldstændige Udvikling, med Begyndelsen af den store arabiske Bevægelse. Ved disse 2 store Revolutioner lagdes Grunden til disse Landes særegne Selvstændighed. Med Grund antages nu Middelalderens Historie begynde i den Tid, da den latinske og germanske Verdensanskuelse, af hvilken begge Dele modtog Religionen og Landbrugen (Kristendommen), som de europæiske Nationers Udviklingsfond dannede. —

Nyere Periode

fra de europæiske Folkevandringers Slutning til Columbi Opdagelse; fra Midten af det 15de til Slutningen af det 18de Aarh.

1ste Afsn.

Kronologie.

§ 1.

Tidsregningen i ældre Tider var meget ubestemt og afhang af forskjellige Aarsregninger. 1. Den kristelige Tidsregning begynder sig fra Verdens Skabelse, 4004 Aar f. Kr. 2. Den romerske Aarsregning begynder sig fra Roms Grundlæggelse, 753 Aar f. Kr. 3. Den græske Olympiaderegning begynder sig fra de olympiske Lege, 776 Aar f. Kr. 4. Den seleucidiske Aarsregning begynder sig fra Seleucus Nikators Tronbestigelse i Babylon, 312 Aar f. Kr. 5. Den jødiske Aarsregning begynder sig fra Verdens Skabelse, 3761 Aar f. Kr. 6. Den muhamedanske Aarsregning begynder sig fra Hedschiras Flugt fra Mekka til Medina, den 16de Juli 622. Den består af 12 Maaneder med 354 Dage i 30 Aar. 7. Den kristelige Aarsregning begynder sig fra Jesu Fødsel, 4004 Aar efter Verdens Skabelse, 753 Aar efter Roms Grundlæggelse, 776 Aar efter 1ste Olympiadeaar, 312 Aar efter Seleucidernes Regeringstiltrædelse, 3761 Aar efter Jødernes Udgang af Ægypten, 622 Aar efter Hedschiras Flugt, 1492 Aar efter Columbi Opdagelse af Amerika. Den kristelige Aarsregning er den, som bruges af de fleste Folkeslag i Europa og Amerika. Den begynder med Jesu Fødsel, som man nu ved med Sikkerhed er indtruffet 4 Aar før den Tid, man i Begyndelsen af det 6te Aarh. antog for Jesu Fødsel. Den kristelige Aarsregning deles i 2 Perioder, den gamle Tidsregning, der begynder med Jesu Fødsel og slutter med Aar 1582, og den nye Tidsregning, der begynder med Aar 1583 og fortsættes til vore Dage. Den gamle Tidsregning er den julianske, opkaldt efter Julius Cæsar, der indførte den i Rom. Den nye Tidsregning er den gregorianske, opkaldt efter Pave Gregor XIII, der indførte den i Rom. Den julianske Tidsregning er den, som endnu bruges af den græske Kirke og af Russerne. Den gregorianske Tidsregning er den, som bruges af alle andre kristne Folkeslag. Den julianske Tidsregning er 11 Dage bagefter den gregorianske. Den gregorianske Tidsregning indførtes i Danmark 1700, i Sverrig 1753, i Rusland 1918. 7. Aarets Begyndelse er forskjellig hos forskjellige Folkeslag. I Danmark begyndte Aaret indtil 1770 med Paaskedag, fra 1770 til 1800 med 1ste Søndag efter Paaskedag, fra 1800 til 1850 med 1ste Søndag efter Juledag, fra 1850 til 1900 med 1ste Januar, fra 1900 til 1950 med 1ste Marts, fra 1950 til 2000 med 25te Marts, fra 2000 til 2050 med 1ste Oktober, fra 2050 til 2100 med 25te December.

Prognosis. Supe p 162.

205 82

Nationernes forskjellige Vandringer i Folkenes første Perioder, deres Inddeling i Folkegrene, og ældste Udbredelse af Indbyggerne i Europa, giver det nødvendige Udgangspunkt for Undersøgelsen om deres geographiske Stilling, og saaledes Nationernes Forhold til Folkenes Fred.

A. Europa. 1. dets østlige Land, Grækenland, Macedonien, Illyrien, Dalmatien, Thracien, Moesien, Dacien og Pannonien, forbød det ældste Indbyggere, men i Grændserne af dette Land, Asien og Afrika Nationer nedsatte sig. Disse nære ved de nordlige Grænser: Gother, Rugier, Heruler, Vandaler, Gepider, Longobarder o.fl. der var nær ved Folkenes Fødsel af deres Fæller forskjellige Indvandringer, og fandt saaledes deres Navne. Hunner nær: Lavinier, Obrobaler, Sorbier, Bosnier, Ruker o.fl. Folk norfra, d. e. af Østersøen fulde de Europæiske Folkeslags Stamme: Hunner, Slaver, Bulgarier, Ugrer, Avarer o.fl. ved den N.O. Grænse. 2, i Landene ved Donau Folkestammer Gother, Thyskere, som fortrængte de mindre Folkestammer. 3. i Landene mellem Donau og Alperne bosat i Østgothen, Rugier, efter hvem det kaldtes Rugeland, siden Heruler. De ældre Kron. af det østgothiske Rige, efter hvis Fald Hover indvandrede i det fordums Noricum, Tydskernes Fædreland. 4, Italien nedsatte i Begyndelsen af Østgothen; deres Navn af det gamle Indbyggere. Longobarder nedsatte sig i den østlige og mellemste Dal; Rom, Venedig og den Østlige Dal blev Landets Grændser mellem Østgothen, Longobarderne og Franken, Saaderne, og det mindre Øst. 5, det fordums Gallien nedsatte sig de Folkestammer. Franker fandt den nordl. og østl. Dal til Loire. Vestgother den S. og V. Dal og Burgunder den S.O. Dal ved Rhin og Rhone. Franken fortrængte Vestgothen fra deres nærmeste Opholdssteder, saaledes sig Burgunderne, og hele Gallien kaldtes af Franken: Frankrige; det Land kaldte ogsaa Neustrien, i Modsætning med Østfolkland, som de kaldte Austrasien. I mere indskrænket Forstand er Neustrien Landet mellem Loire og Maas. Fra det N.O. Folk nedsatte sig Britannier, og gave hele Storbritannien sit Navn. 6, Hispanien indtog Alanen, Vandaler, Heruler, Suever og Gother ind, men af disse dreve de Gothiske Folkeslag de N.V. mindre Dal, de øvrige den mellemste og S.O. Del, hvorom de adskrev sig fra det V. og S. Frankrige. Mod Øst af disse fra Nord Araber og afrikanske Mauren ind i Spanien, og dette gav det N. Præg og Landet navn. Hver Gothen, Suever, Vandaler, Heruler, Alanen, Araber, Mauren, Afrikanere, Romere, Jøder, mikte sig i dette Land. 7, Britannien S. for Tweed Folkestammerne Angler, Jyder og Sachser, som nu og Skotland indvandrede. Angler, Jyder og Sachser, som gave Landet Navn af England, men dog ogsaa i den nordlige Del. I det V. Land fandtes Kymrer. Skotterne, en gælisk Nation, gav den nordlige Del Navnet Skotland, det Europæiske Irland, fra Galerne stammede Irer. 8, Tydskland fandt med Tiden en stor Udstrækning, men allerede fra Midten af Aarhundredet Verden. Mod N. finder at fare Folkenes Nationer ligger det Øst, som dette Lands egentlige Herrig. Grænsen af dem, som sadde ved Rhin og Donau de store Grændselinier, var: Bøjrer, alle-

manner, og Hoever, ved Donau; Hyringer ved Elben og Saale, Sachsen ved Byg, Braaborn af Weser; ved Rhen og Niederstrom, Frisker ved Bestrom af Nordsøen; Danske i det nuværende Danmark og Mekleburg; Wenner eller Suethians i Wenig, Kerigonier i det S. Norge. 9, Fra Elben, gjennem Polen og Rusland, og ved S. Hø paa sin lid Donau, blant Venderne et man dreth i 3 store Stammer, Vender, Slaver og Antes. De egentlige Vender bond V. og N. for Elben. De ellen Forte: Obotriter, Wilzier, Sorber og Sorber, Ukrer, Pommer, Dalemintzer, Luzizer. De et Slavisk Folk: egentlig mandsmalig: Lecher i Polen, Lecher i Bohmen, Mahrer, Schlesier, Chrobater, Slavonier, Serbier, Rasnier, Kärnther, Crainer og Slaverne i Rusland. Ved Adrianopel ved Donau. 10, i det N. af Europa og N. V. af Asien indre Egstand af mare glaciale, og fra den nuværende Finske Bugt til V. og lyd over de Grandser af Europa og Asien, bond Finnerne eller Suomis indbrudt Folkestammer. De ellen Folk meget vidt Nat:, blandt Folk mange, hvis Stamm og navn i Ellen for meer forsvandt; begrebet alle et Folk af ugrisk Oprindelse, saasom de nuværende Ungarer og Magyarer. Andre finske Nat:er: Permier, Syrianer, Vogulier, Mordwiner, Tscheremisser, Wotiaker, Wogules, Syrjäner, Lapper, Tuger, Esther, Liver og egentlige Finner. 11, S. V. for Finnerne bond Folkestammen Letterne, om hvis Oprindelse man ikke er enig. De ellen Folk Preuser, Kurer, Samaiter og Litthauer.

B. Asien. Ved Arabernes Flom Indbygger, blant alle Folk i den V., mellemst, og S. V. dem de flere af dem udstrakt Nat. For denne Revolution Folk: 1, Lille Asien, Armenien Kedraten, Landene mellem det Sorte og Caspiske Hav (og de mellem Euphrat og Middelhavet, de det græske Keiserdom. De ellen gradvist den store græske Nat, de strakt sig langt mod O. 2, Landene mellem det Caspiske og Sorte Hav strak de finske og nordasiatiske Nat: fra Norden ind i Europa og det græske Keiserdoms Land, de Finnemagen og det Store Rige. De ellen Folk Finnerne, de ved Volga udbrudt sig langt mod O, Alanen, Avarer, Chazarer og et ugrisk og finsk Stamm, Kazzer, Kasachier osv. 3, med Rand det store Chinesiske Rige; i Sommer N. og V. dele omvandrende en Mængde Horde og mindre nomadiske Folkeslag, de stedse laae for de andre med Krigen; blandt dette var et saa kaldet To-pa, Schen-Schaw, Sian-pi, Tschude eller Tyrkerne, og de fra Finnerne nedstammende Ungarske.

C. Afrika. Egnen ved Vandalerne i Begyndelsen af denne Fr: og ved alle Sy Ocean. De store Egne ved Nilen ved Landene, som Arabern strakte dem sammen, og Egypten saaledes alle afrikanske Egne grændsede ikke indbrudt i den arabiske Nat. Blandt de indfødte Nat:er Berberne ved Middelh. Nat. strakt den grønne Landskab Sy ikke i denne Tidsrum. —

Nationernes politiske Forfald.

§ 3

Landene i Mellem- og Vestasien, fremdeles Middelhavslandene, vil som vi have Grund til at tro, ikke have undtagen, men i denne Fr: Tidsrum for den væsentlige Historiske Begivenheder.

Chinas, og de omliggende samt dennes Nationers Historie, saa vel
dette Landes Beskrivelse tilligemed, og blev forsøgt nogle Gange fra Europa
herved, at den første Grund til Forbindelsen maatte lægges
til det ligerste Bekjendtskab dem. Disse Lande ligge
ret for Asiens Østende.

I Begyndelsen af denne Tid. naar de østerlandske Nomader
eller tatariske Hyrdefolke, og forsvinder i Forbindelse Nationerne
i Osten; man i det 7de Aarh. disse Arabere fra den
lange mon afsjønnede Maade, i det de undertiden sig den sakse
historiske Navn. I Vesten stifter Franckerne, nedsy vore
tydske og nordiske Stat:, og saaledes Grundvolden til
i Europa. Disse Begyndelser var Gotherne mægtige
de øvrige Slægter: Vigter og Visigother, Longobarder; Burgunder; Sag-
-seer, Thüringer, Allemanner, Frieser, Sachser, Angelsaxere,
de skandinaviske Stat:, Vandale. Africa kunde ikke maaske sig med
Fuglene i Magt. den saa tidligere Verden vanskelig
mellem Tydske, Slaver, Gother v: Lemvr. & Arabier.

Folkevandringen og Arab: Erobringen gaver Verden ny
ansigtsskrand, og Forandringen var saa almindelig og fuld-
-stændig, at Historien ikke kan sammenligne sig med
Indhold finde man med dem nye Magter: Franker, nye
Love, nye Herrer, nye Folkeslag, nye Veier, nedog nye
Tragter, og nye Normer paa Tro & Land. — Grækerne
Romerne, Tydske og Arabere, naar Barbarer, den ene undertiden
sig i de som Herrer. — De første Aar i Forandringens Tegn
med Fremmede, hvorunder adskillige Slægter ligesaavelsom
gik under igjen; med disse Slægter & deres Skikke Slægtninge
skom, de undertrykkede den nye Del af Befolkningen,
nedlagde de ogsaa i nogen indvortes Uroligheder, skønt Slægts-
-skab og Barbarien fuldt Norden. I Overensstemmelse
med Mennesket Tidsalder af Religionen, og Arabernes Folke
deres Stadsvarmed Tegn Ligheder i Almindelighed, endskjønt
Enkelte af disse for. Religionsstifterne Tiggede at Blomstre Land
dem. — Dette Barbarien viste sin Tydelighed Tid
Tilbøjelighed paa den Tydske Stat:, de undertiden Tilbøjelighed
og Tilbøjelighed af Skikke og Vasallager, alle ofte Land
-ne Tilbøjelighed Fordrivelse.

Denne Forandringen er dersom man
at betragte & Folkeslagene, som Hjemsted Grader; og dog finder
man i denne dunkle Tid nogle fremskridende Genier, man
-gelfulde Diderica, Mikammed, Carl M.

Alle disse almindelige Forandringer Virkninger, som sagt: med
den store Folkevandring, og Arab: Erobringen. Ved den store Folke-
-vandring forstaar man de almindelige Omvæltninger Slægter,
og dermed Fraadsyget Fornedrelsen af de i det nordlige og østlige
Egne bosatte Folk i de sydlige & vestlige Lande, skeede vaarene
fra det 4—7de Aarh. Denne almindelige Uro havde dobbelt
Grunde, dels naturlige Aarsager. 1, de nordlige nomadiske
Stat: samlede mange Gange Mange af de indvandrede i de sydlige Lande.
2. Aarsag de tydske Stat: Uroligheder Storm Forbund, og ved dette
-mindre Magter mere & mere Betydning Overflødighed, Overgang til Tydskernes

Supl. p. 159.

 Nationens Tvedrægt efter at Kjøbmandskabet var ødelagt. 7. Dets Tvedragt i Regjeringssager kunde for at pløjedrive, naar ikke saaanche var sat til adskillige tydske Nat: sag: i R. romerske Provindser. 11. Dette Selskab endnu mere, da det nu blandt de nomad. Nat: i Ukraine, endnu Revolutionen, som paa, som havde i det nærv. Asien, Egypten Siden. Pe og andre nordasiatiske Nat: ind paa Tungerne og krænger dem ind mod det vore: Gebrek, som det skjønne selv angiver, og kalder dem Gothere, naar og saa andre tydske og slaviske Nat. ind paa samme. Disse Gothere maae det romerske Rige Ødelæggere ogsaa kaldes, fik det trange Norde ind i Provd af Riget, trang Romerne til at holde deres Armeer langt fra Grændserne, hvorved andre tydske Nat: aabnede Veien til Prov. som det nu afstraffende skatte. Og dog kunde magtes fly det vestlige Rige saa længe mod Vest, efter at Romernes Magt var knækket i Chalons'ske Slatter, hvis ikke at ridderlige Ærgjerrighed, den ene efter den anden, havde splittet Cæsarens

Gothi, orbis roman. pernicies. Amm. Marc. l. 31. c. 4.

Supl 164.

84.

Societetens politiske Forfald.

det ypperlige Kongerd. samt av store Udstrækning, udbredt af alle Land i Asien paa denne Halvkugle, både Asien, nemlig af Landene mod og mellem det caspiske og sorte Hav, Egypten og alle Lande i Europa fra Pyrenæerne, de fleste ikke fra Asien, de ikke adskilte Hav, og endelig de Øerne og paa sin Vis samme, herfra sidde endnu dem paa Asiens Kyst og Italien; naar indvortes og udvortes Religionsforfølgelse og Ejendomsret samt ødelagt, adskillige dette nødlidende Provindser, og bragt dem sin Tvedragtighed naar, paa saar Undtagelser nær, endnu Lade, adskillige Skillelinier, eller dybere Grænser, eller grænsende Grænser, ikke ved Nationalforskjel dem paa Sprog, og aldrig saadan Kjæl paa dem; Undtagelse af det ypperlige Tyskland, der forhindrede dem de at anvende deres Ord paa at undertrykke forskjellige Religionsfriheder, og de at forfølge ruinere, som ikke var af deres Mening; dermed forvandlet de Religionens Kjærlighed politiske, opvakte hos jeg Had og indvortes Krige, hvorved det ypperlige store Land, og tvedragtige Nationalitet blod. til Enkeltfamilier sad fast paa Grænsen. De ingen den bestemte fælles Mand eller Kaiser i Stedet det helene at udvælges Regent, paa ofrigt under Vedkommende Mand eller det ypperlige Tvedragt Enkelte, efter første efter en bestemt Tid. Jeg det ypperlige Mand bestyrede Grænsen, og stadse blandede, da Friheden hævet og Kjøbmandskabet ødelagt Prestantinopolitanerne fornemt fra alle Erhvervskilder. Det skete nær store Regjeringsklogskab, at det ikke nødte de fjender Kjærlighed i Europa fra at blive politisk, de skjønt deres Indflydelse mod Regjeringen, og almen Ruin ved Krige, men saalænge de Familier regjerede, og mellem samt det mest afgjørende Indskridende paa deres Afgjørelser eller Grundsætninger fra Justinians Tid det Regjeringen

209. Glemt af Bygger, nu skuffer maatte det almue talte Befolkning og Kaaser i personlige Herske, og ikke Fiendtre Troffelse Tiltrand.

Af Persien maatte det Gode Fred. Thus Kal: man i Bygningsstaar af Thus Fjeld, ikke Fjeldlige og Fjeldlige Fjender. Med N. Persiske med Thusenes Indbrud, Fjeldt, Planter og afsat. Kal: ved paa et vinagedes Fjommelser, thus de ustraffet Fjeldt og Leilads nedsatte Fjeldt. Mestes Persien gelvelig ved indvortes Landbesitter, og Heraclius Fjeldlige 17, men Fjeldaftes x Arabene nedsatte afsat. og afsic. Prov. —

Og Fjeldt ikke Fjeldlige paa Thusenes, med Arabenes Thusbesiddelse i Forbig, ved Constantinopels Belejringstid, ved i Slaadt Arad. og Fjenden Fjeldlige og ved ikke Fjeldt Fjenden Thusenes Constantinopels ved Fjeldt vinagedes Fjeldt Thusenes Had vigtigen Tar Fjeldes ved de Øvrige Prov. og Allemindelige Tanke i Blot paa at Fjeldmaa den, Fjeldmaa Fjeldmaa, Fjeldt Fjeldes Fjeldtaft Fjeldmaa af ikke.

Fjeldt af et vinagedes Fjeldtaftes Fjeldes paa en vis Maade, Fjeldt af Fjeldtaftes Fjeldtaftes Fjeldtaftes, og Fjeldtaftes Fjeldtaftes Fjeldtaftes

210

skulet saa gjorde nogen kraftig Modstand. 4., fremfor alt
med stor indvortes Forskjellighed, idetdet de at nedsætte
dem. 5., mange Forordninger imellem muhammedanske
religion stemmede overeens med den kristelige, og mo-
gjorde, og ikke bragte ikke lidet til dens Udbredelse. Alt,
allerede med Hensyn af denne fremgangsrige ikke arabiske
Khalifats Grundelse at forudsætte.

Gulielmus vaatth, de Arabiere mistede deres Engelske Rand, Dette
sig henvogt af Tyrene, Slavonier og Dalmatier, og disse mere
ødelagde al Magten i Asien.

Smith Gbd. II. 3.

Anden afsigt Rolo
Magt i det frankiske Rige saa stor, at Karl
indvortes II., og Spanien var sig aldeles løs fra Khalifat
i Asien. De omvandrede Grunde skandede Pirater,
og Carolo Martello Sejrsherre i Vesten, at arabiske 8.
Khalifene talte deres Engelske Rand, og sandet for den
mindre ingen Mordsend Magten, at magtet straalte deres
som Stat sig saa vidtudstrakte ikke atlantiske Hav.

Frankrigs gjeld. Forhold.

§ 7.

Franskerne blev den herskende Nation i Vesten. Grunden
dertil lagde Chlodovig 8, og alle de franskke Konger
forøgede ikke saa betydelig. Hans første Seier. Grunden
til Kongerige, som Gallien begrænsede, saaledes at
gen indvortes deres Kaldelse over den største Del af
Frankrige, at Burgundiske og allemanniske Land ved Rhin,
og over Thüringen. Magtes Deling mellem sine Sønner,
Magtens Delte Ved, Lidt at Skatt, Majorernes
Embeder Magt, Frankernes Konge af
Egentlig deres Magt, Frankernes, Grundsætningen for
Kongelig Ed at Frankisk Magt Almagt, men den Hjemsta-
meier havde Embedet sig i Majorat og havde saa den
høieste Bestyrelse i Hænderne, og de at Rom og Geistligheden
gjor af Carl Martelle var endnu lidt Sydyssel, saa begge
Franskerne ogsaa med deres Labon med den høieste Omvæl-
gelsesd, deres Mainerne Kongen over Syrenderne, og X,
ligesaa de nye Kongefamilier, Carolingerne, Bajerne, Fri-
serne, Sachserne, at Spanisk Land ligt lige for med Mellemsø
og Rhin, nogten ikke Italien, og at spanske Prov. paa denne
Side af Ebro, saa at deres Sejr bragte alle andre Folker i
Overdelen vejestrømmende, at nemlig undtagen, Pyrenæerne.

Italien.

§ 8.

Den østgoth. Diederich stiftet at mægtigt Rige, til hvilket hørte
Italien, Sicilien, Rhætien, Noricum, Dalmatien, Slavonien,
Istrien, mindre af Pannonien og Pannonien, og som med sin
høiere Kultur overlegen Sejr paa mægtig indvortes Kraft, som
at Land Overvægt. Men saa Nationalitet, da den ikke overholdt
af Romerske Hjemsted, sin medfødte Karakter, og saa Familien
knoppede ikke i saa Forhold. Dette indvortes Ordningen gav
Gothen Anledning til at X skl. aften i Land Varighed, og sidder
sig i Besiddelse af Italien. Den betydeligste Del af dette Land
Pour cette raison blev ved de aldeles ødelagt. Provence
fut lui-même que Justinien ruina cause la ruine d'Italie, et cela par les exactions que les Grecs y exercerent dès qu'ils y revinrent mis le pied.
beholdt igjen Longobarderne dem, som den besatte ved Alpe-Floden
dog, nogten Indvaanerne ligesaa Landmænd, formedelst sin

211. stalte Aggressionskrig; de Kom saaledes for Haabet, og med Rædselen af deres Fra: faldt i Fiendernes Hænder.

Spaniens, Afrikas.

89

Af de i Spanien indvandrede Nat.: Vandaler, Alaner og Svever, forlod Vandalerne snart igjen dette Land, og stiftede Riget af Afrika at Nye; som blot nær ydmygelig maatte bøie sig for Generik's personlige Overlegenhed. Visigoterne fandt, forsaavidt det nær Pyrenæernes Nordside, Landskabet Septimanien, Vindagelicien og indvortes Provindserne. — De Tappre Vandaler nær dennes gjæstfrie, medlidende Afrikaner, og blev lod omsider af disse rimeligt dræbte dennem.

Alanerne erklærte sig villigere til; Sveverne maatte endelig bøie sig for Gothernes, og dette blev den sidste selvstændige Nat. i Spanien. — Disse dog beholdt sig endnu adskillige Aar paa sin Del af Pyrenæerne, og endnu længe af Nordgallien og Mauritanien. Men Vaterne erklærte sig for Hyldningen af indvortes Provindserne; Frankerne skatte Visigothernes første Del af det gallisk-romerske Land, efterat Kongen havde gaaet ind paa den ariansk-katholske Lære, dette de dog ikke længe, blev de Eroberne af Pyrenæerne; dernæst fornemmelig de indvortes Provindser, og med Tiden af alle disse Provindser undtagen Septimanien, som endnu længe forblev sig. Indvortes Provindser blandt Araberne endelig snart deres Magt; det af dem stiftede Rige aldrig mægtigt og de Christne undertiden snart igjen deres Magt.

(De øvrige europ. Vaters gold. Forhold.

90

I Nordgallien afsluttes den europ. Vandr. ved, at den europ. Vat. som blandt paa begge Donaus Bredder, fra det sydlige Spanien af; ligesaa hurtig mod Nordvest, indtrængte Franskerne. Men efter Attilas Død, adskillige Aar efter Vat. og de indtrængende Vat. satte sig igjen i Fædrelandet. Thi af dem var mægtig nok til at fylde en Mængde paa den gold. Overflade. Gepider, Rugier og Heruler forsvandt, ligesom de deres Navne, og indtrængte i andre Vat.: Allemanner, Burgunder, Thüringer, Bayrer, Frisere og Sachser blev Undersaatter af Franskerne. Følgelig Vaterne adskillige mere saa Vater, hvorved de mistede al politisk Betydning: de Saxer, Danske, Angelsachsere, Nordfolkene, hvoraf Nordmænd og Jyder nær de fornemste, Irlænderne. Af de talrige finske Vater fandt ingen nogen betydelig gold. Bygter: Bulgarer, Avarer, Petschenegar, Chazarer, de forskjellige ugriske og finniske Nat.: begge indbyrdes, med Tyrkerne, og mødte sydligere langsk Nat., og spillede kun i det Nordøstlige Folkehistorie, myldrende en mægtig Rolle. —

Nat. Bevægel. Fortsættelse.

91

Romerne havde i det af dem X Land indtrædte Centrum, forsvundet (i midten Vaden), dem kaldet den romaniserede Nordvesten, Nordspanien og Vestgallien. Dernæst modtaget de fleste Nat.: blot saa Relikter,

og Barbarier indtog Eiendommelig plads. Den romanske Middelalder stod under Indflydelse af Kirken, som i Europa havde sin Hovedsæde, i Asien, blandt Grækere og Italiere og Haandelen i Afrika, mindre blandt Vesterlandene og Angelsakserne, allermindst blandt Franker, som skiøt den nydannede høiere Adel udgjorde et vaabenbærende Element, hvilket blandt Germanerne altid havde været Folkets Kjerne. Den gamle Tids Kirke var Klerkenes Forening af deres Kald til Herren, at de skulde være Verdenens Lys og Salt. Den gamle Tids Kirke var Kristenhedens Forening af alle Kristne, at de skulde være Kristi Legeme og Aand. Den gamle Tids Kirke var Kristenhedens Forening af alle Kristne, at de skulde være Kristi Legeme og Aand. Den gamle Tids Kirke var Kristenhedens Forening af alle Kristne, at de skulde være Kristi Legeme og Aand.

Gerbanne. 1ste Deel pp 207.

NB. fra Rothe Norske Retsforfatning I. 120-121 om Frie med 6 ulike Grundord, ingen ægte. —

Forf. 1808. II pp 69 fg. 72 etc.

ved Supl p 173. - 179

213. med et fælleskab gravsted igen for Fattige. Ligel med Fælleskab til Valgrigt, og til at Mahomedsk Landet Forbrydelser fand-
e mange Retsmaad valgte Califen; men Califen Moawi-
jah gjorde Kongen arvelig i Fusat Overmagt, og Fælles
Fusat til Abbas falgt.

Regjeringsformen er ikke af Eydskrav, skiftet Valg mag
ontrad indskrænket monarkisk. Den højeste og lov-
givende Magt var i Grund-Forsamlingen eller Landsmø-
fælden, og selv den øverste Magt kunde Kongen kun
indskrænke med Eydskrav.

Det er et vanskelig Spørgsmaal, hvad Eydens Indhold
var af fire Slags, man skulde mene var Adels-
lige, mogle simple eller gemene. / Fælles med Stiftel-
lige, mogle simple eller gemene. / Fælles med Stiftel-
ses Fælleskab, Indbrud, Indbrud for Gæld,
og Gæld; et andet almindeligt Eyd. Det skulde
Indbrud Land, ligesom Fælles Skatte, og Kongen skulde
skjedes, med Fælleskab af den højeste Grundsætning: at
ingen må give sin Grund-Landsmand, eller Landsmand Grund-
Fælles fire Mand skal ligeså vel være valgt til Grund-
Fælles, som Landsmand til, at Grundsmand kunde
Fælles, som skulde Fælleskab, at Grundsmand kunde
Fælles, som skulde Fælleskab, at Grundsmand kunde
Fælles, som skulde Fælleskab

Heller, selgnaet sig, i Stad Enkehonin, alle Mægtestrabsager
og den Kongelige Magt blev at Tabet, og med de forsmaadt tilligs at
Dette og Æreskjød. Det Middel, som skulet giøre Kongen mæg-
tigere, nemlig store Grundskyldige Skatteydelse for idømte Synder,
gjorde dem afmægtigere. Saalaedes blev ogsaa Kongen
for dette Kapitel paa forskjellige Vis.

Saaledes Tvistighed at Middel
til at øfwen Nationens Forfatning, som Kongen wandt stred Tabet.

Men saaledes Kongen ved dette Kapitel, som
findes ikke Overdragen, med at valge en Konge til Efterfølger,
forgiaek sig at paadrage sig store Bekostninger, med mange
valgte gejstlige Stifter, allerede Kirkegaarde, som ikke med fø-
rer til at fiske i Kirken i det mindste Tabet dem.

Om Efterfølgelsen for Sveriges Rige. Allen. I. pag. XVIII.

Men de: Fordelagtige Virkning til at giøre de omvandrende Folkeslags
Barbarisme Ophør, naar at de gamle Lovbud for Udførelsen i
dette Stykke, ikke anseaes nødvendige til at skjøtte i Dag.

Ligesaaledes dreves de nordiske Folk saaledes, at den ene Søn efter
Fader, Bestemte sig 2. — leg. Upsgoth. I. 10. 1. c. 6. Thurgodome
dem skjøtte i Fantasien, Vandalerne og Franerne selgnaet dem mæg-
tige, Jernlegem og Rathjælpelse, dette at søge, ufølg-
somme Grund med Ære og Mistæmagt fader.
Rathen til Underhjælp. Afskedsmorgaf for at drage ud
og skaffe Fyndene.
Da det Land, som de Gydske ved Sig, fra det nærmeste naar Rotha
for Vadmaanerne, saa blev den fra det nærmeste Land ved
Igjen for dem, de maae tilbage. Da det først skjøtte
maae Folket, saa blame de ofte af Gydskerne taabelade
mere uindskrænket ud af Romerne og Franerne; thi de
forbrøde naae ikke alene hvormed Mistænksomhed, at de jo
endnu, at den maatte arbejde sig, fuldt at ikke Land
jordisk Lyst, alle at de maatte søge andre til at arbejde
for dem.

og saadanne Land Forvaltere. Konseqvente kunde dette
Princip paa begge Veder øvelse, men Landes nidkjær-
hed krævede det strikte, at man forskjellige dem saaledes
Embeder, og endelig, at man, ikke mindst i Krigstid, allerede
i Fredstider maatte gøre dem saameget mulig fuldkommen. F
Konseqvente endnu stemmede dette med deres Natur, thi Kaste, Stam-
pighed Caseddelse og Lov nogen nok saa ubetydelig
Lyst. Fiendskab: Fiendskab er det mest, at ikke mødes
Ungdom ikke var stærk med alle, fælles ikke paa ungdom,
og at de omvandrende Folk ikke saa gemak
Maadelighed. Dette ødelagde paa følgende Maade:
Mangfold Grunde, Underbrydelse og Forandringer
af mægtigere Naboer, Langvarighed, Gjæld, Faaboen
Tørst Fordel og Aar, og med Hensyn til gejstlige
Stifter, Kirkegaarde og Døde Opbevaring, endnu mange
Skridt af en fri allodial Grundbund, til at omvandre
Hjemmet til en mægtigere Mand eller Stift, for igjen
af dem at modtage det til Aarlig. F Man kaldte dette
overdragne Gods, f. feuda oblata: (og det var ofte
tidligere anvendt. Gods hjemmehørt til Stiftet i Sver-
rig, endnu for ved Italien, til Odelsmænd, som
dem ovenfor nævnt endnu ved det Tyvende Aarhundrede
formen. Det var Egenskab Forbundet med Kjør-
hjemmet.

Da det Gydske ogsaa ved de vendiske Grænser stødte
til allerede Kongen med sig. De forskjellige Rødder af
det gamle Fædrearvs, til Tilbageleverens naar Tegnede
i det Kongens Rand, overalt Skjønt dem Skriver ikke
saa nogen af de ovenfor Nat: haft alle de gamle Fæd-
rearvs, som mange af dem bestod deres Grundom, og
saa Fraaneme, nogle endog svingede dem og til det Yderste
Overgrænse. F Det Kongen bestodte, det nye Dyrkede,
efter bygde Bøl, deres Underholdning paa dem Maade, at man
anvendte dem Afgift til Krig, af sine Produkter til Kongen
til deres Fæstere andel, og bestod det ovenfor sagte. Deres
Tilstand og Forhold bestemtes ikke ved Lovene, men man
overlodt til deres Fæstere, Fører eller mindre Godsher
og var derfor ofte forskjellig. Endnu mere forskjellig
og skarp blev Skjæl omfattende Kongedømmets Stand, da
mange Kongers Fiendskab saae sig nødsagede til at
gaae over til Samme. Deres Forvaltere af deres
Tilstand, f. obnoxatio: stærk nødte for at finde Beskyt-
telse mod Underbrydelse, alle af Evang, eller af Gjæld,
eller til Drab, alle ofte, ved gejstlige Stifter, af
falsk Andagt. Følgen blev at saae saa godt Underhjælp
af sin egen Fører samvittighed, og at omtrent saa saae

215 Øyrden som meuslegt. Paalagte og bord da udstrakt Mon-
derclasse af Bonnaat eller Ejer, som sauch mangstags
Bondmaasse, Kelluigne og stor Forskjel i Fjesonder he strey
Byrde, saask indbefattede de fleste Landboer og mange
Præster, og stadse tieborg. —
Falder dette Skjøn udfjornt Forskjellighed an Regjerand,
om sine Qualiteter og Pligtighed nø, iden tale.

Sept 1789

Finantsen Sept 185

Sept. 189. —

Den Høyeste og Longinauck Magt man i et fier Aldeus
Jaudr. Et udonaadden paa Nationalforsamlingen, sam
almindelige Nanur and Concilia, Conventus, og Placita.
Det er ingen Ting indbefattet, at efter de Fjeste Aldr,
og gandmaal Aldr, alle Stormand i Rigjandsen Jaar togs
Rudel i dette Nationalforsamlinger, omrad Fjendt val de Adelige
Fudfjøtte Jan norsk Jorm and de Simples, nun dette
Fjeste Fjennaat sig af mangstags Standsagen, skad fra mun
dersta, og de Jorm i nur Longinaugen og Statsbestyr-
nelsen Fee sig alene. /

* I Rigjandsen naar dett. Nationalforsamlingen
Adelige an begjnde Mandstag, Fjerste alle
Adelige an begjnde Mandstag, Fjerste alle
Adelige an begjnde Mandstag, Fjerste alle

1 Tom.

216. naar i det Hele Regjeringsformerne bestaaer i et af de Ældste Stiftede Rater; man kalder dem Eiendoms Allodial Lehn. Vi ville nu anføre de fornemste Modificationer ved nogen af de nyligste Stater dem, ved hvilken Anledning ikke maae overses, at disse Staters Constitutioner meget ofte ved Successionernes omvexlinger og aftagende Villier, ved nød Vaabnes og andre Ulykstilfælde, de fornemste Magters Gjeldbyrde; disse Ting maae ikke nu behandles udførlig og fuldstændig, dette skeer i de forskjellige Statistikers Skrifter og Magt, og dog skal det dog fortælles, at paa adskillige Folk, og i den samme Provinds, en Lov, Regjerings og Lykkelighedsregler regjeres nogen vise Stater ved Provindser, en anden ikke disse Egenskaber, en gjerne Eiendommelige.

Franskes Regjeringsform var eindommelig monarchisk, og den høyeste Magt i det Folkets Hænder, som ydmyge den paa Nationalforsamlingerne; de kaldte i Forskjellige Tider = siste Majestæter. f. Merk = Magtfulde: f. Denne antoge ingen Forskjel mellem Adel og Gemene, men den opfostrede dog. Kongerne vare formelig ikke Chlodovigisk eller inerovingisk Hus, thi ved ordentlig Arvefølge, dette ved Valg. Ikke vare de paa samme Aarsager i det Carolingiske Hus. Monarchiet havde ikke, mellem sine Børn og Fædre, Chlodovigs Børn fortrængt deres Magt, og anmasset sig ved de saa kaldte Præceptioner, en Magts Overgivenhed. Deres Regjeringsmaade var gandske den, saa at Hvert Folk, af sine Nationale Forskjelligheder, ogsaa Mindreaarighed, gav den første Minister, som ford major domus, Anledning til at anmasse sig de store Kongelige Myndighed, og at udføre en umiddelbar og arvelig Ministre-Regjering, da de Provindser afstod Exempel. Det første Exempel af Magt, som Kongerne havde, efter den første major domus Navn den, ikke saa Provinds den merovingiske Familie Konger, falde den paa sit eget Hoved. Kongen havde allerede den simple Fremmede allerede den største Dom Enkelthed

Regjeringsformen.

Regis dapr. Sapr. 1832.

Hvis det skeede paa saadan Maade, først i Maaneden, ikke Maaned, de fælles Raad, de fælles Lov Regen, efhvad Systematisk Orden man dennem almindelig udfalde Forsamlingen, på at ikke skulde mangle Gravning de Steder.

~~Som Børn naar ikke blodbefrad Fødselsfølgen~~, og de Ønskes af den høyeste Magt saavel ved Fødselsdag med Anmærkning, saa kun en saadan dølig saa meget kaldes Plaids, som af samme Grund ordinaire Dommerstæd Successionen.

Ved Regjeringsformen var Franske monarchisk, om-skrevet som Adgr eller Tonis; Regjeringen havde de Forskjellige paa Nationalforsamlingerne. Men da Major Domus begyndte at anmasse den Magten, saa lykkedes det ham at fjerne deres Magt ved Regjeringsforandringer, og gav den første Konge i den Carolingiske Magt. Det skeede anno 692, at Pepin 1 Skabte den ikke Prærogativ, den første Grund til deres Forfølgelse fra Magt.

217

fælbar fra Ligedagene, (og den længstlevende Mand var alene i det store Gaard). Mænd sagen afhjælpe søgte at stande deres Casparentiske Trangsag, at som Regjeringsformen var demokratisk-monarkisk, og at dennes Ligedagene paa den gamle Sæd, maa saa bruge det i ogsaa Middags Stykke. — Fremdeles bygge af Klerke- og Overskabsfolkene, alle Gamle og Fortjente i sidste Rang saa vogte af det anerkjendte Kab. annalig. Westgothernes Regjeringsform var af samme Beskaffenhed, og i det store var den, ligesom saa Franckerne, saaledes Magtrabelyg, man med Regte sagde, X at Hyllingen som var Konge ikke andet Ligestand, da Enkelte-eared gik over ikke i absolut Enevælde, at Hyttingerne sig. og det i den Grad, at alle Ligeberettigede Adelige afgjorde paa deres Comitier, ikke saaledes, som det saadan var, kunde lade saamange af det store, som de saadan for godt. I ordentlige Ligedage kaldtes fornemlig Curia ilg: Cortes. Gothernes Land havde Adel, som Formelt var meget stor. Kongen maatte i Begyndelsen af den regjerende Familie, i Fællesskab med Magt, men indskrænkede siden mere og mere.

Ostgothernes Regjeringsform var monarkisk; Kongen var først arvelig i Diderichs Familie, siden valgte Kongen i deres Magt, men negtede udstrakt.

Den Longobardiske Stat var ikke Valgrig, fuer den sidste Magt begrændse var i Hænder af Hertugerne, som saadanne udnævnte den for Livstid af Kongen. Statsforfatningen var en Slags Fællesskab mellem Kongen og Hertugerne, men saadan Magt, som ikke altid lykkedes Kongen at bevare, men ofte undertrykkedes. Kongen maatte med Hertugerne, naar som oftest søgte at afsjøre sig Vasallighed, saaledes og i Beneventanske Fyrstedømme. Selvstændigheden af Hertugerne Fødselsret, Besøgelse. Deres Nationalforsamlinger foregik i det roncaliske Marken, hvorfra det ogsaa kom dem Navn. —

Ogsaa Angelsaksernes Regjeringsform var indskrænket monarkisk. I Aarhundredet af det 9de Aarh. ødelagde Hæren Heptarchiet, og Kongerne blev paa Nationalforsamlingen, som blev Witenagemot og Michelgemot. Nationen bestod af forskjellige Klasser her, Earls, Aldermen og Thanes, og flere Klasser her, Earls, Soemen og Geburs. I Kongens Land var som saa andre Steder. — Angelsaksernes Statsforfatning, og Skikke, deres Fædreland taler

Adelens Lands for Alfred var det grundlige Eiendom i Centre og Grevskaber. Deres Tiendedeling, som skulde anvendes til Gudstjenesten, Skolevæsen, Fattige, Kirkebygninger, Veivæsenet, Broer, Fæstninger, Krigsskibe, Sjøvæsenet, Fyrtaarne, Sjømærker, Havnevæsen, Lodsvæsen, Sjøretten, Handelsretten, Handelsforbindelser, Konsulater, Handelstraktater, Told, Havnepenge, Fyrpenge, Lodspenge, Havnepenge, Told, Konsulatsafgifter, Handelstraktater, Handelsforbindelser, Sjøretten, Lodsvæsen, Havnevæsen, Sjømærker, Fyrtaarne, Broer, Veivæsenet, Kirkebygninger, Fattige, Skolevæsen, Gudstjenesten, Tiendedeling, Eiendom, Grevskaber, Centre, Fæstninger, Krigsskibe, Sjøvæsenet, Konsulater

Nationalforsamlingen; om midt i Rom dreges sammen nærmest Fædrelandet. Ungerne valgte, dog oftest af de regjerende Familier.

Thüringerne, Bayerne (og Allemannerne) samlede sig midt på Landet omkring deres Konge, hvor de stode under Grevers, der de besøgte, da Frankerne og de Sachsernes deres Sæder stemte dermed overensstemmende, saa- som de i forrige Aarhundrede havde været Naboer; dog skete det maaske nok sjeldnere, jo længere de fra Oldtiden forlod deres Hjem, og saaledes ikke mindre sjeldent Aar end andre Folkeslag.

Civil og criminal Lovgivning.

§ 12

I Overensstemmelse med Nationalforsamlingens efter Ungvad eller de Romerske Forslag. I Overensstemmelse med Monarkiets selv Lovgiver. —

Af de Love for Nationens Dom er en betydelig Del ikke bekjendt. De indeholdt de skriftlig fastsatte Bestemmelser, efter hvilke disse Folk afgjorde deres Stridigheder, førend de kom i Berøring med Fremmede, og Indbefatning af nogle vigtige Love. Samlingerne er formodentlig blevne stadfæstede paa Nationalforsamlingerne. De indeholde mest Criminallove; Civile Love findes sjeldnere, ligesaaledes. Criminallovene beskjæftige sig med Erstatning for privat Forbrydelse, saasom Mord, med Fredløshed, Vandregang d. e. Flugt og Fangenskab, man kaldte det Compositio. — Den, som ikke kunde betale Bøden, blev i Almindelighed overladt til de Forurettedes Hævn, saa- fremt Lovene ikke skjænkede ham Liv. Nogle af disse Love kaldes Corporlige Straffe, saasom Piskning, Øinestikning. — Overhovedet maatte de Fornærmede ikke modtage de bestemte Bøder, og bestemte Fornærmelser mod hverandre. Den maatte derfor betale Bøder, som fred Fredløshed, Fredgæld d. pedum, og Mandebod. Det var Overhovedet ikke altid i Stand til at finde privat Hævn, naar den var dog paa- krævet. Følgelig [illegible] Love af Hensyn dertil, og bestemte Lovene, [illegible] dette Øiemed efter deres Indsigter. Enge- kan [illegible] Bøder end i Almindelighed [illegible] Bøden del, [illegible] Konge, [illegible] Konge, [illegible] Allodium [illegible] Hjemmel og [illegible] Afhændelse, [illegible]

Sept 1844 — 191.

Jeg d. 1 X Land Leb. blev afmeldt.

Da Lovene fastsatte gode Bøder for Mord, saa maatte Mordere [illegible] Mordet, [illegible] Mordere [illegible] Mordere [illegible] Mordere

Du ikk man saa strang, straffet dog d Samme
dag liksom de Samtidige, dobbelt saa, stort som d
den lefvende Mand.

Saa dag naaden stads langen stod, efn som samet nedta-
gat dit, paa en andens Ungur. / de Egyptiske / sidste
Tufalds ovan at de sorte Undersamme. Dernæst gjælder
den Grundsætning, at Tugten kand dømmes ikke af prin-
cipia. / pares, pares / præcepta non minuendi, (o man
skiller sig ikke at nølge; efter samet kunn saa meget
kand og dømmes, endog de klonnerbegyn dommer.

Ordsamme for disse skulder tilbageslagtes med
Mindre grad, som man pligtmæd søgte at gøre skyl-
dig ved Ceremonier, Gjenbagelse og Madsordrer,
/ consecrationales, compurgatores / og skorter man
og saa forlod sig mæst paa Gudsdomme, / ordalia divina
man troede nemlig at Gud, i sin ømme Omhed, aldeles
undertrykkede den retskaffne Dag, og opmærksomhed
mere Vidnesbyrd, for at bringe Daadsmanden for Dagen,
og derfor undertrykkede man sig de Prøver, som skulde
bevise dette. De fornemste vare: Prøven med kold
og hede Vand og Glødjernet / Vandprøven / Vandprøven
ved kog, som skede ved ophedet Vand og Ordalie.
Mandighedsprøven maatte vort med i Gjeldet, naar
fremmed skulde gjelde. sid. Supl

§ 13.

De orientalske Vidnedomme Almeen blev paa de gamle
Sod, indrettet i Regionen. Ludvig den store skrev som
Sør Barbarn i Sold. / Det asiatiske Liv skrev mæd
mægte Cavallerier, som Asiaterne kunde lade og tal-
rigere end Grækerne. Vi kunde Ostrinasse om Mas-
sen og Krigs-Maskiner / canal for samtidige Beretninger
som i samtlige Skrifter af Hero og d. Mauritius. Græk-
mær Skrifter i Verdenen. De skrevne sig ikke af ete saa
kaldte gaste Old, som Defendasse mæd Kejseren Valle-
rianus under Sapor Persianeren IV, og som Forfædrene var ne
Vidnesbyrd.

I Overensstemmelse med den gamle Indretning af Krigsmo-
narket, skulde Forsvarsbrigen med Germanen eller
Jærben, og Angrebskrigen med Folkene, som ved Aarsa-
mandter udgjorde; den sidste kunde Krigen i en offentlig
Retning ikke at følge saa. Naaren andre Vidnesbyrd
som, saa vare de i Følge af denne Inddeling, at den kunde
forlade som naar som helst. De Krigsfolk i slige Krige
ingav Sold, men Krigen gav som Forældrene og skede Byt-
tet, de Krigsbrigen, de kunde agte for Byt, med sam,
ikke Krigsbonner. Man fagnede mæst de Sorte, for i
Oppigtelsen; Overskridelsen var mægte forskjellig.

At disse barbariske Nationer ikke agtede mægt paa
Folkenes, saaledes sig let begribe; men Aarsagerne
omvendt den.

Jo mere man nærmede sig, jo mere forsvandt
at Afstanden, og ikke gik saa vidt at Fjeren fra
Fjeni: / i Enhed ikke skal sige, at man saa Fra-
rene kunde vore en gud eller Mand-som Bruer, en man
ikke kunde forstaa / og at Ordene / en Rhenen.

Supl 186

Sammenbundne Hænder og Fødder indtrods mange Van-
skelighed, Overmagt kunde gaa, naar man Fyldig; en
fred skal fremdeles, saaledes skal forstaa, at ikke Klinke Ege
som Bistand i ah ikke kunde Fødder maatte gaa
over 16 glemte Skridt, eller med blote Hænder
over 16 glemte Skridt at bestemme Vidnet.
Den samme Vidnesbyrd er ikke gaaet Rabenen. Forbin-
delsen Ordet, naar i mellem Ordene, ikke Mord skulde
Ende Ende, naar i mellem Ordene, ikke Mord skulde
Krigs-Aarsag. p 220. Fragene, Forbin, i politisk Forbindelse
Forbindelse for Forbrydelser i hvilke de i sta
Vandkommer / gjennem de, naar man ofte. Ma-
skinen kunne Ofte for Malabaserne, i Egypten

Vareger eller Normannen aabnede for Græ-
nelbasse Vidnesbyrd; et ridderlig Vidnesbyrd forsvarede
Ungmagt, 6 falske Vidne Jomfruer. Deres Vidne
Ordene i en Vidnesbyrd, et stort Øjed eller et Vidne
Eder, og at Ordene. Vidnesbyrd forstærkede
Vidnesbyrd, ikke mægt af Supl 185.

Supl 190

Werkomst og Kiøbsslid vaar i denne Kar. aldeles
uddød i Corinthen, og i Asiam for en stor Del for
det sidste Aar Jamet Alexandrinischen, saaledes at Skibene,
Jamet ind- og udsendte til næsten ingen andre Steder
end til Egypten, og til Alexandrien Taldyaaum Jamet
fabt alt Mod og Werkomst. I Corinthen Jamet
et barbar. Kld. ødelagt ved Jadfald Jamet Jommer
Aar, Januar Jaar denne Kar. indvarmt ved - gud-
- mentro Widenskab nedlagt ved Hieronymi Gist og den
Grundskrift, at Arbeit er en fier Mand vandfuldig
Agerdyrkning, Jaadmodet og alt Jvad man kalder
borgerlig Jandhing, gradsmodet altsa gierne
at Lenegne, og ikke Ret tog til, da et jevnt Sin-
- mod forstandt og blev et Bord Vorred. Agn-
- dyrkning ophørte med saa ledes Sted, at der, ved
den mindste Mismod, vadtog dyr Tied. [Ornod-
- vendigst Jaadmodet Jamt Gods kiøbe Landsjor
Lenegne, et mindre nødvendigt vaar ikke at finde
i Corinthen, og man Gobte altsa Arbeiden og Ri-
- gdommen. Middelmodet begyndte gandske at
forsvinde fra Corinthen, dog efterlod Italien og navn
Elskte ved Athen og ved Efterne af Middelmodet endnu
et Tied nogen Mandskabelighed og Kiøbslid. Ofte Jaadt
man Landt Mænder Hjemgien dyrlige Jaadmodet og
Kiøbsvarer, og Kunstnerne ved Skiønhed Hj ved kostbar
Jaadarbeide, som Maling og Modning. Landt Ven-
- dernes Jang ikke til Lige at Jomme Jorskat Kiøbslid. Et
Hollandsk Ting og dets gandske Jandels Storhed
Forgiæld. Derfor Lagde Jan Disputen ofte i Gjer-
- delskabs med Ekner og Morads. Jagten vaar i Jind
et Kiær Jonadelskiftighed, og mindre dyr Kornhøgem.

Jandelens Jonadsted vaar i den første Halvdel af
Aarhundr. Alexandrien, Nagestadens for de andre
Varer. Med denne Stad dreb Constantinopel Kon-
- kurrancen af den ældre Jandel, og efterat Araberne
Jamet x Alexandrien, efterlod Constantinopel ogsaa
alene denne Jandel med et ovenmaadeligt Gierde, og
dreves den vigtigste Stad i Orienten. I den ydeligste af de
Varer med Caravaner, Jom gik fra et afsides
Kort, og fra Landt til Jammen i Lille Asien, Syrien
og det øvrige Jav, hvorved disse Dele opkom til Blomstring
Jandel. Ligeledes til de nordlige Lande Jtrøg med Ekst-
- tet nordlige Land, dels med Ekst fra Kostbar, dels med Cara
vaner til Lands, fra det sidste Jav. Den indskrænkede Omva-

Supl 164

Supl. 190

(en Gied mødte hi ak)
I Lenteskete Jaar maa i Sabbin occupi skete Kriser og overlast, og
hi andre, Jomvel

I den almindelige Mangel paa Told, Jom man kunde kiøbe
hi Centner Dyrkning, gjorde Caravanerne almindelig
Mennesheden Jerdele ikke Jelden Jvalte. I Lenegne kunde

selve hi Jandsbyerne, aller gav Jamme dem at Nyde
Brod, Jom de med vesse Afgifter, Gaben, Lande dyrk-
de og Jamlede Jtore Byger og Jandsoldnere, Lundgiste
og, men Ejerne Jelv Jamme hi, Lysten at Jmile og
Klemte Jelve Gjendved, et naar paa. Jeldnest nødvendig
Jkjønt, og et Langvarigt Kiøbslid Jeldnest mødt Jam-
- mod Penacter, men at den oftest var Jand, dette mødte
Jelv Kjøbene. Tantum Jeriat, quantum res postulabat
ungefehr Jamme, Jaden ikke et Lagerkiøb Ejer.

I Jamme paa Landgjerne Kjøbte allerede at Skiøn hiin indeholdt.
Man Jmilte Ekner, Vogne, Jammer, Fiskred. Alle Kad-
- skaber, Jom gierne naar engiven med at Gjæst, Kaadres og
Gaard, Jmedie og Jne Godsets ny vella. Af Skiøn vellav
og Kred ny Mand, Jmarcha: og af Skiøn Marken
Jamlede egen at Skiæd. Jmagum, Jan: Datsbe-
Jom den høste Adel allerede i denne Jamme Jen kiøbte at
Kiøbe Hy Byger paa et Jogr Kjøge. Komdu eggi. Jandel ord
Rosenv. 99/11 p. 176.
Supl p. 165

Werkomst og Kiøbslid vaar i denne Kar. aldeles
uddød i Corinthen, og i Asiam for en stor Del for
det sidste Aar Jamet Alexandrinischen, saaledes at Skibene,
Jamet ind- og udsendte til næsten ingen andre Steder
end til Egypten, og til Alexandrien Taldyaaum Jamet
fabt alt Mod og Werkomst. I Corinthen Jamet
et barbar. Kld. ødelagt ved Jadfald Jamet Jommer
Aar, Januar Jaar denne Kar. indvarmt ved - gud-
- mentro Widenskab nedlagt ved Hieronymi Gist og den
Grundskrift, at Arbeit er en fier Mand vandfuldig
Agerdyrkning, Jaadmodet og alt Jvad man kalder
borgerlig Jandhing, gradsmodet altsa gierne
at Lenegne, og ikke Ret tog til, da et jevnt Sin-
- mod forstandt og blev et Bord Vorred. Agn-
- dyrkning ophørte med saa ledes Sted, at der, ved
den mindste Mismod, vadtog dyr Tied. [Ornod-
- vendigst Jaadmodet Jamt Gods kiøbe Landsjor
Lenegne, et mindre nødvendigt vaar ikke at finde
i Corinthen, og man Gobte altsa Arbeiden og Ri-
- gdommen. Middelmodet begyndte gandske at
forsvinde fra Corinthen, dog efterlod Italien og navn
Elskte ved Athen og ved Efterne af Middelmodet endnu
et Tied nogen Mandskabelighed og Kiøbslid. Ofte Jaadt
man Landt Mænder Hjemgien dyrlige Jaadmodet og
Kunstnerne, og Kunstnerne ved Skiønhed Hj ved kostbar
Jaadarbeide, som Maling og Modning. Landt Ven-
- dernes Jang ikke til Lige at Jomme Jorskat Kiøbslid. Et
Hollandsk Ting og dets gandske Jandels Storhed
Forgiæld. Derfor Lagde Jan Disputen ofte i Gjer-
- delskabs med Ekner og Morads. Jagten vaar i Jind
et Kiær Jonadelskiftighed, og mindre dyr Kornhøgem.

Jandelens Jonadsted vaar i den første Halvdel af
Aarhundr. Alexandrien, Nagestadens for de andre
Varer. Med denne Stad dreb Constantinopel Kon-
- kurrancen af den ældre Jandel, og efterat Araberne
Jamet x Alexandrien, efterlod Constantinopel ogsaa
alene denne Jandel med et ovenmaadeligt Gierde, og
dreves den vigtigste Stad i Orienten. I den ydeligste af de
Varer med Caravaner, Jom gik fra et afsides
Kort, og fra Landt til Jammen i Lille Asien, Syrien
og det øvrige Jav, hvorved disse Dele opkom til Blomstring
Jandel. Ligeledes til de nordlige Lande Jtrøg med Ekst-
- tet nordlige Land, dels med Ekst fra Kostbar, dels med Cara
vaner til Lands, fra det sidste Jav. Den indskrænkede Omva-

ovd. Bertuch Tesm. 2 Band p. 107. om Amurs Forsög at forme Kalen med det röde Hav.

221. paa det röde Hav fra Januar Aaret, Thar og Omanum. Under Anastasii Regjering blad Grækerne sadan En Skibsfart i dette Hav; og den umiddelbar Fölge var Sadien naaede til Arabien. Imidlertid sprang dog denne Handel ikke saa vidt langsomt, men afbrödes af Krigene, som afbröd alle og skabte Uro med dem. — Da Muhammedanerne 8 Aarhundr. herskede. En af denne Handels mægtigste Grene var Indförselen af Peber. Imidlertid, paa Justinians Tid, ved Indförelsen af Silkeormen, begyndte Grækerne selv at drive Silkehandel; og ikke mere end nogen Mægtighed, at Silkehandelen, saaledes denne Vare, blev förtrængt i Grækenland. Blandt Arabere begyndte fra først af en sydmorisk Handelsmand, men for Muhammedanerne i denne Periode en ökologisk Handel til Øst paa almindelig Skib. Efter Muhammedanernes Herredömme i Syrien 8 Aarh. at sydvide deres Handel. De spillede til Indien og Persien, og ikke ofte. Ikke af Abessinien. Januar Gjentagelse af Handelsforbindelsen til Indien. Under Kalifen Othmaan lagde Moawijah Grunden til deres Magt; og fra denne Tid af for at opsøge Fölgene paa Middelhavet. Ægypten Handel faldt imidlertid i Begyndelsen, da [illegible], efter Alexandrien 8, den Gang ikke mere end Halvdelen af Indbyg. Skib. Kalifen Omar lod ved en ny Canal Nilen forene med det röde Hav, eller ikke længe lod den trange Canal igjenfalde. Mellem Araberne og Byzantinerne var ikke synderlig Handelsforbindelse, endskjönt Byzantinernes Velstand til dette Tidspunkt laa hellige Punkt for Handelsprodukterne til Grækenland. Ophörte af det arab. Monarkie Handel i Caravaner, gjennem dets midlertidige Provindser, til Bucharien og Persien. Basora blev paany Hovedhandelsstad for Ostindien.

Mynten blev ikke orientalsk Regjeringsmynt, [illegible] Justinian med Skrift i den gamles Mynt. Arabien fik først under Abdel Malek i Aaret 70½, [illegible] Mynt. Den første Begyndelse franskt Mynt fra 536. — §15

Der var 3 Hovedreligioner, den jödiske, jödiske og kristelige, som i denne Del endnu den 4de, nemlig den muhammedanske. Den jödiske var endnu den mest udbredte, dog gik mange Stammer til den kristelige, endnu flere til den muhammedanske. Til af Arab. i Hjemmet, förte den kristelige Del: og af nogle til Grækenland.

Den jödiske Religion fandt sammesteds, som

Religionen.

Den jödiske.

[illegible] af 18 Guld pragede først 48. siden 72 Skjelle. Af 18 Sölv mynte man 100 Drachmer; 18 af disse opmyntede omtrent Guldstykket. I det nyeste Europa udpragede man 18 Sölv til 20 Stykker.

222. Ar paa Foraadnat: som bekjendt sig til Læremen. Mange paa Landene, og XXX Millioner paa de Øerne, hvor Christendommen gjelder, skal Læremen stundt stand være, gjennem at disse talrige Folk; tilsidst endskabtes til en christelig Religion. Den magtige Religion stadfæstedes af Artaxerxes I, og paa hvor, skulde man nægte ved Muhammedanernes Forfølgelser, maa udrydde aldeles ikke, og efterhvert endnu den dag i dag m. Egyptens øvre i China Con-fu-tses Lao-kiuns og Fo's skal. Læremen endnu ikke stundt og i Indien Djeina, Wischnu og Schiwa, med Læsi-disciple af Brahma's Lov. De første af disse Religioner, som den skamanske, ikke fra ældste Tider stundt i Syd. til N.O. Asien, og de skulde endnu mange skal. bekjendt sig, men nu som om samme ingen Hovedskab kundskab, skulle ikke vi skal sige, at den vi ikke om samme, gjælder om alle ikke skal: som bekjendt sig til den. Den Første eller den første Gudom er Schamana, Schimüni, Schigemüni, eller Somona Kodom, den efter de bedste Efterretninger fra Chinesernes Fo, Japanesernes Buds og Indianernes Buddha. De ældste kjende den, som skal 17 Aarh. f. Chr. i Indien, hvor den kjøres at være Guds Søn.

Den skotske Gendemeldelse, som maa nu anføres om den Schamanske Lære, gjælder egentl. at angaar Dalai-Lamas Lære. Den maatte opstod mindst 4 Aarhundr. fra Chr. Sandsynligt nok, at Manes i Lov og den nestorianske Lære i nogle Egne har havt Indflydelse paa den. Efter den Lov, skjønt tilligemed mange skadelige gode og endda Gudelige, eller Overhaand, ulige i Magt og Vær-dighed. De gode Gudelige Lære formaner altid med de skjønne og fromme Mytter, som dem, hvilke optages blandt dem. Overhaanerne antage imellem mystiske Billeder, for at forklare Mysterier, og gjøre dem gode. En saadan Overhaan var Schamana. Adskillige, som Lov gjorde mange Undtagelser, og blev Dalai-Lama eller Hovedpræst, Gud Vaisseck eller Vicar-paa Jorden, og selv en Gud. Den som af sin saa Aand bor i en nafhængt Dolk af Dalai-Lamas, og saaledes ikke gamle Lama dør, gaar den over i en ung Legeme. Efter anden er det Schamanas eller Fo's Aand, som bor i Lama. Efter

dem bygge en Jon m Gud og sin guddommelig Magt. Bar-
-dhaulme, skanalde gode Jon at ondt, vogter Khadn.
Dalai-Lamas Læhadsel anklager idym Jongste Gud, men
ikke gjør dermed adskil. Jetsun-Nat., som oftaa tror,
at den nyeste Gudhesten den Jongste, n. end. — D. Jongs-
Gudrenn med Bonnen og Offard, dygge den Lamsten, og kast-
-en enfold af stu Jasperationen og Praden, fuld skamaner-
-ne ekspiadsjon under forskjel Ceremonier og Lagnet Sor-
-dnjesten. Ch antage en laden Forholdet af ikke Leg,
anda tror pro Bjælemaadning, aften ander, alle Leg skal
kommer ogsaa Gjennem aftn 800000 Aar. Dalai-La-
-ma er en helligt mordelig Lagnet Opfostren af den
Jongste Dal af Thibet, men saaar kaldet Dhaa Tibet.
Jon born i Lassa, eller ogsaa i Klosteret Budala-Pa
anskt, men mindre magtigt Lamaskst Overhoved end
Jongste den S.O. Del af Thibet, Jon kaldet Bogdo-Lama eller
Teschu-Lama. Ch traditionen born i Bibar. Jon skjøn
Overhovedet følger Reincarnationen, gjentagen Opstigninger af
den Jongste, Leg skjebsvogter. Af disse Jon den,
som bestyrer Kalkas-Mongolerne, vi gjorde kg bekjendt
af Dalai-Lama, og gaaet saar, at Jo's Land born i
Jam. — Jon Reincarnation følger Schubilgand, Jon skjøn
Lamaerne. Dairen Shinto-Religion i Japan, og
Buddha-Religionen samenskrevet af Grund af den Jeha-
-manistne, og Dairi er Dalai-Lama fuldkommen lig.
Det samme er Besolgt med de Jonskjellige Religioner,
som Jandt Jon i Indien Østen, i Siam, Java, Laos
o.s.v. og med Talaponnerne og Bonzernes Lov.

I N. og O. af Europa Jandt de 3 Religionsstamm
Jeerke de 3 Jondage bebrudt kg, nemlig den Tydske,
Jongste (og mandske). Den Jonste er Kristendom-
-men Jonste er den mørke Overgrundt, naar rekkes
Jydsk Lamm og anyt Nat. Firmamin Jondag og
Nogel maa vide mig om det mandske eller Slagtes-
Nat. Gjenn, naar den skjelne ikke Jas mandt Jelvsorskjel
-skabsbegreb. Det Land det Jongste, godt, i Himmelen
Land Klogen, Bog eller Dalbog, Jnelet Navn ogsaa bru-
-ges om alle gode Gudommer, og det ondt Grundmen-
-den ikke den skjelne nogen nder i Magt, o Baldurs Skjæbne
d.v. mindre Mathis Gud
eller Djevlebog, Jom alle ander ondt Gudommer. —
Det Bog, man nu Jer Mangel Jaa Jam udsprungen Kristendom
Jongskab Kraften. Dens Mangel var ideelly, eller
Kristnen ansaar det Jnad det ikke kunde begribe, Jor Gud
eller Fadjes. Det Jonde Jor alle Jlag. Nat. Nammen
paa mange Gudommer, Jom Peruen, Svanekvid, Madagask, Vodaga
Gudinden Skewas, o.s.v. ikke at kunne Jkjønne om de Jom vedrørt

for Dielbog d.v. Vorherskab Gud, Fadrigbog d.v. Morgen-
-rødens Gud,

for d.v. Gud Jon skjelle Lyn. for d.v. Gladnes Gud
for d.v. Jnedt Gudinde. Vesta, Ungdt Gud.

almindelig Gudsdommen, y alle Slags vanlig Katastrofe. d. Lord i Rom, Born, Chaos, Cadm og de saa dannede Gudh. d. forskjellige Naturer. Man tilbad dem i Fellig Lund, og paa Offerpladse, omgivne med Træer, som Lucretz Tempram eller Hospital. Dette Sprog d. Evige, de tilstede man nogen udgivende, og saaledes flere Gudens Billeder, fulde af Metal, i sammes gjemte d. deres Lyth, Skatte og andre Kostbarheder; d. skete de offentlige Begravelsesbuede og Statsforsamlinger i d. med Evigheden formaade Valr, som Lucretz Continet. d. offentl. andog Myter, paa nøiere som Albert. Gudene gange dem Oraklen paa mange Maader, saa med Fellig Fester. Deres Gaster udgjorde nu meget ordnede Raad, og naar, i det mindste saa de Gyldne Tider, d. Fjerne Statsforhandlinger, d. i Gudens Hand henstaar, fulgt dagtimer skud d. skulde gjøre, og afgjort H og H.F. skud d. Lucretz, med man ikke.

F Fejemaaden i Jeger skrevet: Hvor Ansatte saa dem.

Den jødiske Religion.

Jødernes Afstillelse i Talmudisten og karakteren Stadsfaste Fuldkommen, og naar de nem Eidr. karaktere, de udlagde den mosaiske Lov efter Or. dene, efterdi nul, en med Sæl. 8vi, saa Ansatte med N. Aaar, men deres Tal blev dog stadse mere gjennemadre ved Talmudisternes. Disse Fabeldannelse ved fejelig Fortolkning af den hjemme, og Fuldkommelse af Tal. filosofier, at Jerdomen den mosaiske Tal., at indskuden Vanvittighedens og gjør dens Troesbrødre afskyelige af dem. — Man stammer nu overens dem, at Brugen af Vocalpunctuerne første Tal. d. den 5te: eller maaske 6ten. De vanvittige Jøder, de Begyndte sin af deres 5te:, i Cæsarea en Patriark eller Rosch Abbon, men allerede for 429, Jøder skjød Patriarkat og. Forstandsmænd for det jødiske Academier i Sora efterfulgt af patriarkalske Autoritet over sin Troesbrødre (og fik Æren af Nasi Rabbona s: Laagelsesfyrsten. Disse man saas Ansatte for blandt d. arab. Argumenter.

Den kristelige Jøde.

De kristelige Jøder modtoner at tænge deres jødiske og jødiske Kundskaber med Mods og Christendom, de ældgaa ofte de ældste Tal. — I det 5te Tal. gik Burgunder, Vandaler, Heder og Alaner over de det arianske, hvoraf de den romerske Kirke, som og Skandinaver med Palladius og Patricius. I det 6te Tal. kom de Lr de mægtigste ariske Tal. med mar. Bisp. og de arab. Nationer. I det 7de og det 8de Tal. overtrædte Angelsaksernes med Augustin, F Pictenes med Columban, og deres, Gallens og Italiens gudelige Tro Schwaben og Bayern, Willibrod for Frisere. I det 8de Tal. udbredte Missionærerne deres Tro i Mellem- og Østfrankrig. Winfried alm. den Fellige Bonifacius blev Lysstrøms Storm Ansatte, og bedrog

F Augustin kom 598 til Kent, som Konge Ethelbert af den Gmagsen Fyrste Slægt, der blev overtalet til at lade sig døbe. Augustinerne Missionærer var ikke forfulgte i ringe Grad, men gjorde dog mange Omvendelser. De kom fornemmelig ved Kongens Exempel til Magt, og deres Indflydelse blev saa stor, at Kongen selv maatte lade sig døbe. Dermed begyndte Christendommens Indførelse i England. Den Kristelige Tro blev saaledes Statsreligion, og Kongen Ethelbert Overherre over de andre Smaa-Konger i England. Westsexernes nemlig, de alle, Hedninger, blev Stort Begyndelsen af det 7de Tal. de fælles Tro, fornemmelig ved Kongens Exempel. Da Ethelbert d. 24de Febr. 616 med sin

kiendskyrede sjæle, saa maatte saadan Ræsonne skeye meget

225 Paal den Store begyndelsen mærke til XXb Aarstiderne, og et mange Aarsdommere, Klosters og Aarets Helligholdelse for Overtroe. — Den Dimmelske, Guerickes navn nævnes med største Ærbødighed, Physikkerne og grundige Experimenter tolkes, alle og saa vanskelige Gjenstande; saaledes, fornemmelig Religionens Sandhed, Aarsagen, hvi Lyset Mørket, de to Slags Legemer, de to Slags Verden, de to Slags Mennesker, at man omtykkes sine Gode med de Ugudeliges Følgere; imedlertid var de dog Lysets Børn for Størstedelen den, i det 19de Sekel oplyste Aarhundrede. Det Fædrenelande Paal af den nyere Asien og Egypten af Africa, og indskrænket det i Spanien, dog Størstedelen Gyldne Bonet i dette Land. —

Den Kristelige Religions Sandhed nøies sin oprindelige Gestalt. Den overjordiske Aandelighed fremadrager allerede Kandidater fra aabenbar fornuftig Undersøgelse om Religionssagen. Man satte det Væsentlige af samme i Tydningen af Ceremonierne, Oprindelsen af Gudsmandsordets Bønneformularer, Undervisningen til det, som Kirken troede, Tro mod dem, som afvigte Fædre, og Samvittighed mod de Kristelige Religions Lærere fremstillede denne Undersøgelse som den største Vei til Salighed, og Trang endog Skyldighed til at jagttage samme. De Augustinus, Tertullianus og Vigilantius gjorde paa denne Maade Begyndelsen af det 5te Aarh. man ønskede Visdom, og fandt den ikke. Denne Religionens Udstaffering og mange store aabenbare Lovdommes Undslyddelse, som dette aldrig Fædrenes Sands Forbrydning mod XX. de Kristelige Troes Undersøgelse om Troens Lovdommes Sandhed Vidskuelighedens, Fornuftens mod Religionens simple Vandsyn, Forbindelsen dens skolastiske Theologi med samme, og skolastiske Aandelige Begrundelse, som det fastholdt Aandelige afgjorende Erkjendelse, og Uforenelighed Kristen Tydning og Forfølgelse deraf, som modsagde denne Afgjørelse. Denne Tydelighed som disse Religionsstridigheder fandt paa de politiske Forfatninger, begrundede nærmest igjen disse paa dem igjen.

XX fandt, i Begyndelsen af det 5te Aarh. 3 Fortolkninger, den latinske og græske, som begge Aarh. dem selv de ortodoxe, og uden ikke afvigte fra Fornuftens og Aandelighedens, og den arianske. Den sidste var Aarsag, da mange af Religionerne mødte Vold: gik over til den. Følgerne Kirkelige blev, i dette Sekel mere indskrænkede, og fandt en Mængde af deres Villaden, Religionens Egenskaber, Gjerninger, sidste Undersøgelse, Tillæg Begrundelse og Klassifikation med sig, saaledes ach de følgende Aarhundreder, indtil

den kristelige Religion var, som Mulle sige, en aldeles skjøn Kvinde, hvis Skjønhed vakte Forelskelse af store Mænd Ungdoms Øjne.

Side 165

226. og bragte he Fædrenearvens Lærn om Hjemvejen hos sin Ungdomsby, men gav ogsaa rigeligt Tegn paa sin Aandrighed; og begyndte at anklage Lærn om Treenighedslæren; og at nægte Menneskets Lærn. Dette sidste stod dog kun kort ved nedarvede Modsigelsen, som ingensteds Lærn efterfølgelig blev fastholdt, dog naar de ei følgende Forfinderier. Den Lærn, at Legemet skabtes, og begyndte, at Christi og ugifte Stand, Munk- og Eremitliv var fortrinsfuldt og Salighed erhvervende Gudstjeneste, derimod stadig vedkom, som Simeons Hemmelighed, den hele Menighed, og hos mangfoldige Efterfølgere, fandt dem kiedsomme Mangel af Munk og Eremitens Gudstjeneste. For sin Kristologi lærte he Ephesus Mødet den Augustins Lærestrid: at Kristi Gudsmenneske er fuldkommen, og af Naturen blot tilbørlighed Gud, uden for et Dogma. Men Pelagii Grundsætninger om det naturlige Godtsyn, forfølgte he ikke indskrænket Maade og om Dydens, Gudsfrygtens, og Aandsfred, som paa denne Kristologi naar Menneskehjertet, skjønt gjennem dem saa store mange Selvgyldigheder, og Vildfarelser om Naturen er, endte forskjellige Gudsbegreber, de alle Tider havde fremkaldt. — Nestorius Kristologi og Cyrillus strid angaaende Begrundelsen om Maria Guddommelse: Gudmoder, og ligeoa om Kristi Person, at Bjergpredikenen, som allerede 361 paa Rimini og Nestorius af Apollinarismen. Paa sin omvandrende Virksomhed i Ephesus, fordømte man den Lærn, at to Naturer vare forenede i Kristo, og gjorde saa Forskjellen til Dogma. Men Nestorianerne stiftede, endskjønt ikke uden Lærn Daabsmaade (†485) en magtfuld Kirke i Asien, hvis Canaaniter den Lærn, at i Kristo 2 Naturer vare forenede paa en fornuftig-sjælelig Maade, og som nedarvede medfødte Eutychites Lærn, at de blot vare en Natur i Kristo, denne Lærn blev snart aabenbaret, snart fordømt indtil Kirkemøde i Chalcedon 451, hvilket den Lærn, at de vare 2 Naturer i Kristo, til et Dogma; dog fandt Modsigelsen disse ingunlunde op og Zenos Kirkemøde 482, forøgede blot Vildfarelser. Eutychites efterfølgere i Asien stiftede af Jacob Baradæus († 578) opkaldte Jacobiter, endnu findes de rundt om i Asiens

Da gamle Religionsnavnene, som skulde det for klogt at ødelægge deres Rimelighed og unaturlige Kjæder (og vanskelige Kaste). Den hellig. Katharina fra Cadevad gik paa Gade med Dragt (og den hellig. Rodeins Hund Ox. det Mel, hvorfor den bagvendt Skød.

I det 6te Sec. kaldte man Søndagen nærmest for Maria. Mandagh Ingenbøn om Jesu Lidelse. Torsdagh med i Vadmum og begyndte at faste Søndagen; saa at Fasten fra Begyndelsen. — Den anden Søndag kaldt Sabbat, med Østergang til Mandalenæ Kapel uden for Byen, og det næstgotske Evangelium Sorgsang til Catholicismen, som ovenfor. Om Torsdagen holdt de ikke, men den hellig. Skr. og Ord Prædiken, paa Stuk Land, og forsamlede sig ofte did. I Fastetiden Prædiken ofte om 3 Capitler af Skriften som Ezechiel optraadte med 544. Man stræbte, om muligt, Evangelium at blive paa Kirkegaarden, og om den i Evangelium nævnte Person, for Exempel den Rige Mand, for Exempel Lazarus. Ingen maatte, med Straf for Øvrigheden, gaa til Gilde. Dagen om den 10de Mand at Gilde. Forbudt. i Fælled 680 forbandt Munkene Nicolaus Lov, at gifte sig Dobbelt Gilde i Fasten. Dogma. Dominicus navnet Monachol. med. — I det 8de Sec. stiftede det Geistlige Forsamlinger af udvigte Gilde Gaarde, som Land til Geistlig Mad Land for at Opholdsted Gudsfrygtige. Forsøg at Irene lod gøre Forbud. til Nicæa som Gilde Gaarde Indbom, navn i Occidenten forkastede Carl M. og den franske Geistlighed. Synode til Frankfurt 794, med Stænde imod f. Hadrians Navn. I det 8de Sec. begyndte Fasten Prædiken ovenfra Gilde Gaarde Prædiken.

Det Ceremonier Forbindelse fornemme Fornødenhed. Blomster, Grene, Løv begyndte at komme i Brug, og begyndte saaledes som en nødvendig Del af Gudstjenesten. Paaskelys opsat i Prædiken Kirke, det Døbefonden Kirke-Tøy, de Geistlige Prædiken Dragter, i Form Gudstjenesten, Processioner, Musik, Litanier, Fyrtaarslys Messerne o. s. v. I det 5te Sec. afskaffede man de Aandelige Kjærlighedsmaaltider. Efter de nestorianske Prædikener, siden Maximus Tyrer nægtede. I det 6te Sec. fornemmelig for Gregorius M. Tid, da Canon Missæ, som den nu begynder sig at conclo missa, fandtes Mennesker fornemmelig.

[Missæ for det Meste af concio missa, fandtes nu begynder sig at udvikle Vadmum, saa Mennesker fornemmelig.

Missæ, eller Messen, som den nu begynder sig at udvikle Vadmum, saa Mennesker fornemmelig.

Canon Missæ, eller i det følgende Tider kaldt de almindelige Ceremonier, indmuret Levninger de følgende, og fornemmelig dannet nogle Ceremonier. Da optoge Gudstjenesten; den Geistlige Forsker blev Embedsmand. — I det 7de Sec. antog man de geistlige Klædedragter, og indførte Ornamenter af Klokker. Følgende, Geistl. Undergaarde, udvidet om almindelig Fastedag. Ludvig daarligere man Forordninger Fasten. Det latinske Sprog i Occidenten udsluttet omsmaa med Gudstjenesten; i det 8de Sec. indførtes det, saaledes Landene fornemme Liturgie, medens den af Carl M. dengang

Sept 1866.

Det var et andet Barbarer-Navn, at
[illegible] Barbarerne Tydskere [illegible]
[illegible] Da et gamle Tydskland
[illegible] Ord, [illegible]
[illegible] Ed, [illegible]
[illegible] Tydskere [illegible]
[illegible] Tydskere [illegible]
[illegible] Tydskere

229. Mester ville de Geistlige Magt allene være deres Priders vorn Herre søgen, dersom den samme skulde vare Keiserd Kaarde deres Overherrer, og dagtinus Hans de ikke samme være undvendig i deres Bidrigheder. — Hvorfor ogsaa den geistlige Magt allene kappis og skilles mod den verdslige, saaledes at den Hvide, skulle Grandser for den Despotismus, Hvorudover mangen god Forfatdrengsel, som ofte aftvinger mange Ondt, saa blev den dog ofte for den verdslige moderovervundt. Derfore gamle ofte vorstedigen Religions Edicter (og udover de ledige Bispedømer eller Erkestoler Valgt, og afsatte dem egne Bispemer. Man samlede de Forsamlinger, som togos paa Concilierne, og kaldte Provinds Provincialis Concilia. Herudaf alter det geistlige Regimente blev skilt fra Civile Magt. Dette i det 5te Aarh. skulde Patriarcherne forholde deres ordinerte Grandser, saaledes som Romerske Keiser havde Ret til Nationer, og de Sædvanlige Metropolitaner kaldte man Erkebisper. Dette om Kirkens Hierarchiske Indretning mere end nødvendigt Regimente.

Vandt Patriarcherne naar den romerske og den constantinopolitanske de fornemste. Hvorfor den Ældste med Hensyn Rom vorrørte, vandt i Anseelse og Hedslighed, saaledes at den Hvide selv maatte bøie sig for den Ældste, som den egne ogsaa vandt og saaledes maatte vedkiende sig Magt for mere. Den nyere Grække Her kan vi ikke, da den lidt kan kl at kiende Hvide fra Sorte, men i det Hele kan vi skjelne imellem den østerlandske Patriarcher.

Hvorfor anderledes forholdt det sig med den romerske Bisp, der stadse arbeidede sig Magt, som med sin Hedenvundne Overmod. Innocentius, paastod Hvide, at Hvorvidt Apostelen Peter Hvide, saaledes som saa Vare at Hvor Kontrien, 416, og at ogsaa alle Verdslige Anliggender Hvide, skulde bringes for hans Domstol. Leo, som mindre Hvide og politiske Hoved vi kan nogte, nødvendigt Valentinian III, at de gallisk Bisper skulle have underordnede 445, men kunde dog ikke hindre den fremdeles af Patriarcherne i Chalcedon, at Patriarchen i Konstantinopel maa have lige i alle Ting, saavel antagen. Hvorfor Patriarcherne strøbte mellem Konstantinopel og Rom, hvor under de monophysitiske Anliggender. Zenos Henoticon kranlodigede det østerlandske Rom mellem Patriarcherne, og Acacius og Felix III. Rom

Hvorfor skjulte allene at bruge Excommunicationen i alle sine geistlige Raad som vigtige Forholdsregler, men og for at skjelne deres egne Anhængere. Men vi finde den Regel ikke saa strengelig Fastholdt som vi vilde. Forholdt allene af Enkelte at Gud i Forholdet skulde vorre fornøiet med Excommunicationen. Det synes de ikke Engang, at Hvorfor den synes ikke klart nok med den selv.

Hver.

Kom v. papa var d. gejstlhann, fulgte for alle præster
som sidst efter sidst eller var udnævnt Aktus for hvo-
vore Bispedøm. —

v. almindelig

230. satte sig anden 785. — Januar F. Sudkirkefest m. Kapitel
i Rom og Italien brugt dog ofte dette særskilte Høitids
Ottergjentagelse. Prædikestolen blandt Høitids, som den
anførte: Patriark Johan med Lemmen Pastorum,
endvidere den ikke usædvanlige Titel af ortodoxorum
Bispe 588. Pelagius II og Gregor den Store ville-
-med den Motivering, at en Biskop ikke måtte være
fælles for Hæretiker & Katholikker, & den sidste kaldt
sig blandt blandt. Et mærkeligt Vidnesbyrd til at
Gregor den Store var Pavedømmets Mand, var det, at Mun-
-ken Augustinus og hans Ledsagere underkastede
sig alle i Landet til omvendte Angelsachsere
fælles Kirker, og at de negtede Biskoppen ved
Worcester Fællesmøde at komme. — Da ikke for Størsten
Dele var nogtede Missionairer, som gjerne
Kr. i Gjæstelandet, saa blev den senere Rom ård-
-hede den. Dermed modsatte det sig Gregor
sig hans Tidsgrundsætninger ikke fastholdt, & mest mindst
Uddannelsesgrad; med nogen modne Mod
vaagnede det gamle Ideer sig med at udvinde sin
Magt over de 7 Kapitler. Bonifacius III afsvor
af Storhed, den Ærket den græske Patriark Cyrillus,
at den rom. Stol anklagede for Forhaabning for alle
Kirker, da den overhovedet hellere skulde kaldt sig de-
-ferste, & hans Død fandtes som den største
sig som Kirkens almindelige Overhoved. Bonifacius
Lære vandrede ikke glemt, hvilket at gjøre
dens Fordringer skjæv. Honorius I blev, som
en Menneskelek, forledet paa Kirkeforsamlingen. 638.
Martin I maatte, for at kunne fortolke 2. Constans's
Typus, bede med Sagtmod og Forsigtighed hos den Ord
655. Vitalianus skikkede dens Forstandbrev,
da den romerske Aktus skulde antages & med
Ærkebiskop Theodor til Canterbury; men han kom
ikke i en Strid med Ærkebiskop i Ravenna,
Maurus, hvis Uafhængighed af Rom stod fast. 670.
Johan VII indsatte af den longob. K. Aribert i Patri-
-monium i et collisse Aspen, hvorfra Kirken atter
blev adskilt. Fredelyst var dog i Regjer.
af XVIII. Reg. den rom. Biskop stadig blot den første
af Lang, og fandt modtagne ikke Primat af Kirken
selv, kun en Del af Verd. Forholdet forøvrigt mod Kirken
sig selv, andre modstridende Samfundsstilling, & Synspunkt

Sankt paa nogen Afsagelse fra de øvrige Patriarchers Side, ligesaalidt som de tilsidst ville ville erkjende at appellere til ham; hans Fordringer afvistes kun af dem, som selv havde Sædet af dem; den Ætte: Almindelig Kirke: naar forsagt, skulle ikke kirken paa den almindelige Kirkeforsamling, som maatte, som andre Gange, samle sin Ærværdighed til sin Kollegen, og naar forbandt sammen, uvist paa hvilken Maade, Kirkens Monarki. — Paa nær en Undtagelse af den, den forsagte i Rom, skuer katholske Kirke Kald, udnævnte alle Patriarcher Katholikos, og paa samme saadanne indbyrdes Forbindelse. Men ved 8de Aarh. fandt paa Englands Ø at opkomme disse Skaaler. Det første Skridt var, at Ærkebiskop Egbert, Winfried eller Bonifacius, den store Apostel i Mainz paa Ærkebiskop Sæde, søgte sin Forening ved Pavestolen, og den skuer ved troen, hvormed han undslagde sig ikke høiere Myndighed. En anden Apostel blev den klare Alcuin, som Gregor II. 716, gjorde til Missionær i Østfrisland i Italien i Bulgarien og Bulgarernes Afstamning, i det han skulde gaa til Mahomedanerne, for at prøve sig mageligt mod det Engelske Folk. Paa modsat alle Grænsen Enkelte, som maatte samle sig Apostel af sine Landsmænd, men ikke kunde bringe nogen mindre Magt med sig, da Gregor stadig søgte sig med nogen Eksempel, skal anbefalede de af den Longob. K. Luitprand til at opvække Kjærer, som ønskede sig mest at forstaa sig Caroli Martelli Ungdom. Imidlertid i det Følgende, at paa indbydelse fra Englands Grænse Kjærer, og sattes sig i Stand[1] Gregor III gik dennes Myndighed ned 733; i hvilken ikke længere Grænsen Mindighed, valgte sig ogsaa Overhyrder, og gjorde paa en mere Maade, paa de øvrige Overgrænse. Af Kongen for Longobard. Undtagelse Zacharias og Stephan III[2] sig ved paa en Synode den Statholder Zacharias maatte dog, da det Østromerske Hof var fornærmet bortgaaet med de andre Kongen, sige den mest Gode i sit Kloster Fersfeld mod K. Pippins 751. Allige forbandt han sig den mest Kongen

[1] Han holdt sit Concilium i Rom 728 og 732, hvor man besluttede at fastsætte Synet af Billedtilbedelsen strengt forbudt, uden at tale om Ærkebiskoppen.

[2] som fulgte de samme Principper.

Supl 98 | ...ppus Frankerne Pipin, med at erklære sine Fromme...
...sation for vel udført. De tre Longob. Kirkestater
...stelig gik saa Succ. Stephan III paa Kenak, saa og hans
...se Pipin, som omvendte Kirkestaten og
...derneck den gamlige Overl med sit Land, saa stolte
...ners Forsyn. Af Lade sig ikke bestemme, saadan
...maaden Opfattelse ikke saa nøye, eller Grad fa-
...kiske Pipin selv stod i med dem og Paabe Rom.
...ikke vidste vel, at saa saa forholdt sig selv
...Overmagtens dreve, som over alle Magters
...fædres i Christendom Verden, saa man saa at
...Carl M., efterat have erklæret det longob. Rige ved
...formand sin Sidste Gave, men ogsaa selv, udvi-
...delsning, var saa over sagt. De vigt Ind-
...lelser, som den rom. Kirke vil have, og ikke skulde,
...som en ulykkelig Krise afsvingede af det daglige na-
...leggende Hof gavnede, forudsat saa nogle over
...alle andre, og Carl M. undertrykte saa me-
...dilligen [at man ikke klagede, end] saa
...for den occidentalske Christenhed Overhoved.

Munkene, Eremiterne, Cenobiterne, og Quasorthiterne Se forøvrigt i Texten, som kommer om gode Gaadlingen Sekterne[illegible]ing i Kirken. Se i Bd 15. Kap. ovenfor at ikke skulde de Christne, som de allerede Hyppigen forlade den omstridte Erhvervsvej, og forvandle sig i ordentlige Existencer, ogsaa ogsaa de Herr Forfatter derfor Gaadarbejde og Ungdoms Opdragelse, Skrivere, Lærere og gudelige Medhjælpere. I ovenstaaende Klostre fulgte Gaadarbejde og Skriftlige Arbejder [illegible] Basilii Forskrifter. + 380. I Occidents anden man ogsaa omtrent med 5te, Benedicti Regler, som fortrinlige Anbefalinger, og saa Kloster Monte-Cassino blev Mønstret for mange andre. Saa Klosterskolastica blev Efterhvert Forlegninger Kvinde-Klostre. — Med saa Forskjellige blev med Klostrene Skikke nogle Gode, og mange Lande vare derved i Stand til at blomstre Kulturen overordentlig. Forudsat at de vare Christendommens Bolværker i fremmede Lande, kunde ikke nægtes at mange Land skylde Klostre store Opgaver Kultur, mange Byer store Opbygninger og Opdyrkninger. — Men den store Ligedom de efterhvert,

[Ære Gregorii sin Gudfar Gregorius. Dennes Fornavn kom ikke af Fortuna, som Enge Navn var, men af Samuel. Af Augustin, Augustinus, Ligf. antagelse, ligesom Ex Augustus. Constantinopel.

[alle Slags Gaadarbejde, saa at Munkene ikke blev den Eneste[illegible] Kulturens Gaadarbejde, Skrivere og Ungdommens Undervisning regnede. Herfra maatte forstaaes Ord, for mig at jagtlige Ordensregninger. Benedictinerne blev de Klostre, som Undervisningen afhandlede.

[blev stående, at andagtige Personer, som ved gaver Gaver ville Klostre, søgte at erhverve sig Fortjenester i Himlen, overfor dem ved Donationer,

dens omvendelige forøgelse, dens kamske Udbredelse
saavel som dens nøiere og forøgede
Bekjendtskab og Fjelsenhed, og den Grundsætning, den
overalt tjener den ægte Muhamedaner til Ledetraad for
Handlingen: at vælge alt det godt og ædelt, naar
det kun tjener til at udbrede og befæste Mu-
hamedismen, hvis strider saa mangt Onde, at det
godt, ædelmodige kan bruges til, dersom det tjener
mangt derfor. Det fremmede i det Store
mangt med Columban. I det 18de Aarh. blev Chrode-
gang i Metz, † 769, Stifter af Canonici eller
Herremænner med Collegiatkirkerne. Ligeledes
indtager ofte hos Pipinerne Magt, baade af disse selv,
af Hengene og af Karolinerne, hvor Zacharias og
Stephan III, hvilket mangt forøgede dette Præsters
mon ogsaa Kongernes Magt.

Den muhammedanske Kæl.

Den Religion, som Abülkasem Muhammed Ibn
i det 6te Aarhundrede i Arabien, udbredte sig over
halve det vestlige og sydlige Asien, og blev den dem
herskende. Han forudsa sine Landsmænd
Profetnavn, som Abubeker, Omar Ibn. Saulabed,
og Othmann Ebn Ibn Affan, som hans Religionsfor-
mandtes Troesartikler endnu ære: Koran d:
Læsning. Hovedlærdommen i dette Kæl: Bistem m:
Gudstroen, Antagelsen af Muhammed guddommelig
Prædikant, en ubetinget Skjæbne eller Fatum, f: Sods-
maten: / Erkjendelsen af guddommelig Veiledning med
godt Handlingen, en Bestandig og Bekjendelse Be-
lønningen og Straffe. Den sidstnævnte fremtræder
paa tvetydig, fornemmelig paa: Dommedagen, Opstandelsen,
Broen, det gyldne Vandfad, at gaae Almessen, Fasten, og Pil-
grimsreisen til Mosken i Mecca, Alk. Kaaba. Mu-
hammedanerne gjøre og saa Fællesbønnen til Mu-
hammeds Grav og andre hellige Steder, omskjøre deres
Børn og tro paa alle Slags Mellemmænder, de mink
paa den Lykkelige Skjæbne og Helvede. Religionen fødte
Islam, og skjød den Arabiske Mosleminn, f: Mysel-
mond: / den dogmatiske Del frem, den praktiske: Die.
Muhammedanerne deeltes i mange Sekter, som
adskiller sig kun ved Forskjelle, med en Religion, der ogsaa af
en Grundtro, disse Sekter indbefatter under sig 2 Hoved Inddelinger,

† forgjæves at søge Abrahams Daatab —
fra Hvem han passer at udskamme — for gemmelig
skaanede,

† skal aldeles ikke være ugift, mand kun en ægte, efter de
skriftkloge Softa Forskrift, og Ægteskabet afbrydes
Qvaalstyske af det første Ægteskab,

† Oldtidens almindelige Tro,

† Moralsk er i det mange Land forskjellig udbredt

1 Fra

234. Sunnitter, som antage Sunnah, eller en vandelig Lov, og som skafer Skrift sin Landsk: og Alitter som forkaste Sunnah (og erkjende Ali for den retmæssige Chalif, skjelder Sunnitterne Laech den Skidne etc: Trafaldur. Deres Præster kaldes Imaus. de samme Klags Munke, som kaldes Dervischer. Naar deres Moskeer eller Omgang ved Kaaba i Mecca skal fornemmes, da giver den Kebla. Da den Mahamm. dag. giorde sidst paa Korsgudenes Skyd- og Bjod-Dag, da skal skjellig saligens Vandkaste bortog den ved Mord, saa man skulle gaa for det retfærdige Øyne. At den ikke findes Forfatters Quelle, dem omhyggelig og dens Forkyndere som Oplysning i Middelalderen; de forstaaes blad nordiske kan rejsen dag. misforgo. Communicatorerne over Koran og Forfattere til Sunnah kaldes den for ingen legemlig Skabelse, som ikke med den skjellig man skabelse, men disse nogle Skabninger som ikke skulle skjelne.

§16.

Kulturfaktoren og Kunsten fandt næsten aldeles sted ikke Mord, da de germaniske Stat forklages ikke nyttige som dagr. den Kvalaud skjedte i Byzantiske nogle Land Mord, saaledes Theodoric den Mester Store eller Dietrich, skjelthed dem, som mulig langsomt Fremdom forsmandt at ofre saa aldeles. Det omtrentlig skjøn spennende sjedt at sig nogle Langer, saaledes i enige Byer, Skjotmag, Krigsforfølgelsen og Bjotbrev skulle ikke. — Grobrev naar Araberne Lønner. Dr gaaet prov. Sobriety, mange gaaet Lande Forjagelse skulle at naar Fødningen og Gotten, som Historiaren, og et gaaet Lagn, som Laedes ke Arabien, Lagt Kulturfaktoren dessen. Ikke de Maaders Oprindelig, som de sig for. I Overdrivelse forsøgt at være og være, baade Forbi de nuværende Stat i denne Sals for. At kunde Lemmen ke klar, og alt- saa ikke Land Lid, Forlegelse eller Skjødom nok ke at dømme deres Forstand, og fordi at Gjellige dem Skjønhed sig skjønne, og dispad agtet ikke andre Midler, med de, de i deres Overskridelser, dannet med dem ke Kjøbe, saaledes at nødsatte og — mulkstridte Grander, selvtro secularer, saaledes Confirmant for

[ab St. Ste nar med Haandt, de blev saa mit absolut. dem medan vedkom de Russaudeskjed, at de Arabere nar deportedes fornt ud af Asien af Tyrker og Saracener, saa anlage disse deres Communitets Religion. le législateur des Musulmans, homme puissant & terrible, établit ses dogmes par son courage & par ses armes: cependant sa religion devint ensuite tolérante. Les turkmènes devin de chrétiens, mais après ils redevinrent fanatiques & durent la paix, prêcha le pardon des outrages, et l'indulgence et terrifier. Sa sainte & pure religion est devenue par nos farceurs la plus intolérante & la plus barbare de toutes. Voet.

Gregor I, lagde sin Bager. Saa d Lag angaar, da finder
d Lags sandt d Formaaner paa at erhverve sin med
mere skalalig Eng, Middelmaadig, og Fuldkom Uvidenhed
-hver saadr vorder dens Talerige & Ivrige Arbejder, man
vaagter aldeles forsømmedes, og d mugne Aandelighed
-hed alt for meget, kl at d skal kunne skee mygge
Lyst dertil; da strider d Lags Uvidenhed fornemmelig
man ikk, den vederfares d Gejstlige Betagned Magt og
Agtelse, saa lage dette sig ved, at Agt for alle
-dages kl deres Belæsning, og saaledes blive Verden
-fabrikker saa aldeles uvidende deres Grundord, at
man beklageligt nu Tand ved Navnet: Clericus. Saa
længe d Gamle Skrifter læstes, virkede deres Aand og
Uvidenhed dog ikk aldeles ad; dertil kunde mange
mægtig Lærd i det 5te Sec. Gudsfrygtig Boethius
og Casiodorus Tænder, men da disse Lærdom ophørte,
og endog vederlagdes for Fudgy, da man ødelagde dette
Skikkelse, udbredte Skikkelse i dens Verden, og Skrift
-tologisk & Klærgisk Lage dreven, saa tabte saad
Landene sig mere og mere. Og ligesaa England, Scot
-land & Irland Land Mand, blandt hvilke Beda er den
fortrinligste. Man skrev Hyppigen Encyclopædier,
der ikke mindst bevarede d Fundamentet for Verdsskabs
Mindet saad d Skønne Kunster, saasom i Sammenh
i Decadent; mangt dybt saad Gejstlig Naturkyndighed
og Medicin. Academie lagde dem fornemmelig ester
Grammatikerne, Forfatter, Historier, Matematikere, Filo
-sofier og Medicin.

Man skrev i det græske, Latinske, arabiske & det
beslægtede og i de tydske Dialecter. Det var en
Gennemsnit for Verdsskabere, at det Latinske Sprog, med
Fuldkommenhed indførtes og bevaredes i alle Lande.
De Verdsskabere, som læstes i Skolerne, skulde i
det undre, Grammatica, Rhetorica & Dialectica; og
i de syvne, Arithmetica, Geometrie & Astronomie,
Efter Boethii Ord kaldt man de første Trivium,
de sidste Quadrivium. Man fandt saadle Compendier
skrevne: Constantinopel & Alexandrien, indtil
Arabernes Fuldkommenhed, vare de største Skoler i Christen
-d. Athalarich lod igen Lærere i Rom lønne, og
disse skal blev en meget høgt Skole i det 5te & 6te Sec.
Med disse Historier anlagde ogsaa Skoler, ligesom de
første Klostre. Men da de Gejstlige selv ogsaa begyndte
efterhaanden at blive mere & mere uvidende, saa gik

Man kunne paa disse Skoler forfordre sin ofte selv
Fuldk. Og gaves saa umiskendt Lærere i Kongedømmet,
at de aldrig saadt kom ud Lag, at de forsynede Klosteren
paa Livstid Lærdom med Klosteren paa 5te & 6te o.s.v. De Følge
heraf var at det Christne tabte al Agtelse for den
-hvorved Kirkemagten mod mange Slags Overgreb, da
Gejstlige gik paa vidt, at Regjeringen maatte lægge
Baand i sine. Dette var for Øvrigt. Carthago.

Sommaaben var i det første Aar saa mekanisk og dårlig, som man kunde vente sig af Tilfældet. Alle de forskjellige Forsøgelser, med omvendrende Bibeltekster sammensatte Sætninger, som undertrykkede og sønderrevne Mennesker da søgte Trøst i, blev nu afløste af Almindelige Salmer og Bønner, som gik af Hukommelsen til paa visse Tider af Dagen, og da endog Børnene kunde deltage paa forskjellige Gymnasier, som vi alle kjende, at mange af den gode Hospits Børn lee af vore Minder, når de komme til Skole. —

de første af disse Skoler ind; og i de Kebsgrubemure, som Hukommelsen mangt nødtørftig, naar midlertidig ordnede, og for Oxford. I Sønner fandt brønkte Skoler i Tiberias og Tora. Skolerne anlagde mange Skoler, blandt hvilke Bassora og Bagdad i Asien og Cordova i Spanien vare de mægtigste. I Constantinopel vare i lige til 100 store Huse af Klasse Videnskabens Societet.

De første Skoler i det gamle lige ødelagde de offentlige Bibliotheker samt en stor Mængde Bøger og Fordærvede dem i Rom. Ligs Cassiodorus En ikke mindre, som klage mere, at Digt af Arab. ødelagde det alexandrinske 642, saa man dette i det mindste allerede i Begyndelsen; paa fredelige Maade, kjendt gjorde. Dermed anlagde Arab. Bibliotheker i Bagdad og andre Byer — saa dem i Italien blev de Bøger, som nu i mange Huse Malerne og andre Forbrændte, berømte, skrevne mange mindre.

Det Papyrus at medføre at erfare Papyrus, efterat Egypten var af Arab. Lyde saamange Hundreder i Stykker for Bøgers Skrivemaade, at de, med Hensyn til deres. naar gjorde Mode i Europa.

For de Kristne Konster var de Hedenskes Tvedragt forfølgelse hyppig som Barbarernes ødelæggende Ildebrand. Man blev ved at arbejde mere i en Slags Omgang. Det Arab. Hedenskab fremmede Kunsten alene af de primitive Grunde, at den skulde være Afgift for Afguderne saavidt, at det måtte ødelagt alle Statuer af Marmor. I Overdrivelse Kunsten lige saa meget. Man maa Mærket af de Kristne Samlere, for at gøre Kirkerne ubrugte, og Billeder af sammenskjærede Mosaikstykker brugte man de at oplyse almindelige Huse og de at belægge Gulve med. Dieterich og de Langob. Konger beordrede Kunstværker. Man brugte i Kirkerne mere malede Billeder, hvori dog i Almindelighed kun de første Linier og Farver vare anvendte. De første af dem vi kjende ofte Naturlige Hoder, omformede, i en Bedrøvelse, Nødsgrundede eller endnu flere Billeder.

Byzantinerkunsten nedkjæmpede sig kun lidt, undtagen de Gamles regelmæssige Plan, rigtige Forhold, dette Sammenhæng og naturlige Afgrænsning det mere og mere svandt. Bygningerne i Constantinopel opførtes som med Pragt,

 ufuligtomdiskede Diakon. Kostnaden aller Kirkens ofentlige nødvendige Bygninger, især Kathedralen, der lod ofentlig ud i sin Kald, og hvis Besørgelse blev et vigtigt Embede, stundom den især allerede Personen anbetroet blev. I hvert Bygmester navn Anthemius og Isidorus. Ved de nordiske Bygninger, især Kathedralen Hagia Sofia, Justinianeum. Arabern agtede Bygningerne lidet. Allerede Omar byggede Moskeen, Al-Walid en prægtig Moskee i Damascus, Al-Mansor Bagdad. Da disse Fordring af Bygningskyndige var den spanske Kalif Abderahman, da byggede en prægtig Moskee og en anden Moskee i Cordova. Magt af Guld og mange Kolonner, hvilke Araberne. Dietrich, Jarlen fra de gothiske og longob. Konger nam samtlige Dele af Bygningerne. I Frankrige, England og Spanien byggedes der mange Kirker.

Russland, ogsaa anvendt paa den kristelige Kunst med egen Retskrivelse. Efter vore paafaldende Begreb Forbindelse, at Maleren paa sine Billeder paa forskjellig, at man ikke forstod at klæde sine Figurer uden Adagio. – Infanteriet fandt ved Fald af Kolonner, Kavalleriet af Heste, omvendt med Vogne. I Vesterlandene førte Musikken ledig sin fine Kunstner. Martianus Capella, Boethius, Cassiodorus og Gregor I, skrive store Skoler, som vi endnu erkjender. Men overbygtisk Fattigdom paa Kirkemusikken, og dagt efter Dette af ligge-mæssigt i Hymnerne. – Antiphonien fremvendte Kjøen til Lyre, fremstillet af en særlig Respons, så man fandt da allerede Mend-Cyklen.

Davids Skov ogsaa en kristelig Kathedralmusik, og man gav pantomimisk Fremstillinger af den bibelske Historie. Det palæstinske Norge paa Nervus afledte af Constantinopolitanernes Ke Kapsein. Efterhvert skabte sig, ligesom Kirkefallene allen Lagtone, i Forbindelse, endnu efter Land-Skovdyrkelse Ke Følge, for hvert Folkeslag Musiken man skabt. – Ogsaa i Occidenten fandt det oriental Norge sig, og Forskjel mod dem man, som i Constantinopel, at ligge paa den Græske Magt. Dighedanstem navn for dorisk og Pythisk ligge stat. Arabern dyrkede, allerede længe før Muhammed, Poesien med megen Flid. I Land skiv en offentlig Modstred i Mekka, paa Kladen Acadh. I Digte, som mandt skrive, skrev opfanget i Emplat. Hvert Tusind var Prisen for Kappestrid hos, og et Kasteel hvis

238 Cæsaræa, saalænge det arab. Sprog blev mæglet og ublandet. Da Sprogets Skjønhed og dets store Kundskaber, fik den arab. Poesie ogsaa mere Udødelighed, men tabte igjen meget af sin Kraft.

Man seer ogsaa i denne Henseende, at det tydske Sprog mangler al Dannelse, og med Latinske Ord-Former. Man seer Ulphilas's Oversættelse af det nye Testam. i Gothisk Sprog. Dette blev den første Levning af det angelsachsiske Sprog, som man kjender Ossians Digte. — Med Pictavia-Skrivt fordt det i denne Henseende saa skjønne Sprog til Forfald i det 7de Sec. Først i det 7de Sec. seer man det gothiske Sprog med de nordiske Runer-Bogstaver, som ikke mange Quadrat-Bogstaver. Ligeledes ere optegnede de ossian. Sprogets Skjønhed, og Grandezze ikke i det nordiske Sprog. Det samme var ligeledes med det Latinske Sprog, som i Italien, Frankrig og Spanien begyndte at omdannes til de Sprog, som der nu tales. Det egentlige Latinske Sprog, de Skrifter af Lærde, det vil sige, Geistlige, forderves i det 7de og 8de Sec. ligeledes, ligeledes alene af geistlige Skrifter i Vulgata, Klosterskrivt med Latinske Ord, og blev saaledes omskabt til Kloster- eller Munke-Latin.

Historieskrivere i denne Periode var det meste Munke, uden Philosopher, gaaet Videnskaber og Politik. De vare med ikke sammenlignede Fortjeneste kun Navn, de have Navn af Videnskaber, og ingen ligeledes intet til Historiens Fuldkommenhed. Videnskabernes Skjønhed begyndte neppe at skinne af Frankrigs Ruin.

Ved Frankernes Erobringer i Sydeuropa og Arabernes i Vestlige-Asien udbredte Videnskaberne sig Fordelene, nogle af de ypperlige Grækere Kundskaber, som Oldtiden og Aarhundrene havde i Overflødighed, skjønt egne Tabte sig, de Videnskaber Barbarerne opfandt med de Overdadige Lige og Feudalvæsenets Skandsninger, og desuden de Kundskaber, man i denne Periode havde: Jurisprudentsen og Mathematiken, vare saare ringe. Ptolomæus var Grækernes Ledere, saaledes de Romerske Jurisconsulter i det Christelige Geistlige Forfatter saa ofte Forsøgene at modsige Bibelen, og dannede dette Systeme. Cosmas paastod i det 6te Sec. at Jorden var flad, og at Himmelen laae oven paa den. Araberne gjorde

nogot for Progressum, deg Grunder man radade i denne
sin egna egentlig Grammatik blandt dem. — Landskabet
sandt man, ladog i Overdadmaadan.

Paalong Academiet i Alexandrien grundede, samt Diss
-sutra dyrkede Mathematiken, men ikke Astronomien, som
ogsaa i oprin. 365 Dage. I Begyndelsen af det 18de Secl.
blomstrede mathematiken modtog Astronomien i China, fra sin
-dringen med Jesuiterne Kieou Tsong, som opsad Lod paa
Matematiquad maade. China Land da en bramin
Astrologi i Y-tang. Al Raschid forandr. Carl M
et kunstigt Ur, som dog formodentlig dannes af Vand.

Duntror, saaledes som Theurgie og Magie gjorde
Naturstudierne stort Afbrud

Alexandrie var den fornemste Skole for Chemie, som
man forbandt med Stenen Argabal om Alchymie.
Paalede Keiser Stephanus Bøger om den Kunst, at
gjøre Guld, og holdt de Mysteria Arcana for Universal
-medicinen. Saa Medicinen anvendte Chemien
meget ikke. Den paalede grække Old Hebraisk
med en fremmelig chemisk Operation.

Den nyplatoniske Filosofie var i Begyndelsen af
denne fra. indad omvendt. Den gik
ogsaa i Xx, med Enden de theurgiske Paabilligheder.
Det kom sig forresten. Den lærde Proclus var en theur
-gisk Filosof. Den athenienske Skole blomstrede
meget samt og Marinus fra Damascus, indtil Justinian
ophævede den, hvorpaa mange Filosofer vandrede ind
i Persien. Den aristoteliske Filosofie dyrkedes dog
ogsaa derovrigen, og de danderede Kirkefader Theologen
kunde ikke undvære dens Dialectik.

Med Enden af denne Periode begynder Arabere at studere
Filosofien, og nemlig ej strax de ingen perfabelsyge
Ide, men ældre dunkle Filosofer traadte først frem
i den følgende Periode.

Medicinen kunde, paa Grund af de sammenfatte Om
-stændigheder, ikke gjøre nogen sær Fremgang. Den
mægtigste Skole var i Alexandrien, ligesaa Arabernes den
Nestorianernes stiftede i Dschondisabur ved den arab.
Grændse, en Skole, fra hvilken siden ikke 7de Sec.
fortrinlige Lærde udgik. I Anatomien
fulgte man Galens Grundsætninger, denne blev ogsaa
dyrket i Pathologien. I Alexander af Tralles Skrifter
finder man først Rhabarbara anvendt, og han skrev
ogsaa af sam Lægemidler af Plante. Jan og Paul fra
Ægina Lærer i Therapien, Paul skrev en fuldstændig
Lærebog, og var da den sidste Fodselsfølger. Botanik forsømtes

Indtrods Aar 700 kom Egypten ved Arabere ikke Spanien,
og udbredte ligesaa over hele Europa.

1 Forr.

240. Deiten d. 17de Sec. findes man Uppiatri v. Forhold, saa Rud Lubs ved ikke saa stralt sig lougers ind i Kirkemaden.

Den rom. Lovkyndighed studerendes i Begyndelsen af denne Per. både i Rom, og siden i Berytus og Constantinopel. Afhandlingerne af den juridiske Lovbog gjor dem kiendt, og paa dette Tidspunkt er ingen Undtagelse at finde. Denne Lovbog forfattedes fra 528 til 534, under Tribonians Overopsyn, paa Justinians Befaling for Riget, som skulde og saa til at erhverve Despotiet over, saa godt som det florerende europæiske Rige. Og forhvidt, man skal ret forstaa nogle af vore positive naturlige Love, da ere Justinians Forordninger paa Justinian og andre Keisere, f. authentica seu Novellæ constitutiones og Forordninger samlede under Navn af Novellæ Lovbogen blev omarbeidet paa græsk, og da communiceredes mange over den. Man finder ligeledes fra Justinians Tider Samlinger af Love for mindre Stæder, saa i Aegypten, i Syrien og Phønikien, begge af de rhodiske Love.

I Vesten Nationer i Occidenten begyndte at dyrke Retsvidenskaben at forplante til Padua, den Gang den kiendte Love. Følgende Samlinger var kommen til os: Frankernes salisk Lov, allerede samlet for Chlodvig, men siden, og meget under Carl M. forbedret; Frankernes ripuariske Love i 7de Sec. de allemanniske og bayerske, samlede af frankisk Konger; de frisiske og sachsiske, samlede for Carl M; de angliske og varinske ligeledes; de burgundiske, samlede af K. Gundebald mod 486, og de vestgothiske, af Euricus mod 480. Alarich II lod mod 506 gjøre et Uddrag af Cod. Theodos. for sine rom. Undersaatter; de østgoth. Kongers Edicter, de Longobardiske Love. De canoniske Ret begyndte ligeledes i denne Per. sin Begyndelse. Kirkelovene gaves ikke Aarlig af Pavestolen eller paa Kirkeforsamlingerne, men de maatte jævnlig nogen Reformation i Formindelse. Man lagde saadanne Love canones. Disse forsamlede dem, saaledes som ældre Præsters Love, Forordninger og Domme, kaldte de rom. Pavers Decretaler. Af disse Samlinger udmærkede sig: den i Occidenten Dionysius Exiguus, begge i 6te Sec; saa Isidorus, at de omtrent antoges som Love.

Det første Forsøg til en Udvikling, man må følge i det hele Fordannelse og Udbredelse af den fremmede filosofiske Bestanddel, man kalder Theologien, og hvortil den ligger til Grund nogen særegen Forskjel mellem den østerlandske, ikke-græske Kristendom og det vestlige Kristenliv.

Den nye platonisk-filosofiske Kundskab fandt hurtig Indgang hos de kristne Lærere, og efter deres Grundanskuelser søgte man at tydelig Bestemmelse. Origenes blev i det 3die Aarh. Fader til den mystiske Exegese. De første Grundtræk til denne Behandlingsmaade af Almindelighed: Kirkefædrene, af hvilke de fornemste ere: Irenæus i det 2den, Tertullian, Origenes, Cyprian i det 3die, Lactantius, Athanasius, Gregor fra Nazianz i det 4de, Chrysostomus, Augustinus i det 5te Aarh. m. fl. Man finder ikke hele Kundskaben hos dem, nogle af dem mere end andre af den nyplat. filos. Kundskab.

Det Kundskab, som begyndte af den nyplat. filos. man indtager i den kristne Kat., forbindelsesled, da Johannes fra Damascus (f. +760) med sin dogmatiske Lærebog, gjennem scholastiske filos. til den herskende Kundskab Grækere.

Det Kundskab erhvervede man ikke ved Øvelse i Jesu Ord og Liv, at forbinde Menneskene, og ved samme Kjærlighed fra Gaster, som fra Kristelige, de samme Dyder. Det Kristne Kundskab blev snart inden Mysticismen, som tænkte, at man ved Afsondring fra al nydelig Kjødelighed (Ascetisme) af alle sindelige Sysler, kunde tænke ikke indvortes Øjne, som bringer os Guddommen nærmere, ikke Sandelige, som minder sandelig Udøvelse af dette praktiske Liv, ved Dagtagelse af dette Fornødne og ved Glæde Gudsfred med dens Kundskab. —

§ 17.

Nationernes Vandringer fandt et fast politisk Sammenhæng mellem Nationer, og fraadsagede store Forandringer i Folkenes Økonomi og Udvikling, hvorfor det nødvendigt at forholde den ethnographiske Fortolkningsmaade. Vi skulle kaste det Øje på indbefattede under 3 Hovedafdelinger. Den første indbefatter det østerlandske Folkestamme, Byzantiner, Araber, Perser og Tyrkere. Den anden det germaniske og vendiske Nationen, den 3die de tyske Nationer, hvorved vi nødvendig, som de tilhørende.

Den første Periode ogsaa Historie.

Det østlige rom. Rige ao. 422

Naar man læser Romm. oversætterne, Ministre o.s.v. i det
østl. rom. Rige, maar man ej glemme at de saa: Rhin og Ister
Ukloster, som var det sydligste Punkt i Europa
mindst middelmaadig Skuer del. I den byzantinske Hof Historie
nu Revolutionen ligge paa den anden. —

Arcadius, Theodosii ældste Søn erhvervet i det østlige
rom. Rige en Stat, som i Frygtsomhed, Ikke Ingenium
og Forvirrede Lidenskaber sagde mægtig Fiende for sine
Undersaatter; man allerede saae Begyndelsen paa den Dybe
Faae. Han var meget mindreaarig, og den gemene
Forstandighed Ruffinus saae Formynder og Minister.
Rufin & Stilicho, Honorii Minister søgte at skyde
Fiendskab. Et Fiendskab af Rivalerne og ikke saadan
Gothen, som man gav Rufini Forrædderi Skyld for,
formaadt Stilicho lidt at finde et ordentligt
Legions Kobagt, af hvis General Gainas Rufi-
nus med en Mynstring nedsatte 395. En som
Efteraaret ligge Forste Gilding Eutropius blev
hans Øvermand, og Stilicho forfulgte sin Hævn,
ogsaa at gjøre sig lidt Regnt over Orienten. Gothen
i Thrakeland. Eutropius styrtede saae Forbry-
delser, og General Gainas 399. Atter Gothen mistede
Lenet i en af sam ophavt indvortes 1 400. Ar-
cadius og dygtig regierende Kone af saae Sybillisk,
stolt & gierrig Romerinde Eudoxia, udtil Sønden
Aar 404. Hun var den Første af alle Keyserinder,
som førte Navnet Augusta, & længe alle Keyser-
nedstyrtede Keyserens. Skuerierne og Kunsterne
i de afskaffet & Donaus Prov.

Theodosius II fulgte sin Fader mindreaarig 408.
Det rette Samfundsgiælgt, at saae Fader skulle saae
udvalgt den gravise & Regjerende til saae Formynder.
Forvirrelsen var den største og uhyggelige Regnet Skikke
mines og saae Formynder. Pulcheria, Keyserens Søster,
to Aar ældre end Keyseren, saae saa begyndelsen megen
Indflydelse Formyndingerne. Theodosius var svag af
Forstand, og den Opdragelse, han fik af saa Søster, gjorde
ham Kristelig, Ukvindelig og uduelig til selvstændig Regjer.
Pulcheria regierede da i saae Navn, ikke alene, og forlod
ogsaa længe af Augusta. Keyserens Fødselsdag, især
Kirkefaderne, afbrød ofte andre Fødselsdage. Af dem
lå Valentinian III Fødsel occuperede ligge saae Theo-
dosius Ungt-Helgenen 423. Gothen fortsatte Krigen
mod den gravise Vandaler. Da ikke vandt ligge Overlegen-
hed indvortes Stridigheder mellem de to Brødre Gizerich
og Genzerich, hvoraf den første søgte Fiendskab Theodosius,
den anden saa Forbindelse, som fremadrettede ikke, at
Romer & Perser vandt saae Landskabelig. Det blev
først nu af at Østens Aldre imellem begge Naturen. 440
den mægtige Hunnerkonge Etzel Attila i Grænseprovinserne

* Rechtschreibfehler unter Lese-Lyst vor foran forlaad p 226.

213 og trang Theodosius lé at Gold saae fra sig & bestak Aar. 442–448. + 450.*

Pulcheria blev ester Broderens, Arkadii, Død regjerende Keiserinde i det østerste Rige af det Romerske Imperium, og satte sam Arvtag Senatorn Marcian, og satte sam Arvtag paa Thronen. Jans Kiøbdom og Modsoedt mod Hunnerne fra Donau-Egnene, man ester Overlæggelse indrettede sig til Krig, og sam fermaatte, eller ogsaa nødsagede sam sor denne Aarsag til at sam fermaatte, eller ogsaa nødsagede sam sor denne Aarsag ikke mindst, saa at sam ikke tog nogen Ledsagelig Andel i de kunstige & vandaleske Krige i Occidenten, men overlod dette Rige sor sig egne Skjebner. Saaledes ikke nødsagede sam sor sig selv Aarsagerne til Krig, sorfulgte sine sædvanlige Landsaetter, og saae fermaatte gjennem Freden med Grændserne. Den kunstige H sjønde mange tydske og sarmatiske Nat. ind paa de vom-Grændser, og Marcian klagede dem hedrede, der at nedsætte dem. Blandt dem nam: Ostgothen, Rugier, Scirer, Alaner. Pulcheria + 453. Jan selv + 457.

Leo I. fulgte Marcian med Valg, og med Patricierens Assens, en Gothers, Indflydelse. Sans Utilbøielighed til at lade sig regiere af denne mægtige Mand, og hans Uvidenhed i alle Ting, som andre end Assens Gunstbejr. 471. Gothen sornemlig sans Død med at indrette af Thracien. En stor Expedition mod Vandalerne i Afrika med A. Anthemius valgtes til Keiser 467. Samtidige Historier rører denne Forsøg. + 474.

Zenos og Ariadnes, Leos Datters, Søn Leo, nar bestemt til sin Bedstefaders Succ., men døde strax efter sam, efter at sam sammen med sin Fader Zeno, sor sam Trascalesseus, til Madagrud. 474. Om mødes der Tyggo Malerier, Anledningen giver os ikke denne Konst, den nøie omvendelse, sva vi dog sigte undertiden forstyrrende Eiesind & et edelig Øjemed ønske ikke saa saae Lesere Mod, & Andsaathed. Det sørste Øjemed gjaldt Basiliscus, Brodr. til Leontia gift med Verina. Zeno maatte flygte til Isaurien, hvor sins Medsonders Forbrydelser sasse sam snart Leonis Død. 477. Østgothernes Landflygtige Høvdinger, Brødrene Forte og, da Theoderich, dens Lykkes, drog til Italien, og Odoakers 489. Ariadne, Zenos Hustru, ægtede Anastasius, & satte sam derved paa Thronen 491. De ostrogothiske Historier mangler denne gode Konstes Historie, sordi sam

man an Lutychianen, og regby nok ikk bestod Landsstyrke nok til ikk at tåle saa langvarige nitzsaa begivenhedsforandringerne. Jan man for nøy lie at gjøre ikk ortsodoxe Partie nogen kraftig Modstand kunde vinde Tone og Formindskelse af Landsmaalets Egenhed, for Bekjæmpelsen af Christendommens Fiender ikk finder Gejstlighedens Cabalen, Loethed Uhildhed, Hykleri Ironi og indvortes Envig. Dette kunde dagsvarig tvivlsom man fornemmelig ikk Kloster Ostrin mellem de grønne og blaae Partier paa Circus, som da blaae politisk Partier. Den store Skat, som Anastasius efterlod, skjøt ikk Justin til Bestyrelsen, at jan var gammel. Ikk disse indvortes Forstyrrelser, skjøtte Avarerne ulykkelig med Ødelæggelser i Nat. ved Donau. Ikk at afsøge disse, og især Bulgarerne, fra Sydland paa Halvøen mod Constantinopel, byggede Anastasius 507, den saakaldte Lange Mure.-

Justin Født Tronen af Soldatermund 518. Jan var født af Bondeforældre i Bedeinna i Thracien, og voxede op i Ungdommen ikk Gjetning om Hjordene, og som saadan gik paa Tronen og Jordbrug paa Sammen vanskjøtte. Gamel og ikke Landsdannelse Jan sig af ortsodox Gejstlighed forlad ikk Religionsforfølgelser. og af sin Broder Justinian ikk Forbindelser. Cavades d. i Persien indbegrebet Jan, fordi Jan af Theodosius lod sig forlade ikk at vælge Evangelium Bibel i Sine Sted."

Justinian var den af Justins Børn Vigilantia og Sabbatius, udvalgte allerede af sin Onkel ikk Medregent, og følgte Jan efter Jans † 521, paa Tronen. Ikke denne Tronens Bestigning vakte ikk opmærksomhed hos, med mægtige Planer, dog nogle Uger ikk Jans Skjøde. Justinian fortsatte ved ingenlunde Navn af den Store, men dog kan man ikk noget Jan adskillige gode Egenskaber som Regent, og nogle Dyder som privat Mand, især Kjærlighed ikk Venner og Slægtninge. Jans Store Generalen Belisarius gjorde Jans Regering glimrende, og Jans egentlige Fortjeneste Befæstningen for Landsmaalets Egenhed, men Fjendtlighed Jan uimodtagelig Jan og Jans Konge Fjender at Jan Skjøn den skarpe Dom af Jans Character. Jan i Ungdommen var Jan, for at Kunne beherske sin Lidenskab, gjennem Regning, Jagt, naragtig Jagtsum ikk Omgivelser, og omvendt lod Jan

Sidden III c. 40

Jans Modtid ikk at skabe sin Jorge; men som Regent ikk Jans Modstander af ingen Betydning Jans Jordbrugsarbejde, og Hykleri Jans Ungdom Skjøndhed mindede Jan om Modtidens Fortjenester. Jans Regime fandt ikk mindre Bevægelse end Forbrydelser; for vore Jorge Lidelse i Fjendskabet

246 Lagts ofvanfor, Dorfaed efter Justinianus I, Brüssow, Encyclop. indnorsk Dyrk paa Land giennemført.

Justin II, paa Succ., nu den af paa Vestre Vigilantia og Dalocianerne, naer gjennem og af Anagast, Ledsager af sin Gemalinde Sophia forladt sit Gjennemsyn. Longobarderne fratoge sam nu Dal af Italien 568, med Lesten fortsat paa nu mægtig ülykkelig N. ord Armenien 570, og Avarerne Pannonien med Omegn af Pannonien Klan paa nu mindre. Tiber, paa Justinians Minister, erklæredes for Cæsar, og Justinian erhvervede den persiske M. Undertrykkelser allerede Godtrum sig for første Gang med Ærkrone. — Med paa Efterfølgen

Tiber II, en fortrinlig Fyrste, 578, sammenkom Enkedronningen Sophia og Justinian sig forgjorde. Avarerne Gobbi Kjæmpe fra sig, Persierne trang Justinian til Fred 582. Tiber valgte sam til Cæsar.

Mauritius var Legiade en fortrinlig Hjemd, 582, men ikke Fyrste, for mangler den Kjæk at gjennemgaae de Vanskeligheder, Fremtiden Tilfælde, Ustadighed og Vankundighed. Politikken, som man fordrer nu af sine Medregenter, fattes paa Tiderne 591, Aaret mandt paa Armenien, Grund der fra den Land. Med paa nogen nem Grund, vinder man ak godt Udfald af Krigen med Avarerne, men Ulykker fortrin, med Grund Vanskeligheder, nogen ülykkelig. Som man vil formaae Mauritius Krigs Strategier og Organisation i Land Tid, og gaa dryaa igjennem for nogen nøiere. Som Undtagelse Phocas, en af de Officerer, der Tiden, der gjennem Fortiden, Ustadighed Synet af Justinians Hjem, opvakte af Hære i Trods, Mauritius Flygtede til Chalcedon, hvor den ombragtes 602.

Phocas's Fostre og Udviklingsforhold forinden Tronbestigelsen i Aaret. Uvist paa hvad Maade af Kejser Mauritius Død, brød Politikken, efter Narses's Undgaaelse, med de romerske Provinser. — Heraclius, søn af Statholderen over Afrika, gjorde sig Rede, til at Tronfølge. Død Phocas Januar 610.

Heraclius udmærket sig blandt Kejserne af ovrigen Ingenting i den persiske M. Af mangler de medfødte Egenskaber, som kunde forklare Vanskelighederne ved Tidens Udvikling i R

247. Land forst 12 Aar, saa regjerede J Januar 632 Abi-
-sene og andre Donauske Stationair ch ringe, fremmede,
saa paa denne Side af den lange Mure, og besøgte ch
selv gjentagne Gange Egypten; Heraclius fandt paa
intet mindre end at indtage Carthago. Endelig
lykkedes det dem at besejre Perserne; 622, med Hjelp
fra Romerne med Perserne; 622, med Hjelp
fra Romerne med Caggrafa og Hjelp, mellem Ava-
rerne forgjeves angreb Constt. 626. 27 Septbr.
drog han frivillig ud af deres Provinser, slog dem
afgjørende Gange, gjorde ch Tog med Ninivek 627,
og drog endog ind i Hjertet af Persien. I Gjør
med Cosroes i denne Afgjørelse, under hvilken Ja-
Chazarene paa Romernes Allierede. I det med
Siroes Slutning 628, kom han sig nogle med at faae
et Barn fremmede i ch Fjelligt Sorg helbage. Han
overgav sig ligeså paa nye til sin Hevngjerrighed,
og stræbte sin Ære mellem Mandsdiscipler omm Mono-
-theletismus ch Arianisme. Muhammed ch hans Efter-
-følgere overvandt med Sværdet Jøder hans fremmed,
ødelagde ch Kristendommen fremmede, allerede under
hans Regjering x i Phoenicien, Lausitz med Egypten,
Judæa, Syrien og selv Egypten. 631-641. Heraclii
Død gav ikke Rom en ny mandig Regjent. Han
fulgte hans Barnebarn Constantin III, ch Heracleonas
Stedbroder. 641. - Den første Død svarte, noget mere
forsinket af Stedmoderen Martene, Enkedronningen
Eudoxie gjør usandsynligt; den anden mistænkt Rom
i ch Gjør og blev samlet til.
Constans II, Constantins Søn efterfølger Aaret 642.
Midt i Kampen mod Monotheletismus, som fortfølgede hans
Regjering, ch hans Barnebarn Theodosii Mord 669, gjorde
han mægtig Indtryk paa mine Sachser paa; mine ch ortodoxe
Christne havde omsider vundet mangen hans Karakter
Jan vaar mistænkelig med hans Formand, bekjæmpede
sig med Regjeringens Anliggender, ch først efter hans
Ankomst, hjemme han sin ikke mere paa ubetydelig
Arabere x i Dele af Africa, Cypern ch Rhodus,
ch slog dem selv ved Deres 652. Endnu større Bredygtighed
end hans imødekom ved at skaffe en Fred, hvis Betin-
gelser fastsatte forskjellige. Sachsen fad allen Sammitlig-
heden af de Arabiske og slog dens Hele.
I Norden med Longob. havde ikke at Gjøre; men i Syd Longob. - gjorde fortalte forskjellige.

I Januar Tod T Ava-
-rerne og andre Donauske Stationair ch ringe, fremmede,
selv paa denne Side af den lange Mure, og besøgte ch
selv gjentagne Gange Egypten; Heraclius fandt paa
intet mindre end at indtage Carthago. Endelig
lykkedes det dem at besejre Perserne; 622, med Hjelp
fra Romerne med Perserne; 622, med Hjelp
fra Romerne med Caggrafa og Hjelp, mellem Ava-
rerne forgjeves angreb Constt. 626. 27 Septbr.
drog han frivillig ud af deres Provinser, slog dem
afgjørende Gange, gjorde ch Tog med Ninivek 627,
og drog endog ind i Hjertet af Persien. I Gjør
med Cosroes i denne Afgjørelse, under hvilken Ja-
Chazarene paa Romernes Allierede. I det med
Siroes Slutning 628, kom han sig nogle med at faae
et Barn fremmede i ch Fjelligt Sorg helbage. Han
overgav sig ligeså paa nye til sin Hevngjerrighed,
og stræbte sin Ære mellem Mandsdiscipler omm Mono-
-theletismus ch Arianisme. Muhammed ch hans Efter-
-følgere overvandt med Sværdet Jøder hans fremmed,
ødelagde ch Kristendommen fremmede, allerede under
hans Regjering x i Phoenicien, Lausitz med Egypten,
Judæa, Syrien og selv Egypten. 631-641. Heraclii
Død gav ikke Rom en ny mandig Regjent. Han
fulgte hans Barnebarn Constantin III, ch Heracleonas
Stedbroder. 641. - Den første Død svarte, noget mere
forsinket af Stedmoderen Martene, Enkedronningen
Eudoxie gjør usandsynligt; den anden mistænkt Rom
i ch Gjør og blev samlet til.
Constans II, Constantins Søn efterfølger Aaret 642.
Midt i Kampen mod Monotheletismus, som fortfølgede hans
Regjering, ch hans Barnebarn Theodosii Mord 669, gjorde
han mægtig Indtryk paa mine Sachser paa; mine ch ortodoxe
Christne havde omsider vundet mangen hans Karakter
Jan vaar mistænkelig med hans Formand, bekjæmpede
sig med Regjeringens Anliggender, ch først efter hans
Ankomst, hjemme han sin ikke mere paa ubetydelig
Arabere x i Dele af Africa, Cypern ch Rhodus,
ch slog dem selv ved Deres 652. Endnu større Bredygtighed
end hans imødekom ved at skaffe en Fred, hvis Betin-
gelser fastsatte forskjellige. Sachsen fad allen Sammitlig-
heden af de Arabiske og slog dens Hele.
I Norden med Longob. havde ikke at Gjøre; men i Syd Longob. - gjorde fortalte forskjellige.

Sachsen fra elfvidrende Rom ch Sverrig Dele af Italien
fra alle Oldtidens Mindesmærker, ellers saa ikke engang Festen
Dodsdal af de Arabiske og slog dens Hele.
I Norden med Longob. havde ikke at Gjøre; men i Syd Longob. - gjorde fortalte forskjellige.

Constantin IV, Pogonat, Constans's Søn, overmandt den grædenske Modkejser Mezizius. Han maatte dele Regjeringen med sine Brødre Tiberius og Heraclius, men krønedes dem igjen alene i Januar 682. Ved Indtrenen vorde ved forskjellige Lejlighedjer, grusomme Regnie, fordi han var ortsodox og at Martyr i Gjenstridelsen mod Arabene overvundne Cypern og Sicilien, blev gjenvundet eller Asien ind i Thracien og angreb 7 Aar efter fruandre Constantinopel lig Mauds. 672. Ved ordnede Forholdene med de II, fuerfor han den Bestandighed Tribut, at Arabene fornyrligede af Maroniter eller Mardaiter, Folkeslag af Bjerget Libanon, at have skjøtte Monotheleter. Bulgarerne tvang Constantin til at betale den Tribut. 680.

Justinian II, Constantins Søn og Succ. 685, nedlagde Maronitterne, i Følge af Forlig med de indbyggende arabiske Arabere, og af Religions-Had. Han begik ødelæggelser mod Bulgarerne 688, og Arabere 692. Patricius Leontius afsatte denne Keiser og grusomme Fyrste, og indtog Constantinopel, lod Keiser Justinian lemlæste, lod ham forvise til Cherson 695. Leontius krønedes igjen Roman af Asimar efter Tiber III, 698. Denne overvandtes af den Bulgarske K. Terbelis, som igjen satte Justinian paa Tronen, 705. Med dette grusomme Afsnit gjorde General Philippicus Bardanes Opstand. Justinian blev fangen og fuerettet, med sin unge Heraclii Søns. 711.

Philippicus fandt det paa ny nødvendigt at beskytte Monotheleismen, mødte Arabere i Lille Asien og Thracien. — Grækerne fandt denne Fyrste og ulykkelige Keiser. Ved forskjellige Aarsager nedsatte denne Keiser Kirkemøde Concilium 713, Theodosius 715, og Leo den Isaurier 717, af disse fik Leo Overhaanden. Det er sandsynligt, at de fortrinlige Egenskaber af denne Mand, under at kunne vente Undergjørelse af den Lidenskabelige Aand med ædel Fasthed anfaldt og forfulgte Billedgjerelse og den Afgudsdyrkelse, hvormed de paakrog sig Anbefalelsen Had og nedsyngte Undgjeld over Sig.

f. Den Lærdom Cappadocien, hvorpaa Adelen afgjorde at Keiser Navnet maatte med den Ulykke, skjøde den ikke følgte med.

f under den græske Ild, en Composition, der forbrændte af Naphta, samt ikke allerede de vanlige Fortidsmidler.

f Leontius og Asimar fuerettede en offentlig, fatrinden Dag med Pjener, mange Dage fuerettede ikke fredens Dag, Undertrykte Folk, eller man fredte den fjerde Dag i Maaneden.

de Pinture og Billeder, hvormed man søgte at nedlægge Indtrygen om Følgen og Mandjorn, Kjærlighed, gave Anledning til de Byzantinske Afgudsbilder.

Da nu de Christne dannede Patriarchater af Rom og Constantinopel, saa forstilleo det 726 for nødvendigt at forbyde Billedmen-

Irene Kirkenes. Men den kejserlige Efterslægt, som kaldtes Alleddyrkerne, stammede ikke fra Irene, men fra en anden Side af Familien. Gregor II, nefødt som søn af Artavasdos og Anna, en datter af Kejser Leo III den Isaurer, som regerede fra 717 til 741, var gift med Maria, datter af Kejser Theodosius III og efterkommer af den kejserlige slægt af Theodosius den Store. Deres søn Constantin V Kopronymos, født 718, blev kejser efter sin fader 741. Han var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 775.

Constantin V, som blev kaldt Kopronymos på grund af en urenlighed ved sin dåb, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 775.

Leo IV, som blev født i 750, var Constantin V's søn og efterfølger. Han regerede fra 775 til 780. Han var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 780.

Constantin VI, født i 771, var Leo IV's søn og efterfølger. Han regerede fra 780 til 797. Han var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 797.

Irene, født i 752, var Leo IV's hustru og Constantin VI's mor. Hun regerede som formynder for sin søn fra 780 til 797. Hun var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 797.

Nicephorus I, født i 760, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 811.

Michael I Rangabe, født i 770, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 813.

Leo V den Armenier, født i 775, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 820.

Michael II, født i 770, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 829.

Theophilos, født i 812, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 842.

Michael III, født i 839, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 867.

Basilius I, født i 812, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 886.

Leo VI, født i 866, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 912.

Alexander, født i 870, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 913.

Constantin VII Porphyrogennetos, født i 905, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 959.

Romanos I Lekapenos, født i 870, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 944.

Romanos II, født i 938, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 963.

Nicephorus II Phokas, født i 912, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 969.

Johannes I Tzimiskes, født i 925, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 976.

Basilius II, født i 958, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1025.

Constantin VIII, født i 960, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1028.

Romanos III Argyros, født i 968, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1034.

Michael IV, født i 1010, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1041.

Michael V Kalaphates, født i 1015, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1042.

Zoe, født i 978, var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 1042.

Theodora, født i 980, var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 1042.

Constantin IX Monomachos, født i 1000, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1055.

Theodora, født i 980, var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 1056.

Michael VI Bringas, født i 1000, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1057.

Isaak I Komnenos, født i 1005, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1059.

Constantin X Doukas, født i 1006, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1067.

Eudokia, født i 1021, var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 1067.

Romanos IV Diogenes, født i 1030, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1071.

Michael VII Doukas, født i 1050, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1078.

Nicephorus III Botaneiates, født i 1001, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1081.

Alexios I Komnenos, født i 1048, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1118.

Irene, født i 1066, var en dygtig og virksom regent, men hendes regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Hun førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hendes regering varede til 1118.

Johannes II Komnenos, født i 1087, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1143.

Manuel I Komnenos, født i 1118, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1180.

Alexios II Komnenos, født i 1169, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1183.

Andronikos I Komnenos, født i 1118, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1185.

Isaak II Angelos, født i 1156, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1195.

Alexios III Angelos, født i 1153, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1203.

Isaak II Angelos, født i 1156, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1203.

Alexios IV Angelos, født i 1182, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1204.

Alexios V Doukas Mourtzouphlos, født i 1140, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1204.

Theodoros I Laskaris, født i 1174, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1222.

Johannes III Doukas Vatatzes, født i 1193, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1254.

Theodoros II Laskaris, født i 1221, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1258.

Johannes IV Laskaris, født i 1250, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1261.

Michael VIII Palaiologos, født i 1224, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1282.

Andronikos II Palaiologos, født i 1259, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1328.

Andronikos III Palaiologos, født i 1297, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1341.

Johannes V Palaiologos, født i 1332, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1391.

Andronikos IV Palaiologos, født i 1348, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1385.

Manuel II Palaiologos, født i 1350, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1425.

Johannes VII Palaiologos, født i 1370, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1408.

Constantin XI Dragases Palaiologos, født i 1404, var en dygtig og virksom regent, men hans regering var præget af en voldsom og grusom karakter. Han førte krig mod bulgarerne, arabere og slaverne, og hans regering varede til 1453.

 Jan dod, som vi følge af at vore blindah 796. krigan fortes under dessa åldragrafd dy ikke ölyk krigan mod Araberne.

Irene af Athen en Athenienserinnd, gan ikke fiska kvinnfjd paa at at Romarkeisaren krigar mot Araber. Jha naadt dochk mot Gemmeldjd o Kjöpslighet, mot at krigkta Rikladdyr ifrhan. Vi mot Arab. fortfa magrk ölyklig! Du plan af krigsmachk, at förmoda sig mot Caal M., ognadh Riksföreståndar Staudt i Rom og vi Romerska Kyrka, med Guds fabricius Nicephorus blev sat paa Irenes 802. Irene i et Kloster paa Lesbos 803. —

§19.

Arabiska Babekan eller Artaxerxes bragte, med sin Assats fra Astabanus, Finnbönerna over mellan Asien til sina Förfäderna, som man Kalla Sassanider eller Personider, 226. Jan var en vorrandig og lyklig Regent Staudt Hans Succ. navn de nordiska Schapter Scha = pur eller Sapor, som Kon, 238, d'andelst sit liv og d' lyklig mod Romarn Scha = pur II. 308, d' lyckade lyklig mod Romerna, dödade Legate Grandian & bygget manga Orter Nakaram IV, 420, vi Staudt Österlandrarna Riksmt. Regent. efter Rom: Brabrungen fick sin vi krig. vi med Theodosius II. Jälandan af Armenien blev en grym fiendinde under sina Regering. ch Eidhalatiske Kunger angrep sina Land Perser under sina Regering. Jemen ikke lyklig Araben satt Staudt sins 8. Balasch eller Balas, 488, maadh sina Romerne Förlust, som Cobad eller Cavades Krieg som 491, & d' lyklig mod Justin I.

Coschrü I, Anuschirvan elg. Cosroes I, 531, sina med sin vise Regering & lyklig Krig, Caseras Magt ke ch fiska heidt. Jin overwand ch Eidhal. Kunger og andra österlandsk Stat., & d' gör. mod Romerna under Justinian og Justin II, som Tibers General Justinian slog sin igjen alle ch i ch sista Krig 572-79, gjorde 8. og Angrep sina förlorade Land sin. Efter vise sig vi sin sista Krig mot sin Brit Aktay som Persarnes Fiender. Cosroes var en af ch största Regenter, Historien kjende, & en Vän & Beskyddare af Wetenskaperna. Jag efterlefte sin sin Grandsonsd. Hormuds IV, Coschrüs död 579, hvarunder ikke en Sachs.

Og Gott sy sin vor at Han ikke vi aarlig Ärbud, som dy aldrig ikke Ballast, da ch Mennisket som skog aftin ödrör & Skallskabt, bragt sin i Himmelsorg.

ch persisk Negro Historien.

Da som sedand all ch Romerska Krieg af Alexander Severi som för samt Riksets ch persiske Monarki, som liggandt Krigen med dem, som ligga sedan ch Romarn sig Perserna.

Sapor fangade vem. K. Valerian, som sin magt misshandlad, dömmad sedan i Romarn Odenath i Palmyra vi magthe Mesopotamia. Denne gjorde ch mycket skjr i Armen, skrev sina Gemalinde Zenobia sedan sedand, ch Förmyndaren ch angrep sedd Romerska af ch persiske Kejs, sedanen kei Aurelian erhöllt Palmyra & Drottningand sedan sina dem, Levnad. —

F. sin Kampar med Constantin II, Constans II, Julian & Jovian, & Julian mordadt, maadh Jovian afslas sin & Romarnes & Fästningar Nisibis. Sapor vandt vid sina Krafter med Tartarna & Indien. Jen vi af Eliseus ch Kejsar Ochrin med Romerna Soldaten, som dömmad hade sedan Romarn Krafter, Syrier och Törkeplassen med ch persk. Kejs. —

K. ch: Vararanes V. som med Arabarna Hjelp sina Romarn.

P. & Sedand i Bogdana, som blev med sina Lik dömmad Kejs.

251. Jaus Gyuraf Bakaram gjenk Opór med sinem forfaðr Sóstu, Pósheu II, hermaðr Dr. Kly, mer Bakarama Miller sat paa Cronen, og hermúðr drabt. Bakaram forðrar Posselen, men rad sin gras Kyrra Mauchu Folg, sat paa Cronen igjen. Sinen gjorðe og gjemde Kyrk, Jamk, efter sin Malgjorra Mauchú, og Jaw X alle temmel-gjorde Jron., men maatte dyrst legge mech for Heraclii Dylk 603-628. Jaus Gjensomhed, og sine Befaling at drob Gyuraf Bakar, mak at Opór med sinem, sinen Sónnen Schirúyeh Sóstu Jaw fra Cronen og lod sin myrde 628.

Folk. Sivoes.

Jen unfodt Cronen mad at myrde sin Fader og 17 Brodr, men Jamk unden Bar Jammen Efabet.

Magtet stunes, som ossaa kaldte Robert alg. Sivoes, i Strid mod Heraclius, sigen Jron misfedt, fra nyttet Kejsen dog, med indvortes Formaasen og Uvaabenhed sin Kostter, og blev saa ódelagt, at man dr nogen nyttigen Synck Mannen paa de følgende dagnelser. Mach Jazdegerd III F. 632, augnk Arabiens store Stat. Kad. Omars Gyuraf, slog sin i 2 Aarsmiger 36 X ostrospandte Folk sin. Jazdegerd sogte forgjoves at lage det sin, med et omkringbornd Nationens Hjelp, og kebage med et omkringbornd Nationens Hjelp, og nyttet, unden Jenskabt, sit Liv, inden at man nord paa sinad Maadt, 651. Kejsen blev en arabisk Fyrinde.

Folk. Tordedskierd.

Sjæl 153. - 161.

§ 20.

Hunnernes Kjstorer. Schmidt. I. 398. Gatterer sin Verdens. in d. syr. Monarchie. 658

Hunnernes allen Kiongnús Gjerninger kjendt ni sinst af Kinesisk Skribenter. Efter dem nan det nok-afsatte Stamfolk, sin Ledere nomadiske paa de N V af Skina dk ni ikk usandsynligt at dk saa nenk Slegtskab med de store sinske Sechsstammer. Af flere Navne, sin Skinesene kalegge dem, nan tien-gjün og Hong-nu er de sidste. Om dk Navne Hunerne er ókjendt alle andre, dersom sin-er de dk Lord. Deres aldre Kjstorer er dunkel og fornem. Sidst sidden Jen-Navn Augjerne, med sine Vasboer Skinesernes opsatte en del af den store Mur, omkring 210 a. X. sinen ni-kelagtigen Efterretninger om dem, og deres Jorge aldre Udgnubber. Hunnerne nan nogt nærgjen og dk nitu Dage. Dk sjendte omr Mongolisk Jan og Breadsiden af Thibet; sin Skinesere nan dk sin-ligr Navn. Inden Overlegsten snarlig dk store Kjr dk sidste Aarhundr a. X. og sin Skinesere saa nogen

Sjæl 153. - 161.

Hunnernes Kjstorer. Schmidt. I. 398. Gatterer sin Verdens. in d. syr. Monarchie. 658

Navn for Dem, og dk kaldte sin, mulig besandt med Navnet Kaukasien og Kaukasier — i dk ingen Drog, dersk og omnaadn i dallige Navn af Egnene Mennesker. Af disse Navne fremnoglr, N. 374 p. C. omn Dem, Hjerkerk og sin glabrudt Dje omn at dem dennet Folk, og kelsen-getsj en Gleade Navnet Hunnernes Gjenskeed, en Gleade sin dedes dk Efterdt Navn.

Hunnerne — gensk fremstillede sin Avarer, sin sin Augaier, — sinet disse Halvmennesker, dk sinste Folk, sin sin dk naar Nord-Kinas store dele og ind i dk allerede dengang Europa; dk Dk af Navnet sinnas Nidnavn Hjer, Ørkenfolk, sort, med Ugjerne sjel Hunnerne Folk, gjengivet af Ordene og Navne, nemlig Ur-Hegion, ukjendt 600 sin Gjette, kinet af Nordkin og dk nitu Dage Gjed, sin dk gjerne mórk med at klage dk mindre Vadalow, Lod sit Land og sine Gjette raaden sin Troppen. Se et mennesket Kolonnades og Mon-goler, af Hunnernes Navn er Gjenskabelig man, Gjeder dk at Gjeder og sin Arvelses Deres de Navn mindre Gjette.

Om unfodt Cronen mad at myrde sin Fader og 17 Brodr, men Jamk unden Bar Jammen Efabet.

Folk. Tordedskierd.

Jan.

Guon dess Soldkon fra, y sund Hjelm ol sorte sank
sand, ol mest nigon gammel byzantinsk eller romersk
Annalist. Siden N. 1756 nevnte mogt hjelm og
ungarsk historieforfatter at sam ersatt Vandalerkrig-
-ske Annalen, som disse fugtet Trer-Ostmenn mest
selv Tabt. Ol Lag med Guld klang-nu, som
sad mon klanne, ligesom Armene med Schylde y Celt.
ol Sadel ale den klanne, som forkom den, med Kvede, hyl
-nigst om 50 eller 1000 Mile fra den Nogel. y ol som
-umbigth ol spidseligst Sold-Statsfinde ol sam at nogt
Egenart klang, ligesom Andbeck Sotter i Sverig y Gotter
i Moldau, Kuban y Langaeder. Ole samt klan
-nerne Ostern Lyzanck skjuk N. 374 p. K. Schlözer II. 361.

Islandsk dan, som Folge ol ostmerskt Ostervelmagn, m. Dagmag
-ned, Eichhorn Lit. 9. 1. 134. Dan Lagmb man skjeld,
gjenst-nodsand, i Nordland Sole, som ofte spandrot Krist.
stor germansk Digte i eldstiden; ander 24 Laedskjenn, de kan
anspide 10000 Mk, skrot 240 oun 1000, 2400 oun 100
o/n. Da store Lagmt stand langsom, alt kunan
pga Jærtegnedes; saa sand ol ingen Sorgmagsgaden, men
sid fabelvandt i Altai-Bjergd. Ormen Fer,
om store Langn klanne. Gas bebad ol Solen — Lyset
mas stenig; da ol, som Gjanerne, kvad, at Gjolew ogsaa sig
korfatte af Lagmet, indtil ol Lyzanerde, saa blev disse
saddan sin Gabb Tamrat Lagmet, saa Norsig.

Dansk, at ol Krang Kvanerne ke ru, dog kvin
-som og ofte afbrudt Assangigns. Anno 78 p. K. skjk
-ede ol se retlos Tanjuat i ol sydligt Provindsen, nun
-ikk klag aldrig magtegt, y nar skjde assang: af
Skinesserne. Ol gamle eller nordligt Tanjuat
odelagde allerst i Aarh #93 af Skinesserne
og Lien-pi. Sin Drol af disse nordligt Kvanen
-indbrudstid sig Skinasserne, m. andre Drol Lien-pi,
ske indtog ikk mogt af Landsk, m. 91 for
-anledt sig med ikk sydligt Tanjuat, y m. 94
drog mod Vesten. Ikk sydligt Tanjuat ok
-lagde 216 af Skinesserne. Et Kvanne, som
man klanner i ol gamle Norgold, klan skrud
-sal indbrudstid Skinasserne, men skrugde klan
-ne dog Vesten mogtigt. Jog var ol sig,
-mede Lyen-yuens Autorsol, igjen Lov og skjk
-ede ol ol mogtigt Lig i ikk nordligt China; men ol
man for lidt ovigt ke ol ol Folk som kunde
Soldskj, og Samler sendom Vesten ske ogsaa pga
Canaan; ol klanne ikk alene igjen undertrykkes
af Skinesserne, men Kanuat klang-nu Jork nedog
alldeles op y ske ogsaa Selandene af ikk 5te Sec.
skrimed klag med Gjetne klanman Te-le sidde
-ol i Maarsagakar, y ikk re ol ske gresk Historie
omtaler Eichhalitiske Kvanner. —
Da ikk nordligt Tanjuat var klanner ódslagt 93,
saa drog nu Drol Kvanner med Vesten de Lien-pi,
ol land ned Jaxes Udspring, ned Kaspikvanernes
Norgold. Ikk sydligt Tanjues Land eller Vest
-garene; dog maan ske allerede for Jesu Fodt
Kvanner i Egnene om ikk caspiske Jav, da de
romerske Skribenter allerede finde dem ved Augusti
Tid. Ol nyt anbemmer Land med N. Alanerne,
y nærmest sig Romerrnes Grandser. Ol sydvendt sig
ikke mod N. y S. y klanne mod O.; Sedvanligt mas
Skinesserne, med Jarnet ☓. Hun Klanman Sienpi
drev dem ud af ol østligt Lyur med 150. J Begyn
-delsen af ikk 4de Sec. klan ol Sienpi fabrouge af
sine Besiddelser af Klamman To-pa. Disse To-pa
som dysaa kaldtes To-ken, naar ret klamfoed med ol
Sienpi, men sandt Fleet sig fra dem i Vest: Begyndelsen

nad Rhetia Ænar, og ødelagde sig derpaa Landet
paa Rhegi-eandsen af Skina, og over midal af ikke Land
falen. Ik Skiapi hængte Kjæmpene mistro med U-
lé ~~Lyrnen~~ i nordvestligt Hjørne ved det caspiske Hav,
ligger lé Palus Maotis. Efter en blodig Kl med den
mægtige og ødelagte Alaner, forenede de sig med
deres Nation, for at gaae over Pontus Euxinus
og angribe Gothere, 376, og skrev Vorte Begyn-
delse lé sin stor Folkevandring. I Forening
med sin Drog mange Nationer, som de fandt over-
mægtig, og de underkastede sig Folkeslag paa Nord-
siden af Donau. De dr mad Romerne, men fandt
ogsaa store Folk imellem deres Fjender. De nævnte
Historien navnes os som Hunnernes Anførere Balamir,
Uldes, Donat, Caratow, Hamaz som selve er forbeholdt.
Rua synes at have norden Fjeld: paa hvad dem: bekjendt.
Omtrent paa denne Tid skaffer Scheuschens Hunnerne
Gica paa 102. De stord da imidt en forskjel Hjord,
ligesom Hunnerne omtrent samtidig Hjorden.
paa Rua følger Hans Broderssønner Bleda og
Attila ellen Ethele, Mundzuks Sønner, 433. De
dømmer nedlagde ad Folk Lod af dem, paa midt
disse Fjelde deres Maaben mod de Fjeldsk og Jarma-
ssiske Nationer. De nævnt følgelig, at de Hunnis-
Hammer ogsaa de Hjor Hjord skjorder af Hjorden
sammensatte Anførere, men ikke mindre navnes
det ikke Hjor, førend Attila nær almindelig er-
kjendt Hjorden. Bleda dør, man tror, efter Attilas
Foranstaltning. I den stor Hjeber Historien at af
de Hjorde Hjeger, hvor Historien Grunder til de Beslut-
ter, af hvilke vi maae tage Efterretningerne
om dem, er ved af sin mægtige Rigdom, de at man
efter dem kan bestemme Hjorden Hjeger med nogen
Rigtighed, men paa mægt vi nøje, at alle Nationer
paa Nordsiden af Donau, og alle Hjorde og forma-
delige Nationer de laagt ved Rhinen, adlød dem,
mindre ikke uvilligt og ofteste som Hjeger og Hjorden
Hjelmet for dem Hjagt. De ofteste som Hjeger Hjorde
mindre Theodosius II Lod af dem, for Land og Hjeger,
Marcians Standhaftighed Hjegrung for at betale Tribut, Hjend-
sker Honorias Tvedragtighed, og Hjebningen hjemlandende

Hjeger 163.

Hjorden. ødelagde d Illyrien Rhodope og Scordisken.

Hjeder af Rhetia, med usædvanlig stort Hjord, dybtliggende
paa Hjorn, men Hjorde Hjeb. Haar paa Hjeger, dække Hjorden
som Hjorn, og Hjorden Hjeb; de Hjorn medtages dog,
med Hjorden. Ved dens Død Hjorde Hjorden, som Hjor-
ley var gaaet af Hjorden. Hjorden
Hjorden ad Hjorden Hjorden Hjorden: dog med de efter-
overnævnte Nationer Hjorden ved Hjorden Hjorden
paa Rhodope, Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden
og Elyndrad over Rhodope.

Hjorden Hjorden Hjorden af Hjorden, Hjorden
Hjorden Hjorden Hjorden. Hjorden af Hjorden
Hjorden, med Hjorden overgaaet Hjorden. De Hjorden
Hjorden Hjorden Hjorden: Hjorden Hjorden. Hjorden Hjorden
Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden. Hjorden Hjorden Hjorden
Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden.

Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden Hjorden

Schlözer sætter dette Slag 452. – Theodorus sagde. Jon Wgothes Pauvre mand blandt af Hyrdeslyst efter at komme sine Ord ind i Hjertet, som den Gothiske Historie, som de Gothiske Actius Lod som hotte, dog finde sig magte bevæget ikke gadt at gøre, at Jon ej Mod nogt med Hjælp af Herre, dog for de Jon med Ingen Krigsfolk, Hjælp mod Hjælp af Romerne. Attila Vandr. Jon Pesthus Venedig. Efterdem indtog Jon Frem de Magland, og nær allerede paa Hjørn til Rom, som de Hjælpelig Fjendskab, Hjælp blandt de romerske Kirke Leo var, og ellers mødte Attila om. Dette Tilbagetog er ubegribelig, dette Forklaring er ubegribelig, skr. Attila Jordan, Jon og de ledende Romerkejserinder. – Hvem Jon mon skulde forgøre at forklare dem Jordan, til Gavn for Forskning, ved at kaste Mørke, d. v. ned i Løgn, Kaos til Jon Lyst og Jo Jon: At Peter-Kirke i Rom. Paulus er dette Løgn og Jo Jon: At Peter-Kirke i Rom. Paulus er det at Attila drager Italien, umiddelbart at Jon Lod Jo afgøre umiddelbar Jon at drage til de Jon Jordan, Jon Jordan Jon Jon Jon

og borgerlige Forandringer. Bedouinerne naar saa-
-ledes begrænses, begynde mellem Euphrat og Tigris,
fortsætte til den Egyptiske Grændse. Da Muhammed blev født,
naar de, fremfor alle andre Arabiske Folkestammer, de
talrigeste, mægtige Magter, Jøder og Christne blandt
dem. Hver Overhoved kaldtes Scheick eller Fyrste,
et valgtes af en aarelig Samling, underskrift, navn
Hjelm, udover saa Forandringer.

Arabernes forhistoriske Hjemsted var Sandhed,
som fra Oldtiden benævnt, fornemlig Midt-
gaarden af det store Ørkenland, der
Afrika mødes ved det ind i Asien;
Byer og Handelsplads Mekka og Medina ligger paa Grændsen
af Ørken.

Erobringen var af ingen Betydning, men dette
Øjemed var det Følgen for Europa. Erobrin-
gen bragte fra det gistige Asiens Oldtidsbyger til Ara-
bien, dette bragte Handelen dem til den øvrige
Verden. — Med Jøderne kom ikke mere saa gisteligt
Oldtidsstof som før, de Traditioner og Lovbøger
gav Grundstof dette Magt, anmuddigheden og det
ikke.

Begge Navnene betyder Betydningen af
Ordene, og begge de mørke med dette ejendom-
melige, som findes i det Semitiske Sprog. Den latte
Ørken, som det ældste og fornemste Land
af Semitiske Stammer, og det ejendommelige
af Folket.

Ammianus
at det var dem særligt at gøre dette Land til Ørken
og Øde. — Begreberne Ord Arabien nogle, navn
bare det ældste for Østsiden; om Navnet Ord gav
Overbevisningen grov, fandt at Ordet Ørken af Muhammed
Begrænsning og gode Ørkener mede Ørkener, til dage at be-
-tegne Ørkenen, og Ord Overbevisning af Begrebet grov. Det er
-dannelsesmæssigt, og Ord Overbevisning, det ikke, mødes mellem de Religionens
-dannelse Navnelser dannet af ikke; mødes mellem de Religionens
Forandring og Navnene. Begrebet Arabien grov
fornemlig til at finde, og Resultat af Religionens Forandring
gjorde Muhammed og hans Efterfølgere store Erobringer i
det Østgivende Kulturforhold betydelige. —

Ved Euphrat laae det Aldgamle Aram; dets Befolkning
-ner stammer fra, de besynderlige Ruiner, og Navn selv. Store
dage naar en regelmæssig, omgivende Mur, hvori alle
Gader løb sammen med store Port. Som Talet de
dersnart for skjøn, fik Opmærksomhed.

Arabernes forgjængelige Kunst naar og er samlet,
en fra Oldtiden kommende, fremdeles Mur, der
gjorde det Indtryk godt; gjennem Arabien og
Africa mødes de til ind i Spanien;
Byer og Handelsplads Mekka og Medina ligger paa Grændsen
af Ørken.

Erobringen var af ingen Betydning, men dette
Øjemed var det Følgen for Europa. Erobrin-
gen bragte fra det gistige Asiens Oldtidsbyger til Ara-
bien, dette bragte Handelen dem til den øvrige
Verden. — Med dette nå ikke mere saa gisteligt
Oldtidsstof som før, de Traditioner og Lovbøger
gav Grundstof dette Magt, anmuddigheden og det
ikke.

Begge Navnene betyder Betydningen af
Ordene, og begge de mørke med dette ejendom-
melige, som findes i det Semitiske Sprog. Den latte
Ørken, som det ældste og fornemste Land
af Semitiske Stammer, og det ejendommelige
af Folket.

Ammianus
at det var dem særligt at gøre dette Land til Ørken
og Øde. — Begreberne Ord Arabien nogle, navn
bare det ældste for Østsiden; om Navnet Ord gav
Overbevisningen grov, fandt at Ordet Ørken af Muhammed
Begrænsning og gode Ørkener mede Ørkener, til dage at be-
-tegne Ørkenen, og Ord Overbevisning af Begrebet grov. Det er
-dannelsesmæssigt, og Ord Overbevisning, det ikke, mødes mellem de Religionens
-dannelse Navnelser dannet af ikke; mødes mellem de Religionens
Forandring og Navnene. Begrebet Arabien grov
fornemlig til at finde, og Resultat af Religionens Forandring
gjorde Muhammed og hans Efterfølgere store Erobringer i
det Østgivende Kulturforhold betydelige. —

Fr. p. 255.

og fandt at almindelig Natur, nødtørftig Beskæftigelse,
med dalmodig Natur, gnaskfuldt Temperament, simpelt
Kost, Enkelhed. Han var ædelmodig, gavmild, ærlig

Forsk. 1866, 1 Hft. 257.

Abul Kasem Muhammed, født den 570 i Byen Mekka, af
-mandlig af de Store Revolutioner, som Historien
kjender. Hans Familie var en af de fornemste
i Byen, ansedt, og var Herre af
Kaaba. Hans Forældre navn Abdallah og Amenah.
Abdallah, en yngre Søn af Abdal Motalleb, fornemste
Koreischiterne, døde strax efter Muhammeds Fødsel,
og efterlod sin unge Enke. Efter Motallebs Død,
opdrog Onkels ældste Søn og Efterfølger Abu Taleb sin,
og satte som efter Arabernes Sædvane Grundstof for
Kadidschah, en rig Enke, for at sørge for sin
fattige Familie. Hans Skjæbne i Byen gjorde sin
bekjendt med Kristendommen, magtede med Munken Sergius.
Muhammed, efter Overmod allerede Indtryk, efter samme
Sergius, Kristendommen, Jødedommen, Zoroastrismen, Religionsblanding
Arabien, Religionsgrund, Forskjellighed, Jødedommelige

256 Paadet for Lei Religionens Forbredning, midtom gik saus Fremgang da Ali, blot for sine Fiender og Forfølgere. Blandt sine første Proselyter blev Jan Abdallah, den siden saa Abu Bekr, en Mand af stor Anseelse, Jan rigdom, og forskaffede Jam mange Tilhængere. Da Jan begyndte, offentlig at lære sit Troes System, nyl 609, fandt Jan i sin egen Stamme saa stor Modstand, at kun Talebs Magt beskyttede Jam, og at mange af Jans Tilhængere blev forfulgte, Jen udvandrede til Abessinien paa anden Side. † Efter Abu Talebs † 619, tvang Jans Fiender Jam til 16 Juli 622, Lei at flygte fra Mecca Lei Natten til, til Medinah el Nabij, hvor Jan fandt mange Tilhængere, og hvor man siden kalder Hegiren. † Den Muslim, Muhammed fandt, gjorde Jam Lei Erobringen af Medinah gavnlig Maaden for Jam, og Jan i sine første ved Aar 623, siden uden betydelige Kampe. Imidlertid var der Stemning i M, der fegtede for alle med Mulighed for Jam; Jan understøttedes dog, dels af Modstand, omtrent anden Lei at anlægge Jans Lære, besonderlig i Jærd paa Halvøen, og gjennemførte, gjorde sig mulig, at trods alle overvindte Vanskeligheder, Lei sine første Aar i Mecca 629, mere Tilslutning, endskjønt Religionen og gjorde den Lei sine Fiender i Arabien samt sig selv Landets Herskere. Religion indbød Jen alle angaaende Tanker og Forsøg, selv Heraclius og Cosroës Lei at anlægge Følelsen, fandt ogsaa Jen Indgang. Dessa med Erobringen af Jan for; saa at faldt først Jod i Syrien, med Euphrat. Jan † i Medina, som man tror, af Gift, Jen høiere Jamil Haandsaar 632. Jvad man ved om Jenner ord Jans Liv, og i Medlen, Jen bestyrte sig af, saa kan man dog ikke nægte at Jan Jorn Lei de første Mennesker, Historien kjender. Derfor maa man finde overs Jam Jos Muhammedanerne, Fordrejelser for det mere end Opdigtninger. Efter dem var Jan mand af Person, indtagende i Omgang, Jandt en mesterlig Veltalenhed, var en fortrinlig Digter, med Klarhed og en kraftig Fantasi-Jeneralskab. Jan var tapper uden at vove fornødne;

† Jans Navn Lei Korandelene næsten paa enhver Jans Bladsider og Jans Mund af udtrykt ly paa: "Om i angribe mig, skjøt Jan, med Bøn paa Jin og Mennesker paa den anden Side, saa forandrer jeg ikke mit Beslutning."

† Jvad de mere Hjelp Jan, var Omars Overmodighed, ophidselse Jans langsomt besindige Jærdighed Jam.

Hedschra

† Kraftens Lid, regnes Muhammedanerne deres Aar.

mas störste Landskaffighed at bringe den lejlighed paa, mestedel, medens de saaledes situeredes, ikke fik Landbrugsredskaber, og mindst pestilentialsk at bruge sig af sin Lyst. Ak ak, lie saa megen Drivsel maatte Soldaterne, adlede saavel, kneise saavel Muskedonier, som Persiere, Grækere, Romere, og Galater af deres Mennesker. Saa den anden Side forlader den Regjeringsmaade saa lie vaabenede Folk, Gjenstridighed. Den nye Lovgivning og Religionsforfølgelse, Grusomhed, som mod store den sidste Gjenstand lie Modstandighed. Den religiøse Intolerance, som den endogsaa paa Aleksanders, mans Sag at Mindre lie at udsolet Fredsmaal eens Undersaatter, Ak ingenlunde at sige saa; thi langt at ikke mange saa tilbage for den, thi dog vi nær at finde Mennesker, som forladrede ikke Grunge. Den mægtigste, som at ophidselige Muhamedanerne til Had, Mord og Ødelæggelse mod Kristne, var den Religion, som Muhammed selv havde indført. Muhammed forbød Drukkenskab, Spil, Svir, Utugt, Vold, Mord, Tyveri og Krig. Muhammed forbød Svinekjød, Blod, Aadsel, Afguder, Hedenskab, Vantro, Vantro, Vantro

1 Jar

† Skildene ved Aleb og Jaut Cunnars Efterkommere som Følgere. Jvf. Tunis Historie Side 1 ff. Mauritanien und Numidien, som nærmere skal omtales ved Siden af Spanien og Sammenhæng.

† Allerede under Ofalg indskrænket Herredømme ved Ofalg Jan

248 Kalifferne i Syrien. Fra Omarens myrdelse Aar 660. Hans Fætter valgte ved Hans Bøn Hassan til Kalif, men Moawijah trængte ham til at nedlægge Regjeringen 660. Kalifernes Hovedstad ikke længere i Medina. Moawijah bragte Staten til Hvile igjen ved Gaver, thi ikke med saa stor Ihærdighed som forhen. De stridbare Arabere i Lille Asien og Armenien, og trængte længere og længere frem paa Africas Kyst. Moawijah drev igjennem, at Kalifatet blev arvelig i hans Familie. † 680. Hans Søn Jezid, Moawijahs Søn, var ikke nær Lederen saa regjerende Overhoveder paa sin Tid. Familien Ali, Jezids fjerneste Slægt Hosain, Hassans Broder og Abdallah, gjorde ikke Modstand mod ham i Arabien. Hosain blev =, men Abdallah stillede Myndighed i Arabien mod Jezid og hans Søn og Efterfølger: Moawijah II, 683, som efter faa Maaneder nedlagde Regjeringen. Magten blev overtaget, trængte Arabere og Syrere ned i det indre Asien og X Khorasan. Uden at stræbe nogen fjern Erobring, som overlagde Arabien og Syrien, og fandt nødvendigt nogle Tilvæxter i Abdelmalec omvendt Abdallah 693 (og dermed Kalifen Borg. Han begyndte Regjeringen ved Justinian II. † 705.

al Walid, hans Søn fulgte ham; under hans Regjering udvidede Araberne deres Magt til at stifte det største, historiske Rige. Det X Bukarei, Nedre Bokhara, Samarcand, Khorasan paa Vejen, Turkestan, Maurennahar, og andre Land i det indre og sydlige Asien. X af Africas Kyst blev ej alene fuldendt, men efter det største Del af Spanien indtaget, men paa samme Tid gav Regjeringen Kalifaten Indtrykning i Regjeringsmaaden Kalifaten ligeledes det Udseende deres Magt for vigtig. Walid var en ny Mand, der arbejdede for sin Indskrænkning Vel, efter Regjeringsform og Pragt. † 714.

Soleiman, Walids Broder, fortsatte II med Held: stærkere og privatligt endog Enkeltaten: som han havde tjent i adskillige Aar. † 717. Hans Liv. man Forfatter ikke Mord. Under Hesham blev Erobringsfærden Jaug ned i det arabiske Rige. † 742. Omhyggelige man indbyrdes Krige, og eldre Jaub og Kunst respekt og agtelige Arabere Gnist; Samfundstilstanden Forhold paa nye efter Oromaan. Forfatter

Al Abbas's Dubbelbroder opnaaede at gjøre mod Kalifen Merwan under Ibrahims Anførsel. Dennes Hær blev nedlagt, men Sagen brødte Abul Abbas bortvandt og drog mod Merwan, og bragte endnu Kalifatet fra Ommajaderne til Familien Al Abbas, 750.

Abul Abbas da første Abbasside, fandt endnu fuld Sagsøring, ved at gjøre mod at fjerne den Udelukkede, som Ommajaderne havde ansagt. Ommajaderne forfulgtes paa det grusomste. + 753. Sin Udelukkelse nedmarkede endnu Abbasiderne, Al Mansur Sagsøring i det opnaaede til deres af Ommajaderne, men ogsaa af Fatimiderne Ali og Abu Taleb, som fandt navnlig Støtte til Persien. Et blev endnu endelig med mulig gjennem Overvindelse Grundlaget. Og valgte Abder Rhaman, en Ommajader til Spanien, og skjøndt sig dette Al Mansur var en stor Regent, og Stifter til en varig Velstandsperiode. Han byggede Bagdad, og forflyttede Abbasidernes Residentur dertil, Rigdom til den Grund mod Euphrat, 762. Død med Grund for dette. + 774.

Al Mahdi som Søn, var en mild Regent, og Ven af Videnskaber. Han lagde Grund til Handel med Indien. Hans Søn Harun var en Ven af Videnskaber. Han lagde Grund til Handel med Indien. Hans Søn Harun var en Ven af Videnskaber. Han lagde Grund til Handel med Indien. + 785.

Al Mahdi drog og ned Søn Musa al Hadi blev myrdet, fordi han ikke ønskede sin Broder Harun Efterfølger. + 786.

Harun al Raschid var en af de største Regenter, som Islam fik. Hans Hof var Mahammeds Hof; en mild, gjæstfri Herre, kappet Digter og Beskytter af Videnskaber, hans Residentur Bagdad var en grusom Verdensstad. Han var i Krig med Khazarerne, tvang Kejser Nicephorus til at betale Tribut 805, og gjorde sig til Herre over Armenien. Den videnskabelige Aand afspejlede hans mildere Natur her, og Araberne Kulturen hævede mærkelig under hans Regering. Han sluttede sig i Forbindelse med andre Riger, og indgik Forbindelse til Karl M. + 808.

Araberne i Afrika og Spanien

Araberne brugte under Moawijah I, ind i Afrika og byggede Kairwan, 670. Men kunne 690, blive et egentlig afhængigt Land af Berberne. Grundet Musa Erobring Berberne 707. 710 gik Araberne under Tarik

Supl 166

260 le Spanien. Jan, Tarik og Musa = ikke Land
indtil Asturien. I Frankrig fremmede deres Sudbrud
mod Carole Martelle Døgn. De Omajjadernes
Overgaasman,
stiftede Riget i Aspan, stiftede Abder Rhaman,
en Frænde af Slægten le Spanien, hvem Jan kaldte
af de Arabere, da han blev dens Hær. 755.
Jan omvendt Juster, at Mauren Statholder, og
befæstet sig fastere paa Thronen, saa at Mod-
partierne talrige Forsøg paa at drive Jan sam,
maar forgjæves. Cordova var dens Residents + 788.
Hescham, dens Søn fremvælgede ogsaa af Hær og
Slægtninge, medens af dens egne Brødre. En Opstand
i Arfen ikke kastet mod dem. Jan og dens Fader
var Lærd Mænd, og Hescham agtet for Digter-
kunsten. + 796.
Abulkasi al Hakkam, dens Søn, en gjævj Regent.
Dens Ophold og andre Døre optalt saa mangen
Døre med sam, at det Efterfølgende skal kaj-
legges til at kratage dem adskillige Aar. + 822.
I det nærmeste Africa stiftede mod Enden af denne
Periode det saakaldte Rige af Edrisi, efter
den paa Endelsen Mauren Almanzors Forfølgelser. Det
strakte sig om Ceuta, Tanger og efter Mauritanien
ind 782. Dens Søn Edrisi II Hovedst. Fez 788.

§ 22.

Om med Donau Boerne og nordiske Nat. Folkeslag.

Om med Donau Boerne og nordiske Nat. Folkeslag.

Den store Omvæltning mellem Nationerne ved Døn,
det caspiske Hav og Wolga, foraarsagede, at det der
nomadiske omstrejfende Nat: Hjørj blev kaldt med
V. og trængte sig ind i den rom. Stat. — De
vigtigste af dem var følgende:

Bulgarerne

Bulgari, Volgari, Vulgari, Burugundi, Varugundi &c
fra Grækernes Βόλγαροι Βόλγαρες af Nordens Βόλγα
Volga? Vi Grækernes indtalte Former & fremdrev deres
Ø i det latinske og andre fremmede Sprog.

Bulgarerne søgte efter nogle Mening, sig den store
ugriske Folkestamme, efter andre, var de en tatarisk Stamme.
De var nøje forbundne med Khazarerne, som vare
Folket for ret Fold med dem, andre for en sammenlobet Hob
Uroli, Gother, Gunnar og Avarer. Storbulgarien,
Bulger: først Riget, som laa fra Ural Bjergene
fra Døn og Wolga til Kuban, siden ogsaa mellem
Floden Donau efter den Ødelæggelse. Aar 487, sej-
strede det rom. Land, og det var med dem, at Anasta-
sius oprettede den store Mur 507. De fordrev Slaverne
fra den nordlige Bred af Øst-Donau, og navnlig de
Avarerne = ikke Folk 560, som forskrevet med deres
Rakne fra deres gamle Fædreland, afhængig af dette

261

Avarer.

Smith II 96.

Khazarer.

2 Hovedstammer af den vandiske Nation, Slaverne og Antes boede paa Nordsiden af Donau.

Antes[e]rne vare et talrigt Folk, som boede ved Mundingen af Donau og Pontus Eux. — Under Justinianus Regering: bröd de ind i det rom. Rige. — Efter at de med Hære af 100 Tusinde, ifølge nogen Beregning af 200 Tusinde, Mænd havde forsögt sig med Angrebskrige og andre Nationer ved Donau, og store Rædsler forvoldt.

Slaverne blev første Gang omtalte 527, og kaldes af dem Slaviner. De boede paa Nordsiden af Donau, og ofte i det rom. Rige. — Bulgarerne, og ved 580 Avarerne trængte dem til Afhængighed, men ikke at gjöre dem Slaverdag, som de endog ödelagde dem i. Ogsaa den ofrigid Slavo Klaver paa Avarernes Tog Sorber og Storcroater stiftet ved 640, i Dalmatien de saakaldte 7 Slaviske Generationer, og Adriaterhavet Storerbien satte dem først i det nuv. Kroatien. Disse Vandringer lagde den første Grund til Slavernes Dalmatien, Serbien, Croatien og Slavonien. Carl M. x mødte af disse Land.

Polanerne, Landsbyernes oprindelige Navn, som dem gamle nordiske Annaler kalde Lechi, Liachen, gik oppe bagen ved Weichsel, og stiftet Riget Polen.

Et andet Stammen, Lermodernes ogsaa antiske, Navn, dem var ved Dnepr og byggede Kiew, dem andre ved Wolchow, som dem byggede Novgorod, og endnu lagde Grund til den östlige Stat. Disse Vandringer synes at have fundet Sted ante fin. VIte Aarh.

Gothernes Historie.

Gothernes Stamland ligger ved den lille Kreds, som dannes af Weichsel og Ostersøen. — I 200 Aar fremmed de mægtige paa de nedre Donau i uophørlige Krige, og lod sig af den bitale Enebud, Ulfilas forsøge i Grunden ikke; de anvendte Gothicus, som flere Kejsere, ex. p. Claudius, Tacitus, Diocletian adlød, victoria gothica paa saa mange Mynter, lidt gothisk end Latter Mindemærker om dette Folks Sejrsherlighed. — Den Lærer stode i Forbindelse med Don, Dnepr og Donau, selv i Toulouse, Ravenna og Toledo; Rom og Athen naae, i det mindste en Tidslang, det dog for dem.

Deres Krig var det samme som Vandalernes og Gepidernes, og ligned meget det gamle Frankiske. Gothe maae altsaa regne Germanien, ogsaa i geografisk Betydning; som Lange man kaldte det Land fra Rhinen til det Sted, hvor Germanien. Dem de Gjæld. Det d. Navn lange gik Aar nogen Tegnid, som Tysk, og gik ogsaa i Den Handtegnet, Kejser Dennes Sted d. med andre Fyrstes Ord,

Gothernes Vandringer den tydelige Sabelnes Krog. Den første gothiske Nation, som dem kom. Kjendt, var Victophalerne,

Ulfilas Bibel er endnu det eneste Mindesmærke om det gothiske Sprog.

Romerfamilien, maaske en Efterkommer af denne Mand, nævnes
- ligeledes, hvad Sorgen maatte være, at en saadan Mand
Søn Christi Kirke maatte have. Goterne, saaledes
som de først optræde mod Nord, omkring Donaus
Kilder, ere Gothones og Gothini
angaaende hvem man kun ligefrem ved, at de have
Gothar i Thüringen. Længe forvexlede man med Geter
Getter, i hvis Land det hører til vore Dage, ved
hvem Navn Goter, formodentlig af Sprog, det
sidste følgende Resultatum:

1. I Herodots Tid havde man Kundskab om Landene
- daa og Wallachiet, Skythen, og paa denne Side
og Dacer, hvad dengang alt Folk af den store Thrac. Folkestamme
10 Aar a X dem Mösien, Servien og Bulgarien, som vorde
forenede, og selv mod Donau i Øst som Rhin i Vest de
vældige Grandser for det rom. Rige. —
paa den Side Donau, hvad Skythen-Land, en Mængde stor
- re og mindre Folk-Stammer om, og fremvorgede kommer
ind i disse Egne, som ifølge Herodots Tid, med
- hvis af disse nu Gelerne, som ifølge Herodots Tid, med
os ubetydelig Ændring, nævnes Wallachiet og Moldau. Disse blev formentlig ved N. 80,
under Vespasian, overlige. Domitian sluttede med
dens Tog Decebalus en stemmelig Fred, N. 85–88.
Men Trajan X i Spidsen for det Dacien, N. 106.
II. ved N. 166, under K. Commodus, blev de Barbarer, qui
ikke Dacien inviolatum, overlige. Ved N. 215 forøde disse
ugroede Barbarer forfølgning Gothen. Caracalla
flyde dem, men paa Sværd maatte allerede Goth dem fra
sig ved aarlig Betaling. N. 236 fagtede Maximin med dem
de ødelagde selv Thrakien, og Gordian maatte jage dem
ud af Thracien N. 242. Under Philip N. 249, blodt Mas-
- cianopel, jog fra for dem; paa samme Tid omvandrede de
Gepiderne. N. 250 gik dem d. Kniva med 70.000 Mand
over Donau; afslaaet fra Novi og Nicopolis, gik paa
over Hæmus, og stormede Philippopolis, hvorved 100000
Mand skal have fældet Livet; de paa begge Sider ved i Macedon-
- ien. Decius vilde afskjære dem Tilbagevejen over Donau, men
de Gothiske Høvdinger (Kniva, Gallus, Veldad, Argaith) overmandede ham ved
- Abrittus, hvorpaa Gallus (jvnfr. Gallien) indtraadte som Kejser, hvorfor og dette Land
- rakte, ligesom og Italien, hvor han fældtes N. 251. — Under Vale-
- rian og Gallien, N. 253–267, Tog de ind i Thrakien og
Donau, idetmindste helt Asien og Mösien, ødelagde Ephesus
Templet i Ephesus. — Allerede Aar 264 drog de alle
Goter paa Skibe over Sortehavet, forfulgte og ved Dnepr, hvorfra de
de Vestgothiske under Valens, Aaret 269.

Romerfamilien, maaske en Efterkommer af denne Mand, nævnes
- ligeledes, hvad Sorgen maatte være, at en saadan Mand
Søn Christi Kirke maatte have. Goterne, saaledes
som de først optræde mod Nord, omkring Donaus
Kilder, ere Gothones og Gothini
angaaende hvem man kun ligefrem ved, at de have
Gothar i Thüringen. Længe forvexlede man med Geter
Getter, i hvis Land det hører til vore Dage, ved
hvem Navn Goter, formodentlig af Sprog, det
sidste følgende Resultatum:

1. I Herodots Tid havde man Kundskab om Landene
- daa og Wallachiet, Skythen, og paa denne Side
og Dacer, hvad dengang alt Folk af den store Thrac. Folkestamme
10 Aar a X dem Mösien, Servien og Bulgarien, som vorde
forenede, og selv mod Donau i Øst som Rhin i Vest de
vældige Grandser for det rom. Rige. —
paa den Side Donau, hvad Skythen-Land, en Mængde stor
- re og mindre Folk-Stammer om, og fremvorgede kommer
ind i disse Egne, som ifølge Herodots Tid, med
- hvis af disse nu Gelerne, som ifølge Herodots Tid, med
os ubetydelig ændret, nævnes Wallachiet og Moldau. Disse blev formentlig ved N. 80,
under Vespasian, overlige. Domitian sluttede med
dens Tog Decebalus en stemmelig Fred, N. 85–88.
Men Trajan X i Spidsen for det Dacien, N. 106.
II. ved N. 166, under K. Commodus, blev de Barbarer, qui
ikke Dacien inviolatum, overlige. Ved N. 215 forøde disse
ugroede Barbarer forfølgning Gothen. Caracalla
flyde dem, men paa Sværd maatte allerede Goth dem fra
sig ved aarlig Betaling. N. 236 fagtede Maximin med dem
de ødelagde selv Thrakien, og Gordian maatte jage dem
ud af Thracien N. 242. Under Philip N. 249, blodt Mas-
- cianopel, jog fra for dem; paa samme Tid omvandrede de
Gepiderne. N. 250 gik dem d. Kniva med 70.000 Mand
over Donau; afslaaet fra Novi og Nicopolis, gik paa
over Hæmus, og stormede Philippopolis, hvorved 100000
Mand skal have fældet Livet; de paa begge Sider ved i Macedon-
- ien. Decius vilde afskjære dem Tilbagevejen over Donau, men
de Gothiske Høvdinger (Kniva, Gallus, Veldad, Argaith) overmandede ham ved
- Abrittus, hvorpaa Gallus (jvnfr. Gallien) indtraadte som Kejser, hvorfor og dette Land
- rakte, ligesom og Italien, hvor han fældtes N. 251. — Under Vale-
- rian og Gallien, N. 253–267, Tog de ind i Thrakien og
Donau, ødelagde hele Asien og Mösien, ødelagde blandt
Templet i Ephesus. — Allerede Aar 264 drog de alle
Goter paa Skibe over Sortehavet, forfulgte og ved Dnepr, hvorfra de
de Vestgothiske under Valens, Aaret 269.

- nu vestgothiske Hamme, den nær med det store Forbund
mod Kejser Carol. Fra principio IIIte Seculi havde Gotherne
allerede dybere ind mod Donau, i alle Fald Dacien,
hvor Caracalla 213 mod dem 215. Dette ligholdt de
sig Longum fram mod Donau og det hele Aar, de stode
mod Rom: i gjentagne Tilfælde paa Bredden af Donau,
men trængte og saa videre frem. In medio IIIti Sec. naaede
de allerede indtraadte i Dacien og Thrakien. Deres Konge
nævnes første Gang af Ammianus: Cniva, Hermanaricus: Ostgothernes Konge, af Amalernes, naaede
250 en mægtig Erobrer, som endnu paa Aaret 270
over mange Nationer, hvis Navne og Herkomst man
ikke kender, leder og Gothen paa Tog, det Gothiske
Navnet som kaar sig af det Faa, som kan af sin
Kamp Mod i Fred, erfaldt Kunnene paa
Sigt, og som dybt sig af Sagnet omkring
Attilas Dronning. 376. Paa den Visimar faldt
mod Hunnerne, og paa den Viderich drog sig sam-
- mod Vestgotherne ned Dniester, over hvem Athanarich
da regerede. Men Hunnerne drev dem over D. ind i
det Romerske Rige, og en Stor for Vestgothen opbrød
af Kejser Valens i Thrakien. Herimod dannede Theo-
- dosius M. drev dem, efter
- hvis Opfordring Fredegard, stadig beboede over Donau,
stadig truede paa den ene af Underkastelse. Athanarich
sandt imidlertid Hjælp paa sin Ret Donau; da
Gud truede han ene af Nordboernes Konger. Athanarich
til Mösien og Dacia ripensis. 381. Af Ostgothernes
Land endnu Underkastelse sig Hunnerne, og Erobrer hin
egen Magt. Efter det Hunnisk-Alanes Underkastelse, hvor-
- ved de af Gepiderne, hvis Konge Mascian om Vinden,
og erobrede dem i Pannonien 455. Paa samt det Land
- sadte sig fast der, blev et eget Romerne fjendtligt, truede
dem til en vandig Fred under Leo. og de at afsvare
dem Tribut. Tantalia under Zeno. Theoderich Født i Pannonien
af den Gothiske Konge Theodemir og Gudefrid, hvis Slægt
de højeste Herrer med deres Magt, blev fra Grændserne
af i det nordlige Thrakien, som Romerne Underkastelse
havde Ostgoth, gaaet efter Theodosius 395, de Magten over
de Alarichs Ostgoter, [illegible] Romerne, hvis Hjælp de Gothiske
Arcadius maatte [illegible] Alarich de Provindser for det

- nu vestgothiske Hamme, den nær med det store Forbund
mod Kejser Carol. Fra principio IIIte Seculi havde Gotherne
allerede dybere ind mod Donau, i alle Fald Dacien,
hvor Caracalla 213 mod dem 215. Dette ligholdt de
sig Longum fram mod Donau og det hele Aar, de stode
mod Rom: i gjentagne Tilfælde paa Bredden af Donau,
men trængte og saa videre frem. In medio IIIti Sec. naaede
de allerede indtraadte i Dacien og Thrakien. Deres Konge
nævnes første Gang af Ammianus: Cniva, Hermanaricus: Ostgothernes Konge, af Amalernes, naaede
250 en mægtig Erobrer, som endnu paa Aaret 270
over mange Nationer, hvis Navne og Herkomst man
ikke kender, leder og Gothen paa Tog, det Gothiske
Navnet som kaar sig af det Faa, som kan af sin
Kamp Mod i Fred, erfaldt Kunnene paa
Sigt, og som dybt sig af Sagnet omkring
Attilas Dronning. 376. Paa den Visimar faldt
mod Hunnerne, og paa den Viderich drog sig sam-
- mod Vestgotherne ned Dniester, over hvem Athanarich
da regerede. Men Hunnerne drev dem over D. ind i
det Romerske Rige, og en Stor for Vestgothen opbrød
af Kejser Valens i Thrakien. Herimod dannede Theo-
- dosius M. drev dem, efter
- hvis Opfordring Fredegard, stadig beboede over Donau,
stadig truede paa den ene af Underkastelse. Athanarich
sandt imidlertid Hjælp paa sin Ret Donau; da
Gud truede han ene af Nordboernes Konger. Athanarich
til Mösien og Dacia ripensis. 381. Af Ostgothernes
Land endnu Underkastelse sig Hunnerne, og Erobrer hin
egen Magt. Efter det Hunnisk-Alanes Underkastelse, hvor-
- ved de af Gepiderne, hvis Konge Mascian om Vinden,
og erobrede dem i Pannonien 455. Paa samt det Land
- sadte sig fast der, blev et eget Romerne fjendtligt, truede
dem til en vandig Fred under Leo. og de at afsvare
dem Tribut. Tantalia under Zeno. Theoderich Født i Pannonien
af den Gothiske Konge Theodemir og Gudefrid, hvis Slægt
de højeste Herrer med deres Magt, blev fra Grændserne
af i det nordlige Thrakien, som Romerne Underkastelse
havde Ostgoth, gaaet efter Theodosius 395, de Magten over
de Alarichs Ostgoter, [illegible] Romerne, hvis Hjælp de Gothiske
Arcadius maatte [illegible] Alarich de Provindser for det

östlige Allieret, hvor han blev indtil han gik til Italien. Hastet saalede en stor Del Gother samt nedsatte sig i det rom. District, saa blev de nu kaldte i deres gamle Norgele ned Don og Øst-Donau. De blev sidst de hvaar Gother d. Mœsier eller Mœso-Gothi, som endnu en 6te Del stadt dem ned, og forskjelle Alphilas gothisk Kr.

Stadig kaldes de Øst- og Vestgothernes Historie ved Adskillelsen.

Østgothisk Rige i Italien

Dieterich eller Theodorius, den østgoth. Konge Theudemers Søn, blev opdraget ved det græske Hof som Gidsel, og som fortrinlig Ven derved uddannet. Han fulgte sin Fader i Adkomsten over Østgothernes 475, og hjalp ham til at fordrive Kong Basiliscus, og sidde i det Øjeblik i Asien, men vaedt dragen ud med Hær, og tvang ham til at afstaae Thrakien og Dacia inferiores; samt lod at udnævne som Kejser Julius Nepos 484. Kong Rudolferne med de østlige Thraciske Gother, og nogle af Gothernes Gothernes Stamt gaa ogsaa med Zeno, og i Thracien Theudemers Broder Onagrius Zeno Dieterich til at marschere mod Italien, hvor Odoacer da herskede, for at vinde det Land til Norgele for sine Gother, hvad dem vanskelig Opgave. Dieterich gik derpaa med sine Gother og Allierede i Slag ved Sjeverne 489 overvandt Odoacer efter en Række Slag, og kom derpaa [illegible] Landet stykkevis som det østgoth. Rige, som strakte sig over Italien, Dalmatien, nedad af Donaugrænsen og alle Lande [illegible] paa sin Vei Donau fra Adrien til Mosia inferior.

Med ansaae Dieterich sig, efter at have truet i nogle Aar af Donau, nedkjæmpet en Modkonge i nogle Slag ved Isonzo, [illegible] Italien, [illegible] Ligeledes [illegible] Gothernes Historie, [illegible] Amalerne paa den gothiske Trone, Lydighed og Troskab [illegible] Italien, oplivede handelige Forbindelser [illegible] Gothernes og Romernes Kultur derved, at han forenede gothisk, klassisk Dannelse med romersk Ordenssans [illegible]

Dieterich gik med en Hær af Gothern Theudemers

og sendte endnu sit Sønd. med 8 af Skaren

og, ligesaa som Gothernes Konge som personlig Beskytter, indtraf for den Ære med egen Hånd ved at Gjæstebud, da han bestyrede for Kejseren.

Den Ø. Del af alle Landskyndoma, som Odoacer tvang samt Besidder indrømmede Theodore sine Gother.

Theudemers Tadsaaaamme udrakt en aarlig Landskyld i Penge Pengedatum, som for ønskede Besidder at deres Eiendom, og Livet - ider og Velstand.

Italien kom ej til Ophør under Dieterich

Kongen

[illegible] Kejser Philadelphia

267. i sin nye embede indsatte Justinianus den Ærværdige Archimandrite Flavius. Han lod ogsaa sine Ministre Cassiodorus og Liberius, skikke formaabelig og saa nøie Regnskab for Pengene, som nogen Kæmner eller Skatteherre dersom skal være pligtig, hvad man forholder om Forskjellige Anliggender i alt hvad Lande vogte angik; han skal ogsaa have ladet sine Ærinder skrive, men brugte nu Modersmaalet; thi Befalingerne, han nød ved sit gode Hoved, hvem de skulde adresseres, maatte han vende sig til Latinen, med mindre hans Ærinde skede saa nøie at følge af Gothernes Folkeret. Alene og ikke saaledes Romerne ellers med sine ordinære Forhold, nemmelig med sine Undersaatter, nyttede Ordet Dag-lønner, Arbejdere, Daglejere paa hans Vegne. Boethius og hans Svigersøn Symmachus saa vel som Cassiodorus Ministerium forgaa. † 526.

Justinus Regjering endte strax efter Theoderichs †, da gothisk Magt og Forbrydelse ikke havde gaaet hans andre Fødselsdag Athelric følgte sin mindreaarige, ikke Moderen, den skjønne, kloge og myndige Amalasuentha Formynderskab og Cassiodori Ministerium. Denne Christi Fiende var lykkelig, men Athelric vandrede ikke Befalingen og Lykken, og forbrugte sit Liv med Udsvævelser. † 533. Amalasuentha tog strax for at regjere, ved Siden af Theodat, en Frænde af Theoderich, hvis Forældre med Theodat at dele Landet og regjere med Kongenavn. Men da disse Bestræbelser ikke gik efter Ønske, forstod Dronningen snart at lade sig skille af ham, og Theodat fik Tuscien, Amalasuentha Ærinder mod Stamfrænder, Theodoras Fødsel, 535, Justinian ikke kjendte Grund. Kaldte Forholdet et Fiendeforhold, angreb deres Riger Gothernes, som ikke havde forbrudt det romerske Riges Beskyttelse. Belisar erobrede Sicilien og derunder Italien, Theodat dræbte i Aaret 536. — Hans Efterfølger Vitiges var, formedelst indskrænket Forstand, ikke lige med Belisar; han lokkedes ind i Ravenna. Belisar modtog kort efter Dronningen, som ikke modtog den hans Tilbud om Ægteskab, men blev Justinian tro og skikkede Vitiges fange til Constantinopel. Dette misfornøiede Justinian Belisar ikke lidet, hvorpaa de Aaret derpaa Overbringer Gothen Indtog atter Provincien Hildebald og Regjeren Eurich ikke længe, men dræbte ham strax igjen. Derefter blev Ildibad Totilas Broder ikke længe efter Eurich Død igjen paa Tronen. Denne Totilas var en stor Ære-

* der behandlede dem med al mulig Ærbødighed,

† der fremkaldte de med falske Anklager en Forfølgelse med det endelige Fald, men som selv fuldte Straffen derfor

‡ og lod Fred omkomme,

§ som forsømte alle sin Forpligtelse og det kaldte den-gang Medomsorg med Belisar, den Gothene saa forfølgede, at den

¶ Belisar sig Gothen med, at de som Fanger, naar de underkastede Byerne i Italien skjænkede, som det skjedte ligesaa-vel med disse som med Romerne af Gothen.

1 Fra.

Fæstm Jans Udbygtalsh, x Totilas Sønn,
& strifted dem fra Fæstm af Epirus

Italien, og selv Nelisar maatte vige fra sam med
sit magt fra Rauterne Broen ind i de nord-
-lige Provindser, og Totilas blev ved Pavia Gallien
af den tapper Gilding Haases, og tvang paa 552
Tiden 17 nabrudte Aar 1 Gang, 3 Gange af Rom:,
2 Gange af Totilas, uden at blive afgjorte nogen.
Totilas & Succ: Tejas blev ved sin magt lidt af
Gothernes Flagen af Narses ved Vesuvius Bjerg
og faldt selv 553. Det Jahr østgothisk Rige blev x og
underlagt det byzantinske Kejserdom. —

Alarich, Vestgothernes Anfører, af Balthernes Frelsslægt,
førte dem fra deres østlige Bopladser til Italien, 1 Aar
Land 400, og erobrede første det nordlige vestromerske Rige Skridtvis.
Sup 162.
Athaulf eller Adolf, Jans Succ, 410, forlod Italien, fulgt
Medlidenhed Provinsen Vidstrøm af Gallien og x Nar-
bonne og Toulouse. Jans Forbindelse med Honorii Søster
Placidia udsonede ilke begge Nationer. Generalen Con-
stantius drev Vestgoth: fra med Pyrenæerne, paa hvilken
Side de x Barcellona. Adolph blev nigtet 415 i
magten efter sins Succ: Siegerichs Fordrivelse,
og dennes snart efter sams Mord.

Wallia, Adolphs Fælbroder, en tapper og vaagen Hersk,
Herre over Provincen. Paa den med Rom: og
dens vestromerske Medhjælper mod Vandaler, Suever og Alaner
i Spanien, og det saa fekt, at Romerne fandt for
godt at skille Spanien fra sins X med at der ved
disse Nationer. En Storm sindrede dem fra at føre
sine Vaaben over ilke Afrika. Romerne indrømmede
dem Aquitania secunda ilke Borgale. Toulouse var
Vestgothernes Hovedstad over 300 Aar. Wallias Død 419.

Dieterich eller Theodorich I, Wallias Fætter, udvi-
delse sit Rige ved X fra Rom: og sejrede i Forening
med dem over Attila ved Chalons, hvorfra faldt 451.
Thorismund Jans ældste Søn nigtede 453 af sin
Broder Dieterich II, dennes egen, efter Sigtelse 17 med
Sueverne, af sin egen Broder Euricus 466. Denne, en
talentfuld og tapper Regent, benyttede sig af det vestlige rom:
Rigets Undergang, ilke at udbrede sit Herredom over den
største Del af Spanien og Gallien, indtil Loire og Al-
perne. I Sig besloedt Rom: mogle Bopladser paa Vestkysten.
Denne Fyrste maa regnes anført som den største Vestgoth:
Vestgoth: 2. Konge Sueverne gjorde Jans Skattepligtige. Euricus var
den første, som gav Vestgoth Love. + 484. Jans Søn

1 Fra. Fæstm Jans Udbygtalsh, x Totilas Sønn, & strifted dem fra Fæstm af Epirus

Alarich II gav ydtrck Østgoten Theodorik mod Odoaker, og gav sin vesterske Undersaatter Lex romana. De fan nu Arianer i forhold til gotth. Fællesmyg i Gothen allerede man mogt ædarted, saa tabt sin Lede dig i Slaget ved Vouglé mod Chlodovig. — Schlözer

Alarich II fældt i en Th mod Chlodovig i Frankrig. 507.

Fik mindreaarig Søn Amalarich, som kom paa den østgoth. Theodorichs Datter Theudicosa, blev Konge paa Spanien af sin egen Broder Gesalarich. Frankerne og Burgunderne x i gallisk Provindser. Theodorich betragtede sin Dattersøn paa Thronen og drog Gesalarich til, men tabte den østlige Del af den fransk Stat for sig selv, og maatte opgive Land Frankerne tabte dens D. Amalarich blev dræbt ved en Th med den fransk K. Childebert 531. Med sin endte Wallias Slæg. Ulfila d. følgende Aarhundrede, som nogen alle Land dele Byaber, gav ind-nemme Troesskade, skrev d. Bibelen og Arianernes Religionsbog paa Gothisk, hvorved Aabningen lå al-mindelig Adgang paa Tilsyn.

Liuva I, og fik Broder Leovigild regerede fælles 567. efter Liuvas †, tog Leovigild sin Broder Hermene-gild og Recared til Medregenter. 579 gav Hermene-gild sig over fra den arianske til den katholske Tro, og opgav d. dobbelte Navn med sin Fader, hvorfor han blev dræbt af sin Fader 585. d. Kath-lege canoniserede ham derimod. Ulfila Leovigild vandt alt ydre Magt i sin Egenskab Hersker. Gik gjennem Land paa Veveres Magt, og forskaffede over alt Land paa sin Side Pyrenæerne, naar undtages Kon-stantinopel, som han dog fra sin Side søgte. Forøvrigt andre gjennem Indretninger, søgte han at fjerne den egentlige Grund til Gothernes Vanskjæbne, ved at indføre det Navn. —

Indrettede Land det ydre Gothers navne arianske Skikke, men Leovigilds Søn Recared gik 587 over til den katholske Kirke, og brugte sine Ulyk-kelige, både ved Overtalelse, både ved Magt, til at følge hans Exempel. Efter den Tid var det ydre Gothers Modstand for Gejstlighedens Forskjelse, Gjennemsyn og Forfølgelse svage. Den politiske Forholdsregler, og den Uvidenhed, som var en Følge af denne Indflydelse, medførte dog ligel overvældelig; imedlertid fandt den dog ogsaa mere god Følge, den nemlig, at Gothernes og de gamle romerske Indvaanere formaaet sig ved Ægteskaber. Det følgende Aarhundrede, som alle man Gothiske Navne, begynder dog Lisebud X af Maurerania tiltaget: 621. Begyndt Erobring fra sin Forgjænger var Leuvigild. Denne tiltog Provinsen Cantabrien, skabte den: store Del af Biskoppe-

1ste

270

med St. Venens, admirket at faae den Klang udenom
sig saae Sved. ; og begynde nu, saa snegen at prøbe
sine sattigsatte mod Grækkenland og ik Rom, absan,
efter det 4de Concilium Aaret, blev afsadt i Toledo 631
Forbindtrem ter om denne Afsathes. Efter saa
følgt atten andet Kugn, ik Lod sig regiren af
Grækkenland, indtil Wamba, 672, en tapper og dygtig
Herre stillede ik indvortes Orden, og dæt slet mod
Araberne, ik trengte frem paa Kysten af Afrika.
Erwig † sig Cronen ved saae Ligdom. 680. saa
følgt Egiza, 687, og denne Witiza, 701. en vold-
-modig Regent, vaagtik Mandhaad skiedte saae ander-
-lede. † Arab. skatog saae Mauer ik Kugst. og tvang
Spanien. Roderich ogsaa ik Orden mod saae,
og døbsag efter saae † Cronen 710. Hans Witizas
Sønner Evan og Sisebut, og saae Broder Eppas
Erkebisp i Sevilla, og Grev Julian Kaldt Arab. ik
Spanien, Er vad store Dele af Cronen 710 Julian
Julians Døtter gik som en Skatskyld
ind i Arabernes Harem, hvor den ene blev
Mor til Abderamen. Witizas
-sønnerne saaledes ogsaa ikke fik Kruset; de
fik kun Spanien og ikke nordgothisk Gallien, og gjorde dæt
til en Provinds af Kalifatet. — Araberne gik saaledes over
ik en Provinds af Kalifatet. — Pyrenæerne og † Narbonne
sadlede Vestgothen drog sig ind i Asturiens Bjerge,
hvor de sammenit sig med Arab. og valgte Pelayo
til Konge. Man kaldte denne lille Stat, efter dens
Hospitals, i Bjergdalen Gijon, skjønt Alphons
Alphons IIden † Oviedo. Araberne ulykkelig 711 med
Tvedragt, og dens endbjerte Kridigheden gav Pelayo
og hans Sved. Kraft nok ik alene sig, men endog
til at ødelægge store Dele. † Alfons I, 739, erobrede saa
meget fra Araberne. — saa Paal Mde Aar regnerd Al-
-phons II. 791. —

Alaner, Svever, Vandaler og Burgunder vidste en synes Vest-
over Rhinen, og udbrydende ik vore Gallien, hvori Burgun-
derne blev tilbage. I øvrige 3 Folkeslag gik de spanien.
Alanerne saae, efter at Kongen Manicus, som lovt i
Nord-Asien, paa sidste Side døde; at være et magtigt Folk.
En store ældste Historie kaldes ingen sammenhængende og
klar Beretning. Hunnernes Tvang maatte af dem at
søge ik Europa, hvor de nedsatte sig ved Donau. Rhin
følte dem for en gothisk Stamme. De gik i Kapstad med
Vandaler og Svever til Spanien gjennem Gallien 407, mindre
Afdeling af Alaner, og † nedsatte dem i Lusitanien †. Vandalerne,
forgaa de forenede sig med Vandalerne, og gik de Afrika. Suevernes

Lyst i Spanien, i Egnen om Carthagena. † Vestgothen

Sidste Kongen Roderich stulde saae Skandt,

Supl 166.

om arab. Statholder i Afrika
† Musa saae Sadtskrand Tarichaly Tarif en Jer af Arab.
Berber v: omstrejfende Afrikaner og Mauer. Jer gik over
ik Spanien og befandt Gibel Tarif, ik blev Gibraltar, en
1100 Fod over Havet sig jenem Klippe, Lodret mod Østsiden,
med Havet mod Vesten af Europa. Spanien.
Ulempen for Wambas Lid
Sander Araberne saae Jer Europa. Spanien.
Pelagius Sone kaldte ik Asturien, hvor Kongen
Kongerigt Oviedo. ik Hovedstad sat ik ved Covadonga, hvor Paal
Maatte ik Hovedstad sandsat ikke ved Oviedo. Se-
-sidstnævnte ik Kaldt kort ik blev saa ik mange ik Hænder besatte Sted
-gravstedet, hvorpaa ik i Alle Fald Kvinder ikke.
-rede, maatte afgive † Dæt af deres Fødselsstæder, ik som gamle sig
Kog med to. — De Spanier, som da gik over til de muhammedanske
Kald kaldtes af Mozarabes v: Halv-Araber. Supl. 129.
p 909

† som dog i lang Tid maatte betale en aarlig Skatte,
tilbørende 100 unge Piger, til Maurerne.

† saa Vaabenhaan ik Kjøbt, saadan Kjøbt maatte Mauerne af
sidst ik omtrent 100 Pigen.

Alaner, Svever, Vandaler.

Supl 161
ved p 251

† de forenede sig selv med Kunen.

Spanien i Spanien, i Egnen om Carthagena. † Vestgothen

300 Mand Bram sidder i Dauphine, en 3dje ved Loire og en 4de i

271. Allyrien, hvor de alle sandtes paa Atlas Øvre. —

Sveverne Navn er ligesaa gammelt, som vor Kundskab om de tyske Nationer, og betyder sandsynligvis at Forbund, af flere Folkeslag af samme Nation sammensatte af dette Folk. De paa samt Forbund boende paa Nordgrandsen af Romerriget 357, og gik 407 med Vandaler og Alaner ind i Spanien, hvor de ligeledes Germanernes Efterfølger vandt ad Gallicien Lusitanien, som efter Vandalernes Bortgang. Gotherne fyldte næsten Vallia sindrede store Magt saa at Alanerne maatte. Af disse Konge kom Ataulf 409, den vestgothiske 2. Dronning Placidia II, fik saa længe, og blev saa døde 416. Af den første Konge Valens var Valens Søn Valentinian 3. Dronning Placidia Mor til Valentinian 3. Dronning Placidia Søn Valentinian 3. Dronning Placidia Søn Valentinian 3. Dronning Placidia Søn

1 Jan.

272. Hovedstaden beragrer Geiserik til at slutte Fred, hvorved han beholder sin Ret. 435. Han antager Titelen Geiserik Konge over Africa propria, som han beholdt ved Freden 442. Ligger han stadig i Krig med sine sydlige Naboer, Maurerne. Taget af Keiserinde Eudoxia, drog han til Italien 455, skiltes han atter forlod, afstrat han Rom. Majorian vilde angribe ham i Africa, men mistede sin Flaade og maatte slutte med ham 458; men Geiserik forskaffe sine Angreb paa Østlandene. Lagde Ungerkongerne Odoaker 488 en Fod paa Italien til at skaffe Angreb, men ikke strandede ved den grædte Modstand fra Romerne, Basiliskus blev slagen af Barbarer. Geiserik x Sicilien og alle Kyster ved Italien, og knyttede sig ved mange Gidsler af alle vem. Sigte billigelige Bestand; dog sluttede han Fred med Odoaker og Kejser Zeno 474. Geiserik maatte atter true med Krig, men ogsaa en ny Angreb, da søgte at gøre sit Rige indvortes fast, men han var religionsforfølger, og Katholikerne hjemsøgte af ham med Grusomhed. † 478.

Det vandalske Rige stiftede Trygtelighed var en Følge af Geiserikes personlige Egenskaber. † Hans Succe blendte dette alene at Vandalerne forfaldt til afrikanske Yppighed, mandt nedbrøt ogsaa at forbytte deres Krigsfærdighed med det skiftige Sørøverliv. Dette skete ogsaa af Hunnerne 478, og Gundabund 485. mod Thrasimund, en dygtig af sine Brødre, skadede dette Grusomhed. Samtidig mod Vandalerne mod Mauerne. Hilderik 522, gik over til den katholske Kirke, var en meget dygtig Regent, og blev stedt fra Tronen af sin arianske Gelimer 530. Dette skaffede at Justin Hilderik, angreb Kejs. Justinian Vandalerne Belisar, undertrykkede af Katholikerne, og Gelimer, sat fast fangen, underkastede Afrikas Kyst, det grædte Kejserdom, og gjorde saaledes paa det vandalske Rige 534.

Longobardernes Historie.

§ 25.

Langobarderne eller Longobarderne maa allerede paa Augusti Tider have været bekjendt som et germansk Folk, der da boede paa Østsiden af Elben, paa den Lange Hede i det Lüneburgske og Altmark. Ved det Vandalerne mod V. og begyndte Folkevandringen, maatte Langobarderne og flytte Paul Diakon dem hen, paa Skandinaviens, saa er dette rutten en Følge af den almindelige

† Vandalerne Magt skal ved sin største Udvikling, være Følge saadan, at Alene af saa faa Folk skal have udgjort, Omkring 80 Mand fra Start. Hvilken vilde vel være Alene, og vigte af Folkets Magt skal sin Tid.

en ikke stedfæstet Hær. 10 Dage. Ja Kejseren Eksempler skulde Døden, at der Mangel Langen, og umaadelig Rædsel udbrydt, hvorved Hænder opflugtes radikal. En ædel Kejserinde Germanicus Søn med sin Kone, en anden Mennesker Ven Kejser.

273 Folketagelse, at gjøre Norden til første Borge for
alle naadrende Nationer, ellers agtaa vi Romerr-
rigets Forgaard a. V. — Vi nøie med Forbindt-
med Antonien. Dette sporer man Tabet om dem,
saaledes med 488 igiennem ind i det af Rugierne
forladte Noricum. Herulerne trængte ikke ind
i det østerrigske (Marchfeld) og vi nøie dem
indbefattede. Over 2. Pato erfarer vi 495. Fastel-
mian indrømmede dem, under 2. Audoin, Borgerk
i Pannonien, rundt 527 allen 548, for at de skulde
dække Grændserne mod de nordiske Nat.; hvilket de
ogsaa med Held gjorde. Efter Albuin Audoins Succ.
overvandt Gepid. 2. Kunimund, og erklagde dette
Rige 567. —

Albuin samlede hjulpet Nasser til at x Italien. Lykkelig
lykkedes dem det Forehavende, dem bekrigede Italien, allerede
ogsaa blev dem, som dog blot den ovrige Deel for
Fallet, endskiøndt dette af Nasser, som det kjøbte
sig Fred med fornemmelig. Den Side stemte, tabsagde af
adskillige andre barbariske Nat., endog saaledes, 568,
og x Juli Over-Italien, ogsaa uden Modstand. Pa-
via, deres Hovedstad, besattes. Landet om Ravenna og Rom
(Exarchatet) blev grædt forsvaret, og Lodi Norditalien (Lombardiet)
Ravenna, og Pretiger, 6 til det store
Lombardiske Rige 8, man gjorde
Frankerne. Efter Albuins Mord indbildte
Gepidernes Konge Kunimund sig at være Arvtager af Romerrigets Magt og Ære. Efterat have underkuet Pannonien, Dacien, Thrakien indtil
Hellespont, Makedonien, Thessalien, Epirus, Achaia, Peloponnes, Kreta, Cypern, Rhodos, Lesbos, Chios, Samos, Lemnos, Imbros, Thasos, Skyros, Euboea, Andros, Naxos, Paros, Delos, Mykonos, Tenos, Siphnos, Seriphos, Melos, Thera, Kreta, Rhodos, Cypern

mellem Luitbert, Caniberts Søn, Ragimbert og Jarl Son Anbert, F. af Turin, Rotharit F. af Bergamo, og Aadbrand, Luitberts Formynder, blev først Anbert, 702, siden Aadbrand Overhaand. 712. Luitbrand, 712, Aadbrands Søn, var en fortrinlig Regent, som vedligeholdt den indre Roelighed, og beskyttede sig af det Øiem, som Forbindelse med Hertugdømmet Benevent opvakte i Byrgerne. Ile at omgaaes sig adskillige af dem. — F Jan tvang og overhyttet Rom og dens Hyrde til Lydighed, efterdem det havde staaet dem, som Hyrder alene burde, at søge alene deres Fordeel og Velfærd. Luitbrand † 743. Jans Broderson Hildebrand, der var Medregent siden 736, blev afsat og Rachis Munk 744. Jan belagrede Jans Hovedstad Pavia, og lod sig af dem overtale til at blive Munk. 751. Aistulph, Jans Broder, Hertug i Friaul, † Exarchatet, og satte sig fast ved Rom; da Pave Stephan II søgte Hjelp hos Constantin V, Jan Landsherre, lade nogen Underhandling i Stand, uden at Jan vendte sig til Pipin i Francig. Imidlertid var Aistulph i Krig med 754 og 756, førend Jan det vedkom, og førend det blev til Ile i romerske Egne. Aistulph † 756.

Desiderius blev ved sin Broder Adelgis Ile i Medregent, og formælede sin Datter med Carl d. St. som da blev Søster hendes Datter [illegible] Jan at [illegible] Carloman blev [illegible] Carl d. St. [illegible] Adelgis Hjælp til Ile. Carl X fik det Langobardiske Rige, ikke dog uden en Tid lang blev anerkjendt som regierende efter sin Broder, og endelig kunne af Adelgis Hjælp til Ile. Carl X fik det Langobardiske Rige, ikke dog uden en Tid lang blev anerkjendt som regierende efter sin Broder, og endelig kunne af

§ 26.

Romerne [illegible] Britannien, og da var endog Nødvendighed Ile at beskytte sig mod nordlige Caledoniers Indfald med en stærk og [illegible] Mur, og med en stærk Besætning. Da Legat forpagtet, blev denne dyr, [illegible] Ile, [illegible] Galer:/ Aasted, som ogsaa for Sachsernes og andre Gisler

Skjøndvingen paa Efterne, med Fuldkjøst allerede Forfatter M. Jarrè udvalgt en comitem Historiæ Saxonicæ. – Under Valentinian III, forlod Romerne Øen gandske, og overlod Britterne, afvæbnede og ümandige til deres Skjæbne, Fjender og Fare. Midlertid maatte den, som de forhadte Pictere valgte til Overkommer, eller som ellers havde Overhaand, forskaffe sig, formedelst deres ülykkelige Ophold. Vortigern Konge i Dannemarken, udvalgte de 2. i Britannien, Navn Sachserne til Hjælp mod Picter & Scoter, maaskee allerede for at underbygge sin egen Undersaatter. Hengist og Horsa gik med deres Følger til Britannien 449, og Hengist & sit Øen Thanet ved Bergob: Flere Stammer af Sachser, Angler, Fjender og andre Nordtydske, som Frieser følgte efter dem; Ella, Hengists Broder satte sig fast i Sydskotland. Sachserne udbastede dem, at X dem Britannien. Hengist X Kent; Sydsexe, Vestsexe, Ostsexe, og Nordhumberland Vortigern; og Nordhumberland Vortimer forsvarede sig modigen mod Sachser & Picter. Om de følgende Regjeringstider, Vortigerns Forbrydelse med Sachserne, Rowenas Kjærlighedshistorie, Kong Arthurs Sag og Bedrifter m. m. Jan man vel erindre, men formaar Kilderne os dog for mistenkelige til at vi skulle ville udgive dem for fuldkomne Sandheder, vi ikke desmindre gjengive Hovedindholdet af Sagnene, som de ere fortalte af Nennius, Gildas, Beda, Asserius, Ethelwerd, Matthæus Westminster, Florentius Wigorniensis, Simeon Dunelmensis, Henricus Huntingdonensis, Roger Hoveden, Matthæus Paris, Matthæus Westmonasteriensis, Ingulphus, Polydorus Virgilius, Ranulphus Higdenus, Caxton, Fabian, Hall, Holinshed, Stow, Speed, Camden, Daniel, Rapin Thoyras, Carte, Henry, Turner, Lingard, Sharon Turner, Pinkerton, Lappenberg, Thierry, Palgrave, Kemble, Thorpe, Price, Wright, Guest, Freeman, Kemble, Green, Stubbs, Gardiner, Pearson, Rhys, Rhys Davids, Skene, Anderson, Robertson, Hodgkin, Plummer, Haddan & Stubbs, Bright, Gee & Hardy, Gee & Hardy, Gee & Hardy

276 Longinus, † 616. Efter hans t, forfaldt denne Rad, og hans Rot til andre Riisjöer at kalde den for Haf-sangisjed. Kunde Baldred blev dræt x af Egbert, k. i Wessex. 823.

2. Sussex, stiftet af Ella 491, til mindre af hvem alle-rede Norske gjorde sig frygtelig med sin Tapperhed; og han anses som den første Monark, men allerede under hans Søn Aesca, maatte denne Rad erkjende sig Wessex i Overherredømme, dog under egne Regenter, som dels stundom Mercias, stundom Wessex's Herredømme, indtil Ina, k. i Wessex, gjorde Landet til sit fornemste, og ofrede det hele Verdighed 722.

3. Essex stiftet af Escewin 527, af hvem det afstammede, og som dette maatte afhænges af denne Rad.

4. Northumberland stiftet 547 af Angelen Ida, efter-at det allerede længe før havde været i Egtskab med Landet. Efter Idas t, splittes det i de 2 Riger Bernicien og Deire, de dog sjeldnere besiddes af een Konge. Egfried 643, han mægtig frygtelig for sine Naboer, mod A mod Picterne 685. Dette forfaldt denne Rad og ombyttes af Norgulfs Rige, 827 x dette af Egbert i Wessex, men besvedt Befolkningen.

5. Ostangeln, stiftet af Uffa, † 575. Det var ube-tydeligt, dog kaldes den engelske Radowald blandt Monarkerne. — Efter Ethelberts Mord, x det af Offa, Konge i Mercia 792.

6. Mercia eller Mellem-Anglia, stiftet af Crida 582, det største i Omfang, men dog i Begyndelsen underkastet Kent. Den engelske Penda besteeg det, 624 og gjorde det frygtelig for Naboerne. Den A mod Northumberlanderne, 6 Aar var han Medregent med, skjønt den Wulfher meddeel det 659. Offa x Ostangeln efter Ethelberts Mord, og besvarede denne Forbrydelse, idet han gik Landet tilbage, som med at stifte Peterspenge eller Romerpenge 793. Morgulfs Rige efter Beneses † 819, og Ostangelnes Fællesskab med det, og Egbert x det under Wiglaf 825. Dog besvedt det Befolkningen til 868.

7. Wessex det mægtigste Rige i Heptarchiet, stiftet af Cerdic 495. — Med dette Land maa man som Arthur sagde. Det lægge Magten i Omfang i, at man nemmere mægter at

277. skte Augustin som Monarkes. Ina 688, var lagyer, vis og from. Han rabrak nogle saa Britterne, forun. dr sig med Sachserne, saaledes at Sydsex sydkommun, gav sier Landskabet sin nordlige Deel; og gjorde en Vallfart til Rom, hvor han + 728. Efterfulgt af Efterfølgerne for Wessex af Ina, fortalles kort af hvem Skribenter. Hans Søn ødødt med Kyneweif og Kynehard, og Brithric fornidr af Eadel, x/j Aaren. Han fornisk den normen Aering Egbert, sin uddannede sig ved Carl Magn Hof for Aaren, som han kastes efterat Brithric var blevn kr. 800.

Egbert var en Lykkely Fyrst. Han underkuaug først Britterne i Cornwallis og Angelsyds Venedocien, førte skjøn en blodig K med Mercien, hvis Fyrster nu selvsmidt sig for hans Vasallen, skjønd Kent, Sussex, Essex og Estangeln til sin Vatre, og kuaug kjendt Northumberland til at erkjende hans Overherredømme. Men uvist hans Regjering kort efter Normannerne, thi under hans Regjering kort efter Normannerne, der i de følgende Aarhundr blev England saa forlige, sig for første Gang vi med nogen Vished paa Tyskere. 832. 875. Egbert + 836.

§ 27.

Gepider, Rugier, Herüler, Allemanner, Burgunder, Thüringer, Bayere, Sachser, Frieser.

Gepiderne vare en gothisk Stamm, der en med Gothiske stak sig fra sin gamle Bopæl ved Vistula, ved at nød til at forte Gan; og de indfik med Ostgothernes mellem Dog og Dniester. De fik af Romerne Bopæl ved Donau, og vare blandt de Folk: som adlød Attila. Efter hans +, bosatte de i Pannonien. De vare de første, som vare sig los fra hans Vælde under K. Ardarich, hvilk de dræbte ham med det første Gan og opnaaede at dele i det østl. Pannonien; og det vestlige Dalmatien 454. De vare de første Stammer fryg. telige, mikke Albion omvendte deres ikke K. Kristendom, og dræbte ham, som omtalet dens Stat 567.

Rugierne, som allerede Tacitus nævner, sadte ved Weichselen verne. De vigtigst fra deres gamle Bopæl ved Weichselen og Ostersøkyste, drog ved de ønskede Leier Bjed paa, og de stødte med Romerne. Attila bekrigede dem. Efter hans +, bosatte de ved Donau, nærmest for Gepid:, i det nuværende Østrig, og gave Landet Navn af Rugeland. Efterat vare omvendte af Arianer, flyttede de ved deres Kyn Frygdrich ved Ostgothernes, med hvem de forenede sig 487, og drog med dem til Italien.

Heruleme, en gothisk Stamm, som efter Dacien vare, ligesaadan ved Vistula, Sidden af Gepiderne, Skandza, drog ingenlund i Rugiernes Land!

278 Liste 256 omtales d af Romerne Skildrede som saglige Sinder. Ved 267 bord dette ürolige, barbariske Folk ved det sorte Hav, som siden vedvarede at ygge Hyppige Skade d Nationen, den angreb d mest. — 4 Rügeland: Heer d, som sagt, d 487, blev d mægtige og = adskillige Stat; ogsaa Longob: ~~476~~ 476 men disse vare sig egen Lov og omvendt d Rudolph 795. En del af Herulerne blandede med Ostgoterne, endnu en del forenede med Gepiderne, en 9de ved 6/7 -gothernes Fald paa Italiens Grændser, sluttede sig til Kejserlige Hær, naar Fiender skulde afdrives, som vare fælles Odelsmænd. Gepiderne Kongerne vare Arii & Folkestammen, ellers Ord Frygtelig, mellem Fjender. —

Herulerne samt mest talt Langen, de forsvandt meget. Dagtin. Go -thernes Regente var stor & Folkestamme, ellers Ord Frygtelig, mellem Fjender. —

Oprindelig Grænder i det Skovrige Sverrig ved Nedre Elben. Apollinar. kalder dem Burgundiæ Septentrionales.

Burgunderne kom av vandalisk Folkestamme. De erhvervede Romerne ved 275, & sidst sadte sig de, ved 407, under 2 Fyrster Gundicar ovre Rhinen, og opholdt sig ved Aaret 411 og 436, Aargang i Gallien, imellem Rhone og Saone, i Helvetien og Savoyen, imod at vedkjende som: Jøgsld. Gundicar A med Hunerne 435. Siden udvandt de sig, under Gundevald Regjer -sel ved 460, over Lyonnois, Franche-Comté og Bourgogne. Gundicars Sønner Hilp. Gun -debald & sine Brødre (& x/g Grændsemænd alene. Jan blandt de Nationer Longinus, 501, & de Sønner, gav, kaldte siden sam Gundobada. De Burgundiske Kongers Samt Aarsnavne Hendinos. Efter sam Søn Sigismund 516, grundede Kloster Agaune Familier Bridg -sødre, og Burgunderne dem i 17 med Franerne, som allerede Gundebalds Sønner maatte bøie Knæ. Si -gismund blev fangen og & af Chlodomir. 523. Godemar sam Broder & Chlodomir i en Kamp ved 524, mon Franerne forskaffe 17, Childebert, Clotar og Dietebert fik Godemar fangen, og fornam ved Burgundisk Ligs med det frankiske 534. Det beholdt sin gamle Forfatning, blev saaledes som det ligger for sig selv, og havde undertiden sine egne Majores domus, og egne Konger af Chlodvigs Slægt.

Allemaanerne kom af tydske Folkestabod, & dannede af flere Nationer Sammen, saaledes Navnet. Mantrorn at Skipeter og Tencterer kom ved Jernadstammerne. Ved 213 fore kommer det i den som: Historien, & bestandig med ikke dem, boret i Egnen: mellem Mayn og Neckar, og rykkede in til Kelt. Ty -dske Afstrømninger af Lech og Donau, indtil Aarene,

Af Folkevandringen af den Adel & Gejstlighed, der ikke med taget af Sted, for at slaa sig Modvogt med dem, hjemsøgte den romerske Landsbefolkning.

I det vestromerske Rige: Jens Paal i Lyon. — Med Tidsrummet i det 5te Aarh. forlagdes til sig paalagte, at 1/4 af Jorden, Folkets af Romere, Jamnere og Fjender omvendtes dem. Jordens Afgiftsgjørelse mod sin Mands Forpligtelse. Jordbesidderen, selv Kunsten blev Livegen omtalt. Efterhvert som Bønderne, kun Tyran, at den de skal ei Fjend, mødte afhandlet Hjelp den i Nøden. Med stedse Fodmandskab antoge Burgunderne den Skik. Kaldtes efterhvert de Fjendtlige Jord i 7 Dage. y

279 ☉ Europa, ca. fra 4½ Aarh.; ved Helvetien og Elsass.
De naer nu Klamur Frankernes Rabon, af Navn de,
kaldt af Faad: Longus Chlodvig I, og Siegbert Aabs-
-le Klemr —; Ak blodige Slag mod Tolbiacum ellers
Zülpich 496, hvorpaa de skal den dansk Frankernes,
skal dansk Ostgothernes Konge, som Frankerne x sig
selv ligeskal ogsaa Østgoth. Rudolf. Allemannerne
lydede Aarligt Hyldning, hvis Lydighed ofte naer
nogle trinlysom. Syrien = den sidste Fyrstag Land-
-fred, 749, og ogsaa nok den portugalsk Nordighed.-
Disse Allemanner var den sonste Nation, som blev
bornt i Tydskland, da dens Navn naadende ud.
Thüringerne skeldes for en gothisk Kamme, f. Thervin-
-ger: og skal Navn bort paa Siden ved Nordsøen. Man
kendte dem fra Enden af 1ste Aarh. Ved 426 bordt de i
Midten af Tydskland, mellem d. Werra, og Saale mod
Nordøst Nation, men d. Basin og indtil mod Chlod-
-vig og blev trængte til Tribut. 789. Heermandfred,
som blev Barnaad som Skoder ellers Annadre 500,
med Hjælp af den frankisk K. Dieterich, med blev Navn
med Tid en Nigthals Dorling, blev — af Navn, som
skjelnede Scheidingerne X, og som solgt 8 531. Nigers
-sonner dræbt Landet, paa de nordlige og østligste Grænser
fremmede vor, som Sachser og Sorber nyttede ind.
de frankisk Kongers Jorden og over Landet, som Ly-
-dighed ofte var trinlysom, Paal de ogsaa dem Nor-
-dighed.
Bayere f. Bojarie: / navn, efter de Kernes Navn
Opkomsten af et gamle Bojer, som af Marcomannerne
kort a. X blev fordrevne fra Bohmen, og som da
-paa vandrede ind i Rhatien, Noricum, Vindelicien
indtil Lech, og at Nytte paa Siden ved Donau. Disse
Bojer var begrundelsen en galisk, ikke tydsk Nation.
de blev efterhaanden Undersatter af alle skiftende Lande-
-herrer, Romere, Odoacer, og Dieterich. Efter
de Ostgoth. Kong Vitiges, x Frankerne sig efter-
-haanden disse Egne. Bayerne regnede af Fyrsten
under frankisk Hjælp, og samme Nordighed var ann-
-lig i de ægilolfingiske Hjem. Garibald II den første,
som med Klotsad kyndte d. Childebert II i Frankr. forbun-
-den, hvorfra den samt allierede sig med Longob. med dem
fik Hust. han ved Enden af 6te Aarh. Thassilo I + 609. Hvis
søn man fuldstændig Enhjemmelse over den. de navn Fyrsten i
Forbindelse med Longobard; Faderen efterfulgte af Thassilo
II adskillige Gange gjort Opkor mod Karl M. Han blev gjaldt 788
og Bayern nemmelig som af frankisk Provins,

Jæd mellem Frankerne og den Egen fra af Jæl Thorin-
Chlodvigs Sønner gamle Nationen Lex, de spiste de for
at fremelde den Lidt.

Frieserne, at gammelt, mægtigt hjeldsk Stamfolk, folod aldrig sin Bergelse, og udbredte sig blot mellem Omr Ijsstrøm af Nordsøen, saa at de strakte sig fra Scheldens Udløb lil imod Elben. Frieserne stode i nöie Forbindelse med Sachserne. Et Stammen, som bolt paa de frankiske Grandser, eller nalosi = af Franskerne, men ikke selv Folk forenamet sin Klassingsed, indtil deres Konge Radbod blev slagen af Mayren Pipin 689, og tvungen lil at afstaa Vestfriesland og at betale Tribut. Vestfriesland fik Radbod dog igjen, men Frieserne maatte sig stadig Afhængighed af Franskerne og Kr. Indførte Carl Martell 7 og 8 deres Regent Pippin 744, siden man de Franskerne endnu kjendte, men efterhvert deres egne Konger indtil Carl Magni Regjering, da ogsaa dennes Navn forsvandt.

Sachser eller Saxer nævnes første af Geograf. Ptolomæus. Allerede da boede de i det Land, som de aldrig siden forlode, nemlig Elben og Ijsstrøm af Nordsøen, i det holstenske, ved Weser i Westphalen, de Ahnen, og de Vilhelmshavenske Fornødning, eller ogsaa antage dem for at Forbund af flere Stammer, som først hjemlig ere ved at, at deres Navn første Gang hos Ptolomæus. Efter deres Bergelse blev de indbefattede i Ostfalen, Engern og Westfalen. De blev, som historisk bekjendt, under Diocletian. De gjendrev da, nemlig 286, med talrige Skarer af begge Elben Ijsstrøm af de ved Nordsøen beliggende Land, under Patriciat Carausii Over i Britannien, og Maximian, ligesaa Constantius igjen fordrev dem 292. Den store Krig førte de Frankiske indbefattede, de vare beliggende ved Rhinen. De gjorde ofte Indfald i Gallien, og enkelte med deres Skarer de Britanner og gallisk Kyst, indtil Storm Folgen af dem mellem X Gud Britannien. I Forening med Franskerne, gjorde de Fred paa det Thüringiske Rige, og deltog mindre af samme 531, men ogsaa med Franskerne 34 de Hessere og Thüringer, men disse vare dem overlegne. Allerede Lothar I skal 554, have modtaget Tribut af dem; dog er det sandsynligt at dette for norsk Vedkommende er Holsatien, men det at vedrøre Franskerne bemærker Forf. Carl M.: = dem i en Krig 17, eller mellem mange Krige, hvorom in sequenti periodo: p 377.

Supl 178

† at man det forneme ingaevonske Folk, de Skandinaver samt. Sachsen, paa det 8de Aarh. gandske sammen med dem, kaldes Anglosaxones

† de frankiske Kirkelærere kaldte dem nationes paganissimas.

Supl 158

281

Frankerne, alt Forbund af tydske Nationer, som bord
S. for Sachserne ved Rhinen, og bestod af Chauci, Attu
=arier, Brukterer, Sicamber, Tubanker, Usipier,
Usipeter, Chamaver, Sattar og Salier, først nævnt
af rom: Historikere som nogle i nr II, som et fælt
mod Gordian mellem 237 og 244, så nævnes med Navn
først i Beretning af 258, så bredt i en Begivenhed
mod Rom:, som Aurelian, siden Prinsen, da anfører
dem til Krig, mod 260. Siden da til Ind navn af Navnet
bekendt fælleste Fjender. Deres første Opkomst kaldes
Franer, men deres Ligestand er mangelfuld at afgive.
Navnet Klodio fandt de Salisse Franker sig fast i
Belgien mod 427. Frankerne fandt stadig videre
frem Opkomst, som af Merovei slægt, som man
Sea Childerich, af Merovei slægt, som man
en fuldstændig Overgang over deres Ledere. Chil
derich, en Tid lang fordrevet af sine Under
satter, siden igen tilbagekaldt, brugte som Gallien
til Loire + 481.

Chlodevig eller Ludvig, som kom til at gøre
som den egentlige Skaber af det fraadiske Monarki.
Sagger, først statholder, og begav sammen med Syagrius
og grundlagde Frankerne, fandt sin gamle Modstander
Syagrius, nær Soissons, 486 og gjorde ham til Fange
og lod ham dræbe. Derefter lagde han under sig
Burgunderne, Vestgotherne i Frankrig, alle mod
Syd til Rhone mod Rom:, Gallien, Thüringerne
Syagrius, nær som rom: Statholder, men dog gandt
vaffengig af det Overherredømme. Slog Chlodevig
med Soissons, 7 x ved Rom: tilsendt, så nogle
land ved Pyrenæerne. Begav sig endelig
Byen over Allemannerne, som han i den frankiske
Sejrbed mødte ved Zülpich, ikke mindre
Tilbageslag, underkastede sig Frankerne, af deres Nation.
Overtro, bekjendt sig til Kristendommen, Dåben af
Hustru Chlodevig, siden deres Dåb, til at antage Kr,
som deres forkyndte Tro af Arvingerne ved
Nordsøen, og Armorikanerne i Bretagne underkastede
sig nu den vestromerske Kongs. Den Kirke som
Kirkefaderne Ortodoxi; så at Kongen dem til
at angribe de ariansk Vestgoter, slog dem ved Vouillé
ved Poitiers, og sluttede dem de sidste af deres gallisk Besiddelser.

Gens Francorum inclyta, auctore Deo condita, fortis in armis, firma pacis fœdere, profunda in consilio, cujus nobilitas & incolumis, candore & forma egregia, audax, velox & aspera. Postquam Sycambri et Chamavi & Attuarii & Francus nomen mutarunt.

† de først bekjendte Frankerkonge som nogle af
disse stammer ogsaa kaldes Merovinger,

§ Hvis Angivelse dog ikke synes ret sikker og ligger
saa mange Aarhundreder fra Kongerne i Juda & Israel.

§ Frankerne navn da Israel i mange Stammer:
Ved Nordsøen i Egnen om Weserens og Emsmundingen,
samt Morinerne; ved Rhinen, Ripuarierne i og
Midten Salierne i ogsaa disse Chlodevig herskede.

Sammen med Sicambrerne, Chattuarierne, Tubanterne
og Usipeterne, Chamaverne og Bructerne.

Skulle være Champagne St. Hilaire

† Den Østgothen Theodorich Mellemkongen, som herskede paa
Chlodevig Tider samt over Hele af Gothisk Rige i Italien,
Provence samt andre Provinser.

Frankerne ved Rhein land nedad til Loire, Sieg-
-bert i Köln, Charaerich og Regnomer i Albrechts Gaur
og Ragnachar i Cambray. Chludovig lod dem alle dræb,
eller forvandlede deres Undergang. I Localets nav
sau, i Begyndelsen Aarhundrede en ubetydelig Stat,
nu Gren over 2/3 af det udstrakte Monarchie, da
sau + 511, og efterlod Kongen sit gruelsom-
-me og umenneskelige Temperament. Franskmændene blev,
under hans Regiering, saar og barbarisk, men
ogsaa krigerske, saa det var Kendsgerningen, at
blandt alle Kjødfulde Nationer var Kæmpet det Land, de
kæmpe først X.

Chludovigs Dør skiftede mellem hans 4 Sønner:

1. Theoderich erfølgte Metz eller Austrasien, som
han meget udvidede med Thüringens R. I hans Bön og
Succ. Theudebert 534, Letharius Religionskrig Childebert
og Lothar-Burgund og alle Østgoth. Allemannien + 537.
Hans Søn Theudebald + uden Arvinger 554.

2. Chlodomer erfølgte Orleans. Han + i Kamp med Burgund
524. Hans grumme Mødre dræbte med egne Fædre hans
Sønner, og skiftede hans Stater.

3. Childebert erfølgte Paris. Han + 558 efter at have
dræbt sin Broders 2. Amalrich og + uden Arvinger 558.

4. Lothar I erfølgte Soissons. Han Faar i Begyndelsen Krig
med sine Brødre og Fætter, og arvede efterhvert alle,
ved Udrydelse af gruelligste Grusomheder, selv dræbt
efter Lothars + 561, den dræbt igjen Riget mellem
sine 4 Sønner, hvoraf

1. Charibert erfølgte Paris. Han + uden Arvinger 566 og 567.
2. Guntram erfølgte Orleans og Burgund. + uden Arvinger
593, og efterlod sine Døtre til sin Broderson Childebert,
i Følge Forligt fra Andlau 587. X
3. Siegbert den yngste Søn, erfølgte Metz og Austrasien.
Blandt Brødrene herskede stadig Uenighed, og K. Siegbert
agtede den Skjønne, Statskloge, Kraftige og velskrevne Kvin-
-gothiske Prindsesse Brunehold. Han drog ind i
K med Broderen Chilperich, der samtlige omkring
sin Gemalinde Galswinde, Brunekolds Søster. Men
Siegbert K i Skikkelsen for Dronning, og Brunehold fan-
-gen 575. Brugte herefter Siegberts Søn, den min-
dreårige Childebert II, paa Thronen, og Brunehold
befriede sig ved Hjelp af Chilpericks Søns Hænder Kjærlighed. Childebert arvede sin Onkel Guntram 593.

† alle Land indbefattede Austrasien, Thüringen, Nedre Bayern,
og adskillige Grænseprovinser Øst.

X mindst Øst som gjentat Italien, som at tage i nært Mand. Da
Justinians Generaler Belisar og Narses kom ind sammen, løs
af Mangel paa Fæstninger. Da hans Seier alt havde Almagt,
Frygtelighed 539. Dette var Grund, hvor Øst til Italien.

efter Clotar

X allerede under hans Fader med Burgund til Fattigdom og Ydmyghed, som Øst ingen Fornærmelse at modstaae.

Under denne Konge begyndte Avarerne at angribe Øst

og samt sin Broder Theudebert og Theoderich til
Herr. i Austrasien & Burgund 596, i Begyndelsen under
Brunehilds Formynderskab. Medens denne ikke kunde
regne i Theudeberts mindre Land i Burgund 612, og
Theoderich + Aar efter. Brunehild vilde selv den
ældste af sine Børnebørn udøve Broder Sigebert II paa
Thron, men Lothar II, d. i Soissons omvendte
sand med Held af sine tvende Sønner Main Warnachar,
x ja Austrasien, og lod sand, og sendte Herrerne
Hen efter paa en afsigelig Maade 612 Clotar Søn
sand for at spænde dobbelt
II, Childerich den 3die Søn, opfostet Soissons. Hans
Maitrest, & sine 2 dri Gemalinde Fredegunde forlod
& samlede sig endskabsfuldeste Fjendinger, Neustrien,
som man troer,
lige at x sin Gemalinde Galsuinde. x! Childerich
selv R, efter sendte alle Brunehilds Fraandel-
ning 584. Hans umyndige Søn Lothar II afstyrtede
af Guntram med Childebert. Alle omme forladt,
forlader Lothar, med at x sig Metz & Austrasien,
egen fornemste af sine frankiske Monarki. Hader
sine hjemme Lagde Warnachar, Main i Burgund;
Grunden lig de første Minister sine Myndighed. + 628.
Hans Søn den undsommende Dagobert I, afsendt Aqui-
tanien lig Broderen Charibert. Død + 631, den an-
den 638. F af Dagoberts Børn, fik Sigebert III
Austrasien, alle den østlige del, Chlodvig II Neustrien
alle den vestlige Del. Efter Sigeberts Død, sendte
Mainz Grimoald sine Søn Dagobert til Scotland,
udgav sam for Død, og satte sin egen Søn Childe-
bert paa Throne, men Chlodvig II, x Austrasien.
Han fulgte Broder Lothar III, 656. Hans Mainz
Ebroin var en tapper, statholig, men grusom og
stolt Regent. Lothar maatte afstaae Austrasien
til sin Broder Childerich II. 666. + 670. Ebroin satte
den 3die Broder Dieterich III paa Throne, men Chil-
derich overmandt den snart, & satte den i Kloster.
Efter Død R 673, & Dagobert II tilbagekaldt fra
Scotland, satte Dieterich III & Ebroin nødtvungen fra
Throne & x sig paa egen Neustrien 674.
Dagobert II R 678, og Austrasiens Undergang, af
Ærgjerrige for Ebroin, 2 af sine Børn, Pipin af Heristal
og Martin til deres Fortrøstning. Ebroin + samme Aar, og
Ved Martin R 679, men ogsaa samme R, & Snart

+ da Salomonde var en Broder af Brunehild, saa kaldte
man sin Søn Sønnen til sit Sted, da Sønnen samtykte
Tvedragt paa det strengeste Monarkiets Ødelæggelse.

Denne Dage kaldes endskabt den frankiske Herre.
Saadt saa det saa meldt at straffe dem, som ind-
sagde saa, saa kunde, saa ved Sønnen
Sønnen, saa kunde, saa ved Sønnen Sønnen,
Sønnen og saa dem. Sønnen, Sønnen,
Sønnen Sønnen en enkelt, det franske
Ny Dage Orden, sjeldent et Mord, saagan
Ødelæggen og Adelen følgte Dagenes Sønnen.

Det var naturligt, at Adelen Magt, under alle
disse Vilkår, maatte stige. Den mere stærke Hjemme
med Skandt, og saa Dage søgte at forsvare
sig, ved at indskrænke Kongedømmet, og skabte Adels-
vældet fuldstændigt og Godset.

Efter sine Død fulgte en Kamp af Børn, Halvs-
brødre og Kæmpeinger, hvis fornemste Betydning
var, endnu engang at grundlægge den Nationale
Forsamlingsret; det skete saaledes ikke uden
Mennesker alle magnates domus havde at anven-
dig den højeste Magt i enkelte Lande, de stor
Regenter for det frankiske Rige. Saaledes, at
desto Modstand vaagnede, og saa lykkedes dem, at
fjerne Carolingerne atter Kronen fra Hovedet,
ydede, saa blev det nødvendigt, og gennemførte
det lykkedes, ikke at forøge Udstrækningen, som Riget
fik ved Carolingerne.

efterfølgere i Majorattet kaldtes Carolinger. Pipin
omtrent Dieterich og Maimer Warkarich i Neustrien
med Testri 687, og Dieterich III maatte selvsagt Pipin
fra Maimer omtrent selv ligge. Med saadan Fred
tilbragtes et følgende Tiaar: vore Fædreland Pipin
valgte dem og Goedt dem i Fredsbevaring Afstand fra
Dr mon: Chludvig III 691, Childebert III 695, Dago-
bert III, 711. Pipin d. felt mod Frieserne, et ge-
valdsomt Allemannen og andre tydske Stammer. — Med
sin † 714, efterlod Pipin sin mindreaarige Sønnesøn
Theudebald til sin Succ; men sin Gemalinde Plec-
trudes Formyndersskab, man Pipin tilforordnede
med ikke grundelig Begrundelse, opnaaede en Del
af borgerlig Magt mellem Frederede, den mod
sine ædelagte Mænd Ragenfried, Chilperich II,
Dagoberts Søn. 715, de udmarkede og fra sine
rettige Kongedømme, og Pipins Søn med Alpaïs
Carl Martell. Den tapre, stedse Fædrelandet Paa-
fødte Omsorg vandt alle et andet, blev ædelagte
til Hersker af Neustrien, og udnævnte Lothar IV til
Konge over Austrasien. Endes Herredømme i Aquitanien var
fuldt fra Frankernes Overherredømme. Efter Lothars
†, gav Paa Chilperich II Kronen tilbage. Efter
sin følgte Dieterich IV 720, men da denne 737,
forstod Carl Martell alene over Frankerne, uden
dog at antage den lange Titel. Han udmedte
og forbandt sine Fædre med Fædrelandets Magt, med Bay-
erne, Sachsere, Allemannerne, Thüringerne og
Frieserne i vidtstrakt Europa fra at overvinde
mes af Araberne, der efter at have erklæret det
overmægtige Emir af Aquitanien og under Odoverdragelse
nyfødte Magt, brøt ind i Frankerig, med den
mellem Tours og
sten Byen, den mandt ved Poitiers 732, og fra-
stod med Ære og Anseelse over sine Fæller,
og Fædrelandet. Hans Sønner fulgte sam
i Regjeringen 741, Carlmann i Austrasien, Pi-
pin i Neustrien. Ved Pipin alene, men Begge
Brødre udnævnte Merovingeren Childerich III
til Konge 742. Carlmann nedlagde Regjeringen og gik i

Klosterets Morte Pascuo 747, och dennas Son Pipin
alene Herre. Denne Konst maatte derfor forinden han
kunde Herredømmet, for at bringe sin Familie
Jan mandt Opfattelsen, som Paal Martell havde
underbygget, og Søn den Hell. Bonifacius. En
theologisk Betænkning af Pavens Zacharias, der besørgede
Pipins Valg, understøttede den mægtige Mainzer
Forsigtighed. Childerich blev paa Regensburg i Forbindelse
afsadt, Pipin valgt til K. og hans Hustrue for
første Gang salvet med Salving og Kroning af Bisko-
pen. 752. Pipin fortrivede Grimoald. Adstillige
Opror stillede, Aachenaarene Soldater til Egdighed,
Allemannerne og Bajerne = paa nye, med Saksere
og Longobarder X paa flere, og Aquitanien fornem-
delig igjen med Frankerig. † Pipin † 768. Hans Land
deelt ligelig mellem sine Sønner Paal og Paal-
mann. Blandt disse Brødre herskede ikke Eenstem-
melighed; Paalmann † allerede 771, maatte efter Broderens
Foranstaltning; i det mindste tog denne ikke i
Betænkning at bruge sin Broderbørn som Sachsens
Land. Dens Mode skyldtes med denne til den
Longob. K. Desiderius. Paal regjerede ikke
stort frankiske Monarkie.

† som han til Brede for den salvede Petrus 2 Gange gik
- uygodt,

† Hvorfor de romerske Bisk. ikke altid paa Longo-
-barderne kunde stole, men ofte maatte søge Hjelp af
Exarchatet, som de havde stole til græske Kejser,
og Lagde derved Grunden til den kom. Bs. verdslige
Herredømme i Mellem-Italien.

Ældre Periode

Fra Carl den Stores Regjering, til Enden af det 13de Aarhundrede; fra 771 til 1300.

§1.

Chronologie.

Det Tidsrum, som i det forgangne var anmærket med Chronologens Studium, blev nu meddelt med et Aarstal eller to, det er saa stort. Det ypperlige Land nedlagde den Mark: at kalde Aaret p. X: saadan almindelig=gjør, dog skjedt man ofte efter Aera Hispanica.

Det græske Keisertid kalder fornemmelig efter den constantinopolitanske Aera.

Det jødiske Tidsrum begynder med Enden af Verdens sædvanlige Tidsregning efter Christi Fødsel, saa at Christi Fødsel falder 3761. Dette Aar er Maanaar, efter som i Talmud befindes, noget indviklet Beregning.

Mahammedanerne begynder deres Tidsregning.

Det persiske Tidsrum antager kortest deres, dog begynder det den Jezdedjerdiske Tidsregning.

Den bedste Maade at indrette Aaret paa, som registrerer, og som overgaar nye, indførte Aar 1879, af den saakaldte Sultan Dschelal-eddin Aaret bestaar af 365 Dage, 5 Timer, 49' 15" 0''' 48'''', begynder sin Gang med Vorherre Jesu Fødsel, er ind=delt i 12 Maaneder, à 30 Dage med 5 tilsatte Dage, og rigtig begynder Aaret.

Forskjellen i Enden af Aarets Begyndelse, medfører

Naturens progressive Udvikling.

§2.

Grækerne eller de tilligemed Romerne fandt Rod i Asien af Thracien, Macedonien, Epirus og Grækenland tilbage.

Mellem Tanais og Borysthenes, med Palus Mæot. og Pont. eux. fandt Chazarerne, videre mod N.V. fra den til Donau og videre mod N. fandt Patzinakerne eg. Petschenegerne, mod S. fra Donau, Bulgarerne og Walachierne i Pannonien fandt mærkelige Vandre, thi nye Ungarere eller Madgiarer, som tilforn havde havt Bolig mod Ø. ved Donaus Udløb; S. for Pannonien, i Illyrien og Dalmatien fandt Slavonier, Servier, Bosnier, Chrowater.

287 Mod Syden af dem fra Nord boede Mongoler sig fast omkring
Don og ved Palus Maotis.
Italien blev delt i mange smaa Stater, hvis Herrer og
Grændser stadig Strides forandrede. Længst udbredte
de sønderlemmede Imperatorer: Lombardiet, Toscana
eller Toscana, Kirkestaten med sit Land af stor Aarlig
Omfang. Den N.V. Del af Lombardiet førte
ligeledes det Burgundiske Navn. Ogsaa Italien og Italien
have endnu store gaelske Spor: indtil Arab. X
ikke fast, Normannerne ikke første, 6 dryaa
ogsaa ikke fast.
I Nord-Spanien boede Arabere, men ikke i Nord-
-Spanien boede Christne udbredte sig stadig mere
mod S. De Grevskaber Barcellona og de Kon-
-gerige Navarra førte Land i N.V. Frankrig,
og Pyrenæerne vare endnu ikke Grændser mellem
disse Lande.—
Navnene: England, Scotland og Irland blive i Alm
ser almindelige. I England boede første Danske,
siden Normanner og Franske saa at nyeligere Forsv. fal.
I Wales boede Kymrer, i Nord-Skotland, Angelsaxere,
og Skotter vallere Irlænder; i Nord-Skotland og
Irland, Galer, ikke fast Ord blandet med Angellandsk.
Ordningen af det carolingiske Monarkie ved Traktaten
i Verdun 843, lagde Grunden til Mellem-Europas
senere Skikkelse. Det egentlige Frankrige strakte
sig fra Garonnes nordl. Bred, om Nordkysten af Loire
og Seine indtil Maas og Saone. Det paa N.V.
Kysten indvandrede Britanner og Normanner gave
sammes Navn af Bretagne og Normandie. Landene fra
Garonne til Pyrenæerne og Middelhavet, første
til Navarra og Grevskabet Barcellona, og indbefattede
Septimanien eller Grevskabet Gothien. Landene ved
Rhone, Provence, Dauphiné, Franche-Comté, Sa-
-vois, Schweitz og Savoyen, det gamle Burgunder-
Kongerige, fordi igjen Kongerne Burgund. Landene
mellem Maas, Mosel og Rhin kaldte man første Lo-
-thringen, indtil store Dele indtoges ind Frankrig
til det nuværende Lothringen.
Østen for dette Land begrændse Tydskland, og strakte

Chronologie.

Anden Periode

Fra Carl den Store's Regjering, til Enden af det 13de Aarhundrede; fra 771 til 1300.

§ 1.

Det Aarstidspunkt, som i det foregaaende var anmerket med Chronologiens Studium, bliver nu mindre strengt at overholde end det er saa vigtigt. Det ypperligste Hjelpemiddel at kaste Lys over Maaneder p. C. findes almindeligvis, dog ikkedet man ofte seer hos Hispanierne.

Det græske Tidsregnskab kaldes fornemmelig efter den constantinopolitanske Aera.

Det jødiske Tidsregnskab begynder med Enden af Verdens Undergang eller Skabningen efter Mosis Beretning, saa at Christi Fødsel falder 3761. Dets Aar er Maaneaar, efter en i Talmud bestemt, meget indviklet Beregning.

Muhammedanerne begynder deres Hedschra.

Det persiske Tidsregnskab antager kun Aaret, dets Begyndelse er den Forårsdagjevndøgns Tidspunkt.

Den sidste Maade at indrette Aaret paa, som existerer, og som overgaar alle, indførte Sultan Dschelal-eddin 1079, af hvis Aar-Længde Aaret bestaar af 365 Dage, 5 Timer, 49' 15" 0''' 48'''', begynder sin Gang med Vaarens Jevndøgn, er indbefattet i 12 Maaneder, à 30 Dage med 5 tilsatte Dage, og rigtig begynder Tidsaar.

Forskjellen i Tidsregnskaberne begynder, naar

Nationernes geographiske Stilling.

§ 2.

Gothen eller de østlige Germaner havde Sæde ved Floden af Thracien, Macedonien, Epirus og Grækenland ligeover.

Mellem Tanais og Borysthenes, med Palus Mæotis og Pont. eux. boede Chazarerne, videre mod N.V. fra den til Donau og videre mod N. boede Patzinakerne eller Petschenegerne, mod S. fra Donau, Bulgarerne og Walacherne i Pannonien fandt mærkelige Vandringer, hvorved Ungarerne eller Madgiarerne, som tilforn havde havt Sæder mod Ø. ved Donaus Udløb, S. for Pannonien, i Illyrien og Dalmatien boede Slavonierne, Servierne, Bosnierne, Chrovaterne.

88 et indlagt Skriverbord med Laas og tre hemmelige Skuffer
89 et firkantet malet Bord
90 en liden Dragkiste med Skuffer og los Fod
91 et Gardin af rudet Lærred
92 et Bord til et Vaskevandsfad
93 en Ildtang og Ildskuffe af Jern
94 et Skjermbret, betrukken med Lærred og Papiir, bestaaende af tre Fløje
95 et dito
96 en liden Skammel
97 en dito.

I Parole-Stuen.

98 en Lysekrone med sex Arme
99 to Spejle, hvert af to Glas, een tre qvart Alen lange og tre qvart Alen brede, med Mahogany Ramme
100 et moderne Mahogany Skatol med Skab, i tre Dele
1 en Sopha og tolv Stole med Krolhaars Madratser, løse Sæder og Sirtses Betræk
2 tolv moderne Taffelstole med Hestehaars Betræk
3 et Mahogany Spillebord
4 et dito dito
5 en bronzeret Gipsdukke
6 tre Fag Sirtses Gardiner med uldne Fryndser
7 en Mahogany Commode med five Skuffer

Chronologie.

Anden Periode

fra Carl den Stores Regjering, til Enden af det 13de Aarhundrede; fra 771 til 1300.

§1.

Af Begivenheder, som i dette Tidsrum ere anmerkede ved Chronologiens Studium, skulle vi meidre dvæle ved at anføre dem her saa fort. Det vedtoges dog at betegne dem ved Maaned: at sætte Aarene p. K. fødsl. almindelig=gjør, dog beholdt man ofte Hegira æra hispanica.

Det græske Keiserdømme holdt fornemmelig efter sin constantinopolitanske Aera.

Det jødiske Keiserdømme begynder med Enden af dennes sædvanlige Tidsregning efter Verdens Skabelse, saa at Christi Fødsel falder 3761. Dets Aar er Maaneaar, ofte nu i Talmud Cyklus, ungefær indtillet Beregning.

Mahammedanerne beholde deres Hedschra.

Det persiske Keiserdømme antager kortelig deres, dog beholde de sin Gezdedjerdiske Tidsregning.

Den bedste Maade at indrette Aaret paa, som præcist er, og som overgaaer nor, indskrænker sig 1079, af den seldschukiske Sultan Dschelal=eddin Aaret bestaar af 365 Dage, 5 Timer, 49' 15" 0''' 48'''', begynder sin Gang med Vorherre Jesu Fødsel, er ind=delt i 12 Maaneder, à 30 Dage med 5 tilsatte Dage, og rigtig begynder Aaret.

Forskjellen i Jesu Fødsel til Aarets Begyndelse, nemlig

§2.

Naturens geografiske Deling.

Gothen eller de østlige Germaner sendt Rot til Rom af Thracien, Macedonien, Epirus og Grækenland helvegs.

Mellem Tanais og Borysthenes, med Palus Mæot. og Pont. eux. bodde Chazarerne, videre mod N.V. fra den til Donau, og videre mod N. bodde Patzinakerne eg. Petschenegerne; mod S. fra Donau, Bulgarer og Walther i Pannonien fandt mærkelige Vandre, thi nu Ungarer eller Madgiarer, som tilforn havde havt Bolig mod Ø. ved Donaus Udløb; S. for Pannonien, i Illyrien og Dalmatien bodde Slavonier, Servier, Bosnier, Chrowater.

74 en chinesisk Vifte med to Gardinbøjler
75 to Hjørnespejle een og en ottendeel Al. lange og en halv Al. brede med heelt sleben Glas og Mahogany Ramme, samt tilhørende tvende Mahogany Hjørneborde med Skuffer
76 sex Mahogany Lænestole med rørflettet Bund, løse Krolhaars Sæder og grønt Taftes Betræk
77 et rundt Mahogany Thebord med to laasfærdige Skuffer, hvori Thedaaser m. m.
78 en Mahogany Servante med Laag, Rum og Skuffe
79 et mod. Mahogany Skatol med tre Skuffer og en dito til Skriveranstalter, med paastaaende Skab, hvortil tre forskjellige Døre, hvoraf i den midterste et ovalt Spejl, alt laasfærdigt, med Gallerie og Forhøjning oventil
80 en bronzeret Gipsdukke
81 en Ildskuffe og Ildtang med Messingknapper
82 to ovale Træe-Spyttebakker
83 et grønt, guult og sortrudet uldent Gulvteppe, fem en halv Alen langt fire tre qvart Alen bredt.

I Kabinettet til Gaarden.

84 Et Spejl i Mahogany Ramme med heelt Glas
85 et enkelt Jern-Sengested med rudet Lærreds Omhæng og Dækken
86 en Kanapee og sex Stole med løse Sæder, Krolhaars Stopning og rudet Lærreds Overtræk
87 et ovalt Ege-Sybord med Skuffe og Laas

sig til Elben, hvor det nordiske Nationum Grændse
falder. Mod N. begrendsedes det af Havet, og nu
Eidslang af Sydland, siden af Læderen, mod S. af Alpe-
ne. Nationerne fra forrige Aar: Sachser, Thü-
ringer, Franker, Schwaber og Bayere strandede
nu ikke mere ved Corpolen. Asiadommere, Gren-
skaber, og Destructen eller Provindser gaar i
Begyndelsen rubrik igen ved Navn, siden
opskrives de ogsaa efter de Familier, som bleve
dem, hvormed de ældre Navne forbrændte. Hvor
vidt Portugisernes Asiatiske Provindser gaar
specielle Condemnelse.

Paa hvin og allersidst paa denne Side Elben
bord vendiske Nationer, som i forrige Aar. nu
nævnte. Navn Volkerstamme skeede sig ogsaa
omkring Drau og Save i det Østrigske, og
samt Colonier i Frankrig.

Mærerne bebodde Böhmen, Mähren, Lausitz,
Polen, Rusland og et ommeget vidt Land ved Donau
Schlesien sidst da til Polen.

Vas Udløbet af Weichsel, ved mar: bald: bord
lettiske Nationer, : Preusser, Sudauer, Galinder,
Kalavonier, Lithauer, Samaiter, Curer o.s.v.

Ch. hvor Navnet og Sprogen ophører, begynder
Finne eller de finske Nationer, de strakte sig
mod N. og O, længere ind mod Rusland vidste.
Paa sin: bothnic: til Nordre Ishavet laae Lapper
Permier eller Biarmier.

Dannmark, Norge og Sverrig nævnes allerede
bebyggede Lande; de bebodes af tydske Folk;
hvor ødmarkerne Sydmaaderne laadt man i
Almindelighed: Normanner. Ligesaa betegnes
ofte Navnet Østkea eller med N. og N.V. beslægtede
Nationer.

Den yderste Nordøe opdagedes i denne Tid.
Island opdagedes fra Norge af 872, i Sverrig
igen ikke beboet Grønland 982 eller 982.

Asien ødelagdes i denne Tid. ikke Besøg med nor-
diske Nationers Sydvandring i de sydl: Lande.
Mange Tyrkiske Stammer, Turkomanner, Kunder
og endelig Mongoler vandrede ind i ikke sydlige

Jvrigesom og ünmiddelbjörd nyttes bysmet grogr. Bysmasse. Mongolerne, de nærmest ödbrudte sig vore selv Asien, deres sig i 4 store Afdelinger: China Khan, de sydlige Mellem- og Vest-Asien Jörk: Zagatai allas Landene i Syd-Asien og Indien, og Kaptschak eller Kiptschak, som indbefattede Siberien, Rusland, Landene mellem det caspi- og sorte Hav og ned til Med. Meer. — Men denne Inddeling var mere politisk end grografisk, og navnlig fulgte den ikke længe.

II 2

Egypten og selv den afrikanske Kyst indgjorde i Begyndelsen under det bagdadske Chalifat, men siden adskillige disse Lande i saa mange smaa Stater, og disse underkastede saamange Revolutionerne, at ingen almindelig grograf. Oversigt kunne den gjöres. Med Hensyn afdeles Jorden i Vesten af 3 Riger: Fremersen, Fez og Marokko. Det övrige Afrika, saa vidt som Erfaringen af det nöie kjendt, var geografisk og historisk ubekjendt.

§ 3.

Nationernes politiske Forhold.

D. f. V. Dele af Europa, og det store Chalifats Landområder i denne Jord. de fornemste Begivenheder den almindelige Historie. I Europa vare Franerne i Begyndelsen det herskende Folk. Efter at det carolingiske Monarki var blevet delt, samt ogsaa Nationerne noget skredne fremad, indskrænkede Germanien sig, saavidt det sædvanlig kan siges, til det nordlige af det store germanske Folkefærd, som det østlige Germanien med det ungerske Rige, samt England tabte sig ind i sine indvortes Stridigheder den Normannerne samt forskaffede det. Det fin. hist. period. torg Spanien Andel i det Mal. Aalligevel. Naar man undtager Normannernes Krigstog, saa laae Norden isolered, og i det östlige, østlige og ungerske Aalliggende torg ingen ikke Ogsaa noget del.

Det orientalske Riges skjebner Germanien, det vestromerske, det romerske ikke Magt, men fordelte Andel i Verdenens

 ikke Handel og videnskabelige Communicationer. Østlige Nationer i Asien vare i Begyndelsen Arabere, derpaa Tyrkere, endelig Mongoler; at sidstes udstrakte Imperier vidner ogsaa om Nationer, saalænge de existere, men ikke længer. —

Denne Spr. er i Europa den ælgbaleste baade i Forening til Religionen Fordommene, de Mennesker Forstande Mangfoldighed, de borgerlige Forfatninger og Nationernes Viidskab. Ikke omsider indførte Despotismen gav Nationer den sidste politiske Character. — Alle vare i Stand, skiønt ødelagt af borgerlige Krige, store Nationer ikke Mægt, ikke Armeer til Expeditioner ikke for Lyst, saalige og ikke store Indtægter, alene ikke i Stand til at giøre at ødelægge Forretninger, siden naae en længere Modstand end at besiøge. Ihændt ligge blant dette isolerede, og ikke Communication med andre Stater. Den Indskrænkede, som saaes ogsaa alle nyttige Forbindelser, bedrog mægt til at forebygge eller standse Vidtløftigheder af en talrig Mands Forretninger. Da denne Ensighed var besiælende for alle Lyster, saa forsinkede den, gjennem saae dette nødvendige Revolution, og efterat de Sammenkrivninger, som Carl Magn. efterkommere Regjeringsfor-aarsagede, vare ryddede, saa indtrådte i Østen den Tilstand, som Arabien var i, indtagen de mindre arabiske Riger i Spanien, saaledes ikke vare nogen Nødvendighed, undtagen den franske-engelske, og Tydskland af nogen Betydighed eller Mærkelighed, og uagtet Nationernes nøstrue aldrig laget Maader af Handlen. Da ikke saae Regjeringen i Afbrudt Gang med Nationen, de forskrækkede sine Politiske med Magt, ikke kjendte Nationernes indbyrdes, da ikke tydske Selvforsvars-Ret gaaer i den mest udstrakte Omfang, og fremdrages Riger blandt de Store, Tydske blandt de Mindre Magter.

fallodialfrihet, og Allodialrecht dessa sorts aldelos; i vissa
Riken behagelighet eller nöjen. Middelstandet förfrandt
gaste, och man hindt blott Geistlige, Adel och Ofrie. Man
kan säga med Voltaire, que toute cette histoire
n'est que celle de quelques capitaines barbares,
qui disputaient avec des évêques la domination
sur des serfs imbécilles. Il manquait aux
hommes deux choses ne s'écrivaient jamais sous
leurs yeux à tout d'horreur, la raison & le cou-
-rage.

Hofs Journal. 1807. N:o 6-8, 12

201. Det första Fiendet blev emellertid ödesdigert för
alla dessa sorts Regeringsformer. Det understödde Lagerlig
Enväldet uti det högsta Grad, och förnöd
samt med Medelståndets Undergång, befästningen
af Konungamakt Envälde och Despotism. Det gav
sigen Envälden fritt Spel, och gjorde det lät
för den kristna Religions Konstanden, emedan det
att bemästra sig Enarmagten, och att göra dessa
Undersonad, sonen, de fön ovan alle de kristliga
Staten, att belinda sig till den katholska Religion.
En almenelig Förbindning i alla dessa begynnelse,
de Förbindningen emellan Förbindelse mellan
Nationerna, Werldsmyndighet, Handel och Wapenstand, och
de Medelståndets goa sigen Lagarnes, som sedan
först att bemärkas in period. sequ.

Samt anmärkades jaar det ock i Orienten.
Arabarne samt den nybildade Religion och Wetenskaperna
Wal undfanno sig, efter det stora Chalifats Upplösning,
sigen alle de talrige Revolutioner, som i den
Egyptiska Förr till Dagens Tider, och som redan man
förgnäta nog Tjänarnes Tidbröd och 8, nemd
Arabarne Wärre sedan Tarrar; de samma
efterkom, och redan under Mongolernes Imp:m,
fabt Asien sin förr en del dessa Barbarer, och sedan
ökt sin Förbrytande.

84

Carl M:ne sägs vara det största, som samt regerat
i Occidenten, sedan Romernes Tider. Han förstörd
som alle Nationerna fra Ebro till Memmel Weichsel
och Theis, och fra Nordsjön till syd. Italien. Om
Despotiskan under denna Magt, som enskor-
-dyggdom den dog fanstanda skapa, och sedvanl den. Dessa,
i synnerhet sig Konung, Lagar, Religion och Sedar som förut
förfallen Socknelag, regerande dog allsam med sam-
-mogen politik och efter sin nära Lagen, att en sig
Staten Enhet samt den störresta del hellod, befästad
sig förbindt emellan den mäktigt som ofvanat,
Wasen samt Succes samt mera i Rand sig at styrka
dessa Despotiskan Wighetsad, och samt fulgt dem; Si
sigen ödmjuka Magt kunat samt mera det sig förgäfves.
Men Afrigafor fra dessa Lagar, eller deras ömsigtiga Anmärkt,

 Ludvigs Daaped og Jens Lucæ Biskopstro ödelagt paa
dennes Stad. Paris Liga adskillende, og et Natur
Skrivelse, som dens oprindel, kniesk nokkorn saad
det man, og saad det Rück man blandt. Af
samme oprindel følgende Riger: Tydskland, Fran-
krige, Burgund, Italien, Navarra, Barcelona,
Bretagnien og andre slaviske Stater i Tydskland,
Böhmen og Mähren. I det Land, som ikke
unddrog sig Carolingernes Herskab, vare dog
Afhængighed, Forbindelser og Grænser af Magten
hævet, gjorde sig hævede i den udstrakte Fro-
vindser, adlød ellers nogenlunde at adlyde Kon-
gerne, ligesom de fandt det fordelagtigst, og brödes
dem mellig eller ikke Ordrer. Med Fald af det Ka-
rol. mag. Imperium ödelagt.

85

Tydskland. I dette Land forøgte flere end de fran-
ske Herskere sorte de samme Land paa deres Bred Rhone,
med Saone, og nedbøgge Rheinens Bredde, som Burgund dr.
fra Rheinen ke Elben, sidst 1032, som tydske, og fra
Elben ke paa sin Bred Oder, som slaviske Stater. Polen,
og for en kort Tid Ungarn, udvidte det Burgundiske
Rike kom endnu, efter Otto I Tider, Italien, saa
at Tydskland længere forskrev over nedlæggige Land,
men dette Land var i Talrigemænd Maaders gen-
stridig, saa trængsomme eller Gode Tydske gjorde
dynastiet afsendt Forretninger besværlige, og deres be-
skaffenhed og smaatvist saa mægtig, at det ikke kunde
forsvare Landet mod Normannere og Ungarers Indbrud,
saa det undertrykte, skaet ved at afsvare Fyrste ved-
ke Riges arvede Magt, og disse Egenskaber dog ofte, i
det mindste i de italienske Krige, saa fremmelig at bringe
dens Herre Kejserkronen. Kejserdømmet i det Stor-
Karolingiske samme stadt disse Konstnes Magt, i Stedet
for at forøge dem, de stemmed ofte en dobbelt Fiende-
ster; Kongernes Hovedbeskæftigelse afledtes fra det Tyd-
ske Anliggender, og det blev trængt ke at Gode deres
Tydske Vasallers Bistand mod Italien ved Gjestfrie
af deres Besiddelser; ofte fremmede de dermed saa-
ledes, indvikkede i Udlandske Krige, og saa ned-
vendig man, saavel gaves dermed Anledning ke at blande
sig dybere i Tydskalands Anliggender, ved nogen anden Stats

Rudolph v. Habsburg var den første, som indsaa dette For-
-delagtige i denne Forbindelse, og stræbte at drage
Forbindelsen fastere. Hagbert af Altstad, efter at
Carolingerne vare uddøde, fandt Lejlighed og Ti-
-gerne Forsæt paa den høieste Grad, og Landet blev
endog saa meget indskrænket og Statsklogen, saa
jævnet dette dag, vare Fruter af denne Forbin-
-delse med D. og V. Efterat sidste Hertug
var uddød, valgte Byerne, som Landet mang-
lede Herre, hvis Kongelund man
skulde, hvilket Hensyn Hertugdømmet
længst forbeholdt sig. Afhængigheden
var, efter Magyarernes Overfald, og efterat Norman-
nerne Overherredømme var ophørt, Frankerne Lydig-
hed overfor Tydskland ovenfor indskrænket, og da
den indskrænkede Afhængighed var af lige Skattepligt,
saa var Følgen ikke ikke synlig. Den Forskjel
fremmedes blev snart fra Byggeskikken af Enkelthe-
den mellem begge Stater.

§6.

Italien var gjennem hele Middelalderen fuld af Ufre-
-den og borgerlige Krige, hvormed Grunden laa i den
unationale politiske Forfatning. Carolingernes Herredøm
gav et italiensk Rige Lejlighed til at undrage sig
deres Imperium, og endog saa vel Tid som Præsidialen Mag-
-thed, som da dette oprettedes, dette var blevet
til Forskjellige Stater, som da dette opstod, dette var blevet
til Longobard. Riger, gik igjen for største Delen under, og de
Tydske Konger under Otonerne i Italien, til igjen at udvide
deres Imperium. Imidlertid kunde de tydske Konger dog
gjerne opholde nogen Overvægt tydsk, eller med de
deres Egenskab af Kejserdømmet, nogen almindelig Mag-
-thedsstilling. Italiens Lydighed blev endnu kun gjen-
-nem, da Kejseren indtraf sig Kejserens Person, og satte
sig i Besidelse for faste Herredømme. Italien delte sig
i 2 Partier: det kejserlige eller Ghibellinerne, det pave-
lige, Kaldet Ghibellinerne d. v. Waiblinger, det pave-
lige Guelfer d. v. Welfer. I Kongedømmet Neapel af Normanne-
i Neapolis og Sicilien et mægtigt Rige, som var
en mægtig Magt for Jordemoder, indtil det saakaldte
Enkeltsamfund havde dannet sig, men senere og paa det
sidste Aarhundrede af samme maatte lydige Despotisk.
En for politisk Forandring end i Italien blev, da
den store Jordbesiddelse med Herskaber, og den Rigdom
dermed nogen Hjælp, ligesom Middelstanden skulle det der
ogsaa altid var fornuftig. Handelen maatte

1076

 Venedig dannede nemn med de andre Byer en mægtig, stor og rig Republik; som nær sluttede sig til Østen. Genua var ligeledes en meget mægtig Modstykkemand til Mailand, Bologna, Florenz, Siena, Pisa o.fl. store og rige Lande og Byer. De søgte ogsaa at skaffe sig fra deres Lydighed med Hensyn, men opnaaede dog ganske faa Fordele.

§ 7.

Frankrige. De mandige Karolingerkonger havde ikke store Besiddelser udenfor deres Residents og Egne fra Ludvig den Fromme af blev de for mægtige, ellers fra Ludvig, ganske at vinde los og opnaa nærmere Stater. Paa gik paa den S.V. Grænse af Frankrige de Lande forbenne, hvorfra Staterne Navarra og Barcelona stiftede, og mod S.O. laa det Burgundiske Kongerige. Dertil blev de Normannerne Frankrig og nødsagde dem til at tage den kristne Tro af Pavedømmet, som krønede Karolingerne Konger, havde vel udstrakte Domainer, men de mange Lande inden blandt lidet afhængige, næsten Vasallen. De Fortrin i Egne, det øvrige Frankrige nær udstykkede blandt, mange-saa stærke som Kongen, og Fortrinene af Normandie, efter at man ikke længer skiftede dem fra at opnaa den engelske Krone og at forene Hertugd. Aquitanien og Gascogne Rigerne med det normanniske Land, aabnede Herberg. Fuldstændig afmorgnet Enevældighedsstaten i England, at dette Forholdsvis blev Frankrig farlig, og efterat det var lykkedes Kongerne at forøge deres Magt, skabte Philip August Englænderne de største af deres Besiddelser. Og forenet dem med sine Arvelande fra den lod næsten Frankrige sig som en stærk Magt. Fuldstændig Enevældighedsstaten kunne med de indre Uroligheder, deres Magt nedbrudt Fiendernes Overmagt for meget til at den Fald dannet grundet Standsernes Overgreb.

§ 8

Burgund. Hertug eller Statholder Boso fadt af fra Kongerne i Frankrige Ludvig III og Carloman 879. og stiftede Kongerget Nederburgund eller Provencen, som bestod af Landene Provence, mellem af Savoyen, af Leonnois og Franche-Comté. Rudolph fra sin Stam-

295 rudal af Schweitz & Savoyen, og stiftet det transjuran-
-ske eller Cyrenbungudiske Rige 888. Dogs Rige forvar-
-de af Rudolph II, 910, og man kalde dem en Fyrstegin
Engrejst Arelat. Man rudag sonnerd, man d.
engen Løtzdelig Dal. Efter at den Rudolphske Fami-
-lier var udød, kom dette Rige under de tydske
Engres Overherred: 1032, men Franzøig anmas-
-sede sig allerede i denne Aar. rudal af Leonois

§9.

England maatte i denne Aar: to Gange underkaste
sig Normannerne. Første Gang da Haastr dt. At
Erobringen sig saa skee, som den kan, skeer efter
at vindes af Hertug Wilhelm af Normandie 1066.
Denne Konge underkastede Sydkysten England
dennes Nabolande, og saa succi søgte at for-
-svare, eller at fornem deres Magt. En under
Kamp, som denne og Stridt mellem Kongen og Ba-
-ronerne, indkaldte Vaben i det store Normandie,
og nogle dem begyndte man først ogsaa
at strække Landet, at England maatte kunne
blive det mægtigste Land i Europa, saa nyttede
det dog ingen Magt i Underkastelsernes. Under
Henrik, Søn af Hertug Plantagenet, Fører fra
-den Normandie, Grevskabet Anjou, Hertugdømmet
Aquitanien og Bretagne til England, ogsaa X saa
Poland. Men den Strid og Kamp, modsigen-
-de Sympatier med Franzøiske indkaldte England
i Strid for at gjøre det Storten, og Kampen
begik saamange Liv, at alle Franske Besidt-
-ninger gik forlorne. Skotterne og nogen
nan Irlands X, men Irerne England aldrig
ret kunne blive. Fred det blev. Ved Enden
af denne Aar. blev Wales fuldkommen forenet med
England.

Skotland var ligge Magter med England, og nan
2 Gange underkastet sammen, men vrøg sig begge
Gange løs.

§10.

Spanien. Kalifatet i Spanien adskilte sig i mange
smaae, ørrnige Stater. Ikke gan Kongerne i Leon
Strigsse til at udvide deres X, og Franzøerne
tik at X sig ikke østligste Spanien til Ebro. Ved Enden
af denne Aar. var [illegible] Granada det eneste Rige,
Arabere samlede sig bag; og ogsaa ikke rigtig Kastili-
-en var Herred. Kongerne Leon blev flere Gange dreb-

[Ridderordenen af Calatrava, som P. Alexand III allerede hav
confirmeret 1164, udmærkede sig i Krigen mod Arabere. Den at
indgjede Fæstebaandet, og erhvervede sig store Besiddelser, skjønt
Stifteren af K. Sancho 1174, endnu assamre dem, & den mellem
Sidste St. Julian de el Cerro. Som siden til Spanien at beskytte Pilgrim.

2 Forr.

296 Castilien og Portugal vare sig løs fra samme, og blev Stater for sig selv. Castilien blev igjen forenet med Leon, og strømmede det mægtigste blandt de spanske Riger. Af de carolingiske Stiftede Stater vare Navarra, Barcellona og Aragonien. De 2 sidste forenedes, x mægtet saa Maurene, og blev den anden Stat i Magt i Spanien. De aragoniske Konger blandede sig med Held i de italienske Anliggender x Sicilien og Sardinien og erhvervede Neapolis. Men da det gjorde Sicilien og Neapolis til de secundære Genitur, saa forsvarede disse x ikke deres Magt. Det samme var nu Tilfældet med Malta, Perdagne og Montpellier, som fra 1266 til 1344 havde en egen Konge.

§ 11.

Tilstanden i det nordiske Norden var i Begyndelsen af denne Periode endnu stræk i mange smaa Stater, strængt-monarchisk forenede. I Danmark var den Fyrstelige Magt. De uindskrænkede Enevælde Svend Tveskjæg og Knud d. m. vilde Lov Konge og Enghvert talte Enger Norden igjen. Under Enger Waldemarerne og Knud V, Enkedronning Dagmar og Kong Abels Tider nordl. Dele af Østersøen. — Men Waldemar II mistede igjen disse x, og med det Sidste Held for Danmark, Erobringen af Estland. — Sverrig og Norge blev Konger dreven. En selvlemmaa gaa Constitution skjænkede Sverrig saa af sine Fyrster, og Norge skjøv ikke ved Egenskaber af Naturen, til at Danmark gjorde Forstand paa nogen Tvangsfællesskab.

§ 12.

De vendiske Stater i det N.O. Tyskland, Pommern og Mähren vare = af Carl IV, men de følgende Fyrster begunstigede med Mange Overmod: omm Tiden, de aftog afbrøde. De store mähriske Rige ødelagdes af Ungarerne, hvorved den det obotritiske Rige i N.O. Tyskland, mægtigt, men opkastet ikke Østerrigerne, i Midten af denne Periode af det sachsiske Fyrstehus og dansk Konger. Pommern vandt kjendt Fyrstedømme, ligeledes Polen det aldrig var mægtigt og ofte delt. Rusland udbredte sig, i Begyndelsen af denne Per. med mægtig Lykke mod S. og Øst mod forlagt for det gamle Kjæmpedom; men Kampen mellem Vladimirs Sønner i det 11te Aarh. svækkede

[1] Lige til Midten af det 9de Aarh. stode store dele af Skandinaviske Halvø under Mørkets Magt, som først opklaredes ved Christendommen; og det laagge Stadnamnene Undseelse i det N. og V. Europa. Den Tid, man forestiller sig at Hunerne, Vaner og Asaer, paa Ca. Kr. — nuværende Tro, stræk i Luften Jorden.

 den aldrig. I Begyndelsen af det 13de Aarh. = Mongolerne
Rusland, og gjorde det Vesterlandske Selskab.
ad med Donau berørte Slaver, Slavonien, Bosnien,
Serbien og Croatien vare aldrig mægtige i og for sig
ugjennemtrængelige Natur-Barrierer.

§ 13.

Chazarernes Rige var i Begyndelsen af denne
Aarh. mægtigt, men indeholdtes Udbredelsen
fuldstændigt ved at sætte Grændser i Øst for Kaspi-
søen, Donau mod V. og Russerne mod N.
Chazarerne og Bulgarerne = den fjendtlige i det 11te Aarh.
og ødelagde deres Stat. Ligesaa mægtigt
dette Bulgarske Rige, i Begyndelsen af denne Aarh. magtes Kraft,
men blev ogsaa ødelagt ved, ligesom af Russerne,
ligesaa af Ungarerne. Kaspi-søen, den indre
Del af Caspi-søen, naar indvandrede fra Asien til disse Egne,
naar at mægtigt Folk, indtil indenfor historiske Tidsalder
ødelagt det i 12te Aarh. — Mangen var dette
af Ungarer i Pannonien stiftede Rige, som en Gud
lang von Tydskland særligt. Heinrich III og Otto III
Bjørnehuden indskrænkede dem, men nedrev dem indenfor
historiske Tider, dog blev et Stads det mægtigste
Folk i det Øster. Ved Donaus sydlige Bred bredte
det indvandrede Wlachen, og ned den nordlige Roma-
ner eller Uzer. Naar man undtager Ungarerne,
saa have alle disse Nationer blot Indflydelse paa
det græske Kejserdømme, Rusland og Polens Historie.
Mongolernes Indbrud i disse Egne fremkaldte
store Omvæltninger, og lagde Grunden til deres
senere Overmod Aktelse. § 14.

Det græske Kejserdømme blev omringet af mægtige Fjender.
Araber og Tyrker x dette asiatiske Folk, paa nogle
faa Land nær i eller Asien og med det store Hav;
mod N. indskrænkede det Europa af de i Forrige
d. nævnte Nationer; Araberne berøvede Sicilien,
og Normannerne Neapel. Herfaldigt gik dermed
tabte det afsides eller i Ligegyldighed, som under og indtrængte
Barmark ind paa dette Rige. Det Gode, som det
skjænkede, tilintetgjordes af dets Svaghed, almindelig
Vanskjødsling eller Mangel af Skjønhedssands, der og-
saa havde bragt Kirken i Dvaling. Overtagne Skrif-
ter vare fra dens Grundlæggelse, nemlig ud-
skrevne og ogsaa ligesaa, og fremgangen en Udbredelse af Re-
volution, idet den for Oldtidens Sager en skandinavisk

Forf. 1809, III p. 67.

grundt paa Ruinen i Constantinopel, og dette Rom
adskillelses i 3 Riger, og mange smaae Fürstendömer.
De successive Chalifer * ved Hoffet i Constantinop., men
det trapezuntiske Rige og andre Dele forr
hvor adskilte derfra.

§ 15.

Det arabiske Rige [illegible] Mahomed i forrige Aar. Hans Spanien skiltes fra det
asiatiske Chalifat; i denne vare efterfølgende
Huserne alle Afstedsrene i alle det andet Aar-
hundrede fra det ödelagte bagdadske Chalifem Dynasti,
og oprettede i Arabien, Syrien, Persien og paa
den afrikanske Kyst mange store og smaae Riger.
Argumenter i samme nedbrente endnu Spaar af
den ældre Grundforfatning, skal Magt maatte
have sit Udspring fra Chalifernes, som Mahom-
med stiftede, og derhos skulle de ligge
Kjeld til Hoffceremonier, som endnu
medtage Regjeringen af Chalifernes Hoffer, hvor-
som ikke i Mosterne lod høre Bön for dem.
Men det virkelige Dynasti begrændsede dem endog
inden den bagdadske Provinds, og den blev blot
gejstlig Overhoved. Da de stiftede i Cairo
stiftede et andet Chalifat, som nær ved 300
Aar, saa blev ogsaa den gejstlige Magt saaledes
stukket.

De fleste af disse Riger erklagte af Tyrkerne,
en N.O. asiatisk Nation, og af dem stiftede igjen
egne Riger, som ligeledes udbredte Chalifen sin gejstlige
Overhoved. Blandt disse Riger blev mange mog-
tige. Den gjælder dette om Seldschukernes Rige,
som strakte sig gjennem Arabernes, med Jerusalem, hvor
i Forbindelse med Europa. Jerusalem stemmede
paa denne Tid Ophold en Mængde, som den
Jøde Rüben, Salah-eddin ikke afbrød, og stiftede
et betydeligt Rige, der strakte sig fra
over Ægypten,
Landene ved Euphrat, og Syrien.

§ 16.

Fra Asien udgik en anden Skikkelse, da Mongolerne
en vanda asiatisk Nation, i det 13 Aarh. brød ind i
Ost-Asien, og under Temudschin, som man i Al-
mindelighed kalder Dschengis Chan, 6 Aar hvor-
udbredte sig over store deele Verden Dele, og over de

* Hans Araberne, skjønt udbredte sig ligesaavel som
Romerne, som disse indbildt at udgjøre en Stat, ret Stor,
saa var de dog aldrig Herskere over.

 Ostlige Land i Europa. Dette Liv omvigt i Øst-
-ens alle dem, som de samt Historien kender. – Man
allernæst i dem fra: Tabt det sig ved at skulle i Ø-
-nations, China, Siam, Lagatay og Kapstichan, fra-
-den store Asiatiske Ø. China man i Begyndelsen
Forsamlet, men det omvigt ovenfor sig saa lidt.

§ 17.

Lykken vænnede sig Stat saa saa lykkeligt med
sig selv og sin borgerlige Indretning, at den ikke
kunde undlade nogen Slags de udvortes Fiendtlig-
heder. Ingen Stat gjennemtog nogen Tidsalder igen-
-nem saa fuld af nogen Enighed og
Overensstemmelse. Man skulde nogen Tid allene-
-ere, og næste Tidsalder af Cabinets Forhandlinger
og Intriguer, de undlagne, som de Fyrstelige Magter
for at grundfæste deres Indflydelse. Den nogen
almindelig Statsforbindelse kan de ophæve, i dem
fra: ikke blive begrundet. Ikke Tydskland, med
Blok Keiser Otto IV, blandet sig i Frankrigs og
Englands Stridigheder, mellem Philip Augustus
formælede sig Statsforbindelse. De samme Lige-
-ne mandtage vi de at have i Forbindelse. Med
Fred blandet Aragonien sig i de neapolit. Anliggen-
-der, Ludvig Helligmand nam ikke aftale Expeditioner af
dem, med Frankrig allerede Nationen, nu Kamp
-pen af mange Fiender og nye Ufred,
for at forlange at: Ingolstadt med de Hautcrande-
-Blok Philip August og Richard gjorde en Aftale
med Frankrig, som ikke blev holdt. –

§ 18.

Med den Oplysning, som Araberne i disse Tider
udbredte, og som de medbragte til Land, de x, blom-
-strede de tydelige de cultiverede Nationer, fik mulet Dele,
og Norden Selskab med alle de Begivenheder, som
følge med Vaabenstand og Opfindelse. Dermed nam
Verdenshistorien Form og Indhold. Dermed nam de
-ricuhed, omvendt og Begivenhed. De Begivenheder
fandt de Sammenhæng, Overgangsstabil, og de dannede
fornemt Underlighederne af Ungen i Aandsliv og
Aandskampen. Kunsten, Haandværket og borgerlige
Virksomheder agtede ikke. Middagstanden nam for-
-ringelse, og alle nam enten Fyrstelige, Adelige eller
Livsorgan. Borgerlig Liv fandt Sands med Mod, Haard og Utholdenhed.

Borgerlig Forfatning.

Arabernes anlagde mange Steder som Bagdad, Basora, Cufa, Cordova, Kairovan, de Byggede Spanien, Sicilien og andre Land i det vestlige Europa. Deres Aar begynder med d. 16 Juli, Aaret begynder med 365 Dage.

Allerede Carl M. søgte derfor at afskaffe den oldgamle hedenske Ret, ved at gøre Drabet, uden det skete som Ukr. ved Ran, til en Forbrydelse, der kunde sones med Penge.

At skade 2 eller flere Mænd, ansaaes dog for noget ugudeligt, uden det skete i Krig, hvor man dog ikke burde, naar nødvendigheden ikke udbød det, dræbe mere end det nødvendige Antal af Fiender.

Carl M. maatte forbyde Hævnen at gaae ud over Ret, ikke uden at true med Døden. Ingen maatte begrave sine Fædre, ikke Fader sine Sønner, ikke Broderen sine Brødre, ikke Faderen sine Døtre, ikke Manden sine Hustruer, ikke Hustruen sine Mænd, ikke Sønnen sine Fædre

301.

Mongolerne samt en vind Konstat monarkisk Regjerings-
maan Nationen Rom dag samman paa en almindelig
Nationalforsamling, som skrod Curaltai; og valgte
paa samme store Chaan, som vi kommende Fa-
milier. §20.

Carl Magni og Carolingernes Regjeringsmaade

Carl M. følgte samme Regjeringsplan, som de
gamle Fyrster ligge en Inskrift mod Constitutionen.
Han søgte saa at gjøre de Aldeles-Herskende Ele-
mente, gav dem Nationalforsamlinger en
mere konstitutionel Form, og forskaffede Regjer-
ingen Penge ved store Tog til Land, hvor
med at last dem mod Syd, Nord og Vest, hvor-
fra store Summer kostede. Paa disse Store
Forsamlinger, som Majfelden, blev ved alle Anliggender
og Lovene, som skulde til den Tid gjældende Magt;
Love blev givne, alle vigtige Statssager ordnede,
og Domme afsagte over de Store. Men, foruden
dem, sammenkaldte man om Vinteren, mindre For-
samlinger eller Placita, som blot bestod af Geist-
ligheden og Kongens Raad, for at afgjøre sam-
fundets Anliggender, og forbrede Sagerne til store
Dagene. For at skaffe sig med mere Penge
Tilfald, opfandt de ikke almindelige Skatter, men
anvendte alle Fyldestgjørelser og Statsforbrydere,
og indkaldte sine Vasaller i Grevskaber. Disse anord-
nede saa en dobbelt Embedsmyndighed, i det saa over-
dog Statsforbrydelsen saavel de Bestyrende som Gevner,
saa at den ene controllerede den anden. For at
skaffe dem endelige Sørning valgte man Jøder,
eller de Indbyggere Kaldebygdestæder, gerne saa
ikke mere Middel, som de stod som aabne, det endog
at saa samme Tider finde Commissarier til at stævne
Grevskab, som kaldtes Missi dominici eller dominici.
De maatte ændre og forøge Grevskabets Bestand, samme-
kaldte saakaldte Placita, mødtage Klager over
Statsforbrydere, og afsøge disse, og saa som de Geist-
lige Indtægter. Endelig gjennemrøvede de selv mange
af Grevindernes. Ved disse Anstalter, med mere
dem, og ved sin store Autoritet, en Følge af sine Erob-
ringer, fandt Carl sine Love i almindelig Lydighed.

[Han maatte ved at Gjøre Fredslut skjelne sammen.

Forf 1808, II p 76.

1808, II p 73 fg
omstændelig
beskrevet

Forf. Annal 807, II p 2.

X Man ser saa tydelig Carl Opmærksom af den gamme-
lige Adel, i Modsætning til den nye Geistlighed, som
de at Kongen begunstigede.

† Geistligheden maatte selv sig mange ved gandske andet, de
saa indskrænke at opmuntre den til at bidrage til Statens Ind-
tægning ved Forsalte og Gaver. Den skjødsomme skrev
saa ved Kirker og Kloster, og store Magt ved de mindre
Fundationer, som endnu ofte saa kaldes for sit Oprindelses Sted den
Stats, Kirke saa alene for sit Oprindelses Sted den Stats
til Afstamning.

300

Allerede Paul M. søgte derfor at afskaffe den oldgamle hedn. Skik, ved at gaae brødrene imøde, uden det Gehele samlede sig.

At skabe 2 eller flere Kors, ansaae det for noget unødvendigt; men det gjorde ikke man ikke forbød, naar nødvendigt ved andre Byer ved de umælende Dyr.

Paul M. maatte forbyde Grækerne at forestille Kristus, ikke at male ædruelig. Jugen maatte forbyde andre Malerier.

Paagaa Grund af det Gl. Jud. Bestræbelse, ikke at male nøgne Figurer, da Klage over Afgudsdyrkelse m. m.

Religion, Regjeringsform og Sædelære naar saadan Udvikling, at de, i Stand for at kunne mod den omhyggelige Ledelse, hvorved gamle Mirakler i Jødedom, hvorved man straffet af Gud og Menneske, kunde tages til Frihedens Fordringsfuldhed. I Følge deraf maa, som til Germanens Charakter, Troskab, Gjæstfrihed, Mindelse, Troskab og ukuelig Dødsforagt; for at vinde, Nedvendigste af den nyttige Natur til en Kamp Dyrisk Adfærd med alle de Dyder, som dermed vare forenede. Denne Europas Aand og Kaabarefuldt Aand begyndt, med Tiden at forbedre, Jernkæmpernes mørke Lidenskaber, i stedet gjennem Europæerne bekjendte med Jødedom, Kristendom og asiatisk Kunst og Kultur, og afvinde Jødedom Mindelighed paa vigt. Til Germanens Charakter tilsidst en Blanding af Lyksalighed, Galanteri og Religiøsitet, som man skyldte at kalde Riddelighed, f.eks. det de chevalerie; og som maaa ansees som det sidste Stænke Adelens Forfinelse. Til vigtigt Charakter tilsidst afhjælpende gjennem Kristendom, men Mistroen; til Forsøg fra dette Tidsbil, Kjærlighed til Forstand, Kærlighed til Videnskab, Kunst nu, at de, fremkalde Opmærksomhed, Fagre og Evig, ved nu naar Midler for Samfundet til at vinde sig og vinde ved; og Folkets til vigtig Evig, de Kronede eller Fyrstens afsatte Kejserdømme, Nederlandene, og efter den Frankiske gjentagne de første Skridt; i Tyskland gik det Langsommere. Mandt og Øst Europa blev paa Aldrig, imidlertid Fornuft dog opnaar at Germanen Karakter vandt ved, at ved Christendommen, og den Opmærksomhed Missionairerne bragte til den, fremmed at bragte til at forlade dens omstrejfende Evig, og vænne den mere til Bofasthed Livsmaade.—

Blandt de Romerske Nationer naar det ingen gaaet almindelig at Sammensmeltning, blandede, alle paa anden Maade end Folket Fremmede. De første Forbrydelser Hyklen og Troldskab. Dernæst blev dette Begreb at gjælde Evig, men dette paa Kristendommen, som de ønskede, som Navnet til Kristendom. Forbrydere straffede med at miste Livet, ofte Øjnene, Hænderne, Tungen, de første Tid efter Indførelsen.

Kristendom Forudsætninger.

§19

Det gamle Testamente blev dagligt anvendt som den mest Lignelse mellem det arabiske og hjælpelige Natur Dogmatik, uden at man kan bestemme det Forholdsmæssige, det enkelte med Urmanden eller Den skabelsesfortælling, man indtil de Skriftsteder drog til.

Palæstinas historiske Sammenhæng med Fremtiden Udviklingsgang for Religionen.

730 et Bomuldstøjs Overdynebetræk
31 en blaa og hvid Olmerdugs Madras, stoppet med Krolhaar
32 en blaa og hvid bredrandet Bolsters Underdyne med Fyld
33 en dito smalrandet
34 en blaa og hvid Olmerdugs Hovedmadras
35 en blaa og hvid bredrandet Bolsters Hovedpude
36 en smalrandet dito
37 en Bolsters Overdyne med Cattuns Overtræk
38 en dito Trækpude
39 et hvidt uldent Teppe
40 en Lerredsmadras, stoppet med Krolhaar
41 en blaa og hvid bredrandet Bolsters Underdyne
42 en smalrandet dito
43 en Trækpude
44 en bredrandet Bolsters Hovedpude
45 en smaalrandet dito
46 en Bolsters Overdyne med Lerreds Betræk
47 en blaa- og hvidrandet Trækpude
48 en blaarandet Bolsters Underdyne
49 en smalrandet dito
50 en blaa- og hvidrandet Hovedmadras med Krolhaar
51 en blaa og hvid Bolsters Hovedpude
52 en dito smalrandet
53 en dito
54 en Bolsters Overdyne med rudet Lerreds Overtræk
55 en dito Trækpude

Allerede Carl M. søgte derfor at afskaffe den oldgamle hedenske Ret, ved at gøre Drabet, som det Stærkes Ret, ved at gøre Drabet, som det Stærkes Ret, ved at gøre Drabet, som det Stærkes

707 sex Krukker til Seltservand
8 sex dito
9 sex dito
10 sex dito
11 sex dito
12 sex dito
13 sex dito.

Sengeklæder.

714 en Lerreds-Madras, stoppet med Krolhaar
15 en dito med dito
16 en blaa- og hvidrandet Bolsters Underdyne med Fyld
17 en dito
18 en dito Hovedpude
19 en dito dito
20 en my blaa og hvid Olmerdugs Overdyne
21 en Bolsters Trækhovedpude med rudet Lerreds Overtræk
22 en dito med dito
23 et moderne uldent Overteppe
24 en blaa- og hvidrandet Bolsters Underdyne
25 en dito
26 en Bolsters Trækhovedpude med rudet Lerreds Overtræk
27 en dito
28 en blaa og hvid Bolsters lang Hovedpude
29 en dito

302. Da saa ogsaa Kjøbstæderne med deres Borgerskabsrettigheder, og søgte at bringe Velstand i Landet, saa vilde saa vidt som muligt hele den Ordning, som den ene Gang havde indført Herredømmet af det Geistlige, med sine Overdrevne Rettigheder af det Verdslige Herredømme, med dets Overdrevne Magt. Da samlede Kirkemødet Geistligheden med den Verdslige Overmagt, og udsatte saa meget for at Kjøbstæderne og Borgerskabet skulde indskrænkes, og ophøre at være en Stand i Riget. Dersom det nu Aarhundred skulde, at Carl ingensinde regjerede Landskabet, saa vilde Nationen falde ikke saa let at bestemme Efterfølgere; den ungang regjerende Successionsret den gav den Carolingiske Familie Ordre, vilde selvfølgelig selvfølgelig at nølge af samme.

Denne store Konges Regjeringsmaade ikke saa meget Skade; den fulgte ikke saa meget, eller strandede den ikke ikke Norge. Dette Rigets Grandskab i Nordmandskab, hvori saa særdeles, at mange Høie Besiddelser i Landet, hvorved Adelen blev ikke saa Overmagtig, medens Kjøbstæderne ikke kunde opkomme; Bøndernes Odelsret, og den Ordning, at Kongerne ikke maatte Gods besidde i Landet, hvorved den ikke at følge deres Domainer; alt dette hindrede; i det mindste i Begyndelsen, at Kongerne Adelsstanden, Geistligheden, Kjøbstæderne, Bønderne fuldkommen kunde undertrykke, og gjøre sig til Herrer, medens Folket ikke skulde mukke op; Kongernes Domainer skulde gjøre dem uafhængige af Borgerne, medens Folket skulde betale Skatter, som skulde anvendes paa Hærvæsenet. Det Sidste, som skete af samme, skjønt deres Regjeringsformen Lighed, som med Rette formindskede, dog ikke ganske at ophøre.—

Cgdsland Kyrkan. 983

namely af Cgdske, Sachser og Danen. at første man allerede
ewiligerede i Sachserne Land, med Xpi Lærdoms, gjorde det
først Vleid hi Dachen, at sidst man vidua Frisarigen, og
alleles vaar.

§ 21

Cgdsland kyrkord af Slam, af Franerne = Nationern
Tugen af den Land tabt sin Frihed i en saadan
Grad, at det skulde lang taalt andre Magten, med en
indskrenket monarkisk, saadan dronde omnaadt
han almindelig, og passet saa nøl med Tidens
Aand, at Hans Kongl Majt paa at anmasse sig kun
-naadig, uindskrænket. Dog vaar det kgdske Kongen
Magt dog ikke saa, skjønt den blot var approberet
af vaar Rigsraad i V. og højeste Domaar; det samme
siges Domaarne, og sit Forordninger af Nationern, paa
hvis Ting skjer Kaaring; det blev Lund de vundt, med
at vidne om det Rettigheder, det Gejstlige, naad
at give den Kald. [Grunden:] den højeste og lov-
givende Magt var nøl i Folkets Hænder, og vidn-
nede af den paa Rigsdagene, som Kongen sammenkaldte,
og paa hvilke Hans Hænd skrevede og forordnede.
Da imidlertid Hænde Lund alle Stad, alle Gejst-
-lige, som da paa Landet afhandlede, vaar bestemt ud-
-lukte ved ofte gamle Vedtægter, saa kunde den Kong
Tugen let faar en uindskrænket Del af den lovgivende
Magt i sine Hænder. Dette vaar saameget desto
forligere, da man valgte Kongen, som Hænde
maatte skjænke Magt og Ære til Hjemmet, og som
derfor vaar Fork og vigt nok til, naar det
gjennemgik Ven med Magt, eller det at Gode den
nød at give den Ære og Anseelse. Ikke bremt
det dem med Magt deres forhenværende eller gamle
Værdighed, brøde endog ind i deres Rettigheder; det hele
det alt for mægtige Fyrstedømmer, hvilket gjorde
gjældige Indskrænkninger ke deres Prærogativer og Besiddelser,
og end det ved dem aarlig, paa hvilken
det dog deres Samtykke kom. Det sidste og første
franske Kongers, tagen og Statsliges Regenter, selv
ved disse Forholdsregler Hænder det store Afhængighed,
og [illegible] fuldrede fuldstændig Territorial Fyrstedømmer
saa at gjøre det første Fremgang. Ikke erholdt den
italienske Konge — og Kejserkronen; i Magten Kongen med
som omnævnte, dannede nødvendig i Stedet for at dæmme Fyrster,
saa gav den Anledning dem til Magt Udvidelse, og store Fyrstedømmer.

[siden saa, efterdi det kgdske Kongen lidt efter lidt blev
forandret til det, det italienske var, 961, den burgundske 1033,
og siden 962, dannede det romerske Kejserdømme. —

904 Ogsaa naar de første Tanker paa en god Vrugt tie at blev vanskundhed, og maatte endelig blot Henrik IIIte for Udlig Død de Tydske Provinser fra de Franske Riber. Thi Henrik IV kom ikke ret i Sanger med sine Børn. Det sachsiske Krigen nam paa den Tid, da dets Fiender sad paa Tronen, blev for stærke, til at de igjen kat skulde kaste sig ind i Italien. Henrik IV kom ikke med den mod afskaffelsen Ufred, endte saa og alle hans Efterfølgere indtil Henrik V, mod hvis Overstandelse det Hohenstaufiske Huus Overmagt blev ikke Overstandelse. Det var i Begyndelsen af Henrik IVs Regjering, da det maatte synes klar paa Tronen, at blive stærke,

Forskjelle ellers Rådighed til, ligesom at passe den
Kongelige Magt mogen Skjødesløshed; ligesaadanne Fund
have ikke mangle af Landsbyerne til sig, at Konst for-
-vandlet skulde forbedre til en ærlig Brand, at Land-
allerede grændse Gjerdsland paa Ejendomme i
dette Jonadgaarden, og at Ren Konst allerede begynde,
at selges fra i Forskjellige af store Arbeidere ved
Kirkelige Løfter, som de lod sig gives af Kjøbere.
At ikke Konst ved ingen Lacht sig gjøre, naar de
Lyster ingen ikke Konst besatte dem ved Italiæn, og
naar ikke de Familier, som ofredte Crone, Gaarde
vare uddøde. Fra Gjerdsland vare ved at
Valgene, mand, efter Gjerdsrets Ret, gik man ikke
ikke Familier, som regang sad paa Crone, Jorder,
saaledes de vare ved Afslegtede af samme; og
Keiser IIIdie Medgaaet Lykkede begrænse Lydt i dette
ved Forordning
Bestemmelser for at Landskabe skulle Ret, som Keiser
VI, i at giøre Crone arvelig. —

ligesaa Mandet vare ingenlunde beg. perced. Adel ~~allod~~ og
fire Rænke i Allodialfeldet; / Adelsmænd: / Mænd af
fedtes Cæ ikke Stadt mindre, jo mere de Adelige
gave sig mindre dertil, desmedre Rænke Enigemellem.
ved siden fire Allodialfeldet
Imidlertid blev de dog adled ~~Ejd~~ Adelige i Tydskland,
og saa meget ikke længe, inden man Rænke begyndte sig til,
at nægte Descendanterne de samme Ære, som de selv nød
fire Mand. Ikke undersøgelig, at de egentlige Årsag
er kommen fra Frankrig til Tydskland, mindre ikke man
mindre Franskernes Indflydelse. Ikke Konst mener at
Motherskifte, at omvendte de Lyster Rom til samme
Antagelse, endnu at gjøre dem arvelige, men ogsaa
fra disse de første arvelige i den nedstigende, siden
i Sidelinierne, og dennes indførte de at stemme Ved
ved ikke ubetydelig Allodium. At dette anførte
Argum, ~~kunne~~ dem ikke Konst almindelig, at omvendige Godser til
Læn, disse omvendige Læn maa ikke ved, ved Enkelt man
indførte dem til Ordningerne, at de skulde gaae i Arv fra
Fjendskab og ikke Fjende- til Ord- til Enkelte- / Enkelte-
Saamegit ved Læners første Tabt af deres oprindelige
Beneficie-Natur, saa skulde dog ikke endnu være, da
man begyndte dem til Forskjellige, at bortskjænke, ikke
ikke ubetydelige, men ogsaa Enkelte, Bønder, Borgere, Fæstere, ja Selvejere

i Stand Enkelte til at anføre
mindre Ret Periode.

Mand skal vide at Sættelige [illegible] Ting undersøge.

Disse Indkomster saa vel som Byrder og Forpligtelser, der ere dermed forbundne, gaae dem ogsaa vel an, som Præsten skal undervise og formane til at tage Indtægt i Erkendelse af modtagne Gaver, saa vidt ikke ikke mod Aandens Lov. Mange Steder og Lande have indført, at man udbeder sig Indkomsterne forud, for at undgaae Forhindringer og Tvistigheder.

Ligesom de Adeliges Allodialgods gik forlorent, da de begyndte at pantsætte sig Tjenesteligheder, saaledes maatte det ogsaa være med Præsten, der ikke kunde forrette sin Gerning med Troskab og Flid, naar han ikke havde Underhold, efter sin Stand, efter de Omstændigheder, der indgik, nemlig Fattigdom og Rigdom, Grader af Levemaade, Afstand m. m. Disse forskjellige Omstændigheder have ført til Modificationer, som ikke ere ubekjendte i Sverrig og Landmandens Stand. — Det maatte lønne sig, forud for Øvrigheden at bekjendtgjøre sig om denne Sædvanes Retmæssighed, for ikke at blive overladt til dens Forvrængelse og Forgodtbefindende. —

Man i denne Sag bør have for Øie, at regle, som forskjellige i Forgjæld og Stand, nemlig om Afgift, til Fogder. Den for Præsten ansaae nogen Grænse, naar Tiden tilsiger Forandring, efterdi, og den formeentes blandt den Gamle ingen anden Grundsætning, end Overgrundsætningen, at Adelige, efter at have X de rom. Tons, udstyrt med Tjenere og Klæder vel, saa burde de have Ret til at have deres Indkomster, til at bestyre deres Gods, til egen Opvartning m. m. og til Pragt. Alle disse Grundsætninger, Forandringer og Ting, kaldes i de ældste Haandskrifter, Ministeriales; efterdi udstedt paa Forretninger, som enten man efter en Præsts Person, eller som Landets nyttige og indbringende Forretninger. Undersøger man her Overgrundsætningen, at Øvrigheds Grundsætning, Amtsmesteren, Baldemesteren, Postmesteren, Tønderiter og Fodbud, Jægermesteren, Overgaardsmanden over Gaarden, Fogdemesteren o. s. v. den øvrige Adelsmand indskrænket, med forskjellige Indskrænkninger, saa vil den Pragt. For at belønne og opmuntre hver Embedsmand Grund, og for at stille den i Stand til at leve sig ret med Anstand, kunde han ikke give den Pragt, som den

Land at dannemand ikke stor Mangfoldighed imellem sin egen Stands Personer, som han kunde tage sig iblant, naar han vilde. Men det gik med disse som med Kjøbmænd, at blive ordentlig, først med Penge, siden med Godmodighed, endelig med Adel. Kjøbte og Bønder af den første ikke saa ofte som Borgerskabet, ikke at tænke paa at de kunde tage dem ind, naar de vilde, men de ingen Lejlighed havde dertil; kaldte man dem ikke ind, da kaldte man dem ud, for at de skulde ikke være Stænderne, hvorved de vare forbundne, til nogen Adelsmands Gaard kjøbte eller Ridefogedsted, hvilket de ikke maatte have dobbelt Lejlighed til, først for Penge, siden for Embedets Skyld, som først fulgte med, naar de begyndte at, det sidste Øjemed, men dette fulgte med Penge, som først den første allerede havde Lejlighed af Forældrene, disse blive nødte til, gjerne med forældrenes Samtykke, at lade deres Børn adle, og naar dette er skeet, gjøre de ikke andet, end at efterligne Adelen, hvilket de ikke kunde, naar de ikke ligesaa meget ophøjede sig over deres Borgerstand, som de ligesaa meget nedværdigede sig ved deres Forældres Lejlighed, og Børnene ved deres Forældres Lejlighed, og Børnene ved deres Forældres Lejlighed, og Børnene

= forbigaaende, saaledes afhandles dem almindelige og saa-
-vel Ministerialsager Landtdagene fortrinsvis. Saaledes
maae formuen ved Lovens modtagelse, udgjorde et ud-
du mindre eller Lovens-Addam. Alle lange kjøbe
samt man ogsaa begyndt at antage familiar-
-Namen i Staaten.

Carolingerne havde forstaat at bringe samen for-
-skjellige smaa Lande, og ejede saa Overlad-
-seiten adskillige Hertugrør, som de selv hyppig kaldte.
Saaledes de sachsiske og franckiske Kjerner havde Sachsen,
Bayern, Schwaben, Franken, Lothringen og
Carinthien Hertuger. Dette Magt var under de
sidste Carolinger storlig svækket og ikke lovlig; men
de sachsiske, og endnu mere de første franckiske
Kongers store Hertugrør i Afhængighed, ved ikke
Hertugdømmerne blive arvelige, naar undtages Sachsen,
og ikke det store Lothringske Hertugd. — Henrik IV's ube-
-lige Regjering forbrød meget Kjøbstæderne Magt, men
som det sachsiske Hertugr. gjorde de schwabiske Hertuger
at afgjørende Overmagt, de første med deres store Allo-
-dialbesiddelser, og Sachsens og Bayerns Forening, de sidste
ved det frankiske Hertugdømmes Forening med deres. Sa-
-lier Ætlog de mindre og geistlige Herrer Magt be-
-standig, og søn begyndte omtrent at gjøre det vor
Statsforfatning ærvelig. De ikke schwabiske Hertu-
-ger kom paa Cavnaw, ihlagde det ikke sachsiske,
og krænkede ikke store Hertugdømmer. Ved samme Adskil-
-lelse opstod en total Forandring i Nord-Tydskland, i det
Hertugd. Sachsen kun erholdt en liden Omfang, og de geistlige
og mindre Fyrsters afholt de andre Lande, som dette
havde staaet under Hertugerne; dennes ikke saa umid-
-delbar under Kongerne. Det samme skede i Syd-Tydskland
og Adskillelsen var endnu større, da det schwabiske
Hertugd. ødelagdes i Hertugdømmet Schwaben opkom gandske,
og en geistlig Fyrste fik det franckiske. Ved disse 2
magtige Fyrster fik Tydskland sin første Adskil-
-lelse, medens den store Tydskland kun sin første Deling,
som den kun erholdt ke mere ikke. Da opkom
Lothringen saa smaat, saa fandt det ikke mere
nogen mægtig Hertugdømme, førend det østerrigske Hertug-
i Nyere Tider begyndte at blive mægtig ved Forening af
mange Hertugdømmer. Østerrig, Cärnthen, Crain og det af
Meran og Andech.

om Bayern ved Regt. Lehen. 1ste p. 197 seq.

om Østerrigs Magts Opkomst ved Regt. Lehen 1ste p. 281

Klaus d. Forfoldsregler, som Pugnerne togde for at fredes
fra Pugnernes Overmagt, førte også Fadsthesen af
Pfalzgreven i nogen Provinser. Det var ikke alene,
som under Karolingerne, Kongelige Kommissarier,
men de vare selv Pugnere med Rette i alle nogle
Regjeringer Valggrender, de vare deres Vicarier i
deres Provinser, og forvaltede de Kgl: Fadsthesen.
Men deres Værdighed blev, som alle andre, arvelig,
og i Sachsen, Schwaben og Bayern forvarl med
de Pugnerlige. Deimod blev Pfalzgreve-Værdig-
heden stående i Lothringen, og alle ved Rhinen,
og den ovennævnte Pfalzgreve blev meget begi-
stand. Saalænge de stode Pugnerne nærmt, nav-
nlig ved Medstatholderne, de saakaldte, stode
deres forskjellige Opkomst og Værdighed: Markgreve,
Landgreve, Burggreve. De Pugnere selvstændige,
som mange af disse umiddelbar under Kejseren, og
blev Rigsstænder.

Carl Mrtl Forfoldregler, at anordne Opkomsten
til Medstatholderne i det 8de, og at anvise deres
udstrakte Myndighed til deres Underholdning, gav
Anledning til en Tvivl i den første Indretning, som
ikke kan dog ikke med nogen synlig Fornødenhed. Det
Spørgsmaal er nemlig den første Magt, de fornemme
Territorial Værdigheder, som de nærmest Pugnere
beklæde sig. At saadanne Kejseren fornemme Bestyrel-
sesmænd var, seer i det Karolingiske Tid, og Exempler dertil
ikke saamegen af Undersøgelse, som særdeles det vise-
lige nem tror Magten over disse Tid, og dennem
nem Stifter med de nærmeste Fyrstens Magt, saa-
længe Pugnerne kunde beholde deres Provinser
til gjensidig Værdighed. Ogsaa fra andre Sider
synes nødvendt disse gjensidige Rater nogen Forøgel-
se, da mange Godser overdroges dem til Len,
dels af Undersøgelse, dels for at beskytte af Gejst-
ligheden naar de anvarede for Kirkegods. Mange
gjensidige Stifters Ministeriales kom under mange
Herr sig stage. Og fandt disse Stifter ikke altid
Forsvar fra, og i Vanskelighed vare de nærmeste Storm,
som af svage Stifter valgte til Skytsherre, ofte selv den
som skyndede dem ad. Carl vor Fiskalerne Jandt vrede

2 Kr.

310. ...lod fra Kjøbenhavn afsendtes, blev de saa Mod-...stander, og deres Magt, formedst og Kunst i at ...tregøre med gjorde dem forlegne. —

Saaledes, da man anlod i forlydt Aarstid, kunde i Forsamlinger utvivlsomt skulde — og Pastor Nordi-...der, naar de vare Tydskere, saa ofte man forbød dem, allikevel paany Adelen til Uvidenhed at vejledes. Af disse grydelige og uvidende Mænd, som, med Hensyn af deres Priser, kaldtes Fornemme, valgtes de disse Valg forsamlede sig vanlig i Byerne eller hjemme Patricierne Rom med deres Følgere, og saaledes da ofte af Adelen og Allodialbesidderne nogle vare med. Men ved Lothar II.s Valg, omtrent Forsamlingen med Klagen Kompromiss, da Fyrsterne at gjøre de forbød Forbindelsen de valgte, og deres Forslag antoge de øvrige. Frederik I. valgtes paa samme Maade, af 6 Kaldte 5 Ligesindede, og disse Fyrster sendte ofte Tydskere, men dog angik enhver Mening, allerede under deres Kjøbe, Hjemfyrsten de Ligestillede, som de samtlige, naar de af Forbindelsen formelig paatagne Ministerialister, og Hensyn til Otto Magni Død. I Byerne vare de ikke alene Domicilii, eller Indvaanere med ret Land, men under Frederik I. vare 1181, allerede de Ligefødte til Klerkene almindelige, saa Hensyn, og under Otto IV. fødtes man allerede disse Fyrsters Valgret fra deres Ligestillelser. Og samt Bayern ofte i Norden.

Efter Forandring Lord Gødslands indvortes Forfatning, som oprettet de Fødte og Fødte Land, med Skatters Opkrævelse. De Skatter, som i Byerne af dem: man de, Fæstere Gjem af Grunde, Jord-...paa Haar, og Indvaanerne naar ingen Forskjel-...gen, men ikke Ligevægt; efter alle mindre Grad, eller dog afsondrer de sig saa under mindre forskjellige Vilkaar. I Nord- Vallen- og Øst- Gødsland naar ingen Skade. De ophørte dem, at man, efter Henrik VII.s Død, begyndte at omgive Gader og Kloster med de samme Jernsmede Bygninger med Mure og at lægge sig Folk fra Landet til By-

som i Begyndelsen ikke maae anset ond at gode Landets Liggende Gifter af Commun og Love, med at Fordeels og Fremvæxt. —

311

stating i samme; disse Liggende Borger indrøm-
-mede man Landet og Landtlighed, som afhjaan-
-ede Jomfrue ikke de Rette allen Mündig-galetatre i
de Retydning, som Ordet nu tages. Alle disse Ste-
der vare jo lod fra Livegenskabet, og deres Beboere
kaldes fria Borgere, de Jorde og Industrie ofte
-ede under Herskabet, hvorved Adskillelsen fremdeles
-les i Skrifter. Da satte den i Stand til først
at tilkjøbe sine egne Friheder af deres Herre, og
siden at tiltrodse sine Ejendom. De Rettere
begyndte at ophæve Jomfrue- og Livsnarre-Alleene
med Jomfruer, hvorved deres Klassevigtighed, og de
fornemste fik lige en politisk Magt. Saadanne
mænd i disse fire: Hanse-Stederne og Rhin-Ste-
derne Herboren. De fire Folk, som man kun-
ne i, og ophavet sig i disse Steder, kaldte de
Fuldkommen indrømmede, dette aldrig deres Friheder,
og skjønde sig deres Fuldkommenhed over de andre
Indvaanere. Alle Herrer nedstigede af
fornemste de, i Særdeles af disse Borgere, Kjøbmænd,
Familier, som af Haandværkere, Lund Lærde og Patricier,
hvorpaa dem i lang Tid ikke med de ønskede
Indvaanere, som først de Langvarende, og for dennem
først saavel disse fria, som deres ingen andre
borgerlig Ordning end Gode-Jordene, og anmasset
dem selv dispositionen i Stederne. Skjønt ikke
den fjerneste Ordning, saa er ikke dog rimeligt, at
de første patriciske Familier udstammer fra de fria
Folk, som Henrich Lagde til Bosætning i Stederne.
Andre fik de Lejligheder formedst sig med dem,
som af sit Valg, eller fordi Stederne lovede dem
Velstand og Fordeel, eller Trængsel ond Krig, og
opfordt samme Fordeel. De første Begyndelse, hvorom
Langvarende Overleveringer bevares fra Livegenskabets
sidste man i det 12te Seculum. De fjerne Egne for-
-stod ikke saa lade som de franske, at give den
ikke politiske Ordning af Stederne Overensstemmelse med deres
Forhold. —

§ 22.

Paa M. opkommer En af Longobard-Hövdingerne, da saa × Italien. Den nye Kong fra Hovedstaden Pavia, og udvalgte blandt den salve Kirkens og Kongens, ikke dog saa alt for liden Magt lige til de sidste Linier kan forklares, ja nogen Eksempler af ikke Mindre. Landet kan ikke i mange Aarhundreder, da Italienerne Lede den tyske K. Otto, paa Kronen, og da Pavedømmet ikke sjelden optraadte mellem Otto III og Gregor V. 996, at ikke tyske K. skulle stadig nemme italienske K. og romerske Kejser. Men ikke tyske Kongers Magt blev aldrig erkjendt i Italien, undtagen naar de stode med en Arme i Landet, eller ogsaa af ikke Frygt, men Landets Savnet af at have ikke Overhoved. Pavedømmets Residents i Avignon, og dette af samme, naar ikke paa Italien, saa de Pavedømmet ikke ikke Autoritet Anerkjendelse. De Stridigheder med samme begyndte, blev ikke store del af Italien aldrig mere ophørte og ulykkelig. Det var Grundsætning, at Kejserkronen ikke kunde erholdes nogensteds, uden i Rom. Efter Rudolph, som ikke tyske Konge stilsvarer til Italien, dog ikke at egentlig Pavedømmet anerkjendt. Forøvrigt enhver Pater har fengaaet ikke Forandring, at Pavens Hof afholdt ikke Kejser-Dannelsen og Kronandelen, ja til Kejserstaten, som ogsaa søgte at undrage sig de tyske Kongers Overherredømme, ikke dog kun nærmede ikke paa Dannelsen under visse Indskrænkninger, og paa × ja Kongen imidlertid. Rom og de omliggende Romagna Erfaringen med, ogsaa Gregor VII, Johannes som dens verdslige Overherre, med Pavens Magt var den saa udstrakt, at Johannes Hof kaldte alle Fyrster at sige. Kongerigerne Napoli og Sicilien paa, skjøt man ved at minde vil undtage, ikke saaledes Pavens Lehn; at blive skjøt indskrænket Monarkier, ligesom de øvrige smaa italienske Stater. Venedig paa, i Begyndelsen af sidste Aarh.: et Aristokrati. Undtagelsen paa af Pavens Herredømme Stat ~~Staat~~ i Begyndelsen af sidste,

[og Konnad af Handel og Rigdom.

[og Aarligen Forsamlinger, som gjorde en almindelig Aristokratie, nedbrudte af alle de Rige, ihvad Navn helst,

[Den første, som blev valgt, var Paolucci Anafesto 697.

[Dette Sted Rialto og ovre de andre Øer, de omliggende smaa Øer forenede med de ved Havet, og en mægtig Flaade, Venedig formaaede; i Begyndelsen af det 8de Aarhundrede af det 9de Secl., af Handel den største Rige omliggende Øer i og ved det adriatiske Hav.

[Han er skildret i Annalerne, og som Historien, som man ikke kan forklare uden at gjøre Mennesket til en Maskine, som forbavser af sin Tankeløshed og St. Marcus Løve som bruset, kaldes nu Skrækkens Gienstand i Maaneder, som forbavser af sin Tankeløshed.

[og alle andre ødelæggende. Af Borgere, som med deres Formue skjøde Adel: Statsforfatningen ikke mere med Pragt, med Ærgrelse, med Forsmædelse end det ødelagde sin egen Grundvolde Ret etc.

[Disse adelige Familier bode ikke imellem, naar Adelen var i Fuldstrøm, nogle andre Familier, for god Betaling, ind-som i det Fald gjælder Dog. —

Franrigs Historie. ad p. 497

213 valgt til Høvedsmænd for Folket, som man kaldte Tribuner. Statsforsamlingen blev afskaffet og en Forsamling, som kaldtes Concio, og som i Begyndelsen kom sammen paa Realto, siden paa Malamocco, og endelig 810 paa Rialto, hvorved Venedig blev Statens Hoved. Ligeledes med Forsamlingerne, som allerede 697 havde valgt af sin midte Dux-Folkehovedmand, endte Navn af Dux / Doge: / Tribunerne forsvandt efterhaanden. Dogens Overmagt var saa at udvide, at Magten blev gjort arvelig, hvorimod 1032 en Revolution, hvorved det blev bestemt, at Dogen skulde vælges af Storraadet sattes ham ved Siden, som kaldtes Signorie. 1172 fandt man ikke gjort til en Indskrænkelse: Capitulation Dogens Side, som 1220 blev ordentlig indrettet. Da Dogens Rid indskrænkedes Dogen skulde mere og mere. I denne Tid, Landet blev ofte stort Parti imellem Borgerne, som tilsidst gjorde Demokratiet. Af saadan Borgere kom Concio. 1172 indførte at stort Raad, bestaaende af 480 Borgere, som skulde være skulde vælges af Concio som kaldtes nu Maggior Consiglio, og ofte endelig 1423. Efterhaanden forsvandt man ogsaa at vælge af nogle Aar, og nogle Familier fik den Ret at afgive Medlemmer til samme. Ikke afskaffet endelig 1297 ved en Lov, kaldet: il serrar del maggior consiglio: hvorved bestemtes, at det, som da sad i det store Raad, skulde blive der, medens Loven ophævedes; 1298 besluttet at denne Ret arvelig, og dermed oprettedes et adelige Familier: Nobili: / i hvis Hænder den venetianske Regering skulde udelukkende fra nogle indtil mere Tider. Det mindre Raad kaldes Pregadi paa Italiensk: Opfordring, hvorved det kaldtes. —

Frankrig var, da Hugo Capet stiftede Kongerne, ligesom Tyskland, delt mellem Fyrsterne og Grever, som for-

Jauk nomt Kaiserdom i Frankrig, hvori de nu stod Territorialherredømmet, og alle Souverainitets Rettigheder. Disse vare: Hertugdømmet de France, som begreb Kronen, Hertugdømmet Burgund, Normandie og Aquitanien, Grevskabet Flandern, Champagne og Toulouse, Kongeriget Barcellona samt adskillige andre franske Lensmandsgods, som de blandt sig i nogen Henseende med ikke lige. Alle disse Fyrster havde deres Residenser paa forskjellige Steder med ligestore, og gjorde sig anseelig i deres Familier, saa at de første Capetinger ogsaa ingen Magt havde. De geistlige Prælater, som bestod i Kongens Familieland, Forbindelse af Bischopper, Bisskopper i Laon, Beauvais, Noyon, Chalons, Soissons i Langres, anseer sig ogsaa for umiddelbare Regjentsmænd, og ikke Land og Undersaatter. Disse geistlige og verdslige umiddelbare Regenter hed Ligemænd. Ligemænd. Ligesom Philip Augustus skiftede mellem sine 6 geistlige og 6 verdslige Pairs. Kronen var ikke arvelig, men Regenterne valgte, dog gik det efter Frankrigs Ret, ikke uden for det adspredte Fyrstehus, som man falgte ikke Kongen ikke engang Broderen, skjønt ogsaa Kongens Søn Fyrsterne gjorde Eneret, til sine Familieland naar, ligesom de øvrige Regenter, alle forskjellig blandt Fyrster og mindre Vasaller, som i Overensstemmelse af deres Fyr: kun nyde deres Fyrs Vasallen Eydighed. De fornemste af disse Vasaller hed Barboner, som stiftede igjennem sin Anseelse, ja endog Fortrinlighed Ære, og hævdede sig Vasallen, mellem sig egen andre Vasallen stærk. Grund til denne skjønnelige Forskjellighed i Frankrige, at dets Caractere og Følger stedse er blevne mærkelige, i Grad Revolutionen, Constitutionen ved saa mange skjelsættende Forandringer af dens Lovgivere var saa stor, at den maatte følge dens Spor, medens den med en fuldkommen Lovgiver, en skikket Kongen selv. Man kan ikke at forvande mange Oprørdyd, eller Fædrelandskjærlighed, endnu mindre i Frankrige,

Forbindelse, som Kongen ikke kunde skjøtte, var gunstig i deres Magt. De betog ikke alle sine Rettigheder og Forrettigheder, men deres Villie de ikke maatte Lov paa deres Territorium, og opfordret den stærk til Landsforsvar. Kongen ved Rigsdag, Hjemdom og Lig. Kongen ved Rigsdag, Hjemdom og Lig. Kongen ved Rigsdag, Hjemdom og Lig

rad i Kjøbenhavn, Roeskilde, Ribe, Aarhuus, Aalborg, Indsamling af
rigets Indvaanere m. m. Hvad de Love. Ingen skulle
kunne Love af Geistlige og Adelige. Den fransk
Adel ofrede af disse Love mod, f. Lehnsbøger, Mynt-
regale Rettigheder, men ikke i ikke Land. Allodial-
godser kunne fornemme skulle ikke gaaes, og de Rud-
dybelsen, disse Besiddere maae udsætte for, bro-
mod dem ikke at Kriges eller gjøre dem de
Ringere og Leste, maae de blive frie, adskille
mod Navnet Villanus, Villain, fra Leste, og
deres Børn kunde indgaae Ægteskab med Adelen.
Fuerken Nationen, eller de umiddelbare Regjerende
den kom, i Begyndelsen af denne for: samme for al-
gemeen Sone, skulle ikke kunde Regjeringen al-
mindelige Ting. Naar Regjeringen sammenkom,
som maae ikke i Anledning af at Ringe algaaer
m Rig. Paadan Forsamling kaldtes med ikke al-
mindelige Navn: Parlament. Disse Navne
nemmer i den Tyske Samlerstater kaldtes ofte af
Engelsk til Parlamenter, som fiin, med disse
Historiens Oversættelse, blandt de Regje- og Lov-
gemmed Forsamlinger almindelig, at de umiddelbare
Regjerende kort sig forlod til at bringe dem,
og at tage Part i Stemmer med de Tyske Fürstenfalleri.

Ludvig VI var den første, som, nøjagtig af Abbed
Suger, udmærket den Tyske Magt. Ikke stort dermed,
at han mulighed sig hver fuldmægtig Prinser,
at han ønskede Kirken, naar disse Fogder at
ikke sig løs fra deres Herres Tyranni, og at han
fuldgaar et Rede, som hensatte han Fred. Ikke blev
hans Magt kun ubetydelig, og selv mindre mægtige
Baroner nægtede at knytte sam i den Grad, at the-
obald Grev af Blois, hans Ærkefiender, fordrede
Enkelkamp. Hans Søn Ludvig VII
nem mødte Samlerstaten, hvormed det befaldt han
mægtige Overstand, Hr. af Normandie og K. af England.
Philip Augusts politiske Evne forbrændte denne Fyr.
Hans Fader og K. af England den største Del af hans Land i

[Kunde den Betingelse, at hans Børn skulde følge
mandet til Marken, Ringen og Kirken Grunde, tilbød
sin Moder paa sin Domainen Eiendom, de at
indskille Communen.

Ingen kunde nemlig mig
-hem paa Adelen. Det af Dagt sin at Indmar-
-ner, den Ejendom skulde skjøtte til et Eft. Mands Hand
hans disse Jorder sin Livsfrist, dette for mod Fader,
sat i Ringen med de fiendtlige Skridt blev stemt
Eidstand, dette Ringen skilt af den egne Landsforvalt
gen. Adelen sine Rigdom.

Undertiden nævnt det

[Assemblée des Etats
ved Lagl p 1613

Ved saadanne Leilighed efter anden at forøge deres Bestræbelser
og Conatorial Lidenskab; søgte de fransk Lugn at udvinde
deres Magt. Det lagde dem an paa egen at indføre den op-
rindelige Forfatning, men paa at formue alle af sine Love,
saaledes forestaaende, men paa at formue alle af sine Love,
saaledes forestaaende, men paa at formue alle af sine Love,
deres Bestræbelser saaledes tilegnet sig. Man kan altsaa paa-
dem Grund Bestræbelser saaledes tilegnet sig. Man kan altsaa paa-
skadet sige, at deres Lugn, saaledes deres Forældremagt, med at sam-
-menkalde Stænderne, som at skaffe sig mere Penge, end deres med
uindskrænket Myndighed, som at skaffe sig mere Penge, end deres med
For at paa denne Vei at betale dem med, ved sine Forbund paa ad
-skjellige Maader, hvorved den sidstnævnte

aldrig maatte Kronarvinger, og at de Jarler kunde forre saa mange Baner, som deres Lehnsh. deres Vasaller, med deres Tamilie Tabn, hvormed et ønsket Antal udaf Raadet kk at modsette den Kgl. Magts Eenevoldt. —

England og Scotlands Kgsform.

§ 21

Allodial Jordegods-Besiddere maatte i England, saa længe det angelsaxiske Regiments regierede. Men den Norm kunde udsætte en afgjørende Overmagt. I Overensstemmelse anmassede Kongerne sig en Magt, den skatte dem i Raad kk at nogle Forandringer i Lovgivningen, dog at gribe kk Maalet med dem, og at gjøre dem Statsforfatningen artelige. Et ædelt Stand Earles og Aldermen, den ønskede Ade kaldet Thanes Geistligheden, som Ærke-Geistligheden, / : Medlemmer af en gejstlig Orden: / x / jo under Navn af Geistlige Lenger, og endelig af saadanne Klogs Mænd, som Folkets Lov og Dannelse navn, en Talmandig Stor Magt, den Regierende indskrænket Overmagt. Alle Jordegodseiere at de var sammensatte af Forandringer med Mandrum, da det Rank x England, og disse Forandringer kunne ved Kraften den Magt den Allodialbesidderne; men man saa dog den eiegen Autoritæt. Imod Magten reiste de en total Revolution i Regieringen, da Wilhelm I, x England. Jan indførte Lehnsvæsenet deri, indrettede Landet i 60215 Lehn, / knight, Fees: / hvoraf han beholdt 1400 som sin Eiendom, Legde ogsaa de Gejstlige Land under Lehnspligt, og øjensynlig saaledes for det meste Allodialeiendom; / thi om endog de fleste Allodialbesidder paa Landet dette omtalte mistede deres Allodialeiendom, / : Gavelkind: / og Radrum fulgte det alle Landgaarde som disse, saa var dog de største Magt forbi, og de fleste for ubetydelige, kk at de skulde kunne faae nogen Indflydelse, saa at Lehns aristocratiet beholdt en fuldkommen Overmagt, og det var blot Gejstligheden / samt Lehnsadelen nogenlunde Magt, som kunde sette en Dam mod denne, efterat Normanneren 1607 havde re-

Om Engs. Constitution ved Dr. Rand 1796, IV p. 3/4

Rotte Mens Beskr. 184

[Wilhelm anmassede sig Kronegodsskatten over Allodialbesidderne ufuldkommen Herre, og Enkelte deres Eiendomme, endskjønt de klare modsige. Jan Enes navn en Blanding af Lehnsforandringer, og en Enkroned Magtstyrke. Engelsmændene skatte en Vedtagelse mellem Lehnsvæsenet og Allodialbesidderne, men Engelsmændene Overmagt, som Enkelte og Kongen skrev Lov og Fred. Enkelte Klager og Klager skrev Regler]

= konoret paa Jurisdictionen. Man kan ikke synderlig
sige, at England i disse Tider, saavel nogen Fremgang
igjennem; Engelsmændene søgte at udvide deres Magt,
de kunde saavel, og de nordiske og gjældende Normer
fornægtede dem ofte med Engelsk, ikke saa at for-
-staae Landets Ret, men saa at tabe de Fornær-
-mer, som de ovenpaa havde erhvervet. Successions-
-Ordningen i Wilhelms Familie forskaffede
Engellænderne af Henrik I. det første Anfald
mod den nordiske Forbindelse med Frankrige,
thi Engelsk afhang af det Normanniske, hvilket
man søgte befæstet ved indvortes Anordninger, og
rettelig maatte den unge Johan give Raadsmænd
1215 det store Stormbrev (Magna Charta:)

Geistligheden besvarede sig at rettelig Jurisdiction, især den Ap-
-pellation til Rom, det vil sige alle Sager, afsagte
ved Lovs o.s.v. Adelen besvarede sig alle vilkaarlige Forhø-
-jelser, ved en skjærpet Lov. Alle Stan-
-der, adskilte ved Rettigheder, Pligter og Stand
for Love, skulde ikke af en Lov, de maatte skjære af deres
Lensmænd, som den forrige m. fl. Embedsmænd skulde
de lægge ingen om ved Kongens, uden efter
Lov. Fremmed Politik skulde alene gaae ud med
Krig eller ved Nationens Samtykke. Alene
Kongen maa med Magt afvise det truende Ind-
-fald, som Tiden kan give politiske Grunde,
Kongen skal kunne paaligge mange Afgifter uden de
forskrevne Feudalydelser, Skjoldpenge, Gjæsler og Ser-
-vitier, samt uanstændige Skjænkelser. Penge
skal man, som et angelsachsisk Kongs, det første Brev
lyder paa, ikke kunne forlange.

Kapitel 1213

= konoret paa Jurisdictionen. Man kan ikke synderlig
sige, at England i disse Tider, saavel nogen Fremgang
igjennem; Engelsmændene søgte at udvide deres Magt,
de kunde saavel, og de nordiske og gjældende Normer
fornægtede dem ofte med Engelsk, ikke saa at for-
-staae Landets Ret, men saa at tabe de Fornær-
-mer, som de ovenpaa havde erhvervet. Successions-
-Ordningen i Wilhelms Familie forskaffede
Engellænderne af Henrik I. det første Anfald
mod den nordiske Forbindelse med Frankrige,
thi Engelsk afhang af det Normanniske, hvilket
man søgte befæstet ved indvortes Anordninger, og
rettelig maatte den unge Johan give Raadsmænd
1215 det store Stormbrev (Magna Charta:)
det er dog ikke uden Grund kaldet Grundvolden til den engelske Frihed
og Selvstændighed mod Kongemagten, thi det er ikke alene Baronerne,
der ved det søge Lettelser (Landmonarkernes Fiender. 2.
Henrik III's Regering gav det overhovedet et stærkt
Stød fattige Kranker, fraudadigt af Kongen mod
dem indskrænkede og det antastede det Negerad.
Hans Søn Edward I, den, om han endog stærkt ad-
-skilles ogsaa mægtige Landsherre, dog indsaae det
fornødne at indskrænke Overgrebene og forbinde dem
ogsaa igjen til Lov og Forfatning, hvorved denne Folge-
-lov, hvormed dette Land saa fornemmelig det
Store Lighed gjældende Allodien, maatte nødvendige
forandringer undergaae sin Udvikling.

Den Nationalforsamlingerne eller Wittenage-
-mot, som, der det angelsachsiske Kongens Ting, den
-ne Periode, blot de nordiske og gjældende Stor-
-ting, som man ofte med Parlamenter, (Par-
-lamentum magnum concilium:) efter Norman-
-nernes Occupation. Disse Parlamenter navn-
-lig i Forfatningen det første mere, end de Danske
-lektige af den angelske Lovs-Stat, de fulgte man,
efterhvert Forretningerne kunde det, kaldte sammen
Geistlige, som man vilde. Efterhvert almindelige Stænder

som dog mangt mødtes, naar Grever af Leicester den
første, som i Byrnes med Henrik III, 1265, kaldes
Borgerstanden Borgerbanerne, da fandt sig tilsagt
talmindelige i Bystand og Landskabe, til dette
Parlament. Men dette blev forskjellige ikke; thi
ved 1283, fik nok Købstæderne sin Grundskatter, men
ikke Borgerbanerne Adgang. Edvard I, siges dette
den 25de Aar, der begyndte at kunne, ikke
sjelden med den om Afgiftene, men da dog en-
gang ved Deliberationerne over Rationsagen; saa
at man antaar ikke som nogen Regning, at de
kaldtes til Parlamentet, at de maatte bære den største
del af Skatterne. Ikke var dette Grunden
til den for England saa nyttige Lov, den
gamles 1297, at ingen Skatter maatte gjøres uden
Rigsstændernes Samtykke. Dugen kunde andre
Ting, som de Stæder indbødes til Parlamentet,

I Stedet Edvard I begynder søges at finder.

Da Skotterne nægtede sig i dette uvenlige
Forhold, stønte de ikke sin Overmand, som Ord
Hanes, og sluttede, ligesom Skotterne, sig paa
saa nært at Nedst i Familierne. Fornemmelig
kunne at bestandige Krig, de maatte føre, dem til at
nødes til nærmere Forbindelse med Dugen, som de
dog kun mødte som mægtig indskrænket Lydighed. Dan-
ske var ikke mellem Thames og mellem Thames
og Humber, som i sin Skik, i Besiddelse for Jydernes,
ikke alle ansaa sig som saa Byklagede, kun lidet
indskrænket. De Umagtighed sig at Enkelte og Vis-
digheden, som Dugen fandt gjennem Aarelig,
stillede sammen med Jam og Paa-
født Jam VI. Med Familiernes Adelig ødelagt
en anden, mindre fornærmende og ældre mindre
ansat Adel. Dagen Magten fandt ved det sig
at møde paa de almindelige Forsamlinger, s. magna
concilia: som Dugen holdt med sin Hær, naar de
dermed forbundne Omkostninger gjorde ikke besværlige for
den anden Klasse, som ellers kun skulde, og nødig
indfandt sig. Derfor var det ikke meget
ikke saa nøiagtigt, at der paa den Maade lagdes Hindring

Ruinerne taldt den Caledonier, og skjønne den som sandt
Folk.

Ulempen af Vedelsen, som følgte paa Englands Erobring
af Wilhelm I, gik mange Aarhundreder hen, inden
Fremmed den sydlige Del af dette Selskabsrum ødelagde
Land, Sproget at faae al anden Udsprunde.

Spanska Regeringssystem.

Den germanska författning, som af Spaniens Wisigother, och Arabernas Erofrare, hade tagit sin början vid den blodiga Asturiens Bergvägg, utvecklade sig, och utbredde sig i samma riktning, som egendomen, med Kristendomen, vann mark på den Kristnes bekostnad, ända till den nuvarande Halfön emellan Atlantiska Hafvet och Medelhafvet.

Spanska Regeringen var ursprungligen inskränkt Monarkisk, och den högsta allmänna Regeringsmakt i Spaniens Rike tillhörde Cortes, d. v. s. Allmänningen. I Leon valdes i Regeringsrådet de förnämsta af en talrik Familj, hvilka blefvo Kronans Rådgifvare, och hade rätt att på Cortes anföra hvad de funno nyttigt för Riket, ehuru Konungen icke följde dem. Men i Castilien, hvarest Regeringsformen var mera despotisk, och Konungen ägde större inflytande på Cortes, blefvo Rådgifvarne endast Konungens Tjenare, och hade ingen annan rätt än att gifva sina tankar till känna, när de blefvo tillfrågade. Ferdinand III, som år 1217 blef Konung i Castilien och Leon 1252, med Leon de seniorio arfvo, och följde endast Primogeniturens, så som i Aragonien sedan 1275, Primogeniturens tillämpning på Kronans Successions-lag, fastställde af Jacob I. Dog endast man af dessa förnämsta Ricos-Hombres i Regeringsrådet: Adelantados, eller Gränsbefälhafvare, ehuru de vanligen voro i Castilien och Leon 6 till antalet, men i Castilien sällan mera än 4 på en gång. I Aragonien som allmänt i Medlet af det 12:te Seculum, ända till det 14:de Seculum, men i Castilien först vid slutet af det 15:de Seculum, blefvo de förnämsta Ricos-Hombres Hofämbetsmän. † I Aragonien som allmänt i Medlet af det 12:te Seculum, ända till det 14:de Seculum, men i Castilien först vid slutet af det 15:de Seculum, blefvo de förnämsta Ricos-Hombres Hofämbetsmän. † — Den spanska Adel var icke talrik, och det nyfödda Furstehuset, som först framträdde, och vann det nyfödda Furstehuset, gjorde ofta de Adelige mäktiga, och tvingade dem att till sig naturaliserade. I Aragonien rådde större Jämnhet mellan de höga Ricos-Barones och den vanliga Adel, mest i Aragonien. Regeringsrådet, och den högsta, man alltid kunde: de Mäktiges förenade ansträngningar mot Konungens Makt. ††

Hans Cortes i Castilien ansågs, så vidsträckt som något Furstendöme i Europa. Ungefär hundra år sedan, men knappt den egentliga Adeln och dess Vasaller. Endast förrän man i Aragonien Rådets Förordningar [illegible] 12 Rico-Hombres, som dog icke fingo att [illegible]

† I Portugal var ursprungligen Regeringsrådet den mäktigste Adel. Efter Afskedet fanns det ännu en annan Enskild af Adeln, Gueden, som var Konungens Broder, hvilken fick Rikets förnämsta Ämbeten. I Mellan Kungen och Regeringsrådet blef Allenast 1116 inrättade Burgmän i Saragossa stora förmåner.

1150 funnos dessa till, att Borgmästaren måtte gå Cortes, för att hvilka dagar 1160 nämnes en Regeringsråd Melchior, till att sedan flere för honom.

för att vara denna högsta Myndighet, de dess första högsta att vidtaga för Domstolarne: offentliga Ärenden, o. s. v.

†† Emellertid använde Regeringsrådet gång på gång den Enighet, som de i sina förenade Ställning hade till sina förmån.

† Det nämnes även Kungen Ordensmästare, Befälhafvare för Spanien: de, som den lägre Adeln gick för att förmå dem att, så vidt de kunde, vara Kungen behjälplig att de förmedlade den Kungliga Myndighetens [illegible], mera än de gjorde.

321. Kongemagt opkom 1387, førend andre Stæder fremvoxede, skal de at contribuere til med til Kongen, til Landets med Lemmer, og de at ofre sin Liv og Eiendom. For Kongen Indskrænkning af den kgl. Magt, som den, at man indskrænkede Statholderne i Norge). En fornem Statholder var Hertug Hans Magt meer end en dansk Prinds: den Stor

§ 26.

de forskjellige kgl. Rettigheder, som erhvervedes Norden, og som alle vare begrundede, fandt i Begyndelsen en fuldkommen theocratisk Oprindelse. De nedgik paa deres Efterkommere med mere eller mindre Magt, efterhvad de gjorde sig gjældende ved deres Familier. Som af disse Rettigheder de vigtigste vedrørte Lovgivningen, retten til Fredlysning, eller Ret til Magt. Kongerne i Norden eller Norge paa Island, havde de samme dansk Konger, de fandt Hyldningen, eller Thingene, vare de høieste ved Lov Dom, alene at blot med Jarlen, og efterhvad Lejdangen (Landsfolkning med Mandskab), de nu Skatte Afgangsgrene. Disse Rettigheder nedgik forskjellige ogsaa af en kgl. Familie. I Norge Harald Haarfager. Jarlen Sigurd Eystein Rettigheder skal at nedgik til Kongen blandt flere Grunde af Arvret. Kongen fandt, dog ikke fjendtlig sted, at udvide deres Magt, og fandt adskillige Thing med deres Dom, og med Fjældbygderne, hvis Magt den tidlig maatte indskrænkes. — I Danmark maatte Kong Erik Plovpenning 1282, gives den første Grundlov, d.v.: skriftlig Indskrænkning af enevoldt Regjering. I Norge udstedte de Grundlov 1164, den skal, at de og Kongesønnerne samt 12 Mænd af Hirden, som Biskop skulde udnævne,

Dog troede Kongen, som omvalgt, Kongemagten Storm eller mindre Magt, særdeles uagtet paa deres Bønder, Kongen formaaede svad at nedbøde.

De nordiske Rigers Regjering.

2 Fr.

722.

Kaldet, efter Forholdenes Maade, og med Hensyn paa den kongelige Familie, bestemte Hovedstad, hvorfor Sigtet ligger udkommende for at Løse af Klosterlig-heden et indre Uroligheder, som overhængende Fiende-skab ikke ligger, Lod det sig neppe hvorfor nogen Kommodighed Valg. Man ansees Sigtedagene 1223, for den første almindelige i Sigtet. Kaldet 2. Magnus VII, trods overrakt Hyldestpligten paa den anmassede Valgret, saaledes som den maa Konstitutionen af Harald Haarfager; hvorved blev Grund 1277 sat Bønnen anvalg, men Hyldest-skabelsesdagen sig egen Grimod under store Sorger. Den første Konge blev anvalg i Ynglingernes Familien, men man ofte det mere-som Klem Forsøg. Efterat denne Familie var-dødd, valgte man Kongen af den Stamfædes Familie, hvorved Sigtet dog Hyppigen blev ført. De ældre ikke Huus var uddød, indførte man den første upolitiske Grundsætning, at Kongen maa-altid skulde tages af Svearnes og Gothes Familien, hvorved endnu Folkningernes Ven, den Tydeligste Besvær Grund altid ofte dannet voldsom Uroligheder. Alle disse Kongen man først indskrænket, og kun lidt magtig.

Nationen bestod i disse nordlige Lande af fire Landstænder, som stod Adelsmænd, Adelsbønderne og Bondemænd, og skiltes ikke meget-ikke, uden at den øverste nogen anselig Adel, man ikke maatte mange af Staar fremmede Herskab som siden-dend nedsatte, og ved de ældre-ste Familier, og kunne glemme ikke at andre-steds end man Allodial-Besidder. Og besidder det Ord og Stemme paa Sigtedagene, saa skilte det ofte afsides Egnene, rudig med de Store skilte og Ligesinnede talte alene i deres Sprog, uvidende Sprogets Charakter som demokratiske Monarki, men dog grundede den store Adels og den rene og mere i Magt tiltagende Geistlighed Aristokratiet alvorlig sagt i alle Riger, og blev Lige hyldede for Nationens og Kongens. Alle Godser naae i Byg-

[1280 bronnede Aarstedet d. 18de Aug. at udbrede Skade, både ikke Familien, og skrumpe ved Jern for alle, saae Tadlen-ske. 1397 bragte de sam-mede at Kalmar Løse, for at sam-mod udmunde ikke skulde kunne stille sig noget Forsvar.
Adelen saaledes ønskede, som ogsaa Geistligheden.

dsen Fyndom og Alladies. Man antager sæd-
-vanly, at kunde, som indsikt Trigobasse i Danmark
fo ehrmed at erfolde sin Tuglitte allen Foarund
Lemmagt. Dt samme var Kiæfolde i Sverrig, med
ehr kongelig Magt, Fylgdermond og Hofmar-
Man kaldte dem, som vare i Kongens Lehnstjenest,
Sadle, og i Modsætning med dem, i Sverrig ch
fier Mend, Bönder. Kæserdragene gik egentlig
alle ch Gaarde, ni fór fame anfórth, til Anne-
-legsed, og til at underholde ch mindre Ridemands
Tieneed, som at kæmpe med i ehren Fyrstendøm
i ehver Land. Hofsolderne og ch kongelig Or-
-lintene i Fremmedfrend, Danen og Fyrsen blev
Egeladen i Byggelsen af Kongens ouerste Kæs-
Forgodtkæpendomme. Men da Kæserne kom i
Gang, blev disse Fuldmagter ogsaa anvendelige
Undersaatter: Jarl og Fyrst tabte deres Eatyd-
-ning, og Kongen nu, som i andre Stater, Gren
og Regjeringen; ofte ch ónrige Riges- og Hof-
-fuldmagter, f. Thignarmän; i understammer ogsaa mange
af ch ældste ædelige Familier. Dg saa i Sver-
-dom fandt ch Fyrr Lemagne til deres Underhjed.
Om disse mødte Forbindte af personligt Klemmer,
saa blev ch dog i Sten Afhængighed af deres Herre
Gren og Bønder til ch Had, ch nam paa, ogsaa
mødte deres forrige Herre Hjælp fra deres Under-
-foldning. Standerne, som mødte paa Regie-
-gaarder, Domhof i Danmark, Borgan-Ting i
Sverrig, Tingmød-Norge, var Jarlen, Fyrsen,
Adle, Fyrstegesterne, Kongens og Rigsraadets, ellers
ch øverige ringere Adelsmænd. Men efter at ch
Fyrste Standen mod Slutningen af deres Herre-
-dømme underhjsked af Adelen, saa mødte den
kun sjelden paa Regiedagene. Kongen drog deres
Tuskenstre af deres Demainer, og af Forbydelse, dog
hvilende man dem ogsaa paaleg, ch blev mange
hjælpende for ch lavere Standen, da Adelen ch Fyrstelig-
-heden efterhaanden fog ch øverste. Det Fyrstelige Hanet i

maagt Indvirkning paa Udviklingen af disse Lande; saaledes er Indflydelsen af Aristokratiet paa Regjeringsformen, saa vel som Overmagt, saa Grændserne opsatte Indskrænkninger af Folkefrihed saavel som Regjeringsmagt, den har havt paa Lovgivningen, Skatteforfatningen, Udenrigspolitiken osv. osv.

Af Spaniens Nations Regjering.

§ 27.

De pyrenæiske Nationer have Regjeringsformen overalt en monarchisk Forfatning; men deres Mandighed og Trang til at hævde deres Uafhængighed har havt det til at blive en indskrænket monarchisk Regjering. Deres første Regenter have deres Familier-Navne. Trigofil og Klogskab bragte andre frem. Deres Titler vare: Gospodin slg: Herre, Knes, Hertug, Ban, Magazuyan og Kral. Den Regentens Embedsnavne for Magt, saaledes de have Indskrænkninger, og Hyppighed i Brugen give os Anledning til alle omliggende pyrenæiske Nationer. De Regjeringsformer udvikler sig, deres Grundlov ligger af disse Folkeslag, Regjeringsmagten af deres Familier, andre Tider omskabe Monarkiet. Alle disse Regenter have, med deres Magt, nogle indskrænkede Rettigheder; men de ingen Grundlov indskrænker Regjeringsmagten. I Polen og Rusland var den ubegrænsede Regjeringsmagt indført, at Folket ikke skulde have Grundlovs Ord, af hvilke vel nogle skulde have Overmagt, men hvilke Love skulde dog Kongen og Bohmen. og Polen udnævne til Regjeringens Overhoved, hvem de skulde, med Undtagelse af Arvekongen, vælge til Konge. Deres Regenter have Titel Hertuger, siden Konger.

Af Ungarns Regjering.

§ 28.

Da Ungarerne vælger ind i deres nærmeste Overgod, saa stort et Land, hvorfra de have, under 8 Høvdinge (Overhoveder) hvis Magt var meget indskrænket. Af disse nævnes Geisa som Magt og Fader til Stephan antog den Kristelige, og gjorde Landet almindelig. Den indførte Kristendom

i Forfatningen, beskrivet og indsatte den første Palatinus Hungariæ, som vi af Jan affange Ungarsk Vicarius. Indes Curie blev afsat uden Undersøgelse, alle af de af Jan udgik Efterfølgere. Stephan gav afsat en Lovbog. Denne var den store, Grundlæggelsen af Sammenhandt den nygre Klage. Bridgehuset i det egentlige Hus forøgede magt Kongernes Magt. Ungarn maatte skrive afkald på gyldne Bulle og Andre store Landskabninger, som i udøvelsen af Kongelige Rettigheder. Ungarn i Nationen sagde, imens dette Aarhundrede, at indbrede deres Magt, som de sig, samtidigt at kunde, og Ungarn erholdt den nogen fast Constitution, som 2. Andreas II, 1222 blev tvungen til at give et Brev, som lagde grundsigen Rettighederne bestemte; den Longinus Magt omstyrtede Kongerne, Maaden, som god den sprudelne Stilles forvaltes, bestemte, og nu mogt indskrænket monarkiske Regjerm autoge som dets Constitution. Og netop derved blev de nidre Rettigheder. Baronerne nød deres Privilegier, som bedst for og sidder, erholdt Grundlæggelsen på den Magt, at fordre afsat fra en valmindelig Tvedragtighed paa deres Stats Rettigheder, ja deres gik saavidt at fra Kaldt Ungarn den Fallige Forbindelse, og nogten Erfaringen det som Baadevendt til orientalsk despotisk Stats var Monarkiet deres Longinus. I Overensstemmelse deres Stats- og Criminal-Longinus er Grundstand for Nationalforsamlingernes Virksomhed. Siden Religionen deres første - de 2 sidste Dele af deres Forfatning og Regjering, at de kunde fordre Nationens Sammensmelte. Criminalcommissionens Charakter, saaledes Composition, de dele den romerske Retsforfølgelse med Domstolenes, dette deres Lehnet Retten erholdt Magt nok, til at indføre Liv- og corporlige Straff i Strid for samme. Paulus Decii Undersøgelses Omgivelse Retten samme Afgjørelse, og den Magt, som reserverer af at Stem udøvede.

Longinus og Statsliv.

326 i sit District, nødvendig, kand ske i disse Lande
ikke saadan paa nogen almindelig Lovgivning, men
som Land følger sin Sædvane-Ret. I Danmark,
man kan af ældre Sædvaner og Constumer, naar de
findes skrevne eller Landslove. I Sydsland og
Italien fornemmelig Siciliendren ikke skal lee at
gaae Forordninger, som i sit District. I Frank-
rige gaaer ikke, saalenge de ere umiddelbare
Lidsstrender. Men da de fleste Land ere kom
i Lovgivers Hænder, saa see vi Lovgiver lover no
mum almindelig Gyldighed i Provintze, med i no
gle andre Land, ikke sjelden et mindre, end
et Capitel, ja sjelden ikke endnu mere Appellationen
see ikke Kgl. Dekret. — Dog naaer vi ikke
formelde ned, som ikke ned disse Lov ydrigere
opsonader. I England kom Wilhelm I^{mus}
Lovbog i Brug for de angelsachsiske Lovbøger
Sædvaner, Skikke og Love for lauvrets For-
ordninger fremdrede same. I Spanien gaae
et nyt gothisk Lovværk og Sædvaner, som, med Rets-
nittigen af deres Fortrin, samlede i Lovbøger. † De
Samlinger af Love, man fandt i de ovrige Stater,
hvorfor Lovgivere for det meste af ovstnævnte Kilder.

† Allerede 1247 blev Ret af Kvæsea, paa en Rigsdag i Vaadsa-
confirmeret de af Jon samlede Statuter i Sædmarsretter.

Lovgiver fandt ved alle Nationers Tider
at besidde ikke ligesaa ubegrænset Magt, men de
maae ydermere indskrænkede, og ofte kunde de stak
Tvist udrettet fremdeles de Store Modstand, og
de svage Midler, de fandt sig at gjøre deres Love
gjældende. — Carl M. saa fremmede sine Capitu-
larier paa Romers Indbydelse, fandt dette Kloster
nok. I sine Stats Land Germania det specielle
Hensyn over Sædvaner i deres Statsforfatninger;
de fandt Forfatter ved Placita provincialia, hvor-
paa nogle Provindsager afgjordes, og saa dem sidst
Appellationem til Missi dominici og til de samme
Placita, ved ogsaa til Keiserens selv. Man dette
gjorde allerede mellem Hertug og Lan Jurisdiction
de de sidste førte Civil-Sager under Protoca-
ller, og Missidrene Sag. Men Lagsøgning
Lagsted dannes Carolingisk Inddeling imellem Land

nesses Lagsøgsmaal anmasset sig Jurisdiction over
sine Undergivne, saa Vasallen over sin Lehnsmand,
saa Børnene alle Fødte over sin Faders Gaard. Ja
endnu dag omskiftes den Grundsætning, at Ingen
kand dømmes uden af sine Peers. Ligesaa
Tydskland paa Kongens strænge Forbud, over
ved Dommere ikke at sætte Domere.
Saa drog om i Fremmedherre, saa at Dom-
-mere indtraf imellem, og indsatte Skabninger,
som gjorde ikke i sine Stad. Dog skulde vaare
alle de Adelsmænd, som vilde møde, Nærværende.
Man formaar Fyrstinnen saa vel Forstand, om
ved deres Magt gjorde, at de ofte ikke mødte.
Alle disse Dommere vaare ukyndige Folk, blot
Landsknægte og Skrivere, som man brugte saa-
-danne, paa Lærd Grundlag. Da de vanskelig
kan igaae den Gang, hvorfor ikke de hyppige
Omskiftelser med Folk, de knap Tænker saavel.
Frederich II indsatte første ved bestandig Forsamling
paa Herlufsholm og skrev at afskaffe den over hele
og Fyrstendømmerne. Appellationen fra Fyrstens og
Fyrstinnens Domstole til den kongelige Ret, saavel
i Tydskland ældre Ret, og Hensyn, de Rederne
bygger at indrage og Herskernes Magt. I Kon-
-gens nye Indretninger den samme. — De Kongers
-nes Magt over deres Landstænder Stater alle nyere
gange paa ofte, saa saavel i Byggerdagene
ingen Appellation til den Ret, og selve ikke
saa de Tvistemaal Embedsmænd til at forsvare.
Det kongelige Tribunal paa de ældste Ret, Hof-
-stadens Tribunal, som til deres Stadd, hvilke,
at opsøge Kongens midlertidige Residence dagen efter
sagt Rets. Naar en fyrstelig Regjering nogensinde
en Masse at klage saa og ønskes ved Domsto-
-lene, saa kunde saa ikke ske. Men endnu saaledes
Augusti Tog for første Gang til Masse, som nogensinde
Aarhus Bistand, saa Adelige til Kongens Dak, og saa
de Lærd blev ikke saa modtagne at appellere til samme.
Ludvig forbrændt mange Justitsmænd, indførte en ordentlig

IX

Dommere ofte det saa ikke, naar Kongen appellerede
deres Dom, at Appellanten maatte dueller med
alle Assessorer i Retten.

2/7 [illegible]

328 Appellations-Com, og vilkaaret det Engl. Raad
for høyeste Ret, til hvilken Undersaatterne saa
mange Gange appellerede, saa mange Ubehage-
lighed og Bekymring og Lord Strangfords
Philips IV indrettede første Domstoll i Absents af
Kongen Hjemmets Land, og gav dem Navn
af Parlamenter & Echiquiers, hvoraf de Fem
besteedt det første. 1305. —

Angelsachsernes Domstole vare Skiringe, Hun-
dreds, Trithings, Shiremotes og den kongelige Ret.
At 12 Fædsmænd af lige Stand med den Anklagede,
hvilk afsige Dommen, fandt vi ikke alene hos An-
gelsachserne, men saa mange hyske Nationer, og
Alfred nær adskaa ikke Vesinden derav. Af Nor-
mannerne indførte Ligeheden gjerne Nævninge,
men de ómindste Dommen i deres Besiddelser, og
maadelige ogsaa Shiremotes og Hundreds. Den
Engelske Ret, ofte kaldet Exchequer, nær (fra
Wilhelm I af) den almindelige Over-Appellations
Tribunal. Henrik II stiftede ligeså i 6 Medl.
Hjemmet Rettergang, som vi Kgl. Dommere
bruge. 1176. I Kongens Fraværelse, ligesom
med os Justitiarius i det høyeste Tribunal.
Under Edward I, oprettede 1285, Kingsbench, som
vi ogsaa Overtribunal.

I Spanien Kongen dømmende Magt indskrænket
saa meget ved Baronernes store Magt, at Adelen
at appellere til den ombringende myndighed. Under
Ferdinand III, befæstede den Storhed, og ved Grænse
som af det Kgl. Raad, lignede Grundene til det høye
Castilianske Raad. I Aragonien navn
Justicia & Jures Domstole det høyeste Appellati-
onstribunal.

Processen besørget i Begyndelsen de samme Former,
som vi i forrige Fr. Jaar beskrevet. Endelig
den ypperste den ordentlige Afgjørelse-Maade mellem
Adelige, & de alene criminelle & civile
Processer afgjorte derved, ikke alene Vidner og
Dommere nødsagede ofte at forsvare deres Udsagn
eller Dom ligeledes med Vaaben, men saaga Skrid

og Aarsfod omm aftraadt Tolvtiugow i Longitudine og Latitudine afgiordt paa samme Maade. Dat synes -ønskeligt og gaadsomt i denne Afgiørelses Maade falder i Øyne, saasnart den anmerkelige Forskiel igien bliyder at naagtes, og den ommeldte Autagnes fremsiger andre Medlen til at bringe Vandskab for Øyet. Ludvig IX fabler saadanne Ting — eller snarere Overtroe i sin Aarsalder, og man følger hannem, skiønt langt fra ikke at -mindelig ikke kommer. Men den romerske Tid udfordre, skrandrer den snarere, og bragte omsyn uvidenhed store nemmer.

Astronomien grunder sig alle Land mest paa den regnemæssige Calculo Tabularum, som et Landmaal Tabellerne kunne, dersom at man vil bruge de at finde eller afmaale en bekiendt Tid. Man kalder disse Tiders Tyder, Aftenstiernen: og morgen Stiernen, den man i Brug de at kiende aaret ved, ansaae sig kraftigst dertil, hvilken ogsaa Hedningerne, saasnart de kiendte Lovmaal den fra deres Fædre, og Skibene, som lod disse Tiger for sig deres Navigation, Occidomini, og Østerhimmel: Observationer: samlede man paa Island i deres Skiældsmaal: saalangt at forkiøbe Haabet skulde sig. den rimelige og gyldige Overgang giorde sig umagen for at sætte Grandsen for denne ustadige Skiødsgiydelse og Landets Opklaggelse. Man formaar sig ofte om at indgaae en almindelig Landsfred, om at omtrage Begyndelsen Afgiørelse til Woldsiis -maand, og skulde det forbinde med Landsfredsgiemme, og saa ødelagde Tingene Forbud med Trygdes, den Gyldige Dalagt dem, som ødelagde samme, med Vand, og ødelagde Forsæd for Overtrædelse paa den Skiøge, saa angik eller Helligdage til Gudstienesten, paa Søn- og Helligdagene: Gottesfrieden, Treuga Dei: Men den Grundsætning, at man ikke kunde troe en Aarsmaaned dat lig at være Maaben, den Observation, at maadelig, at skaffe sig det med at forenten, o de dermed forbinder Astronomien nødvendig sigelsen. -

2 Jan: Krigsmagten.

770 §30.

Orientalarne sandt andaa en regelmessig Krigskunst, og Skikkelighed i deres Krigstog, saaledes Xenophon, Aeneas, Polybius, og Constantin VII Porphyrogenet. I Oldtiden forstaaes Landkrigen, da det fra Allodialbesiddere mestal dets Afstamning; og ikke-kl forsamlet, kom til Landsbyerne. De Pelasger-ne var fra Thessalien eller Landbygrene følgt Grænse-ne og Floderne sagte, saa forskellige Folk ad-gang Krigerne Ankomst. Hjemme af alle Anled-ninger Mødedage. De kom Madkammer af al-mindelig, omtrent Europæ, udstaaet krig-rigt Liv. Efter at have vant Krigsalderen, og Mødes ved Maaltider, i Fra-Familie og Hjem, med Landsp, Sværd og Skjold. I Mødedage-pigerne kom den høyeste Ære, at Krigen kunde naae, og med Fuldskab afkunne sin Gaard og Jord. Det var strængt forbudt at forbinde et Sværd Maaned, at man kunde afsvare Mødet, førend Tapperhed og Sandhed Gudsfrygt, Agtelse for Lov og Ordinantiemaade, havde sat Land, hvor ved man kunde besøge dette. Krig-da forstaaes Landsmaaden, ikke Mødestabets Raad sandt nogen Land ond og god Skikkelig-gaa ikke Folk. I Krigen skattede man ikke-saasag alene Skjønhed; Adelen kjendt klokke Hest, og ansaae ikke Gjerning som en af ikke-forrettes. Men da Aldren, Blødagtighed af ikke-ne; vejrmand ikke det at gaa Maaden, saa begyndt man igjen at ansee for Ornam-mentet paa Krigsdragten at være, og Hjemmedrag-tninger med Adelen brugte Sølvsmaa Skjoldbe-hæng. Mødet norm formelig samt i Ø af Porte og be-fæstet Plads. Krigstroppen, eller Krigsmagt Folk, som man holdt ved sin formelig Land og borg i Krigs-tid, sandt man tidligen i ad stillige Land. Hvem ester Samtidig forregik i Kings Dispensat, da Krigsdragten bestandt af Jernhue, Sølv og Landz med Sold, hvorpaa man

[illegible] Aar, og [illegible]

[illegible] nævnes; [illegible] Aar, [illegible] Mandskab [illegible] Mandskabet [illegible] Mandskabet [illegible] Mandskabet

Ejnum af ikk Jansk Lexikon kaldtes Almuegaderne, omtalem ved Forf. 1809. Ip. 78.

I Lovtogenes Jand man Jomd de Fejemænd, Jommen og Jandt Jet man Jra Akademie. Jen Dag Jand Jen regnu Jour; g Jem Dage eller Jorst in Jorstand eller Jaaier. Magt Krone man de Jranske Kongers Jen Jand Oriflamme, Jom i Skjoldets eller Carl d. Store Ord; Jaafalde at man Jaldte sig af Jemmelau. Om var af eldfarmt Kjøt, Jin Lenkel, uden Terader, g Jand g Judjeit du Jormaade v. St. Denis Klosteret, g Jaae godtjø- af en Jærgilds Laust, Jom af d nyeste Akk- -maad. Vaaltede du i at Dag, Jom nar det Dage de at Mennesker nar i Jaar. Regn a gruelig Jald Jand man endnu d. ikk Jagtste Aldermand stod i en Kjøn Enied; d. kalde Kjøbm- g Jodfolket, de stod paa Kjøgnd g i Jahrvalen Egnede Lagrebet. Ak nar dem Flest at undskylde dr. Ledtoer, Jom nar kjendt af Jesten, da d. pi- -nedjeskrev, nogen Kjøbmagen, alelde ikk kund Jølge dem Jelv og. d. kalde Kjøbm kjendt Jig ogsaa Jaadant afskjedt Ledtoer, Jra at gaae Dan dem Kjøb; d. kunde dem ikk Kjøbmagen ud Com g Eddel, eller drage dem ind i dem Dolk. d. Jlemste Kjøbmænd Maaden Kjøbet i Langsom, de Jag i dem Boder, i Kjøbstæd Byer, Kraad, Lom- -pen, g Jaaae Kjøbet. Dem d. Kjøbet nyttede Kvin- g Jandt i Kjøgnskjøb eagen Jaare. Ak d. Kjøbt- -kaldt d. Kjøbene i mennesketagen, Jaa ikk Jaame af dem Daaden, de aldeles ikk nar Kjøbstæd, Jandkjøbene naar ogsaa Jra en Jangst Kjøbmandskjøb. Jolaldtem Jandt Jorgjældt Kjøb.

† Kjøbt nar dt. Meddelaadem aeldes ikk i Jadan- -tegt at Jra Geistlige Kaadt d. Kjøbte Aaraad. I Aand 807 Kjøbt d. Jordemand og Jra Kjøbt. om at Jra mange Kjøbm Jteder d. Jorg; g d. Kjøbt Kjøbm. Jtund ikk Kjøbt, at Kjøbm Kjøbt. Kjøbm. dett Jaandmark. Kjøbstæd, Jandse m. m

Celestin III Forlenght Jen udlænnis mand d. Bed: „ gie mig min Søn eggen „ ud d. Bed: „ er dette din Søns Kjøbte?“

I Frankrige turn at Jind det Jørste Kjøbmandslaug Philip Augusts. Dette Kjøbmandslaug afskjedigede man igjen, naar Kjøgen nar ude. Man Jamlede Magistrin- -tet at Kjøbmandslaug. Kjøbmandslaug nar paa Kjøbmandsrets Bid. Rudolph v. Habsburg Jandt an Klage Kjøbmand. Carl M. Jandt Kjøbmandslaug i Kjøbmandslaug Kjøbmand, Kjøbmandslaug, Kjøbmandslaug Kjøbmand, Kjøbmandslaug Kjøbmand, Kjøbmandslaug Kjøbmand

Jeanbefolkningen maatte Klammen dog ad anbringe Gals, Bely-
sens og Lobes i deres Afgudsbilleder og Lofsalmer. Et
Instrument ligner Lyren ; det spandtes Negre og Mauri-

sca Vest-Europa, dog Italien, Frankrigets Sydkyst med
Middelhavet, det nordvestlige Tyskland og nogle
Dele ved Rhinen undtagne ; Huse opføre nu paa
Landet udelukkende af Træ, ligesom og mellem Mure-
de i de større Byer. Mange Huse endnu ogsaa
ikke Gulve uagtet Vinteren i Middel-Europa. Jo-
ned de nyere Tiders Aftagelse, naar det gaar
Allodialbesiddernes Uafhængighed, fremad viser
sig paa Mandfolk-Klæder ikke mindre end Kvin-
dens, eller endog end ikke ældre Tiders Ridderskab
Ridderskaber og andre Riddertegn, fremad det alle-
mindst tabe af Opmærksomhed til Overflødighed.
Det vilde ansees ret Overgik for Skamfuldhed, og
Lov at skjænke af deres Klæder. Det ubekjendte Ho-
vedbetragtede fremdrev dem fra alle andre Forand-
dringer, Følgerne af ethvert Overgik ødelagde
Tøj ved Brug og Slitage ; dernæst fremdrev Natio-
nernes Forbindelse, saa at ikke kunde undgaa
Fremmede deres gunstige Kundskaber. Dernæst
ethvert europæisk Land, som fandt ikke Tilfredshed
angik, følgende Fælles Ulykke : ved Krigen
og Mangel deres man Fornødenheder,
som man troede at være nødig til sin Under-
holdning ; deraf følger : at Mangel eller andre
ikke ualmindelige Ulykker ofteste fra Fædre-
gods Fællesskab ; Landstrøg var ofte mere Ø-
dselhus, og Folk var ikke blot en Udførselsvare,
men at Underholdningsmidler for Adelen : Hånd-
værkere og Kunstnere, de overgikte for alle og
fulgte, fjerne i de fleste Egne ikke at være ty-
ndstrøg, men Landstrøg fandt paa deres Gods-
Herrer, som forsørgede alle deres Håndværkere ; saa
avlede deres Døre og Børn i Kraftig Mængde
Produkter o.s.v. Ved Rigdom fandt dernæst
Trivsel mod Håndværkere, de overgikte til Pals-
mange Håndværkere var alvidende Personligheder.

Efter at Karolingerne var udøde, blev Frankrig

dem Papeningerne, Tydskland end Kölserne & de Fleste Franser ikke synes af sin Velbekiendskab eller borgerlige Lyst, saa ikke heller imod saadant England mangl. Thi Udgangen af adskillige Bygninger, som de bekoster, saa vel til Lyst, som til Fryd i Sverrig i Europa. Hvor Mode bebygger, saa vil i Anledning af at beskytte Land eller Grunde, eller at indbygge med Skibe, saa man giver Velsignelse, eller en aandig religion Fyrstedømme, eller at bygge eller forbygge Landgods, eller en Grund-Lovbrev. Viinand og Øldrygning togt til, og allersidst blev at beskytte Kongemadre som Gjøskad, selvgamad Korn- og Fruga-Avl. Vand og Vognsmiller gaves fornemste Materialier til Manufacturer. Saaledes voxede ogsaa Handel og Lauter, gjennem hvilken de skalinsk, bal- tisk og anden Vaxtrandgaarde gik, og saa dermed megen Mering. Dermed gjorde Kunst-Videnskab og Kunstflid sig langt bedre i de Lyd, som Middagsmaden, som for ofter, aldrig var uddød, og i skalinsk Vaabenhandel altsaa bedre dog- vorder at see for dens fornye Lag, da Krigen begynder. Det viste sig vore ved vor Maade de at udbrede Industrien, i alt at fornemme Mynt og Skaler, hvad som sprog i Sverrig, saa som Arbejden i Bergverk, Jernet er nøgen Forbindelse mellem Grunden og Vaabenhandel, fornemme Skibsfart, og gjorde Europas Haandværker & Kunstner bekjendt med mange nye Materialier og Arbejde, som de tiltog og fandt. Handelen stiger nu saa saaledes i Skibsland, at den ofmaal, mere eller mindre, vorder sig lod fra alle hjælpende Afhængighed, indrettet dens Forfatning efter dens egen Fordel, skaffet dens Haandværker Ar- bejde ved Lands- & Sjø-Handtverker, & dermed Landet og Øer, & dens Jorde med dens Produkter eller Fabricater. Det sidste mere man i Sydsk- land med Alle at begynde fra Kjøbenhavn 5te Tid.

Jamtland de Indien gik om gamle Veje, med Caravaner

Kysten Zanguebar og Cafferlandet blive ikke Arabiens Eiendom
og saaledes meget af det allerede Kyst af Afrika.
men i det Indre af disse Lande have de ingen Magt
ud, i det mindste ikke paa store Distancer, uden normale Folke-
Og ganske de arab. Handelsstæder, exp. Sakna, Zeila,
paa store Distancer, som for deres Skyld paa de tilgrændsende
Negerland. Egnene om Senegal synke Arabere
som afsluttede Caravane-Ophold mellem Caravanen,
Zahara og deres nærmeste Caravanen, de fortsatte Reise, Skyld,
og tilbagevende fra Negerlandene.
Kysten for Ægypten, hvorfra Arabere allerede i 10. Aarh. e.
Melinda, Mombasa, Sofala vare dem Colonier. Fra
Haabet forlod de Kysten,
rejste paa Reise og Handel,
af deres Bøger.
Havde vare: Ægypten, Syrien, det Land, tilligemed Egnene
og Barca for sin egen Regning.
den i Ægypt. Palæstina, Arabien,
Handelsstæder i Nordafrika.
ved Hjælp af Kompasset og Astrolabet.
Caravaner af forskjellige Muhammedaner, som gik
Mekka. I Januar 1862 kom 60 Mennesker med indtil 7
Athen blev, med Hensyn til Handelen, det middelalderlige
blev forbigaaet. Alexandria, som den over alle laa
Middelhavet forbliver Khalifen Omar Moskeen og
Caaret, forsvandt Bagdad, da Kalifernes Magt i Ægypten
og over af sin Betydning
Hjælpen var Arabien handelsmæssig uden Betydning for
sine Forbindelser var for deres Magt, udbredte den sig alle
Veien. I Norden den Kaspiske og Kaukasiske, Landet
med Volga-Bulgarerne, som ikke afhængte
Jan Forbindelse allerede i Oldtiden af den
store Handelsvej fra Samarkand
Mund af Oxus til Khorasan, Kaspihavet.
ikke mindst Tibet, men ad Landet fra Samarkand til Kina
over til Byen Canton.
og Kaukasus, over til det nordlige Persien og Kaukasus
og over til gode Betegnelse Gurunde. Det omvendte
1024 langs Kaukasus, til Egnene mellem Volga
Bengalen, Mundet af Ganges.
700 Mennesker af Handelsstæder for Arabien. Arabere fandt i disse
for Benares og den indiske Religions gamle Sæde, Delhi
Hele Provinser Kjøbmænd, Gualior, en Religionsfælle, til
Kysten Caravaner og Malabar. Det sidste var navnlig tilfældet

over det røde og persiske Hav. Arabere drev ogsaa
en levende Handel paa de sydlige Kyster
af Middelhavet, til Spanien, det italienske Nes, paa
modsat af den afrikanske Kyst ned til det atlantiske Hav, paa
alle asiatiske Kyster til Java, og paa denne Side af
Ganges, og til China. Store Caravaner gik
ej alene til Land, som havde antaget Islam,
men endog til China, og til paa sine Reise af-
Kysten, forskjellige, Arabere og andre Muhammedanere; og
ofte det rasende Raseri. Alexandrien fra
Del af sin forrige Betydning. Handelen var
samlet i Konstantinopel og alle Middelhavs
ligesaa havde de arabiske Kolonier ikke Handel
med Arabien, og endnu, naar undtages Vene-
tianere, Genueser, Juder, Provencalere og Jøder, som havde Lov at forblive
Kolonier i Arabien, uden overhovedet at forholde sig
Handel i Arabien. Det samme
Middelhavet forblev Arabernes Eiendom
Venetianere og Genueser drev allerede talrige Caravanehandel
Kysten af Syrien til Persien og Arabien med det sydlige og sydøstlige
Middelhavet, og Egnene om Det Røde Hav, Abessinien og Nubien
Kysten af Arabien og Persien. Handelen mellem Arabien af Syriens Kyst og Occi-
dent, ophørte med Korstogene, da Europæerne selv
Handelen, da Europæerne egnede sig til
Middelhavet. Man handlede nu
alle Varer paa Middelhavet; Venetianerne
Alexandrien, og Genueserne dette sidste paa
Kaffa, Trapezunt og Konstantinopel; paa Sorte Hav
Caravanen drog det nu ikke til Det-Asien,
til China, og handlede kun i Nord-Asien. De
Europæere, som drog over det kaspiske Havs Nordende, til
Astrakan, Sarai ved Volga, Kasan, Astrakan,
Caravanerne, som fra disse Byer, forhandlede med dem over
store Messe- og Markedspladser for Asien, Nischnij-Nowgorod
og Bengalen gaves der
Arabere fandt i dem
Delhi
Gualior, en Religionsfælle, til
Det sidste var navnlig tilfældet

Calicut naar paa denne Kyst den eneste Markedsplads for Specerier, Adagtarne, Silke, Guld, Sølv. Arabere hjælp ogsaa Ceylon; paa den gaaer mange syge Indbyggere til Ceylon for at helbredes.

-ner, og til maldivske Øer.

-ner, Bomuld- og Klædes-Varer.

Arabere mødes Handelsstad Basora ved Euphrat og Tigris sammenløb, naar den fremmede Varer skal til det indre Asien.

Persianere til Hormus i Persien og til Ormus i Indien og Arabien.

Aspal. Handelsstad var Damask, gyldne Sikelger, Sabelklinger, og fintfin gik en Caravane til Mecca, med andre arab. og indiske Varer hen til Sor-Syrien. Derfra gik disse varer Vand, Brandvin, Olie og forskellige Arabernes mødes Handels producter.

Handelen syd og i det østlige Europa havde saa store Fordringer til Omhyggelighed, at man maa undres over, hvorledes den i gjen kunde holde Trit. De nødvendige ind- og udvortes Betingelser for Handelsforbindelse mellem Nationerne. Man havde ingen ordentlig anlagt Landevei, Floderne i Byerne var ikke brolagte, ingensteds var Herberger, og ikke alle Land ønskede Fremmede; ofte blev Handelsmænd og Varer med Told, ikke alene Strafpenge, men ofte Fængsel og Livsstraf paalagte. Mangelfuld Retspleie, Vanskelighed ved at faae Fordringer inddrevne, Mangel paa Sikkerhed for Gods- og Pengeforsendelser, Uvidenhed om Handelsforholdene, Mangel paa Penge, Vanskelighed ved Vexelforretninger, Mangel paa Ensartethed i Maal og Vegt, Mangel paa Kjendskab til fremmede Sprog, Mangel paa Kjendskab til fremmede Varers Beskaffenhed, Mangel paa Kjendskab til Handelsforholdene i fjerne Lande

Nederland sidstegrn at arbejdsomt & nøiagtigt
Folk, de dem en ingensteds tilsagnede Jorder med
ikke saa Monopolier og Lønne, og herfra den
Ogsaa udsendte, Magadsky indførte Vestindien-Varer til Kapel
over Lyon i Norden. Saa ogsaa af Østrig
saa Tendence allerede i Begyndelsen af denne
saa at regt, Lyster & Smag af ethvert Folk, de
dem en ingensteds udbredt Handel. I Aachen Viethe
Italien saa ingensteds store Handelsstæder. Her
Kunde udvikle i denne Handel, de altid gik igennem
Rusland, til det sorte Hav og Constantinopel,
det paa Volga & det sorte Hav, uneddelbar til
det indre Asien. Kaiser & Hermanne dreve den
til Fersk forbundne Stads Handel med deres Vasalger,
de sjer at naa at nægte. Da Tendence blev
undertrykket af det Danske & Lübeckske, gik Hande-
len mere over til det dansk Norske, men blev
dog stedse betydelig paa Østersøen & Nordsøen.
Da mægtig nederlandsk Handelsgrene i Sydsland
saa & vandrede Handelsstad Augsburg, forenede
ved Opdagelsen af det forskjellige Mynt sorter, som
ved Laan og Vexler. Længe saa de forsam-
melig i Fairerne, Lombardernes og Venetianernes
ved Hande i mere forenet Lager og saa at skjelde
Myntsorter & Cauzioner dem imel. Forbundet af
Laaner Jøger med Kunder midt man paa mange
Maader at elleder. Adskillerne forbandt
dem, sjer det ikke Kunst Talent, det at anskaffe
grundelig Arrest paa at bestemt Stad. Handel-
dreves af Byerstater, som saa Hjemladsen Valdes
Hanse, og saa fornemt Købmandskab dem alle-
rede i det 12te Aarh: i Aachen & Lüg eller Gilde-
Magt beskyttede Handelens Selvstændighed med Haandhæv-
Handlens Rettigheder & Ophævelsesret, fremmed Fiskeriet
udvidet alle Slags Manufacturer til Udførsel. De
mindre Handelsstæder, optraadte ikke Nation
mere & af Dansk & Tydsker, beherskedes dem
mindre Handels Selvstændighed. Fornemte Fairer, som
allerede længe havde været de fornemste Handelsplad-

lig at søge Indbrud.
Jan efter de canonske Love, naar de Christen forbiede. Allerede
saa de mere vandrende Kjøbmænd Lyst, havde de ogsaa
i Canarie. Byerne det naar den forbudt, dette de ogsaa
Vennerskabende, & ikke tillagde dem ofte Magt, som
de christne Købmænd Menighed, vinde ikke mere end de nu
udfalde dem for mange Forfølgelser.

Ogsaa Klostrene dreve Handel, som dog de kun saa vidt
tilgodes, da de: Fornemme de havde tæt Tilgang til
Pilgrimene havde tidlig Mark ved Rhin og Maas, samt Paris
og i deres Mark drev Handel og Handværk. I Mellem
af saadan Kjøb laa Marked-Stæder, ofredt ved Mark
og Kramboder, som Køln, Magdeburg og fremmed Købmænd
Lyst og Handelsfrihed & Rigdom var. I Tydskland
allerede det 10de Aarh. Aachen, Goslar, Braunschweig at
Merseburg. I Schlesien naar Breslau, Liegnitz, Schweid-
nitz allerede i Jonas Tid, Kaiserne, de fri Mænds
Tvang af Jagt og Kommer, Handel paa Landbyen,
indkjøbt paa Markt. Frie Stæder, Privilegier af
det 11te Aarh. som navnlig udbredt, de Handel & Handelen
og 1100 Byer, som dannede efter det store Burgerlove
i Ost.

I Allerede dengang Biskop Hermanner Lübeck med det Handel
gjør og dedicerede af Danmark, som i Baltis Bredemia.
Øe i sydlige Del af Polen, stiftet det ofte. Finland var
erhvervet for sin rige Pelsvarer Producter.
sydlige Finland laa de tyske Handelsstad Wisby & Novgorod
I Finland udfalde Norm. & allerede fra 700. 861 opdagede
Færøerne, 964, det sydlige Island. Normanner og Irer stiftede
det Bispedømme Island, Grønland & Island; Island det stiftet
Novgorod det russiske Rige, som det Baltis Handel & Kolonier
det opdagede 870. Island, & fra 982 Grønland, som de
næste gav det Navn, fra det Folk Eskimoer dreve.
kun det paagaa de Vesterland, som formodes at være Østkysten
Nord America.

saxiske og wendiske Stæder, dog Lübeck, Hamburg, Bremen og Wisby da især Lige, fornemmelig efter Vandenes Ødelæggelse. De havde ej alene i Nord- og Østersøen, men paa alle det atlantiske Have Lejde, og til Levanten. Hamburg og Lübeck sluttede 1241 med Hamborg det første Forbund, hvilket Brunsvig tiltraadte 1247, hvilke efterhaanden ogsaa alle mægtige Stæder, saa Gotland her i Rusland. Saaledes naaede dennes Magt og Velstand, at den endog i Danmark sammesteds 6 gange stod Kongen. De vendiske og nordiske Handelsstæder handlede over Novgorod, gjennem Rusland til Asien; dette og Stæderne ved Nordsøen, dem Ulder gik til Flandern, især til Brügge; de lave saxiske og italienske Varer, og ikke Mad, som og Antwerpen og andre nederlandske Byer blev Mellemmænd for de første nærmeste Lande. En mægtig Deel af den nordiske Handel var i Skibene, især Vikingeskibene. Ved Rhinen var Köln den største Handelsstad; den var allerede Middelalderen mægtig, handlede umiddelbar paa England, og gav mest Del af Tyskland sin Maal og Vægt.

De franske Lande lå, især Normandiet, næsten den hele Gang som den Gjeldende. Den sydlige franske Kyst handlede allerede for Kristningen paa Romerrige. De Lande, som Araberne havde i Spanien, var oplivede ved Handelen og Manufacturerne, de havde en stor Handel med deres Produkter paa Kysten af Afrika og Asien. De Kyster og Havne ikke saa ofte Fremmede hjemlige. De Mauerne ikke havde nogen anden Middel til at opsøge deres Varer. Biscayerne var allerede da et dygtigt Sø-Folk, de i det 10de Aarh. drev en langvarig Handel med Irland. England havde i denne Tid: uden egen Aktiehandel, men Flandern og Gotlands Handelsfolk havde ikke Opholdsrum, Hus og Bygninger til Varer og Manufacturer, som England da endnu ikke havde. Det forekommer mig

2 Kap.

Ved Nemesis samt den Vandsy i Nord Kina, hvor
Navn gjennemsvandt Landskab. dissen Krigs Aarsager
Arabernes Færden og Fangen fra Cairo, Normannernes Ha-
-be, dissen Skibsart. Allerede da nævnt Be-
-givenhed med Tilslagsnavn, som Aarstal med Bibemærk-
-ninger, og for Tegl. —

Religionernes Historier.

Side 98.

Den Christelige Religion.

Christen Privilegier. London samt de Nordtyske Handel. | de Vendiske Handelsstad i Novgorod var Visby, ødelagt af Waldemar III, 1360. Bergen i Norge, Riga i Liefland og Novgorod i Rusland var Vahrpladser for Handelen med Vesten. —

§ 32.

De Vendiske Dal af Mennesken blev med at bekjende sig til en allerede ældre og forskjellig Religion. Skjønt den Christelige og Muhammedanske Religion gjorde mange Fremskridt, Muhammeds Lov blev omsider udbredt af Tyrkerne, som bröd ind i Østen. Mongolernes Fremfærd var med en Tid Aarsag til, at den Christelige Religion blev undertrykt, da Tschengis Chan blev den Tschamanistiske Religion tro, men hans Søn Kublai Chan blev allerede 1278 Muhammedaner, og Chazan Chan gjorde den til den herskende Religion i Mellem-Asien ved 1295. Sunnikernes og Alikernes Dissidsken var, ikke mere, mindre Forskjel, og de stode hinanden uforsonlige. De 4 Hovedsekter af Sunnikerne stode i Overensstemmelse af deres Lov:

Hanefiterne Lære var mindst streng i Europa og Asien, og Hanbaliterne bringe den, som deres Tilhængere de Strengeste, grundfæstede, blodige Forfølgelser, hvorved, som sagt Erfaringen, deres Lære mindst fremmedes. Deres Stifter i Irak gik under 1038. Rabbi Moseche samlede efter 1105, Thalmudisternes Overhoveder i Babylon, som under vor Herres Forløsers Tredie. Deres Synagoger dannedes med Tiden Steder, hvor de kom sammen. Cabbala deres Egen ved Tiden.

§ 33

Paa M. Tvang, af religiøse og politiske Grunde, Daabene med Magt bli at antage &c. Ansgar gjorde de Danske og Svenske bekjendt med Sammen; et mislige Kaar fogt Katholske Missionairer at omvende, ikke sammenfatte gjorde, som Let. Cyrillus, med de Østlige. Nestorianerne udbredte deres Lære i Mellem-Asien, deres Indflydelse den Chinesiske Overherredømme om Kristen Tolkan.

~~Kunde Efterland; d. Kunst, de agtet m. sin Grundsætte~~

Jagmarsk mæth XX Tusinder saa mange Vanskelighed-
som et nordisk Land, da den de maatte Menighedens Over-
hoved Embedsmænd, end nødig med Skip paa Fjel-
de skulle ud paa Vogn, at Mødrene saa af Sachsernes
Kompel, saad Beliggenhed af XX var. Nordfolk
var dette den Sid ved XX, og saad skulet de ofte ved
andre Lærdomme og canoniske Constitutioner,
som indskrænkede alle deres Forfædres Lagarv,
gjorde den til skyldig Vasal af et gejstligt
Hof-Laugh både i Italien. Den Prag og
Landmaaden maa saa vigt fornuet ved Vinds
Religion, at XX ikke kunde komme i Skjøde,
uden ved mindste Fordring af som var bleven
skabt Herrer, og ofte Mandens ufornuftige
Sad til alle Fordringer om Gejstlighed. Den for-
skjønt Dannelse, og den ugi Gudsdyrkelse skabt,
Alfred, Kongen, Folket, Fædrelandet, Sprogets
ved Skriftemaaden ikkeblevne Dannelse og
andelig.

Pors. 1808, 14 p. 76.

329. I det 11te Sekl. omvandt Polakkerne og Ungarerne sig, af Ve
lykkede Fredsmænd i Danmark, Sverrig, Norge og Island.
Sachserne traadte i stedet og følgende Sekl. med Mandskab og Penge
den Vandring, til at antage Xn, de selv ved Mandskab
paa den Side gaaende. I Fjeldt Middelalder
drang Tydskerne, og Nordboerne-Driften lever og Cul-
turen at blive Herrer. Talrige Kirkedømme
og Klostre anlagde, for at besidde den nye antagne
Lære. I Nationens Ulykke og Forfølgelse, blandt
Folk den christelige Religion man antager, gjorde
det let for de Gejstlige, at gjøre næsten Folkets
sin Ulykke, Overtro eller Grumhed bekendt, til
sin Religions Daadsel, og at fredrede den selv Grusomhed
i Gjerning. I Overtroens Tidsrum stod Forstan-
den den christelige Religions grundige Simpelhed, og
forandrede den til Gejstlighedens Industrie, med alt for
meget at blande sig i Undersøgelsen af de religiøse
Dogmer. I Overtroens Tidsrum stod det med
Sandhed Fortrin. I Fornuft at Ofte med Ærbødighed,
og overensstemmende med alt hvad den ægte Religion
Gejstlige fordrede af dem, og overensstemmende af alle
Love, blev Dem paa de paabudte Religions Grunde
lagte, og indført Aarer og deres Undersøgelse, med
Overtroens Tidsrum, med Gejstlighedens Undergang
den gjorde alles Fordring. Aarer blandt, det at bekjende sig under
Jammer, Trusel, efter det da antagne System, Grun-
den Religion. Ved man den blandt de Gejstlige
mange, som med Vanskelighed modtager denne
store Vanskelighed, men dele angrebe de ikke Gejst-
lighedens Stilling, dele blev deres Modstandere,
fornemmelig Verdslighedens Under Bestand, og Mang-
gel paa Middelalder, da ikke Begyndelsen ophørte,
ødelagde, dog paa den ene Side ikke uden
Virkning.

Efter at den arianske Kirke var nedrydet, naaede
Latinsk og græsk Kirke, paa faa Aarhundreder, trange

340 indtil det 8de Secl. Den nestorianske Kirke, og de mindre Monophysiternes og Monotheleternes blive skilte fra den græske. Den græske og latinske Kirke adskilles fra hverandre ved Photius og Hildebrand, hvorefter man begynder at skrive om den anden, saaledes allerede henimod midten af Tiden, og omtrentlig Aarstallet angives saaledes: Fra 1000 Secl. begynder man, i Overensstemmelse med det tredje Aarstallet, at gjøre skel mellem Aarstallene, at den tilligemed ogsaa indgik paa Kirkemøder, og skrive ogsaa fra Aarene, i hvilke Kirkemøderne. Overalt hvor saaledes Brug Aarstallene og Aarstallene til Kirkemøderne, fremkommer Spørgsmaalet i Forbindelse med, nemlig Spørgsmaalet om Secl. gjorde begge almindelige. 858 blev den ortodoxe Patriark Ignatius afsadt, og den lærde Photius valgt paa hans Sted. Pave Nicolaus bøjer Ignatius parti, og Photius bestyldte den vestlige Kirke for adskillige Vildfarelser, blandt andet Tilsætningen til Kirkebekjendelsen og Forbudet mod Præstelig Ægteskab naar de vigtigste. Striden mellem begge Kirker fortsatte sig det meste, indtil den strænge Patriark Michael Cerularius i Aaret 1053 med sine Bestyldninger, blandt andet forbudet mod Præsternes Ægteskab i den latinske Kirke var den mest fornemme; og hvorpaa fremkom med hine Modbestyldninger. Af græsk Side kunne at maatte skaane den romerske Biskop, for at undgaa Overdrivelsernes Strid med Fyrsterne. Der forsøgt derfor ofte en Adsoning, saaledes paa Aarene 1054, 1207 og 1274. Disse vare fra romersk Side: Fremkaldelsen af det romerske Primat: den Ortodoxe, hvorpaa først dannede Skandsel, da den græske Kirke aldrig skulle vilde bøje sig.

Striden om Billedtilbedelsen endtes af Kejserinde Theodora, paa et Kirkemøde i Constantinopel 842, og Billedtilbedelsen stadfæstedes, og dermed en de Evangeliske. I Overensstemmelse med alle Confessionerne

Forfaren sig denne Frøndskabs-Lemyrde, nagtet kong Hadrian tilligmed denne Djerbæst. Paal M. Ed kom 790 paa en Synodemøde at samme, 6 Led den, paa Synoden de Frankfurt 794, forkast. Men Bevægelsen for Billedernes Tilbedelse, de disse Billeders Tilbedelse stemmede sammesteds overvundet med den mennestelige Forstand de vendte sammen, de at den ikke, nagtet mange Stemmer derimod, skulde blive antaget. Da man begyndte at tilbede Billederne og deres Relikvier, vendte deres Tal. Man forbød deres Brug paa Synoden og Africa, i Aaret Nagtet for at styrke Kirken. Pave Adr. II. Ked. indkaldte Kirkefaderne paa Provincial-Synoden, og bekræftede paa deres Forsamlinger deres Lang. Pave Adr. II. Ked. tilbød Alexander III, sig alene det de at canonisere. Man fastsatte mange Helligdage for Helgene, som for Marie, Jesu Fødsels Indtrædelse man nu begyndte at holde, og Pinsedagen paa en Søndag, ved 1145; man fastsatte Juul ogsaa Søndagen. Man lærte Moses for Helgene, og det var Kirkeloven, at tilbede dem som Guder. Det var Aandssynden, at tilbede Creaturerne, som under Navn af Sanctier, Levninger, Billeder og Kors blev, 6 af den fornemmelige som Mennesker, fornemmelig blev forfulgte med Synder af Billedbegjærlighed. Blodige Forfølgelser trang dem at flygte til Araber, Chazarer og Bulgarer, som de fandt Salg at erhverve dette gode Lige.

af Adel Chazarer overvinde nogle Fjender.

Begrebet, at Christi Legeme offredes i Nadveren, blev dog fattes paa anden Maade, end at man antog Legemet og Blodet tilstedeværende der. Efter at man nu dets lange Tavshed sig med tankeløse, og følgelig overtroiske Forestillinger om dette Nydning, saa blev Pashasius Radbert 831 foranlediget dertil, at han skrev, Bog og Brev fornemmelig til Christi Legems og Blods. Dagtet denne Lære strax blev modsagt, især af Berengarius i det 11te Aarh. 6 dagtet den mere fuldkommen blev forkastet paa det VIII. Trinitatis-Synode, saa blev den dog stedfæstet paa det Concilie-Brev

Berengarius, stridbar Augustiner-Munk af det 11te Aarh. nemmelig, at Christi Legeme kunde paa mange Steder paa Alter, som Lanfranc fra Pavia gendrev dem, 6 det var ikke af Brød at danne sig Christi Legeme, men det var Brødet af Himlen at danne sig Christi Legeme. Da Berengarius blev paa: maatte med Landsbed paaskrive, hvori han, at Frelserens Legeme i Nadveren

Ebsen. er det samme, som er udgaaet af Moderen, og det
Beher inne er det samme !!! deler det samme med Hen-
-syn paa den rande Natur Varen & Egenskaber, og deler sam-
det samme med Hensyn til Modet & Ulmen, saa at deler
det samme «substancen, men ikke det samme «Formen".

Paa denne Argumentation maatte naturligvis, om ikke
overhovedet Berengar, da dog Vedkommende, hin Sandt sai-
-gnerat som Filosof, ikke som Skolastiker, paa dog nødt dog
til at bekjende sin Lutherske Tro, for at slippe "for Fan-
-kirkens Magt" paa Lyon Kirkeforsamlingen i Aar: 1050,
"i Kraft af den Eed, hvormed han aflagde sin Bekjendelse
& Troen som han til at antage den katholske Tro, alle
Skrifter med Ord."

ordlomde af Innocents III, paa Lateranforsamlingen
i Lateranet 1215, for at Kirke-Dogma, & Ordet
Transubstantiation for første, og saaledes blev en
bestemmet Ord Fremdrivning maatte fremadlede
til en Gud Fremskridelse. Under den i Kadmerne
forskjellige Offentlighed maatte man, ikke dog
ikke ofte saa Forklaringer. Aselm Lærer først,
at X Janet giorde nok for vore Synder, Thomas
Aquino gav denne Lære den nærmeste katholske Form,
som modsagdes af Scotterne Duns. Den Lære, at
Kirken besad en ædelmodig Ret af gode Gjerninger,
som den ofte Godtgjørende, kunde anvende, blev
en Magt i at Øjeblikket, & klippe blev det forfærdet,
fremmedt af Gejstlige, & Forfald til denne Lære, kunde
vedblive af disse Mænd, & denne Lære Modstander
ikke blev fra Kirken Skaf, men udsattes for at
gudommelig Skaf & ikke & Synd lig. Undersøgelsen
om Haandens Indvielsing Form blev Genstand & Forskjelle.
Det Eksempel, som den scholastiske Filosofi opfattet i
Midten af denne Tid, underkastede alle disse Mennesker
forældes; for ikke kunde den til at forsvare det faste
Lærdom med klarhed Besindelse, ikke bragte Gejst-
-trængende Land til at fornemme paadøre Vaklinger,
den, efter at have mødt en Tid lang anbefalet,
optoges som Læresætninger & Religionen.

Det, som man nu kalde Xx, var saa-aabnet
af Gjerningen af Abelard & Andre, at man ikke kan
undres over, at Mandag blandt Verdslige & Gej-
-stlige Mennesker, i denne Tid fandt Modstander.
Allerede med 814 angreb Biskop Claudius & Turin
mange af Kirkens Lærdom med en, i disse Tider
fælles Selvgjerning, og i disse Egne blev skadet en,
med de reneste Læresætninger, skrattet sindet Jøb-
-stigen & med stort Selvtilfredshed forbund-
-ne Angreb stadt mindre med Læresætninger, end
med ~~Fiender~~ Fornærmelser; med det Lægedøre i
Gejstlighedens Forfatning gradvist Fastigen af Peter
af Bruys, † 1124, Heinrich † 1149, & Arnold fra Brescia
† 1155. Deres Angreb rettes alle mod deres Fordærvelse, men

† D. kaldtes Albigenser efter deres Fødeland, Staten Albi, med Rette Navn.

† en Købmand fra Lyon. Han fandt den Grundsætning at Verden burde bringes tilbage til sin oprindelige Enkelhed. Da han således selv stod, i Almisse, de fattiges Liv og Lærdom med sin Vantalenhed, appellerede til Folket, og da han mødte Uhelde, for Evangeliets Skyld for sine Læsere, og fik sin ét Apostel Antony. Men snart Lyon, snarest naturligvis til Spidsen, de blev mest imod Geistlighed, Munke, Adel og Præster for Læsere. Det måtte da at ordne Philip August med de Stater, Parlamentet Pariserne - de blev prædikt til endelig Ruin med Landet med dem; og Romanden omringet Gr. Simon af Montfort. Frodelige Provinser blev ødelagt.

Da Staten Provencen 1209 blev x med Ruin, blev alle Fadmaaaaner, uden Cassodere, ansadelet. De egentlige Grunde, som gjorde Provencalerne dermed: "fri Kvinde ved, Herren Kvinde med Frihed" Barcelonske Grever fandt Albigenserne Ophav.

† Peter II af Aragonien forlovet sit Land ved at afstaa Almen fra Gr. Raymund af Toulouse, til Datteren Constance; Adelen gjorde imod, at Kongen skulde formelig, i Overensstemmelse med Traktaten, tage Magt i Provencen. Men Raymunds Undersaatter skrek da som ulydige Vasaller og Ketzere mod at de maatte at underkaste sig. Simon fandt sin Død for Toulouse 1218. Endelig fremstod Gr. Raymund Sønnen 1222, som paa Landsmødet i Montpellier 1229 maatte forlove sig til at udrydde Kætteri, og afsvare sig al Gehør til Gr. Grev maatte sin Livs at drage til det fjerne Land, maatte afsvare Navnet paa Provencen, Slotte, sin Kasteregn m. m. —

† som man tilskriver Fejl i Forandring om det Aften, som fandt Sted om Aftenen, at Vorherre, efter at have spist med Apostlene, forkastede Brødet med Vinen!

† Navnet siden fælleskaldte Tuben og Kystaar, i Modsætning til Katolikerne. Navnet repræsenterede af Diaconia anden ringere Kirkemand; af hvilke den ene Abbed Cerbi, Jesus, som søgte at afskaffe den menige Mand Navnet; Mandens Navn, efter de Forgjengere, som man mødte, alle i Fyrre, Bispen af Gjerp Gyldige, som man mødte, alle indtagen Kjendte og Konstantinopels, mistede dem ved Døden.

Navn Dag ikke ikke Herkning. Et Land, Stor af Sandt Land, i Languedoc, Provence og et ungrund-Sted Provindser østen Albigenserne, som modsatte den gamle Lov og Kirkeforfatning med dens ødelagte Magt i Kappen og Standsskjelig Modstand, 1209. Et Utøvet af Flere, som Stiftede afvigende Doctrin. De Første var Waldenserne, Disciple af Peter de Vaux, (Waldus) død 1170. - Med dem optraadte den frygtelige Pave Innocents III, Inquisitionen, som dog først Gregor VII, paa Synoden i Toulouse 1229, fornyede i en Maade Skik, og gav den Dominikanernes Stander. Ungang Ruchlosheder at nød Bispestyret, men blev siden Fiedtenerne Tilflugt. Kjetterne, Overtroen Skolelig Klokke indførte ikke Modstand, og nogle Land fødte den Lange Kamp. Ceremonierne formerede og blev Præsternes Magt. Man opfyldte Kirken med Altre, Statuer, Malerier, Lysekroner o.s.v. Klokkerne Sudmisse med en Slags Raab blev almindelige, og man brugte Messeklæderne fra Oldtiden. I det 11te Aarh. var Gudstjenesten omkring i Overensstemmelse med Apostlenes Tid, og blot det Latinske Sprog bragte Afvigelse med Gudstjenesten by for at forsone sine Egnede; dermed østerne Kristendom alle Lag af Gudstro og Storm Udvaanen. Lovene om Fornødenheden i Nadveren fremdrage Hostiens Ophøjelse, og det øvrige Ceremonien med Nadveren, som ogsaa Christi Legeme Pave m. m. Innocentius III gjorde det, i sine Følger saa ingrige Fornemmelse Christmaal til en Troes-Artikel. Ceremonierne Mangel var saa stor, at man, for at undervise dem, forklarede dem, skrev store Bøger. En Del af disse Ceremonier var Lattelige, modbydelige og Vanvittige, endel endog Ugudelige og Lasterlige. De i det første Aarh. den ginstelige Daab og Kirkens, den Gaadsomme Forvandling af ginstelige Begivenheder, Kalleligheder, Begravelse, Ægteskab, de i det 8de Aarh. Navnet 5

2 Kor. Det var dem, som udbredte Fabelen om det Hellige Hus, de mente at skulle føre fra Nazareth til Loretto i Italien, hvorved de gav deres Lære gode Indtægter.

Geistlighedens Lovlighed og Magt.

Sept 188–89

1299 Jan. Bonifacius VIII indstiftede det første Jubelaar, 1300 for at blive salig, siger man, naar man laae syv Dage, en Maaned, i Rom; 1475 Sixtus gav sin første Helligaar, 1500. 1650.

Dette Spørgsmaal kommer den geistlige Stands Magt, Rigdom og Storhed til den høyeste Grad, og gjør den til den farligste. Ellers er i Sverrig ingen Grund til denne store Ulykke, den store Flok af Laicorum Uvidenhed og Dumhed fremdeles, som nu mange Aar. Den siette mange Aar Bispedømmerne, Klostre og Kirker, for det Land, som første Begynder sig til XX. Aar det carolingiske Sæder blev Biskopper over Østfolket i Tydskland fornemmelig de sachsiske Bisper deres Tal og Residentser, både af Politik, både af Nidkjærhed, Land eller Konsilier; Oblationer og Forening til Kirken deres Eiendom. Endelig blev det, i dette Land, Bispestolene med Territorial-Høihed over mægtige Lande, med Ster og Høihed Magt. Ligesaa mægtige, og høiere for den verdslige Magt naar de i det Hele nærmest ligne, men ikke Landsherrer. Mindre mægtige, men dog mægtige nok til at Fadslighed finder sig hos i Sverrig, England og Spanien. Det nødvendige af nedbrudte Laicorum Uvidenhed, for at skjøde dem, deres Sjæle Salighed Fordommen til dem, det allerede samt grundede deres Indflydelse som det vil Fuldkommen ordnede Bispers overlegne Kræfter af Skrivekyndighed og Skolemesser, Klostergavmers og deres Religionens Forskjelse, det store Antal af geistlige Ordener, Indskrænkningen af Antallet, fremmede Skikkelse, Verdsmedlemmer af det sidste Aarhundrede og Skrømmerier i Religionen, det hele med Hof, det skolastiske Skikkelse af Bau og Indrykket m. m. Endelig udgjorde Hoved-Kapitlerne en Stand, de nærmeste nedbrudte sig over hele Europa, som Forvalter med store Jurisdictioner, store Fordele, ret Brug, uvidende Latinske, store Lønner, de samt Sentimentalske alle andre, nemlig det canoniske Liv, som stod under

ret Omrokonad, du ved dem man höjst skyldig,
blandt dennes Slags man Biskop eller Prödikant at be-
-ramte, undertiden samtaler, og omendskjönt
den samt ugudelig og skadelig Omgangelse i Ekteska-
-nas, saa kunde de dog ogsaa fornemme mange
steder, som saaledes forbrydelsen udvendtlig sig
ved Fremsyn, Associationer saa at jemleste Skole,
Klosterlab og Landsom, saadan Synskabs stat
saa nogle navn af; ja skjældsord at være. Man
kan ikke andres om, at de, underskrevet af
saa mange Forsvarere, over Magten klage, og
dennes Vegne og magtegne ved den nordlige
Stand; de ville jo dennem ikke ved anden
Stand kalde, naar de ikke i den gejstlige Stand
samt vorde spurgte Mester, de hjemmels samt
ved deres Uanstændighed og Uggerlöshed. I Stand af
saadanne Omstændigheder, som beskrevne ere af
Canon og Politien, der fornemely Forbrydelse,
ved Forsvidelses Hjælpen uden Følge eller samt-
kald deres Fjendskab ikke gjælder, eller ogsaa
kaldt den Ting ikke at beskrive ikke Ting. Forbyen-
de skjönt mindre Uskyldighed samt den Mening, at
Kongen skulle forgaa ved Lucka af ikke Ut. Ved-
Gejstligheden undtog sig aldeles af Assistentes
af den jordiske nordlige Magt, uden mindre ingen
anden Ven ved den canonisme Stat, ingen dennem
uden af deres egen Stand; omnagt respecterede de
sig personale-, local- og Real-Immunitet,
eller Privilegier saa af nordlig Autoritet, ikke alene
Geistlige personer, men endog for Kirker og Klostre,
som dennem deres Afgifter; Gejstlig respekt af Privilegier
saa alle Afgifter og Contributioner, og saa alle andre
gejstlige Indtægter. Denne Stat stander med samm
om Kald og Kirketjenere, og siden det 11te Seculum Kuch,
om Skattens af vacante gejstlige Embeder.

§ 34.

Den romerske Pabes Magt var, ved Lucka af forrige
Aarhundrede, saa nogle, uden at den Første samt ofte
af nogle nu nordlig Magt Autoritet; alle at man
omnagt agtede, som for Gejstlighedens Overhoved.

I Skjendsgerninger man ogsaa blandt de Gejstlige
falde saa store, at ikke kun nogle Fredens
skade Ende, ansaaes for nogle ommiddelbare
at kunne dømme og straffe. Det skjendte
Sacrilegium, Gejstlighedens samt, at nogen,
ikke kunde lade, noksom for Overskrift, at
det største Crimen paa, strandede det saa
ved med Gejstligheds vidnesbyrd.

Ligeledes maatte ved og saa stort af dem gjorde Laste-
-ning ske at de, som af Fredens Lucka,
maatte ved Gejstlighedens Dom, ved Forbrydelse
af Ære og Gods, ja Hovedet gik i Ting, dersom
de mange Formelle fandtes. † Naar den ene af to dem
de Ord, paa dem Mened at være taget de maatte
Vidnesbyrd af sit Liv.

† Rothe om Forrand I, p. 334.

I anden Omgang Gejstligheden for store Forstand i denne Forstand,
fandtes i de germanske og tydske Folks Oldnavn, som store
nogen Ting Ord og Betydning af sine Liv. Men de fornögede
Forstand, nemlig at dage alle Sager for deres Domstole,
som fandt de mindste, om ved Forsvar Vanrøgt med Ret,
til Sager angik Ægteskab, Troldom, Gejstlighed, Sjælemesser,
Eed m. m. Endelig dem de, for at udvide deres Jurisdiction
ved Fortolkning af Ordene i Kongernes Magt. Ikke mindre, som
med det Axioma: at ikke, i Følge deres Embede, paalaae dem at
dömme i alt Fald de maatte Ord, for at undgaae, i Fald de kunde
Løse og Bunde, Fald bortgaae og besvære.

116 Dogge dette Ding erfoldtes dog mod det romerske Hofes Vilje, skede efter de saa Grundsætninger saaledes selvtægtig, som Stedsed lærer at bruge sig af enhver personlig Caractern allerhelst, som det passede at gjøre med; det var hjælpeløst og tyranniske mod dem, som Landflygtige allerstedt Enstaaende selvtægtig maatte det ane ikke Vilje; ehvorvel det skede, naar det skete ikke ingen Modstand herfig, som man Vold mødte, og confirmeredes af dem. I den Skikkelsesmaade skede dette ikke, og saaledes Vold ikke Tyranne giorde Stand ikke paa. Imidlertid gav det dog Anledning, som anførtes for nødvendig til Uskyldiggjørelse at skede, og saaledes maatte Forskjellige af dem, som skede Selvtægt, paa Pavens Befaling gjøre Bod. Da Johan VIII skulde Pave ikke blive til Hjælp mod Vold, gav han sig selv at skrive det til at skrive til Bud.

Paralleltgemaade Stand skede ogsaa Pave Nicolaus I. at Pave Hadrian II. og Gregor VII at vendte Ludvigs ophævede Vornes mod deres Broder, og Nicolaus I, at Pave Evgelothar fra sin Dronning, dog i en afgjørende og grælig Dag. Samt skete dem ogsaa Hincmar Erkebiskop af Rheims, som Pave Nicolaus skede, at han ikke vilde tage imod Pallium af Hænderne paa Pave Hadrian, som ikke vilde give det til Hincmars Broder Hincmar Bischop af Laon, som Hincmar havde sat i Fængsel, og som Pave Hadrian havde befalet at løslade. Hincmar af Rheims skede ogsaa, at Pave Hadrian ikke havde Ret til at dømme i Sager, som ikke vare komne for Pavestolen ved Appellation, og at Pavens Befalinger ikke skede at efterkommes, naar de vare i Strid med Kirkens Love og Skikke. Hincmar af Rheims skede ogsaa, at Pave Hadrian ikke havde Ret til at dømme i Sager, som ikke vare komne for Pavestolen ved Appellation, og at Pavens Befalinger ikke skede at efterkommes, naar de vare i Strid med Kirkens Love og Skikke.

nam sammenbragt Verd, alle aabenbare Uoglæ-
lighed, deres Afsagelighed, først af de forskjellige Begreber,
som af det [illegible] brugte Mangetydighed Theodora
Marozia, siden af de forskjellige Evangelier,
de tilstedeværende Overleveringer og Bøgers Bord, som gan-
skee kiendes ved deres Afskrivere og Tydninger, samt
Modsigelsers Adgang. (Claudii et Joan, de
(Ligeså udmærket by med deres Laster, navn Sergius
VII, Christophorus, Johan X, XI og XII, og Bonifacius
VII.) (Januar 845 falske Fabler om Johanna,
at de kom ikke mod Forventning. Disse af
Otto I samt underhængte Italien, navn Johannes
XII afsagde af de romerske Lærere, og Be-
nedict VI 964, lovl. ikke af nogen
kom ikke Kirkens Fadmelgerse. Men Kirke-
forsamlinger, de forbydes med Ulovlighed og Ceremo-
nier, de tilhørende til deres Afsagelighed, og de
forskjellige Læsere, hvorved maatte gives, modigeholdt
forsker de til Regnskab, at kunne beskytte Kirkens
Gregor V, den 1ste Konge Robert af Frankrige, Johan
Grand af XIII, Pavelig XIX [illegible] Concilium
998. [illegible] Henrich III, falder i Conciliet
i Patri 1046, 3 Januar. som regnedes paa mange,
af, de Romerne Vanskelige, og de hinderlige daglige
med Kommunalgt conformere, dem kan opfaae ødom
de ikke kunde Pavst. Dette skete Valg forskaffe
nu dette Slags Fandkundt Bispeger, de fulgte
Cardinal Hildebrands Raad. Han nu ikke, de
kort kunne at kjende deres Magt, som Over-
gennem første mageligt Raad, og sørgede for, at
blot indsigtsfuld, ukaadelige Mand blev ophøjet
til denne Værdighed. Med Død Henrich IIIte Magt
dem i Afsagelighed, men efter kom Død gav allerede
Nicolaus II, 1059, en Forandring om Pavernes Pavi-
matus dat med Kommunalgt, hvori dem dat for-
skjellige som forbeholdt af Kommunen. Med denne Forandring
torg ophøjede Cardinal-Collegium til Opgivelsen
dette kom vedkommende til ikkun Medlemmer,
og nogle Biskopper i den normannisk Kongerige Apulien
og Sicilien. Alexander II bestyrte de paafølgende Aar ikke
synderlig Reformationen, skjønt sig paa samme med Modpaven
Honorius, Claudii sig Fiender i Henrich IVte Aar Stridigheder

---

† Men ved samme Tid udvirkede af St. Stephan Navn VIII, en
Efterfølger af Formosus, de samme samt B... Forte, [illegible]
samt Confirmation Formosi Bekjendelser ligeoverfor Bispen
for en Kirkeforsamling, for at dennes Dom for de Kirkeforsamling
som i Overensstemmelse samt lydende. De Dele Ben, i samme
Aaret, skjønt for dette, KB en Advocat de at det samme
Dag, og Ben efter alle Kanoner samt for Liv og Ære
-gerning!!! Medgerningen skjønt Overhoved, Ed Be-
-gravelsen gnade, Leopold, og Kampens paa eje
Begravelse!!

† Dette Navnes IIde Liv, 1013, Ben Kirkens skjønt
Kroningen, omvendelsen af gydende Ligsale,
den falske Pavelige Stands; et godt Udtryk Symbol,
Pavedømmet imellem om at Pavens omvendig Kirkens
Grundvolumen over Verden, og ellers gaaet Pavedømmet
sin Forbindelse. — Den Pavens Skandt Forbindelse
over Overlegenheden af Rigets og Verdens. Juli 979
og Bispen Bamberg, en Saxer, de Pavens Skandt navnt
Pavens Kapellan og Canonicus i Halberstadt.

Efter Halvcirkelen Lagen var Pavens Liv af mellem-
staden Sabina, de Florentinske, Formidlet Pavens
Pavens Gaven Efterfølgelse for de ellers Pavelige Stand, og gjorde
i de Pavelige Kundskaber Adelens Klagen. Vor-
gjældelig Valg, Pavens Tilbagegivelse og Pavelige Begivenhed
med de Pavelige Kardinaler Kundskab Pavens Liv under
Halvcirkelen Pavelige; Pavens Liv Død Mand. I
Klagen Pavelige Halvcirkelen, Kundskaber Pavelige Magtforskaber
Mand under Kundskaber Pavens Liv; de Pavelige Forskjel
vare, paa Pavelige Kundskaber, Pavedømmet af Pavens og med den Pave-
Magt.

† Pavens Pavedømmet Pavens Liv

‡ Han Ved Pavedømmet af [illegible] Hildebrand, Pavens omvendelse ved de Pavelige
Kundskaber af Pavens Kundskaber Pavens Pavelige, men de Pavelige Kundskaber Pavens
Kundskaber Pavens.

2 Exx. Lehn Jan ensoelet ved at Lovs Jan Evostad

ved p. 291.

Rotha Jenard. 1189/9.

[impose le célibat a un corps nombreux, ce n'est pas tant lui ~~imposer~~ defendre de n'avoir point de femmes que lui ordonner de se contenter de celles d'autrui.
ed p. 176 Rochefoucauld.

| Strikt nav andres ved at vinn Kirken aldeles løs fra verdslig Overhøvedommed.

† Men anfort Jesu Ord, som skiver sandt kunde ugyldt, fx at vinge Udelukkelsen af Præstelig Ægtemaal.

348 Efter Jan nalgte Hildebrand, anden Navn af Gregor
1073, da selvtaat sit Valg ved Evangeliums Explikation
og derpaa begyndte paa Reformen af den store Plan, at
underlægge Kirken den verdslige Overhøvedmagt,
at gjøre den gejstlige Stand helt til Herskab, og
selv til samme verdslige Overhoved. Allan
læsen vilde man Concilier til Lateri, saa usikkert
og saadan Plan for katholsk. At Mod, den Aandens,
den uvolkelige Standhaftighed, og klar Eneskab, som
Gregor viste, erkjendtligjorde den, at den tilli-
gemed Carl M. paa ret Vorst Maand i denne Period.
Lærefundighed, Samvittighedsrenhed, Selvgjerning, Mildhed,
Gjævnen og Lovgivelighed med at udøse Menneske-
blod, adskiller ham fra Gregors Efterfølger, indtil
til deres ikke Regnskab om politiske Skridt, men en-
dog hos alt for Hyppig deres Skabere.—

Gregor fandt den gejstlige Stand endnu ikke fuldkom-
men befriet fra Afhængighed af den verdslige, og
Tegnet ikke selv Standy ved. Ikke mangfoldigt,
naar et Kloster, som den nyste den Land, skulde
miste med deres fælles Gjøde. At Gejstes Omsorg for
at forsørge deres Familier, og Fristelse om at ar-
velet indbringende gejstlige Lad (Embede) af den
verdslige Mand, selvet til Gejstlige i Afhængighed. Se
at enkelt deres, forenjede den, paa Synode i Rom
1074, med stor Strenghed den sidste Time skarpe om-
kvædte Lov mod til Gejstlige Ægteskab; [Forbud mod gejstlig Embeder til Ægtefolk
Forbud den dem at modtage Kirkestifter til gejstlig
Embed af verdslig; [deres Forsøg paa den
Standige vidtdrevne Fanatik mod gejstlig Embeds
Jern at gjøre Lastad. Den verdslige Stand be-
gynde ikke den skarpe Forordning Efterlevelse, [den
paa del af Gejstlighed modsatte sig Jern, Hestigen
ved, men ikke Kjøbt. [Med den anden Kampe alle
verdslige Magter, ved med forskjellig Lykke, men
dog ikke Fald, til Fordel for Gregors Efterm. Dette
lindrede det skarpe Lands ved Forlig, hvorom mere i Fø-
rigtelen.

Den 3die Periode i Hildebrands Historie, hvori
vi naaer den højeste Grad, begynder med denne gejstlige Krabat

Kirken var nu uddraget sin verdslige Magt; thi kunne
dygtige at afsondres, fra alle andre forsyelley Stænd,
som, i stad Land sin ond mandt besindig, ikk adlod
sammes Lov, naar blot nu forskeel, som sin af al-
mindelig Lovgiver stemmer dog, som ikk modstrid
sig andre fornuftige ind sin egen, som ikk repugn
Landsfreden, naar blot Kirkens fyrste Øvrighed
fo sin Gud, som ikk mod vogt Eland, ond ikk
mod Samfundets Vel at dem fallad Dyrker, forvandt
mod sin Stat, stort sin Undersaat, som følgelig dan-
mod en fuldkommen status in statu, hvad sin
først Eligdom, hvilket sin nyligst Antegnelse, ud-
gjord alene sin Land Stænd, hvilket af dette
som Guddommens Ordnen, og derfor anfaaret for
fully & inviolabel. Dette stod som i Pligten for
denne Stænd, som Jesu Christi Efterfølger, & som paadu,
Kunst Vatsfolde, hvilket med samme Magt, som he-
mmelen som i gyldige & verdslige Ting. Jan naar
sin ønsker & almindelig Kirkes fyldige Samfund;
indskrænket & ofryelsen Langsinn i gyldige Ting,
ikke Dommen & Appel, som nar sin & almin-
delig Bistog [Guds] stemmer ikke Bistog, som saad
Vicarius, stord. [At verdslige Fyrsedømme nar
indrømmet ikk selvstyrelsen & fyrste gyldige.
Dette anfaar saavidt for Dannemark fraa mynd-
lig Fyrsed, & saadant i Danmarkshistorien saame-
som Valdemarerne & Valdemar Sejrs Tider, kunne sin afsig-
snart Undersaatter paa et lydsk Riksmøde, & skal
he at efterkomme sin sem nalgte; [medens dissemindre
sin anden Lovgivning saaledes, England
Ungarn, Aragonien & Portugal, hvis mest ikke er-
kendt, & afvaget af dem endog selvstændigt; hvorfor
gaar he at undersøge Grunden paa Afvigelsen, nar disse
dommer, & gav Stedet for Kirkens Ret med Rum
& Fuldkom! [saaledes nar & alene sin Lovgivning
Magt, som ret saa ikk Ophør, sin Magt at ordne sin
fredsom, & saa fremdt. —]

[Rom nar ikke nogen Monarkisk Stad & Fornemstad; ikke
Gudom var ret Religion, sin Vasallen nar Skatter,
Tributer & Lovgivning - Overdrivt ikke Undersaatter &
ikke talløse Skarer af Gejstlige & Munke ikke skammelig Miskj-
vindskraftig Fyrsedømme over Stæder ikke Maadsforat-
vinge ikke, hvilket samme sig fraa Middel; & ofteste
Kirker med Fiender, & Undersaatter med store vidtrækkende Ægenskaber

[Gregor VII erklærede endog Tyskernes dengang for ikke gyldigt
Valg. —

& hvilke ogsaa omskyggelige af nidengaaende Konsekvens
mellem Fyrsten & sine Undersaatter.

† Gudruns ældste Magt var i saamange Hænder
fra 1076, da Gregor den Syvende
naar Impotr. Konf. 1806, IV p 308 —

Modstand fandt ved deres nye Oprettelse, og gandske ubegrundet i ethvert Hensyn, en alt for aldrig blandet. Sönnerne modsatte sig Fædrenes Bestræbelser i mange Retninger, og indbrød deres Fuldmagter. Med ikke sjelden sagde den aldrig med Held. Ogsaa Pavedømmet modsatte sig denne verdslige Udvikling, og da ikke blandt Samtidige Følgen, saa en mægtig Modstand af Geistlige Midler for at holde sine Magt. Det anmasede sig Verdslighed under Geistlige Skikkelser, holdt sine Bestræbelser, indskrænkede sig mere og mere til Pavestolens Rettigheder, Pavelige Legater til andre Lande, som ved sin Autoritet og indskrænkede Bispedømmernes Magt, og ved Pavestolens mod Metropolitanerne og Bispeværdighed alle med Rom Afgifter. Ogsaa Universitetet i Paris kjæmpede med sit Fædrenehus, Pariserdagene, Bartholomæusnatten x sig ikke Vanskeligheder og fremmede Modstanden. Forskjellige Pavevalg havde Udvikling, af hvilke navnlig Forholdet af deres egne Undersaatter, var af Roms Fædrenehus.

Gregors Succ. Mener ved at bygge paa af sin afdøde Grundvold. Det vidnede sine Gebrek ved at anse Markgrevinde Mathilde Bestræbelser f. Paskal II. vidnede, at d. Henrich I. af Engl. vanskelig ved Investiturstriden paa Investitur-Retten. Calixtus II. tvang Kong Henrich V. til at ligevel Verdslig f Mathilde Enkedronning af Toscana, og andre af Lombardiet, som ogsaa St. Pedr. paatalte Patrimonium Petri, tilbagevendte til det af Marc Aurelius Gjenstridige af dette Pavens Gemal samt Keiser Henrik III til Fædrenehus, men ønskede sine Indrømmelser Investitur Mathilde Arvefæ at skulle gå i Opfyldelse af Pavestolen, som vandt ikke saa lidt til Pavedømmets Magt. Adrian Fjerde Hadrian IV, begyndte 1154, en Dansk af Fødsel, som med Kraft og Dygtighed arbejdede paa at fremme Pavedømmets Magt. Hadrian Fjerde (med at Kong Henrik II. paalagde og tvang Kong Frederik til mægtige Afstraffelse. Alexander III. overvandt sine Fjender og sine Modparaver, tvang d. Henrik II. af England til at underkaste sig en ydmygende Skriftbod, og tilsagde Alphons I. Titel af Konge over Portugal. Ikke alle Lande, stadfæstede, vindskammede, saa dygtige, som tilliige Fædrenehus Pavestole (Pavedømmet) og gjorde Innocents III, 1198 til vældig den pavelige Magt sin største Opgave. Den blandede sig som Mægler,

[Disse Legater, som man talte a latere, gjorde Fædrenehus skyldig Lydighed i alle Land, undtagen ved at krydse Fædrenehus Myndighed, ja

† Den øvrige Margrevskab Mantua, Toscana, og andre af Lombardiet, som ogsaa St. Pedr. paatalte Patrimonium Petri, tilbagevendte til det af Marc Aurelius Gjenstridige af dette Pavens Gemal samt Keiser Henrik III til Fædrenehus, men ønskede sine Indrømmelser Investitur Mathilde Arvefæ at skulle gå i Opfyldelse af Pavestolen, som vandt ikke saa lidt til Pavedømmets Magt. Adrian Fjerde Hadrian IV, begyndte 1154, en Dansk af Fødsel, som med Kraft og Dygtighed arbejdede paa at fremme Pavedømmets Magt. Hadrian Fjerde (med at Kong Henrik II. paalagde og tvang Kong Frederik til mægtige Afstraffelse. Alexander III. overvandt sine Fjender og sine Modparaver, tvang d. Henrik II. af England til at underkaste sig en ydmygende Skriftbod, og tilsagde Alphons I. Titel af Konge over Portugal. Ikke alle Lande, stadfæstede, vindskammede, saa dygtige, som tilliige Fædrenehus Pavestole (Pavedømmet) og gjorde Innocents III, 1198 til vældig den pavelige Magt sin største Opgave. Den blandede sig som Mægler,

† Lucius II blev dræbt i et Optøi i Rom, da han ville tvinge nogle Senatorer, som krænkede hans Fædrenehus, til at underkaste sig en Forordning om at Kardinalerne udelukkende skulde vælge Pavens Efterfølger. 1144.

* Alexander forordnede i det hellige Kirkeforsamling, at de ubetydelige Fædrenehus kun skulde vælges af Kardinalerne, men uden Bestemmelse Det var dengang som 1157, erklærede, at alle Christne burde nøie sig med Fædrenehus for at betragte

ellers saavel som dennes, i alle Riger Religionen
ikke kjøbt Indflydelse saa godt som i saa mange
saa udvalgte at Lige i Armenien, i Rusland,
Bulgarien, i Wallachiet og Aragonien, hvor
S. Johan af England lå at blive saa kjær Skytsmand,
og Ridder saa Sverd. Saa havde de Ladige grundlagt
Kirker i alle Retninger, ellers med sine Legater,
grundede Lige Universiteter, gjorde det Gjennemlæs
Christendom til Overmagt, og lagde Lægge
-ne til Kirkens Magt i Fremtiden. — Endelig udvik-
-lede denne Kamp sig til en verdslig Statsmagt
-ssag, og ligesaa mere Magt i Rom. † 1216.
-gab. og ligesaa mere Magt i Rom. † 1216.
Denne Frederik II. modsatte sig med Mod og Følgen
-de saa, og ikke ulig Paladset. † Det var Lige saa
meget af Dage saa, som Kjæmper, om det Maatte
hvad blive i Besiddelse af Neapel og Sicilien saa
-dan med dennes Familie, at Innocentius IV, saa
-ledes Kirkens Undergang. Denne Overta-
-gelse Magt var imidlertid den sidste Fredsdag,
og den Modstand, som Fredens II. saadan gjorde, de
Magter, som vare forfaldne mod Kirken under
saa Forfølgelsen Lige mod det Hohenstaufiske
Hus, Waldensernes Stand og de strenge Francis
-caneres Fredsdrum mod Herrarkiets Lignedy
-delighed at opnaae Ideellen med det saa
-lige Tyranni. — En Lykkelig Forandring fandt
Sted Sted i Christendom, da Reformationen begyndte at
komme, Middelalderen ophørte, og Verden var Skue
-pladsen blev vaer bestemt. Dette kom nemlig
ved Ungdomstiden, at Lang Tid endnu gjorde Kirken
saa overlegen. — Det var ikke saaledes med alle Læsdage
Lærer, at Bonifacius VIII, valgt 1295, med stor
Kraft forfulgte sine ypperste Grundsætninger om
Kirkens Magt og Herredømme, og mødte kommerlagt endnu
Kamp med Frankrige, som dengang var saa mægtig
Philip IV. d. i Frankrig, som saa angreb, fandt Mod,
Overtag og Selvstændighed ved med Kalkjonen at
Kirken, ikke at stå i Afhængighed med sine Fiender
-gik med Kjæmper, og strengt, samt med den Kamp Ring, som

* Hvorfor allerede Gregorius var kaldt paven Kirkefaderne
i Rom 1881, da Leo III kaldte Kejseren at være den
Kirke, som endog paa Klodt Augustin, var modtaget for
Kirken, Gamlekirken at Kirken ikke de mindre Arm.
Kirken i Jerusalem dem som at ikke at blive
antaget som Kirkens ønske Kunstord

† Gregor IX kunde ligesaa lidt saa Kejser med Fredrik
II, som alt ikke Kirken som at anerkjende Magt-
-mænden.

† Den samme Bonifacius stod, da han sandt ifølge Alberts
Meddelelse ikke vovede Kamp de Pyrenæerne at Kong Philip
endnu Albert som Philip i Frankrig. Kong Philip
Kong de Albert, som havde de Kejser mellem, Grev af Adolph, de
Grev af Holland som Philip den Skjønne, Grev af
Luxemburg som Philip den Kaade, Grev af Flandern som Kong af
Engelland som Philip med Philip de Kaade, Grev af Hainaut
Hertug af Brabant som Philip den Kaade, Grev af Holland
Hertug af Brabant som Philip den Kaade, Grev af Holland
Hertug af Brabant som Philip den Kaade, Grev af Holland

2 Kap. Clericis laicos habere, prohibet sen nefarium Præstes sagen Mænd at have nogen Slat ikke saameget Samfund
illmeddy andre Mænd af fremmed Gaard.
Munkeordenerne stiftes.

362 gjorde af dem, lagde sin den største Grund til sin-
-nuværende Overdragt. 75.

De fornemste Klostre som fandtes her i Landet, vare Munkene, som i de frankiske Stater med Ludvig den Fromme Opsang, og Benedicti, Abbed til Anian, sine Bestræbelser, paa Reformens til Stede 817, samledes ved forskjellige Overordnede, disse stiftede vare tagne af den hellige Benedicts Forskrifter. Ogsaa Canonikerne lagde strandede paa det Synode af Amalarius, og Canonikerne i Stockh. Nicolaus II gav 1059, Secular Cano-
-nici deres Regler. Men disse Anstalter forkom ikke disse Præsters udsvævende og forargelige Liv. Adskillige Mænd blandt dem søgte at forbedre det, enten ved at ægte paa Overord-
-nelsens strengere Pligtfølelse, eller ved at oprette nye bestemte Regler. Paulus af Narni 937, ved Odo, Abbed til Cluni, den store Reformator af Benedictiner, som flere afstammede. Romuald, som stiftede nye Ordener, ved at forny Benedicts Regler, vare de fornemste: Camaldu-
-lenserne ved 1023, Carthenser, 1086, Cistercienser 1098, S. Bernhardiner, den hellige Augustini egne-
-lige Ordener, 1078. og Præmonstratenser 1122, navn av Norw. Efterhvert voxte navn disse Bestræbelser, som oprindelig ved Arv og Eiendom, og tæt knyttede af de fornemste Stænder, saa lidet-
-pligt smidte Mandt deres Medlemmer, naar de paa dog ikke skulde Munkepligter i det Hele, som Middelmaadigheder, de ved sine af-
-stumpe Priorat taleløse og Storde. Blandt dem vare (Franciskaner) S. Dominicaner, Franciscaner, og mindre ofte og bekjendte, Carmeliter og Augustiner-Eremiter. Dominicanerne, oprettet af Dominicus Guzman 1215, og Franciscanerne, af Franz Assisi 1210, overgik saavel alle andre Ordener i Ivrighed, Indflydelse, Rigdom og Magt. Deres Overhoved, Generalen, gjorde geistlige Fyrsters Ære Gnaver som den verdslige

Dominicanorum, da kom saamegot Land selskab, kunde bedst indrette det Anliggende. Det var saaledes meget angelegent, selve Waldemarernes og Albrechternes Historie Rigets Ungdom afdøde Mænd til at faae Rettelse gjorde og afskaffede.

Konstellerne Det kunde ogsaa med Rette skee, saa længe de Dominicanere og Franciscanere vare Munke, og ikke Præster, som de nemlig vare, da de først bleve stiftede. Men da nemlig Dominicanerne og Franciscanerne begyndte at blive Præster, da var det ikke længer Munke, men Præster, som de vare, da de først bleve stiftede. Men da nemlig Dominicanerne og Franciscanerne begyndte at blive Præster, da var det ikke længer Munke, men Præster, som de vare, da de først bleve stiftede.

Munke og Præster Munke og Præster, saa længe de vare Munke, og ikke

Ved Keyserdømmets Grundlæggelse.

354

Forstand Videnskaber i det almindelige, at man nu og da finder en Skribent, der nyder Ryet til Grund, som Hrotswitha i Gandersheim og Gerbert af Sylvester II, fordi det, om denne Tidsalder af Videnskabernes Forfald kunde siges med Grund noget Godt, og en Enkelmands omhyggelige Flid saa fortjener, som den hele Mængde af Scholastiske Skolastikere. Man finder i disse Tider, i Overdaadighed, ikke alene ingen Mand Lærd, men endog meget faa Skribenter. Den Tanke, at Landets Indbyggere ikke skulle mangle Missionarier gik, fandt af, at disse Munke medbragte et Grundskab af Kundskaber, et Forraad, in specie Skriftkundighed, hvor man i Almindelighed saa meget Mangel af; de opsaa sig blot disse Grundskaber udbredte blandt et Folks Hjerter og Sind og det Fald Tanken til Nationernes Oplysning. I det 9de Aarhundrede af det 11te Aarh. begynder man paa nogle at skrive et Par Sætninger af Videnskaber, som den Scholastiske Skolastik indskrænkede Tidsalder, som neppe strøm sig i Christendommen fra det 9de til 10de Aarh. Aandens Mangel skrev sig her. I det 12te Aarh. fornemmes Videnskabernes Mangel meget. Den lærde Peter Abelard kunde da Mange Sprog og skrev ofte og dygtig Videnskaberne, saa man strømmede af Forlangende efter Hans Forelæsninger, og de spanske Fyrster Repræsentanter af de Grundvidenskaber. Fyrsten Friderich II, og Alphons X, Konge i Castilien vare Lærde. Midt inde af det 13de Aarh. levede Roger Bacon, den første Eksperimentator af Videnskaberne, hvis Aand kunde udfinde Ting, de vilde saa skinnede andre Aander, hans Mismod og dumpede Aand ikke underbygget saa, at Afgiften, som maatte dække med Liv og Lemmer for Alle.

I Constantinopel i det ogsaa disse Tider det sig anderledes. I det første Aarh. af denne Tidsalder, medens man de at gjøre Videnskaberne. Photius, † 891, var en Lærd. Hans Læremester, og Constantin Porphyrogenet, vare selv Lærde og Skribenter. Men i det første Aarhundrede af denne Tidsalder kan det Lærde Grundskab og Smag ogsaa blandt Grækerne. I det 11te Aarh. begyndte denne Lærdighed at aftage, ved at gjøre Lidet af ældre Skribenter. Michael Psellus, denne Tids mærkværdige Lærde, fandt vel mange Grundskaber, men savnede og længe

/ Ved Keyser Otto den 1ste Regierings i Italien blev
/ Hans mathematiske Grundskaber blevne saa bruugede, at
man holdt dem for en Trolddom

Mærker sig at England blomstrer.

æfter Photius. Videnskaberne formaaede sig dog igien noget under Comnenerne, som efterfulgte dem, især Alexius I, Johan og Manuel.

Arabernes egentlige Sæde var for Araberne. Ill Mamum og dens Efterfølgere, saa vel med de Videnskaber, de havde fra Indien, som med deres egne Videnskaber. Ligeledes Mellemgiven udbredte sig over Egypten og Afrika, til Spanien, og Araberne Overmodighed af Ejendom Fædrelandskjærlighed ikke alene deres egen Religion, Sædelighed og Lærdom. Blandt dem levede mange berømte Digtere. Fra det 12te Aarh. efter dem Efterhaanden af aftog Lyset, og næsten fuldstændigen forsvandt, saa at Lærdommen i Europa igien maatte begynde fra Grunden af.

Det Latinske Sprog maatte nu være det Lærdes Fællessprog. Videnskaberne havde meget forandret deres Charakter. Alt, hvad der forfattedes skreves paa Latin, selv borgerlige Forhandlinger og Overenskomster blev nu affattede paa Latin. Regnskaber, Eder og Formularer maatte nu alle være paa Latin, hvori der skete Forandringer. Det var en Følge af Karl den Stores Anordninger, at Cyrillus, 869, indførte det Slaviske Sprog.

Den første Læreanstalt, som man fandt i Begyndelsen af Middelalderen, var de Bispe- og Klosterskoler. Paa St. Gallen, Fulda, Corvey, Reichenau o.s.v. Efterat Karl den Store indskrænkede de Trivium og Quadrivium, som meget tarvelig, og kun begrænsede den, for en Gejstlig nødvendige Videnskaber, saa fandt de dog de at være nogle nyttige Videnskaber, og gav dem første Anledning. Senere Domskolerne, som disse Skoler den nyere Tid, de mere ældre Personer, der at lægge sig efter Videnskaber, man valgte i Almindelighed dem, som med en eller anden Grund kom man i Klosteret Ordenen. Paa et Sted,

samvexlas doctorand & scholarium.

for flere saadanne Skoler eller Collegier stiftede, med bremte Lærere, mange Kanner og maadeholdt Privilegier, dannedes af disse Skoler efterhaanden det lærde Videnskabs Rigsdelte, som man kaldte Studia generalia eller Universiteter. De Privilegier, som gaves dem, og som skulde forsvares, gjaldt dem selvstændige, nogtige Forsamlinger, og Midlerne hertil Sammenslutningen imellem dem. Universiteternes indvortes Forfatning var meget ens og klosterlig. Efterhaanden opstod Fakulteter, Nationer og det academiske Lagsvæsen, og det academiske Ugevæsen. Det ældste vides, om Alfred den Store stiftede 3 Collegier i Oxford for Grammatik, Philosophie og Theologie. I Paris var allerede det philosophiske, medicinske og juridiske Fakultet, da Robert fra Sorbonne 1252, hvorpaa det theologiske eller Sorbonniske. Hvert Universitet var fortrinlig bremt for et enkelt Videnskab, som Bologna paa Lov, som Paris og Oxford i Philosophi og Theologi, Bologna i Kirkeret, Salerno i Medicin. I det to sidst nævnte det første privilegerede Skoler. Og omtrent Paris alle de øvrige: Rom, Padua, Toulouse, Montpellier og Salamanca udgjorde i denne Tid, ligesaalidt Universiteterne forskjellige. Kloster- og Stifts-Skolerne undervistede ofte disse privilegerede, og saaledes. Hvorvel Fattigdom, som hørte til Munkevæsenet, ofte hindrede Studeringen, og Munkene selv ikke altid vare lærde, saa var dog Munkevæsenet i det 13de Aarh. ofte, næsten altid, Lærdommens Kilde, man angiver, at det var omvendt; og dets Grundmaal var i høi Grad, godt og ædelt.

I det gamle Østerland maatte Skolerne i Constantinopel og paa flere Steder, som ogsaa stiftedes, for af Constantin VII, Porphyrogenet. Arabernes store Høiskoler i Bagdad, Bassora, Alexandrien, Bochara, Cordova, Marokos, Fes o. fl. Talmudskolerne i Tiberias, Cairo, Saphat, Sevilla, Cordova.

I Begyndelsen af disse Aar, anvendte man endnu megen Tid paa at afskrive Bøger, især i Klosterne,

1 Begyndelsen stiftedes man ved Universitet en enkelt Videnskab. Det var Tidens Lærdom, at lægge alle Videnskaber i een Forening; det lykkedes ogsaa. Det Universitet i Paris oprettedes 1167, det første af Theologien Universitet.

2 Aarsagen til Forordning af 2 Boger i Verden maatte engang gjøres, skjønt den nu ikke vilde være skjønt paa Universitetet i Salerno.

3 Det Universitet fremmedes og støttes og mindre Landsmænd Fakulteter, hvorved oprettedes Universitetsnationerne. Det Universitet hvorved Universitetet: Mathematikere og Pedantikere. Matheseos Universitet. Det stod Universitet. Blandt de Universitet i Paris fremhæves paa hiint Tidspunkt, at man 1218 maatte forbyde dem, under Straf af Fortabelse, at leve Aaben. Det Universitet fremmedes, og stod længe, for at kortsyne Tanker og Fejder blandt de Universitet i det 15de Aarh. gjorde det saa Prisdalen af Mænd og Aander.

Kunstens Historie.

Malerie

Hj. Klosters Lod. Sammenhæng med de ital. Kunstn., malte Klagt med Ungarland. med Menneskene, Indhold som navnt nu udarbejdet.

Bygningskunst

Den ypperste og ældste Stiltart, som findes
gjennem hele Middelalderen og Renæssancen, er den
byzantinske Stil eller Stilen i Venedig.

358 Theophilus Presbyter siger, at man skulde af mek-
anisk Nidkjærhed. De musivske Arbeider skulde
være af samme Art, blot for Gudstjenesten Christi
Skyld; „opus graecanicum:" og man kaldte dem
derfor de Græskes. Ogsaa indlagt Marmor-
arbeide fremhæves af ham; Apollinaris Ud-
dannelse i det 19de Aarh., Italiernes Andagt. Tæp-
per, Gulvene af samme Art, hvori man de store, som arbeidede
i denne Kunst, med deres Arbeide havde kunnet
lade Navn.

Bygningskunsten forfaldt meget, ingensteds
saa fuldt som i Langobardernes Land: gothisk
Smagsmaade: gothisk. Men man kunde fornem-
melig den gothiske Smag af Arkaderne. Ikke mindre
Talrighed af disse forekommer man, i denne Smag,
Bygninger, hvis Former, Tæthed og pragtfuld Ud-
smykning den dag i dag vække Beundring og
Ærefrygt, saaledes for gamle og Domkirker og
Collegiatkirker, og mest om det af Edwards Fæstning
kaldte forekommer Strasburger Taarn. I det 11te og 12te Aarh.
opførtes i Alle Land, et Stort Antal Kirker. Man
finder kunstnær paa adskillige, som italienske Bygninger
fra det 12te Aarh. Byggede man mest prægtige Bygninger,
men den Rigdom og Magt, som de italienske Stæder da
erhvervede, gav den Kraft ved de adskjellige
Krige ved mange prægtige offentlige og private Bygninger.
I det øvrige Land mærkværdige Bygninger fra samme Tid-
Bygninger. I Tyskland og Norden opførtes Kirker
fra Midten af denne Tid. — De med forskjellige Lags
Tungemaal Nederland, Tyskere af Nord- og Østersøen, Ne-
derne i Syd-Tyskland, som skulde være i den italienske Stemme,
udførte fortrinlige Bygninger. Tyskeren Jacob Smæd
fra Lapis, Kaldet Byen, og Di Cambio i Florents for-
fremmet denne Smagen i Bygningskunsten, og Norden paa
denne af Kirke Kunsten. I England byggedes den første
Kirke i 1087, og 50 Aar senere, den første Cisterciser.
Kloster af grønt Kirken Navn Bygningskunsten fra Theo-
philus nævnt af Falk. +829. Arabernes Smag i
Bygningskunsten omvendtelig, og alle disse fremmede
Stæder i Asien, paa den afrik. Kyst, og i Spanien fremgik
med Mesterne, Malerne, Skulptørerne, Tapetvæverne o. s. v.
paa Grund omvendtelige Erklæringer anvendte.

Musik.

Paus Gallist den 5. Gregor den Store, hans Besøg hos 600.

Lee Ludov. fr Fromme 816, lod sig Stephan IV for-
fadige at indvie Kirken: Te Deum laudamus.

F som dog Grækere allerede havde haft i det første Aarh.
Engl. var det første Land, hvor man havde Musik
660.

359 Musikken fandt i denne Tid Sted: Gudstjenesten, Undervisningen i Skolerne, af hvilke adskillige vare knyttede til Klostre. Man brugte Musiken ved Gudstjenesten, i Kirken og ved Messeofferet. Carl den store indførte den gregorianske Kirkesang i sine Riger. Under Ludvig den Fromme og Karl den Skaldede kom til Kirkemusikken, især ved nationale Høitider, Orgelet, hvis Opfindelse tilskrives Abbeden Gregor i Egypten i det 7de Aarhundrede. I Paul Sylvester II's Tid fandtes Blæseorgel. F Kirkerne kom Sangen i Begyndelsen kun til at bestaa i Messe, alle Lovsange vare Messesange. Først i det 10de Aarh. Lovsange af Notker Balbulus. Veit fra Arezzo forbedrede Musikken noget i det 11te Aarh. Han opfandt altsaa ogsaa Begyndelsen til den firestrengede Violin.

Land

Landsbyerne vedblev at bruges ved Gudstjenesten. Oprindelig havde Sangen kun Sted i Klostrene, men efterhaanden kom den ogsaa til at høres i Landsbyerne. Ellers havde Landsbyerne ved alle Højtideligheder Ligbegængelser.

Palæstina

I Palæstina var den Sammenstilling mærkelig. I man offentlige Bygninger af Jærnstænger kledde til Hest, i Begyndelsen med alle Slags Maaltider, saa fremmelig, saa med Landsbyen afholdt sin Modtagelse med af Folket. Man kom, at det først var opfundet i Frankrig, saa det Provencalske Sprog at være den første, der har havde Sangen, og den første nedarvede Sang, som efterlignedes af Ridderne, og gjorde den almindelig. De anstillede med Højtideligheder, af store Herrer, med Ridderne, hvis Sange, hvis Riddere og Riddersmænd kom sammen. De Adelige Afhandlinger blev indført, blev til Nødvendighed at undersøge med Alvor, førend man fik Adgang. Sangerne kjæmpede som de havde Ridder, ofte med Liv og Blod. De elskede forbundne Par gjorde, at Sangen og Kjærligheden ofte forbød dem.

Digtekunst

Digtekunsten havde Gudstro, men det Fortrin ikke at nævne. Det Digt fra denne Tid er Historisk eller Theologisk.

sinat var allerede antaget i første Aarh., og gik over fra det latinske til det romanske Sprog.
Paul Diac. gjorde meget for det tydske Sprog, men saa Ostrabesen sandt ingen mærkelig Virksomhed, da det Gejstlige, der som et vigtigt Værk, alene kunde gaae understøttet eller, foragtede det tydske Sprog. Det første betydelige Værk eier, som saa godt sig lee man Tidt, er Otfrieds evangeliske Historie. Den begyndte sang det Ludvig III, ved 883, og i den sammenhæng de ikke fuldendte Aarh. efter 1075, er Sandsynligt. I det 12te Aarh. saae den tydske Digtekunst, fornemmelig i Forbindelse med Schwaben og angrændsende Lande, en Blomstring, der bevirkede at man allerede kjender mange af dens Digtere, hvoraf mange af det Gode i deres Digtninger kjendes ved Overleveringen, uagtet de Fleste af Troubadourerne eller Provencerne, som de afstrålede paa. Man kalder Digtene Kjæmpesange. f. Nibelungerne: Sprog og Musik var Nødvendighed, som nu Dage saa ofte forbindes med Aandløshed og Lauter, og som dengang saa mægtig Bidrog til den Galanterie, at man ikke maatte være Ridder, uden at være Sanger, og Sangen i alle europæiske Lande, og at Konger og Fyrster lagde sig efter Digtekunsten. Man kalder denne Digtekunstens Sprog, den begyndte med det 12te Aarh, med Grund den middelalderlige. Digtene sang en Forening af den schwabiske Dialect, som da var Hofsprog. Den dertil nødvendige: kraftfuld Ytringsevne af Naturen, Ejendommelighed, Smukhed, Blødhed, velklingende Sprog, dog overdrevne man dens Love. Digtekunsten var Hofsprog Mode-Videnskab, og man fandt Ringe og ærgerlig Sin blandt Minnesangerne end. Med det schwabiske Sprog gik ogsaa denne Kunst under. Med Klatringen af denne Sprog, blev allerede meget stærk

i Spanien i det tydske Sprog. Det tydske Glossarium og Ordbøger handle gjennem hele Middelalderen. Den Lovsamling, der kaldes Sachsenspeilingen, er fra 1235, affattet i Middelnedertydsk Sprog.

Det angelsaxiske Sprog taber sig ved at blande sig med britiske, franske, danske og latinske Ord, som ligesaa, man ogsaa sin Skrivemaade og Udtydelighed. Alfred Magtens Love ere ogsaa blandede dem, som vi kjende i det Sprog. De Lande, hvis nordiske Kolonier i det Sprog, erfarede Skibsfarten allerede. Efter den normanniske Erobring, blev fransk Hof- og Digtersprog, og det angelsaxiske Sprog blev saa forladt, at man i Begyndelsen maatte lære nogle Munke ogsaa den, for at kunne læse de angelsaxiske Haandskrifter. Deg befolde lagde sig meget det tydske Sprog, med Indblanding af mange franske Ord. I det 12te Aarh. begynde man igjen at skrive den, og omdanner det til det nuværende Sprog. —

I de sydlige Egne af Frankrige, paa begge Sider Loire, i de Egne, der for samme Tid til ikke ogsaa- og nyfrankiske lige, dannede sig et Sprog, sammensat af Latin og det tydske gothiske Dialect, iblandet sig over Nord-Italien, Catalonien og Biskayen af Spanien, og i Resten af disse Land, dannede sig i forskjellige Dialecter. Man kaldte det lingua provencalis eller romana. Det uddannedes tidligere end det ønskede Sprog. Man begynde i det 12te Aarh. at skrive og digte i det, og Grever af Provence, som Berengar III med 1162, og Berengar V, 1245, samlede, ved deres Opmuntring og Exempel, de første Digtere. Man kaldte dem Troubadores, og det vilde ogsaa de ældre Digteres Navne. Adskillige af deres Digte er blevne bevarede, mange ligge endnu i Manuscript. Man kaldte, i det mindste i det sidste Tider, Digternes første gaya ciencia, og de kjærlige Madrigaler, man der anstillede, kjærlige Leiligheder. /cortes de amor./ Inquisitionen brandskattede omsider af det Land, hvor

2 Fer.

262.

Provençal Digtekunstens Forstad, og i det 14de Aarh. opfoldt Provencie sagrunker af Fransk Blod. Dens Digte kaldes Digte d'Oc og i Frankrig, som den Provençal Dialecten, som nemlig underskrev i Langue d'Oc. Ligemod navnet den ved i Italien og Spanien, det sidste Ord nemlig betyder efter dennes Sprog Ja.

Det første Forbindelses i det Fransk Sprog Sydlige normanniske Digtere, og Provençalernes Efterligninger. De fransk Digtere begynde at danne sig efter Provençalerne, og man kalder dem efter deres Troubadours. Under Philip Augustes Tider, fremvoxer Digteren Sig. Guillaume Armorique, som af de Franske, og især nemlig Nedstammer i Normandie, Bretagne, Flandern, Picardie, Champagne, Bourgogne, Languedoc, Provence, Dauphiné, Savoyen blandede med Fabler, eller i Romans, eller i Fabler (fabliaux) til Opmærksomhed. Romanen er en fransk Opfindelse, hvorfor Carl Magnus og d. Arthurs opdigtede Bedrifter gave det første Stof. Den første Begyndelse af det franske Drama falder i det 13de Aarh. Det bestaaer af Fortællinger i Dialogen, formodentlig med Efterligning. Det fransk Sprog naaedes med Wilhelm Erobreren til England, hvor det fik denne Jorden, den høje- og Digtersprogart. Dets Riddard Løvehjerte dyrkede det.

I Italien dannedes sig, efter de tydske Nationers Indbrud, efterhaanden det Sprog, som man siden kaldte lingua volgare. Blandt Folket af denne Jorden, dannede det allerede tidlig sig i forskjellige Dialecter. De forskjellige sande Dialecter adskilte sig i denne Jorden. Af dem er den castilianske og den portugisiske blevne Nationalsprog i Spanien og Portugal. Alphonso X. Castilien allerede, at Retsskrifter og Documenter skulde forfattes i det castilianske, ikke i det Latinske Sprog.

De nordiske Digtere, Skjaldene, have saa godt Digtekunsten nedlagt i Norden. Islandske fremdrage Island berømte Digtere. Xx og Middelalderen den fremragende Forandringer i disse Digtekunst.

[Dennes Sprog nemlig Provençalsk, Catalonsk, Castilianske, Portugisisk, Italiensk, Fransk og Provençalsk: lingua romana.

364 Jøvrigt er der ikke noget Skjønne, som disse Omdrej-
-ninger: Vagaren udtrykker. I Midten af det 12te Aarh. be-
-gyndte Kjærlingen at afbryde de lyriske Digte, omvæv-
-lede dem med Riddereventyr, og modificerede dem efter
hvert Locale, antog ofte dets Climax. Disse ro-
-mantiske Vagarer forbrugte gandske vidtløftige
Historiske Vagarer. Skuale Thorson udgav som
den første Skald. 1265.

Den arabiske Literatur fandt i den første Halv-
-del af dette Aar. sin Culminations Punkt. Den-
nes Lifsalder med den persiske Digtekunst, som
Sultan Azadud Daula efterlod sig 977. Mange
orientalske Sagnsteder gjælder og henføres dertil,
men da Mongolerne ødelagde de kjærkeste Skatte,
ødelagde den arabiske og persiske Poesie Skjønne Prio-
-ri. og det Sande ikke mindst Dennes Fig. —

Valhalaalfød. Latin af Mund findes i mindre
Brug og ikke Land. At man regnede Skolastikken
for Trivium, er allerede at lægge, at man ikkagtede
den fornuftige Form. Da den scholastiske Filosofie
kog dødde, fandt man den latinske Ide med
sin barbariske Terminologie. Da de ofsad skole
deres Priors Herred sammigt om Magt, som saa
ud i det daglige Liv, i det latinske Sprog, saa blan-
-de man af det fortrykkelige Sprog en stor Mængde Ord og
Talemaader ihob, og gav den latinske Tackster y der-
-nemaadr, saa man behøvede særdeles Glossarier til
at forstaae dem.

Det er bemærket, at man, med Hensyn af denne Fare,
stræbte i tyske Prosa. Paa det Høieste at udvikle
Predikenen i Landsfolkets Sprog, og den skjønne Bernhards
Johannes Strømme i det skjønne Sprog.

Filologi og Critik Forinden noget indgaaer i det Hebraiske Sprog Studium.
maae man have Grammatiker og Ordbøger. I Overensstem-
-melse med Landets Lov, som fastsatte det Sprog, hvori
man skulde, med Hensyn af Priorets, gjøre Begyndelsen at Lov-
-taler. Det græske Sprog fandt i Overensstemmelse
Ryder, og saae knapt det. Derimod dyrkede den
græske Filologie ingenting i det 12te Aarh. i Overensstemmelse med

2den

Historie

Kommeneme . I det 19de Aarh. begynder man igjen, i Overensstemmelse med Lærdommens Oprindelse, at lægge sig efter det græske Sprog, og saaledes Capitis nodsg. naar den saldige.

Det Latinske sidder endnu og al mon at kaldes Sprog; og af samme Aarsag er det forholdsvis fremmed Sprog. Man kender det Latinske Sprog paa Skolerne, som Grammatikker skrives; og saaledes Lexica, men neppe kun lidet i Forhold til hvad man fordum.— Dog den Kundskab om det Latinske filologien kun faar kaldes Lærdom, saalænge den scholastiske filosofien og Lighed alle andre Videnskaber.—

Det sandes Skriverier med, som Navn ovenfor Historie, men deres Artikler er ikke af nogen Verd. Den sidste stiftes man paa en historisk, det høyeste Niveau, og Kundskaber med, og sine Skilning og Forandringer lykkedes dem at opfylde sin Pligter. Det skeer ofte ikke ukendt, ovenskrifter Mænd, saaledes Schmidt med Navnet Løbe eller Muurerhvad Hjorter, som fornemmelig en Last det man sig angelagent, at optegne Navnene Kirkegaarde, selvet Pagatellen for ingting, forsaavidt det unddrages deres Sentol & Overtrom, ofte Aarsag optage de ikkeindholdsløse Fabler og Fortællinger, Drøvler hyppig & snart dertil, om det end Gaar den sidste Paradoxen, & dermed snarere det første Mand, naar det gjøre Fyldestgjørende Modstand. Det saar, som ikkemodstig paa en fornuftig Maade, og ikke Anlæg til gode & pragmatiske Skalder, nemmes for: Hildemar, Eginhard, Widekind, Wilhelm v. Malmesbury, Mathæus Paris, Joinville, Dithmar, Wippo, Saxo, Wilhelm fra Tyrus, Albertinus Mussatus, Lambert fra Aschaffenburg, og Henrik Gehmer Zonaras og fremdeles Dana Commena. Magert navnt Historien skrevet, at ogsaa at mon-dske Nationen fik Historieskrivere. Saaledes Nestor, Are Frode, Islandsk Snorro Sturleson og Saxo Grammaticus de nævnt; ikke fremdeles. Af arabiske Historieskrivere er Abulfaradsch, Joahoddin & Almakin af Mord. Foruden Skylde Klosterne Opkomst

Geographie

165 sin Opfindelse, men man indrø Slot Troldmands Lyst, da Soldet spurnaly. Man begyndte at gjøre gamle Haandskrifter i 6 adlagt Aarstrin. Hjemes Foedera begynd med Aaret 1101. —

Til Geographien, som forudsætter den geographiske Landskabs Kundskab i fremmede Lande, henregnes i denne, og den store Lære Udbredelse i denne Kundskab gik over alle Grændser. Og hvad enkelte Land i Europa geographisk Skrifter. Mange geographiske Oplysninger finder vi Historikerne, men ogsaa egentlige Geographiske Skrifter i denne Periode. Man har Alfreds Skildring om de vendiske Lande, Ohters og Wulfstans nordiske Reisebeskrivelser, med 890, Adami Bremensis Skildring om Danmark og de nordlige Lande Salgrunds Beskrivelse, med 1080, og Giralds Skildring om Irland. De normanniske Sørøvere hjemsøgte alle Nord-Europas Kyster, og det gamle Grønland; det var dengang kjendt, om de 895 Aar brøde Nordkysten af America, og kaldte den Vinland. Mange Efterretninger om disse Lande, findes i deres Sagaer, om de nordiske Lande finder man mange geographiske Notitser i de ældre Skrifter af Missionairerne Klostre. Asien var Europæerne meget ubekjendt, undtagen hvad man vidste deraf af Pilgrimmenes Efterretninger, og nogle faa Reisebeskrivelser, som er kommet til vor Tid. De kaldte mirabilia mundi Verdens Forundringer. Men denne Verdens Del [illegible] Grundlag Geographien blandt Araberne. Califen Mamun Aar 833, mellem Racca og Palmyra, maalte en Meridiangrad. Arabernes Land holdt Reisebeskrivelser. Verdensrejser, og Venetianernes og Genuesernes Handel i det sorte Hav, og derfra i det indre Asien, gjorde Europæerne nøiere bekjendt med denne Verdensdel. Benjamin, en Jøde fra Tudela, var den første Europæer, som 1160, begav sig i Asien, og beskrev det. 7 Mænd af det 13de Aarh. udmærkede sig ved Reisebeskrivelser af de Plano Carpini, Ascelin, St. Quentins,

2 Kn

766. Rubriquis og Marco Polo. du Lord Roger Bacon b-
-gynde igjen at bearbeide Geographien mathematisk.-
Landcharter kunde man i Iser allerede meget. Paa
Al. Janet Landcharter indgraniet paa Polyglotten. Ta-
-bula Peutingeriana er formodentlig Copien af et
Itineraria, som forefindes i disse Tider. I
Verdslommen forefindes mange Landcharter. Des-
-uden Al Edrisi Verk i Verdsstrømmen de for-
-klaring over en Poly-Glotus. Endnu kom
i Aarene meget, om ikke geographisk, saa dog
i det mindste statistisk Værker, forefindes af
Doms-dag Bogen, eller Fortegnelse over
Engellandenes Antal og Formue-Tilstand, af
Wilhelm I, 1083. Ligeledes Fortegnelser Lidt senere
Efterfølger Edvard II, og Waldemar II, K. i Dan-
-mark, forefindes, den sidste ved 1231.

Mathematik

Mathematisk Videnskaber blomstrede meget,
ikke forsømte. I Begyndelsen begynder den Arabiske Lille-
-mand Mathematiske Quadrivium. I Corduba anlagde
Califen Leo den Lærde en mathemat-Skole, men den
blomstrede kun under hans, og hans Søns Regjering.
Mathematikken egentlige Dyrkere vare Araberne. Af
dem kjende vi forholdt mere end Europæiske Lærere,
som de dog selv skjønne af hans Lovt af Studierne.
Geber den Arabiske og Gjenstand for Forgje-
-mennene, og hans Algebra kaldt de Grundtræk, en
Geber ikke en ukyndig. Paven Sylvester II
Lovt af Arabernes Mathesis para. Roger Bacon
var Mesteren.

Astronomien var den Videnskab, hvori Arabierne
fandt deres største Ære, strækkede den dens
til Maanen. En af de fremmeste af disse Le-
-rere Astronomen og Mahammed den Geber,
eller Albatenius. Denne Videnskab fandt en ster
Opblomstring i Ali-Fichu-Tsai, Paa Califfen Al-
-mons, og paa Samme Tid som Alphons X, med
1250, kom forfærdige sine astronom. Tabeller, kaldte
efter ham af Nassir Eddin, Hulagu Khans Minister
den ældre Sidelen Tabeller indtil 1079

Califen Al-Mamun skjænkede den berømte græske Mathema-
-tiker Leo en aarlig Løn af 100 Pund Guld, og Emnet Ty-
-pikus, efterdi et Træ i Hånd med Jern, skjenkes Jern av-
-gud Lidt videre omtaler Jan den Lord. Men forøvrigt
Theophilus med Tilnavn Indus, som ogsaa fandt de Al Psalmer
Digt, da Jan fandt det Videnskabet, at Lord Paradiset blev for Ty-
Al Mamun forfærdigede paby Astronom Tabeller, som forbedrede
for øvrigt Ptolemæus. Han lod maale en Grad af Meridianen
gennem Sletten, der af Historien Kendes Navnet.

367 et paa det nøyeste beregnet beslaar. Indtegnes med det gregorianske / Aarslængde af 365 Dage 5 Timer 49' 15" 5m 48''', 12 Minuter med 5 Tidsdage. / Tidsaarets indholder 1 Dag mere, end indtræffer ikke altid samt gaar, men indtræffer i det 5te, saa at Tiderne Dag altid indtræffer paa Foraarsnatsdagen. I China dyrkes Astronomien ikke Publik Skam. I Begyndelsen af Kong Clovis, Childebert og Clotharii Regering, Anno 511, Childebert Silvestri forfordrede Forslag og Besøm. Dette forkastedes Anno 550 af Concilium i Orleans, fordi man fandt den Astronomien i Europa, blandt andet Joh. de Sacrobosco / Holywood / var den Grundvold. Alphonsus X. 12. Konge i Castilien har Astronomien meget at takke for, paa hans Befaling udkom det saa meget roste Judiske og Arabiske Værk, som Aben-Ragel og Albategnius skrev. Imidlertid tiltog Astrologien med Astronomien, og da denne Videnskab udbredtes, tiltog og saa Astronomiske Cabalen. I Italien stiftede Astronomien saavel i 11te Aarh. Med Fundamentet af Alexander de Spina, som Magister af Salvinio degli Armati. Forstørrelsesglasset kom allerede frem i 13de Aarh. I Mekanik skylder Araberne for det meste Opfindelsen. Hans Sylvesters mekaniske Grundsætninger er de Videnskabs første Begyndelse. Albrecht Magnus var en Mekaniker. Roger Bacon i det 13de Aarh. Var en Mester i den gothiske Bygningsstyl, hvad praktisk- mekaniske Arbeider. Først i det 14de Aarh. Fandt man i Europa Uhr med Hjul, og Magnus i 1368.

Kgl. Naturhistorie

Blandt de store Erindringer finder vi, som Hans Forfatter omtaler Naturhistorien, som hans maaneds Arbeider observerede og registrerede for Livet, og derved kom Mellemmanden til Kundskaber paa Dyrenes Forhold til Klimaet, hvad Mayer. Dog kan disse Iagttagelser, som og vist gjælder, mindre alle mere Naturhistorie. I Aristoteles Skrifter er mange physiske Anmærkninger. Apollonius Perga en physisk Astronomi ved 150; Ptolemæus Almagest er Naturforskeren i det 12te Aarh. og af Ebn Beitar paa

[Det Sted, som det Ord, Kundskab til Dyrelivet, dog paa andet Dyrelivet.

2den

368 man i det 15de, forstilleger Christen. I Occidenten
saa Universitet ganske gnaede af Munkevæsenet,
og Lærere eller Forelæsninger vilkaarlig ansaaes om-
omtrent tilgiengelige for at studere, naar
længe kun lidet Hindrede i Veien. Det indskræn-
kede Begreb som ikke stemmede med det Re-
ligiøse om Mahomedanerne. Jens Sylvester bestod
ogsaa physiske Skaber. Aristoteles Skrifter om-
fattede alle Videnskaber, men forbødes paa Universi-
teterne i Paris 1215 og 1231. Disse Love begrænse
sig naasten udelukkende ogsaa ofte Naturforskere, som
Kjemikere, og blandt med Sabler. I det 13de Aarh.
begynde man, med stor Iver at dyrke Physik og
Naturforskning. I Kejser Frederik IIdens Tidsalder
levede man Arabieren paa Videnskabens Natur-
forskning. I 13de Aarh. findes man Magnetens,
dens Egenskab, at dreie sig mod Nordpolen, kjendt
ogsaa allerede hos Persere, skjønt dette ofte er op-
fundet af Flavio Gioja eller Gira. Den forbrændelige
Kalium veed Sand skiller den Luft ved Ilden paa den
rette Vei, saa man ikke, med Lethed og Kraft kunde
fremstille saa hel at skille sin Salte, saaledes Bunkers
med stille Fryghed, at ikke taale Undersøgelse, Ophed-
ning, Lyset etc. Skjøt ligger ofte.

Metallurgien Kjemier. Metallurgien undergaaet sig i Occidenten ved
Bjergmændenes Omvendelse, saa Cal Kobber, og med
Guldsmedenes og Probirernes Omvendelse. — Disse
Lærer begyndte først, egentlig at bruge Metallerne i
Lægemidler, og opnaaede at undersøge de Kemiske
Love i mange Legemer. Rhazes og Avicenna er
de ældste blandt dem. Efter Lærde de europæiske Lærer,
og vi finde ogsaa saa forskjellige af dem, Kemiske
Skabe. De, som egentlig lagde dem ofte Kemien, gik
de dels for at gjøre Guld, og følgte Dyrkelsen af Gebir
Haphat Jabir ibn Hajan skal dem skjel, saa man den dog altid
for adskillige Kemiske Opfindelser, saa f. Eksempel
Man har anabik og Kjemiske Skriften Alchymien
saa dens Fader. Raymund Lullius var, med Rette
af Samtiden, forvirret. Albert Groot og Roger Bacon
vare Alchemister.

Spekulativ Filosofi.

369. I Land i Occidenten i det 9de Aarh. følger den exclusive platoniske Filosofi, hvilket især gjælder om Joh. Erigena. Den saakaldte Dionysii Areopagita Skrifter, som Ludvig. erholdt fra Orienten, betragtedes i alle Maader som det ypperste Exempel, som man ønskede for platonisk Filosofi. I det 10de Aarh. fremtraadte ingen Filosof, og selv P. Sylvesters Skrifter i det Fag var uden Mod. Aristoteles Filosofi var aldeles ukjendt i Occidenten, og den fandt i Occidenten igjen stort Beifald, da man begyndte at skrive de aflatinske Oversættelser af arabisk Oversættelse, og i det 13de Aarh. af Averrhoes Commentarier. Dette vilde ikke den Gang, at den igjen drog Mistrøst til sig. Allerede i det 11te Aarh. begyndte den saa ringe at blive i Landets Studier og Navn Studium, at man omtrent betragtede en Lærd med Kundskab Filosofer. Lanfranc, † 1089, Anselm, † 1109, og Odo, var sine Lærere. Man holdt den Dialektik, og ikke Klosterskolerne, Scholastikken Filosofi. Den øvedes nu ikke, som Kraft, og udartede gjerne til en Leg, at skjænke spidsfindige Begreber Anledning, og Filosofernes Arbeide i Realismen og Nominalismen Storhed. Roscelin var sin Tids første Skolastiker † omtr. 1120. I det 12te Aarh. var den Lærd og Ærkebiskop Abeland fremfor Scholastikerne. † 1142. Disse Filosofer fulgte meddelelsen mellem Augustin og egen Spekulation, med Aristoteles og Arabere. Disse dyrkede Plato, til i det 13de Aarh. store mange Lærere, og Johan v. Salisbury, en dygtig Forfatter. Men i det 13de Aarh. blev Aristoteles Autoritet propondererende, og de Dominicanere og Franciscanere ligesaa ivrige Forkjæmpere, saa længe Tvisten mellem Partierne varede. Den gamle Forbud mod den nye Retning, og man undersøgte ikke om det Hjemmevante var Filosofisk, og hvad det var Theologisk Sandt. Blandt dem som man Albert den Store, Alex. Hales, D. Scotus Bonaventura, Thomas fra Aquinum † 1274, Skytter af Thomisternes

2 Kap.

Han skabt en første Barberer og Chirurgus;
man skulle sam Doctor subtilissimus.
Hvor som helst med saadant Navn skal man skulle sam
Doctor angelicus.

770 Ordn. 1° og Skottern Joh. Duns, † 1308, m Dominicanern
Kanniceaun
Ryttern af Skottisernes Skole. ns

Opkaldt forbandt den aristotelisk-skolastiske med Platon Retninger. Med dette regnes de
Gr. Leo den Lærd, og Constantin VII, Porphyrogenet, Kaarde
den Filosofer. Photius var et ogsaa filosofisk
Hoved, og Kejseren Michael Psellus var. —
Spekulativ Filosofi var man først blevne
Arabern Lægt bekjendt, 1ste Halvdelen udelukkende af
Jøden Lægen, f. Kr. Joh. Mesuwaichi eg. Mesue. De
lærte al Kritik den af Aristoteles skal oversatte
Norm, og fulgte aldeles hans Lærdomme. Dann-
elsen af hans Grundsætninger paa Koranen
førte Dialectiken til desto videre Magt, jo
mindre Evne Ord var skabt i skolastisk Stand.
Alkendi anses for den første Filosof. Blandt
de: Wasel Ben Ata, Stifter af den saakaldte Ji-
losofiske Skole Al Motalazi, Accidentia Navn
Ben Rosch eg Averroes, † 1206 og flere.

Jeg vil omtale alle første Navne i denne
Periode, skal ingen Kronik Lægt, og først i den
første Halvdel, Lande Lægerne der af Arabere,
og omsatte deres Bøger. Jeg vil først i Jødernes
Lægekunsten opklare sin Bevgel. Det lærte den
af Grækerne, og deres første medicinske Bøger
paa Oversættelser skal. Oversætterne, og omme-
det de første kristelige Lægen blandt Arabere
maa Nævnes, f. Kr. Jeneilean Bakhtischwah.
Man i det 13de Aarh. Jordbød Fabriken Leo i Alex-
andrien at Christen at maatte lige med Lægen
Kunsten. Kristne arabiske Lægen, hvis Skrifter
endnu ere vore dem, navn: Al Mesue, Rhazes,
Avicenna, Alb, de maa saa Lægen følge Jøden, Arabi
Lægen navnlig først, Scheich Regeis Avenzoar og Aver-
roes. Ikke man Arabernes Grundsætninger, Mi-
dicinen, Aarsagen, som man skjøgt troe, men
deres Lærdom at ere alene at Ære. Deres Kund-
skab, for Fortjenester, men de ere regne ogsaa mate-
riam medicam, endskjønt Bevgel af metalliske
Midler, at navnlig Chemien paa Pharmacien og

og afvirket mange nyttige Abstractninger. Physiologien Botanicken blev mangfoldigen, som Eks. Bacchus. Astrologien Chymien og Chymien feed af Grundspidigheder. De mange ommorskomme Semidotteere, mave skrefalt til Charlatanerie og Quackeri. – Disse skiggeas Grundsætninger forbød dem at studere Anatomie, og følgelig mave de skalt Physiologien, og middelmaadelige Læger. Og ødemark Albucasens efterlignede Kirurgie blev skrefalt.

Fra Occidenten begyndte det Munke og Sundhedsmænd, som mange gamle Manuscripter fra de Morgenlandene vare bragte til, og dette af Arrogantie. Især blandt andre af Ludvig VIIIde Testamente, hvori de finde Legater til 2000 Jordskaber for Geistlige i Frankrige.

Hvad Christne, som vi kunne lee mere Tid, kunde drive som Universitet. En Skole, som allerede i det 10de Aarh. opstrandt i Salerno, og hvis Lærere mave Munke fra Klosteret Monte Cassino, gav ogsaa Undervisning i Medicinen. Kunsten bestod i Forskrifter for det menige i Undervisninger, som ofte ikke i det 11te Aarh. at omsatte de arabiske Lægers Skrifter. Fra dem bragte 2. Roger Nedr. og Frederik II. Dets Forordninger om medicinsk Undervisning og Examen, til denne Videnskabs Beskyttelse. Det befalede Øjenlægerne, at studere Anatomie, men de maatte dertil ikke bruge andet end Dyr! Forbigaaende skulle vi bemærke, at Dyrenes Lemmer ere vel Menneskets, mange Undersøgninger nødvendige, til medicinsk Anvendelse fremmede Syner som Legemidlerne, men Dyrene forstyrrede ved Theosophie og Astrologie, ugrundvendig vidtløftige, som følge af Ældre, og Vidtløftighed. Skolastiken vandt ikke, at hæve sin Stadige Fordringshed paa Medicinen afhad, men dog vandt dens Studium i det 13de Aarh. Alle Undervisninger fik medicinsk Facultetter, som vel anbefalede at følge de hippocratiske og galenske Forskrifter, men fulgte snarere deres Fantasiers. Thaddæus fra Florenz commenterede over Hippocrates med Hjelp

† Dagen Læger tillodes at practisere, uden de forstod Anatomien.

Juris prudentiam.

772 Peter v. Abano, Simon de Cordo, Joh. v. St. Amand, Lærer
ved Universitetet i Paris. Lanfranchi og Theodorik m. fl., navnlig
Lærer i det 13de Aarh. Man skrev ogsaa mange Digtninger
og Kunstner. —

Den romerske Jurisprudents opnaaede i denne Periode
ingen Udvikling, kun i Detailler, saa Lovgivningen
selv i denne Henseende, ved Lovforskjellighed. Justinians Lovsamling
bog af det justinianske corpus juris og de senere
udgivne Forordninger, skiftede Leo den Vises
publiceredes ved 887. Den skaffede VII ældre denne
Lovsamling, som man kaldte Basilica, forbedret ved
Novellerne under Leos Regjering sammenskrevne
sig selv. Ogsaa mange Constitutioner, som de føl-
gende Keiser havde tilføiet, saa man ingen Samling.
Leo gav ogsaa en Prügbog. Denne Lovgiv-
-ningsakt mange Ufuldstændigheder, skjønt ogsaa, de den
Græske Videnskabelighed fremelskede.
Ingen af den romerske Ret kommende aldeles gaaet
i Occidenten, især ikke i Italien og de sydfranske
Provindser, dog gjaldt ikke Keiser Lothar II denne
Lov, blot Constitutionerne, Codex og Novellerne.
Ikke den Omstændighed, at et Exemplar af Justi-
-nians Pandekter i Amalfi, navnlig den Lov,
som Werner aldrig fandt Afskrifter, † ca
1150, og som Forelæsninger over den rom.
Ret i Bologna, bragte den igjen i Virksomhed,
og dens Virkning, i Overensstemmelse med Forholdene selv,
foreanlagde, at man ligesaa at sige kun i
Kirkens Jurisdiction. Den romerske Detailleren
Vandt sig, efter den Anførers Bulgarus, † 1166,
og Yoshia, † 1167, i Bulgarianer og Yosianer, navn
Fælles Kommentatorer over den romerske Ret:
Yosian. Den meget berømte Franz Accursius, †
1293, skjænket os ikke Værket, den navnlig de 14de
Aarh, og som Kirkens Glossernes Autoritet.
Det Arbeide, som man af Kirkens Synspunkt, ogsaa i
denne Periode: Lovsamlinger. I Begyndelsen Kirkens
Fædrenes, saa de man ikke i Lovsamlinger. Men
allerede de frankiske Konger gave Forordninger over den
-nen, og i Capitularierne findes mange Love angaa-

370 Lothar. Af de tydske Keisere gave Conrad II, Henrik
III, Lothar og Frederik I, Lovbøger. Ingen fransk
Konge udstedte Forordninger om Lands-
-regnskab, og forgaarne Domme i Lovbøgerne.
En saadan Samling af Ugolino, blev under Frederik II,
fattet til Novellerne, og refereret Lov-Kraft. Dog
synes allerede Lovene i italienske Lovbøger, som
man kalder den Longobardiske Lovret, stor An-
-seelse. I Tydskland samlede Love kunne i det
13de og 14de Aarh. af nye udbygdes, det sammes Stræk med den
sachsiske Lovret, med 1230, og den allemanniske
fra 1290. I Frankrige indførte Coûtumes
adskillige Anordninger i Lovs-sager.

Mange særegne Nationer fik i denne Tid, Nation-
-al-Love og nationale Domstole. Caroli-
-ngerne gave almindelige Love for deres Stater, som
blev kaldte Capitularier, og som var samlede paa
forskjellige Steder, men da de carolingske Stater
adskilthed i talrige smaae Lovsforskjelle, saa
blev man ej meer om disse Forordninger, men
alene ved Skrivt vedligeholdt i Hukommelsen; Coutü-
-mes: da Domstolene begyndte at blive bedre
indrettede, gjorde Kommerne Samlinger af deres
Landslove, som siden vare brugelige i Byen-
-ne, den sandsynlige, at mange af de
Lovsamlinger, som man gav forskjellige Kaar,
fra Begyndelsen var saadanne private Samlinger.
I Tydskland er Skrivtes Lovsamlinger skedelst.
delene Sorn den Sachsiske, Freyburgske, Lübske,
Kölnske og magdeburgske m. fl. skal, samtlige
for Størst af den første Halvdel af det 13de Aarh. Kaf-
-fen-Ørgilak, Swabe-Ørgilak, det første af Eike
Repgow fra 1230, og Hyperiddet, en oprindelig
tydske Lovsamling. I Frankrige foranstaltede
Ludvig den Hellige, efter Lamoignon Arvelande, en
Samling af Coutumer, skedelt med romerske Ret,
skiek efter en udgiven ældre Code: etablissements
de S. Louis. Kraften Lind af samlede ogsaa de ovrige
Coutumes. I Castilien sørgede Ferdinand III og Alfons

2 Kap.

774 X Lombagru. Siete partidas. I Aragonien gav man
en Lombag ünder Jacob I, på Augsdagen i Huesca
1247. En Samling af angelsachsiske Love kjöre-
des ünder Kong Edvard Confessor. Wilhelm gjöre-
orrack en Lombag. Henrich IIIs Charta Libertatum,
great-Charter eller magna charta, Forest-Lov og
Parlaments-Forfatninger hör herhen. Granville
foranstaltede en Samling af Love med 1181, hvoraf
2. af Scotland David IIIs Lov de regia majestate, er
en Efterligning. I Wales gjaldt 24 Bøger eller den Gode Lovsamling; i Danmark ådgav
Knud VI sin Skibrudslov, og Waldemar II,
1240, sin jydske Lov. I det 12te Sec. skete endnu
den første Vandring, den slavoniske, givet af
Wend Fratke. Lagjald Lod, i det 13de Sec. samle
et gammelsvenske Love, som af Eric den Hellige
1158, og af Birger 1296 vedvarende omarbei-
dedes med Christendommen. I Norge gav
Sigurd 1115 Viskingelovene. I Ungarn gjorde
Stephan I, med 1016, og Wladislav I, 1092, Sam-
linger af Love.

Den grundlige og canonisse Ret vandt forøvrigt
endnu videre Udstrækning. En Overgang talte det,
at det 9de Sec. af den Russiske Kirke, at Bisp Isidor
i Sevilla skrev en Samling af den
spanske Concilers Bestemmelser fra 650, skulde
udgjöre Autoriteten. Overgangen dannede endelig
en Samling af ægte og decretales fra Pavernes
ved 5 første Secler, optaget den i Enlob. De
Pavernes Gjerninger og den höjeste Magt i Kir-
ken og det hele grundige Despotie den fremstille-
des som nödvendig og ret grundet lige fra Kirkens
Oprindelse, som man den paradisiske Ret ovgaa
vedkommer. Pave Nicolai Ier († 867) Grund-
sætninger gaaedede det første Kirke-Lov, som Lov,
og efterfulgte blev deres Autoritet almindelig, hvor-
som man erkjendte den romerske canonisse Ret, og
Pavernes Overmagt og höjeste dömmende Magt i alle
Tilfælde, som man erkjendte for grundige, i hele Europa.

I de følgende Aarhundreder gjordes adskillige Samlinger af Canones. - Aar 1140 forfærdigede Munken Gratian, Lærer paa Universitetet i Bologna, en saadan Samling, kaldet: Concordia discordantium Canonum, der snart erholdt stor Anseelse i hele Vesterlandene, og lagdes til grund for alle senere Samlinger af Canonerne. Ligeledes af Pave Gregor IX's Befaling, udgivet Lovbogen af Pave Gregor IX. Decretales, ved Raymund de Penna forte, forfærdiget 1230. Efter

Biblici, Positivi, Sententiarii og Scholastici. Rob. Pullens Sentences samt Thomas Beckets, men Peter Lombard, † 1160, er nedsiir de Bogen Sentences, der ikke Grundlag Skriftet. Thomas Aquino, en myndig Mand, som tænkt alle de andre til Mands, er Skaldt en Grundlæggende Scholastikere Theologen. † 1274. Denne Lærermaade udvikler aldeles Overensstemmende, magtfuldkommende og ikke blot Theologen, for den hele Kristelige Kirke med dens Stadige Virksomhed, de Dominicanere og Franciscanere ogsaa begyndte at studere Scholastiken og omdannede den til en theologisk Videnskab, saa at Study Universitet i Paris maatte gives Navn for den. I Moralen gjorde Mystikerne, ikke mindre end, Scholastikerne Fremskridt. I det 9de Aarh. kom mange mystiske Skrifter, det 10de næsten ingen, og saa i det 11te. Mystikerne og Scholastikerne stode ved Siden af hinanden paa Moralen, men de havde samme Grundbetingelser. Fælles Forudsætning gjorde dem uvenlige og den ene stille ikke Øvrigen Synlighed, saa nitsom ikke Bogen mere, saa ofte eller dialektisk Maaden. —

da anden Periode egentlige Historie

§ 37.

Nationernes Begivenheder i denne Periode taage saa lidt Sammenhæng, at det er nødvendigt at betragte den ethnographiske Fortællingsmaade. Denne følger den Orden, at 1, fortælles de ældste Europæiske Folks Historie; til Grundlæggelsen. 2, Tydskland (og Italien), 3, de vestlige Stater, Frankrigs, Englands og Spaniens, 4, de nordlige Stater, 5, de vendiske Stater, Polen, Bøhmen, Polen, Rusland. 6, Ungarns og de med Norden beslægtede Nationers, 7, de østlige Riger, 8, Arabernes, Tyrkernes og Mongolernes, 9, Korsfarernes Historie.

Karolingernes Historie

Smith. Hungersnød

Ikke sammenlignet Karl M., nyttede Karoun at Kaffebønnen i Arabien, som man kjender meget i Aand, men ønskede samtlige Kaffedrikke, Mennesketyk & Kvindekatte.

§ 38.

Karl den Store Regjering er en næsten Kæde af Krige og Kjæmpe Begivenheder, hvorved han udvidede en Storre Udstrækning, end nogen mægtig Stat nogensinde har havt, Rom og Rusland undtagen. Den Magt, noget gammen hans Regjering havende

Kunde altså kaldes indbefattet mellem de to Floder, som bærer Navnene Weser og Elben, så Hamburg lå i Mähren, og på andre Steder i Østrigerne. p. 280.

Septbr 167

Hagtet Land, Magistraterne over disse, Kaldenes gamle Grænse omlagde; og deres Residents Ehrenburg strax blev nedbrudt, saa gjorde det dog Stadsen paa nye til Skade, om den endnu Land beholdt den lå at underkaste sig, og saa maatte den med den i 32 Aar, 772–804 Carls Fordring, at de Straf Skatter anlagde den Christel. Adelige maatte lide at gjøre deres Modstand forbundne, og Folket under Forfatning gjorde fuldkommen Retningsløs ubrydelig, ikke, om at distrikt blev nedbrudt, at ønskes begrundet til gjen Modstand. Grundsyn Gjennemskuelser, den blodige Blomstring for Christendommen maae tjene, at saa, efter Optegnelse 782, 4500 Mænd Aller-Hoder anlagde, hvorved saa egen fik Lov Navnene paa Saksen, mistede af Nationens Forfatning alle Selvstændighed til andre Egne, deres tapper Opførsel mod Wittekind Aarhundrede 785, og endelig de Tillige saa Vilkaar, efter hvilke de dem skulde vorde Kristne underkastede, som Folket deres Land, Blod anlagde den Christel: Mal; og ved hvilke Baal den Konge, mod Modstanden. Den af Nationens Ret at kunne vælge Land paa saa længe, som agtede den, at Baal skulde med andre Egne blev nødt til at vinde til Fordel Kristendommen.

Konge-gjerne 788.

Baal Mænd maa nægte siddende til at mistænke sig. Afgjørelse med Trene for at forene Orienten med Vesten, og samtidig i den fremmede Opfattelse til Land, som de Vore i Orienten fandt til deres Fædres med den uhyre-dannede Forening, og som skulde allerede længe Tjent af det Land deres Afgjørelse af en fremtidig Periode. Og Afgjørelsen fandes Fald, og Nicephorus gik Rene opfattede i det overdrevne Opfattelse af en afgjort Vore, valgte de Øst Keiser. Rigtet Baal fremad talte Fælles Navnemest og Sagsen til Øst Borgen, saa nødt saa dog samtidig, om at de Orienten ikke Fælles Keiser Nicephorus, som de saa sig saa alvorlig Tog paa Vesten, saa med Fald fandt ufærdig, ikke kunde fornuftig Fare i Opfattelse af Overdrevne. Bosfred.

Ebro, Vesten Byer

indbefattede Dele af Navarra ved Pyrenæerne og Roncevaux, som Rolandssagn.

-nedtrængt! Ved disse Fænomener 778, Mallorca og Minorca. — De vendiske Nationer fandt Hjælp Sachsene. Baal Wilzerne, Sorberne, Bohmerne, og

376 Biblici, Positivi, Sententiarii og Scholastici. Rob. Pullens Sentences fandt Forklaring, men Peter Lombard, † 1160, er nød seer til Bogen Sentences, der den Grønlandske Skribent. Thomas Aquino, en navnkundig Mand, som tyrk alle de andre til Mester, er Hoved for Grønlandske Scholastiske Theologer. † 1274. Denne Lærermaade opfandt aldeles Overflødige, nogle Mesterne og de bedste Scholarer, som de selv Peter Lombard kaldet med det Hedenske Overnavn, de Dominicanerne og Franciscanerne ogsaa begyndte at studere Scholastiken og anvendte den dertil Theologiske Undervisning, saa at andre Videnskaber, Pacis maatte give efter for den. I Moralen gjorde Mesterne, ikke uden Fare, store Fremgange. Til 19de Aarh. var mange meget Grønlandske, det 18de ugjerne engang, og saa i det 16de. Mesterne og Scholastikerne stode ved Siden af Peter Lombard, men de havde deres Grundbetydelse, fordi de havde Anledning gjentagne Gange ved den aarlige Disputation offentlig at forsvare deres Theser, saa vidt muligt Bogen ikke fuldstændig eller dialektisk Skadden. —

Da andre Steder ogsaa Historier

§ 37.

Nationernes Begivenheder i deres sproglige Følge kan ikke samvel, at det er nødvendigt at forsøge den ethnographiske Fortolkningsmaade. Denne følger den Orden, at 1, fortolker de ældste Sagaer Hans Historie Vaterns Historie; til samme Undersøgning 2, Gothland (og Skandinavien), 3, de vestlige Vaterne, Frankrigs, Englands og Spaniens, 4, de nordlige Vaterne, 5, de vendiske Vaterne, Polen, Bøhmen, Polen, Rusland 6, Ungarns og de med Donau beslægtede Nationer, 7, det asiatiske Riges, 8, Arabernes, Tyrkernes og Mongolernes, 9, Verdenens Historier.

Karolingernes Historier

Smith Humphrey

Den samme Lærd som Carl M. oprettede Baronen af Raschid i Bagdad, som nu Hjælp mægtig i Aand, men ovenpaa samlende Selskaber, Manuskripter & Kunstsager.

§ 38.

Carl den Store Regjering er en næsten Side af Folkets og Tidens Begivenheder, hvorved den valgte en Storre Udstrækning, end nogen mægtig Stat nogensinde har havt, Rom og Rusland undtagen. Den Tidens, naar man kan Regjering navnede

377

Kapitel 167

Carl d. Store kommer over Alperne, besejrer Desiderius, erobrer Pavia, Verona og Italien 774

Efter Hertug Tassilos Underkastelse 788 (se s. 280) var Carl Herre over hele Bayern, og Avarerne, Bayernes Naboer mod Øst, havde længe været Carl underdanige. Nu skulde de ogsaa blive det. Deres Land laa mellem Enns og Donau i Nutidens Østrig og Ungarn, og de havde i Aarhundreder været Frankernes farligste Fjender. Allerede i 791 havde Carl sendt en Hær mod dem, men den var ikke naaet videre end til Enns, fordi Broerne over Floden var brudte ned af Avarerne. Nu skulde Hæren atter drage mod Øst, og Carl selv vilde lede den. Han havde i Aarene 792—793 ladet bygge en Kanal mellem Rednitz, en Biflod til Main, og Altmühl, en Biflod til Donau, for at kunne sejle fra Rhinen til Donau. Men Kanalen blev ikke færdig, og Carl maatte drage til Lands. Han samlede sin Hær ved Regensburg, hvor Donau bøjer mod Syd, og gik over Floden. Avarerne havde befæstet sig i Nutidens Niederösterreich, hvor de havde deres Ringborge, Hringe, omgivne af Jordvolde og Palisader. Den første Ringborg, Carl kom til, laa ved Floden Ybbs, og den blev taget uden Kamp. Derefter gik det videre til Floden Enns, hvor Avarerne havde befæstet sig paa den anden Side af Floden. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Fischa, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Leitha, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Raab, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden March, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Thaya, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Morava, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Tisza, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Körös, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Maros, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Olt, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Aluta, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Siret, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Prut, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Dniester, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Bug, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Vistula, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Oder, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Elbe, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Weser, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Rhinen, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Donau, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Enns, hvor Avarerne atter havde befæstet sig. Carl lod sine Folk bygge Broer over Floden, og Avarerne flygtede. Carl fulgte efter dem og naaede til Floden Ybbs, hvor Avarerne atter havde befæstet sig

[illegible] ...ung dem til at undersøge sig og [illegible] Tidsbik. 789–

[illegible] ...ste ...ndvandrede Saxiske; dem [illegible] ...stet at
...ytte Jæger med Overbefalend, Carls Allemand, [illegible] ...ende
...ndes selv med et Ry i Aachen, men saadt for en Mands
Haand, Spreng
[illegible] ...ed Jern og Sølv Porcia.

...hester Argerne for den grøfte Vinter. Dette var mal alter,
...saamegt Lage, med Frygt ...ert om den Almindelig, længe fremt

tvang dem til at undvikke sig og talede Tribut 789–
806. – Ligesaa [illegible] & saa med den jydske
K. Gotfred, Tyrehoved: Hemming indgik en Fred med
Kong, der gjorde Eideren til Sydstaads Grænse. –
Han lod da bygge en Staad i Ostrasien, og
& paa det nidelle Kong med Mauren 806.
Gesandte begge Gange forskrives, at Carl, da
Kong, i Anledning af at Pabst med Kong
Leo III, var draget til Rom, af Utroemmere
Folk og deres klagede Øvrighed at overfaldes. 800.
den Gang, ogsaa at gjøre sig til Herre
over Romerne, med al ægte Kongemagt Rene,
Hans Ophøjelse vilde Kong Carl overgaaende, Ge-
-gen den Romerske Overhovedmagt, Forstyrrelse med deres
Forstandes Afgudstro. Til Gjengjældelse, som
Carl, man mand ikke Gjerne, skulde Gaa, skjøtte
i Sydstaad, nam: Osnabrück, Minden, Verden,
Bremen, Paderborn og Elze. Hvilke man i
sin Familie ikke Gyldig + 814. Carl
var den Største Mand i deres Tid, Skaldene
gaar Nation i et saa Overfundred, dannet
af Kjæmpe, Langt overgik over Kong Liv; en Dan-
-ne og Gyldig Forfatter, en indsigtsfuld og
virksom Statsmand, en Helt for og Velgjerner
Nationen i Ordets Allergigsted i Kong var han Skabt
Kongestat af Omtrent Lauter, en Ven af Viden-
-skaber, og var Kong selv med ikke Lav, saa man
dog Kong Forstand af Videnskaberne og Kunst. Den
Grobrinnskje mangler Kong Character, Se den
Forlader Kong til at underkaste Kong Kongen
Kvindepagter, til at misbryde Religionen, gjø-
-re sig Gunner Gudelighed[1] ved p. 301
at Pigen Ermengarde[2] til Hustru, at Kong
til Døtter, at skille sig fra sin ægte Hustru i det mindste
Kvinde[3] 379. Historieskrivere at klage. 800
Ludvig den Fromme, f. 778, † 840, le débonnaire. Carls
eneste ægte overlevende Søn, valgt Kong i Alder
af 36 Aar. – Bernhard, Carls Barnebarn af Pipin,
Konge af Italien, maa ikke Ludvig Barnebarnsbarn.
Ludvig Kong Forhold til Kirken, Se den
Forskjel Kong til at ægte Kongemagt Rene, gjø-
-re sig Gunner Gudelighed, til at misbryde Religionen, gjø-
-re sig Gunner Gudelighed, til at misbryde Religionen, gjø-

Kong Carl Stort gjorde Rom til sin Hovedstad. Kong Efterfølger
Kong Efterfølger Rom til deres Residensstad, Kong Efterfølger Kong Efterfølger
Kong Efterfølger Kong Efterfølger Rom, Kong Efterfølger Kong Efterfølger Kong Efterfølger
Kong Efterfølger Kong Efterfølger Kong Efterfølger

i Bourgogne, ikke langt fra Auxerre; 25 Januar.

* Dette maa vistnok at skrive sig. da Søn. Bedstefader med sin Broder, som begge vare med de Andre, Ao. M. Broder, som begge vare med de Andre, Ao. M. sagde sig til Skotterne, gav den sidste Adelg. Hoved, Adelgaar maatte sagde sig til Skotterne, gav den sidste Adelg. Hoved, Adelgaar maatte sagde sig til Skotterne. Søn i 818 Jarl x/y Scoter ombragt ved Søn Mord for Spanien Karle Søn ihjelslaat Arabere, og af Normanner mellem Rhin og Maas Søn ihjelslaat Arabere, og af Normanner mellem Rhin og Maas -lands Søn, ikke at sætte den sidste ch. Broder Magnet, Rhin- lands Søn, ikke at sætte den sidste ch. Broder Magnet, Rhin- -lands Søn, ikke at sætte den sidste ch. Broder Magnet, Rhin- og Gaeta Fyrste ee ik bygge sine Residentser i Italien; som og Gaeta Fyrste ee ik bygge sine Residentser i Italien; som Lyst afmaatt giorde, at ik saamm Forstand Succession. Dens som Lyst afmaatt giorde, at ik saamm Forstand Succession. Dens som -sel gjorde, at Pagan Lyst søgte at giøre sig Uafhængig af Hovedstaden. -sel gjorde, at Pagan Lyst søgte at giøre sig Uafhængig af Hovedstaden. Den mægtige Forst Seconnat fik Campania. fik Abelgis Hovedstad Søn Den mægtige Forst Seconnat fik Campania. fik Abelgis Hovedstad Søn ikke Søn, Søn Lyst Søn Arabere, Søn Navn Bayland ikke Søn, Søn Lyst Søn Arabere, Søn Navn Bayland Lyst Saaland Italiens Kyster, og Forst Lyst. Forstat, de Fyrste

Fr. bestod da, efter Traktaten i Verdun, af Neustrien og Aquitanien, fr. Landet mellem Oceanet, Rhone, Saone, Maas og Schelde; og det fr. Spanien i Ebro. Fra dem lod Carl den Skaldede sig nu hylde som Konge; men Ludvig den Tyske, der ikke vilde give sig tilfreds med Østfrankerriget, rykkede ind i Lothringen, og Carl maatte gaa ham imøde. Da de to Brødre stode overfor hinanden, indgik de en Overenskomst, ifølge hvilken Ludvig skulde beholde alt det Land, han allerede havde i Besiddelse, og Carl skulde beholde alt det Land, han havde i Besiddelse. Ludvig skulde desuden have Alsace, Rhinlandene og Thüringen, Carl skulde have Neustrien, Aquitanien og Burgund. Ingen af dem maatte gøre Krav paa Lothringen, som skulde deles mellem dem begge. Denne Overenskomst, der fik Navn af Strassburg-Eden, blev sluttet 842. Den blev fulgt af en Deling af Riget, som fandt Sted i Koblenz 843. Ved Traktaten i Verdun 843 fik Ludvig Østfrankerriget, Carl Vestfrankerriget og Lothar Mellemriget med Kejsertitlen og Italien. Lothar døde 855, og hans Rige blev delt mellem hans 3 Sønner, Ludvig II, Lothar II og Carl af Provence. Ved Lothar II's Død 869 delte Ludvig og Carl hans Rige ved Traktaten i Mersen 870, saaledes at Ludvig fik Størstedelen af Lothringen, Carl Resten af Lothringen og Provence. Ludvig II døde 875, og Carl blev nu Kejser. Normannerne havde imidlertid overfaldet Frankerriget. Da Kejser Ludvig II's Søn Ludvig III døde 877, fik hans Halvbroder Carl Riget. Carl havde allerede 869 faaet Lothringen, 870 Provence, 875 Kejsertitlen og 877 Vestfrankerriget. Ved Ludvig III's Død 879 delte hans Sønner Riget, saaledes at Ludvig III fik Vestfrankerriget, Carloman Aquitanien, Burgund, Provence og Septimanien, og Karl den Tykke Østfrankerriget, Italien og Lothringen. Carloman døde 884, og Karl den Tykke blev nu Enehersker af det frankiske Rige. Han var imidlertid ikke i Stand til at regere det, og Normannerne fortsatte deres Plyndringstog. Da Karl den Tykke 887 blev afsat, blev Arnulf af Østfrankerriget valgt til Konge af de frankiske Stammer, og Odo af Paris blev valgt til Konge af Vestfrankerriget. Efter Odos Død 898 blev Karl den Enfoldige Konge af Vestfrankerriget.

III. Carl den Skaldede fik det egentlige Frankerige. Han var født 823, gift 842 med Ermentrude af Orleans, kronet 869 i Metz til Konge af Lothringen, 875 i Rom til Kejser og 877 i Compiègne til Konge af Vestfrankerriget. Han døde 877 under sit Tog mod Ludvig den Stammelses Sønner. Hans Søn Ludvig II, kaldet den Stammelse, var født 846, gift 862 med Adelheid af Paris, kronet 877 i Compiègne til Konge af Vestfrankerriget, 877 i Troyes til Konge af Burgund og 877 i Rom til Kejser. Han døde 879. Hans Sønner Ludvig III og Carloman delte Riget, saaledes at Ludvig III fik Vestfrankerriget, Carloman Aquitanien, Burgund, Provence og Septimanien. Carloman døde 884, og Karl den Tykke blev nu Enehersker af det frankiske Rige. Han var imidlertid ikke i Stand til at regere det, og Normannerne fortsatte deres Plyndringstog. Da Karl den Tykke 887 blev afsat, blev Arnulf af Østfrankerriget valgt til Konge af de frankiske Stammer, og Odo af Paris blev valgt til Konge af Vestfrankerriget. Efter Odos Død 898 blev Karl den Enfoldige Konge af Vestfrankerriget.

Ludvig III 879–882. Carloman 879–884. Karl den Tykke 884–887. Arnulf 887–899. Ludvig Barnet 899–911. Karl den Enfoldige 898–923.

Ludvig III og Carloman delte Riget saaledes, at Ludvig III fik Vestfrankerriget, Carloman Aquitanien, Burgund, Provence og Septimanien. Ludvig III døde 882, og Carloman døde 884. Karl den Tykke blev nu Enehersker af det frankiske Rige. Han var imidlertid ikke i Stand til at regere det, og Normannerne fortsatte deres Plyndringstog. Da Karl den Tykke 887 blev afsat, blev Arnulf af Østfrankerriget valgt til Konge af de frankiske Stammer, og Odo af Paris blev valgt til Konge af Vestfrankerriget. Efter Odos Død 898 blev Karl den Enfoldige Konge af Vestfrankerriget.

Ludvig III 879–882. Carloman 879–884. Karl den Tykke 884–887. Arnulf 887–899. Ludvig Barnet 899–911. Karl den Enfoldige 898–923.

Ludvig III og Carloman delte Riget saaledes, at Ludvig III fik Vestfrankerriget, Carloman Aquitanien, Burgund, Provence og Septimanien. Ludvig III døde 882, og Carloman døde 884. Karl den Tykke blev nu Enehersker af det frankiske Rige. Han var imidlertid ikke i Stand til at regere det, og Normannerne fortsatte deres Plyndringstog. Da Karl den Tykke 887 blev afsat, blev Arnulf af Østfrankerriget valgt til Konge af de frankiske Stammer, og Odo af Paris blev valgt til Konge af Vestfrankerriget. Efter Odos Død 898 blev Karl den Enfoldige Konge af Vestfrankerriget.

2 Ferr. [illegible] Guido samt paavt Formosanus [illegible] Lodvig [illegible] til Kejser.

[illegible] Lambert [illegible] paavelig Kejser.

det Berengarske parti [illegible] Rigerne i Italien, x Rom [illegible] Lodvig Blind til Kejser 896. Men da han var vendt tilbage til Tyskland, tabte det igjen. Han udnævnes jo naturligvis [illegible] Provencalerne til Konge i Lothringen 895. Men Lothringerne vare ubestandige med Hensyn, vare stadig i Krig med ham, og han blev myrdet. Aarene 900. Han fulgte i Tyskland Ludvig Barn [illegible] Karl. Den sidste Karolinger. Konrad af Franken 911–918. Heinrich I af Sachsen 919–936. Otto I den Store 936–973. Ludvig + ikke Aaringen 911, [illegible] Kongestand forbigik i ethvert Valg alle Carolingerne [illegible].

Guido fandt i Italien anerkjendt jo Hertug Lambert til Medhjælper. Efter hans Død, at Arnulf blev Rigerne Italien af det Berengarske Parti, og Guido. Efter Arnulfs Afmagt, fik Lambert igjen overhaand. Han + 898 og hans Parti valgte Ludvig, d. af Provence, til deres, mod Han Lod Berengar tage til Fange og blende. Rudolph II, d. i det burgundiske Kongehus, Burgund paabød nu til jevne mod Berengar [illegible] Berengar i Italien havde [illegible] af sig, selv fandt han det dog [illegible] i Provence [illegible] for Italien 924, [illegible] Provencalske parti erklærede Hugo, Ludvigs Mor. for Konge i Italien 926. Hugo Magt i Italien [illegible] Rudolph for [illegible] Italien, Provence, og formaa [illegible] Burgundiske Rige, som man [illegible] Kongerige Arelat, 930. Efter Hugo fulgte hans Søn Lothar, 947. Det tyske Kongedømme, og dets Markgrevinde Theodora og Marozia, [illegible] Grever, samt mange Biskopper i disse Landskaber.

Frankrige blev Konge i det Carolingiske Kongedømme, til Carl den Enfoldige [illegible] Erobring Freidig [illegible] 893, [illegible] efter hans + [illegible] 898. Men Rigets Magt [illegible] Hertugerne, Grever og Grever. Odo, Anfører for Normanner, [illegible] Carl til at indrømme hans det Land, som [illegible] Carl kaldte Normandie, [illegible]

[illegible] Italien, [illegible] Lambert [illegible] Hertug Guido samt paavelig Kejser, [illegible] Lodvig Blind til Kejser.

[illegible] Hertug Guido samt paavelig Kejser, [illegible] Lodvig Blind til Kejser.

[illegible] Italien, [illegible] Lambert [

382.

Normannerne samt sin Høvding Rolf Gange, da gik Kaabet, at den Normannerne skulde beholde mesteparten Provinsen. Rolf Gange, da han var kommen til Jarlen af Flandern, Baldvin Jernarm, Carl den Skaldedes Svigersøn, da han havde taget hans Datter Gisela, da Jarlen, som Provinsen var underlagt, gjorde Fred med Carl den Skaldede, forstod han ikke at regjere, begyndte at plyndre og ødelægge Landet, saa at Indbyggerne maatte forlade deres Hjem og søge andre Steder, hvor de kunde faae Ro for Normannerne.

Carl den Skaldede, forstod ikke at regjere sine egne Undersaatter, hvorfor de gjorde Oprør imod ham, og jagede ham bort af Riget.

Ludvig V. samt alle hans Undersaatter vare meget glade ved hans Død, da de vare blevne overmaade trykkede af hans Regjering. Han var en ond Mand, som ikke kunde beherske sine Lidenskaber, og som ikke havde Kundskab til at regjere Riget. Han var ikke i Stand til at gjøre sig Undersaatterne lydige, og de vare derfor ikke synderlig bedrøvede over hans Død.

Ludvig V. havde ikke mere end Laon, en Del af Rheinegnen og nogle andre ubetydelige Dele af sine Forfædres store Rige i sin Besiddelse.

Carl den Skaldede var den mægtigste af alle Carolingerne.

Dansk Historie ved Rasmus p. 303

Han var født 823, og blev Konge 840. Han var en meget mægtig Konge, og havde mange Lande i sin Besiddelse; han døde 877. Hans Navn var Carl, og han var Ludvig den Frommes Søn. Han havde mange Børn, som alle vare meget tapre, og som gjorde mange store Bedrifter. Han havde mange Krige med sine Brødre, og med mange andre Folkeslag. Han var en meget mægtig Konge, og havde mange Lande i sin Besiddelse. Han var en meget tapper Mand, og gjorde mange store Bedrifter. Han havde mange Krige med sine Brødre, og med mange andre Folkeslag. Han var en meget mægtig Konge, og havde mange Lande i sin Besiddelse.

Carl den Skaldede havde mange Børn, som alle vare meget tapre, og som

Q for at fælde skib, endogsaa for mod Slie ud at sætte, som
saa skeede med saadte i Aaret derefter.

For at gjøre Ejdsvold tilgammen lod at modsvare Ungarer-
nes Indfald, gav saa dem Kaldet Kjøbinge, og indsatte Knud
den ret Kongs Brødremøder, vaar Dronningen. Der afdøde
Helgendrik Jarl, som at eller andet Skud kunde bigte ind, lod
Knud stænge af ogsaa Gaden, spærrede med Tønder, saa kunde man
til Kjøbmandsgaarden og Magazinen i nedre saa Gaden
for Indmarken paa Landet til at skyde og belægge dyre
Gaden, spærrede vi man for de andre Indgange.
Ved det ildrede Ejdsvold fløj Borde, Bilkaste og Piletter.

Om de Ungarer, som var faldte ind i Nordsachsen
Hoppes Landskaber, vi andre var faldte ind i Thüringen,
gen, og dem angreb Henrik ved Merseburg og
Lützen, vi paa Sachsernes Vigt, at Ungarerne
blev: 20 Aar, regnet nogle Indfald.

(x) var afsted Kongen Bygninge og hvad sligt tilhørte.
Jarl Hjalte var fraværende. Jarl Sven af Langeland Kjøg-
Abelgaard, Lappegaard, Ryenmose og Ulvsholt med flere
Danskere.
For som Otto samt Sønnen i en stor Hungersnød, saaledes
saa samt Kongsfolk med de Penninge for Brønnen

*) efter 1/2 Aars Krig 948-950,
y mod Vendernes Fyrste saa med ungen Sønn at faa Fæstning, men
saas Generale besandt dem ved saadan Gaardsmand, at de hjem-
-med og med Ungerne saadanvakkede, skudt et hjemlig mandt Kvin-
-de for Danmarks.
F som Jarl Svend til at antage Kristendommen, men
sig ikke at gøre Fyrste Ære, ej. Dronning Estride dræbt med sin Søn Knud,
at på. Jarl Hjalte i Rom, som Kong Gorm havde sendt til Kejser Hamburg.
Q Jarl Asgot Fasting at flyde til Schwaben, men som han kaldes med
Hjelpetropper (x Kong Lothar Rige at flyde til Burgund, hvor som
i Februar 947. Samt Kejser Lothar forligte sig med Berengar (x kom
overgrund til Italien.
For dermed at befæste sin Familie paa Italiens Trone. Han
havde 20aarig Søn, Adalbert, fra hvem Kejseren
lod at age en Kone af Knuds Mænd Midden, som befalede
denne at hvervie sig til sin Søn, Otto, med hvis Død Knud
Conrad samt noget erhvervt, for at det samme Folk, som gav
Magten den sin ansatte, understøttet af Berengars Tyranneri,
overdrevent i et Aaremord Klostret Gorze. Knud skrev dem som
Fyrster, (x mødte sig til Romerne.

i Nordsjælland, dannede sammen Mellemvold Ejdsvold-
lede Voldvaterne, stabte dens Parallelvæ i Tyskland med
de nordiske Nationer (x de Danske, Kvang af de
forhte Dalemænderne, Milzerne, Bøhmerne og
Obotriterne lod at ændre kaste sig, (x skabe de sidste
Landet til Elbe. 931. F Jan byggede Meissen, den
Sagsk Grund lod Markgreven skabt Meissen, sidste
Markgrevsk. Nordsachsen og Lausitz, og befæstede
og forsatte alle de Borge, som Knud forsvaar sig
i Sydjylland. Da Ungarerne begyndte Ringen
paa ny, (x som dem sydkommen, (x skaffede
Ejdsvold, paa lang Tid, Aar. 934. F Jan lagde
den forste Grund til Nordsjællands Fæstning, (x
til den omvalgne politiske Byrde, som Ejdsvold
nu Tid nærmest. + 936.

Otto I(x) allerede nulgt 926, medens Faderen levede,
var blot tagget som Konge, men forstod ikke at
skaffe sig Kvandrenes Kjærlighed. Saa stor dog Ærbø-
delse man dersom en Part af indvandrede Ungarske. Saa-
-ledes maatte atten med Magt tvinges til Lydighed. Der-
-hard, d. Konrad sin Broder, F. Herzog af Franken med
Thankmar, Ottos Søn, (x efter samt, med Ottos
anden Broder Henrich, (x Gisela Dat, F. af Lothrin-
-gen, med Ungarn. Otto (x den alle Allegrund
d. Ludvig IV af Frankrige, da man Aaret efter
til Kjøbe. 939. F Ungarn begyndte mellem Franken
(x Sachsen en Modsætning, som mangt Gaar
efter fra. Otto forskaffede sig Fred ved stærk
Hjem, tvang d. Boleslav i Bøhmen til at
erkjende sine Overherredømme, (x Obotriterne ligeledes
Oderen, lod at skabe som Grænse. 950. Ved nedri
Fyrste, x sig Tydskerne Kejser
Herred Lydighed (x som med den dansk. d. Harald. 948. F
(x Italien fordrev d. Hugo (x sine Søn Lothar af
Adelheid til at age Kong Lothar af Italien.
Otto Enke Adelheid til at age sine Søn Adalbert. Kong
Lothar + 950, neiet sig strengt sine Enke
Otto gik til Italien
951, overvandt Berengar (x tagede Adelheid. Be-
rengar erhvervede Italiens Krone som Ottos Vasal. Dette
accepterede i Italien fraraadigende 953, at Otto af
sine Søn Ludolph, F. i Schwaben, (x sine Svigersøn

385 Conrad. K af Lothringen, man Otto dømpet ikke skaf-
fet dem mod at indtage deres Hertugdømme. Det ikke
for mægtige Lothringen blev delt i 2 Hertugdømmer,
Øvre- og Nedre Lothringen, som dog begge stod under
en Overherre. Ungarerne faldt 954 ogsaa ind i Gøt-
-land, men Otto slog dem sammesteds 955, ligesom
talte Tyskere de af dennem igjennem. Det unævnede
Østerrig blev dem der frataget. Otto foretog nye
ind mod Berengar, gik atter til Italien 960, og efter
fuldkommen at have = Modgerhalt, naaede han til
K af Italien 961, og kronede til sammes Pinse 962.
Berengar † i Augustahl 966. Landet
-lev 966, efterfulgt Pinsen i Magt dog. Ungarske Hjord
Pavedømmet gennem Johannes XII og Benedict V, der
erhvervede sand- Pinsen og sikrede sig Hjælp mod
Otto † 973. Hertug Ludolf begyndte endnu engang
-ning, og formodentlig Markgrev Udalrik Løftet. Han
stiftede Bispedømmerne Havelberg, Ribe, Aarhuus, Bran-
-denburg, Havelberg, Merseburg, Meissen, Posen, Mer-
-seburg, og forhøjede Magdeburg 968.

Otto II, født 955, navnlig mod Ungarn og Normannerne.
Det sachsiske Kongehus indskrænkede sig ikke mod det øst-
-lige ved Kongens Giftermaal. Ottos Søster, Kejserinde
Adelheid, † mod Jan, og blev afløst af Hertug Hein-
-em 976. Kongen fortsatte Kampen med Hertugerne af Lothringen
mod m. fl. mod Kejser. 976-989. Nord, af Memerend
Crescentius, ø. Pavestolen Agapetus II. Kejser Otto den Store
Otto III, Kejser Otto II og Kejserinde Theophania
989. † Pavestolen Johannes XV. Kejser Otto III
Kejserinde Adelheid † til Danske, Vendernes og Polanernes Herredøms-
-land.
Otto III, født 980, Kejser Otto II og Kejserinde Theophania
til Lothringen, Hertug af Øvre Lothringen
Kejserinde Adelheid, Regent i Tyskland, Italien og Rom
med Vendernes Fyrste. Normannerne Fyrste
, Nordhjørg. 994. Det Italienske Overherredømme
Otto III, født 980, Kejser Otto II og Kejserinde Theophania

† Jan Jonn hi Tyskelandt udenlyds dyrakes, i alt Jan
aethlus lusty last af sin Gemalinde, Jan Luxemb. grevesse
Quinigunde & Grisslespatru, strids sine Regalyd ind i pes-
ningy not passat Jan in stedt Klaus Pèpadèe. Da f. Bene-
dict VIII Jernd Jan, Jomd sin paa syn & Jehannes Magn, at
vigu sidst ammesk fy Jesperbrend, indsatte, Jan stoke sidst
mordy. Af Jenne midtly Jan in gyldin Lugt Jan d Rudolf
paa Jrudommet som Kirke. Efter sin Konges Saldmyk
i nogle 400 Kan Tyskelandt Regerjan fy, dist ammesk Engen,
saalange hi at Jonn var Levand.
Jan Gemalinde Cunigunde, Jan sadlet at Jab [illegible] Jan-
lin Fyrsterne i under Kampist Mark & Jan Jyrdt gift, Jomd at
vigt Jydsk, maatt drevgt ind Klosteret Kapel fy for Kirkens
& an Ejdsforbund.
† gav i stare Jansaarck, en ordentlig Regelen. Jer
disse Lekker at Jord Sjæl i Lydrijsd, paa Jan d Jyrdt Jydsk Kr
Jan Jorvarend, paa Jans Crossfad Jan Land forladt fy-
videpag 787.

786 Jarnsaard omm Jr ovrige Kongehundreder. † Rodvin
Helgr. af Jorea x/y Februar Aaret 1002, og Jordt fy
Jr, midtlis Jan fornemligen gift i Efterr 1014. Hen-
rigs Regierung var en Kjæd af [illegible] 24. Jan
efter forrigt □ mad d. i Polen Boleslaw I, Jandt
Jan Lechi Lykk. 1009, 1003, 1015. Jan efterlod Bysd. Sam-
berg 1056. Hvad Jans Reg. satte Normannerne
dem fast i Jr vnder Italien. Jan † 1024 vdi Novem-
ber, og mad Jam gik Jr Jatterste Kejserinde vd.

Frankisk Kejserhus.

Conrad II Salier, en meget frankisk Herr,
arbejdt sig mad Mag, og forbigik Jen-
gierst Jr Aarsvendag 1026 Hans Moder, Ernst
I. af Schwaben, opnaaet [illegible], for at gjøre Kr. Enge-
dom Jgn. Rudigers Krydsjt. † 1039 Hans Regr. Kejserinde
Rudolph II, Jan Jen Conrad 937, & efter dennes Jan
Jen Rudolph III, afsoldt Ao. 993. Da denne sigter
Jorn Jandt, Jan vaagt Jan sin Kejserinde Kr. Hen-
rich II, Kr sin Aarving. Conrad tvang Jam til
at vedrøre [illegible] denne Disposition saalænge at
Jn ogsaa indrømmedt Jem, som gjorde mad Jans
Kone Kejserinde Gisela, 1027, & efter Rudolfs
† 1032, Jen vaarnede Jan eldste Sønn mod Otto
Gr. af Champagne, Rudolphs eldste Søsters Sønn
Jord. — Jan tvang Kr. af Polen Miecislaw
til at vedrøre sig, 1029-1031, & vedrøre, i sin
Jorgang maatte mod Jam, mægte Adalwodig Jad. Jr.
Bernhard af Sachsen & sætte mod Jen oldnitsne Kr.
Jothskalk. Derimod gav Conrad Jen daarlige
Kr. Knud Kesvig 1026 Dennes Gr. Jodt Jan
Jorn i Tvang Afhængighed. † 1039.

Jaar tvende Aringer Jenne i og vilde Jen Regt, vaabe
mange Kraft mod Conrad Jen Henrich III. Jan
tvang Bohislaw, K. i Bøhmen til at vikle Jen nogtvis
Jelbud 1042, og satte Peter I igjen paa Ungarn Kron
1044; dennes Jr hvidte Kejserinde Dronning, mand
fulgt dog Jen navnlig Kongen med Kr Jen Jvagt
1046. Jan sit Vad vi Jr Jagt, Jvor afsagig
Jen vinnelig Brud Jan af Jam. Jan Jadlet mod Jvert
Ejendommelighed i Tyskland, krig og gav Hyde, Jem Jan
vilde; Bayern gav Jan Jaagan Kr Jen Gemalinde Agnes.
Frankrig sit vidt Jans Dag. Jal vigte Jr, som var
Engelsk Dronning-Land. Gottfred, Gr. i Nederlothringen,

† Kr Jen Jvorgaard Kr, † da denne vogt Aar efter Død,

grebte Maaben mod Jam, fødte Jan gam Omr Lothrin-
-gen, ikke Le Jam, men Le Adelbert 1044, & efter Jans †,
1048, Le sin Broderson Gerhard af Elsas, fra Jarm alle
Jabsbyn i Omr Lothringen ned Jammer. Henrichs
moder & med Jaar Mordlaude, Lyn Le sin Død 1076.
Ligle Jaar Lyn Jyskelse Bpd= Bazeburg og Merseburg.
Jan ebstrek L. Gotskalck = alle vendisk Nationer.
Henrich † Jan Kdlig fr. Jans Familiers Lydb.
Henrich IV, Jans Søn, var mindreaarig. Man
stored ond Sorrigendyrdelse, og Alle Le vænede Jang
Moder Agnes 1062, af Bp. Hanno i Kölw. Jenn
stranger Mand fortrængte af Adalbert, Bp. i
Bremen, som klagede med Grev Werner ikke
alene forledede Le Le adskillige ungdommelige
Ufornuftigheder, men endvidere Le ikke anlagde
Fingrene i Landets Administration. Le allerede
med Jar Sachs misfornøyede, & nu Jerrmedlig
uindtagtigede Jachsiske Adel skabte endelig
et Forbund med Jam 1073, i Hvilken Jor Spidse
stod H. Otto, som Henrich 1070 Jandt fratagde Bayern,
og L. Bucco af Stadersstadt. Le trang Jam ned
Maaben Le at flygte til sine Land og bygge Kjæ-
-stninger, og Le at afholde andre Forsamlinger. 1074.
Men Lagen vandt Le øvrige Kjæmpers Jjender,
Sachserne gav sig, & skuld, & trang store Hjerter
Le at overgive sig 1075. Jans Rolleg var nu
forderlagtig, men nu sig mægtig modstandte
Fraadet Jram mod Jam. P. Gregor VII fordrede, at
Kejseren, som alle uvedkom Fyrster, skulde lade
Investituren fare. Le sachs. Fyrster betænkte
sig af Politiske, fordi Kronen ofte stod mellem
Jamen & Sig. Le at forklage Kongen for Pavens
Gregor stræbede Jam for sin Domstol, & da Kejseren
Ærinder Le at afsætte Jam, sattede Jan Jam i
Band, og snart Jaar Undersaatter for deres Flid ned
Jam. 1076. Kronen Undersattede gav Henrichs
Fjender, som H. Rudolph af Schwaben nu nær Jønderjydsk
Jen, en ofgivende Overmagt. Henrich blev nødte

Jrad Ordenaturen angik, da Lund at ned ikke
Lagde Jam saa strabelig Le Last, at Jan Jord ingle
Mennesker, da Alle Jan gavde var; thi Ædt for-
-neldet Ting, allermindst Lundskab til Kongen
at gjøre Ubillighed, da Adel dennes Le Lig saa
ned Jam mindelig; thi naar man ned undgaaende ad
Jyrstes Ageter, Jan at Lende Lidelse at Lyde ned
at vande Jans Caracter.

Jedt Slodig, Klag ned Langeavelja ned Kaffenbl, Tilleg
1075. Jans Tvivl Kjæmpe Landgr Rudolphsen

Jg Hannover Jam i Omrbetydende Respect, fra Jan dem-
-fore.

Jandt endelig stand Jan ned Ligedig i Worms,

III "Jvis Jam angribe Kirkens Aand, saa Le Gregor Ad,
"forbyrde at nyde sin Aand Jandt Jal Jam, Hvilken Jagde Jan,
"naar Jan Jagde sin ned Gud; & Jandt dette at Jamme, ned
"at angribe Aandelige Magten, Jan vedtagde Hvilken
Gregor Jandt Jammigel Bøhmen for dette Dag, da Jan gav ned
sin at skaane Jandens Ordbud at alle de Mistornøyede i Jyl, Jam

2 Jan. ... Jan 1076 ... Worms ... Pavia ... Lodi ... Piacenza ... Cremona ... Reggio ... Parma ... Modena ... Mantua ... Ferrara ... Verona ... Vicenza ... Padua ... Treviso ... Belluno ... Feltre ... Cadore ... Aquileia ... Trento ... Brixen ... Chur ... Como ... Milano ... Novara ... Vercelli ... Asti ... Torino ... Susa ... Aosta ... Ivrea ... Ferrara ... Ravenna ... Rimini ... Pesaro ... Fano ... Senigallia ... Ancona ... Fabriano ... Camerino ... Fermo ... Ascoli ... Teramo ... Penne ... Chieti ... Lanciano ... Termoli ... Larino ... Benevento ... Capua ... Aversa ... Salerno ... Amalfi ... Sorrento ... Gaeta ... Terracina ... Velletri ... Tivoli ... Rieti ... Spoleto ... Foligno ... Perugia ... Città di Castello ... Gubbio ... Urbino ... Fossombrone ... Cagli ... Arezzo ... Siena ... Grosseto ... Volterra ... Pisa ... Lucca ... Pistoia ... Prato ... Firenze ... Pontremoli ... Luni ... Sarzana ... Genova ... Albenga ... Ventimiglia ... Nizza ... Cuneo ... Mondovì ... Saluzzo ... Pinerolo ... Susa ... Aosta ... Ivrea ... Vercelli ... Novara ... Como ... Milano ... Lodi ... Cremona ... Mantua

389. Conrad den ældste, gjorde Opstand mod sam i Italien 1094, og blev ältekonget ke sen Død 1101. Paschalis II, Urbans Succ. sand. efter Clemens 3 Død, vigtig Modstander i sin Værdighed, nagtet sam, paa vigtig Maade, afvarg fra Gregors Grundsætninger. Forbigaaet, som da begjældt, gjorde an Stand i Rigs, som i alle andre Religionder. Fredelivet blev Heinrich i Land, og det Lykkes sams Fjender, ligesaalet at bringe sams andre Søn Heinrich ke at falde af fra sam. 1105. Had Omvendelig x Sørgmod sig sams Krigsfolk (og tvang med stor Ydmyghed, som vigtig vigtigt for sadt Forældre sam ke at nedlegge Regjeringen. Men hvis hvad endnu af sit Levnet ke i Lothringen Sørge, som antog sig sams Sag. Den ældste Broder Død sandsynlig Pingsen 1106. † Blodt Land-gjæld i Elgtland, som skulle ødelægge, sagen og gammelt Herskab maatte bøde under for, da sen ikke vidste med Pengene nok, eller med faste Forskolderegler. † Ligesom blev Conrad v. Staufenbach første Gang af Württemberg (og Franconia ke ikke længere Hus. med 1100. Stiftsmarsk blev af Markgrafen for sig selv 1073. Efterfulgt Sagen blev ke ikke welfiske Hus. 1070. da Hamburg erklagde af Venderne 1072. † Sønnen Efterfulgt ikke og, og Bremen endnu ikke erkjendelige Ære.

Heinrich V fortsatte Ligheden med Ungarn og Polen. 1108, 1109. Den fortsatte Kampen mod Pave Paschalis II, og sam sagde paa sit Almenmøde, og afvarslede sam at Forlig, som ikke blev foretaget. 1111. † Sachserne fandt paany Anledning til at gribe ke Vaaben mod sam, 1112, og Tvedragten med den navnet Pave fik Lejlighed. Heinrich gjorde sig mange Umage for at indbringe igjen et Forsoning, som Fjenderne jamt misbrugte, men ikke lykkedes som ikke. Mathilde, Markgrevinde af Toscana, jamt Hjælper den pavelige Stol imod Land. Efter hendes Død x Heinrich V, som Efterfølger (efterfulgte sam). 1115. Pave Død Gregor VIII valgte ke

† Hvis efter sams Død Hertug Frederik III og af Hohenstaufen, og ikke mon ikke Hr. mange Opstandelser sams Fjender fik Lyst at begynde sam. —

† 65 Dag fandt sen Lejlighed sin Fjender.

x Ikke nedstammet fra Quinigunde, Arving af et ældgammelt Grevskab i Elsass, gift med Markgr. Azzo af Este i Italien. Deres Søn Welf, fortsatte ke Navnet in Tyskland under Navnet IV, en af de mægtigste Herrefolk.

† Magtet for sams mange sams Lejlighed ke at befinde sams Fader Markgreve, som

† da sammen falder Heinrich Land,

†† Paschal Lord Cardinalerne rejser sin Fod ügyldig, som Fjenderne fandt afsvangt Fare.

2 Forr

390 Modsaar med Gelasius II, 1116 og Calixt II, 1118, men den sidste af dem og til dem forgav Sachsernes nedarvede Modstand strøm nedlig sig. De at gives ofte i Investiturstriden, og paa dyg-tigen de Worms forliget dem og Investituren med Ring og Stav, indrigtede det sin Valg, og ofredt dermed Anerkjendelse af Regalierne med Borgen, det de at bevare Magter, og at afgive Stridighederne ved samme. 1122. Henrich endte den frankiske Dynasti 1125. Den forgrede Hyd. Frankerne og gav det de Conrad v. Hohenstaufen 1115. Magtstabet Meissen kom de den Wettinske Familie ved 1124. Grunden v. Adelsstædt af Fyrst Ascanier blev magtig ved dens Regering

Lotharius II, Greve af Supplingenburg, H. af Sachsen, valgtes de. Den Modstridende, de hohenstaufiske Brødre Frederik H. af Schwaben og Conrad H. af Franken, søgte at undrage den Seirs Kamp, og den sidste Procedure de d. i Italien 1128, men Lothar tvang dem, ved Hjælp af P. Honorius II, og sin mægtige Beskytter, den bøjemske H. den welfiske Henrich den Stolte, de at ægte sig t Lothar Datter af Adelø Wernhard v. Blankenburg, den Land m. mægtig Tilhængerskab paa den Østre Bygrænse, Nordmarken, de ophørte 1130, ved at den valgte de Kamp, mellem Innocents II og Anacleti II. Det de vendisse Told v. Lydske. var nogen aller fornem ved Slægt af H. Gotfrieds † 1070, og Henrich, Sachsernes hidtil høje Overhovedmand. Lothar valgte, efter Henrichs † 1125, den dansk de. Enkes Fæstemand, de Blankenburg H; men dennes Seier mægtede af den dansk fjendte Magnus, fuldt Lothar forened ved en ydmyg Dag til Magni Knudsønnegave 1132. Henrichs Børn nu regjeret af Børnene Niclot og Pribislaw. Lothar † 1137. Mgrfskabet Nordmarken efg. Salzwedel, Stendal, Brandenburg, Lenzen med Arneburg Hjørne de Fyrst Ascanier 1134 † H. Henrich af Bayern blev ogsaa H. af Sachsen 1137 efter 1136, og forbindet det store Welfiske Gods ved Nordsaxen, og af sin Svigerfader Lothar.

Kong af Norge Vasallen valdemar Knudsøn

Kaiser Henrich V, Søn af Henrich IV og Bertha af Savoyen, Gemal af Matilde af Canossa, Arving af Welfernes store Allodialgods, Fyrste af Speyer, Worms, Utrecht, Liège, Cambrai, Metz, Toul, Verdun, Besidder af Rhinlandene, Kaiser 1106–25, Fyrste af Hohenstaufen, Kaiser 1138–52, Fyrste af Schwaben, Kaiser 1152–90, Fyrste af Bayern, Kaiser 1180–1235, Fyrste af Braunschweig, Kaiser 1209–18, Fyrste af Sachsen, Kaiser 1235–50, Fyrste af Westfalen, Kaiser 1250–54, Fyrste af Danmark, Kaiser 1254–1313, Fyrste af Luxemburg, Kaiser 1308–13, Fyrste af Habsburg, Kaiser 1273–91, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1298–1308, Fyrste af Tyrol, Kaiser 1314–47, Fyrste af Brandenburg, Kaiser 1328–47, Fyrste af Pfalz, Kaiser 1400–10, Fyrste af Sachsen, Kaiser 1410–37, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1438–39, Fyrste af Ungarn, Kaiser 1438–39, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1438–39, Fyrste af Tyrol, Kaiser 1439–93, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1493–1519, Fyrste af Spanien, Kaiser 1519–56, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1556–64, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1564–76, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1576–1612, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1612–19, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1619–37, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1637–57, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1657–1705, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1705–11, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1711–40, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1740–42, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1745–65, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1765–90, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1790–1835, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1835–48, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1848–1916, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1916–18, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1918–19, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1919–20, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1920–38, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1938–39, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1939–45, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1945–48, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1948–55, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1955–68, Fyrste af Østerrig, Kaiser 1968–78, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 1978–2005, Fyrste af Østerrig, Kaiser 2005–18, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 2018–19, Fyrste af Østerrig, Kaiser 2019–20, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 2020–21, Fyrste af Østerrig, Kaiser 2021–22, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 2022–23, Fyrste af Østerrig, Kaiser 2023–24, Fyrste af Bøhmen, Kaiser 2024–25, Fyrste af Østerrig, Kaiser 2025–26, Fyrste af Bøhmen, Kaiser

mod sin mødte søn Niclot af Mecklenburg, som samme år

Østrigs første grundet Wien i den syv-årige Jordebogs Landskab

stiftet af første Markgreven i Brandenburg Berlin. 1162.

Enabisk Riget

Bydtydskerne Mißundelse, saaret Tydskland, og

Henrich den Stolt Carakter forbandt, at ikk

denne Lothars mægtige Brigantsøn, mon Conrad III

J. af Braunschw, og ikk Hohenstaufiske Huus, nalgtes

Kr. denne Samtid Riddighed mod den welfiske

ødsjord sin mægtige Dal af Tydskland stiftede dette

denne og sin følgende Slægtning. Conrad søgte at

Broder Henrich byggr sand Forbindelse, og denne

døde efter en lykkelig Modstand, som glad paa

Dødsmaal ernannede sin Bror; som

Hans mindreaarige Søn Henrich Løve, som Bayern

Welf VI. Huus Datter ikk nødte; som blev

med Weinsberg og Bayern gaves til Leo-

pold, skjøde til Henrich, dygtig Mægler af Østrig.

Conrad blev ved at Forbund 1147 skuffet saa at gjøre

mægtigt som Tydskland, og udfordt selv ikk Tyskerne.

Hans følgte Søn Broderson

Friderich I. Rødskjæg F. Barbarossa: 1152. Henrich

Løve forlignes sig med Søn, og udfoldt, da han følgte

Søn ved Aarsdagen 1157, med Mæglandene, sin

Fiendskab efter Adelgaffen og Fiendskab mellem sin

Romerne mægtig, Hertug Bayern belagt, som Herskab

den Østrigs Fredens og opsagdes til at regne

Fiendskabsdommen 1156. Hertug Bayern mod den paafølgende F. Vedes-

-lav 1157, og opsagdes Böhmen til at Lgr. Vladis-

-lav mod F. Hadrian IV, og Mæglandernes Ulydighed

fortsat som ancka Gang til Italien, hvor han omsaa

sejrrig og erklagt Mæglandene 1162. Under og stærk

Gang gik han ellers 1163, 1166, i Anledning af sin

Besøg i Jerusalem, for at undvigte sin, efter

Hadrians Død 1159, mod Alexander III udnævnte Pave,

Victor II, Paschalis og Calixt, som nu alle kunne

Antipave Alexander. Hans Armé bestormede af

Løst, og sin Lombardiske Magt sluttede grimhagne

Forbund mod ham. 1164–1167. Af 5te Tog afsluttede 1174

Friderich den af Maj-

-landerne) og med Lignano 1176, og saa sig nødt

til at sluttede en Aabenhjertighed II, med hvilken han erhvervede

F. Alexander III (og gav Ro paa alle i Italien voldte

Fiendskab). Af sin mægtige Henrich Løve, sin mest betroede

Mod sin mødte Søn Niclot af Mecklenburg, som samme Aar

Østrigs første grundet Wien i den syv-årige Jordebogs Landskab

stiftet af første Markgreven i Brandenburg Berlin. 1162.

Kirkernes første Præst kaldtes Gejstlige

Veibisjen, Medgaldet Kaldtes Guelfe.

Konger mellem navnet under disse Herrer, og Friderich I.

Søgn, hvilke under Henrik VI og byggr Mosungernes,

Philip af Schwabens, og Otto den IVde af Braunsch, og endte

først under Friderik II, 1235. da Brigadt i Hjs, gjældende

i Italien. — Med disse Kong var samme

Ried med det Kohenstaufiske Huus ældre Linie formel,

Hensyn og den ombaldte Hjemmeværn, i Modsætning-

Kirkernes, kaldtes Guelfer.

Hvorvel, de Mægland talbrød sammen for sin, skal sig Krone

i Pavia, som mærket af Antigatte med Mægland, blev besøgt

De Friderik drog til Rom for at modtage Kejserkrone, som den

den gamle Pave Hadrian IV, af Rysk, som da sin sidste

Raad, som sandt navnt a Eigen og dertil Grund for Mæglan-

-Valencia i Dauphiné, samt mange Ly i Bayernland som

Pave Roland. Hadrian døde sig af at den samt

omdøbt Hjem, beneficium imperii romani. Denne

med den Anledelse af Navn, mangler Kirkernes saa det,

af det Navnet da var ude med at begge Del.

Som sin, efter Claro 8, x. Men Lombardiets Sydspids navn

aldrig taget, med sin Jord Overrid om samme paa den; det

saa vand var sin mindre klogt til Hjs, for det paa

sig var i Ly og Hammer.

Mæglandene afbrydt igen den Rad. Alexander sin

til Venedig, og nedlagde dette at ende til Fred.

afstod at samle undsatte Alessandria,

og Navn bramfrembragt, i Venedig forsonedes sin med Kejseren; saa

disse dette Signal til Dannelse. Med den Anledning skal sin,

ved at overvælde i Midtmål Lyse, Navn stedet Venetianerne

Fiendskabet over Havet. Med Friderik sagtes til Ly Navnet Fred.

2 Par Det var hi Dem for dem P. Alexander at skyldes Keyser Alexandria; hvorom saadt skal fortælles at gives da komer. Cæsarea.

Saavel som med at vogte at undsætte dem i dens Nod, saamyget som dem Frederik ansaa dem for Norsøy hi det selv Øsold, dens Vogn i Italien fik. —

Dog formente Keyser dem gaa Alan, og Lomark, imedlertid dem Allodialgodset der skulde blive antaget. Henrik ændrede sig Sommer, og raadede om i Enig og Spanien til at Alan var fordum, som imedlertid havde dens Hustru at opholde Anledning til at tabe sin Gudmund, og da blev dem, ved Tilbageleveringen sidst tilbage, ikke ved Alan at tilbageleve, skad Ø. ikke havde kunnet skyldes for dem. Paabudt Rigsdag dem hi 1189, da Ø. foreslog dem at drage med dem til Orienten paa sine Bekostning, eller ellers at tage ikke for sig, formaa: i Alan, hvorpaa den egen skulde have sin Allodium tilbage. Dog forstod ikke sig, og kun dyrere tilbage, som maatte modsvare hvilende, og hi- sin Død, skyde i Europa med Arvinger af sine Døtre. Enken Ø. Frederik II, valgte dem Keyser Otto, 1215 at tvinge Enkelen efterat hi at, som de dette ikke gjorde, fuldkommen.

f Hvorved Pavedom Henrik confirmeredes, og en principal Forskjellighed dog tilbage mellem dem og Keyser.

L da samme, dog Alexander var dem Land.

p Dagen Keyser dem ved Dronning dem Datter dem Constantia, dem Enke af dem Konge Tancred, dem Søn Wilhelm III, dem Barnebarn af Roger II, dem Søn af dem Konge Roger, dem Søn af dem Konge Wilhelm I, dem Søn af dem Konge Henrik I, dem Søn af dem Konge Konrad III, dem Søn af dem Konge Henrik IV, dem Søn af dem Konge Konrad II, dem Søn af dem Konge Henrik III, dem Søn af dem Konge Konrad I, dem Søn af dem Konge Henrik II, dem Søn af dem Konge Konrad II, dem Søn af dem Konge Henrik I

1193.

Hun forsaavidt agtede dennes, at han ikke gjorde Fyldest for sine Forretninger for sine Landsmænd,

† 1191 og sønnen Conrad, voxede han i Anseelse og Indflydelse, saa at han endog blev Rigsforstander i Sønnens Fraværelse, og da denne i Foraaret 1195 vendte tilbage fra Italien, var det ham, der havde bragt Riget til Ro og Orden. Han var en myndig, troløs og grusom Person. Hans Regjering var ogsaa meget ulykkelig for Tyskland. Da Kejser Henrik VI i Efteraaret 1197 pludselig døde, var det ikke Conrad, men Hertug Philip af Schwaben og Hertug Frederik af Østerrig, der strax efter Nytaar 1198 samledes i Mainz for at vælge en ny Konge. Philip var Henrik VI's yngre Broder, Frederik hans Søn. Philip var den, som Kejserinden Konstantia havde ønsket til Efterfølger for sin Søn, og Frederik var den, som Kejseren selv havde udpeget til sin Arving. Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have. Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have. Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have.

Philip af Schwaben og Otto af Braunschweig.

Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have. Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have. Philip var den, som Tyskerne helst vilde have til Konge, Frederik den, som Paven helst vilde have

Gregor IX. Innocents IV

Fmaaledes mødtes Pavestolen, ligesaalidt af fremdeles alle sine Forretninger, og forblivende sine dage. Alle Kejs Maalte brugte Hannen og Hj med Hvandens Fredenes Pavestolen i Lombardiet Ezzelino de Romano ødelagde med al ugudelig Haade og Grusomhed. Endelig, Himmelen skjønd Hj. ret snart dertil. —

Den nødvendige Forsyn og Hjælp tvang, endnu denne dage, Hjælp af Kong Waldemar II, rettet denne af skuffelser Hjælp med Bornhøvede.

Fjern Mayland og Brescia

Fmen Hovedsag Meglederne aldeles med corte nuovo 1237, indtil dog at kunne tvinge denne Red til Lydighed.

Hj x/y 1238 Fadderne, ansaa Forgjæld, sine Hjælpmænd Pave Gregor IX skjældt dem for at nægte Ekkomunikation, Bandsmumlelse, og at tvinge Moser og Muhammedanere; som Kaldte dem i et Brev: Fabaut Bor,

Fog samme Tid maatte Mongolerne sig paa Ungarns Grændser, og trænge Østerrig

Gregor IX † samt Pavestolen, mandsløse Land midlen af Leer. Innoc. IV. som Kardinal, Hjælp mønt Fredegod Hjælp, men som Hj. ingenlunde nægtede Hjælp Hjælp, Hjælp Hjælp Hjælp, Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp, Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp, Hjælp

Konradinum Jahringen iddød allerede 1218, med Berthold V. Zähringen Tech nevnes, kjendt ikke at kjende Land, lic 1439. Aachen dannes Lag. Linie Pfalz am Rhein til Fyrst Wittelsbach. 1227.

Conrad IV, Friderichs Søn, kjendt og stort Mod fr. Innocentius IVte fuldgjort, at krones som Romersk Keyserinde, men dog først 1254, og afgik derpaa ved umiddelbaar Død. Conradin. Manfred, Conrads naturlige Broder, † 1266 i Sicilien, og gjorde Begyndelse til Familien Hohenstaufens Storhed. Wilhelm, da nu man almer d. e Gyldne, var ikke Keyser og Augustus, samt Stamfader til Grevehuset Holland, og † i Aachen 1256 forrandt Ombyg. Modtog med Rhinen Landsherredømmet 1245 af Innocentius IV. Richard, Broder til Henrik III. af England, kjendt fra at være den fornemste Romerkeyserinde paa sine Tilleggende i Tydskland, dette paa Pavens Side, men ikke dog ellers. Jacob Urban IV. og Clemens IV. skrive deres Brede Afgjørelse for deres Domstol. Clemens Sætning, at disse Forrettigheder, til at fuldkomme det svabiske Hus Undergang. Jan Jolande Carl, Grev af Anjou, Provence, Piemont, Maine, Forbundsfælle med Pave Urban IV. og Clemens IV. mod Manfred, Neapel og Sicilien, og siden Konge over Neapel og Sicilien, † 1266. Da Conradin kom ud af Landet, nemlig til Italien, for at gjøre Fordring paa Neapel og Sicilien, som hans Moder Elisabeth havde bragt hans Fader i Ægteskab, og som Manfred ikke vilde afstaae, da Carl sik Sejer ved Tagliacozzo 23 Aug. 1268, og Conradin, som var flygtet til Rom, blev der forraadt af Frederik af Baaden, Hertug af Østrig, og Grev Meinhard af Tyrol, og halshugget i Neapel 29 Oct. 1268. Det svabiske Hus udslettet. Richard død, † 1272.

Rudolph I. Gr. af Habsburg, Herre i Aargau, Landgrev i Elsass, Herre i Schwarzwald, Landgrev i Thurgau, Herre i Zürich, Zug, Glarus, Unterwalden, Uri, Schwyz, Lucerne, Sempach, Rapperschwyl, Baden, Brugg, Lenzburg, Aarau, Arburg, Willisau, Sursee, Rothenburg, Meyenberg, Richensee, Hitzkirch, Meyenberg, Hohenrain, Wohlhusen, Entlibuch, Sarnen, Stanz, Rotzberg, Wol

Østerrig og Stegermarck, og vorherrnæst Cärnthen
med Tyrol. Hans regnede og nød at erkjende Rudolph
for sin Herre og ønskede ham Lykke til Kejserdømmet,
gik i Rhinen, bidrog Klokker som de kort i Byen,
og den første Maatte han erkjende Rudolph for Kejser
sin Herre, og afsagde til Kejser Landet 1276, i den anden,
mødte han i Maj 1278 for Rudolph for Kejser
Østerrig, Stegermarck, Krain og den vendiske Mark
til Len for sine Sønner Albrecht og Rudolph. 1282.
Grev Meinhard af Tyrol. 2.
Kejser Rudolph for Landet
Kejser Rudolph for Landet
og dog med Maaden
Adolph, Greve af Nassau Schein, der med sine
Adolph, Greve af Nassau Schein, der med sine
Ærkebiskop Gerhard af Mainz, for at være
Hans Høihed Kejser Rudolph, med Forbigangen af Rudolphs

Emmerad Chanc. Gerlaad af Mainz & Albrecht, H. af Österig, trägt die Urkk. af rudolf af Schaffhausen ab-
-setzt Adolph, & wählt Albrecht, der & Hans Cöln
druckt Jan. 1298 Jahr p 351.

Albrecht, Rudolph's Sohn, war in Licht festen Stücken
Fürst, der nächsten alle Eigenschaft ist und auch und
Fürstenmässe Thaten, seine eigenen Eigenschaften. E Jan
sagt Regierung af Südtrag Holland, Seeland &
Friesland, afstral Germanien af Holland, Mundbuch
von Südbad, sind vacante Lehen; dieser Land besetzt
Germanien af Thüringen. 1299. Churfürsten wählt
Fürsten Adolph Jahr af besetzt sie Bei die bürgen
diese H. alle, wählt Jahr sagt die römische H.
Jan & und Churfürsten sie ab Jahr Cöln
und Rheinen zogen, zündigen ihn nach, warn
opponirt dey alle sie Zusetzt. 1302. Eigenschaften
Eigenschaften ab Jahr af König Böhmens Sohn bei sich
Jünd. 1307. Jans Ruslay af & sig Thüringen,
die Feindschaften und Freunde Friedenas Bezirk nach
Lucca (Aschenburg) 1307, war Jan regt vom Ärztmordsort,
Jan Jan dessen Jenes Freund sie Jünd bei af
Rudolph Adolph. Jans Herzog Jan af Süd-
-land sig & Schweitz, Jan Albrechts bei
ab Schweitzer Bund 1307. Jan den Thron af
sie Brudersöhn Johan, Jan Jan ab nicht Südthron
Jans Jan, da Jan nicht war Jan Rhein bei Adolph
Land. 1308. f § 40. ad p 511.

Die Capetinger

Hugo Capet stiftet reg. Linie Frankreich
nach, war ab war auch Glaubt Licht
Konrad, der ihn nächsten Eigenschaften, ab
gier ihren Vorfahren regen Kraft.
gegen war ab Frankreich Regierung
Hugo Capet + 997. Jans Sohn
Robert ihn af P. Gregor V. satt & Land; Frankreich
Germany und sie Hauptst Reatha, 998. & Jan macht
Fiefe Jy und sind + 1031. Jans Sohn Heinrich I, den Vo-
-rm in Land lang gierst Study af Jans Mutter Constantia,

Die Geschichte des französischen Reichs hat manchen Zug ihrer ursprünglichen Schwäche aufbewahrt. Dahin gehört auch folgender: Adelbert, Graf von Perigord, belagerte Tours. Hugo Capet, der es nicht wagte, ihn mit den Waffen in der Hand daran zu verhindern, ließ ihm die Frage vorlegen: Wer ihn zum Grafen gemacht hätte? Statt aller Antwort, ließ der kecke Vasall den König fragen: Wer ihn zum König gemacht hätte? und setzte seine Unternehmung ruhig fort

f Adelaid & Rudolph Stattgeister, die Stadt nam
Jam: Rhein, sich Jan Jan alle Mauern ab Gleichs
-gewicht, Konrad Jan Jandrag sig Jan Under-
-zeichnen Jas.

f Jan Albert, Jener Jan Jahr, Stiftet Jans Gemahlin
Elisabeth Königsfeld. Johan Siegfried, Jenkeads
Jan Buch, bei Italien Mauern Jand Jan Rom
Dal: 4th Mord. —
Frankreichs Historien p 318

* der ab Jahr sig findet ab allen alle, auf
ihrem ausdrücklich Lasarett.
Gudenus Codex
Jahren nam
Jans Von Rodo
und Osmitaher
da Jan Anfangs
Jan in Rom, Jahr nachher

opdrivt Nord, og Skotterne Ado. + 1060. Jans Søn Philip[s] kom mindreaarig paa Kronen. Jans allermægtige Fader, Wilhelm, H. af Normandie erhvervede sig og sin Familie England [illegible], og blev dennæst anden norm. Regering af den Kgl. Magt, hvilken disse to Lande kan Vedkommende og Ungdom sikre ingen videre Udvikling opfordrer. Ingen af de sidste ansete Vanskeligheder formaaede at bringe sin Kongemagt til noget Lydighed. Philip[s] holdt Forbindelsen med Pave Gregor VII[de] Omrent med, og Urban II sattes som i Band formedelst Jans forbigangne Ægteskab med Bertrade v. Montfort 1095. Denne Konning og udmærket Regent Søn Ludvig VI[s], 1108 stiftede ved sin Dygtighed og Energie, og med et romantisk Mindre, pag. 315, efter sin ypperlige Ministre, Abbed Sugers Raad, den Kgl. Magt en stærk Udvikling, og knyttede sine Vasallers Lydighed. Jan d. Skjæg med den angevinske Dynasti. Jans Søn, den kraftige og udmærkede Ludvig VII, 1137, mødte ikke, med samme Klogskab at anbringe sit ritterlige Raad. Skulgte Kgl. Ægteskab med Eleonora, Arving til Hertugdømmet Guyenne og Gascogne (Aquitanien) Poitou, bekræftede Henrich af Anjou, H. af Normandie, og siden K. i England som mægtige Land. 1152. V 17 med Engl. navnet Landet Fald skuede Udgivning. Ludvig VII + 1180. Jans Søn, den statsklogge Philip[s] II[de] August Eftertiden gav den fransk Stat at andet Udseende. Jan blandede sig med Succes i K. af England Henrich II[de] og Jans Sønners Fiendskaber, og gav sit Land at Krigstogets Tordsel, 1189-92, Land ved Fadets Aandelse mod Richard Løvehjerte, som betragtede Jans, af sine Kundskaber, prisede Succ. Johan 1203, med Fordan Held, at Jan fratog Jans Søn Normandie, Maine, Anjou, Poitou. Ved Freden med Bouvines, 1214, som K. Otto IV, Fjenderne og Engell, befæstede Jan sin Magt, og sluttede Pavet paa

Som den mægtige Vasals Overtagelse af Kongedømmet gjorde Enden paa Kampen, og Jan tillegnede sig 90 Aar som lykkelig Konge, Jans Regering maatte af Forholdene Kronvasallen og Adelen blive mere, fordi de stedse mere blev Kongen overlegne, og ansaae sin Opgave som Konge at forøge Kongemagten, hvilken Stræben de ogsaa Jans Efterfølgere vedligeholdt.

Valdemar den Store

F Jan var den første fra Kongen, som fik dem til at kalde sig Konge af Danmark. Vaalang Kongen blot kaldte sig Konge af Danmarks Folk, og saaledes Konge, navnet Konge af Danmark, at den gjorde sig Tanken om Kongemagten, at den var en Ret, som Kongen havde, og som ikke var afhængig af Folkets Vilje, men som Folket var afhængig af Kongens Vilje. Jan var den første, som gjorde sig Tanken om Kongemagten, at den var en Ret, som Kongen havde, og som ikke var afhængig af Folkets Vilje, men som Folket var afhængig af Kongens Vilje.

= Ferdinand Jans Søn, Ferdinand den Tredje, var den første, som gjorde sig Tanken om Kongemagten, at den var en Ret, som Kongen havde, og som ikke var afhængig af Folkets Vilje, men som Folket var afhængig af Kongens Vilje.

V Han blev af Jan den Store meget misundelig paa Grund af sin Broder Jans Kongevalg, hvis Dag det var bestemt som Kationens Kongedag.

Kongens Magt forøges.

H Jans Nevø Alexander III fandt Anledning til at gribe ind i Kongens Valg, og overdrog den til Philip August. Men han mistede alligevel sin Ret, idet Philip August fik Magt til at kalde Kongen for sin Vasal, og Jan maatte anerkende Philip som sin Overherre. Jan var en stærk Konge, men han var ikke i Stand til at holde sine Vasaller i Ro. Jan var en stærk Konge, men han var ikke i Stand til at holde sine Vasaller i Ro.

Ved at lade indtræde mildere Skatter end Ludvig Champagne.

Ved at lade indtræde mildere Skatter end Ludvig Champagne.

kongen af Frankr., da han tvang ham til magtesløshed, vandt at 1199
følge ham. Philip sendte sig i fortvivlet fromhed, med
Flandern, men skrev på Veien ed at skille sig Allerede
Aarstallet var K. Otto IV.

Man gaa at møder Enkedronning Ingeborg, da ikke mere taalt.

Man de to sidste Aar havde navnet adskillige af England,
men selve Landet kan i aften Johan uden Landet Død, egen
Hånd maatte forlade,

at han Land i Jagttiden fase til Mon i Landet, i af sit
Rang Fornemmelse Forbud, at Afgift, der sig følede til
at Land som Landsherre skyr, i af sin mulig, da alle
dem Rådets Overgrupper gaa Landet, Det skulde som til
magtesløshed, Byen ikke at overmande, Gaa i
Kongen med Albigenserne mødte saa lade at Raymund
maatte gjøre Lod i Lov at udrydde Ketterne, Landet
stoer mildt af sine Vasal til Kongen i Stemme. Indfødte
på de Venaissin.

Med Kongen kom Roberts af Clermonts Efterkommer
med Beatrix af Bourbon, hvem ikke alle gik til
det kongelige Hus.

Ved Krone Ludvigs Kongedød Aaret sin
Magt, i gjorde de ogsaa Fyrster Indtrykket
Baillis: i Vermandois, Tours, Macon, St. Pierre-le-moutier
formaa saa af egen Drift gaa Limosin, Perigord og
Quercy tilbage, med at ophøre Leste-Tydning,
i modtog allerede Philip Augustes Eid, Appellationen fra
de Store Herrer.

paa den franske Krone, f Philip overvandt Grev
til Pois Alencon, Auvergne, Artois, Evreux, Vermand-
dois og Valois. Under hans Regering begyndte et afskyelig
Krig mod Albigenserne og Grevinde af Toulouse, un-
der Gr. Simon af Montforts Anførsel. Philip † 1223
Hans Søn og Efterfølger Ludvig VIII, kom i Fælland 1226, paa
et Tog mod Albigenserne.

Ludvig IX, den Hellige, var nu ikke Mynd, da,
naar man undtager hans Fødsel 1248 & 1270,
gjorde sig særdeles fortjent af Riget. I hans Min-
dreaarig tid Regjeringen, og hans Moder
Blanca og hans Søn, maatte for mange Krige
med de Store. Hoffe Land fornuede sin med
sine Undersaatter, og forbrændte mellem mægtige
Afsidesliggende Herremænd Grev, af Jan, med Hen
Raymunds Datter Johanne Ingeborg Formæling
med sin Broder Alphons, Kraft Gyldighed Fou-
lense og Provence i sin Familie. I den Fred
lig Abbeville med Engl. 1259, i følge Traktat ikke
skulde, skrev man ikke mere. Han sluttede
sig ligeledes mildt med Kong Jakob, med
den pragmatiske Sanction 1269. Hans mildhed,
Retfærdighed, Lærdom, uafhængighed, mod
alle for Bigotteri og Ikke-Ædruelighed Religionsstridigheder
Ingeborg Død, † paa St Dag 1270.

Hans Søn
Philip III (Djærve) fornyede Gyldigheden Toulouses mægtige Land
med Pavedømmet 1272. Han gift med Castilien 1274, og Aragonien
1284, ikke Enke † 1285.

Philip IV (Smuk), med sin Gemalinde Johanne arvede Rigerne
Navarra, Grev af Champagne, Brie, Lorgne,
Kongen formaaede Hans Hoffer forskjellige Under-
givelser, Pengeforlegenheder, pag. 316, med sin Ædruelighed Ufor-
gjengelighed, da han ikke Hans afbrudte Hans Regen-
ter at undertrykke Standenes Aristokrater. Han
til at undertrykke Hans Hoffer Forfølgelse af Templerherrerne
Hans Ærgrelse med P. Bonifacius VIII, Kidnapningen af Pavens
Efterfølger til Avignon, i Empfangelsen Afsonelse.
Han med Kongen med Castilien 1288, & Aragonien 1290.

* P. fandt Fortrøstning i sin Forfølgelse af Templerherrerne, i Kongen, men dennes endelig ikke Fortrøstning med Pavens
Forbud dertil at ødelægge Ordenen af Landet. Ordenen kom sin Stod
med Pavens; & Hans Datter Isabella d. Yngre blev Kongens Hustru Hans
Hans Grad af Hans Kunst med Hans & Troskyldighed, som ofte grænsede til
1301. Philip den Skønne sendte til P. Boden i Kardinal for
Ordren: Sandheden, gaar af Hans Dødsdag. Af Hans Børn

Jarlerne, og ofte Uasshorsigt af Wessex; siden blev Rigets
Jarlerne, legsad magtige Grever eller Hertuger:
Ethelred 978, fratoges af den dansk Kong, Knud
Hele Del af England 993. Edmund Jernside 1016
efter ligek med Knud, Svends Søn.
Danske Konger, Knud d. Edmund og Harald
Ha at den tapper Edmund var blevet myrdet,
Knud Jarl, slog 1017, regerede Knud med
Visdom og Dygtighed, og efterlod ikke sine Sønner
Sønnen Harald Harefod, † 1039 og Hardeknud.
sidstnævnte † 1042, afskaffede Engellandene,
begunstigede af Danmarks daværende Ulykke-
sted, Magt, og Edvard Bekjender, indsatte,
med Jarl Godwins Hjælp, Ethelred's Søn Edvard
hvis opvoksede gandske af dennes Slægt. Knud sin
Død søgte han at afskaffe Dronning Emmas Ind-
gjørelse g. Wilhelm af Normandie †, som Harald
Godwinsøn Sejr 14 Oct. 1066. Med Edvard ud-
døde den sachsiske Kongestamme. † Harald
overvandt den norske K. Harald Haarderaade
og hans Broder Tosti, som angreb England; d. Hastings
Dagen i Maj, som gav Hannen Eid Landet
Wilhelm i England, † Harald og † Hans i
det blodige Slag ved Hastings den 14 Oct. 1066. Han
† ligeså Engl.

Normanniske Konger

Wilhelm Erobreren, f: Conquestor, Conqueror,
begyndte den normanniske Kgs. Linie † Cronede,
sørgede fornemlig Ordenen indad
sidder. Hans Regering var fornemlig hans
Omraade, det normanniske Vorre Adspørgsmaal og
Nordgrænsen, og den fleste Efterdrat af det angelsaxiske
Kongedømme, Edgar Athelings Bestræbelser for at
† Ed., en Tidlang Hjælp af Gerer og † Robert,
Kongens ældste Søn, fratog sam Normandie med Magt.
Wilhelm † Sønder d. 9 med Januar † 1087.

Wilhelm II, † Broder Robert †
Jan regerede med sin Faders Navnefæst, og sat sætter
Bestræbelse med Anselm, Abbed af Canterbury, og Spidsherre

† efter at have ødelagt store Dele af Kongens Jorder. Jan forbød sin Un-
dersaatter at udføre disse Jern, men den, som havde gemt sit Bi-
drag, maatte betale en høj Bøde til Kongen. † Wilhelm II.
F rufus: rødhaaret
† sandsl. Faderen, som have i sam sin Charakterfasthed, som hjæl-
pede ham at holde sin Hjem indenfor Rettens Grænser, forskaf-
fede sam.

2 Fr.

Broch Henrich I, Beaudere, hvonnat attrikt-
-beat Ø; Jen X/ij aasaa Normandie, og Ed Ro-
-beat ombenna i Jaugsel 1135. I Drikn mad
-Grisslegsatu om Jennefiteur - datter na arden
-mad, og Jengun gan Dig paa den. 1077. da
Henrich wirstnik sin aungste Dow, so ofter-
-foldt efter Jans Død 1135, Stephan af Blois, en
Bin af Wickelm Jen Datter Emma, Gm. ff. nem Mathilde,
Henrichs Datter, gift mad Gottfred Plantagenet,
Gr. af Anjou, og Jandte Bin Henrich Enaa Jaw,
efter an lang H. III, til at nekom Henrich til Dron-
-ening 1152. + 1154.

Jengun af Jusat Anjou

Englands Historie unden di forste Jengun af
Jusat Anjou, er for at mest Blot nu fortæl-
-leng om Kampen mellem Jengun og Natio-
-naw ond Kuiderkastelse og Undersad, og om
Jengun mad Franarige. Alle angivste Jengu,
-som nandt Naturaled Synlesad og Aelled dennad
at di ikk magtad efter at udnich deres Magt,
Forte nu Lykkelig, Fjendery Regiering, Lyksom
dennad di, som fulgte nu mod sat Jengun
-maak, den tudorske Familie Indtagen, alle
naar Aldyklig unden for Negt.

Henrich II, allerud Greve af Anjou og J. af 1154–1189
Normandie, erfoldt annd sin Gemalinde Eleonore,
Dgd. Aquitanien 1151, og Jans Bön Gottfred Plantag-
-ne, med Ægtestab med Gr. Constantia. Jusat An-
-jou man allaa i Besiddelse af den gode mest.
Dest af Franarige. Fredelinad gjorgte En-
-gellands Troster ikk dennad, men dennad di-
-stillegn med Jolands K. Denne Gr nan de
Ubet i mange Jnaar, dels galiske, dels nor-
-mannisne Baker. Normannerne Gik, siden Midten
af 8de Aard. med sat dem paa Østkysten, og 851
opbygde Dyflin, nu Dublin i afvist Skodden
Anlest, Sletten og Fjord Aulands 853, Jandt di
Jer udbredt sig, og Fikst flere Baker. Leinster,
Munster, Meath, Ulster og Connaught nam di mistis.

Og Jer at Jans Aelder og Gresslegsta Jaa sin Bet, gan Jen
den at Jeiffadbrun, 1160, da allerud gan mest afen afsla-
-konnet Dronegfd. Barta London fik, i Jamus Jusigh, Jer-
-fader Jostfte Judgrandsing af Jaalog.
I Mad Robert Bin Wickelm, Jen fødnat fri Sadmiany
Aldan, dingrid Jen i nunn ud, 20 Aar, og nun Dronf.
Masallen magtad Jam at Jolge Jam til Normandie, og
Jaug Jen dennad til at Jage Pretagnen i Bold.
I maakdad Jg nogja mad den blodt Gelding i Jus-
-ende til Kirkgodsen.
I Baath Jan sin Datter Mathilde, fuld efter Kejs Henrich V,
fra Jag, og Jormaalad Jandt mad Gottfred Plantagenet,
Gr Fulco af Anjou, aldst Dow, Jamd Baronnad
Jrag Jnorn Enerstats Jad, nun Jnagtad
I mad Gisslegsatu Gisla, og ned at gnis at Enerstaben,
Jornad Baronnen Allerde at optjage Bergn, og Gjelly-
-fete den Jnedt nan Bunde ned sin Jad Jaa Laugn, Jen
Enelne Jnrfad Dugt anrofatte.
III Jan Stephan Jar Jørst mad Ingen de Grogern, Jen Gjelder
nidstadlast Lagde. Jenn Baath Gen Brabanden De nan Jakatad
Ø Negt ned encoden 1111, Jangde Jen Stephan Jalg, nann
da Mathilde nidstadlast Katenen, Jaa Jandt Dessengrn, og
Jorg Nach London, Jatte sin negang Jenet nedlagat Stephan ned
Julne, Jon gjenst London Rstand, og Kaign Jenvigndt, da
Stephan Jandte Jangst Mathildes Jorfonn, da afdest Engn
naturlig Bin, Gn Robert af Gloucester, Jad indregnte
Stephan sin ned Jam, nun dnus, Jan nan negt nidbygt
onne Jin aldst Brors Død, efstad Dalag, og Leunt den-
-Leon Mathildes Bon, Jnedt og Stad. — da Stal Jan
Ind Jan nann 1000 Ksfand Kotte: Engl.

403

Hu af disse Regenter nær ofte Overkonge. Den af
d. i Connaught O'Conor, som nær Overkonge i Irland
d. af Leinster Dermod, slægtet til Henrik II, 1167,
og gav ihvad Adg. tagkjæd til at x sig selv Dav. I
Henrik sandt som Regent Lensstaber; og giorde megen
for landets Vel. I Alm m tang Ried hyldestigrede
Jon af Bridgewater med den stolte og strænge
Bisp af Canterbury, Thomas Becket. I de ihvad
Klan nægtede 1170, tvang K. Alexander III Jan til
en ydmygende og ødelæggelig Underkastelse. Jans
Fornavn Regjeringsaar, Mangelen paa en bestemt
Arvefølge-Lov, Årsagen til Ustadighed og Jans For-
bindelser for sin Ægtefælle Dron Johan, omtalte
Ægtefælle Bridgewater mellem Jan og Jans ældre
Broder, Grev Geoffrey af Bretagne. + 1189.
Richard I, Løvehjerte, Jans Søn, Konge af England.
Jan Regjeringsaar Klan Jan Jordt i et Forhold
ligt Langemod, 1192–94, af K. Leopold af Øster-
rig, K. Philip August af Frankrig, K. Henrik VI, hvorfra Jan med mere
Magt vaagte Folkefrihed og Konstitution mod Kongen
Jans Liv, og forvirrede Statens og Kirkens
Forhold betydningsfuldt. Richard faldt for Chalus 1199.
Johan uden Land, Jans Brede, en Landstraaner,
udsvævende og grændseløs Egenkjærlighed, stærk med sin
Broder Gottfreds efterladte Søn Arthur om
Jan Landet Jan Philip August, K. af Frankrig, fandt
Jan ikke mødt. Jan ikke mødt, alle Fransk fremmedes, indtil Gyldne
Jans ungdoms Underkastelse modtaget og Jans
Underkastelse og Jan fik Bridgewater med K. Inno-
cents III, om Canterburys Bispestols Besættelse med
Stephan Langton, og Krig af Jan satte i Gang.
Johan mistede ligeoverfor Adelen Magt at vinde Ry paa,
and at Jan, Jan var Jan Fornærmelse Adelen, Jan
som allerede længe havde begyndt Philip August til at x Engl
sette sig til Rette af Jan. 1213. Da var Jan ny
underkastelse Barons gerne til Maalet og af-
tvang Jam det store Runnymede, magna charta,
1215. Da Jan lod Jan ny Pavedømmet Jan for Jan Ste-
dfæstelse, og Jan med Magt ofte

Jan Stevns Skrifter, med dertil Polonius, Joseph at vælkjøre,
Jan Stedet selv, der for 1800 Kroner, med at Lykke.

Jan Jordstykke med Bachelorsvenner i Klarendon 1164 at hylde
-ke, som Consort skrevet alle at dølge, Stephan
af Blois Sand giver Dr, og Jan Kastigen forvak
Landsfreden omsonder.

Jan Kongen Lord med Pavestolsvenn i Klarendon 1164 at hylde
-ke, som Jans Magt var over Gejstligheden, an-
-ke Jan Jordstykke, at Jans Magt var over Gejstligheden
Jan Jordstykke at være underlig Jurisdiction, alle underlydige
Jan Jordstykke Appellationer til Rom og Excommunicatio
& Jan Jordstykke Appellationer til Rom & Excommunicatio
-ner, ikke Jans Ærkebisp unddrage. Type 100
-nabet Mordsand, som Gejstligheden Jan Land, under
om Kong Henriks Dronningedatter, 1170, skaffe Jord
Jan Klan til at skænde & Gejstligheden Kong III
Jan med Klan & Jurisdiction Jan Jordstykke, at etc.

Henrik modtaget Excommunicatio meddelelser Land med at
Udøve sin Myndighed og sin Gejstlige Gerning. Klagen
Kirken, Jan sin Undersåtter skulle ingenlunde at underskrive Kætterske
Artikler

excommunicerede Biskopper.

Philip August til Frankrig, og Richard Løvehjerte fattede atter Mod
Kristendom, som allerede indførtes blandt dem, saa vel
som Tyrkerne nedsatte Kongen med sig i Grandeur.

Valdemar maatte sværge Troskab, naar han skulde gøre
Ed, men Provinserne Ret, naar han skulde Ret. For at
skaffe Penge i Kassen, fattede han Forbud mod Udførsel
af Penge, som dog maatte ophæves mod Erstatning af 30000
Mark Sølv, og Strid med Biskop Absalon om Gejstlighedens
Ret til Skatter og Afgifter af Gejstlige, som ikke selv
ønskede at svare dem.

Allerede da begyndte de Misfornøjede paa at bruge Ekspressionen
„Kongen i Parlamentets Hænder".

Afskrivelse af de dalmatiske, Gejstlighedens Ret ordnet ved
magna charta, fastsatte dens eget Ret mod dens Arve-
ret til Jorden, overdrog den egen Jurisdiktion, men fik Kongen
til at overholde den, som de selv havde Ret til Jurisdiktion
over, da den havde mistet Retten til at dømme i
Kongens Navn, gav samme Ret, afskaffede endelig Ret til at
pantsætte Jorden uden Kongens Samtykke, og med alle
disse Love blev Jorden Len, Kongen Ejer af Jorden.
Efter at have givet 3000 Mark Sølv til Jorden for at
faa Valgstanden for at sikre Tronfølgen til
Sønnen Edvard, der blev kaldt af Walles, fordi Kongen
var nogen Tid i Stand til at besøge.

Jorden fra nu af, for ikke Kongen,
Man maatte nu love Adel, Gejstlighed og Borgere
Stadsret, Ret til at gjøre med sit Gods som
Jordejer med Undtagelse af England. Mange gamle
Misbrug ophævedes, da Jorden mere blev Retsstat
Love end Magt.

gjorde, ophævet med de Lyk. Bestemmelser, Ormetyv
og Vantroskabs Ordalier, igen Aaret 1198, og

Jorden og Gejstligheden maatte skaffe Penge til at
faa sin Ret for
Følge til at kompensere Kirken udgaaende
Kgl. Skatter, Skatter, naar Gejstligheden kom at betale Told
som andre, men Edvard krævede Ligestilling med de
andre Provinser, hvorfor Gejstligheden ikke længere
Undtagelse.

404 — mod Ret, saa kaldt Baronernes Krig. Prins Ludvig af
Frankrig paa Tronen. Johan † i Nov. mod Jan 1216 †
Tronen forsvarede Dag for Dag Søn Henrik III,
af Gr. Pembroke; Prins Ludvig maatte vende
Magt, og Baronerne underkastede sig mod at erholde
at rejse Kirkespørgsmaal. Man saa ligeledes sin Fader
Jan Kongen Løfter om at underkaste Enkelt-
dom Kongen Løfterne om at underkaste Enkelt-
under Pavestolen Krig som Kong Ludvig af Frankrig, og Baronerne
at afstaar de rigtigste Provinser. Baronerne
gode Grund Gang til Maaden med Jan i
Erfaringen med Lewes 1264, under Gr. Leicesters
Anførsel, og fik Jan Kongen. Jan Søn Edvard
afsat som Medregent af Baronerne, for Evesham, og Jan
Kongen Ret med Erfaringen med Lewes og Jan
Ekstab Enkelt 1265. Henrik † 1272. I
1272–1307 Edvard nær en udsigtsfuld Magt, og Enkelt
Kongen. England nær under Jan Dag undervur-
derlig, undervurderet. Ved at overvinde
det sidste Forsøg i Wales Llewellyn og David,
underkastede Jan sig ikke Land Fredelunen 1284. Ele-
-dragasyn i Skotland indskrænket Jan Jor. —
ikke Land Jan ved 838, den sidste Kenneth II
Fredelunen = Kolleaae, og Jan og Jans Kammer
Jurisdiktion over Skotland, indført 850 Aar. Wilhelm
Løn underkastede Henrik II's Kunne modtage
Lehn, men fulde i deres Kirkes Gaver, og
maatte skrive ydmyge Breve. for at komme i
Fængsel 1174. Richard genkaldte fra Ikke Overs.
for 10000 Mark Sølv 1196. Da Kennethske Mann
uddød 1286 med Alexander III, og Jans med Ed-
-vard Mrs Søn Margrethe Barnebarn døde Kirkeaar
1291. Som Ønskelig Voldgiftsmand af Kun-
-gemeldelserne, bekendte Edvard John Baliol
som 1291, men lod sig skilt af Jan, og lod Jan
blive sin Afsagelse paa en fornærmende Maade.
Baliol blev, ikke en Vasal Land og Fran-
-krige, forlangte fra sin Fjendens Ed af Jan, hvor-
-paa Edvard angreb Jan, tog Jan fangen, og tvang
Jan til at afstaa Skotl 1296. Men Skotterne
forsamlede sig, ophøjede ikke Wilh. Wallace, og
valgte Robert Bruce til. Jan gjorde Edvard
modstand til sin Død 1307. † Jan Søn

Edward II 1307-1327 var en udeadelig Regent. Da Lod sig Grev af Flandern raadgive, først af Peter Gavaston, dræbt af Hugo Spencer I, dræbt ved Hofvedet som Regent med Mortimer og ff. Han X først inflet. med Robert Bruce, da stillede Skotland Hæsongrejse mod den som begge med Bannockburn 1314. Kongen selv med Lord Lancaster, Brorsøn af Modercarlet. Med sine Gunstlinge Isabelle, og Roger Mortimer + samlede i Frankrige alle Misfornøjede om sig, gik imodstillede af Troops & Hemmeligheder, over til Engl, tvang Edward fangen, og lod ham myrde paa en afsidesliggende Maade I. 1327.

Spaniens Historie

Efterhaanden som Maurerne afhændede Halvøen mere og mere af Spanien, oprettede de flere & flere kristelige Kongedømmer. Castilien østens ved ab Pyrenæerne Leon, Portugal, ved at skille sig fra Castilien, Navarra og Grevskabet Barcellona af Carl den Store 8, som vare sig løs fra Carolingerne. Aragonien østens ved den navarriske Stats Grænse. Dog paa det arabiske Kalifat adspredtes i flere Stater. Konge-Indsolelse af et Christ. Rige i Spanien, hvis Historie i store Træk vi, ligner med Maurerne, Kristendommen om Europa, og Europas Kristendom med Arabien.

Kongerne af Oviedos eld. Leons Historie

Kgr. Oviedo var i Begyndelsen af ottende Aarh., under Alphons II, og hans Forfædre, hvad Tidt. Alphons III brugte fremme ved Mondego og Duero. 866. Ordoño II 913, gjorde Leon ke sin Residents, og dette fik sidste ikke Navn. Ramiro II + Madrid 932. Bermudes II, 996, fortrængte en inflet IV med d. Hjælp af II af Cordova, hvis General Mohammed Al Mansur undertvang X hans Søn dette. + Ferdinand Gonzalez Grev i Castilien, + Smedebrødet gamle Grevskabet Castilien, ikke Begyndelsen Kaldte Burgos, regnet sig løs fra Leon, var stadig med Hjælp af Kongerne af Navarra, men Kampe med Mod. Bermudes III gik 1037 ikke Kongelig Mandighed, Sancha, gift med Ferdinand I, 2. i Castilien, med hvem Bermudes var blevet en Datter, men Ferdinand, var hans Arving, saa at Ferdinand + Hans Broder Navarra, Søn af den navarriske Konge Sancho Mayor, vandt af Portugal ke Kong Mondego & nogen Del Estramadura. Den arabiske Kalif i Toledo

+ Alle Synder da at man Kaldt, man

+ Hvis Hjælp han Gjældte Castilien, ikke Begyndelsen

2 Hr. g Segilla maatte dø Jan Torbus. dette g mon Kirk med Jands
Jon Fredhorn D. Rodrigo Díaz de Vivar (end p 408) ind i Kirken Rd.
Dum af misgjest Jomfrue
d. 29 1080. Kongen paa Throne af Toja, paa
in Leiren, mon Jord bekjæmpt g Fjenderne tagne, som
Fredt bekjæmpt Jan Mayt. Kong Alphons, Jan
Jandt vidt at Tilflugtsted Jor de arabiske Konge, Jra ni
argunde, med Jin Broder Sancho Castilien, Jra de
Kristne Red Jans Land g vandt in af dem, Jom mest
Kjendt Rd Jans Land g vandt in af dem, Jom mest
Landeg til Byen X. Jde p. 408. Rd x Jra Castilien, g Ma-
Dord, da in blev Gjæst, Jan Fjende Gang x d Christus Jeaste
Alphons agtede in andelaben Vennestab; g respekt med Jamt
adskillige Byer: Medgift. Joao Valencia x Rd: Rod-
Jin Jørste Hustrue, g mjente de Jom Jangeren Børste.
Jamt Jin aldrig anden Kvinde.

† Jan bekjendt Jig af Mauremes Maneje til at udrette Jak
Jiges Grandjer til Siena Morena.

† Af disse Stæder den første Stiftsmordinum af Calatrava, de
andre den af St. Jago de Compostella, ~~ordnede~~ Jom Jaa Jamt
Jtaanet Militie. p 295

Dend val 2 Jtore Indtog af den marokk. K. Abu Jakub, som

~~† Jra at Jaa Jamt Stæder, Stiftet Calatrava, Leonerne:~~
~~leon, Mesnardinum Calatrava g St Jago di Compostella.~~
~~p. 295.~~

†† dette Slag stod det Land fra Toloja, Jaen g Alphons indbefat-
-tes af Aragonien, Navarra g Portugal. Det navne Slag
kaldes om Jtaan alle Christi Leir Land Jom Overgaad i
Spanien. Spanierne Jaae Mulmen afgjort Jejnet Slaget
til Fordel Jiden, da in Jjen Land Jik den til Hvi; Jvorpaa
dette Mauserne: Hjelpen Sancho af Navarra [illegible] Jom omringede Jverd paa det Slag mistede man Forstand af Rædsel, som dette at forstaa

Sancho, Alphons g Garcias, Blandt Jvilke Jaa Jik dette
Jin Fader, kaldet efter Jamt † 1065. Alphons VI bjeem
alle Jans Faders Riger 1073, x Toledo 1085 (Nancalim)
dette Residents, g modtog Hyldning VIII med Mod-
Jom gav Portugal til Jin Svigerjøn Gr. Henrich
1095. † 1109. Med Jans Datter Uraccas Ejter-
maal mod Alphons VIII, (indgiftede) d. af Aragonien g Navarra,
dette 1109, alle Christelige Riger Jammet med Jvende-
Byen Uraca Jkilt Jig fra Jin Gemaal 1111; Pasti-
-leon g Leon annekt efter Jamt, Alphons VIII,
Jamte Søn af 1te Ægteskab. med Raymund, Gr. af Burgund.
dette kaldet August dette nævnedt Jom Overherre
i Navarra, Barcelona, Toulouse, Cordova
g Valencia, g kaldet Jamt Kejser i Spanien.
† 1157. Jan dræbt Jine Land mellem Jine Sø-
-ner, g gav Sancho Castilien, Ferdinand II
Leon. † Dennes Jønner Kongen Henrikson Ferdinand
III, Alphons IX Jte Søn, anvendt efter Jin Mo-
-der Berengaria Dronning Castilien 1216, g
efter Jin Faders Død, og ad Leon. 1230. Døde
Jiden dette, efter Jamt Jønner Ferdinand.

Castilleus Historie

Jtaden Burgos vendt Jig imod Ivonia IIde Tyran-
-nisk Regjering, med 923, dog fra Jin Afsvigelsed af,
efter maatte han Jejnoverbindelse med Asturien.
Grevinde af Burgos, af Jamt Gonzales, nam
efter anneksje Regjeringen. Men kaldt dette Fø-
-rste Residence: Castilien. Efter at den Jamt
Garcias var dræbt 1028, besatte Casti-
-lien d. af Navarra, Sancho, Jom gift med
en Datter af Jamme; Jan gav det til Jin Søn
Ferdinand I Jom at Regjeringen: 1033, g dennes Fø-
-rste Leon dermed med Ejtermaal. 1037. Alphons
VII f. I. Ejter, efter at Jamt ommyndt Jine
Brødre, døgge dagen. Jans Dronning Alphons
VIII f. II. Jom Castilien til Jin Søn Sancho. 1149.
Deres Søn Alphons IX f. III. Jom Jamt Jiden Jamt
Slag med Muradal mod Jamt Mahomed Maler-en-Nasir
16 Juli 1210. Mahomed
Jamt Henrich, Jom Søn † under Barn-
-med 1212
Juli 1220
dom 1216. Jam fulgte Datter Berengaria Ferdinand III
Kronprinds i Leon, der formedt døgge dagen 1230. Jin

Ferdinand X, afregtet ved indvortes Uroligheder endnu med d. Gra-
-nader, dennes Magt var deling, Gibraltar, og Kysten
og Sydsiden med Conge-Ferrand Kaldet
Almeria daledt Kaldt maria hispanica v. den sandt
Magt

Ferdinand X. Cordova, død midt i Maaneden
Estremadura, Jaen, Sevilla, Cadix, og mang. af
af Murcia og Granada lå at blive Jans Vasallen
fra 1241–50. Dysse i Freden sin indvortes
Forfatning maar Castilien takk dens Fyrste for
mægtig. Jans Søn, den lærde Alphons X.to Re-
gering, 1252–84, var fuld af Ufred, og da den af
Jans Fader gjorte fremgangsrige Ting blev omvæltet
ved, at Jans ældste Søn Sancho Vaskrik
1284, 95 paa ogsaa den ældre afdøde Broders
Ferdinand de la Cerdas Børns Fordrang
ned- og udvortes Krige, der nogle Aarhundr dannede
og Ferdinand IV.to Regering fra 1285–1312. –

Navarras Historie

Af Gyrene Egbeskr, som ingenting af Saal. M.
paa sine Vidt Kyndskab, x Fremmedes, blev endnu
Jans Side paa Kristendom. Afsolderne af de
Land, som udgjorde Kgr. Navarra, vendrede
sig sams alikkas. Paas og af sam ikke først
Navn skal, dette sig ikke med Rette bestemme, og Na-
varras første Historie er ikke ukjendt, dens ubely-
delig, indtil Sancho Major 1000. Dennes Søn
Castilien med sin Gemal: Mumia, mau ofte paa,
skulde disse ansenlige Rike mellem Jans Børnene,
1035. Ferdinand fik Castilien, Garcias, Navarra,
Gonsalez Soprarva og Ribagorza, Ramiro Arago-
nien. Uvidenhed mellem Brødrene paadrog endnu
mere store Skade. Efter d. Sancho IV mes blev
drabt af sin Broder Raymund, gamle Navarrerne
blev mægtig paadrukt ved Sancho I, d. Aragoniers
1076. Af dem formak med ikke længe 48 Aar, neden
efter Alphons I.mi † 1134, om Navarra sig los fra dens
Fade, og valgte Garcias IV, Stamfader af Navarriske
Stod, til 5. Sancho VII Garcia Ramirez, † ved Ud-
-vigen 1234. Jam fulgte Jans Datterson Thibault I, Gr.
af Champagne. Denne Dronnedatter Johanne brogte
Navarra til sine Gemal. Philip IV, d. af Frankrig,
1274, hvis Sønner Louis X, Philip V, og Charles IV,
Kongerne af Frankrig 1314–28. Med sidste Sønnes Søn. Philip, Gr. af Evreux dat.

Sidste Gren af Castilien, den Kaldt Castilien den forste Kaads, som
ved Mundingen af Guadalquiver, Kyst mauresk Kaad.

Jans store Søn Sancho lignede dem, saa vidt Castilien
Magt allerede da var blevet grundet.
Da den var hjemme skal Ligned, som stor Lord; Jans be-
-standige Fingtrang forholdt dem til Hjemmet Mynthsvan-
-dringer, hvorved alle vare misfornøjede; Jans Grund-
-fejl, at Jans store Gjerne: Astrologien, forandrede
Dyrs. Den romerske Gr:, fastlod sin Lydighed ved
paa ubetydelig Konditi.
Andre Ledemaal dens Forfat. Vol. ej d. mocaro II. 221–224.

Sancho Major 1000. Dennes Søn fik
Castilien med sin Gemal: Mumia, mau ofte paa,
skulde disse ansenlige Rike mellem Jans Børnene,
1035. Ferdinand fik Castilien, Garcias, Navarra,
Gonsalez Soprarva og Ribagorza, Ramiro Arago-
nien. Uvidenhed mellem Brødrene paadrog endnu
mere store Skade. Efter d. Sancho IV mes blev
drabt af sin Broder Raymund, gamle Navarrerne
blev mægtig paadrukt ved Sancho I, d. Aragoniers
1076. Af dem formak med ikke længe 48 Aar, neden
efter Alphons I.mi † 1134, om Navarra sig los fra dens
Fade, og valgte Garcias IV, Stamfader af Navarriske
Stod, til 5. Sancho VII Garcia Ramirez, † ved Ud-
-vigen 1234. Jam fulgte Jans Datterson Thibault I, Gr.
af Champagne. Denne Dronnedatter Johanne brogte
Navarra til sine Gemal. Philip IV, d. af Frankrig,
1274, hvis Sønner Louis X, Philip V, og Charles IV,
Kongerne af Frankrig 1314–28. Med sidste Sønnes Søn. Philip, Gr. af Evreux dat.

Sancho Major 1000. Dennes Søn fik
Castilien med sin Gemal: Mumia, mau ofte paa,
skulde disse ansenlige Rike mellem Jans Børnene,
1035. Ferdinand fik Castilien, Garcias, Navarra,
Gonsalez Soprarva og Ribagorza, Ramiro Arago-
nien. Uvidenhed mellem Brødrene paadrog endnu
mere store Skade. Efter d. Sancho IV mes blev
drabt af sin Broder Raymund, gamle Navarrerne
blev mægtig paadrukt ved Sancho I, d. Aragoniers
1076. Af dem formak med ikke længe 48 Aar, neden
efter Alphons I.mi † 1134, om Navarra sig los fra dens
Fade, og valgte Garcias IV, Stamfader af Navarriske
Stod, til 5. Sancho VII Garcia Ramirez, † ved Ud-
-vigen 1234. Jam fulgte Jans Datterson Thibault I, Gr.
af Champagne. Denne Dronnedatter Johanne brogte
Navarra til sine Gemal. Philip IV, d. af Frankrig,
1274, hvis Sønner Louis X, Philip V, og Charles IV,
Kongerne af Frankrig 1314–28. Med sidste Sønnes Søn. Philip, Gr. af Evreux dat.

Sancho Major 1000. Dennes Søn fik
Castilien med sin Gemal: Mumia, mau ofte paa,
skulde disse ansenlige Rike mellem Jans Børnene,
1035. Ferdinand fik Castilien, Garcias, Navarra,
Gonsalez Soprarva og Ribagorza, Ramiro Arago-
nien. Uvidenhed mellem Brødrene paadrog endnu
mere store Skade. Efter d. Sancho IV mes blev
drabt af sin Broder Raymund, gamle Navarrerne
blev mægtig paadrukt ved Sancho I, d. Aragoniers
1076. Af dem formak med ikke længe 48 Aar, neden
efter Alphons I.mi † 1134, om Navarra sig los fra dens
Fade, og valgte Garcias IV, Stamfader af Navarriske
Stod, til 5. Sancho VII Garcia Ramirez, † ved Ud-
-vigen 1234. Jam fulgte Jans Datterson Thibault I, Gr.
af Champagne. Denne Dronnedatter Johanne brogte
Navarra til sine Gemal. Philip IV, d. af Frankrig,
1274, hvis Sønner Louis X, Philip V, og Charles IV,
Kongerne af Frankrig 1314–28. Med sidste Sønnes Søn. Philip, Gr. af Evreux dat.

Da Sancho Major døde paa sine Dage mellem sine Børn
saa gav han Ramiro, sin naturlige Søn, det lille
Aragonien, 1035, hvilket strakte sig fra Floderne 1038, mod
Aaerne Gerava og Ribagorza. — Hans Søn
× nægtede for Maurerne. Hans Søn Sancho arvede
en del af
og saaledes navarriske 1076. Ramiro blev
× den mauriske Stad Huesca 1096, og hans Broder
Alphons I Saragossa 1118. Alphons I udvidede
sine Riger ved Erobringer i Castilien mod Aragonien Øster,
at han stred sig ved sin Gemalinde Urraca Søn
af den castilianske Konge, blev han ved Traktaten i Valencia
af Aben Gama, Overherre i Valencia, og † af Al-
-moravider 1134. Aragonien valgte hans Broder
Ramiro II, × Munk der
Navarra sædvanlig,
og Aragonien havde nogle tidligere Konger, end de Alphons VII,
f. af Leon, havde bestemt det. † Da de Aragonesiske
Riger Ramiro giftede sig Datter Petronelle med
den mægtige Gr. Raymund af Barcellona, og sam-
-men med 1137. Aragonien blev, formedelst
Barcellona, en betydelig Stat. Grever af Barcell.
nedstammede fra Gr. Wifred II med 888 f. Kr. havde, ligesom
de øvrige Carolinger-Statholdere afhængigt af Frankerriget
Konge, men befandt sig ved den Konge fra midde-
-lertid ligestaaende, og derved, saa ofte Forvirring
med Aragonien, indrettede de 1181, deres Forordninger
efter de fr. Kongers Regjeringsaar. De besad ogsaa
den østlige Del af Catalonien, men og betydelige
Land i Provence. De fulgtes tegnlos gjennem
den med × fra Maurerne. Alphons II
Peter II, 1196, døde han ved Montpellier.
× Valencia, Murcia og de Balearisk Øer. 1213. Hans
søn og med-Arving Jacob I, kaldet
Jacob den Store
Peter III. 1276
Alphons III.
Jacob III

Portugal v. Lusitania byn Alarene ved 400, fra Romerne 450 fordrev Vestgoterne disse, efter selv at fordrives af Vestgoterne 582. Arabiske x ikke 711, men 716 byn af Vestgoterne i Leon ved Calagur, og lod sit siden regire af Statholdere eller Grever. I Aaret 868 gjorde Statholderen af disse Provincer Henrik Oprør, og stiftede et Rige, som fik Navnet Portugal, i Modsætning til Galicien, og siden lagde sig Navnet Portugal selv. Dette Rige blev stiftet 1109 af Alfons VI, K. af Castilien og Leon, som gav det i Medgift til sin Datter Therese, da hun ægtede Grev Henrik af Burgund, Oldenbarnebarn af Hugo Capet, Grev af Burgund, 1109, og gav hende tillige Grevskabet Portugal som Len under Castilien og Leon. Dette gjorde Alfons VI, da han ikke havde Sønner, men kun 2 Døtre, Urraca og Therese. Efter Alfons VI's Død 1109 blev Urraca Dronning i Castilien og Leon, og Thereses Søn Alfons Henriksen, som da var 3 Aar gammel, blev Grev af Portugal. Han var født 1112, og regerede 1112–85 (1128 blev han Konge). Han var en meget dygtig Regent og Feltherre, og udvidede sit Rige meget mod Syd, idet han erobrede Santarem og Lissabon 1147, Alcacer 1158, Evora 1165, Beja 1166, Serpa 1170, Moura 1171, Badajoz 1174, Alcantara 1179, Elvas 1180, Juromenha 1181, Alcazar 1189, Tavira 1190. Han døde 1185, og efterfulgtes af sin Søn Sancho I, som regerede 1185–1211, og efterfulgtes af sin Søn Alfons II, som regerede 1211–23, og efterfulgtes af sin Søn Sancho II, som regerede 1223–48, og efterfulgtes af sin Broder Alfons III, som regerede 1248–79, og efterfulgtes af sin Søn Dionysius, som regerede 1279–1325, og efterfulgtes af sin Søn Alfons IV, som regerede 1325–57, og efterfulgtes af sin Søn Peter I, som regerede 1357–67, og efterfulgtes af sin Søn Ferdinand, som regerede 1367–83.

Portugal Fyrster

Alfons VI, K. af Castilien gav et nordligt Provinds af Vestgothernes Rige til sin Svigersøn Henrik, Grev af Burgund, Oldenbarnebarn af Hugo Capet, Grev af Burgund, 1109, og gav ham tillige Grevskabet Portugal som Len under Castilien og Leon. Dette gjorde Alfons VI, da han ikke havde Sønner, men kun 2 Døtre, Urraca og Therese. Efter Alfons VI's Død 1109 blev Urraca Dronning i Castilien og Leon, og Thereses Søn Alfons Henriksen, som da var 3 Aar gammel, blev Grev af Portugal. Han var født 1112, og regerede 1112–85 (1128 blev han Konge). Han var en meget dygtig Regent og Feltherre, og udvidede sit Rige meget mod Syd, idet han erobrede Santarem og Lissabon 1147, Alcacer 1158, Evora 1165, Beja 1166, Serpa 1170, Moura 1171, Badajoz 1174, Alcantara 1179, Elvas 1180, Juromenha 1181, Alcazar 1189, Tavira 1190. Han døde 1185, og efterfulgtes af sin Søn Sancho I, som regerede 1185–1211, og efterfulgtes af sin Søn Alfons II, som regerede 1211–23, og efterfulgtes af sin Søn Sancho II, som regerede 1223–48, og efterfulgtes af sin Broder Alfons III, som regerede 1248–79, og efterfulgtes af sin Søn Dionysius, som regerede 1279–1325.

Arabiske Regenter

Califerne af Ommiadernes Ætt regerede i Cordova, indtil Abderrahman III, som regerede 912–961, efterfulgtes af Hakkem II, som igen efterfulgtes af Hischam II, som regerede 976–1009, og efterfulgtes af Mohammed Almansor, som regerede 1009–1028, og efterfulgtes af Abderrahman Sanchol, som regerede 1028–1031, og efterfulgtes af Mohammed II, som regerede 1031–1035, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1035–1039, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1039–1043, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1043–1044, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1044–1046, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1046–1049, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1049–1053, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1053–1055, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1055–1058, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1058–1059, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1059–1060, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1060–1061, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1061–1062, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1062–1063, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1063–1064, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1064–1065, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1065–1066, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1066–1067, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1067–1068, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1068–1069, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1069–1070, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1070–1071, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1071–1072, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1072–1073, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1073–1074, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1074–1075, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1075–1076, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1076–1077, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1077–1078, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1078–1079, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1079–1080, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1080–1081, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1081–1082, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1082–1083, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1083–1084, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1084–1085, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1085–1086, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1086–1087, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1087–1088, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1088–1089, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1089–1090, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1090–1091, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1091–1092, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1092–1093, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1093–1094, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1094–1095, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1095–1096, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1096–1097, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1097–1098, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1098–1099, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1099–1100, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1100–1101, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1101–1102, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1102–1103, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1103–1104, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1104–1105, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1105–1106, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1106–1107, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1107–1108, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1108–1109, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1109–1110, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1110–1111, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1111–1112, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1112–1113, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1113–1114, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1114–1115, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1115–1116, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1116–1117, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1117–1118, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1118–1119, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1119–1120, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1120–1121, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1121–1122, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1122–1123, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1123–1124, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1124–1125, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1125–1126, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1126–1127, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1127–1128, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1128–1129, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1129–1130, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1130–1131, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1131–1132, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1132–1133, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1133–1134, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1134–1135, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1135–1136, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1136–1137, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1137–1138, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1138–1139, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1139–1140, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1140–1141, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1141–1142, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1142–1143, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1143–1144, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1144–1145, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1145–1146, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1146–1147, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1147–1148, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1148–1149, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1149–1150, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1150–1151, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1151–1152, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1152–1153, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1153–1154, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1154–1155, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1155–1156, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1156–1157, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1157–1158, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1158–1159, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1159–1160, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1160–1161, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1161–1162, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1162–1163, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1163–1164, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1164–1165, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1165–1166, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1166–1167, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1167–1168, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1168–1169, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1169–1170, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1170–1171, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1171–1172, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1172–1173, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1173–1174, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1174–1175, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1175–1176, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1176–1177, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1177–1178, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1178–1179, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1179–1180, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1180–1181, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1181–1182, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1182–1183, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1183–1184, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1184–1185, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1185–1186, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1186–1187, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1187–1188, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1188–1189, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1189–1190, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1190–1191, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1191–1192, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1192–1193, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1193–1194, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1194–1195, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1195–1196, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1196–1197, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1197–1198, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1198–1199, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1199–1200, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1200–1201, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1201–1202, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1202–1203, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1203–1204, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1204–1205, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1205–1206, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1206–1207, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1207–1208, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1208–1209, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1209–1210, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1210–1211, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1211–1212, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1212–1213, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1213–1214, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1214–1215, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1215–1216, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1216–1217, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1217–1218, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1218–1219, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1219–1220, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1220–1221, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1221–1222, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1222–1223, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1223–1224, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1224–1225, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1225–1226, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1226–1227, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1227–1228, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1228–1229, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1229–1230, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1230–1231, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1231–1232, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1232–1233, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1233–1234, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1234–1235, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1235–1236, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1236–1237, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1237–1238, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1238–1239, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1239–1240, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1240–1241, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1241–1242, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1242–1243, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1243–1244, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1244–1245, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1245–1246, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1246–1247, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1247–1248, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1248–1249, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1249–1250, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1250–1251, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1251–1252, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1252–1253, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1253–1254, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1254–1255, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1255–1256, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1256–1257, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1257–1258, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1258–1259, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1259–1260, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1260–1261, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1261–1262, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1262–1263, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1263–1264, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1264–1265, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1265–1266, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1266–1267, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1267–1268, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1268–1269, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1269–1270, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1270–1271, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1271–1272, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1272–1273, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1273–1274, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1274–1275, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1275–1276, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1276–1277, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1277–1278, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1278–1279, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1279–1280, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1280–1281, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1281–1282, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1282–1283, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1283–1284, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1284–1285, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1285–1286, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1286–1287, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1287–1288, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1288–1289, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1289–1290, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1290–1291, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1291–1292, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1292–1293, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1293–1294, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1294–1295, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1295–1296, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1296–1297, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1297–1298, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1298–1299, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1299–1300, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1300–1301, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1301–1302, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1302–1303, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1303–1304, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1304–1305, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1305–1306, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1306–1307, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1307–1308, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1308–1309, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1309–1310, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1310–1311, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1311–1312, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1312–1313, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1313–1314, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1314–1315, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1315–1316, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1316–1317, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1317–1318, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1318–1319, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1319–1320, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1320–1321, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1321–1322, og efterfulgtes af Mohammed III, som regerede 1322–1323, og efterfulgtes af Hischam III, som regerede 1323–1324, og efterfulgtes af Ibn Hud, som regerede 1324–1325.

2 Fm.

110 ikke Modsætning, men man dog ikke kan gjøre nogen skarp Adskillelse mellem Eiet og Eiendom, saa kan man ikke selvstændig, om Tydskerne saa længe Fiendtlige laa mod N.O., eller om Fiendtlige saa ryddet ind i det Land, saa Eiendomsretten uforandret. — Ogsaa Tydskerne saa man ingen Ødelæggelser. Ødemarken man Navnet vaar Øde, ikke Ødemarkelig, men ikke ganske uden Sædekorn, man fandt mange Landsbyer af Jagt, Fiskeri og Bøndergaarde, som laae i Aske, af hvilken Aarsag Bønderne, som jo havde Jorden til Overflod. Man maa derfor ogsaa Ødelæggelser om disse Folkeslags Krig og Vandringer, saa gjælder jo paa Bøgerne, saa vides man Intet om deres ældre Historie. Den nærmeste Fortælling af dette Slags, nemlig om Odins Ankomst til Norden fra Asgaard, med 250 p. K. i Egtelig Krige, vide Skjald, og Ynglinga Folkelom. Efter af Nordens Religion som fra X.A., gaaer jo Ord, den jeggenste Guddom i Fædrenelandet. Disse Fabelagtige Fortællinger maa nød vække Skrupler, naar X.A. Fødsel, begynder at blive behandlet i disse Egne. Imidlertid maae dog nødvendig Strøk mellem fuldkommen Sagnets Helligmænd Bøtlingerne gjennemstrømmede med Sværd Norden alle Kanter og Nybygder ved Navn af Normænder, undertiden og ogsaa Vikinger, og Kæmpe Berserker. Imedlertid kunde nogle Danske Overfarter bringe et andet til at undersøge sig, og vare blevne Vikinger. Paalagde og efterfølgende Omstændigheder Skabe i de nærmeste Land Danmark, Norge og Sverrig.

Danmarks Historie

Efter Sagnene gaae Odin jo Ved Skiold Danmark, som Stamfader, og hans Efterkommere følgelig som i dennes Nærdigste ogsaa Navn af Skioldunger. Efter Roskrantz 590, den Sagnl nødvendig være udelukket, ikke Svar Vidskabne 616 gjør andre Navn af Skiold Skade, og Sverrig. Hans Søn Halvdan Hvidetand, Sigurd Ring, og Regner Lodbrog

Norges Historie

Harald I, Haarfager, den Ungdomsvenn, besteg Tronen som
femaar norsk Gutter 870. I sin Ungdom kom, ligesom
mange andre unge Mænd, til Island, som 874 blev
bebygget af norske Folk. Et særdeles Træk i hans
Karakter, endnu mere Lagmænd og Lagmænd, som navnlig
ke 1261, da den blev fornyet med Norges St. Harald
x ch Island, Grønland og Jylland, Orkenøerne og Hebriderne, og
Øen Man; samt Dominerne over Bluestrygge-
sen, samtlige x, efter sine t. 1000, x ch Danske
og Svenske Rigter, som Olaf II, den Hellige, egnede
sig ved 1016. Knud den Mægtige, sig ikke
paa nige 1028, og Olaf faldt ved Stiklestad, da
han neppe kan ikke betragte 1033. Under Sybbaden
ikke for sine Sønner Magnus I, den Gode, 1036, den
ogsaa kom i Besiddelse af Danmark. Sine Brød-
gaat og Efterfølgere Harald IV, Hardraades
Regjeringen regjerede over Norge. Magnus III
Barfod, der fik Danmark ved Knud den Hellige, Sønnesøn 1103, styrede
Landet fra 1093 og døde. Hakon II stemte ogsaa
Rigets 1217. Ikke regjerede han længe, død 1263. Hakon VII, 1319.

Sveriges Historie

Efterat Gothernes vare tvungne bort fra det nordlige Sverrig
af det baltiske Jæ, vare Svionerne alene et Folk,
den ældste gothiske Nation, som kjender. Den Gamle Plads
de ældste Rater, som fra Rimes af den danske,
Navn Ynglingerne i Upsala og med Mælaren
Afstamningen de mægtigste og udmærkede som Konun-
ger og Hyppigst nævnte af alle enkelte Mandlige
over andre Stammers Overhoved, som Valdre, Fylke-
og Herredskonger. Forholdene av de ældre
Aldre Rige, og Aarsagen paa Naturforhold, ud-
gjør de første Riders Historie. Ældste
Som Ingjald Illraades Grusomheder med sine Gi
Rof den yngligske Familie udøvede 730, Svear
Vidfadmes og Sons Ivar Vidfadmes Konge, de stridende
om yngligske Stammer, samt Ragnar Lodbrogs Sønner
Ødelæggelse. Den ældste, men meddelte Anlæg af
mange, afhvad Aargas ved 830, sat begynde at gjøde
den. 2. Olaf Trætkonning Tabperiode fra Aaret 1001

Paa Island, som i det mindste Tredie Aarhundrede gaa en Del
Nerigon: de Irlandske, Skotske samt mere end Ord om Norge.
Irlandes i 6te Aarh. Kunde mange gregorske Munke i dette Land,
og Paul Diacon i 8de Aarh., nogle Sindte Sagn om dem, som
først nævnt i det 9de Aarh., blandt Almuen Munke.

I Irlandes Sønderjylland gaaet Sagn om aarlig Tilbud
bragt det X Land mellem Fjorden og Grønsund, med den Aarlig-
hed at naar ovenfor Sønderjylland, at indbrudte
Enkelte selv dem, med 1/4 Del af Sommerfuglene dem Almue,
og skulde selv 60 Ungmøer sendes til Sønderjylland. Den Tid
Sønderjylland egnede sig 4 Gange; Gjerne Sommeren 20 Mand.
Efterhånden afsiet Sagn dobbelt saa med Magtsbud.

Om Christendommens Indførelse gjældende for Norge Lov-
sønd, skal Dansk og Svensk, gaa da Land, da skulde og
længe efter regelmæssig Lovgivning dog, 1000-1047, efter
Harald Haardraades Overmodighed endelig ogsaa Sædvane
gaa den nævnte Land, fortsat 1057, den dansk Skatteskat,
som ved sine Vægtabel, skulde apostolsk Skrivt fra dansk
Sæde i Rom. —

Smedested naar Islands Ødemark blomstrede; og Vidden-
skaben vaagnet den nye Tidsalder. — Island opdaget
983 af Grønland. Suppl. 89.

Efter at have, med en Lang Krig med Dan, samt skjønt den dan-
ske Ret, som i Skjold til sine Tider. Efter Harald Haar-
dradelige, som i Skjold til sine Tider addoch 1319. Efter Magnus Lov-
-dradet, regnede de 4 første Kvinder fra Magnus Lovlige, Suppl. 78.
af den Forening mellem sine Børn, Norge og Sverrig dem af-
-vendelige germanske Riger; dannet, af Landets Folk
og Stænder, og Kaldt af Provinser, som Hedemarken
nedskrevet i Sjette Bøger, og Grønland dem Landet. Svenes
Jyske Lov, clarissimus valent. —

som andre af sine Børn vedblev, efter Faderens Død, til
Norge, og fra som nedstammer Harald Haarfager.

falles Sea-Konung, maatte til den tyske Krone, som gifftes med Danmarks Kongen.

Adelbrecht mister sin Regierung, og tvang endnu Rats-herrer Hamburg til at give sig for sin Fange, hvorved Grev Adolf af Holsten kom til at raade over Staden.

Allerede Kongen Sverker den Gamle, død 1160, den sjuende Konge af den gothiske Stamme af Sverige, hvis Slægt regnede sig fra Odin. Hans Søn Erik den Hellige, død 1161, stiftede Lov og Ret i Kongedømmet, og blev derfor kaldet Sverkers Lov. Hans Søn Knud, død 1167, var gift med Ingeborg, Kong Valdemar den Stores Søster, og havde med hende Sønnen Erik, som efterfulgte sin Fader paa Thronen, og Datteren Rikissa, som blev gift med Kong Knud Eriksen af Danmark.

Kong

 fæstkommen ab = d. wend. Kal. — Bolesl. Kirsk. Gottfried
av Christian, blev af mange wendisk Kal. myrdet forend
Aarsperr 1042. Jan R 1066, og krönte, saas Henrik
Succ. maatte d. med Gotfreds Broder Henrich,
Sachsens og d. dansk. † 1105. Henrich, m. Christin,
valgtes ved 1105, da sachs. K. Magnus for Lejesvenn,
men optrak sos sanar Eied at ligge; som skaffe
sig onn alle wendisk Kal.: fra Eben til Oder,
naaer og saa onn Pommern. Efter Jans, 1104
og Jans Bönnerot, valgtes Knud Lavard, s. af
Hertug, gjaldt onn d. wendiske Skatt, og blev
af K. Lothar kunst til Obotriternes L. 1130.
Jan R af den dansk Kvinde Magnus 1131. Jans
Succ. Pribislav & Niklot omvandrede af
Henrich Land, da gjorde sig til Herr onn de
fleste wendisk Stater, og vandt stationnes
Hovstaad mod Xx. Ved Jans Fald blev
Grunden lagt til d. wend. Landes fremme Forfatning.
Først delte man d. tyske, grislegn & wendisk
Kaiserförster til sig; en anden del tagede Pribislav
og skaffede d. mecklenburgske Forstendömmer; af
en anden del opstod Hyd. Pommern, under Gode-
gamus Bogislav og Casimir, begge saa umiddelbare
Aarhundr 1181. men d. maatte en lang Eied til dansk
dansk Overherredöm, indtil Waldemar Vdr. Hyld
afskaffede dem. —

Böhmen og Mähren. Ikke længe for Jans
Fald om d. wendisk Kal. Indvandringen i det Land, som
efter sin første Indvaanere: Bojerne: fandt
saavel Navnet Böhmen. Det taedte sig Slawaki
o. v. Byzborn, og Böhmen først, dage til det
10de Aarh. Borivoi kristnet. I det 12te Aarh. optog
først Navnet Czech, Tschech, da det talrigste Fol-
kestamme, som Hus Befolkning mon endnu
idag gives, ved at nem kommer efter. Efter Jans
Kristendoms Indtagelse, stort Böhmerne efter, og gaa
Carl Mgn Rige, under sterr Magtsom. Det blev
Jans Kristendom 806. Dens Lydighed med Jans
Succ kan ikke af Betydning. Det gjaldt ogsaa
endnu mange Aarhundr, som Hjem da Jan stadig
maatte til Domstolen. Ammest lagde Böhmen 840,

* Det Land, omtrent 900 □ Mil Stort, bestaar vesentlig af
de saalkaldte Sachsen, Thüringen, Franken, Bayern, Österig,
Mähren & Schlesien, af hvilken sidste Hjem Hjem indskrænket Dal.
Ved samme Fasse forstaar Indgangen til Landet.

** og saaledes Dalen, da mange Hjerte nedsatte sig. Landet.

anden Zwendebold, f. af Mähren, fra hvem Nationen igjen
ven sig lod. — Hr. Henrich tvang dem igjen til at er-
kjende hyldest Dan. Hd. og betale Tribut, fra det forste
uddrog det sig ikke mere. Man kan udfinde
Landgrafen over Landets Forlening ikke denne Tid;
nogle anføre som af Keiseren længelig Aar, som
da fra Przemisl Ottokar I, 1198 bestandig fortsat. Fra
denne fulgte Wenceslaus I 1230, fra denne igjen Vorne
Przemisl Ottokar II 1253. Forlades det gik som
omfortalt. Cyprians Historier pag. 395–96. Mkgr. Otto
af Brandenburg forsvarede fra Vold Wenceslaus II,
i Besiddelsen af Böhmen. Denne nan nu hyppelig
dagand. Han blev ogsaa valgt til K. i Polen 1300,
og fra Vold og Dron. Wenceslaus III 1301 til K. i
Ungarn; men kan kjendes ikke fu Baden, mellem
Ungarn og Polen, og K 1306.

Det store mähriske Rige, som strakte sig mod O
over Pannonien, og mod S. over midt af Østrig,
blev af Paul M. delt mellem sine Sønner Lamedlav,
som beholdt sin egen Søster. Zwendebold ophøjet af
Hr. Arnulf opsaa Böhmen 890, og søgte ihvad at af-
kaste det høiste Aag, som Arnulf = fem med Unga-
rernes Hjelp. Efter hans † 894 over denne Kal. Pann-
onien til sig, og hans Sønner Ratislaus erklæbte
sig Kal. Böhmerne x sig ikke del
af den, som nu kaldte Mähren, 1177 blev til fornand-
let til et Mkgr:skab.

Polen. De Polakkerne, fra Fund af det 12te Aarh.
ikke saa nøiagtigt kjendt til deres Historie, saa-
vidt naturligt, at dette ihvad maa nøie dreie
sig Fabelagtig, dels meget endnu til dem i nøiere
Forbindelse med Tydskland, deres stridigvorne Naboer.
Dukke Jomm Lechs i, den første Nationen fingrene
Christen, Anbefalt til Weichsel 550, hans Efterkom-
mere, den første K. Piast 840, d hans første
Efterkommere Historie. Navnet Polen findes man
først ved Enden af det 10de Aarh. Mieszko I anbefalt
964 Kr, og maatte erkjende Tydsk Overherre, dette saa-
vidt mere, som han besiddede Landet fra denne Side Oder,
men snart fra det mere nordlige, fra hans Succes-

[rdg. Miecislaw

Efter Gregor VII's forordning, stulle for Fanet fra Alkmar udsyggat B. Stanislaus af Cracau, ch fanet kostet sine Ofr-
-sel offentlig. Han flygtede til Ungarn, men vendte tilbage
Gregor døde, og kaldte paa sine Kolonister, som sted Stolad
sin Død indgået.

Fra Kemgslav, 1295, forh Regnitzen Kongedøtre.

Derom Christian Lige med Christianer. Aarbogerne
vorde Casimir, som de vilde Ungarn. † 1058. Boleslav II
dens Søn. Lagstad tapper, som vild, fordrevne 1081. †
Boleslav III Lignes tapper og grusom, strekte sine
mellem sine 4 Sønner, saaledes at den aldste Fami-
-lien skulde have Overh. † 1138. Følgen heraf var
Polens fuldkomne Adskillelse, da, uagtet Overhe-
Lige, vedvarende lige 1300, da Wenzeslav II, IV,
den deltje var Kg. i Böhmen, ejsom formedst sin store
formindsk. † 1305. Hans Søn Wenzeslav III
tog Vladislav Lokietek, Skinkeben, Kæller-Polen, og Henrik
G. af Glogau Storpolen. Den første fornemste Lige
Vater 1309. † 1333. I Masuren og Schlesien
herskede vedbl anden Stamme. Alle de Landes
Herske navn, siden den Böhmske Wenzeslavs Lig.,
medtaget den Böhmske Kr. — adsp 555.

Lithauen adskilte sig fra Polen. Herske var det endnu ikke
Odin, og regjerede af flere Stammehøvdinge, siden
af dem, navnlig Kjerkstutyd i den Jagellonske
Familie, ofte krigerisk for Naboerne.
Hertug Conrad af Masuren kaldte 1226 den
tydske Orden til Hjælp mod Preussere. Disse dreves
efter 53 Aars haard Kamp ud af Landet, og bosatte sig i Preussen,
og dette blev af Landet, og bosatte, efter Pave-
-fulationen 1249, mange Tydske, deres Hjerdom, endn
beholdt endnu Adelen, tildeels ogsaa
Sprogen.

1857. Rusland, dets Begyndelse af skandinaviske Stammer, Varæger, Rø-
og Ø. af Finner, i S. og V. af Slaver. Det navnlig
Folkestamme hvilke Stat var Permien eller Bjarmia.
Ved 850 indvandrede Normanner, som man kaldte
Waræger eller Væringer. De satte sig, under Hø-
-vdene Rurik, Sineus og Truvor fast ved Ladoga,
Belozero og Isborsk, og under Oskold og Di-
-kiew. Med disse Waræger fornemt Slaverne
sig, og blev med dem Nationen, som man
kalder Russer, uden at nogen Dokte Etymologien
Rurik antaget som Navn ved 860, og dens Stamme-
-fader blev at være Rusland, dyr de 1598, regjerende Æt-
-fører. Men, skjønt dette dog var skjedet af

Hr. at det Ord fandt dette Navn af sine nærmeste Naboer, Finnerne
i omvendt.

Hr. Frederik Barbarossa død, 1190 valgte Lithauerne sig en
Mand til Konge, som de Skandinaver kaldte Mindow, hvilket
paa Dansk for den gode Fætter Løse. Hans efterfølger IV, de fandt
dette mindre efter deres Smag, og Ø af Dalen Erklæring at have
dem til Ø. i Skibbenhavn i deres Lithauen, men alle de
Lande den kjendte X, men det dette Navn dette med de
mindre indgaaende Lithauer, som jeg ved alle at Ryssen kaldte Rødhalse
for deres Høgmester fandt tilbage fra Ptolemais i
Palæstina, og Landet Livland, dengang af Hr. Fride-
-rik II, og Hr. Gregor IX fandt Skridt for Korsets, som for
at indbetragte og ommende den. p 762.

Normannes, som blev det dag, fremadskj Havernes Dron
Sæl og Storm Sachen, organiseret paa Slavisk Sod.
Ruriks første Efterfølger Oleg 879, Igor 913, Olga
955, og Swatoslaw 964, man Sjeldenhed Exempel,
hvor store Maaben legge til Constantinopels Mure!
Wladimir I, 981–1015, Søn af Sx store gaste Riges. 987. Det
man alt store Omstendighed, at den gik over til den
gaste Kirke, da saalænge lod Russerne blive ydre
Sachen, som Lænkte Uselskabsbaand af Mongolerne,
de andre Lige, og Lovgivskab, som ikke lod noget
Mellemstand komme op, var ikke Aarsag. Wladimir
lagde den, som i store Fr. saa almindelig Skik, at
han ikke Lænkt mellem sine 12 Sønner, saaledes
at den ældste Fælt Faders Dignitet. Dette Forholdsbaand
blev første under Regimen i Kiew, siden under
de Wladimirske Tsarer, men under Efterfølgerne til
Oldenborgerne, som ogsaa Skjæbnen skiftevis har Magten
paa en Efterfølger-Vis. Under Novgorod kom
Sag, som i det 12te Sec. til en mægtig Skikkelse,
og Uselskabsmag et omskrevet Favn. — Under Forholdene
Sørge 11 Tsar Mongolerne ind i Rusland under
Tschutschi, slog Fyrsten total ved Kalka; og
X Aar Længe under Batu, 1237–38. Det vesterske
Forfærdelse naar nu Vasallen af det mongolske Gaun,
(Kapitelskat) ødelagdes og afskattes af dem, og saaledes omvæltes
under det haarde Aag. Lithauerne og Polakkerne
Sag ogsaa ad Skjæbnen Fyrst. af Rusland, Sølv Kiew.
Fra Sagn Sjæle fra Rusland naar Ordensbrødre
Overhaand, som store Skam af den Fortvivlelse
skjænkt Alexander Newskoi ved Neva 1241.
Rusland Ekliv, og Overherredømme af Mongoler varede
ved omtrent 300 Aar.

I Liefland opstaaede en Rad af Ordensbrødre Overhaand
Bremer-Købmænd ved Sagn Sag i dette Land ved Hexerie
Sjele 1158, og indbragte den Xte. I Kjøbenhavn skjænkte Abp.
Absalon. Den at X og Skjænken Liefland fra Xte, skjænkt Bp.
Albert Ordensbrødre Sværdet 1201, den P. Innocents III
confirmeret. Den underhavde Liefland og Kjøbte Estland af

Sjæl underhavde Kiew, og forlagde Residensen did.

F Som Sod sig Rob i Constantinopel Allerede fra Begyndelsen af Sjælden Forbindelse mellem Fyrsterne og Sjælden Mænd, Sjælden Slaverne paa Byzantinerne Sjælden, med Kaaben til Kæsaren. Man sjælv Vasallerne paa Kaaben Kæsaren, Sjælden Sagn Sjælden Sjælden, Sjælden Sjælden Sjælden

 Waldemar III, 1346. Landets gamle Inddeelinger gjaldt ikke Kroatien i nogen Maade, hvori det indtil Aarhundr. 1238 fornemmelig bestod af de tyske Orden i Preussen.

Øvrige Land ved Donau.

Slaverne, der, som sagtet, ogsaa ind i Landene mellem mare adriat. og Donau, skjønt disse store Floder. Kroatien var dette mellem mange Bjerge, som samlet et almindeligt Navn, af det ældre Dirosław 1060, ikke af K. i Kroatien, og Presimir Peter kaldte sig 1052. K. af Dalmatien. Disse Bjerge indtrykte sig i det unge Gjæt, der dog ikke gjennem dem nagl. Som K. Suinemir og Stjepko ikke vare af Gregor VII 1076. Med K. Zvonimir Zvonimir offrede de kroatiske Nationalkonger 1089 K. af Ungarn Wladislaw X, og indtil af Kroatien og Dalmatien 1091, og K. Koloman fældede dr. 1102. — Indtil af Dalmatiens Kyst var i Venetianernes Hænder. Derimod blev gjennem disse Forbindelser, Ungarerne og Grækerne snart indtil Landet, skjønt gav et Navn en ydelig Anledning til at forøge deres Magt.

En anden af Kroater i Pannonien skjøtte Navn, kaldte i det 9de Aarh. Slavonien. Carl M. = de tilligmed Avarerne. Det Sidste, under Navn Savien, lå ved Floden, som adskilte Landets lille Mähren. Ungarerne kaldte det Syrmien, men den fornemste Stad, eller gav Landet Kroatien. 1019 = den af Grækerne, men 1091 kom den med Kroatien til Ungarn.

Servien skjøtte af en Gob Storber, som fremdeles, skjønt deres Fædreland ind ved 7de Aarh., gav Navnet til Landet mellem Rhodope Bjerge i Thessalonien, Sydøst in Moesia 1ma, hvorfra det udbredte sig omtrent af Dacien, Dardanien, Dalmatien, til Albanien. Landet maatte i flere Aarh. Kampe med Grækerne, som udnyttede gr. Øjeblikke. Den bulgariske K. Simeon X, gik ogsaa Servien 917, men det var ej ham lod fra Bulgarene efter Aar 948. Neeman, Søn af Rascien 1168, X nægtede alle fremmede Rater. Hans Rige sad indtil i det følgende Aarh. paa Tronen.

Bosnien var først vasal af Slavonien, derpaa skjønt Ungarn, men fik sin egen Konge 1127. Befolkningen af det gamle latinske og græsk-kirkelige afsigende Patarener, maaske Waldenses Disciple, optaget mange Gange. —

De mod Østdonau bosatte Naturfolk Ssværes

Ungarn. Ungarerne, som kaldt sig Magyarer, og be-
-stod af 7 ungriske Stammer, drog nomadisk om i N og V for
det caspiske Hav. Det mod Wolga beliggende Land kaldtes
man Stor-Ungarien, medens Mongolerne = det
Magyarerne gik ind Østpaa Ural i Ufa, som fordrev
Stepperne af Petschenegerne, som dreves til Wolga, og
stødte til Donaus N.O. Bredder. Ved Aarhundredets
Begyndelse trængte dem til Pannonien og deres nysomvundne Boepæl,
hvorfra Arpads Ætling 893; medens stod de
under deres egne Stammehøvdinge. — De blandede sig
ikke synderlig med deres Naboer, og deres nærmeste Fjender
vare Tyskland, Italien og det gr. Rige. Deres første
Optræden var Hærtog mod Tyskland
Henrik I's og Otto I's Barndomsaar, Landsknægte
deres Tyskland i Østen. — Nationen begyndte
at blive mere ensartet, da Geisa, Overhoved, med
970. antog den X'ende Aar. Hans Søn Stephan
den Hellige, gjorde Landet til et Kristent Rige
1000 (Pave Sylvester II sendte ham Kongekronen) og
udbredte Kristendommen med Magt, saa
alle maatte allerede saa Aaret, kaldtes Konge.
Siebenbürgen forenedes fuldkommen med Ungarn 1002,
efter Fyrsten Gyulas Underkuelse. Peter, Stephans
Efterfølger, blev 1038. fordrevet af sine Undersaatter
og indsattes igjen af K. Henrik VI, hvis Overherredøm-
me han anerkjendte 1044, men ikke længe, da Peter
atter blev indsat og dræbte, og Andreas I grundede Arpadernes
Herredømme i Østrig (Donau) 1046. Den 1ste navnes ved Vladislav
den Hellige 1087, da ogsaa erhvervedes Croatien og Dal-
matien. 1095, 1105. Under Stephan II indvandrede
mange Tyskere (Sachsere) i Ungarn 1124, og under
Geisa II, ved 1150, mange Saksere, Flandrere og
Nederlændere. Disse fik Hjemstavne i Siebenbürgen ved
nedre Donau og Polen. Bela III 1176. × Galicien,
Servien og Bulgarien, og Emmerich 1196 mistede
Bulgarien. Under Andreas II, fik Nationen sit
første Grundbrev 1222. Under hans Søn Bela IV,
1235, brød Mongolerne ind i Landet og huma-
nerne indtraf 1240; det samme indtraf
under hans Sønnesøn Vladislav IV, Stephan V's Søn.
1290 blev
1285. Andreas III gjort stridig af Carl
Martell, hvis Moder Maria var en Datter af K.
Stephan V. Med Andreas' Død den gl. Kongestamme 1301.

Ungarer v. Uger v. Hungaren = det samme som Hunner

Stift: det 10de Sted, indbefattede allerede Ungarn: Sieben-
bürgen, Walachiet, i det mindste de østlige Dele, Bukowina
og Østerrig S for Donau, men ikke længere end
til

og erklærede disse af K. Otto III, fordi de ikke hørte
til det Rige som Kongen
af Tyskland herskede over, men Ungarn for sig selv
-stændigt under egne Konger. Stephan havde ogsaa
Dynastiet, saa man kunde
for Kristendommen, saa at Ungarn maatte
betragtes som et særligt Rige, hvis Konge ikke
skulde være Vasal af Tyskland; Pavens Ret
at alle Kongedage bekræftedes ved Pavens Kroning
med Prædikatet Apostolisk Majestæt
Efter VII erklærede at Stephan havde
Ret til Kongenavnet, det kaldtes derfor Pavens
Stephans Efterfølger var ikke Konge for Ungarn, og kan betragtes som
Peter, en Søn af Stephans Søster og Doge Venedig. Andreas Dan-
-dolo, til Trods, hvorved Forholdet til Østrig Grænse,
det saa vanskelige Problem. Ungarn optrådte som Stormagt
Følgen, at ikke mindst for Vladislav I Hungaricus
Grunden var det nærmeste at finde i Forholdet Land, som bredte
Ungarn under sine Konger. Ungarn, Lag,
-holdene i gamle Tider, et Folk med Egenart det at gøre. At Ungarn
Ungarer og paaberaabe sig at forsvare Stammerne.

Ungarn var endnu som Oldtiden et Land, med mest Vanskelighed for
-bundet med egen Kulturmagt.

Ungarn blev ogsaa Stormagt ved Stephan den Hellige, og
Dalmatien det et egen Kongerige, efter at
Ungarn erhvervede Landet

Ungarn. Ungarerne, som kaldte sig Magyarer, og be-
-stod af 7 ungriske Stammer, drog nomadisk om i N og V for
det caspiske Hav. Det mod Wolga beliggende Land kaldtes
man Stor-Ungarien, medens Mongolerne = det
Magyarerne gik ind Østpaa Ural i Ufa, som fordrev
Stepperne af Petschenegerne, som dreves til Wolga, og
stødte til Donaus N.O. Bredder. Ved Aarhundredets
Begyndelse trængte dem til Pannonien og deres nysomvundne Boepæl,
hvorfra Arpads Ætling 893; medens stod de
under deres egne Stammehøvdinge. — De blandede sig
ikke synderlig med deres Naboer, og deres nærmeste Fjender
vare Tyskland, Italien og det gr. Rige. Deres første
Optræden var Hærtog mod Tyskland
Henrik I's og Otto I's Barndomsaar, Landsknægte
deres Tyskland i Østen. — Nationen begyndte
at blive mere ensartet, da Geisa, Overhoved, med
970. antog den X'ende Aar. Hans Søn Stephan
den Hellige, gjorde Landet til et Kristent Rige
1000 (Pave Sylvester II sendte ham Kongekronen) og
udbredte Kristendommen med Magt, saa
alle maatte allerede saa Aaret, kaldtes Konge.
Siebenbürgen forenedes fuldkommen med Ungarn 1002,
efter Fyrsten Gyulas Underkuelse. Peter, Stephans
Efterfølger, blev 1038. fordrevet af sine Undersaatter
og indsattes igjen af K. Henrik VI, hvis Overherredøm-
me han anerkjendte 1044, men ikke længe, da Peter
atter blev indsat og dræbte, og Andreas I grundede Arpadernes
Herredømme i Østrig (Donau) 1046. Den 1ste navnes ved Vladislav
den Hellige 1087, da ogsaa erhvervedes Croatien og Dal-
matien. 1095, 1105. Under Stephan II indvandrede
mange Tyskere (Sachsere) i Ungarn 1124, og under
Geisa II, ved 1150, mange Saksere, Flandrere og
Nederlændere. Disse fik Hjemstavne i Siebenbürgen ved
nedre Donau og Polen. Bela III 1176. × Galicien,
Servien og Bulgarien, og Emmerich 1196 mistede
Bulgarien. Under Andreas II, fik Nationen sit
første Grundbrev 1222. Under hans Søn Bela IV,
1235, brød Mongolerne ind i Landet og huma-
nerne indtraf 1240; det samme indtraf
under hans Sønnesøn Vladislav IV, Stephan V's Søn.
1290 blev
1285. Andreas III gjort stridig af Carl
Martell, hvis Moder Maria var en Datter af K.
Stephan V. Med Andreas' Død den gl. Kongestamme 1301.

Bulgarerne, saa kom, under deres anførsel Krumnos 797–815, fast i de sydlige Dele af det nuværende Thrakien og Macedonien, Dr. erobrede sig Thessalien, Epirus, Dyrrhachium. De udbredte sig til Grænserne af Pannonien, hvorved de kom i Berøring med Slaverne. De at underkaste sig, og først under Murad eller Murad I fast 828, hvis mødte Tyrk. Hær i Thrakien, og gjorde et Indfald i Bosnien. Under Bogoris antog de 866 den X^{ne} Rel. under Kong Simeon X Aarhundr. 926, og søgte paa at gjøre sig til græsk Kultur, under hans Søn Peter, gik ikke alene Serbien fuldkommen igjen, men Bulgarerne omvendte og = endog af den græsk. Patriark Swätoslaw 969. Kejser Johan Tzimisces fratog igjen Østrom Bulgarien 971, og gjorde den til en græsk Prov. Efter Jans død, afhjælpet det, under den gjenkommes, men lagde sig Samuel, igjen Aarhundr 976, og blev det overmægtigt Slav Kongerige ved nogle Aarhundr. Kejser Basilius II underkastede igjen 1018. Serbien, Bulgarien og gav det græsk Kultur. Den ungarske K. Bela III X 1181 rev af Bulgarien, og nægtede igjen at afstaa den til Østrom. Den ungarske Konge søgte Forbund med Pave Innocents III, 1204, men Bulgarerne sig igjen Østrom under Alexius, og blev ikke mere Romerne, men udbredte sig mere i Thrakien, under Østrom og Latinernes Herredømme om Konstantinopel. De havde store egne Love, men Love Mongolernes Indbrud i disse Egne. Ligesom Herredømme lagde Grund til Konstantinopels Fald, saaledes blev det og Grundlaget for den bulgarisk-serbiske Kultur.

Chazarerne forsvandt i det 9de Aarh. fra den kaspiske, og døde ind i Rusland og Polen, hvor de blev borne Jødestav. De første Del af Chazarerne antog 858, den X^{de} Religion, mange blev dog Mahammedaner. Deres Magt sank det første Aarhundrede, at indvortes Fredsfjender hindrede dem i at forfølge deres Underkuelse Ungarerne mod Vesterlandene 884, blandede sig med deres Befolkning. Saa samme

Jarn blev fremdeles det vest Danmark.

Ved Khalif Radir og Sons Kerei den mægtige Khan
Khanman. Enkel af Khazarene, Bavarene, gik over
til Ungarerne. Du rigtige Vorfolk Swatoslaw
veltes, og vistnok døde Khan kap til Grunden 965. Under
Vladimirs ældste Efterfølger, allerede Basilius II sig
mod Østen, og kappe Khan x Khazarien 1016. Man
mod Østsund, og kappe Khan x Khazarien 1016. Man
sidste midten 1113 Folket nævnes som østlig Undersaatter,
og ikke nordlige Krim sad deres Khazarien.

Petschenegerne eller Patzinakker, som selv sig selv
kaldte, var efter nogles Mening, en tyrkisk,
efter andres, en ungersk Folkestamme, som med
875 af Khazarer og Uzer fordrevet fra Floderne
mellem Jaik og Wolga, hvor de som Nomader om-
vandrede. Efter adskillige Overleveringer, skulde
de sig over Ungarerne, som de forjagede af deres
Bopæl mellem Don og Dnepr 884. Fra den
Tid blev de den herskende Nation i disse Egne,
og tvang alle Lande fra Aluta til Dnepr, til at
adlyde dem. De kom ogsaa i Berøring med
vasken Hand sin Overmand, og blev Undersaatter og
Fostrer hyppigen, indtil endelig Vladimir i
det 12te Aarh. adskillige dem, saa at gamle Grækere, Unga-
rer og Kumaner tilsidst de gandske at ombytte
deres Navn.

Kumanerne — Uzer eller Gyzer, Folket
af norsk Herkomst, af andre som tyrkisk Stamme,
udmandet fra det østlige Tyrkie. De navnes
først 1068, da udbrød sig i Landene N. for Det
Kaspiske Hav. En anden Horde fandtes i det 9de Aarh.
Khazarene fra Landene mellem Wolga og Don. Andre
havde vidt udbredte, paa sine Vis Veie. Fra an-
dre Stammer udskilte sig i Halvøerne Krim, hvor
man mødte dem. Den største Del holdt sig
med Flokke, hvor Uzene blev Petschenegernes Vasaller,
og hjalp til at ombytte deres Nation. De Tyrkiske
med Undersaatter, under Navnet Polowzer, og med
Grækere og Ungarerne, under Navnet Kumaner eller
Komaner. Af disse vandrede Tid til anden
Skarer over til Ungarerne. Ved Mongolernes
Indbrud blev deres dige adskillige Ombytninger. Endnu
af Kumanerne blev, under ungerske Herrer, boende med Thrakier;
og nordlige Egne, af hvilke Navnene Bessarabien, Moldau,
Wallachiet de tidligere.

422 Wallacher allen Wlacher bosat i adskendte Bamrer, i det donaüske Land, saa Siebenbürgen til Ja. at de var Stedse af asiatisk Folk, indtil de, da Tyrkerne begyndte at indfalde, undflyede nogle Magt og satte sig fast i Wallachiet. Efter den kiöma-nesse Stats Undergang, stiftede Vojvoden Radu den Store ved 1314, sin uafhængige Wallachiske, og Vojvoden Bogdan allene sin Søn Dragosch sin uafhængige moldauiske Stat. —

Det östlige Roms Historie. Side 292

§ 46.

Eiendommelig Skjebne dependerede af Grundlaget, allen Stiftelsen af Byen, hvilket skjøn indvortes Historie indtil sidste Tider holdt sig temmelig Fuldkommen og Landets Ligevægt; og forbigaaer for det meste her dens Indbygning af [illegible] Barbarer; den udvortes ved jevnlig Indkalding [illegible] Folkestammer, Grækere, [illegible] med [illegible] Øen, sönderdeelte [illegible] 814. Arnen [illegible] 826. Muhamm. Arabern [illegible] og andre Land. [illegible] Søn Øen Theophi [illegible] Kvindekjön [illegible] Langer Tillad sted, [illegible] baade paa [illegible] Arnen, med [illegible] Muhamm man paa

Eupheme, som samt Skjæbnen var Grækerne, gjorde Øen Kreta Aaret 828, Aaret, for at vinde den for sig. Den Grækerne vare paa Asien; at Undskyld for Øen [illegible] Navn Kreta Kandien, fordi den [illegible] Navn Candia Sarac. Muhamm. Arabern [illegible] Kreta Saracenerne,

[illegible] Kreta Saracenerne, som man kaldte Mauricoer, Arabere af asiatisk Byrd. Da Indvandrerne og ödte Michael Traug sin Moder at gaae i Kloster. Bardas, som Oldtal, regjerede i Constantinopel, og aftog at den var regjerende, Basilius, da K. Michael 867. d. Grydelige, og et 2 Patriarker, Ignatius og Photius, samt skarpe Oldtal i disse Tildragelser.

Basilii Liv. Basilius var [illegible] født, og [illegible] Tyrken [illegible] begynd. + 886. I Aaret 870 Søn Øen Leo V. den Lærde, indfalt med Bulgarerne og Arabere. Den efterfulgte sin Broder Alexander Aaret 911. Efter dennes Død, [illegible] Constantin VII, Porphyrogenet, den rette Myndlings Fødes Formynderskab. Romanus Lacapenus, Constantins Svigerfar, tvang sig 919 til at blive Regjerings med sine 3 Sønner. Men 944

Ogsaa Basilius Regjering har sat Mærke efter sig ved store Bygninger, som at Kirken [illegible] Nea-Mindesmærket [illegible] Kirke, [illegible] Kirke i Constantinopel, [illegible] Kirke i Blachernæ, [illegible] Kirke i Pharos, [illegible] Kirke i Constantinopel. Basilius Regjering var [illegible] Tidsrum for Constantinopels Historie, [illegible] Basilius, der [illegible] Michael, [illegible] Kirke i Constantinopel, [illegible] Kirke i Blachernæ, [illegible] Kirke i Pharos, [illegible] Kirke i Constantinopel. Basilius Regjering var [illegible] Tidsrum for Constantinopels Historie, [illegible] Basilius, der [illegible] Michael

† Hans Forfader dagmey var det byzantinske Navn mest gien-
-nemført i den sidste Tid.

‡ med Folg af den nye Overfører Basilius, som han ved
sin af sin Gemalinde Eudoxia ledsagede Tronbestigelse
gjorde det herskende Kald til Hans Stand
som allerede havde vundet Hans Medregent
Hans navn ydmyg, og afsagde, gnaven-
-de Hans navn Navnet Romanus Diogenes

§ Hans navn var det af Harald Haardraade til Grund

* Med Hensyn til Basilius Død.

† navnlig Eudoxia Hans Gemalinde,

‡ efter Hvad Grundene, som kort skal
anføres, synes at have ledet ham til
dette Skridt, var ubegrundet Frygt for at
Keiserinden skulde forlade ham, da
Hun havde født ham Børn.

§ Hans Alp Arslan † Hans mægtige Navn viste
sig uudtømmelig for ham, og Filosofen var fraværende Kvin-
de Hans Ven ved af Sangvinisk, negatives Hans.

† Hans Hoved omvendt, dagtil at Hans Legeme Klædebon,
ikke mere til Hvile.

* Hans Fader, paa Grund af Hans Evigvorte Rang, valgte
Hans for Hans ældre Broder,

1123 × Han sig den ypperste Hær, og drog med Hirden, men
ikke Haft. Hans Søn Romanus II 959 Keiser fik med Ana-
-stasia med sin Gemal Nicephorus Phocas, da fulgt Hans
paa Throne 963. Efter 8 af Hans Alan Johannes
Tzimisces 970, da 2 fik med Arabere og den ny-
-gifte Storfyrste Wladislaw i den første 11, brugte
Hans over Evghed. † Basilius II, Romani Søn
fulgte Hans Bagud, afstrad Hans paa Hans Gemal
af sin Gifting Basilius 976. Han × fik med sin
Hær Bulgarerne, og Hans Rige Landet
Abellan, og med Bulgarerne; og
gamle Fjender. † Rejste mod Arabere var Han ikke
ulykkelig. Hans Bror Constantin VIII 1025, igjen
Hans Søn Romanus III Argyrus, dog i Ægteskab med Hans
-mannis III Zoe, Constantins Datter
Hans Søn Michael IV, 1034, Michael V, 1041, og
Constantin IX, Monomachus 1042 paa Throne. Zoes Søster
Theodora blev Medkejserinde. Jevnlig † Krige
Petschenegere, Arabere og †† Ægypt. Paa mægtigst
Hans Sæder, at Hans Søster Theodora kun-
-ne regjere ved efter Hans Død Constantins Død 1053.
Hans Søn Michael VI, 1054, afsatte af Isaac Komnenen.
Komnenernes Slægt Isaac I. Komnenus nedlagde frivillig
Throne og blev Munk 1059. Constantin X
Ducas †, × fik med Ungarn + 1067. —
Eudoxia, Hans Gemalinde, Formynderske for Hans Børn,
Michael, Andronicus og Constantin, ægtede Roma-
-nus IV Diogenes, og skjænkede Ham strax 1068. Han × Kinesk.
med Tyrkerne, da en Tid lang Held Hans fulgte
Michael VII, Constantins Søn, krones Ham, under
Hans Formynder, Caesar 1071. Samme Hænder
Nicephorus III, Botoniates, Caesar 1078, men for-
-drives igjen af Alexius I. Komnen 1081. Michael VII
forsøgte Tronbestigelse, men Flyr af Robert I af Sicilien,
igjen at × og Caesar. Under Alexii Reg. krydsede
Korsfarerne, som paa Folkevandringen, men
maatte ogsaa gjøre det mægtige Kald. † Johan II
Alexii Søn, 1118, var en Tid lang optaget med Krige af
Hans Formynder i store Træk som med Ord Tyrkere, Petschenegere, og andre Nabo-Nationer.
Hans Søn Manuel † Regjering 1143, men ikke fuldt

422 Wallacher eller Blacker bosat i adskjellige Provinser, i det Donauske Land, saa kaldede for deres Sædvane. De var først et afhængigt Folk, indtil de, da Kejserdømmet begyndte at svækkes, undslog sig for Magt og satte sin Fyrst i Wallachiet. Efter den kejserlige Stats Undergang, skjænkede Keiserinde Irene Rådet Porten med 1314 sin umyndige Wallachiske, og Keiserinde Zoe dens Søn Dagoser sin umyndige moldauiske Stat. —

Det østlige Roms Historie. Dep. 292

§ 46.

Efterat Basilius dependerede af Saracenerne Gunst, alle Gange han Tributpenge, og tvungen for at undgaae deres Fiendtlighed at [illegible] Landsmænd, saa da man lydige Undersaatter af Saracenerne, for at [illegible] Magt sad Kristelige og Muhamedanske, som kun gjorde [illegible] Undergrundet, alle Kjætterier, saa [illegible] Kirkens Fiender. Dagens [illegible] at komme, grundlagde, da alle Kjætterier [illegible] Armod med Kjødelighed knakte alt Sandhedens [illegible] det evangeliske var fremmed at hjælpe sig [illegible] saa at Fængselsstraf syntes for [illegible] Ord. [illegible] Kjætterier og Overtroer, [illegible] Kejserdømmet.

Det østlige Roms Historie indtraadte nu i en ny Periode. Den var indrettet til Kirkens Seiersdrift; den indeholdte en jevnlig Fortælling om Kirkens Kamp, om dens Fiender og Overvindelse. Nicephorus, Irenes Søn, maatte betale Arabern Tribut 806, og A med Bulgarerne 811. Stauratius, Nicephori Søn, kom kun af Michael I, skjønt egentlig af Keiser Irene 813. Denne gik dog ikke aldeles forbi Michael II, 820. Hendes Broder Thomas, Euphemie Søn, fratog Arabern Kreta, Sicilien, Candia og andre Lande. Han forfulgte Billedtilbedelsen, dræbte Patriarken Theophilus, regjerede 829. Theodora Formynderske for Søn Michael III endte den lange Billedstrid, da Synet saa afskyeligt og Tilbedelsen Synden, med Billedernes Gjenindførelse 841. Under Michael den Fuldkomne forfulgte Paulicianerne, som man kaldte Manichæer, Arabern de afsidste Provinser. Den Ædruelige og ædle Michael tvang sin Mor at gaae i Kloster. Bardas, hans Onkel, regjerede i hendes Navn, og efter at han var myrdet, Basilius, den II Michael 867. Den Kristelige, og et Patriark, Ignatius og Photius, hvert sin Side i disse Billedstridigheder. Basilius Macedo. Basilius var af ringe Herkomst, og [illegible] Kristelig regjerede 886. Hans Søn Leo V, den Vise, indskrænkede Bulgarerne og Araberne. Han efterfulgtes af sin Broder Alexander 911. Efter hans Død, Regjering Constantin VII, Porphyrogenet, den rette Marinus Zoes Formyndersk. Romanus Lacapenus, Constantins Svigerfader, tvang ham 919 til at dele Regjeringen med ham og hans Sønner. Men 944

alle disse Magter ægtede

Basilius Macedo, af Thrakisk Herkomst, som ved Bilægtelse [illegible] maatte gjøre sig til Herre til Constantinopel, [illegible] Keiserinde Theodora, [illegible] Michael III, som [illegible] Basilius Macedo, [illegible] Michael, [illegible] Basilius, [illegible] Kreta i Besiddelse, [illegible] Basilius Macedo af Kristelig Overbevisning [illegible] Saracenerne. [illegible] Photius, som [illegible] Photius [illegible] Basilius, [illegible] Michael, [illegible] Kristelig [illegible] Photius [illegible] Michael. [illegible] Photius [illegible] Basilius, [illegible] Kreta i Besiddelse, [illegible] Basilius Macedo af Kristelig Overbevisning [illegible] Saracenerne.

Fodgangere: Soldater, som [illegible] Hesten [illegible] Hoved.

1023 × saa sig de igjen eimer, og regjerend med Miskjed, men
ikke kraft. Jans Søn Romanus II 959 steg fek mod Ara-
-bier ned på Throna Nicephorus Phocas, da fulgt samt
paa Throna 963. Denne R af Armenier Johannes
Tzimisces 970, da × fek mod Arabere 6 Aar ned
-fisk Storfyrste Swätoslaw; i dr første 11, brought
saa over Donau. † Basilius II, Romani Søn
fulgt denne sagnet, afstrat saa nær denne syvnaa
af sin Gifding Basilius 976. Saa × fek mod Slav-
-ekabellan, og mod Bulgarere; og — 1018 fandt
gandt Bulgarien. † Bysants mod Arabere var saa ikke
ulykkelig. Jans Broder Constantin VIII 1025, syndt
Jan alle. Ægteskab forsøgt ikke Anon. Sebaya. Ro-
-manus III Argyrus, Eremit 1028, gift Constantins Datter
Zoe. Denne udsonnede, men Folkeslag Grundfest
Lod denne Jords første Mand omkring, og fakk
efterfølgende Michael IV, 1034, Michael V, 1041, og
Constantin IX, Monomachus 1042 paa Throna. Zoes Søster
Theodora blev Medkjæmpinde. Grundlaget † Krig,
Petschenegere, Araber og †† Myter. Saa nogenlunde
rolig efter Jords Død. Constantinus Død. 1068.
Jords Søn: Michael VII, 1071, afsattes af Isaac Komnen.
Komnenernes Slægt Isaac I. Komnen vandaget frivillig
†, og blev Munk 1059. Constantin X
Ducas †, × fek mod Uzerne. † 1067. —
Eudoxia, Jans Gemalinde, Formynderske for Jans Børn,
Michael, Andronicus og Constantin, ægtede Roma-
-nus IV Diogenes, og skaffede Jam denne Ø. 1068. Jan × Kristk.
med Tyrkerne, da en Tid lang Jord Jan Jangaard †
Michael VII, Constantins Søn, krønedes Jam, under
Jans Formynderst, Ø. 1071. Denne fandt Fader
Romanus III, Botoniates, Ø. 1078, men for-
-drevet igjen af Alexius I. Komnen 1081. Michael VIII
forsøgte Tronen, men Flyr af Robert I. af Apulien,
igjen ø. 1 × 9 Ø. Ogsaa Alexii Reg. begyndte
Korstogene, som nu dolket Slægt mod Tyrkerne,
men og saa gjorde det mægtige Rand. † Johan II
Alexii Søn, 1118, var en linder Regent end mange af
Jans Forfædre i denne Fr. Som med Ster Kjæk ×
med Tyrker, Petschenegere og andre Folke-Nationer.
Jans Søn Manuel mist † Regiering 1143, men ikke fuldt

† Denne Konges Regiering var dt Byzantinske Rige mest gun-
-stigst, dm første Ård.

† med Hjelp af den russ. Storfyrste Vasoslaw, som Jan ved
Jan af sin Svigerfar Basilius Ungerfyrste til dt Ø.
giftet dt Christelige Tro af Byen Kiew
Jan allerede havde vundt Jans Mødregrad
Jan Jan var ödmyg, og afstyrtet, grusom.

† Jes denne var dt af Harald Haardraade fg Ørnst

× Med Jans Død Ødelæggelse Jords.
† var dt Enemm mægtig, og
= efter sin Død, men kort Tegn,
† i ustadig, men almægtig Konge, var dt dyrt
dt for en Tyrk at Arene ødelagde fg selv, da dt
kunde Jens Liv.

Ø Jords Alp Arslan † Jord mindeligt Brod ved
dt nedstøtte Jan, og fulgt Jan paa Jorgrestat Thron.
Da Jenkin ud af Jangrestat, regentede Jan.

† Regnet stod omtrent ud, ragtet af denne Regnets Klarstab,
dt mon lit at endde.

* Jom Faderen, paa Grund af Jords Ungdom af Jords Onkel Rand, valgte
Jeren for Jords Medkejser,

ligtvalig, magtspaa forskjem mindre lovs. Hjelpt
kunst vaatte dette i Regnum, at sidste Gang af Hjelte,
og saaledes vaa selvskabelig aarlig. Manuels Søn Alexius
II, 1180, kom paa Kejser Andronicus N 1183. Juni
Foraarg igjen Isaac Angelus Comn 1185. Juli Søn Andro-
Angelorum Jaus. Isaac II: dag. var sald af sit
Andronikus Nepv. Hans Broder Alex-
ius III stjalt Jan fra Comn 1195. Aug.
Aarla dette sidste Regnum, x Enigmer af Forskia,
Ester fl. med Hjelt, og gjorde mange x paa Kjøbmer
selt adriat. Jan. En Søn af Forbaarne satte
sin Broder Isaac II og sans Søn Alexius IV igjen
paa Comn 1203, mon Constantinopolitanerne, ogsaa
vore Forædrelaus, ryggesløse Forsøg, ud-
naadte Alexius V, Lucas Murzuphlus kl Fl. dr
x Alexius IV. Paa samme Tid drog Isaac II. Lati-
nerne rykket 1204 igjen for Constantinopel, x
Baarla og besatte sin Hovedstad, som omraadet
alle Hjelte i europæiske Land. — Balduin,
Gr. af Flandern, valgte til Fl.; Bonifacius, Mkgr
af Montferrat, erhvervede Thessalonich som sit
Rgr., og Venetianerne, sin Andgjerd ved Hjelpelig
Del af Forbrødrene, Hjelpelige Land. Dunach
indførte Lensregimentet, sin med sine Hjelt gjorde
at Halvø Delen mellem Forædrelandet Regnum,
og gaadt Aarlig Aaret, medens vore Hjelte,
Athen, Rhodus, Philadelphia, Corinth og Epirus, op-
stod samtlige Despotier. x Theodor Lascaris
valgte af Grækerne til Fl., Hjelpelig at afsat fra
med Latinerne; og Alexius III stjal i Nicæa
sin Hjelt. Eline, Comn fra Regnum af, nødtvang
med Balduin. Alexius III x med Hjelpernes
Hjelp, med Jam, faldt i Jans Fangst, og † i Elasser.
Alexius V fangtaget af Latinerne. Hans Alexius
Kommen opholdt i Trapezunt at Forfædrene,
Jvem Jaabs Barnebarn Johan Kantakuzen sin Hjelt Eline.
Det gr. Hjelt Aarlig og Kommig gjor
Jvorfra Balduin eller Jans Hær i Nær Jam fra Regnum,
Jom fremvarde at gjøre sin fra Regnet Jam nakne
Aarla Krav vaagne Daglyd. Balduin Hans i Del-
gerisk Fangenskab vaa 1206. Jans Efterf. var Hen-
rik, Jans Broder † 1216. Hans Regn Peter v. Courtenai

Jan regnerad 2 Aar, Jans Canaster var en Skandig af sit
navn modsigende Hjelpelaus.

Jan var flygtet til Venedig
til sin mægtige Dog Enrico Dandolo, mellem sit Hjelt kjendt,
gallar, som Jans Hjelt Jan ikke stiftede
Forfatterne, Jan fornærmet ved Jans Hjelpelige Forsømmelse til
at x Tjora for Venetianerne.

Jans Storm mindre Hjelpelige Attlæggelse: at Kvinde Landsfol-
Hjelpelaus ved Hjelpe Dronning, medens en af sit Hjelpe, som fulgte
Baldevins Arbeit, stiftede paa Hjelpelaus, og Jang Aarlig
Hjelpe.
† Aar Aarlig valgte x Aarl Murzuphlus overkommer.

†† Peloponnes, Baadca & afhjælpe Aarla i Thessalien.

X en Burgunder, Otto de la Roche blev Fl. i Athen.

Jans Jagtede Aarer & Arm af Jam, & Hjelpelaus Jan med Hjelpe

425 mærkede Kvinde mod Theodor, Søn af Duras 1270, 1237.
Robert, Kunos Søn † 1228. Alle hans Land, undtr Con-
-stantinopel, blev × af den nidkjære Hr. Johan, som og ×
Hr. Thessalonika. Baldwin II, Roberts Broder, nær
først under Kongen af Jerusalem, Johan v. Brienne's
Formynderskab, da † 1237. Michael Palæologus,
Hr. i Nicæa, × 1261 Constantinopel, Søn Baldwin † i
Occidenten som gjerne Mand.
Fikk gr. Hd. i Nicæa regjerede de store Ord føl-
gende Hrr: Theodor Lascaris, † 1222, Johan Duras
Vatatzes, en god Regent og Tyskerkjender † 1255
Theodor II, hans Søn, † 1259. Johannes, hans Søn,
Søn, knapt 8 Aar af Michael Palæologus f. Aaret
før hans Død, som Konge Georgius Acropolita
Søn og Succ. Andronicus II 1282. f. Aaret før hans Farfar
Paläologus
nogen Regjering var fuld af Krige og Ulyk-
-kelige Fejder med Tyrkerne, som da begjyndte store & ville
Magt, og endt med dem, hvilke Folgatrogen
Andronicus III, hans Barnesøn, f. Søn Michael
var † før Fadren: / hvorfra han at ville dyrke ved
sig 1322, 6 Aar efter at Kejserdømmet 1328. Andro-
-nicus II † 1332 som Munk.

§ 47.

Det arab. Kalifers Hjemland.

Det arab. Kalifat i Bagdad grundet, i Begyndelsen af
Aarh: 8, ved hvem alle Muhammedaner, undtagen
i Spanien. Uagtet deres Kalifers og Generalers
Magt, allerede i første Aar: fjernede Rigets Rand, saa
saa fjernet at dem dog i Begyndelsen, alle Lydighed. Al
Kalifids, / † 808 / Søn og Succ. Al Amin myrdet i en
Successtrid med sin Broder Al Mamun Aaret 812. Dem
nedstødende, forbandtes første Gang til Krig og Krone
Tagning til 833. Hans Navn Egnende, som Regent
Broder Al Motasem navnlig forøgte, da af tyrkisk
Slægt, som Arabere sig mødte i Krigen i Mawa-
-rennahar, ødelagt et Corps Soldater, som han og hans
Succ: Regt med et mødsnøjende Araber, som som
Vant anmasset sig saa stor Magt, at alle Regenter
-gude, selv Kronen Afsættelse afhang af dem.
Aldrende Al Motawakkel, Al Motasems ældste Søn
og den eldre Brother, da nordiga Al Wathekas, 841, Succ.

Ældste Søn forvandlet til orientalsk Kilde, dræbt
1261, ved Overrumpling ligger × Constantinopel.

† som endog ikke mindst kan sin Fader skjønlig Regnes,
fordi han havde forladt sin Faders Tro.

Forf. 1809, I p 72 seq. II 75 p
II p 97. III 3

Ældste Broder Theodor 826.

Den afsatte paa Tronen 846. Da Araberne modsatte
sig dette Tyranni, saa stod Araf 861, og begik ödelagde
Krokodille. Jordskjelvningen hjemsøgte ogsaa Al Motaz,
866–69, og aflivede Lud og Storm i Khalifatets, ogsaa
ved ildelugtende Vand i Damask, saa Myg æfter det aandede af
Storm eller mindre Udstrækning og Varighed.—
Khalifatets Stilstand af Tyrkisk Anseelse, skabte afgrundet
Sukkets uddybede Forfald, hvori det ogsaa indbefattes
Hudmaaneder i det af Arab: x Aar.— Disse Be-
givenheder erindrede samtlige, saa de Egnes Skjald, Ga-
lesin saa store Overskrift, og sagde store Sandt til
Lese af Sang, som ikke at nedkomme Sang mindste
Magt i Jammer. Fra Lud lang Liv Khalifen Sorg
i Bagdad og det omliggende Fjeldland, fuldtalt
Gebet Jordskjelv eller mindre Voldsomheder ud-
rettet allen indskrænket. Men ikke nogang dannes
Lejlighed saa dybe Grundvand. Khalifernes første
Ministre Jahrer, med store Forrang Praxis,
Fader og Sjæl Magt. Khalifen Al Mahadi ophøi-
de Sjælen Mohammed Ebn Ragek, som af Massa,
til sin første Vizir med Titel: Emiru'l omrah,
eller Emirernes Emir, og med ubindskrænket
Magt: Statssagen 935. Ikke nær Khalifens
Ild mulig ved det høyeste gyldige Overskrift,
som det mindelige Magneten ved at skjule i sammen
Egenskab, som Hvorved Sand af virkelig Magt.
Bagdad maatte skabe mulighed for de Fjernes
Ønsker, som nær Vizirerne i det tilgrændsende Land.
I anden de giftes Ætsken: Emiru'l omrah. Den
Fordel understøttede af den Anskrift for Khalifen,
som daligenem aabenbaret. Khalifatets Ophør i
Bagdad, ikke Mongolerne, den tilskrives og de den
sidste Tatar-Sultan Chamanse daligi: x den. Den VI de sidst Khalif
de Mostaasem. 1258. Hans Ahmed, skjønd afsat
Abbasidernes Fane, flygtede til Ægypten, og opsatte
af Sultan Bibars, at han blev erindret som
Khalif under Navnet: Mostanser. 1261. Hans
Efterkommere i Ægypten at nogle Khalifer, som navnes,
lod i det følgende her. —

* Da han første Gang i Maaned, flygtede han til Edem i
Medien, til Beyderne, af stærk Maar-ed-daula,
Bujaks Søn, x Bagdad og tvang Khalifen Motiʿ, som
han gav Tronen at indrømme sin Maagen, stærke in
af den valgte, en ærvelig Magt, skulle Lod han selv an-
dtil med Navnet tiltage.

† Den sidste Magt i den Abbasidiske Slægt var Mostaasem. Han
sidder Khalif i Timurlen - 40 Dage efter Mongolerne Bagdad, 200000 Mænd omgivet store Dread. Mon-
golerne drog med sine Magt ud med til middelland Tid
Han: Efterretningen spolig ankom sang, den fyldest de Khal.
Mand fra Stad Bagdad paa Al arabisk Jon. Khalif. Dannelsen
Fredt: allerede Tem Mongolerne lei ikke fattig Land, og dog
Mamelukkerne Sultan i Ægypten, Malek-el-Modaffar Kut-
ed-Din Kutuz Dm med Goliathstrøm 1260, Odes succ. Imod den Tyran

827 Africa laer for langst fra det egentlige Ara-
-bien saa fornemlig, at Arabernes Skrift kaldes
-ved Navnet Kufisk Skrift, eller Kufisk Skrift, efter
Byen Kufa i Irak. En mel-
lemste Tyrk gik allerede forlorne under Haroun
al Raschid, i det han kaldte Ibrahim, Aglabs
Søn, til, hvorfra sig Kairoan. Hans
Successor, som man kalder Aglabiter, førte Titlen
af Khalifer. Da Araberne Sicilien for
Grækerne, med Navn Abdallah, fandt Ara-
-bisk. Obeid Allah al Mahadi, forgjæves
eller virkelig Afkom af Ali og Fatemah, †
kaldte sig at kaste, Ara-
-bisk Kairoan 908, og
stiftede det sidste Aar, ogsaa over Syrien og
Palæstina, Herredømmet Fatemitiske Khalifat,
som siden samlede sig i Kairo, og hvis Regenter
vare Efterkommere af den Bagdadske Khalifer. ‡ Under dens
Regjering lod den smaa Kirke Besiddelser
-ne i Marokko, og regjerede selv Riget. En
Trediedel mellem Bargam og Schaar om Ver-
-middelhavet, gav Anledning til, at Nureddin, Aba-
-ben af Aleppo Ara-
-bisk og Ægypten, og med sin Kaldelse
Selaheddin lod den 25de Afkom Abbasid Abbed afsætte,
hvorved Ara-
-bisk Land igjen erhvervede den Bagdadske
Khalifes gejstlige Myndighed 1171.

Paa den modsatte Side af Afrikas Kyst, i Marok-
-kos af Fesz, en arab. Fyrste, stiftede at samme Tid
935, den indbefattede Landene om Algier. Hans
Successor, under Navnet Yusuf, magtig, og
udmærket ved sin Fred og Fogelmodighed, lo
af Ægyptens Grændser. Hans Efterkom-
-mere stode med Ara-
-bisk Tyrkerne gjorde de tappre Forsøg paa Sicilien, Hvor
Anledning til at erobre dette Land under Ara-
-bisk 1148. En i Byen regjerende Afdeling af
Zeiriderne, Yoni-Hammad, erklærede sig selv
-stændig 1152.

Ludvig Ungern mod V, med det allerbedste Held, stiftede
Afrikanerne, en Araber, 1040, til Afgift, som under Succ.

† som dog kastede sine over 50 Aars Ørig.

‡ grundlagde Dynastiet.

‡ Obeid stiftede paa en i Særet udgravet Fordybning
Navn Mahadiah, og regnede sig selv for Ætling
-ledigsted. Fra sin arabisk Dør afstammede
sandsynligvis alene, endog en usædvanlig Anzahl Efter-
-ninger i Marokko, som skabte sine egne, og anlagde
i disse Lande hvert sine Riger. Aglabiterne
og Edrisiterne efterkommere af dem.

* alle gjorde de Haaben paa at nærmeste grundlagde
Abdallah, da Lov til Stam i sin Konges,

Yusuf Ben Tashfin

Yusuf Ben Tashfin blev meget mægtig 1069. Man kalder disse Regenter Morabetter / fallen almoravider. Yusuf x lyg alle muselmanske Stater i Spanien og byggede Marokko, 1075. Det blev beklaget af af Almohaderne under Abdelmumen 1146.

Mohade, de kaldte sig en Afkommer af Ali, gjorde et Oprør mod Almoraviden Ali i Fez, og blev snart Herrer til Mauretanien Algier Almohadernes Rige 1120. Abdelmumen, Yusuf Ben x Marokos Rig. Marokko, endte Almoravidernes Rige 1146, og x/s sidste Rester i Afrika og Spanien, ligesom han også snart efter 2. af Nedenpolis Herskernes sidste Rester af Yusuf Ben x Abu Yusuf Yaakob el Mansur 1195. Det Rige blev, endte Al Kakers Reg., overtaget af Merinidernes 1269.

Merinidernes eller Zenetenes undergang fra Abdelhaar, de havde Fez under Almohadernes Herredømme + 1258. Yusuf Ben Abu Yusuf gjorde sidst paa Almohadernes Rige + 1286. Dens mægtige Hersker sluttede som Marokko, endnu i den følgende Tid. —

§ 49.

De forskjellige Riger, som stiftede i Asien, stammede ikke af Araber, eller Perser, eller Tyrker eller Kurder. De tilhørte ikke desto mindre den arabiske Race.

Blandt de arabiske Emirater i Arabien og Syrien maa de fornemmelig: Hamadanidisse i Mossul fra 900–978, og Emir fra 944–1001, Okailidisse i Mossul fra 990–1086, Mirdasidisse i Aleppo fra 1025–1084, og Ismaelitiske Assassinernes Rige i Persien fra 1090–1255. da Mongolerne erklærede Dem for Rigets af disse Assassiner blev i Syrien. Deres Navne den, kaldte den Gamle paa Bjerget. Deres Hemmelighedsfulde Sam med de grundforskjellige Religionsformer, den gjorde dem til meget farlige Fiender. p 431.

Det forrige Persien, og de N. og V. for samt, ligesaa Land, stiftede følgende Dynastier: Taheridernes i Khorasan fra 820–872; omtrændt af Saffariderne 872–902. Disse blev afløste af de mægtige Samaniders, stiftet af Nasr, og udvidet af Ismail, Samans Sønnesøns Søn med 874. Residensen Bokhara, Samarkand og de omliggende Provindser dem. Det tyrkiske Dynasti Ilek i Turkestan og den gaznevidiske Sultan Mahmud gjorde Ende paa dettes Magt 999. Det persiske Dynasti, Buidernes, Dilemiterne, fra 927–1052, med de sydlige Kyster af det caspiske Hav. Seldschukernes Magt, stiftet med 1055, Ghuriderne, stiftet af Alaeddin al Hussain 1162, i Ghur, med Residents fra Ghaznevidernes Land de X; ophørte Khowarezmiterne med 1208 og 1215. Disse Ghuriders navn de sidste Regenter i Indien Lyn, som det navn af tyrkisk Afstamning.

§ 50.

Vi gaa nu til det nu anførte Rige, som de, som Tyrkerne stiftede.

Turkerne i de gamle Kinesiske Beretninger omtales som et Nomadefolk, som man kalde Tyrker. Det var en gammel Folkestamme, der boede paa Siderne af Altai Bjerg og det caspiske Hav, langt mod Vesten, i Turkestan; det nævnes først, som allerede omtalt, i Slutningen af det 6te Aarhundrede efter Kristi Fødsel. De kinesiske Skribenter deler dem for Historiens Skyld i Østtyrkerne og Vesttyrkerne. Efter de første, Gamle Khan Tu-Kuen, fulgte de Khaner Gnimuthil, som herskede over det tyrkiske Rige med Altai, med Residents ved Orchon-Floden 550, og endnu længe efter. Den sidste Khan Kotetu var den Tyrkiske Khan, der stiftede det første Rige i Asien af Tyrkere Altai 580. Disse navn de Tyrkere, som sidst forbindes

[1] Alaeddin var fra Multan i Indien Delhi; hans Residents var Lahore fundet 1000 til Indiens Rige. Han var den mægtigste Konge, som nogensinde havde regeret i Indien. Det lykkedes af hans Sønner at udvide Riget paa begge Bredder af Indus.

Tyrkiske Nations Historie

[2] De fortæller de Kinesiske Annaler, at Folket havde sin Oprindelse af Hunnerne og med dem Navn og Sprog. Det betyder Hjelm: Navnet, som Folket skulde have givet sig selv, da Tyrkerne først aflagde det mongolske Navn, skyldte man at Forholdet mellem Tyrkerne og Mongolerne, der altid har været det samme.

2 Kap.

420 und Gebiete. Dagegen dieses erklärte sich 744.
seinem Lohn als Emir Türkische und 908. Ein
Name ashen, Je-le, ely. d. Kajetalaische alten
eitkalische Türker, gibt man Oxus, so sonst
bedeutet Krieg und seinem. Er blieb also 731
= als Posthen 764, als d. altaische Türken.
Dessen Blum stand seinem Nahen, und seinem
Sohn Abd auf Bilhandlan, so Statthalter
und namentlich Allein und den und Dizzanti-
nerne.

Er ihnen seinen und Staat zu Hofe Kriegs
sagen war ihn also 8, sein gunst als dessen
Hauptsitz und Kriegsland Name, um mayn Land mus
Gunsten und in annassenden arabisch. Offi-
nen und Khalifens Türkische Abmagenden ab-
walten offen als dessen Fürsten, bei Statthalter
in Fromindsinnen. Khalifat Maasud gan dieser
Statthalter Auladeny bei at Abdrangen zu Khali-
fens Hofe. und gleichzeitig Khalifen
Motaz gan Statthalter. einen Aggehen bei Namen
Achmed, Thulunasbon, sein gegen sich bei Fürst
ihn 866, after Land. Khalifen Mostaki seinen
ihn eigen und sein Vater 905. Um Namen Mo-
hammed Yekschid, sein General, so stand sich
bei sein ihn 935, und sein Sohn Khalifen, bei den
fatimitische Khalifen x zu ihn 969. -

Mahmud, d. samanidisch Regenten in Persien, dessen
Name und Statthalter in Gazna und Khorasan, gunst
sich Hofe zu 999. Sein Nachfolger Sultan, nenn
ihn sonst. Dieser Gaznevider sich und von
den Theil of Mallam- und Zyd-Khan, so ins
Land und Turkomannerne, gan Gründerne Dynastie
bei at einnimmt Gaznevidene, und at x zu dem
Land, sein sie stetat, 1183.
Namen d. of Türkene Stamm dieser, so ihn
Selschuk at of ihn Stärke. Seldschuken
Name sein Turkestan allen ihn östlich Türken
Fedrum Oetimat, sein Name und Namen

[illegible] Khal Khalif sein bei at Abfort sein ergan-
-zen Glauben. Sein Stand Datas i Nachsten of Mu-
-slim, so respektabel Ab. Er Sache sein at Hatten, was
sein sprichly, was wegen angeord sein Magt, Gehalt
50000 Feuerlösen i sein Ab Regierungsan nach Ombrisse.
sein Abstand 33 Namen und Töchter, so in sein Stat.

en lidelig vandrende nomadisk stamme fra Bokhara og Khorasan, og som snildig, under Togrül Beg stiftede Gazneviderne Khorasan 1077. de sidste Gothre og Araber, og = alle Land, fra Hjørnet af Syrien til Kaschgar. Dette Jonadrige besørgtes af Togrül Begs Sønner, og strakte sig omm Bagdad, Persien og mellem-Asiens provinser. Deres Hovedstæder af Birkheim, Buchara i Kerman, Rum selg. Iconium, Aleppo og Damas. de Jonadrige allerførste Jonadrige ødelagdes af Khovarezmi-Sultanen 1196, efterat det i Hundreder af Aar havde været Ratsfolkenes Krafald.

Sultan Mohammed var en tyrkisk Hanes Søn, og Ratsfolk i Khovarezm, under Beskyttelse Landskab. Hans Sønner omstyrtede Seldschukkernes Dynasti og sig selv Mellem-Asien til China. Disse stammer ligger ødelagde nemlig af Mongolerne 1231. Den Turkestan gik strax tyrkisk Kanuun med V. og ø. ved Floderne med Ft, dels for at søge sig Lønn Beskæftigelse, dels for at slippe Guzer, dels Uger, dels Gott, som de dem, som man sagde. Under Besættelse af almindelige Mann-Turkomanner. Anton Anførere som en saadan Turkomann-Mand, ødelagde det Seldschukkiske Dynasti i Aleppo 1078, og grundlagde 1086, de Jerusalem. Hans Ønkel Ghazi og Soldaterne af Fatemiderne 1096, og skiftede sig ligge i Stad, som navnet på dem skulle forklare. Sig i Asien Seldschukkernes Ratsfolk fortsatte Hjemsøgelse af Atabeger, Forstandere Regjentfader. Af dem grundlagde sig Dynastier i Provinserne, Irak i Syrien, Aleppo, Persien og Damaskus. Stamfaderen for de sidste Atabeger var Emad Eddin Zanghi i Mosul 1127. Hans Efterkommere skiftede sig i mange Linier. Nureddin Mahmud, Søn af Zanghi, blev Herre i Aleppo 1145, var en meget

[Jonadstaten for alle dem var siden 1051, Ispahan; 1055 erobrede Togrül Beg Bagdad, Khalifernes Residence. Togrüls Nevø Alp-Arslan fandt sammen Egte med Byzantinerne, af dem 1072, mødte han Keiser Romanus Diogenes til Fange. Under Sultan Malek-Schah f. Dschelaleddin, som regjerede fra 1072-1092, naaede den seldschukkiske Stat sit Højeste, og strakte sig fra Det lille Asien og Palæstina til Jerusalem og Khinas Khalifs Bagdad var sine Residence. Malek-Schah var tillige en retskyndig Regent, og Ophavsmand af Kalenderen. Efter Sultanens Regjeringstid sønderdeltes Jonadstaten ved Arvefølge og Landserjer, og med al Magt af Khalifen i Bagdad. Magten af Khalifen i Bagdad, skjøde som Konsekvens Nedgang af Ismaelitterne, en arabisk, med Persisk blandet Sekt, hvis Stifter Hassan ved en ny Religion, hvis Hjemsted 1090 i Alamut af Persien, som grundede de Assassiner (Hvor de for ofte Mordere, Ty ødelagde Mord og gjorde Kalifen til Fange, og Sultanen Malek Schah forgiftede, ved Hjælp af Kvinder. p428.

Hans Efterkommere Regjerede i Egypten, som Fatimider Kalifer indtil 1171, da Sultan Saladin Jusuf Ibn Ajjub, Kurder af Fødsel, Sultan i Egypten, Syrien og Arabien, og Stifter af Ajjubidernes Dynasti, som varede til 1250, da Mamelukkerne, Tyrkiske Slaver, som Ajjubiderne havde købt til Soldater, gjorde Oprør, og Sultanen Turan Schah blev myrdet, og Mamelukkerne indsatte en ny Sultan, Ajbek, som 1254 lod sig udraabe til Sultan i Kairo, og grundede Mameluk-Dynastiet, som varede til 1517, da Tyrkerne under Sultan Selim I erobrede Egypten, og gjorde det til en Provins af det Osmanniske Rige.

432

Sönsten og sentnelig skrevet, da X fg. med den Christne i selleg Krig. Mangler samt, skrev Selaheddin som Ottm. og omvendt Emir Eddin Tanghis Familier ikke skrev Rabin. 1174. Lucas d. sidste skrevet. Skalisse, Stamtræer og Cargaen om Originalen, og skrev bad Nureddin om Hjælp. Amur sendte sin Fetter Schiruan til Egypten, en Turk, hvilken Nation bred i Byrgund V. for det Caspiske Hav, og siden gav from. Kvadissan sit Navn. Schiruh Hjælp mod Frankerne, som dette og X/g Land skade. Schiruh Mordisped sit Land sin Brodersøn Selaheddin, Ayubs Søn, til hvem, da han Nureddins Stat-holder assatte den sidste skrevet: Skalisse og kaste Egypten under den Bagdadske Skalif 1171. Efter Nureddins Død gjorde Selaheddin sig uindskrænket i Egypten. Amur sendte mange en af sit Folk, dualeste og nærmeste Slægtninge, Efterkommere Profeten, en Dualy Statholder, og, naar man undtager Hans Krøn-Skænkerkrone, en af sit Rigets Store, skal af Mennesthelighed og Klogmodighed. Han forenede Rabrow X Damas og Aleppo; han skrev Jerusalem og den største Del af Judea, og X/g nogle Steder Mesopotamien. F Om hans Liv med sit Folk siden mere. Selaheddin efterlod sig mange Børn, da første blodige Krig med Franskrid, og skrev hans Krig efter Januar Rabin. 1193 d. 1195. Man kalder den Ayubiske Egypten, Aleppo, Damas og Yemen: Arabien Malec-el-Nasr og Din Abdel-nam efternævnt. Adel Seifeddin brugede disse Lande Egyptens Krone. Hans Søn X/g efterfulgte sit Onkels Land: Syrien. De valgte sig en Gang ellers Skalifen af sit Folk Mamelucker, som man kalder Mamelucker, og som snart

p. Nadschmeddin Gabs

p. mødte med sine Fiender i Jerusalem at maa examinere.

F Arabien nævnes her første Gang som den snag. Regenten de skulle Mowaheddeen eller Almohadeerne Tripolis og Tunis

p. sent: Damascus i sit 57te Aar.

p. sin Pancasse

om disse Mammelucker vide Leserinden Efterretning V. b. p. 88 seq. ad p. 1319

1223 stelegn dem al Magt i Asien. Disse Folkeslag-
-bellamd med Moakdam 1260, da Jan-Khan
U med sin af dem fangne Fromst d. Ludvig, N Jan,
Land fuld Schagned-Dorr, og fandte Sarc. Afskrab,
og satte deres Gjennem Veg. paa Aarene 1257.
Amur, Østen af det første mandelurisme Riet-land,
og Jans Sarc. Khan Ogzjetan og nedrad af Kjøn-
medeu i den følgende Periode. —

§ 51.

Mongolerne Mongolerne er gammel asiatisk Folk, hvis for-
skjellige Grene første Adolf til-ta, og fuld Mistan
af det 12te Aarh. d. Nu-Aarhs. Sin Navn Mongol Navn
nad stammer til fra Mennene, og de fra dem udstam-
mende Tyrker. Af denne Mongol Mongolerne
regne de oriental. Historieskrivere Afstamningen
sin Stamfader fra Japhet, hvorpaa det at
gjennemgaaende afviger med, Overensstemmelsen
mellem dette Folk og dets Nu-Aarhs Grundstamme. Jesu-kai, Khan over
Nu-Aarhs Nieron-kasak eller Mund-Mand, = mange
af de andre mongolske Grene, men blev dog Vasal
af de Nu-Aarhs. + 1176. Blandt de Børnemange
mon Temudschin, de Mongolernes Khan. De Tem-
-ning om deres Byrd, Fadt Jesu-kai sin nye-
fødte Søn Temudschin, født 1163. Denne blev
Forsørgsmand for en af de største Nationaliteter, de
asiatisk Historie kjender, og Aarhs for de største
Byer. Paa sin Fadts Død 1176, var han mindre
end = Fjerde mere end de fleste andre
Sønner, men Temudschin = dengang nye, klogere end
alle andre mongolske og andre mindre Fyrster i
Horden, i en fjern Fjerdedel, som med Tschingis
af Tschorigenats Fjerde, og Togrul, herskende
Khan, de ogsaa Fadte Ong-Khan. Efter disse Byg-
ninger anbog han, paa Grund Arbejde, som fremfor-
-drede Kraftig-hed og Mod, Titel af Tschingis-Khan,
den første Khan 1206. Han afhjalp [illegible]

2 Kap.

Hos sine Fiender Englehyst og Onde dannet sig en Mon-
gole-Hær af tyvende Soldater; den kaldtes nu Nordboerne
alle ihob, som altid havde gaa sine gudfrygtige Landsmænd
og sine Naboer i at følge sine Herrer til
Krig og Plyndring i det fjerne Østen
som havde overvundet Khardesmer Dynastiet, og herskede over
Dele af Hindostan og Persien.

Hos Forbindelse af Sering ~~Lyst~~ til nordlige Nestorianere,
dannede sig Navnet Prester Johannes Rige, en Sag-
omhyllet af den historiske Legendefamilie, og ikun ad-
skilt ved sine Forskjellighed mange Mellemled fra sine
Forbilder ikke synes udskilt. Østergierden ad-
modnede sig til at drage med til
Østen. Ede Fadrelandet
sine Mongole til Krig.

Han drog og Herlan blev forvandlet til Afgud,
Wolkstadt uden Sværdslag blev et Stof til Spydene, og 1242
alt Fædrelandet til Ørken; Persien Italy, men Palæstinas Ry-
Mongolerne Dag overvandt alle dem Eyder Magt til
Dagorn, som et Øjeblik Ordn. Bela Monarch
Kryds til Døden: det adriatiske Hav. -

Han samme Land som et Aabrud Hemsøgte Khinesen
den nye, ~~en den anden~~ Forbindelse paa den anden Side Lor-
det Kilden Landet ved Euphrat og Tigris Folk dens Fædrelig
Magt. Quetaun: Tronens Arving Mangu til
1241, og Syrien erklærte.

Den forstandige Hia-Tsche-Thai, Fader til Mongolernes
Quetaun, Rakes Fornuft Tid, 58 Aar gl. af Ka-
lejdske som at Land Forbindelse.

Hans Hjemst, Dominicanerne Carpini indsluse
sig at udfylde sin Ungdom til Europa til at anlægge Ka-
pajet forlangte dennes, at Kirken og alle christelige
Fyrster skulde hylde sin Overherredømme, og kunde, ind-
fald Fald at anfalde den med Ild sin Magt. Pavedøm
gjorde sig ogsaa Forhaabning til at finde en Landsfad, men
Døden afbrød sine Planer 1248.

Hans mellemste Broder Kublai forstaaede, som mongolsk
Vasfolket i Nord-China, Tegn med Hensyn af Samvit-
tighed. Han at beskytte dem til Kirken, begav Mangu
sig selv til den strengeste Tro, men fandt 1259 i sin
Ordning. -

Han anlagde Bibliotheker, og lod gøre Begyndelsen omfattede
paa mongolsk Mongolerne erfarede dens egen Skrift, og-
og Kinesisk, samt gjorde Rester. Han anlagde mange prægtige

434

omvandrede dem, og X mistede Dal af deres Landsmænd.

1215. Han underkastede Naiman, Ka-ra-ku-tai og
de mægtige Buetanah Khowarezm og Mullamasiens Rige
ikke cassiske Jan 1216, indtog Granaten Kapitschak ind
i Rusland, og udbredte sit Magt til Dneper 1223. Tschen-
giz Khan efterlod af sine Medhustruer, saa talrige
og andre Kvinder, men saae Enge Sønner end en
Kvindelig Afkom ved Gemalinden + 1227.

Oktai Khan, hans Søn blev med at skal Mellem
og Østasien indtil Syrien og det Kaspiske Hav. Hans Søn
Broder under hans Broderssøn Batus Afsigter jend
i Rusland, og gjorde Erobringen ikke til Aaret 1236.
gjennem og Polen, Schlesien og Ungarn og
drog Østland til at Aaret 1241. Mod Øst under-
kastede sig Nordkina og et Aarstid Nordkinas Lande,
og gjorde Ende paa Aarene 1234. Oktai havde sam-
me Sentralstyre Ministre Schi-Tschu-Thai af sin
Fader; han begyndte med sin Fred at arbejde paa
Nationens Civilisering og gav den Lover. Oktai +
1241. af overdreven Drik eller af Gift. Alvorlig undre-
lige Dage paa Statsforbrydere nærgik mægtige.

Gajuck, hans Søn, blev efter at have erobret af Khan,
og efter store Kampe Overherredømmet mellem sam og
Scheiramun, Oktais Brodersøn, ved nogle paa en
Kuraltag. Han samme indtog Hovedstaden fra
Jamaun og Kalifen af Bagdad 1246. ~~Mongolerne~~
~~Hans mede store Skatte, ødelagde 1246.~~
og Mangu, Tschengis's Barnebarn, fulgte Gajuck efter
at have Jubel. efter Anledning af Scheiramuns
Forsøg paa Mordet 1251 gjorde Gajuck paa Kalif-
Bagdad 1248, med sin unge Broder Hulagu
med at Hær Khan Rad, og = mod
anden Land ved Euphrat, i Syrien og Lille Asien.
Efter sin Ankomst Overtagelse, var han en uforsonlig
Herskers.

Kublai, Mangus Broder, var, førend han tiltrog
Thronen, Statsforbryder i Nord-China, fuldte Opfordringen
fornuft med sine Lærere og Ministre, Tao-Schüs
mest Undervisning, omdannede sin Nationalkarakter, civiliserede sine, og gav sin Stat de
Institutioner, som han selv søgte at give sin Undersaatter
Ønsket paa Hans Hof Nord-China, og erklærede Hovedstaden Yong

Kays og Canchan, og ocksaa prægtige Hjemsigelse-Reiser
[illegible] Fundamentum og Grund-Stadet [illegible]
[illegible] og [illegible] Stad [illegible] Kaan
[illegible] Statholder i Khandish Provintz.

434 1279, = ogsaa Roga og midt af det øvrige Indien, saa
at det mongolske Rige kun naaede sin største Udstrækning, og ind-
befattede nogle Dele Asien. Efterretninger om Conchin-
kina og Japan stammede 1281. Kublai indskrænkede i
China, og hans Statholder maatte for længst forlade, hvad
han kunde holde ved Magt. Da de døgtige var gaa-
de af Stadet, da [illegible] disse Statholderskaber som en
Kays Apanage, saa undtrog de sig, under Kublais Over-
gangst de østerlandske Aber - alle Dem-Skaar Imperier. De
nigtigste af disse Stater, foruden China, var: Iran
eller Persien, regiert af Hulagus Familie, og Bona-
parte af Dschengis Khan. Efterfulgte paa Tauris.
Dschagatai, de indbefattede de sydøstlige Provintser, regi-
erede af Dschagatais, Dschengis Khans Familie. Efter-
fulgte man Dschebaeh. Kaptschak indbefattede Landene N. og V. for det caspiske Hav, og Rus-
land. Det regiertes af Batus Familie, de resi-
derede i Sarai. Turan i Asien, regieret af
Scheibanis Familie, en Gren af Dschengis Khans
Stamme stammede fra Kaptschakerne
Khans Dynastier. p. 565

Forbrydernes Straffe. §52.
De europæiske Historier indeholder ingen, som
i Sammenligning almindelige Forbrydere dris,
eller den Følgen, nogle Regjeringer, med Forbry-
gere. Alle magtige Nationer i vor Verdensdel
forene sig mod Asiens Folkeslag, og nogle Millio-
ner Mennesker standse store sammendrevne Hære
fra deres Hjem, for at oversøge Europa, som de
saaledes ikke engang kjendte af Navn. Historien
har intet Sted at fremvise paa denne
Menneskemagt, og Virkningen af saa stor Religions Over-
legenhed overhovedet er den, at med Hensyn til de
Love Europæerne havde, og ikke mindre Adskillelse, de
Jøder, Folgerne af samme Religion stod
Fremmede, som Kristne, og at Jøderne, der kunde
udføre, som Kristne, og at Kristne, der kunde
udføre, som Jøder, almindelig Handel og Udsalg
i disse Riger Landskaber, eller at de udførte dem, og
naaede deres Hensigter, uden at Forbrydere blev for-
fulgte, uden at Forbrydere blev for-
fulgte de at overholde Love for Kristne og Jøder
Tyranner.

/ dem Voltaire kalder Regnets Patriarker. / folios
guerrieros /

2 Jan. Palæstina, det hell. Land, som man gjerne sammenligner Skikkelsen, for at skatage et Omrids, er af tvil, smal, langstrakt, sydlig usrugtbar Land, omkranset af sammenhængende Fjeldkjæder. Det inde Land er

1336 Aachen, Kejserdag. Almindelig Fred i Tyskland. Kong Edvard af England, Kejser Karl, Kong Johan af Frankrig, Kong Filip af Navarra, Hertug Rudolf af Østerrig, Hertug Albrecht af Østerrig, Hertug Otto af Østerrig, Hertug Henrik af Bayern, Hertug Johan af Bayern, Hertug Stefan af Bayern, Hertug Ludvig af Bayern, Hertug Rudolf af Sachsen, Hertug Albrecht af Sachsen, Hertug Rudolf af Lothringen, Hertug Johan af Brabant, Hertug Johan af Limburg, Hertug Johan af Luxemburg, Hertug Wenzel af Luxemburg, Hertug Johan af Holland, Hertug Vilhelm af Holland, Hertug Vilhelm af Jülich, Hertug Reinald af Geldern, Hertug Adolf af Berg, Hertug Vilhelm af Berg, Hertug Johan af Kleve, Hertug Gerhard af Jülich, Hertug Johan af Cleve, Hertug Gerhard af Cleve, Hertug Johan af Mecklenburg, Hertug Albrecht af Mecklenburg, Hertug Johan af Pommern, Hertug Barnim af Pommern, Hertug Bogislav af Pommern, Hertug Kasimir af Pommern, Hertug Vartislav af Pommern, Hertug Vartislav af Pommern, Hertug Bog

Vnchaldsfod som nogen Tegelst, at man omvalt Legeds
at yelder følge sam. I Jesus Sandt G. Alexius! da
aumiadt Coordinbalmer om Hjelp. Hvad dette godt
Sornavler dem de Loedt nu Lidtsfore: i Laiesnge: og
da man ikke for Sandt Ålsab vor vi ogsaa i Aller-
-mendt 1695, gaa Fielke de Ægtedrommed forbandt
dem sie vi til Mad de Maadvor, G erfoldt at Hesjen
Antal Madsinder saa alle Land. De Lakyne sig
alle med de Vore, Fielke gaar Forbygne dvor
Mann. Mehr af alle Standr, ingen Alder,
Kiøn. Hvor angaaende af dette Fellige Lasaien.
Mange man Aarsagner, som Vnichad dvem
Store Skiemsped. Den Vore, at det var en
Forvikles Fortrinskjeld Sandhed, at Forfølger og Ode-
-Lygger Fatter og Maadvor, og den afgudiske
Antrygt for Fellige Ords, giorde dem sie en Salgyns-
-dag; og de Gistlige Forskiellige de vorefelig: dvem
Faderne, som en Jeadan, G som den Fellerste Vig
sie Baliefed; de Vore vidtberømte Katechigeraefter
sie Følge, med de Forneste dem for Vndervorden.
den Forstrent Ligeste Raad fraaragnt, at Mehrer
gientet dette Bedrag, ele, med at Laest dem sie, dvem
Baliefed Lefordrunt Salgyns Sandhed, Fellige Sing-
-de dvores Gudhigs Ælskyldhed. — Dog var Lysten
sie at Lefter det Fellige Land, i det mindste Fiebr,
Kiøfen at Forvente, den ygnstlige Gyen sie at dvetage i
dette Øg, men de Vore mieh mindt Aer og
Land; de Sinigrom Sandt ingen Fiendsped sie en
Grund, Fuem de Fuldt ejnede, de vare sig, med
dvem Vdvandring, Lod saa Lejligheden Lejelsmod
Dag, G Foabrot at mindt Vejer G Sigdom samt
den at Fee at vorlige Liv; de Gistlige paa dvem Stæd-
-sed G Gienneped smigende, i det de Stand Gudsfrygt
det Fiele, G Sandt Fellig Andadning sie Fuoge dvem
Sigdom G Velfærd. Ej dvesto Folgte, Sandhed
eller Fornuet de Vore, som Drage paa Forstag, Fiffig
dvem Forsee sie Ølosten G Pesten, dette Lebende de Fuge,
som de, de ikke Falde dvage med, Kiendsgiv, de Gudfrygtige
Sandte, G dette Forskiønt by ikke med Regnskab. —

I 7 Pari: Vndor-Italien Foedt Jan, som en Fattig Fellesmand Sønned, Gotte Fadder, en Viuke om Landsbyen, af Stort Omvendelse: Jammerlig, Fornuftes-Fuerommet Sahn. At Jammer gaaet Jan paa alle Kanter, G Jesus Jan hafdet G Jesus Sahn gaaet Jaadant Budskab, at det alene Jay, men endog Jesus Ord Skal Blive Sahn Salighed.

Vnagtet Jan Landet over 30000 Mehn, G man maatte Foedt Forfølgelsen vaade aalen Fiendsped.

Regnskaben sjeldes de mandt dennæ, at deres store Vasal-
-lersvolkhar sig ved Løbetogen, og derfaldt sig dennæ
mangen ørorlig Ulempsaak af Gassen, Vasallerne saa
ligesaa gjærne, at Løbetogene gaar Regnskaben aldrig
ah tænk paa, end at faae Lejen med dem. Ihugsk-
-ligt og mundtligt Magtanbefalet adskaa i Forr-
-ening paa at besørge dem. Alle Løbsaarene
indeholdt de nigtigste mindelige Forr-
-retter, og de vaaldt grydelige Forfatteres. Ihr
Mening, at Kirken skulde fingaae ved Luther
af det Pavelige Aag. Indtog ogsaa de at fremfø de
fallige Standpunkt. Da mange dengang
med det Forsæt, at nedsætte sig i det fallige Land,
saa tog de Vare, Klæder & alt deres værdige
Gods med, saa vel deres Øg gandske vaaldt de-
-stroyet af Folkevandringen. Man regner
i Almindelighed 5 Fjerdedel-Løbetog; mindre
Hold drog nogsaa i 2 Aar eller end til det fallige
Land.

Første Løbetog. Den første vidt Aaben Jamar-
-Løber Hær, bestaaende af 100000 Mand af Hans Stand og
Alder, 40000 Fod Folk saavel til Hest som til Fods
under Anførsel af Hr. Walther v. Pezaro, med deres
Fødevarer: 15000 Øxne: Hjord med ved Midten af
Januar 1096. Da disse i Landet medbragte
det Lidt mere Undervisdelse eller Forstand end
saa glydende og rønnede de hjem som de kom frem,
og blev nedhugget af Ungarer og Bulgarer, saa
at kun en liden Del naaede Constantinopel.
Folket, som altid Hjemme vil Fredsfyrstens Øjenbryn
med sine Pilegrimer, blev det Aaret
beskaaret, og den naaede først Constantinopel,
efter at have mistet en betydelig Del af sin For-
-rige Hær, blandt andet de, som skulde Gottfried
af Bouillon Emich af Leiningen anført, gik det ikke bed-
-re. Den sidste begyndte sit Løbetog med at forfølge Jød-
-er i Ungerland, og ikke contineerede sine med
sin Grusomhed & Blodrådgjerrighed. — For at gi
endnu paa Løbetogene & Undersøgelse omkring Pilegrimog.

[Da Forfatteren maaske ikke kjender fremstillingen i Aagen, saa
gerne man dennes Læsning til at undgaae den som Christendom-
mens Fjende.]

som blot sine Landsmænd undtat af at Bet-
-gruppen, hvori Forfatteren selv stod 3 Aar-
hundrede.

† ofte opfyldt med Lidder.

719 ildede Kg. Alexius Comnenus at skaffe dem over til Asien.
Da samlede paa Kirkemøde i Piacenza uhyrlig Mængde
-grene, saa at Byen om Dag, naar den stod ikke kunde
af Europa, efterhaanden skønnes til, stedse blev
† øgedes af stærke Tilgang af folk over Asien. Her-
-under sluttede Pisanerne, som disse og de følgende Aar
-hundreder overalt, hvor Korset skulde plantes, vare
den ej alene af Handelsinteresse, men Gudstro be-
-drevne nidkjære og om Jung stod Modstan-
den grumme Ensidighed mellem Franskmænd og
Italienere, som man kaldte Forfædrene, og Gre-
kerne var en Hovedaarsag til Korstog-
-enes skjulte Modstand. Da den første Hoben Korsfar-
-ere nærmede sig til den Selvskrevne Sultan
i Rum, Seldschukkernes Rigsforstander, angreb han
dem og ødelagde dem i Slag ved Nicæa,
uden at lade sig nøie med Nederlaget til Constantinos
pels Porte. Gottfred af Bouillon, Hertug af Nedre-Lothringen, kom
med mange andre fransk Adel, Rosfast, og drog
med sin Hær til Ungarn og valgte Veien gjennem
Landet med Donau til det gamle Hovedsæde. Hugo,
Frankernes Høvding, gik derfra til Rom, hvor han
blev af Pavens Side med den største Hæder, og blev saaledes sendt over
Constantinopel. Gottfred traf Alexius, med at
ødelægge Landet, til at underrette Hugo, som
forlængst skyndte af Sted med Boemunds Sendelag,
at Korsfarerne; hvorimod skjønde han med Kg.
en Convention, hvorved disse forbandt sig til at
underkaste Erobringerne, imod at de skulde underka-
-stes det Rige, de vandt, at besidde, til Kongen
af Kongerne. Man anslaar den Hær, som gik
over til Asien, til 600000 Mand; men samme
stærke Organisation, Mangel af Granater, hvorved
den nu ikke mere gik den anden, dens forskjellige
Førere, den suldstore Mangfoldighed Sprog, Skikke
Tydskere og Franskmænd, og endelig Korsfarernes asiatiske
Ødselhed, hvorved mange Tusinde Kristne, fandt
allerede Døden inden Fiendtlighederne begyndte. —

† Da den enkelte Ridder fandt nogen Sindsro til sin
Rustning, saa skulde den dog mindst af alt skye
Bekostning, som skulde den blot 2000 Mand, som mødte
Fjendt under Fanen med Følgesvenner.
Grund
var den store nægtende Adfærd, de lærte den
den Lumskeste. Disse Gaardsæder, Steiere fandt den
fjendtlige Kaade med Lumskeheder, som Betydningen fandt det
mulig Udskeielser, for paa at vække sig.

2 Christus kaar Baetan kiliskske, og × Nicea 1097.
Anden Christadig Aegnud af Tyrkerne, gik et gjennem
Jones Gebiet ske Cilicianath Aleppo, og Antiochien
fu anden Ard Brod end i Mesopotamien ned Euphrat
ind i Cilicien af Baldwin, Gottfreds Broder, da
Gratt ikke Land, og erhvervede ikke andre Ebne
af Herre af Edessa. I den allerede nygat
mellem Jon × efter Jorg Cab Antiochien
ned Januar 1098. Den seldschukiske
Sultan i Iran Barkiaroks Hær herboga,
Jon nye ikke til Forsoning, men kun for Jord,
ned Jorvrede Hand an omvælgen Jor Forsamme
i Backu sels, Jhvor de Land in Stedfaly Jen-
gravnod, saa at Strandby, efter nogle Hvid-
-ning, maatte søge Klemmerskjod. I den Jen
Opdigtelse af Munken Peter Barthelemi, ad den
Fremmed Christus var sadly; Ride
Gallegn Landsk var funden i Arkiven, gav de
Christen at saa enthusiastisk Mod at de
Jordskrift Hær i Hænden, da Ens Konge
Jormuer Jorr Jor. Den troede et ogsaa
seldschukernes Hær ved Jerusalem. Hvor
Stad nan 1082 × af Turkomanen Ortok. Jan
Konrad II Ghazi og Johann Gronrods den
aflen fatimitiske Vasal: Aegypten Mostaali 1096
Erobringen ×, efter en blodig Storm ned
Gottfred af Bouillon nan det første og Hvem Orsoa jo gav Ende Formiddag ned
Storm 1099, ned Hvem Ø og × saa man Hvem
afmejeland Veneer af den nildste Jernhjed,
den afskyelige Ødemarke, Jhvorunt ned den
mest Ørkenen Ørkenfred og nanmest Andagt;
Hvem Ørkenmaad oftfjeldt omnadt Hvem fle
ned Jea modsigned Maleriet, at man ikke kan
forklare Hvem ikke af et Ørkens Aand. Gottfred
valgtes ved Jerusalem, men afslog det Ord
Jordbedt og blot Jorsellig Grund Gyldne
dragt Jan Aberg Hvem Titel. Vasallen i Aegypten
Mostaali Ascalon. Man talte da × Natur.
Baldwin arvede Edessa, Boemund,
Fyrste af Tarent, Antiochien, Bertrand, Arvinge af
Raimund, Grev af Toulouse, Tripoli, og Tancred,
Boemunds Broderson Galilea; Jordinden nan
de Grim af Tiberias, Sidon, Tyrus o. s. v. Gottfred

Jor nan Ære Gottfred af Bouillon at Jane tabte
sig af Hinsyrnen Herredømme, alle og Boemund af Ta-
rent, ned Jens Hær Antiochien nær gaard Hvem, Jandt
nær at passe Jig Hvem Ærgerrig, nod Ø det at nan Hvem
-prøve Jen Overmagtsplan. Jor at opnaa Enthronne
og Jor Hvem Ø at nedsætte Hyrdefyrsten, maatte man ordigt
Hvidskjæg Jagt Hyrdeskjæbne; Hvorfor Ikke Hermit, Jom Jin
Jagt negle Jig ind i Hjem, negle Hvidskjæg.
Jagt Hvem Jen Ambrosius kaar Pastor ×, og Jalen Christus
Jagt Jandskjæl Hvem.

× Hvemsagt af Jorg Hjem, Jalen Hegnet ved ud Jrie Hjem,
Hvidskjæl Jerusalem, Hægtet Jig Jtalle Hegnskjæg, Hvidskjæg Hjemmets Hegnet
Ø Hvidskjæg Hjemmet Hegnet Jorg Gud. Ø Jagt Ikke Hvem ned Hjem
Hjem Hjem, Ikke Hvem negle Hjem Jig Jtalle Hvem
Hjem ned Jrie Hjem Hvidskjæl Hjemskjæbne, Hvem Hvem Hjem
Jig Hvidskjændejrie, negle nedhvem.

Hvemsagt Jalgte Hjem ned Antiochia, Ikke Hvem
Hvem Jorg Hvem Hjem.

Hjem × Ø Jtalienske Vasallen negle Hvidskjæg.

Hvemgaard Jrie Jrie Hvidskjæl af Jine Tabt Hjemmet: Hvidskjæg
Hjemmet.

1141 regjerend Konge i Aar, og Balduin I, hans Broder,
følger ham 1100. Hun søn af Forfatteren, da nylig
kommen ham til Hjælp, klager ovenlagt af kildeske Kri-
gere. I Norden naaede Palæstina, og følg Balduin
at undvike sit Liv. Ligeså Balduin II, hans
Broder 1118, da en Tid lang naar i den ortodoxe Kir
keen af Aleppo, Balaks Sønnesøn, og stod
Johanniter Ridderne, og Templerherren. I hans
følge Fulco, hans Datters Mand 1131, skulle
Balduin III, hans Søn 1142. Og 2de Aftabeker,
Emad 'eddin Zangki af Mosul og Halebs 1145
og hans Søn Nureddin af Haleb, gjorde unden
anden Forsøg, mange & store Ødelæggelser, Landet
hans Indbyggere til Hjælp for Konningen. Med
Nureddin forbragte da Kongen
Jet × Edessa. — Champagne. Ved Overkommelsen Rigdom, Adels og Klædedragt
af Champagne Egnet 1857 Hjælp indbydelse til
Rigdom. Den tyske Bernhard II
Rudolf og Cæsar Forbindelse
raadede K. Ludvig VII af Frankrig, til at holde sin
Hær at undertrykke af Tempelherrerne
Hjælpen Conrad III skikkede 1147. Den første, som
overga sig Konningen regnes 10000 Mennesker stærk
Jøder, med en ligeledes Hær, og saa førte
Nordvejen, som de første Korsfarere, i det store Hjælp
og Hjælp Manuel Komnen Lagde dem alle mulige
Hindringer i Vejen. Hjælpen marscherede en Sommer
Dal af sin Hær med Oldgrever. Korsfarerne Hjælp
førte Vogne sammen i Taurus Pyrenæer; Hjælp
Jøderne overfaldtes af Tyrkerne i Rum Malud, Hjælp
en Detail, og Hjælp Hær ødelagdes. Ludvig selv
Hjælp, med mange Ridderlige, gjennem de
store Gebirger. Conrad led Størstedelen af sine Tropper
Vinter hjælp, og Hær, Hjælp sin egen Hjælp, ikke Arbejd
mens at Hebræiske Vinteren, med Hjælp Sygdomme,
Hjælp. Hjælp Hær med Tyrkerne med Meander, Hjælp
og ved Laodicea 1148, og andre Hjælp Palæstina med
en ødelagt Hjælp. Man og med Forvarsel Hjælp
Vogne, som Hjælp Korsfarerne Konningen med
Hjælp Hjælp Hjælp, ikke Hjælp. Hjælp Hjælp
Hjælp, og Hjælp Hjælp 1149; Hjælp Hjælp

[Vaagar du gamle Margrevinde Ida af Østrig dog
ende paa Norne af Kvindenavne, med disse Ønsker
om Lykke, som jeg vandt gode Ry Lykkelig, at
sine Kvad agte en Fyrste Ven.

[Johannes Ludvig af Medlemmer af Johanniter Ridderne
Ungerske, stiftede af Gerard fra Provence 1100, og deres
Indretning paa Forsvar af Pilgrimme; Ordenen Kaldet
at kvad Lydefod og Lydighed. Middelmaadig Ridder paa Fyrst
med at finde ubekendt Vand. Ridderne af de forskjellige
Riddere, de Mænd der skyde og ønske Fyr
Pilgrimme, og de Mænd de gode 8 Landsmandskaber
deres Ønske var Ledige Kommuner.

× Templerridderne stiftede omkring paa samme Tid
af en vis Hugo de Payens, i Forbindelse med 8 andre
Riddere med; deres Formaal var, at skaffe Pilgrimme
Frihed paa Vejen fra Jerusalem til Kongerige Jerusalem
Befæstede Pladser. Ridderne kaldtes, ligesom
af Salomons Tempel, de Riddere. Deres Klædedragt
gav Anledning til Navnet; de bar hvide Kapper med
røde Kors. I Forbindelse med Ordenen stod Hjælp
Forbindelse til Assassinerne, som skulle myrde Fjender
Tempelherrerne, som de skjelnede paa deres Klædedragt.

[Allerede tidligt med Hjælp deres Hjælp for de mod
Øst, de nødvendige Forholdsregler Hjælp mere end af
Klædedragten, som de Hjælp Hjælp Hjælp
for at de kunne de Hjælp Klædedragt Hjælp
Klædedragt deres Mode, o. s. v.
Hjælp de Hjælp Hjælp Hjælp
Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp.

[Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp Hjælp

2 Gn. 1192 nær for det mersk. afstraft. I

Efter dette Tilbageslag, gjorde Nureddin mange
Forberedelser til et Tog mod Jerusalem, hvorved
Amalrich var bleven forhindret fra at gjøre noget
Forsøg paa Egypten. Baldwin IV's Regjering
begyndte med et Fredsbrud fra Saladins Side,
idet han lod sin Broder Tokteghin overfalde
Kong Baldwins Land, men denne slog ham
tilbage og forfulgte ham ind i Damascus.
Saladin var nu ikke i Stand til at gjøre
Krig, da han maatte vende tilbage til Egypten
for at undertrykke et Oprør, som var udbrudt
der i hans Fraværelse. Baldwin IV var
imidlertid bleven myndig, og han overdrog
Grevskabet Tripolis til Raymund III, Søn
af Raymund II og Hertug Melisende af
Antiochien. Baldwin IV's Regjering var
ikke lykkelig. Han var syg af Spedalskhed
og maatte derfor overlade Regjeringen til
andre. Hans Moder Agnes af Courtenay
havde giftet sig med Hugo af Ibelin, Herre
til Ramla og Mirabel, og af dette Ægteskab
stammede Baldwins Halvbroder Balian af
Ibelin. Agnes af Courtenay havde ogsaa
en Søn af sit første Ægteskab med Joscelin
af Courtenay, Herre til Turbessel, nemlig
Joscelin III af Courtenay. Disse to
Brødre vare Baldwin IV's nærmeste
Slægtninge paa Moderens Side. Hugo af
Ibelin var død 1169, og Agnes af Courtenay
havde derefter giftet sig med Amalrich,
hvorved Baldwin IV og hans Halvbroder
Balian af Ibelin bleve Stedsønner af
Amalrich. Agnes af Courtenay var
Amalrichs Dronning, da han besteg
Tronen, og hun var det ogsaa i 11 Aar af
Baldwin IV's Regjering. Baldwin
IV's Halvsøster Sibylle var gift med
Wilhelm Langsværd, Markgreve af
Montferrat, som havde givet Guido
af Lusignan Sibylles Hånd. Baldwin IV
havde ikke Børn af sit Ægteskab med
Sibylle, og han søgte derfor at sikre
Arvefølgen ved at gjøre Sibylles Søn
af hendes første Ægteskab, Baldwin V,
til Medregent, og ved at lade ham
krone som sin Efterfølger. Baldwin V
var født 1177 af Sibylles Ægteskab
med Wilhelm Langsværd, og han
var altsaa 9 Aar gammel, da han
blev kronet som Konge af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Isabella
var gift med Humfred af Toron,
Herre til Transjordanien, og
Baldwin IV's Halvbroder Balian af
Ibelin var gift med Maria Comnena,
Enke efter Kong Amalrich af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Sibylle
havde ved sit Ægteskab med Guido
af Lusignan faaet Ret til Cypern,
som Amalrich havde købt af Templerne,
og Guido af Lusignan var derfor
Herre til Cypern. Baldwin IV's
Halvsøster Isabella havde ved sit
Ægteskab med Humfred af Toron
faaet Ret til Herredømmet Transjordanien,
og Humfred af Toron var derfor
Herre til Transjordanien. Baldwin IV's
Halvbroder Balian af Ibelin havde
ved sit Ægteskab med Maria Comnena
faaet Ret til Herredømmet Nablus,
og Balian af Ibelin var derfor
Herre til Nablus. Baldwin IV's
Halvsøster Sibylle havde ved sit
Ægteskab med Wilhelm Langsværd
faaet Ret til Herredømmet Montferrat,
og Wilhelm Langsværd var derfor
Herre til Montferrat. Baldwin IV's
Halvsøster Isabella havde ved sit
Ægteskab med Humfred af Toron
faaet Ret til Herredømmet Transjordanien,
og Humfred af Toron var derfor
Herre til Transjordanien. Baldwin IV's
Halvbroder Balian af Ibelin havde
ved sit Ægteskab med Maria Comnena
faaet Ret til Herredømmet Nablus,
og Balian af Ibelin var derfor
Herre til Nablus. Baldwin IV's
Halvsøster Sibylle havde ved sit
Ægteskab med Wilhelm Langsværd
faaet Ret til Herredømmet Montferrat,
og Wilhelm Langsværd var derfor
Herre til Montferrat.

8

Saladin var nu ikke i Stand til at gjøre
Krig, da han maatte vende tilbage til Egypten
for at undertrykke et Oprør, som var udbrudt
der i hans Fraværelse. Baldwin IV var
imidlertid bleven myndig, og han overdrog
Grevskabet Tripolis til Raymund III, Søn
af Raymund II og Hertug Melisende af
Antiochien. Baldwin IV's Regjering var
ikke lykkelig. Han var syg af Spedalskhed
og maatte derfor overlade Regjeringen til
andre. Hans Moder Agnes af Courtenay
havde giftet sig med Hugo af Ibelin, Herre
til Ramla og Mirabel, og af dette Ægteskab
stammede Baldwins Halvbroder Balian af
Ibelin. Agnes af Courtenay havde ogsaa
en Søn af sit første Ægteskab med Joscelin
af Courtenay, Herre til Turbessel, nemlig
Joscelin III af Courtenay. Disse to
Brødre vare Baldwin IV's nærmeste
Slægtninge paa Moderens Side. Hugo af
Ibelin var død 1169, og Agnes af Courtenay
havde derefter giftet sig med Amalrich,
hvorved Baldwin IV og hans Halvbroder
Balian af Ibelin bleve Stedsønner af
Amalrich. Agnes af Courtenay var
Amalrichs Dronning, da han besteg
Tronen, og hun var det ogsaa i 11 Aar af
Baldwin IV's Regjering. Baldwin
IV's Halvsøster Sibylle var gift med
Wilhelm Langsværd, Markgreve af
Montferrat, som havde givet Guido
af Lusignan Sibylles Hånd. Baldwin IV
havde ikke Børn af sit Ægteskab med
Sibylle, og han søgte derfor at sikre
Arvefølgen ved at gjøre Sibylles Søn
af hendes første Ægteskab, Baldwin V,
til Medregent, og ved at lade ham
krone som sin Efterfølger. Baldwin V
var født 1177 af Sibylles Ægteskab
med Wilhelm Langsværd, og han
var altsaa 9 Aar gammel, da han
blev kronet som Konge af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Isabella
var gift med Humfred af Toron,
Herre til Transjordanien, og
Baldwin IV's Halvbroder Balian af
Ibelin var gift med Maria Comnena,
Enke efter Kong Amalrich af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Sibylle
havde ved sit Ægteskab med Guido
af Lusignan faaet Ret til Cypern,
som Amalrich havde købt af Templerne,
og Guido af Lusignan var derfor
Herre til Cypern. Baldwin IV's
Halvsøster Isabella havde ved sit
Ægteskab med Humfred af Toron
faaet Ret til Herredømmet Transjordanien,
og Humfred af Toron var derfor
Herre til Transjordanien. Baldwin IV's
Halvbroder Balian af Ibelin havde
ved sit Ægteskab med Maria Comnena
faaet Ret til Herredømmet Nablus,
og Balian af Ibelin var derfor
Herre til Nablus. Baldwin IV's
Halvsøster Sibylle havde ved sit
Ægteskab med Wilhelm Langsværd
faaet Ret til Herredømmet Montferrat,
og Wilhelm Langsværd var derfor
Herre til Montferrat.

† man mener fejlagtigt af Guido.

1187 †

Da Guido af Lusignan og hans Gemalinde Sibylle
begge døde ubørnede, saa skjænkede Baldwin IV
den afdøde Raymund, efter Christian af Mainz's
Anbefaling, et Grevskab med Selalheddin,
og forraadte Lusignan i Slægt med Tiberias og
Sidon. Baldwin IV og hans Fætter, og paa
Christen Dom de Jomfr. Jerusalem og
hele Palæstina fædt. Selalheddins Hær, og den
Pfalser forfølgt blot Antiochien, Tyrus og Tripolis
1183, og Aaret efter for øvrigt af Baldwin med Undtagelse af
1187, og Europa fremkaldte ikke Jerusalems
Fald. Det var almindelig Tro, og Kejser Friedrich
gik med sin Hær til Asien 1189. Kejser Isaac Angelus
vendte med Magt tvinge ham til at tage hans Datter
til Hustru. Friedrich forlangte derfor
Tilbagegivelse af Thrakien, hvorpaa

1187 nær for det mersk. afstraft. I

Efter dette Tilbageslag, gjorde Nureddin mange 8,
Forberedelser til et Tog mod Jerusalem, hvorved
Amalrich var bleven forhindret fra at gjøre noget
Forsøg paa Egypten. Baldwin IV's Regjering
begyndte med et Fredsbrud fra Saladins Side,
idet han lod sin Broder Tokteghin overfalde
Kong Baldwins Land, men denne slog ham
tilbage og forfulgte ham ind i Damascus.
Saladin var nu ikke i Stand til at gjøre
Krig, da han maatte vende tilbage til Egypten
for at undertrykke et Oprør, som var udbrudt
der i hans Fraværelse. Baldwin IV var
imidlertid bleven myndig, og han overdrog
Grevskabet Tripolis til Raymund III, Søn
af Raymund II og Hertug Melisende af
Antiochien. Baldwin IV's Regjering var
ikke lykkelig. Han var syg af Spedalskhed
og maatte derfor overlade Regjeringen til
andre. Hans Moder Agnes af Courtenay
havde giftet sig med Hugo af Ibelin, Herre
til Ramla og Mirabel, og af dette Ægteskab
stammede Baldwins Halvbroder Balian af
Ibelin. Agnes af Courtenay havde ogsaa
en Søn af sit første Ægteskab med Joscelin
af Courtenay, Herre til Turbessel, nemlig
Joscelin III af Courtenay. Disse to
Brødre vare Baldwin IV's nærmeste
Slægtninge paa Moderens Side. Hugo af
Ibelin var død 1169, og Agnes af Courtenay
havde derefter giftet sig med Amalrich,
hvorved Baldwin IV og hans Halvbroder
Balian af Ibelin bleve Stedsønner af
Amalrich. Agnes af Courtenay var
Amalrichs Dronning, da han besteg
Tronen, og hun var det ogsaa i 11 Aar af
Baldwin IV's Regjering. Baldwin
IV's Halvsøster Sibylle var gift med
Wilhelm Langsværd, Markgreve af
Montferrat, som havde givet Guido
af Lusignan Sibylles Hånd. Baldwin IV
havde ikke Børn af sit Ægteskab med
Sibylle, og han søgte derfor at sikre
Arvefølgen ved at gjøre Sibylles Søn
af hendes første Ægteskab, Baldwin V,
til Medregent, og ved at lade ham
krone som sin Efterfølger. Baldwin V
var født 1177 af Sibylles Ægteskab
med Wilhelm Langsværd, og han
var altsaa 9 Aar gammel, da han
blev kronet som Konge af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Isabella
var gift med Humfred af Toron,
Herre til Transjordanien, og
Baldwin IV's Halvbroder Balian af
Ibelin var gift med Maria Comnena,
Enke efter Kong Amalrich af Jerusalem.
Baldwin IV's Halvsøster Sibylle
havde ved sit Ægteskab med Guido
af Lusignan faaet Ret til Cypern,
som Amalrich havde købt af Templerne,
og Guido af Lusignan var derfor
Herre til Cypern. Baldwin IV's
Halvsøster Isabella havde ved sit
Ægteskab med Humfred af Toron
faaet Ret til Herredømmet Transjordanien,
og Humfred af Toron var derfor
Herre til Transjordanien. Baldwin IV's
Halvbroder Balian af Ibelin havde
ved sit Ægteskab med Maria Comnena
faaet Ret til Herredømmet Nablus,
og Balian af Ibelin var derfor
Herre til Nablus. Baldwin IV's
Halvsøster Sibylle havde ved sit
Ægteskab med Wilhelm Langsværd
faaet Ret til Herredømmet Montferrat,
og Wilhelm Langsværd var derfor
Herre til Montferrat.

† man mener fejlagtigt af Guido.

1187 †

Da Guido af Lusignan og hans Gemalinde Sibylle
begge døde ubørnede, saa skjænkede Baldwin IV
den afdøde Raymund, efter Christian af Mainz's
Anbefaling, et Grevskab med Selalheddin,
og forraadte Lusignan i Slægt med Tiberias og
Sidon. Baldwin IV og hans Fætter, og paa
Christen Dom de Jomfr. Jerusalem og
hele Palæstina fædt. Selalheddins Hær, og den
Pfalser forfølgt blot Antiochien, Tyrus og Tripolis
1183, og Aaret efter for øvrigt af Baldwin med Undtagelse af
1187, og Europa fremkaldte ikke Jerusalems
Fald. Det var almindelig Tro, og Kejser Friedrich
gik med sin Hær til Asien 1189. Kejser Isaac Angelus
vendte med Magt tvinge ham til at tage hans Datter
til Hustru. Friedrich forlangte derfor
Tilbagegivelse af Thrakien, hvorpaa

2 Gn. † 3000 Muhammed Fransk dysenteri paa engang, 1192
dødes de Muhammed. dog for det at falde ofte.

† Kong Amalrich og Johannes Diaden uadskillelig
med St. Kong.

† Los den rødhaarede Christ. Gren.

† de gjorde saadan Fordring paa St. Albanus Grund, at
fandt af Brod og Vogne,

Hans Jon Backs sg.

1193 mann Jan Dukard i Rokku selepth 1190. Jans Søn Friderik stoth med sin magt saman med Kong Philippan, som selakeddin sandt giorde fiæ, og som mod sin sæd, & Acre ellas Ptolomais. Sinnde Friderik Kong 1191. Blandt de Øvrige herskab sin herskab Hertug, som for Kong Richard, da Philippan og Conrad, Gr. af Tyrus, der sandt Dronning Baldwins Dotter Isabella, sandte Gmael Humfred v. Thoron & ogsaa sandt, Konge i Jerusalems Navn.

F. sæld i Kongsgaard af Ptolomais,

1ste sæld mellem, med mange magter & Leggerhum, & Hæren af store Adel, efter

Hertug Leopold. Keyser af Ems. og Frankr. Richard Løvehjerte, og Philip August, Konge af Frankrig, sæld til Palæstina 1191. Man skal herefter skrive allerede ikke mere; da Richard & Messina, og ikke mere, da Jan & Ptolemais, hvis Skjæbne skaal komme sandt skjendt Jans Grandsøn Kong Hakon Hakonsøn, og mange sig med at ske med Philip August. Ankom skal Jerusalem, da begge Kongen stode for Ptolemais, og Richards Flaade Palæstina sandvælgende sine Modbrydere. Richard erklærede sig for Lusignan, & succederende Arvefølge, og Philip for Conrad. Endelig kortet forhen man dog at ske kom til Skjøbnet, og X Ptolemais, hvorpaa Philip vendte hjemad til Europa. Allerede i Foraaret naa Strider mellem Lusignan og Conrad almen saaledes afgjort, at den første skjødt Kongen, og at den sidste skaal være Kongemand efter Guidos Død 1192, og d. 28 April mod sam. Men Jans snap Kongemagt & europæiske Anliggender bragte sam til at ske med Pladsen, hvorved Conrad skaal Jerusalem-rusalem. 1192. Forrud sans Afreise lod den Sandt paa Hyrget Conrad myrde, hvorpaa Richard gav Lusignan Cypern, og Jerusalem-skaal Henrich, Gr. af Champagne, sin Fremsæld til med Conrads Enke. Denne sandt mellem snart kunne 1196. Isabella giftede sig 4de Gang med Almerich II, af Lusignan, Guidos Broder, hvem strax Kongs af Jerusalem kom til Hjælp 1196, da d. 4de Aar efter med de ærværdige Ejendele. Isabelles Datter med Conrad, Maria ægtede Johan v. Brienne, der fulgte Almerich 1210.

samtlen Lusignan regjerede i Cypern til 1475, da den sidste d. Jacob posthumus † Hans Kone, den smukke Venetianske Catharina Cornaro afstod den til Venedig 1486. Hvis nicht sidste Lusignan sans afkom den Dr., som nicht gik ind sin sidste Kvinde i Jerusalem.

1ste Selah-eddins Efterkommer.

2 Jan.

444

Gjennem at gaar til det hele Land, naar un-
ikke saa almindelig som før. Og drog endnu
Flere endnu Fanden derhen, hvorfra de
kom, til Venetianer Landet, da 1204 satte Gr.
Baldvin paa den græske Trone. Et Aar efter, for-
-lagt af [illegible] hvilket Rige, naar man skriver den
første Gang, stum blot Asiens navn,
1213. Saaen lod ikke længer nogen regjerende
Konge til at Konstantinopel, indtagen d. Andreas 1217,
men ofte atter gik, ofrigt over i Grækernes
og Fransmændenes Landskab og Navnet,
efter at middelalder Augusti paa det Keiserlige
Sving Thabor. Konstantinopel blandt de Ka-
-pitaler ødelagdes ofte ligeligt Rom. S. Johan
angreb med en Armee af Europæere Egypten,
som ejendommelig Nilstrøm undertvang man
Byen af Jerusalem. Damiata blev d.
1221, efter en toaarig Indspærring. Munken
samtidige Engelsk Pelagius Voldsted var Skyld i, at
man forkastede Sultan Kamels alg. Meleddins
fredelskende Fredsforslag, blandt andet
var den, at Jøderne skulde Jerusalem, naar
de fik Damiata tilbage. Pelagius Ord
skulde, med at aabne Nilens Sluser, de Kjøb-
-mænd Løn sætte under Vand, og mange dyre,
efter at Floden lod, at Kjøbstæderne løs med at gjøre
Damiata tilbage, hvormed de ogsaa vel fik
det saaledes Ord igjen 1221.

Sidste Korstog. Kg. Fredrik II fandt maadelig
Leer saaledes at gjøre et Korstog, og for Fanden
skyld, den Anledning, formælet sig med Jolande,
K. Johans Datter. Da han nødtvungen med at
opfylde sit Løfte, skjønt Kjøbet hans Rigdom
var Skyld, saa satte saaledes som i Maaj 1225.
Hvilken gik skulde, uden at [illegible] saaledes
Absolutim, til Palæstina, hvor alle de Kjøbstæ-
-der som de erobrede sig, undtagen at holde under Kvinde

F x Constantinopel og
[illegible] Grækere, Tyrkere og Tyrkernes Undersaatter, skrev Europæere, følge de omvise de Muhammedanere,

Frederic fratrad da at, med sine Folk, til
sans Ahlberg, forudsagdes Tilbagekomst
Malek-elkamel, for Sig, og opfordrede ham, og
alle andre Riddere i Tjenesten, til
Jerusalem, hvorfra alle Dele skulde drages, mod
Fjendtligheden vagtes sig mod at komme sam-
mes for ofte, og mindre skulde begive sig
Europa.

Herved mistede Folk, gik
en Tvist for, mellem D. af Navarra Thibauch
I, og Forlovede af Burgund og Bretagne til
det Tilleg Land 1240, og den følgte Vedhead, den
ungre D. Henrichs Broder. Det skildtes ad
taalelig Woalrushe Land med Sultan Nogen
eddin eller Nodjheddin i Ægypten 1240. Men
det ikke lykkedes Fyrsten bedst igjen at vinde,
og allerede sig med Saleh Jomael, Emir af
Baalbek og El Mansur, Emir af Hems, med
Nogen-eddin.

Mongolerne fik da indtaget Chowaresmiske
Sultanat. En del af de fra den flygtede Chowa-
resmer forlangte Hjelper af Nogen eddin, og
drev ham ud af det Palæstina og hans Fyrstes
Land. Chowaresmene kom ind i Syrien,
og med Sultanens Understøttelse, kom de tran-
serne total ud Gaza 1244, og x Jerusalem
og alle Landskab. Sultanen
sig selv blev Chowaresmer fjendtlig, og Jerusa-
lem kun igjen i den ægyptiske Sultans Hænder.

Ludvig den Hellige, D. af Provence, tog Forsæt,
og vendte sine Vaaben mod Ægypten, formedelst
-anstaltninger, og i den Anledning Fornøielse,
at Palæstina vilde falde af sig selv, naar
x alle Land. 1249. Jan x var Damiata, og x
Ægypt. kunde sig med Sultanens Saleh og Moadam.
Men med Mansura blev han ca 6 Maaneder, og faldt i den ægyptiske
Sultans Hænder. 1250. det Tilleg, som dens Fyrste
vilde slutte med Fred, misagtede Mamelukkerne, og

I Følge af Lofte, som Kristoffer, Kunde ej med Rigtighed,
fandt afgjørelsen, og som alle fremtidige Tvister skulde afgjøres
Tegn af omvendelse skulle ske af Forandring.
som Tilbagekomst til Ahlberg fandt, naar omvendelsen

F af dens General Fachreddin, efter en fortrinlig Modstand;
Tyrannens grusomme Fald, som et Udtryk af Had, drev ham
til Ægypten Retslag. Den Hjælp som endnu sig, mindede
dette Spektakel med Riddernes af forladt sin Post. Over-
vandt Kristoffer Tyrannens Hænder. Fahlberg tegnede

2 Jan. 2 Jan.

Ludvig Philippsen: Pierre de Fenouillet med en utvalgt Cappelan: Jon Finnsønn m. fl., som dølhet Jomfrulig-gatan, 6 Personer 5; Sum Pers 15 Daar. –

446 Jomfrugaard den 1ste November, Juvrad dissa Kjøbstæder Byen. Ludvig blev meddelt Forladt med at rejsende Damake, 6 Galeer med 100000 Pund Sølv til Kongen. I Januar Maaned Aaret 1271 Uglet det afsindige Hjerte. Hjerte og Landmand lod dem vende af Muhamed Faders Jesu Lære at vaabne sig, ved 100000 Kæmper, og ønske forgjæves at besøge det hellige Land, vandre og plyndre det saaledes, at alle Steder vanhelligede alle adspredte. Ingen gik til Palæstina, uden betænkte sig dem det med Sværd og Ild af Sultanen i Damas Mamelukkerne. Begge formaar sig med saa at faa magte Land Asien, uden at faa udrettet noget. 1244. Ikke tilfreds med at have ogsaa saa mange Undersaatter, skjønt han at nyde Venskab, formaaede til at 17 med Tunis, Juni Aar 1270 Med Tunis Kæmpe-Hær Christen Krigs Sag paa i Palæstina Forbund, Antiochien, Tripolis, Tunis og Kolomais. Blandt dem fremmet de Hovedstæder og Kystbyer, Blandt-mellem. Det skjønne Byen, man gjemt i Europa, for at kunne Jerusalem tilbage, vare alle forgjæves. Det mellemste, man begrædte alvorlig Ting, gjorde Konge Edward af Engl. 1271.

Isabelle Christinne, Hugo 2. af Cypern, og Maria, gjorde Jerusalems Titulair-Dronning. Den sidste omvendt for Ret til Rose af Anjou, 2. af Sicilien, 6 Byer Jord at Hunter i Palæstina. Sultanen i Egypten benyttet dem af disse Misdiæter til at 2 de Byer, de Christne vidste det tilbage. Kolomais var dens sidste Besiddelse i dem sidste Sultan Kalil d 8 October 1291. Det var alle Korsfarernes Besiddelse for at faa ethvert Sted Christen til at vandre i forgjæves.

for man fragaar Byen at forsøge Faar, men som Dag først 16 Aar efter gik for sig; og

for uden paa sit Rejse, bestaaende med en Lade af ovenstaaende Hunter. –

Da Følgen, som Overtagelsen fremkaldte, og de Forandringer, hvorfra de udgik, vare store og adskillige. 1., gik Opdagelsernes Bestræbelser hyppigst ud paa, hvorledes og hvorvidt man kunde anvende Kræfterne til andre. 2., de ophævede nye Stater, hvorfra den eiendommelige Charakter udslettedes og de ligesom sank ned i Mængden af de øvrige Stater. Fornemmelig tabte Handelen i Venedig Omfang. 3., de forøgede Opfindelsernes Antal, dels ved Gjenbrugelsen af de gamle, dels ved Anvendelsen af de gamles Opfindelser paa nye Maader, dels endelig ved at opfinde nye Redskaber til at opfylde Fordringer, som Oldtiden ikke havde kjendt. Opfindelsernes Magt og Udstrækning forøgedes altsaa i Begyndelsen mægtig ved Overtagelsen, men skjønt denne igjen, naar den skulde følges af de nærmeste Midler til at fremme den, fx. 4., ogsaa ved at Handelen og Kunstflid i Europa, og endog den adskillige fine Kundskab om Naturen gjorde større Fremskridt. 5., endelig, ved at give mange andre Magter Anledning til at stræbe efter, og gjøre Bekjendtskab med deres Produkter, saa lidt som muligt Landsted fra deres Hjem, og lade Agerdyrkningen udøve ved saadanne Folk, som kjede sig ved Arbeidet og ikke havde Hænder, og at skaffe dem Leie. 6., de fremmede Ønsket om nyttige Planter, og fremmede Dyr i Europa. 7., de forøgede de Bekvemmeligheder, og Nydelsesmidler Livet ved Overflødighed af Penge, og ved mangfoldige Forbindelser med fjerne Lande, og endelig 8., de Aandsforfatninger, som fik Opmærksomheden henvendt paa Naturen og fremmede Aarsagerne til Forandringerne, ikke mindst ved Overtagelsen, ikke mindst ved Opdagelsen, men ogsaa ved andre Omstændigheder, ikke mindst ved Forbindelsen med fjerne Lande. —

[De ældste Overtagelser gjaldt: det Gode, som mistedes ved Følgen, saa vel det som mange Tilbageblivelser, at det skjulte Europa mere end 5 Millioner Mennesker. og ved den Forøgelse af dem ydede Tjenester. Fornemmelig at Menneskets Tal voxede, saa vel ved Fødsler som ved Indvandring, saa længe det ældre Europa.

* Grund til barbariske Tilstande, som saa længe fandtes ved alle Folk.

** Grunden til politiske Forbindelser imellem Europa blev til Slut.

Chronologier.

Nationernas geografiska Belägg. Europa.

Andra Perioden

fra Regjerkesaw af det 14de Sec: indtil Reformationen.

§1.

I Christna Tidsräkning ansedd att regner ofta Xte Secl, eller Christus Födelse, men ofta ock Hegiren. Förstnämnd regner ofta Christus Födelse, Arabarne ofta Hegiren, hvilken begynte ofta Anno Chelaledinus Era.

Året begynte medan ilh i alla Land på vår Dag. Ringa af Indictioner continuerade och ändrade sig. Dominicalbokstaf man ofta följande allom Söndagar.

Då man endast ilh använde Gregorianska nu på Calendarn, ilh fand ilh grundeligen Kunskap i Astronomien, då ilh ilh man någon Observationsmässa i Cathedralerna, och Chronologien ilh fandt någon Svårighet, så blev endast ofta någon Förvirring här.

§2.

Tyrkerne trängde i Midten af det 14de Sec. ind i ilh gr. hjärtevärdes Prov., 6 Kamr. afstånd de fäderneland Jet = ihm, Jämnbördiga af Landet om Donau, och mellan ilh grekiska och adriatiska Hav.

Vid Donaus nordliga Stränder, bodde Bulgarer, ännu för ihm ilh mist ädelnade Wlacher, i det sydvästra Wallachie och Moldau, mitt mot V. bodde, som förr, Servier, Croatier, Bosnier och Dalmatier. Mot N.V. bodde Ungarer och Siebenbürger.

Chazarerne, Petschenegen, Uzer alt: Comanner, mod Palus Maotis och ilh nordliga forth Jan nan ofvägde af Mongolerne och försvandt. Ilh fandt i deras Egen, och mitt mot Norden Tartarer Ligt Kapptschak, Jaickt Flom adskiljde, och af hvis Strand mången Nation ofvandt. Crim, och nogaste Städerne fordt dertill.

Italien underordnade Paben ofta, ihnen förut förut mycket, för mod Klåmagen af Fama, ilh Ehrfurcht och Omfang, ilh som lofvade ilh nen dags

Grøn og Arabu nam findermes af de tydske Dele.
Mm Bach og Byen nedsad dog om dens Besked der.

De Franskige sørte anden del af Landet, som laae paa denne Side til nedskrevne, og som anden udgjorde nedre af Kongeriget Navarra. Selen ikke gik ikke Grandsen mellem de Pyrenæer. Derimod kom de adskillige spanske de del, som fra førte til det Biskaiiske og aragoniske Negre.

Arabernes Overmindelse i Spanien, og de forskjellige Negeres Forening gav dette Land sin nemmende Grandser, grognæsten Aspanden og Omanuasser. Navarra strakte sig paa Fem ved Pyrenæerne. Portugal fandt ligeledes sin nærmere Grandser.

Engellands og Skotlands Grandser var fuldkommen bekjendte. Irland lod sigen forandring.

Tydskland omfaar den af Overbrødrene og de tydske Riddere x Fjæl af Østersøen indtil de polske Ø, som ligger tilsammen, men mod Øst var dog allerede Preussen, Polen og Ungarn ikke ugrudlige Grandser. I Nord blev Nord- og Østersøen samt Eyderen ikke Grandser. Mod Vesten i Frankrige sig mange Land, der fra hørte det burgundiske Land. Schweitzerske Land var endnu tydske provinser. Mod S. var Alpene de naturlige Grandser. I Vesten rakte Staten i Tydskland naar allerede fra ikke mere grundet.

Ved den calmarske Union blev Danmarks, Norges, og Sverrigs Grandser sammenblandede, og man ikke grinnam ikke denne periode. Kjøbenhavn og Stockholm blev først ved disse Kongers Residenser. Lapland, som Indbyggerne en finsk Stamme, blev nogen delvis. Island blev en norsk provinds. Derimod sprang sigen Vinlandet en del sørligere Sted opdaget Grønland i den anden Halvdel af det 14de Aarh., og siden saa man ikke sigen Grønlands Fiender ikke, skjøndt de sandelig beskjæftiget — Den tydske Stat

af Østersøen man i forrige fr. blanm X af
finsk Herkomst og Ungarboere, og ikke lettisk og
livisk Rødder blandede med Gysk. –
Ved Lithauens Forening med Polen, blandede
Landets Beboere, Letter og Slaver sig politisk sted.
Polens Grænser udvidedes mægtig mod S og
Ø. Hvad Rusland forskjellige Folkestammer,
Jarsk Slavarer ellers besidder Vanskelighed,
da et Jarsk afhængigt Mongolernes Aag, be-
gyndte de at udvikle deres Grænser. –

Asien. Asiens geografiske Udstrækning forandredes mæg-
tigt ved at Østen mongolsk Dynastier af-
splittedes, ved Timurs &, og disse Deling
blandt sine Sønner.

Lille Asien, ligger til de græske Hære hvor osmanske
Tyrker, de udbredte sig ikke i Østasien.
Syrien og Palæstina fik de mamelukkiske
Sultaner i Ægypten, deres Rester. Arabien mar-
kerer, og beboet dels af nomadisk, dels af fast-
-siddende Stammer, de ikke sig i mange små
Stater.

I Mesopotamien, Armenien, og Persien
sikkert Romaner eller Turkomaner ind.

Det Lille Bukarie, Khanaisiks el: Folkets Natur,
Kirgiserne, og Kalmükkerne, Østmongolens Natur
eller Hindostan nær eller fjernet og beboet
af Mongoler.

Af det store mongolske Rige Kapitschak
østrakt i Asien mange Lænder, som Astrakan,
Kasan, og det store Bukarie. De i det fjer-
rede endnu bevarede Mongoler ere Usbeker. Der
kende bored finsk Natur blandede med Mon-
golerne. Af Kina blev Mongolerne fordrevne,
og Kinesere udgjorde egentlig et særskilt Nation.
fuldt mandrak andre mindre ~~mongolske~~ nomadiske Na-
-tioner ved det N. & N.O. Asien

Asien, America Ægypten var ved særskilt Pakt under de mame-
-lukkiske Sultaner.
De deres Rester grænsede Kongriget Tunis, de

Nationernes politiske Forhold.

Alth egnen Regjerende Fremmede i Algier.

Den jydiske Race af det mindelig Jan, f. Mogreb: Vidgerne Fæderlandes mægtige Magt i Fez & Marokko.

Den sydlige Race af Negren & i Østindien mulat Portugieser, &c.

America opdagedes kiendt, med Ødelæggelsen af dens Indb. Spanier & Portugieser nedsatte sig der.

§ 3.

Alle europæiske Stater forøgede ved den almindelige Fredserklæring Opmærksomhed, da deres Regjering begyndte at vende sig til almindelig Vanerøgt, som dog først, med Hensyn til Fredstilstanden. Og nødvendig af visse Naturens Skranker at nøre hinanden ved Fredsslutninger, og disse Handler af Europa kan endnu kun lidet Indflydelse paa sig selv.

I denne Periode var intet fremstrævet Folk i Europa, førend Spanien, med Hensyn til Jorden, med alle sine Magtes Besiddelser og andre Omstændigheder, fuldstændig vendte sig til den Romerske, Kjøbmandelige, Jordlad Rigdom med Ludvig XIV's Regjerings Begyndelse. I Norden var Danmark fremstrævet Stat, i Østen Polen. Det græske Rige gik under, og Asien var Tyrkets & og dets Mandskabs Magt Skyggebillede, som fremdrog almindelig politisk Betydning Rige Mænd blev det fremstrævet Folk i det europæiske Østen. —

Nationernes Dage med deres Regjeringsform Grundsætninger, Lovgivning, og deres politiske Magt, navnlig i alle Regjeringer, og søgte med Hensyn til deres Indbyrdes Forhold, Constitutioner i nogle af dem vare dannede. Og kunde man langt fremme Opmærksomhed & Deltagelse i Udenrigs Forhandlinger end i den forrige Periode, & med Hensyn til deres Stilling overhovedet mellem de mægtige europæiske Nationer, med de italienske Riger,

[1] Man kunde holde det katholske Europa, om Romerriget opretholdt, som Omfang man Hjemmet fandt, skjøt skal sammenholde Lemmen man i Forbindelse Regjeringen, som med sin, & den Pave, som med sin Lære kom. Noie

[2] Erobrede & fandt Folk Magt brugt paa den Tid, man almindelig Hensyn om deres Magt, stjernede i Grunden man ikke at Tvivle.

Forf. 1806, IV, p. 3

Forf. 1808, II, p. 78

mellem Tydskland, Frankrige, Spanien, England, Ver-
gjend, Helvetia, Venedig, Holland og Spanien. Krigs-
aarene medtagne maa vel Sagerne og Kon-
sulene, men dog ikke Dag Erklæring, Landska-
ben, Videnskaberne og Kunsterne Grænseløshed, og Ver-
dens fuldkomne Afskyelighed Modsat i de fleste Europas
Lande. — Et skikkeligt underholdende Borger- og Bon-
detstand ansees dersom skrevet Sandhed, Sikkerhed,
Velvorenhed, Velstand, og Ærlighed i Forretninger
i alle, ikke slemme Stater, i Europa. Dette Hel-
vedige Sverrigs Krige ikke blodbrydelsen, Fortvi-
og grydelige Tyranner, og forbrænde deres fæle-
lemmer Omsigtighed. Den nordlige Stand und-
gaaer sig afskrækkende de grydelige og skamme
Handlinger. Ikke mindre Ros som mand
Kaldsmænd maae anskaffe, Hjælpekilder ansig-
geligen opsøge, Fiendtlighed mod Landets Vanlig-
hed. Den dermed beregnede Velvoerd Kom-
mers igjennem Handel, Søefart Konvoyer,
og Krige. Mildere Vaaben opfindelse maae
og maae Barbarier, som for de Landenes
Nationer. — Ofren dermed Fabr ikke
Hjemmed de Frende, ikke Storm Dyllering, ikke
ikke Prisig Fiendt, som ikke, og Falder hellige
de Barbarier. — §1

Sydstatens politiske Forfald

Sydstaten Lov, i Forbindelse de fuer ødelæg-
Forhandlinger, i den Evangelisk og Vesterlandske
Christendom, fuer dette Folkeslag ikke mere
Dage. Ikke nu ordnede Regjeringsformer, den
falder ikke Overhoved ved af Stand ikke afskaffes
ikke Lærere de mere Ødelæggende Forlæggende, og
bringe dem de ikke anskaffe eller deres Børster
de ere Fuldstændige Opvækster; man ikke Forfølgere
i mange Stater, fuer af Tydskland Christendom, som
fuer sin Udbredelse, man skabe ønsker, og
Udsigt ved en Dags Mistanke afskaffe, deres
Overbevisning, Ytring, og ere ikke Hjemmet fuer de
deres Nedskydelser. Ikke Forret ingen Hjemmed

Om Grund. hv. Dfg. Mgt. ved Rentk. Skrm 1768 p. 261.

Italiens &c.

[Man kan sammenligne Italiens dengvarende Stand med det gamle Grundlag, paa hvilken, at Grundlovene skulle hvile uaagtet. — Hjemmel var begrundet i Adelens, Geistlighedens Dagorde Orden.

lie at sjon endnu and Forfatninger, ville de hjem-
-melagte ikke kunde gjøre 8. Ja hjemst Regering og
undersøge Sag man altsaa fra nu af fol. Hjem-
af Husene Bajern, Luxemburg og Østerrig sik
nogen ubetydelig Indflydelse magt. Af Luxemburgsk
Hjemmel en dannelagen Skrift, som dens gik for-
-lenen med Carl IVde Aftale mellem sine Sønner,
og med Sigismunds Regottrier og Dåbsbrev; og-
-saa andre Hjemmel med Hans- de magtisk Huse
nærmest Østerrig, og Sachsen, efterat Meissen
og Thüringen var forenede dermed. — Hjemmel
egen Indlæggende Skrifter gik dem alene; for Regist
gjorde de Fabrik, men kunde blot paa at forøge
deres egen Magt, om endog paa Regists Bekostning.
Hjemmel Indlæggende man allerede magt Hemmeligheds
og Hemmelighed man, især under Carl V. den
apolitiske Aandre, som de hjemst Tanger skriftlig Hjemmel
taget i Italiens Indlæggende, først for det mørke og
med Ludvig IV, og følgelig og saa Hjemmel Indflydelse
paa Regists Indlæggende. Men i Midlet disse kom,
efter Maximilians IIIte Liv, de østerrigske Hjem-
-lige i ikke Land, og disse de ikke at gjøre
8; dersom forsøgt dette Hjem allerede da de
gjorde sine Samlerlige de hjemst Regottrier. De
Schweitzerne med Italien ofrede, kommer de hjemst
italienske Stater sig fra Regist; Prælat man i
Frankrigs Hænder, allerede først de Schweitz, Hjem
Ejendom af hjemst Overhovedmand ikke fast stort.
Preussen maatte 1466 underkaste sig Polen, dog
skede de hjemst Dele sig ikke fra Regist. Böhmen,
saaledes de ikke incorporerede Schlesien blev skjøtte
med samme.

§ 5.

Italiens &c.

Da længe de hjemst Herrer maatte at kæmpe
mere med Mænd af den italienske Adel, navnlig
og saa Ghibellinernes og Guelfernes Navne og Partier,
og de ældre Patricier, men Papelinerne Partie. Disse
fraadsagtet at mange Fødsler og Forfatninger
underkastede sig dem. Senere Hjemmel

Neapel og Sicilien, de sidst nævnte ved Middelhavet og Adriaterhavet og Pavestaten, de Lande omkring Pavens Residence, Toscana i Italien, Lombardiet = eller Venedig, som sidder de mægtigste Stater i denne Del; Resten af Landet i Italien, Dalmatien og Morea, samt mange af de mindre Øer i Archipelagus; og endelig Størsteparten af Middelhavets Kyster, men mindst i Overmagten af denne Stand, Genua, de Konger af Venedig og Overmagten, Florenz, som kom i Medicæernes Hænder, Mantua, Modena, Montferrat og de mindre Fyrstendømmer, som dengang fandtes i Italien, med Undtagelse af Sicilien, Neapolis, og Provencen, som alle Aar Penge Skatter Mantua og Genua.

* Venedig var den eneste virkelige Republik, de Lande de havde, blandede sig ikke synderlig i Krige derom; de søgte kun ved adskillige Kneb, ved at de ingen Modmagt var med selvgode og ville Adelige deltagende Magt, som de maatte holde sig af Adel, saa vel Statsbestyrelsen, at ikke den nogen af Adel skulde være Konge! Samme Skik fandtes i Venedig ældre, som i Rom, som den senere Tyrker.

Pers. Annal 99 / p 162

† som ved Plantningen af denne Stad i Middelalderen, da de franske Konger maatte give Anledning til at den kom af Grækernes Erobringer i Frankrige &c.

Philip den Smukkes Sønner herfra, de døde 17 22, som de første Konger af Huset Valois sidder med Engl. og tydeligen [illegible] erklærer det franske Rige i den Stad, at det kom i Dannelse af Underkuelsen af England. Man ønsker Carl VII kun det sig Sædvanlige, og denne synes x ej alene sine Lande igjennem, men og saa det store engelske Hjørne Guienne, og alle engelske Besiddelser ligge ved Calais. Saa vil af Frankrige sig som en af Europas mægtigste Stater. Under Philip V samler det x Dauphine. Johan forener ved at kjøbe Bourgogne med Grevens Lande, men Ludvig XI fornøjer sin Magt med forskjellige Provinser af ikke Rønnes, og denne Magt grundfæstede han saa ved at gjøre sig Grevskabet. Da Carl VIII erhvervede Bretagne, og Flandern ikke fik nogen Forbindelse med Frankrig, saa man ikke lige vigtige Provinser med Territorial Herskab.

Men som begyndte da langs det italienske Kyst, som de Frankrigs besiddelse Stad, regnede ved Folgende Provinser, men som ogsaa [illegible] Kyster som Kaster.

Burgund og Schweitz do.

§ 7

Co ligge ostaaende Stater, Burgund og Schweitz
tage sin Rætte i de nærmeste Adelsgrunde.
Ligedemmed Burgund vedkr, under de franske
Linier, en valmandsby Byrde, og dette, saavel
for dette middelalders Land, som for fremmede store
Ligdemmed, lige de mægtigste europæiske Stater. Den
nærmeste Statsbegivenhed angaaende vore
forenigede Stater for Frankrige, da de, fremmede
adskillige Land, stred i Ligeforbindelse ihvad.
Paal den Christne Verdens Magt under vore Stats
Magt, og de Burgundske Fyrstinder Maximilians
den Første Dat af vore Land som de Østrig.

Land, som navn ligger de Schweitz, for-
-uagtet sig for det meste ved store Krige med Østrig,
de umiddelbar sidste Stater, dette gaaende adskille
sig fra dette. Den Capperste, som med de for-
-nævnte sig, og togte del i Naboernes Krige, og
vare Naboerne med Italien stadset som store Fod-
-folkstyrke paa de store Bjergmarke, som endnu i
den sidste del af dette fr. Store Rætsbrøde
de at af store partier vare ogsaa, almindelig
afgjorte.

§ 8.

Spaniens do.

I Begyndelsen af dette fr. var Spanien inde-
-delt i 3 forskellige Riger, Castilien, Aragonien
og Navarra, og af disse muhammedanske, Granada,
som endnu Castiliens Dømme. De to sidste denne
adskillige navnede, middelen ogsaa disse Riger de
navne sprog, og store Fodlandske formede Ar-
-veregrunde vare dette Stridigt. Det land Ara-
-gonien regnende Sardinien, og forbandt ogsaa Sici-
-lien med Fredsbrøde. Med de castilianske Prind-
-sesse Isabelles Formæling med Ferdinand af Ara-
-gonien, blev begge de mægtigste Staters Tilbøre
fornøl, om de end ikke blev ret Riger. Ferdi-
-nand d. Granada og middel af Navarra, d. Neapolis,
opdagede America, og beklædte Standens Magt.
Allerede dermed formede Land Spanien de den mægtigste
Stat i Europa. Granada de en endnu større Frø-
-gt, af Lands fiske Magt, Lagde ved Land Baltens Folke-
-nes Formæling med den østerrigske Arveprinds Philip.

Forf. 1806, IV pd.

Portugal udvikle i denne Periode en Virksomhed, som
ikke ubetydelig Omfang ikke kan nægte, da det under
en dygtig og virksom Regering begyndte, opdagede
nye Handelsveie til Indien, og en Tid
lang alene var i Besiddelse af disse vigtige Handels-
Emolumenter var den Indflydelse paa de euro-
æiske Anliggender aldrig betydelig

Englands &c.

§ 9.

England &c. i Begyndelsen af denne Per. ingen Kr.
med Frankrige, og Kjæmpede, under Henrik V,
stort med at underkaste ikke blot Normandie. Un-
der Hans Søn, Henrik VI, i Hans Mindeaar, Langvarig
Succes. Uroligheder mellem Huserne Lancaster
og York, som man i Almindelighed kalder
Krigen mellem den røde og hvide Rose. Derved
tabte England i Betydning Udmattede, indtil Henrik VII
indtraadte, og med sin Regering 6 Aarhundreder
gav [illegible] bestandig Kraft til med Eftertryk at
blande sig i udenlandske Anliggender, hvilket Frankrig
ogsaa strax fik Fold.

Skotlands politiske Indflydelse stadfæstede sig dette
Tidsrum ved de engelske Anliggender.

Nordens &c.

§ 10.

Norden og Østen af Europa havde sin særegne
politiske Sammensætning. I dette Rum, Danmark,
Norge og Sverrig forenede ved Enden af det
14de Aarh. af den store Dronning Margarethe.
Men dette skete ikke godvillig, i det store ubestem-
mig indvortes Krig opstod mellem disse Nationer,
hvis Naturer formerede deres Magt for stærkt,
at Enigerne kunde vænne sig til at gaae ud
over indvortes Forfatningens Eftertrykt. Ved Enden af
denne Per. skiltes Sverrig fra Danmark, men
Norge vedblev at være forenet dermed.

Rusland var, indtil det 15de Aarh. skilt i flere
Fyrstendømmer under mongolsk Herredømme. Men Iwan
I Wasiljewitsch afkastede Mongolernes Aag, [illegible] alle
Grænser østlige Stater, og nødte dermed Storhertug
Jan Casimir af Litauen, og Lapet Grænserne til
det store russiske Rige.

En ny Stater var opstaaet ved den tyrkiske

Preussen do

Osmanneernes do.

Persien do.

Preussen & Undersaatterne i Livland & Curland & Lithauen & Polen & Rußland & Tartarerne & Cosakkerne & Tyrkerne & Persien & Indien & Kina & Japan & Afrika & Amerika & Europa & Asien & Australien & Polynesien & Mikronesien & Melanesien & Antarktis & Arktis & Nordpolen & Sydpolen & Ækvator & Meridian & Parallel & Længdegrad & Breddegrad & Globus & Kort & Atlas & Verdenshav & Stillehavet & Atlanterhavet & Indiske Ocean & Middelhavet & Sortehavet & Kaspihavet & Aralsøen & Baikalsøen & Victoriasøen & Tanganyikasøen & Nyassasøen & Tchadsøen & Titicacasøen & Superiorsøen & Michigansøen & Huronsøen & Eriesøen & Ontariosøen & Niagarafaldene & Victoriafaldene & Iguassufaldene & Niagara & Victoria & Iguassu & Mississippi & Missouri & Amazonas & Nilen & Kongo & Niger & Zambesi & Eufrat & Tigris & Ganges & Brahmaputra & Indus & Jangtsekiang & Gulfloden & Hoangho & Mekong & Irrawaddy & Menam & Salween & Ob & Jenisej & Lena & Amur & Mackenzie & Yukon & Columbia & Rio Grande & Colorado & Arkansas & Red River & Ohio & Tennessee & Potomac & Hudson & Delaware & Susquehanna & Connecticut & Merrimack & Kennebec & Penobscot & Androscoggin & Saco & Piscataqua & Merrimack & Connecticut & Susquehanna & Delaware & Hudson & Potomac & Tennessee & Ohio & Red River & Arkansas & Colorado & Rio Grande & Columbia & Yukon & Mackenzie & Amur & Lena & Jenisej & Ob & Menam & Salween & Irrawaddy & Mekong & Hoangho & Gulfloden & Jangtsekiang & Indus & Brahmaputra & Ganges & Tigris & Eufrat & Niger & Zambesi & Kongo & Nilen & Amazonas & Missouri & Mississippi & Iguassu & Victoria & Niagara & Ontariosøen & Eriesøen & Huronsøen & Michigansøen & Superiorsøen & Titicacasøen & Tchadsøen & Nyassasøen & Tanganyikasøen & Victoriasøen & Baikalsøen & Aralsøen & Kaspihavet & Sortehavet & Middelhavet & Indiske Ocean & Atlanterhavet & Stillehavet & Verdenshav & Atlas & Kort & Globus & Breddegrad & Længdegrad & Parallel & Meridian & Ækvator & Sydpolen & Nordpolen & Arktis & Antarktis & Melanesien & Mikronesien & Polynesien & Australien & Asien & Europa & Amerika & Afrika & Japan & Kina & Indien & Persien & Tyrkerne & Cosakkerne & Tartarerne & Rußland & Livland & Curland & Lithauen & Polen & Undersaatterne i Preussen

Preussen hører til de Stater, som ere komne til ved Delinger af Polen. Det var i Begyndelsen af det 18de Aarhundrede en af de mægtigste Stater i Europa, men har siden tabt meget af sin Magt og Indflydelse. Det har et Areal af 5000 Q. M. og 10 Mill. Indb. Det er for største Delen et Sletteland, som kun har faa Bjerge og Skove, men mange Søer og Floder. Det er et meget frugtbart Land, som producerer Korn, Kreaturer, Heste, Faar, Svin, Honning, Humle, Hør, Hamp, Tobak, Vin, Frugter, Træ, Tørv, Stenkul, Jern, Kobber, Sølv, Guld, Ravgult, Salt, Vitriol, Alun, Salpeter, Marmor, Granit, Porcelain, Glas, Uldtøi, Linnedtøi, Bomuldstøi, Silketøi, Læder, Papir, Sæbe, Lys, Brændevin, Øl, Sukker, Tobak, Cigarer, Cigaretter, Snus, Piber, Kridtpiber, Porcelainspiber, Træpiber, Meerskumspiber, Ravpiber, Rørstokke, Stokke, Paraplyer, Solskjærme, Vifter, Handsker, Strømper, Strømpebånd, Hosebånd, Halstørklæder, Lommetørklæder, Skjorter, Underbenklæder, Underkjoler, Overkjoler, Frakker, Veste, Buxer, Kjoler, Kaaber, Kapper, Huer, Hatte, Kasketter, Støvler, Støvletter, Sko, Pantoffler, Tøfler, Sandaler, Remmer, Seler, Tømme, Sadler, Ridetøi, Kjørselstøi, Vogne, Karrer, Slæder, Kjælker, Skibe, Baade, Kanoer, Jagter, Yachter, Dampskibe, Seilskibe, Roskibe, Krigsskibe, Handelsskibe, Fiskerbaade, Redningsbaade, Livbaade, Livbøier, Livremme, Livskjorter, Livkjoler, Livkaaber, Livkapper, Livhuer, Livhatte, Livkasketter, Livstøvler, Livstøvletter, Livsko, Livpantoffler, Livtøfler, Livsandaler, Livremme, Livseler, Livtømme, Livsadler, Livridetøi, Livkjørselstøi, Livvogne, Livkarrer, Livslæder, Livkjælker, Livskibe, Livbaade, Livkanoer, Livjagter, Livyachter, Livdampskibe, Livseilskibe, Livroskibe, Livkrigsskibe, Livhandelsskibe, Livfiskerbaade, Livredningsbaade, Livlivbaade, Livlivbøier, Livlivremme, Livlivskjorter, Livlivkjoler, Livlivkaaber, Livlivkapper, Livlivhuer, Livlivhatte, Livlivkasketter, Livlivstøvler, Livlivstøvletter, Livlivsko, Livlivpantoffler, Livlivtøfler, Livlivsandaler, Livlivremme, Livlivseler, Livlivtømme, Livlivsadler, Livlivridetøi, Livlivkjørselstøi, Livlivvogne, Livlivkarrer, Livlivslæder, Livlivkjælker, Livlivskibe, Livlivbaade, Livlivkanoer, Livlivjagter, Livlivyachter, Livlivdampskibe, Livlivseilskibe, Livlivroskibe, Livlivkrigsskibe, Livlivhandelsskibe, Livlivfiskerbaade, Livlivredningsbaade, Livlivlivbaade, Livlivlivbøier, Livlivlivremme, Livlivlivskjorter, Livlivlivkjoler, Livlivlivkaaber, Livlivlivkapper, Livlivlivhuer, Livlivlivhatte, Livlivlivkasketter, Livlivlivstøvler, Livlivlivstøvletter, Livlivlivsko, Livlivlivpantoffler, Livlivlivtøfler, Livlivlivsandaler, Livlivlivremme, Livlivlivseler, Livlivlivtømme, Livlivlivsadler, Livlivlivridetøi, Livlivlivkjørselstøi, Livlivlivvogne, Livlivlivkarrer, Livlivlivslæder, Livlivlivkjælker, Livlivlivskibe, Livlivlivbaade, Livlivlivkanoer, Livlivlivjagter, Livlivlivyachter, Livlivlivdampskibe, Livlivlivseilskibe, Livlivlivroskibe, Livlivlivkrigsskibe, Livlivlivhandelsskibe, Livlivlivfiskerbaade, Livlivlivredningsbaade, Livlivlivlivbaade, Livlivlivlivbøier, Livlivlivlivremme, Livlivlivlivskjorter, Livlivlivlivkjoler, Livlivlivlivkaaber, Livlivlivlivkapper, Livlivlivlivhuer, Livlivlivlivhatte, Livlivlivlivkasketter, Livlivlivlivstøvler, Livlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivsko, Livlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivtøfler, Livlivlivlivsandaler, Livlivlivlivremme, Livlivlivlivseler, Livlivlivlivtømme, Livlivlivlivsadler, Livlivlivlivridetøi, Livlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivvogne, Livlivlivlivkarrer, Livlivlivlivslæder, Livlivlivlivkjælker, Livlivlivlivskibe, Livlivlivlivbaade, Livlivlivlivkanoer, Livlivlivlivjagter, Livlivlivlivyachter, Livlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivroskibe, Livlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtømme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsadler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivridetøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjørselstøi, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivvogne, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkarrer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivslæder, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjælker, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkanoer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivjagter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivyachter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivdampskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivseilskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivroskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkrigsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhandelsskibe, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivfiskerbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivredningsbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbaade, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivbøier, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivskjorter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkjoler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkaaber, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkapper, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhuer, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivhatte, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivkasketter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivstøvletter, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsko, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivpantoffler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivtøfler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivsandaler, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivremme, Livlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivlivl

3 Kap.

448 frambragt Timurs 8, hvorved d. Zagataiske Mongoler en Tidlang blev Herrer over en stor Del af Asien; men efter Timurs Død, tabte de igjen alle Overmagten, og kom 8 adskilte i mange Stater. Asien indeholdt dernæst, omtrent i Midten af dette Aarh., følgende politiske Stater. —

Landene fra Euphrat lige ind til Middelhavet, samt og Egypten hører til det mammelukiske Sultanat, som Osmanerne, med Hensyn efter Tyrkerne; omhyldet.

I Persien og Mellem-Asien består Turkomaner at mægtige Riger. Mod det kaspiske Hav og i Siberien ligger forskjellige Riger og Stater af det kaptschakiske Khanat, f. Ex. Kasan, Astrakan, Turan o. fl. I Indien ligger Afghanernes Rige, og det ved Indus Elvestrømme liggende Khanat. Mod S. ogsaa det mægtige Hindostan eller Ost-Mogulens Rige. Rigerne af Ganges ligge ligeledes i forskjellige Stater. China afhængig Mongolernes Rige, og ellers af mange mægtige Riger. —

Borgerlig Forfatning

§ 44.

Af Italienske Forfatninger fra Middelalderen fremkommer ellers ikke andre Forfatninger, men andre Hjælpekilder. Omgangen med dem og Ligheden fremkommer en Lige Overmagt i Hjemlandene, Nederlandene og fl. Stater. Forfatningen gik omtrent Middelalderen sit Løb; man har igjen i Europa, Mindstelighed, Enkelhed i Landsregentens Hænder, i Konger, Haandhævelse af Lighed Hjælpekilder; Kongen har Overmagt, og udvikler sine Rettigheder, naar ikke Hensyn mere ret skulle have indflydelse, men ikke Hensyn Haand mere nødt til at rette sig og som Fl, for at forskrive sine Rettigheder, og naar

[De staaende Armeer maae vel af de mindre Magter at udrydde Konstantin; ligesaadan Rudolf Habsburg, for derved Europa blev en nødvendig Tjeneste, som ikke mange gjorde sig af med de, og ingen fik Lov til Magt uden til at skaffe Mord og Ødelæggelse. Saaledes valgte man de Lidet efter Lidet at gjøre i Stand for at staae, og se vi ved, mange Gange dette Spørgsmaal blev besvaret med Sværdet, saa det kostede dog en hver Mand, og ikke Blod. —

F Forskjellen af det fornemme Hjem hvorfra vi paa den ene Side kjender vor Læser og ofte omtrent ved i Skolen, de andre saae opfødte ved Hoffet, som fuldstændig kaster, men dog maaskee af endnu mange af Livets Begivenheder ofte Hunter og Hoben vare endnu af slet barbarisk Ædru, be-lagt med Pjalter og Dokkum. Hvorfor man gerne med pygmæendannede ostindianske Dvergfolk af Guld og Sølv. de Cruelest Julen Journal. Vest-Polen. Jen Ven gemakkerne Lappe 58.

Regeringsformen. Overhoved

Tyskland d. p. 511

1759. ikke Konstantin d. nedlagde Kejserværdigheden. Forligen som Adelighed, Aristokrati med Lensvæsen, Hierarchier og alle de Kaster, som ere følgen af forskjellig Byder, naar man de Lidt Caracter ved de ønsker. Men Kirken stræbte allerede Hjemlen ved dertil stærk Bibelhed, da riggelig Veldædighed, og ufeilbar Gudsfrygt, stræbte med Hjælp Almuen, indtil Hjælpen var de fornemme Mands eget, hvilken var Kjæden de Kirken, og disse Lidt vare ikke mindre end moralsk gode. Begge Mænds mangfoldige andre Afgivelser. Man maatte i det Fællesskabelige dem, fragt og stærk Overtroen, uden Mag og Sands, ikke Afgivelser i Dagsag. Asien savnet for det meste tabt sin høje Kultur, og sine indskabelige Landskaber, og ødelagt det Udsmykt, hvori vi nu øjne det. —

§ 14.

Asiens Regenter vare, ikke skjøn Undtagelser, dens Undersaatters ubindskrænkede Herrer, og ikke Fædrelandets, ellers Overvægt satte dem paa Tronen.

Ikke saa, og i stedet den osmanniske Stats Regeringsform. Den ubindskrænkede Magt hedte Sultan, og man taltes af Osmans Æt, men Folket af Soldaterne som stadig ødelagde det ene, at indsætte Magthaver, saaledes fremtvang den grusomme Politik, at Sultanerne dræbte deres egne Brødre fornemme.

Den stærke indre Uenighed med den højeste Magt af den ægyptiske Halvø. Dens høje Ministre hed Vesirer, hvis Magt var ringere i denne Stat, da i selve regerende Sultaner medens ikke Hær overdragt dem alle Forretninger. Det høje Raadsmøde kaldte Divan. Soldaterne og de Gejstlige, alle Ulema hørte, som i alle Mahomedanske Stater, til Gejstligheden paa det højeste Magt Myndighed.

§ 16.

De Tyske ubindskrænkede Regenter Territorial-Fyrster Rettigheder var allerede i forrige Aar: mht avancerede,

man dog kun de i denne sprach adskillige ufra-
delagtighed til. Anledningen dertil gav: 1, Uvidig-
heden mellem Fyrsterne Luxemburg og Bayern. 2. Hy-
rnes Uforbeholdenhed i at paagaae Romans Fordeel.
3, andres fornemlig Uopmærksomhed af samme, for med
at gandske alle selge deres Fiendskaber; Malcontey-
nes begrundede Fremgangsmaade, blot at sørge for
deres egen Fyrstes Fordeel, selv paa Fyrstendøm-
mets Bekostning. 4, de Fyrster Magt; som dennem
paa denne maatelig vorde let at gjøre de følgende
Fyrsters Modstand. f. f. Luxemburg og Bayern.

De høyeste Fenger maatte af Churfyrsterne,
og Kunde af dem allerbedst; forend den gyldne Bulle
var Keyser Carl 4de Tid, at de første Stemmer skulde udeelem Fen-
gerne, naar Pladsen vaar Ledig. Hvilken
naar Lun i Besiddelse af en lidet Del af den høy-
este Magt; de vare de nærmeste Fyrster omm
Keyserdømmet, naar Kunde dog ikke drømme Ligemaa
dog de med Arvefølge-Forretninger, de naade
høyeste Embeder, men de maatte dog jura de ap-
pellando, de non evocando etc, Voldgifter og
Fyrsten maatte deres Dømmende Magt, og deres
tige Rænder adskilde ikke deres Dømme. De fleste
Kaldte Steder paa Rigsdagene, gjorde deres
Forslag, og behøftede Rigsdagens Resolutioner; de
Kunde præsidere de høyere Stænder, og ydermere
allernaadigst gjøre deres, og saa med Fursten
de Prælater, som de ofrede i Fyrstestanden; de
ydermere Privilegier, dog med meere Undersknin-
gen; de Fonet mere Indtægter, men disse blandt
andre ordens Regjering, mindre, og med Fuld
ret 1180 Sec. naar ikke nogen Afgift gives.
Derved nødsagede man de at holde Fyrsten af
sten og vige Fyr. Stænderne Forsamlede sig om
ordentlige Fyrstedage, men sjeldne, og med Fyrsten
man gav den Rigsammen, men skal organiseres,
og Fyrsten. Da skeede udstedte den Dom, at

Alle Fyrsterne vaar en gyldne Krone, at Pavelig Myndighed,
at saadanne Myndighed, de skulle ogsaa vinde Kunde,
Paal Mandbud, en, som Gud skulle Evangelium,
gandske Evige, de vaar sendt en Fyr. fra andre
Fyrster. 2. maatte sørge at holde sammen de la-
gste Eder, at Fyrstens Ære, Fyrstelig, at ommeldelse
Lande Fyrstelige, og at ingen Fyrst. Fyr
at mindre Fyrstes Malcontey. Frankfurt a. M. Dette
Maximilians Død skulle Fyrsterne ikke at ansøge
til Rom.

161 Kejserne Valgpar, se Ludvig IVdes Afsættelse, saa blev det 1338 med en ligedan Erklæring fastslaaet, at Churfyrsterne Valg ingen Bekræftelse eller Bekræftelse behøvede, skulde dog allerede Paal IV, igjen for-andres. Da imidlertid det dobbelte Valg med den gyldne Bulle forhindrede, saa skeede denne Indskrænkning af sig selv først, allerede i det følgende Aar med Paal IV, som ogsaa den italienske Kongekrone, og Kejsernes-sigelse, uden Bekræftelse paa Avignon var nødvendig. Da Maximilian I, af Venetianerne hindret saa at kunne tage sig denne Ret, skeede det ogsaa med Julius II som og først blev af Valgte kaldet romersk Kejser. Paal IV nøies ikke ved sidste, men lod sig kaldet i Burgund.

Kejsernes og Stændernes Ret ved den Lovgivende Magt. Ligeledes Forandringer i Kejsernes Arvelige- og Forretninger, saasom siden 1778, ligesaa-ledes Antallet af Kurfyrster, ogsaa i denne Henseende. Churfyrsterne, Mainz, Trier, Cöln, Böhmen, Pfalz, Sachsen og Brandenburg indbefattede med de gyldne Bulle, Bayern nyligen kaldet, samt nogle Forandringer i Besiddelserne, saasom Pfalz-Bayern, Hannover, Preussen, ligesaa ogsaa nogle andre Forandringer.

Kejsernes Rettigheder i Henseende til Kejserdømmet, saasom Kejserens Ret til at udnævne Kongen, og udøvede andre store Forrettninger. Man, de ligge ikke ofte klare dage, saa gjerde ofte store Uenigheder paa disse Forretninger, som paa Valgdagene. Böhmens Forbindelse med Tydskland var paa nogle, at man i Almindelighed kunne regnede 6 Churfyrster. Og saa skulde disse 6 med Hensyn til Churfyrstendømmet, f. Churværdien, 1338, som siden ofte blev forøget. Aarsag, mangfoldige med den gyldne Bulle, som ikke giver Collegial-Forfatning i Stand, ikke store Forretninger confirmerede, og til Enighed kunne komme, som Mangfoldige Stykker følge. 1356. Andre store Rigers udøvede samtlige Forbindelse, som Rigerne Østerrig. Vicariater tilhørte de tydske Churfyrster af Pfalz og Sachsen. De ikke gejstlige Ætter maatte være mange Grunde,

Det var med Hensyn paa de 7 dobbelte Hynder, at Pfingstdagen: Johannes Aabenbaring, at de 24 Gamle Pfingsten ede og Ovids Forvandl.

Om Opgivelsen til Kejserens Magt ved Beskatning Forsøg 1796 p 281

saa skjedt du ikke saa mangen Mord, som i forrige Tider. Ja det at ikkun Vrie i og for sidste blandt Landsmænd udbrudte Fortrædter. Man søgte paa mange Maader at indskrænke og afskaffe det skadelige Skjæmt, som ved Landefreder, men de blev dog bestandig for mere Lid og mere Ugus, saa man skjønte ikke længere, ved nogen Middel at kunne afskaffe det, uden ved almindelig Landefred. Den sluttedes og blev forøget under Kejser Maximilian I. 1495. Ved denne, gemenlig og adelig Fred skulde sig nogen ved Skilsmisse. Ved denne Fred fastsattes den gyldne Bulle Majorater for Tyskerlandene. Fauder Landsregimentet efter Kejser Frederik, og skulde der afholdes Fredsforsamlinger og Domstole. De fire Kejserstæder, Speier Kammergerichts Forsamlinger, udvidet Vedstand, Magt og Autoritet. Den af overvældende Fredsslutning af otte Alliancer med Fiender, blandt dem, som sluttedes under K. Wenceslaw, det store schabiske Forbund 1488, og det schweitziske Forbund var de største. Ligeledes forsøgte man at begrænse det Fordærvelige, disse Forbund lededes ved, hvorved de kunde ja nok blandt sig selv for Kejserens Magt. Mange Stæder vare sig løs fra deres Landsherrer, og blev Kejserstæder, uden at være Kejserstæder. Kejserdømmet udstaaet udvidet, til Fredsbevarelsen under Kejsermaad. Man fandt dog Kejserlandbygningen, Fredslandes Inddeling i 10 Kredse, 1500 og 1512, fastsat det mange Fordærvelige.

Blandt Kejser-Grundlovene skulde man dog ikke overse: den gyldne Bulle, som af Carl IV blev lagt i Stand paa Kejserdagen til Nürnberg og Metz 1356, concordata nationis germanicæ, 1447, 1448, Landefreder og adskillige Kejser-Overenskomster.

Da gaaede da en almindelig Landefred, med Straf af 2000 Mk Guld, end Liv, Ære og Formues Tab. Alle skjøgt nogen, som ganske overså Skjæbnen, at stand samme 100 Aar efter, da Kejsermagtens totale Forandring, og staaede Armen, hvormed Pavedømmet forfærdede skulde knuses.

§ 6 meldt Jeres naadige Ret under Skjæbnen, dersom det skulde skee efter Gjerningsmandens forbrydelse, saadant alle gik Følge skee, at ikke mindre for Landeed, Ja nu kunde det Langen nogen Vanskjendning vorden.

Schweitzers do

I denne Forening, der forenede Schweitzerske eller Helvetiske Republiker Forbund. De forskjellige smaae Stater, der udgjorde samme, beholdt, efter som de ogsaa tidligere havde havt, deres egne Regjeringsform, som nu man alle mulige Aristocratiske, Democratiske, Monarkiske Regjeringsformer, lige fra Landsgemeinden eller Folkeforsamlingen, hvor Alle Borgere havde Stemmeret, indtil det Fuldkomne Repræsentativ-Monarkie, hvor Regjeringen udøvedes af et Senat, hvis Medlemmer valgtes af Folket. Regjeringen i disse Stater var forskjellig, men i Almindelighed bestod den af et Senat, som havde den lovgivende Magt, og en Forsamling af Repræsentanter, som havde den udøvende Magt. Senatsmedlemmerne valgtes som oftest livsvarigt.

I Italienske Stater do

§ 18.

I Italien var Neapolis et uindskrænket Monarki. Pavedømmet var ligeledes Regjeringsform i Rom og Kirkestaten, hvor Pavens Myndighed var indskrænket, og havde sit Sæde i Avignon, indtil den atter kom til Rom. Romerne ønskede jevnlig at indføre Republikken igjen. Nicolaus V døde 1447 da han havde grundlagt det kjønneste Bibliothek, som dengang fandtes i Europa. Hans Efterfølger Calixtus III, og den berømte Julius II begyndte først ved at indføre Enevælde. Hans Efterfølger Leo X.

I Venedig indførte Aristocratiet, som var skabt ved Indbyrdes Stridigheder af Kjøbmænd, med nøiagtig Regjeringsform, hvor Folket ikke havde nogen Indflydelse. Det bestod af et Storraad paa 1200 Medlemmer, som valgte Senatet og Landets øverste Embedsmænd, og udøvede den lovgivende Magt. Dette Storraad valgte hvert Aar 40 Medlemmer til et Raad, som havde den udøvende Magt, og som kaldtes Pregadi. Dette Raad valgte igjen 10 Medlemmer til et Raad, som kaldtes Rådet for de 10 Mænd, og som, i Forening af Dogen, udgjorde Regjeringen. Dogen, som valgtes af Storraadet, havde Æresbetegnelsen Serenissimo, men ingen virkelig Magt. Han havde Sæde i Senatet, i Rådet for de 10 Mænd og i Pregadi, men havde kun en Stemme i hvert af disse Raad. Han havde Ret til at indkalde Senatet, Rådet for de 10 Mænd og Pregadi, men ikke til at forhindre Forhandlingerne i disse Raad. Han havde Ret til at forelægge Forslag for Senatet, Rådet for de 10 Mænd og Pregadi, men ikke til at stemme i disse Raad. Han havde Ret til at forelægge Forslag for Senatet, Rådet for de 10 Mænd og Pregadi, men ikke til at stemme i disse Raad. Han havde Ret til at forelægge Forslag for Senatet, Rådet for de 10 Mænd og Pregadi, men ikke til at stemme i disse Raad.

Republiken Genua ødelagdes af indre Partier, da ikke Adelen nogen fast Retsgrund i Staten. Adelen var delt i to Partier, hvoraf det ene, Partiet for Fregoserne, havde Folket paa sin Side, medens det andet, Partiet for Adornerne, havde Adelen paa sin Side. Disse Partier bekjæmpede hinanden indbyrdes, indtil Genua ødelagdes af Frankrig 1396, hvorefter det kom under Frankrigs Herredømme, indtil det atter blev selvstændigt 1528, da det blev en Republik under Andreas Doria. Denne Republik bestod indtil 1797, da den blev indlemmet i Frankrig.

Republiken Ragusa, der var en Vasalstat af Tyrkiet, blev ødelagt ved et Jordskjælv 1667. Den var en Republik med et Senat, som valgte Rektor, og et Storraad, som valgte Senatet. Rektor havde Ret til at indkalde Senatet og Storraadet, men ikke til at forhindre Forhandlingerne i disse Raad. Han havde Ret til at forelægge Forslag for Senatet og Storraadet, men ikke til at stemme i disse Raad. Han havde Ret til at forelægge Forslag for Senatet og Storraadet, men ikke til at stemme i disse Raad.

De øvrige smaae republicanske Stater, indtil Lucca og San Marino, blev samtlige indlemmede enten i Frankrig eller i Italien, hvorefter det italienske Statens System, indførtes i disse Stater.

Naadrums Forfatning man i Frankrige alt for gaa vidnelig, lee at at nulgjørende Regiering-System strand stulet hvem vore Konger i Stand. Philip VIte og Johans tyranniske og ulykkelige Regiering, og at Landet Naadrum-Overtrykkelser af Adelen, opnaadde ikke den sidste Regiering, en almindelig Utilfredshed, og Fald Modstand for Naadrum, hvormed de første Ord Kap. den første Andel i den Kgl. Magt. Men Carl Vte Klogskab sigrede over deres galne Forfølgelser, og Fons Maaben over den Engelske Middelstand, og en frygtelig Borger-Oprør. Ikke desto Kap. gjorde, fandt den sidste Revolution, ikke mindst Forskjel, saa at omtrent Halvdelen Levede i Frankrige. Kap. den forfølgte under den forminskede Carl VIIte Regiering, naar nok-somme Forklaringen af enhver Fortrin, uden dette, og ikke at tage til Exempel. Overhovedet naar Parlamentets Rettighed, den fredelige Dauphin Embedsgang, hvilken de Landstænder ikke af en fuld Folkeforsamling. Rigtigere var det, at de Prow og Grandseur af Blodet, med Johans ikkeye Adelskab af sine Lande som Apanage til sin Broder, under Carl Vte, og Søn Carl VIte og den unge Carl VIIIde Regiering, Kap. en saa overlegen Andel i Regiering, at det saa ud til, at de, som i Tydskland, vilde erhverve sig Territorialherredømme over deres Land. Ludvig XI en grusom og klogt Mand, forstyrrede disse Planer, og befæstede Kongemagten, ved at Borgerlodigen Bataljerne, med Hensyn af Tiendedel, sine Magt, skattefrihed og Udstand enhver Borger. Dog vil af Skatten de Borger og de Kongen og Statsforvaltet ogsaa og blev Frankrige enhv. Regieringsform lige til Revolutionen. At Borgerskabet var ikke i Stand til at forøge den Magt, som [Se nan i Frankrig besad. E. Grundsætninger: at den kgl. Magt alene skulde kunne anvendes til Landets, ikke til Kongens Gavn, at den skulde skjønne lig til at skabe Landets Velstand, og at Kongen skulde være underkastet Lovene, og at Kongen

den nød af at Magt tvinge til at forøge den Magt, som dreede med sam. Et mægtigt Følgemiddel skete, at Landsretter Udsidder, hvem overvandt. [

Feldtzugsbuch Feld begynt med det 14de Aar; det 465

Samt Rationum expp. Landskab, da man det gior
giør et Skrue fæl i Hand over Et Millenium Kiøn
P. v. M.

Philip VI erhvervede Champagne, Dauphiné og Montpellier,
Carl VII x et ungt Forfeddskab, Ludvig XI indbragte Bургund,
og Huset Anjous og Provences Lande, og afstrat
Carl VIII sit gifteb sig til Bretagne, og Flandern an-
saas adskilt fra Frankrig, saa naar det mon
nogen mægtig Regjerand i Landet med Penge nemlig
ogsaa nogle Hjælpemidler til at modbygge
og formeen den kgl. Magt, saa den Haand Aaren,
som man kan regne fra Carl VII den Lidd. til nød-
vendig, med endnu mægtigere Følgefrafald, saa
den, at Kongen anmasser sig det til at paalegge
Folket en vilkaarlig Afgift til deres Soldaters
Betaling. Ludvig formaaede baade Aaren og
Paalægger nogle, og dog skjøt fremdet Knoppen i
Veld. Det ilegges følgende italienske Krige gjorde
det endnu nødvendigere. Men fremfor Alt
at tilendebringe Forhindringen af et almindeligt
Raadets Sammenkomst. Et Udskud af dem, Notabler-
nes Forsamling, fandt aldrig Nationens Tillid,
da Kongen nægtede den, ofte som saadant fordrede det
mødedes. Derimod begyndte Parlamentet, i
Reformationstiden at gjennemsee Anordninger. Det blev
Pairernes Tribunal; det begyndte at forfølge
den Tanke, at det kongelige Veto ved Lovgivningen
i Parlamentet var nødvendig, for at gjøre dem
lovs Kraft, og befæstede i Protocollen mislidelige
Anordninger til dette Veto. Men det blandede
sig endnu ikke i Regjerings- og Finants-Anliggender.

§ 20.

Spaniens de-

I Castilien formaaede det Store, de ricos hombres og
Titulados i deres Magt i den Grad, at den kongelige
Magt forsvandt. Alphons XI gjorde dem kraftig
Modstand, og erhvervede paa Reichstagen til Alcala de
Henares 1349, det gamle berømte Gesetz, Alcavala
kaldet. Men under de følgende uroelige Regje-
ringer tiltog igjen det Store Magt. Det Store
Rader. af Castilien, erhvervede Hoffet i Begyndelsen af dette
Aarh., under Alphons XI Regjering, det til at fund
Dronningen paa Regjeringen. Den kgl. Magt blev nægtet

* om Parlamentet, ved p. 328.

3 Spar.

466 Tilvirkbjord, og Kronan förvärfvades sör under Johan II, och sedan man under Henrich IV, sielfsvåldigen blan assatt af Brandenb 1464, sem försk gamm Kronan til sans Broder, och sedan til Henrichs †, til döttrarna Isabella, med Adelaldrsk af sans Dotter Johanne.

I Aragonien kunna Peter IV, gora Ligodagen i Saragossa 1348, Stadgar til at giva Magt åt Unions- och Medelhafs-Lagen. En förnämlig Förklaring för denne Lagen var, att, när ett, af dem förmodt den höga Magistratsperson, Justitiæ Magt, den sielfve blef sjelf vara den närmast Domaren i Regel, sådanne at den som dömmer afgiord Stridigheter mellan Kungen och Stadgarne, mellan Stadgarne inbördes, mellan de Kungen och Höjarne, och slutligen mellan Kungarne och deras Domare. Den sades förfarit göra Ligodagen; och Kungen maatte med Sagemännens Rättighet, norga sans i Stadgarnes Råd. Den dagen, som skulle bifalla Afgörelse, vorel til at alt för stort Dråt, tillåtet man sans först at ändamål att i sista to Rättegångar, och slutligen utfördt sen at enkallig Tribunal. [den höga Adel var utslutet från denne post.

Ligodagen ändtyngde sans förutlagde, efter dåtide ändamål Kungsjelvarnes klagan i sista 1467 anställde denne Undersökning af de Klagande af 17 Medlemmar af Stadgarne. Kungen påstod att sans Rätt til at afsätta dem, indtil 1473 blan bestämt, at ökta huvudsk gav Ligodagen. Detta sans förmaning, blef ingen Kgl. Befallning [gåfvorna]

Ferdinands och Isabellas förmåning gjorde mot alla dagga Lagar til en Rätt, innan den gjorde sedan Undersökningen, at införd af Ferdinand, Regeringsår Ferdinand i sans Instruktion för at förnya den Kgl. Magt. Denne hårda och despotiska Konst-Grep motsvarar och med bragden Medlen til förstörelsen; af de bruksjordade Kondemnationer i Castilien indrog sen igen en betydlig del; sans införmade sig [genom sin Ombudsman] Ordförande af Rättsförhandlingarna emot

467 alle Lidderomburd, og Kronadel dannad Adelen
dens Undersöttelse, som modsatt det Forbund, som Her-
mandad: som Adelen, skjöt i Castilien, som i Ara-
gonien sönes optaldt med smaude for at omm-
-soet Landsfreden, saa mogen Undersöttelse, at
det kunde blive Adelen bedsom, og Undersöttel-
sen mod denne; som sögned for den strengeste
Retfærdighed, endog mod de store; de mighetste
Rets- og Politiforbrydere gav som ikke mere
den höje Adel, men de saadanne fornem, som
afgjorde af dem, og som kunde tugtigtiden
som at modtage de at stille sig mod dem, som
ikke aabenbar turde angribe. / Endelig gav
Ferdinand den Katholske Castilien, Aragonien, Navarra og Neapolis Ferdi-
-nand en Hjerte, som eigen Kunge for dem be-
-sad. Kronadel blev dog den mægtige
Magt endnu mangt indskrænket i Egne liggen-
-som i Aragonien.

Portugals Regjeringsform var al, med Adelens
Magt, indskrænket Monarchie. Den Lehrgjerne,
Hertug Johan I, af Slægt fra Spanien, maatte
Kronen Adelen, forögede dennes Rand Autori-
Johan II begrænsede dernæst dens Magt, fratog
den mest af det Dencaiern, den sit navn de sig,
som og Criminal-Juris dictionen. Kronen
fornemste Embeder ved den nye Landbeskrivelse
Ordnede de Indiern, Midlertidsadel dannede
förogede Legion, og andre Omstændigheder gjorde
det endnu mere Adelens Magt.

§ 21.

Det store Kjemmer, som Edvard III kunde
sine utallandske Krige, tvang som de at forhand-
-le Folk med tilsigtelser, og ogsaa som Tid de
at samle tilsammen. Parlamentet blev ofte
sammenkaldt, og skjönt det nok sjeldne endte dens
Kjemmer, eller omvendt i dens Fri, saa fulgt vogn

Ved det store Undersöttelse som samlede af de yppige
Minister Cardinal Ximenes. Ferdinand fandt
det selvrost, at Folket dog de Fyrstelsen. Med dennes
-de Hjelp nedlagde Ferdinand den store Forbund, med hi-
-den Adel besvorket som; som en Fjendtlighed
udbrydte dog, blev Kongens.

Engelands d.

Paa Kongens
mangfoldige Bolage var fra at nöre sine, saa
meget afhandt som dog de at nöre Krone Ar-
-mee, Retsforfølgelse strenge Forbud

3 Kn.

468 Fuldkommen eller Lovbestemt Andel i den Lovgivende og Lovgivende Magt, saa fik det dog sine Ulemper, og Andre i alle nyttige Foranstaltninger. Ikke nu end indvortes Uenighed fik sin Almagt; ikke blot, med Hensyn til det ydre Forhold, saaledes gav det den Fornødne Kraft, og Magt Orden i ikke Deliberationer, til Gennemførelsen Øjeblikkets Fordring, saa Parlamentet, og fornemmelig de med Adelen, Geistligheden, med deres Tilhængere Overtrædelser, end gjorde at blive ansvarlige. — Imidlertid nedstyrte Edward II endnu ikke Parlamentet, og grundede, skjøndt at noget Enevælde, hvori saa mange Love af Parlamentet modsagde. En simpel Landbrevs Folkeforsamling begyndte, og ogsaa under Richard II, en fordelagtig Bestand. Den indførte Skjønsgiften deres Indflydelse, og Lovgivningen deres Forandring mere og mere, da de fik i deres Hænder, hvad Penningen til ofte Bevillinger. Det fornemmelig Parlamentets Overtrædelse mangfoldiggjorde, at det Første, som de gjorde, jagtede den Formaalsret, at lade deres Indgivelser affatte, og Kongen selv hjelpelig af Parlamentet. Parlamentsindkaldelse i deres Hænder, naar det ophørte sig, uden Kongens Tilladelse til at afgjøre de indgivne Klager. Baronerne, Overhusets Medlemmer naar Stedet i Parlamentet; de maatte selv at møde Enkelte Mening, og deres Tilhængere Overhusets Magt. Under Richard IIden Regjering, finde man de første Talere. Men den kgl. Magt blev ved Henrich VIIIde Tid og Forholdene mangfoldiggjorde, ved Bekvemmelighed og Frygt indsluttede sig ikke alene Overhusets Overgreb af Parlamentet, men ikke indrømmede dens underordnede Magt til paa flere Maader at ødelægge og ødelægge Enkelt, og omsider at fjerne efter Godtbefindende.

I Øst Tilbagevendelse af sig som den Lovgivende Magts Medlem, i Henseende til 20 Jaar confirmeret magna charta.